

**Centre de Doctrine d'Emploi des Forces
Université Nationale Taras Chevtchenko de Kiev Institut Militaire**

**Центр розробки Доктрини застосування Збройних Сил
Французької Республіки
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Військовий інститут**

**DICTIONNAIRE INTERARMÉES DE TERMES
TACTIQUES ET LOGISTIQUES
FRANÇAIS - UKRAINIEN - ANGLAIS**

**ФРАНЦУЗЬКО - УКРАЇНСЬКО - АНГЛІЙСЬКИЙ
МІЖВИДОВИЙ СЛОВНИК
З ТАКТИКИ ТА ЛОГІСТИКИ**

2007

ББК 68.7я2

Ф84

Французько-українсько-англійський міжвидовий словник з Ф84 тактики та логістики. Dictionnaire interarmées de termes tactiques et logistiques français-ukrainien-anglais: [в 2-х т.] / Центр розробки Доктрини застосування Збройних Сил Французької Республіки, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Військовий ін-т; [за ред. Р. Гардера та В.В. Балабіна].— К.: Логос, 2007.— 633 с.

ISBN 978-966-581-984-4

Т.IV.1.— 319 с.— ISBN 978-966-581-985-1

Словник нараховує понад 3000 технічних, тактичних та логістичних термінів зі сфер командування, планування, проведення операцій й спільних навчань, операцій з підтримки миру, врегулювання криз, тактичного та тилового забезпечення тощо.

Розрахований на широке коло фахівців з міжнародних відносин, органів управління та логістики, перекладачів.

ББК 68.7я2

Ce travail présente un ensemble de 3000 termes et de leurs définitions adaptées dans les domaines techniques, tactiques et logistiques.

Il est destiné en outre aux chercheurs universitaires, experts civils, journalistes, traducteurs, ainsi qu'à tous ceux qui s'intéressent aux domaines touchant au commandement, à l'exécution et la conduite d'opérations et d'exercices conjoints, d'opérations de soutien de la paix ou encore d'opérations de réponses aux crises.

**Comité Franco-Ukrainien
de terminologie militaire et de rédaction**

France :

M. du Boucheron - capitaine de vaisseau ;

P. Berne - colonel ;

R. Gardères - (Président) lieutenant-colonel ;

O. Calvez - lieutenant-colonel ;

R. Dargelosse - enseigne de vaisseau de 1ère classe ;

G. Fleurbaey - lieutenant.

Ukraine :

V. Balabin - (Président) générale-major ;

I. Olkhovoy - colonel ;

A. Akoulchin - capitaine ;

M. Bilan - capitaine ;

A. Tkachenko ;

I. Savchuk.

ISBN 978-966-581-984-4

ISBN 978-966-581-985-1 (Т. IV.1)

© Українсько-французький військово-термінологічний
та редакційно-видавничий комітет, 2007

DICTIONNAIRE INTERAMEES DE TERMES TACTIQUES ET LOGISTIQUES FRANÇAIS - UKRAINIEN - ANGLAIS

Ce dictionnaire militaire trilingue présente un ensemble très complet de termes et de leurs définitions adaptées dans les domaines spécifiquement tactiques, logistiques et techniques. Ces termes et définitions tant terrestres qu'interarmées portent essentiellement sur les domaines de l'engagement des forces au niveau tactique mais aussi sur celui de la logistique et des moyens techniques du même niveau d'engagement. Les aspects tactiques, techniques et logistiques des opérations article 5, des opérations de soutien de la paix et des opérations de réponse aux crises sont aussi présentés dans cet ouvrage.

L'ouvrage a été établi à l'intention des instances militaires interarmées de commandement françaises et ukrainiennes. Il s'adresse également aux centres militaires de formation et d'enseignement tactiques, logistiques et techniques. Il est destiné en outre aux chercheurs universitaires, experts civils, journalistes, traducteurs, ainsi qu'à tous ceux qui s'intéressent aux domaines tactiques, techniques et logistiques des forces armées.

Sous la direction du général commandant le Centre de doctrine d'emploi des forces.

Comité de rédaction

France : capitaine de Vaisseau M. du Boucheron, colonel P. Berne, lieutenant-colonel R. Gardères (Président).

Ukraine : générale-major Victor Balabin (Président).

Groupe conjoint de rédaction

France : lieutenant-colonel R. Gardères, lieutenant-colonel O. Calvez, enseigne de vaisseau de 1ère classe R. Dargelosse, lieutenant G. Fleurbaey.

Ukraine : colonel Igor Olkhovoy, capitaine Alexis Akoulchin, capitaine Maksim Bilan, Alexis Tkachenko, Ivan Savchuk.

Remerciements

France : lieutenant-colonel P. Gauthier, capitaine de frégate G. Maléjac, commissaire en chef de la marine A. Willer, Mademoiselle A. Forsteneichner.

Ukraine : Directeur du Département d'éducation militaire et des sciences du Ministère de la Défense de l'Ukraine générale-major Naumenko M.

Le Comité Franco-Ukrainien de terminologie militaire et de rédaction tient à remercier plus particulièrement le ministère des Affaires Etrangères (Direction de la Coopération Militaire et de Défense) pour son soutien financier ainsi que l'ensemble du personnel du Poste militaire près l'Ambassade de France de Kiev pour son assistance logistique dans la préparation et la réalisation de cet ouvrage.

Avertissement et droits de reproduction

Les articles de ce dictionnaire ont été établis à partir de différentes sources nationales ou internationales par les experts du Comité Franco-Ukrainien de terminologie militaire et de rédaction.

Les articles de la partie OTAN suivent au plus près la terminologie en usage au sein de l'Alliance, sans nécessairement correspondre à une position commune. Par ailleurs, les articles n'engagent pas formellement ni la France ni l'Ukraine.

Tous droits réservés. Toute copie ou reproduction de cet ouvrage couvert par les droits de la propriété intellectuelle y afférant, par quelque moyen que ce soit (graphique, électronique, mécanique, y compris la photocopie, l'enregistrement, ou les systèmes de sauvegarde ou de récupération de données) sans l'autorisation préalable des présidents du Comité Franco-Ukrainien de terminologie militaire et de rédaction, est interdite.

La vente ou la reproduction à des fins commerciales est interdite. Des extraits peuvent en être tirés à des fins pédagogiques ou d'illustration sous réserve que soit mentionné l'auteur (Comité Franco-Ukrainien de terminologie militaire et de rédaction).

AVANT-PROPOS

La première édition du « *Dictionnaire interarmées de termes tactiques et logistiques (FRA-UKR-GBR)* » est le fruit du travail commun d'un Comité Franco-Ukrainien de terminologie militaire et de rédaction issu du Groupe de Coopération franco-ukrainien de Terminologie Militaire. Ce travail a été jugé nécessaire pour une meilleure compréhension mutuelle, propre à favoriser la coopération entre nos deux pays et, plus largement, avec les membres ou partenaires de l'Alliance Atlantique dans des domaines spécifiquement techniques, tactiques et logistiques. De façon plus restreinte, il traite de domaines touchant au commandement, à l'exécution et la conduite d'opérations et d'exercices conjoints, d'opérations de soutien de la paix ou encore d'opérations de réponses aux crises. Le choix des entrées s'est fait en fonction de leur importance et de leur fréquence d'emploi.

Le fond terminologique de cette première édition du dictionnaire sera mis à jour et élargi, en fonction des besoins ou souhaits, au fil des éditions ultérieures.

Deuxième publication du Comité Franco-Ukrainien de terminologie militaire et de rédaction après l'édition en 2006 du « *Dictionnaire des Relations Internationales, de Stratégie et de Sécurité (FRA-UKR-GBR)* », cet ouvrage traite plus spécifiquement des domaines tactiques, techniques et de la logistique. Il vise à conjuguer une démarche purement lexicographique de ces domaines entre la France et l'Ukraine et le caractère normalisateur des publications, des mêmes domaines, interalliées.

Les entrées, et leurs définitions attachées, retenues reflètent l'évolution la plus récente de la tactique et de la logistique générale militaire de nos deux pays ainsi que de celles d'autres pays, partenaires ou non, de l'Alliance Atlantique. Les termes très spécialisés, compris uniquement d'un cercle très restreint d'experts, ont été écartés. Ce dictionnaire est conçu à des fins pratiques et intéressera un vaste lectorat tant militaire que civil.

L'ouvrage contient essentiellement des termes et définitions touchant à l'élaboration et à la mise en œuvre de la tactique et de la logistique militaires de nos deux pays et de ceux d'autres pays européens partenaires ou non de l'Alliance. Dans un certain nombre de cas pour une même entrée, lorsque les concepts tactiques ou logistiques nationaux de ces domaines sont différents, il a été jugé nécessaire par le Comité Franco-Ukrainien de terminologie militaire et de rédaction de présenter dans un souci de parfaite compréhension, plusieurs définitions et leurs sources nationales. Sont présentés aussi dans ce dictionnaire quelques termes essentiels portant sur les domaines de la stratégie générale militaire, ainsi que ceux plus spécifiques, des aspects tactiques et logistiques des opérations de soutien à la paix et des opérations de réponses aux crises.

Les articles proposés dans ce dictionnaire s'appuient, autant que possible, sur des documents faisant autorité en matière de terminologie technique, tactique et logistique française et ukrainienne tels le Manuel français d'emploi de termes et sigles conventionnels (TTA 106. V.06) ou (Біла Книга 2006: оборона політика України. – К., 2007. – 95 с.), comme sur certaines publications de normalisation tel que le Glossaire OTAN de termes et définitions (AAP-6).

La présente édition ne prétend pas bien sûr englober la totalité des termes actuellement en usage au sein de nos deux pays, de l'OTAN ou encore d'autres pays européens dans les domaines retenus. Cependant, le n'en espère pas moins qu'elle contribuera à favoriser la compréhension mutuelle et la coopération entre la France et l'Ukraine ou encore d'autres pays de l'Alliance dans les domaines tactiques et logistiques.

Le Comité Franco-Ukrainien de
terminologie militaire et de rédaction

GUIDE DU REDACTEUR

Nonobstant la complexité inhérente à ce type d'ouvrage, le « *Dictionnaire interarmées de termes tactiques et logistiques (FRA-UKR-GBR)* » vise à présenter les articles de façon aussi claire et concise que possible. Le dictionnaire respecte les usages rédactionnels - notamment orthographiques - en vigueur à l'OTAN. Les abréviations ont été évitées autant que possible, tant dans les entrées que dans les définitions ; cela dit, le lecteur trouvera quelques abréviations, estimées indispensables dans certains cas, en tête de plusieurs entrées de chaque partie du dictionnaire.

STRUCTURE DU DICTIONNAIRE

Le dictionnaire se compose de deux volumes. Chaque volume contient toutes les entrées du dictionnaire, classées dans l'ordre alphabétique de la langue de départ. Le français est la langue de départ des volumes IV.1, IV.2 et l'ukrainien celles des V.1, V.2 .

L'ARTICLE

L'unité de base du dictionnaire est l'article. Chaque article comprend : **(a)** l'entrée, **(b)** le corps de l'article, **(c)** le cas échéant, des renvois et, dans certains cas, **(d)** la source :

(a)► **arme non approvisionnée**

(b)► Arme à laquelle la munition n'est pas jointe.

Termes connexes : arme approvisionnée ; arme **(c)**
chargée ; arme déchargée.

(d)► **Source : FRA**

(a) ENTREE

L'entrée constitue le terme à définir, en tête de l'article. Elle figure en caractères gras, dans une police de taille supérieure à celle du corps de l'entrée, et est énoncée dans la langue de départ du volume dans laquelle elle se trouve. Lorsque l'entrée est constituée de plusieurs mots, c'est le premier de ces mots qui détermine la place de l'article dans la liste alphabétique.

(b) CORPS DE L'ARTICLE

Le corps de l'article comprend **(a)** la définition du terme dans la langue de départ, immédiatement sous l'entrée et dans une taille de police un peu plus petite que celle de l'entrée elle-même, **(b)** un peu en retrait vers la droite, le terme (en gras) et sa définition (dans une taille de police encore un peu plus petite) énoncés dans l'autre langue.

Dans le cas de termes ayant plusieurs significations, chaque définition est numérotée, la définition principale étant placée en premier. Il y a lieu de noter que la traduction du terme dans l'une des autres langues peut nécessiter plusieurs entrées, qui apparaîtront alors en gras avant la

numérotation des définitions.

Exemple:

point de contrôle

1- Endroit où la circulation routière contrôle la circulation automobile ou celle des piétons dans le but d'appliquer les mesures, lois, consignes et règlements qui s'y rapportent.
2- Point déterminé d'avance au sol et utilisé comme moyen de contrôle du mouvement des troupes, comme point de réglage pour un tir ou comme repère d'un emplacement.
3- Centre d'impact; Point moyen d'un tir.
4- Position géographique, sur terre ou sur mer, au-dessus de laquelle la position d'un aéronef en vol peut être déterminée par observation ou par des moyens électroniques.

Source : FRA

контрольний пункт

1- Місце, на якому здійснюється контроль за дорожнім рухом та рухом пішоходів з метою виконання ними всіх необхідних правил.
2- Наперед визначене місце, яке використовується у якості засобу контролю за пересуванням підрозділів, пункту корегування стрільби та орієнтира на місцевості.
3- Точка влучання; середня точка влучання.
4- Географічний пункт на місцевості або на морі, з якого, за допомогою електронних систем або шляхом спостереження, можна визначити місце розташування літака у повітрі.

Джерело: ФР

checkpoint

1- A place where military police check vehicular or pedestrian traffic in order to enforce circulation control measures and other laws, orders, and regulations.
2- A predetermined point on the surface of the Earth used as a means of controlling movement, a registration target for fire adjustment, or reference for location.
3- Center of impact; a burst center.
4- Geographical location on land or water above which the position of an aircraft in flight may be determined by observation or by electrical means.

Source : FRA

Certaines définitions peuvent comporter plusieurs éléments. Ceux-ci seront alors identifiés par des lettres (**a-, b-, c-...**).

Exemple :

contre-attaquer

Réagir offensivement dans le but:
a- soit de détruire un ennemi engagé dans une attaque, au minimum de l'arrêter en lui infligeant des pertes et en reprenant sur lui l'ascendant moral;
b- soit de rétablir l'intégrité d'un dispositif en détruisant ou, au minimum, en chassant l'ennemi qui s'y est engagé.

Source : FRA

контратакувати

Відповідати наступом з метою:
а- знищити противника, що розпочав атаку, або як мінімум зупинити його задля нанесення йому втрат та зниження його морального духу;
б- відновити цілісність бойових порядків задля знищення або, як мінімум, витіснення противника.

Джерело: ФР

counterattack (to)

To react in an offensive way in order to:
a- either destroy an enemy committed in an attack, stop him at least while inflicting losses and regaining psychological advantage on him;
b- or restoring the integrity of a disposition by destroying or, at least, driving out the enemy committed in it.

Source : FRA

(c) Renvoi

Les renvois suivent immédiatement la définition et sont annoncés en caractères italiques. Type de renvois utilisés:

attaque frontale

Manoeuvre offensive au cours de laquelle l'effort principal s'exerce contre le front des forces adverses.
Termes connexes: attaque de flanc.

Source : FRA

фронтальний наступ (удар)

Наступальний маневр, протягом якого головний удар здійснюється по фронту сил противника.
Пов'язаний термін: флангова атака.

Джерело: ФР

frontal attack

An offensive manoeuvre in which the main action is directed against the front of the enemy forces.
Related term: flanking attack.

Source : FRA

Dans des cas exceptionnels, une **note** explicative peut également accompagner une définition. Elle figurera après les renvois éventuels et à la ligne suivante. *Exemple:*

dépollution le long d'un itinéraire

En opérations terrestres, la détection et, en cas de découverte, l'identification, le marquage et la neutralisation, la destruction ou l'enlèvement des mines ou autres munitions explosives, des dispositifs explosifs de circonstance et des pièges qui menacent un itinéraire déterminé, afin de permettre la poursuite d'une opération militaire à moindres risques.

Note : la dépollution le long d'itinéraire est normalement conduite par des unités militaires.

Source : FRA

очищення маршруту

В наземних операціях, виявлення, а у випадку виявлення, ідентифікація, маркування та нейтралізація, знищення чи ліквідація мін або інших вибухонебезпечних боєприпасів, саморобних вибухових пристроїв та мін-пасток, які заважають просуванню по визначеному маршруту, для проведення військової операції з найменшими ризиками.

Примітка: очищення маршруту зазвичай виконується військовими підрозділами.

Джерело: ФР

route clearance

In land operations, the detection and if found, the identification, marking and neutralization, destruction or removal of mines or other explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps threatening a defined route to allow a military operation to continue with reduced risk.

Note: route clearance is normally conducted by military units.

Source : FRA

(d) SOURCE

Pour l'ensemble des entrées, l'article se termine par une référence à sa source nationale. Dans la plupart des cas les articles ont pour source: FRA, UKR, OTAN.

REGLES DE PONCTUATION

La ponctuation observée dans la langue de départ n'est pas nécessairement reproduite dans la traduction vers l'autre langue, chaque langue ayant en cette matière ses propres règles et conventions d'écriture.

OUVRAGES DE REFERENCE

Un dictionnaire de référence a été adopté pour chaque langue du « *Dictionnaire interarmées de termes tactiques et logistiques (FRA-UKR-GBR)*. À cet égard, on notera que les termes déjà suffisamment définis dans ces ouvrages de référence généraux ont en principe été exclus de ce dictionnaire. Les documents de référence dont sont tirés les termes et leurs définitions figurent ci-dessous.

1. Dictionnaire Français-Russe, par K. Guanchina, septième édition, Moscou – édition 1977.
2. Glossaire des Opérations de Paix; Organisation des nations Unies, New-York – édition 2001.

3. Le Petit Robert, Dictionnaires Le Robert – Paris, édition mise à jour de juin 2006, pour le français.
4. Lexicon for Arms Control, Disarmament and Confidence-Building ; Organisation des Nations Unies, Genève – édition 2001.
5. The Concise Oxford Dictionary, par J. Pearsall, onzième édition, Oxford University Press édition 2003, pour l'anglais.
6. TTA 106 T1, Manuel d'emploi de termes, sigles et signes conventionnels militaires, Version 05, CDEF / DEO – Paris, édition Juin 2006.
7. Англо-російсько-український словник науково-технічної термінології//English-Russian- Ukrainian dictionary of scientific and technical terminology : Близько 22 000 термінів / С.М. Андреев (уклад.). – Х. : Факт, 1999. – 703с.
8. Англо-русский военный словарь: около 70 000 терминов / Г.А. Судзиловский, В.М. Полюхин, В.Н. Шевчук и др. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Воениздат, 1987. – Т.1 (А-Л). – 655 с. – Т.2 (М-Z). – 688 с.
9. Балла М.І. Новий англо-український словник. – Понад 70 000 слів. – К.: Чумацький Шлях, 2000. – 700 с.
10. Біла Книга 2006: оборона політика України. – К., 2007. – 95 с.
11. Біла книга України 2005: оборонна політика України. – К., 2006. – 134 с.
12. Бурячок А., Демський М., Якимович Б. Російсько-український словник для військовиків. – К.: Варта, 1995. – 384 с.
13. Головащук С.І. Російсько-український словник сталих словосполучень. – К.: Наук. думка, 2001. – 640 с.
14. Новий тлумачний словник української мови: У 4 т. / Уклад.: В. Яременко, О. Сліпущко. – К.: Аконіт, 1998. – т. 1. – 910 с.
15. Попов Є.Ф., Балла М.І. Великий українсько-англійський словник. – Понад 150 000 слів та словосполучень. – К.: Чумацький Шлях, 2001. – 643 с.
16. Російсько-український словник наукової термінології: Біологія. Хімія. Медицина / С.П.Вассер, І.О.Дудка, В.І.Єрмоленко та ін. – К.: Наук. думка, 1996. – 661 с.
17. Російсько-український словник наукової термінології: Математика. Фізика. Техніка. Науки про Землю та Космос / В.В.Гейченко, В.М.Завірюхіна, О.О.Зеленюк та ін. – К.: Наук. думка, 1998. – 892 с.
18. Російсько-українсько-англійський військовий словник: Близько 20000 слів / Уклад.: В.Я. Карачун, І.А. Черненко, С.М. Чиж, О.О. Карачун. – К.: Техніка, 2001. – 750 с.
19. Словник основних термінів та скорочень, які використовуються в НАТО. – К.: МП Леся, 2004. – 568 с.
20. Словник синонімів української мови: В 2 т. / А.А.Бурячок, Г.М.Гнатюк, С.І.Головащук та ін. – К.: Наук. думка, 1999-2000. – Т.1. – 1040 с. – Т.2. – 960 с.

ПЕРЕДМОВА

Перше видання «Французько-українсько-англійського міжвидового словника з тактики та логістики» є результатом спільної роботи українсько-французького військово-термінологічного та редакційно-видавничого комітету (далі Комітет). Видання словника є черговим кроком до систематизації, стандартизації та уніфікації українських військових термінів та понять. Метою словника є подальше покращення взаємосумісності та взаєморозуміння між штабами та органами управління ЗС Французької Республіки та України.

Словник нараховує понад 3000 технічних, тактичних та логістичних термінів зі сфер командування, планування, проведення операцій й спільних навчань, операцій з підтримки миру, врегулювання криз, тактичного та тилового забезпечення тощо.

Реєстрові статті словника відібрано експертами Комітету з різноманітних відкритих національних та міжнародних джерел. Англійські терміни наведені з метою порівняння та співставлення понять та не завжди повною мірою відповідають українським термінологічним відповідникам.

Словник не охоплює всього корпусу термінів, які на даний момент використовуються у Французькій Республіці, Україні, НАТО чи інших європейських країнах. Термінологічний корпус даного словника буде доповнений та розширений, відповідно до вимог та побажань, під час роботи над наступними виданнями.

Проте, Комітет сподівається, що даний словник буде внеском у процес покращення співробітництва між Збройними Силами України та Французької Республіки, євроатлантичними країнами в галузях тактики та логістики.

Комітет висловлює глибоку вдячність Міністерству закордонних справ Французької Республіки (відділ військового співробітництва та оборони) за фінансову підтримку, а також Військовій місії при Посольстві Французької Республіки в Україні за надання технічної допомоги під час підготовки та видання словника, Директору Департаменту військової освіти та науки Міністерства оборони України генерал-майору, доктору технічних наук, професору М.І. НАУМЕНКУ, підполковнику П. ГОТЬЄ, капітану II рангу Ж. МАЛЕЖАКУ, капітану II рангу А. ВІЛЕРУ, пані А. ФОРСЕНЕЙХНЕР за сприяння у підготовці цього видання.

Авторські права захищено. Будь-яке незаконне копіювання або відтворення результатів даної роботи, без попереднього погодження із співголовами Комітету, якими б засобами це не здійснювалося (графічними, електронними, механічними, а також ксерокопіювання, запис чи системи збереження та відтворення даних) заборонено та

переслідується законом.

Продаж або відтворення даного продукту в комерційних цілях заборонено. Словник може бути використаний в навчальних цілях за умов посилання на колективного автора (українсько-французький військово-термінологічний та редакційно-видавничий комітет).

Пропозиції та побажання просимо направляти за електронними адресами: balabin@mil.univ.kiev.ua, rgarderes@wanadoo.fr.

Українсько-французький військово-
термінологічний та редакційно-
видавничий комітет

ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ СЛОВНИКОМ

СТРУКТУРА СЛОВНИКА

Словник складається з двох томів. Французька є вихідною мовою для тому IV.1, IV.2, а українська - для тому V.1 та V.2. Реєстрові статті словника відібрано експертами Комітету з різноманітних відкритих національних та міжнародних джерел. Англійські терміни наведені з метою порівняння та співставлення понять та не завжди повною мірою відповідають українським термінологічним відповідникам.

СЛОВАРНА СТАТТЯ

Основною одиницею словника є словарна стаття. Кожна словарна стаття складається з: **(a)** заголовку словарної статті, **(b)** тлумачення терміну, **(c)** посилання (при необхідності), **(d)** джерела:

(a)► дії у відповідь

(b)► Дія, військова чи ні, щодо покарання діячів агресії проти наших інтересів. Можливі заходи мають бути адаптовані до умов і рівня загрози, який противник може надати у відповідь.

Пов'язаний термін: удар у відповідь. ◄..... (c)

(d)► Джерело: ФР

(a) ЗАГОЛОВОК СЛОВАРНОЇ СТАТТІ

Заголовок словарної статті складається з терміна, визначення якого розкривається в тлумаченні. Термін виділяється жирним шрифтом та має інший розмір ніж шрифт, яким набрано тлумачення. Заголовок відтворений вихідною мовою, відповідно до частини, в якій він знаходиться. Коли заголовок складається з багатьох слів, він розташовується в алфавітному покажчику відповідно до літери, з якої починається перше слово.

(b) ТЛУМАЧЕННЯ ТЕРМІНУ

Тлумачення складається з: **(a)** визначення терміна вихідною мовою, що розташовується одразу під заголовком словарної статті та має розмір шрифту менший ніж у заголовку словарної статті, **(b)** з правого боку, в інших колонках, розташовані заголовки словарних статей та їх тлумачення іншими мовами.

Якщо термін є багатозначним, кожне визначення нумерується, а основне значення наводиться першим. При перекладі терміна іноді надаються додаткові тлумачення, які розташовуються після заголовку словарної статті та нумеруються.

Наприклад:

контрольний пункт	point de contrôle	checkpoint
1- Місце, на якому	1- Endroit où la circulation	1- A place where military

здійснюється контроль за дорожнім рухом та рухом пішоходів з метою виконання ними всіх необхідних правил.

2- Наперед визначене місце, яке використовується у якості засобу контролю за пересуванням підрозділів, пункту корегування стрільби та орієнтира на місцевості.

3- Точка влучання; середня точка влучання.

4- Географічний пункт на місцевості або на морі, з якого, за допомогою електронних систем або шляхом спостереження, можна визначити місце розташування літака у повітрі.

Джерело: ФР

routière contrôle la circulation automobile ou celle des piétons dans le but d'appliquer les mesures, lois, consignes et règlements qui s'y rapportent.

2- Point déterminé d'avance au sol et utilisé comme moyen de contrôle du mouvement des troupes, comme point de réglage pour un tir ou comme repère d'un emplacement.

3- Centre d'impact; Point moyen d'un tir.

4- Position géographique, sur terre ou sur mer, au-dessus de laquelle la position d'un aéronef en vol peut être déterminée par observation ou par des moyens électroniques.

Source : FRA

police check vehicular or pedestrian traffic in order to enforce circulation control measures and other laws, orders, and regulations.

2- A predetermined point on the surface of the Earth used as a means of controlling movement, a registration target for fire adjustment, or reference for location.

3- Center of impact; a burst center.

4- Geographical location on land or water above which the position of an aircraft in flight may be determined by observation or by electrical means.

Source : FRA

У разі, коли термін має декілька визначень, але українською мовою має тільки один переклад, кожне визначення виділяється жирним шрифтом, а тлумачення нумеруються.

Наприклад:

контрбатаре́йний вогонь

1- Стрільба для руйнування або нейтралізації систем озброєння, що ведуть вогонь з закритих позицій.

Джерело: ФР

contrebatterie

1- Tir effectué dans le but de détruire ou de neutraliser des systèmes d'armes à tir indirect.

Source : FRA

counterbattery fire

1- Fire delivered for the purpose of destroying or neutralizing indirect fire weapon systems.

Source : FRA

tir de contrebatterie

2- Стрільба непрямым наведенням, що виконується з метою знищення або нейтралізації систем озброєння.

Джерело: ФР

2- Tir effectué dans le but de détruire ou de neutraliser des systèmes d'armes à tir indirect.

Source : FRA

2- Fire delivered for the purpose of destroying or neutralizing indirect fire weapon systems.

Source : FRA

Деякі тлумачення складаються з багатьох частин і позначаються літерами **а-**, **б-**, **в-**... тощо.

Наприклад:

контратакувати

Відповідати наступом з метою:

а- знищити противника, що розпочав атаку, або як мінімум зупинити його задля нанесення йому втрат та зниження його морального духу;

б- відновити цілісність бойових порядків задля знищення або, як мінімум, витіснення противника.

Джерело: ФР

contre-attaquer

Réagir offensivement dans le but:

а- soit de détruire un ennemi engagé dans une attaque, au minimum de l'arrêter en lui infligeant des pertes et en reprenant sur lui l'ascendant moral;

б- soit de rétablir l'intégrité d'un dispositif en détruisant ou, au minimum, en chassant l'ennemi qui s'y est engagé.

Source : FRA

counterattack (to)

To react in an offensive way in order to:

а- either destroy an enemy committed in an attack, stop him at least while inflicting losses and regaining psychological advantage on him;

б- or restoring the integrity of a disposition by destroying or, at least, driving out the enemy committed in it.

Source : FRA

(c) Посилання

Посилання розташовуються одразу після тлумачення та виділяються курсивом. Типи посилань, що використовуються у словнику:

Пов'язані терміни - посилання на синонім даного терміна, який знаходиться у словнику.

Наприклад:

фронтальний наступ (удар)	attaque frontale	frontal attack
Наступальний маневр, протягом якого головний удар здійснюється по фронту сил противника. Пов'язаний термін: флангова атака. Джерело: ФР	Manoeuvre offensive au cours de laquelle l'effort principal s'exerce contre le front des forces adverses. <i>Terme connexe:</i> attaque de flanc. Source : FRA	An offensive manoeuvre in which the main action is directed against the front of the enemy forces. <i>Related term:</i> flanking attack. Source : FRA

В окремих випадках до основного тлумачення може бути надана примітка. Вона розташовується після посилань через абзац.

Наприклад:

очищення маршруту	dépollution le long d'un itinéraire	route clearance
В наземних операціях, виявлення, а у випадку виявлення, ідентифікація, маркування та нейтралізація, знищення чи ліквідація мін або інших вибухонебезпечних боєприпасів, саморобних вибухових пристроїв та мін-пасток, які заважають просуванню по визначеному маршруту, для проведення військової операції з найменшими ризиками. <i>Примітка:</i> очищення маршруту зазвичай виконується військовими підрозділами. Джерело: ФР	En opérations terrestres, la détection et, en cas de découverte, l'identification, le marquage et la neutralisation, la destruction ou l'enlèvement des mines ou autres munitions explosives, des dispositifs explosifs de circonstance et des pièges qui menacent un itinéraire déterminé, afin de permettre la poursuite d'une opération militaire à moindres risques. <i>Note :</i> la dépollution le long d'itinéraire est normalement conduite par des unités militaires. Source : FRA	In land operations, the detection and if found, the identification, marking and neutralization, destruction or removal of mines or other explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps threatening a defined route to allow a military operation to continue with reduced risk. <i>Note:</i> route clearance is normally conducted by military units. Source : FRA

(d) Джерело

Кожна словарна стаття закінчується посиланням на джерело. Більшість статей мають такі посилання: ФР, УКР, НАТО.

ПУНКТУАЦІЯ

Пунктуація, що притаманна вихідній мові, не повинна обов'язково відтворюватися мовою перекладу; кожна мова, в кожній конкретній галузі, має свої власні правила написання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Dictionnaire Français-Russe, par K. Guanchina, septième édition, Moscou – édition 1977.
2. Glossaire des Opérations de Paix; Organisation des nations Unies, New-York – édition 2001.
3. Le Petit Robert, Dictionnaires Le Robert – Paris, édition mise à jour de juin 2006, pour le français.
4. Lexicon for Arms Control, Disarmament and Confidence-Building ; Organisation des Nations Unies, Genève – édition 2001.
5. The Concise Oxford Dictionary, par J. Pearsall, onzième édition, Oxford University Press édition 2003, pour l'anglais.
6. TTA 106 T1, Manuel d'emploi de termes, sigles et signes conventionnels militaires, Version 05, CDEF / DEO – Paris, édition Juin 2006.
7. Англо-російсько-український словник науково-технічної термінології//English-Russian- Ukrainian dictionary of scientific and technical terminology : Близько 22 000 термінів / С.М. Андрєєв (уклад.). – Х. : Факт, 1999. – 703с.
8. Англо-русский военный словарь: около 70 000 терминов / Г.А. Судзиловский, В.М. Полухин, В.Н. Шевчук и др. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Воениздат, 1987. – Т.1 (A-L). – 655 с. – Т.2 (M-Z). – 688 с.
9. Балла М.І. Новий англо-український словник. – Понад 70 000 слів. – К.: Чумацький Шлях, 2000. – 700 с.
10. Біла Книга 2006: оборона політика України. – К., 2007. – 95 с.
11. Біла книга України 2005: оборонна політика України. – К., 2006. – 134 с.
12. Бурячок А., Демський М., Якимович Б. Російсько-український словник для військовиків. – К.: Варта, 1995. – 384 с.
13. Головащук С.І. Російсько-український словник сталих словосполучень. – К.: Наук. думка, 2001. – 640 с.
14. Новий тлумачний словник української мови: У 4 т. / Уклад.: В. Яременко, О. Сліпущко. – К.: Аконіт, 1998. – т. 1. – 910 с.
15. Попов Є.Ф., Балла М.І. Великий українсько-англійський словник. – Понад 150 000 слів та словосполучень. – К.: Чумацький Шлях, 2001. – 643 с.
16. Російсько-український словник наукової термінології: Біологія. Хімія. Медицина / С.П.Вассер, І.О.Дудка, В.І.Єрмоленко та ін. – К.: Наук. думка, 1996. – 661 с.
17. Російсько-український словник наукової термінології: Математика. Фізика. Техніка. Науки про Землю та Космос / В.В.Гейченко, В.М.Завірюхіна, О.О.Зеленюк та ін. – К.: Наук. думка, 1998. – 892 с.
18. Російсько-українсько-англійський військовий словник: Близько 20000 слів / Уклад.: В.Я. Карачун, І.А. Черненко, С.М. Чиж, О.О. Карачун. – К.: Техніка, 2001. – 750 с.
19. Словник основних термінів та скорочень, які використовуються в НАТО. – К.: МП Леся, 2004. – 568 с.
20. Словник синонімів української мови: В 2 т. / А.А.Бурячок, Г.М.Гнатюк, С.І.Головащук та ін. – К.: Наук. думка, 1999-2000. – Т.1. – 1040 с. – Т.2. – 960 с.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ВМС	- військово-морські сили
ВПС	- військово-повітряні сили
ГШ	- Генеральний штаб
ЄС	- Європейський Союз
ЗМІ	- засоби масової інформації
ЗМУ	- зброя масового ураження
ЗС	- збройні сили
КП	- командний пункт
КР	- керована ракета
ЛА	- літальний апарат
МТЗ	- матеріально-технічне забезпечення
НАТО	- Організація Північноатлантичного Договору
НГШ	- начальник Генерального штабу
ОЗС НАТО	- об'єднані збройні сили НАТО
ООН	- Організація Об'єднаних Націй
ОР	- отруйна речовина
ПДВ	- повітряно-десантні війська
ПММ	- паливно-мастильні матеріали
ППО	- протиповітряна оборона
РЕБ	- радіоелектронна боротьба
РЛС	- радіолокаційна станція
РХБ	- радіологічний, хімічний, біологічний
СВ	- сухопутні війська
ТВД	- театр воєнних дій
ТГ	- тактична група

A

abattis

Obstacle formé d'arbres abattus et entrecroisés en travers d'un itinéraire.

Source : FRA

abonnement

Lien existant entre un organisme de soutien et une unité à soutenir.

Source : FRA

accompagnement

1- Artillerie : procédé de l'artillerie sol-air permettant d'assurer la défense antiaérienne particulière d'une unité en mouvement soit durant l'exécution d'opérations tactiques, soit lors de déplacements de ou vers la zone opérationnelle.

2- Mouvement : appui direct apporté à une formation ou à un groupement de forces en déplacement par un élément de circulation qui participe à la totalité du mouvement.

Source : FRA

aconage

Ensemble des opérations de manutention permettant de mettre les marchandises du bord à quai et inversement.

Source : FRA

accrochage

Instant précis du début de la poursuite automatique ou non d'un objectif aérien.

Source : FRA

acheminement

Action qui implique le déplacement et le transport inter et intra théâtre des forces et de leurs soutiens. Dans le contexte spécifique du soutien de forces terrestres en opération, il constitue le domaine de la fonction opérationnelle soutien logistique dont l'objet est « d'assurer le déplacement et la livraison des ressources matérielles au destinataire final tout en permettant au commandement de les suivre en

засіка

Перешкода, створена зі зрубаних та схрещених дерев, які розташовані на дорозі.

Джерело: ФР

взаємний зв'язок

Зв'язок, що існує між підрозділом підтримки та підрозділом, який він забезпечує.

Джерело: ФР

супровід

1- Артилерія: здійснюється протиповітряною артилерією, для забезпечення виконання особливих завдань з протиповітряної оборони підрозділу, що рухається, під час виконання тактичних завдань або під час пересування, або руху до зони військових дій.

2- Пересування військ: пряма підтримка, що надається підрозділу чи тактичній групі під час руху, підрозділом контролю дорожнього руху, який бере участь у пересуванні.

Джерело: ФР

перевезення вантажів

Сукупність робіт із завантаження та розвантаження, що дозволяють переміщувати вантажі як з корабля на пристань, так і навпаки.

Джерело: ФР

захоплення цілі

Визначений проміжок часу від початку автоматичного (або ручного) супроводження повітряної цілі.

Джерело: ФР

маршрутизація

Дія, що полягає у переміщенні та перевезенні сил як в межах, так і поза межами театру бойових дій військових підрозділів так як і підрозділів підтримки. В спеціальному контексті підтримки наземних сил, під час проведення операцій, така дія представляє галузь оперативних дій тилового забезпечення, завданням якої є «забезпечення переміщення та доставки матеріальних засобів

abatis

An obstacle constructed by the felling and interlacing of trees across a route.

Source : FRA

subscription

Link existing between a supporting agency and the unit to be supported.

Source : FRA

accompaniment

1- Artillery: Air-defense artillery process aimed at ensuring the specific air-defense of a moving unit either during a tactical operations, or during movements from or towards the area of operations.

2- Movement: direct support provided to a unit/task force on the move by a traffic control element taking part in the whole movement.

Source : FRA

stevedoring

Series of handling operations consisting in transshipping goods aboard ship down to the wharf and conversely.

Source : FRA

lock on

Very beginning of the tracking of an air target, whether in the automatic mode or not.

Source : FRA

routing

Action related to the movement and transportation between theaters or within a theater of the forces and their supporting units. In the specific context of the support of land forces during operations, it is the domain of the logistic support operational function in charge of the transportation and delivery of the physical assets needed by the end user while ensuring the real time monitoring of the movements. This

temps utile. Ce domaine comprend les composantes fonctionnelles suivantes :

- a- transport ;
- b- régulation ;
- c- livraison ;
- d- gestion des vecteurs ;
- e- transit ;
- f- gestion des flux ;
- g- manutention.

Source : FRA

кінцевому адресату, що дозволяє командуванню здійснювати їх контроль». Дана галузь складається з наступних функціональних складових:

- а- перевезення;
- б- регулювання;
- в- постачання;
- г- управління напрямками;
- д- транзит;
- е- управління транспортними потоками;
- ж- зберігання майна.

Джерело: ФР

domain includes the following operational components:

- a- transportation;
- b- regulation;
- c- delivery;
- d- transportation assets management;
- e- transit;
- f- flow management;
- g- handling;

Source : FRA

acheminement opérationnel

Action qui implique le déplacement et le transport inter et intra théâtre des forces et de leurs soutiens. Ces forces peuvent bénéficier d'appuis et de renforcements divers en mouvement, en mobilité, en moyens et en capacités de transport.

Source : FRA

оперативне транспортування

Дія, що полягає у переміщенні та перевезенні сил як в межах, так і поза межами театру бойових дій, а також підрозділів підтримки. Такі сили можуть отримувати підтримку та підсилення різного характеру для переміщення, для покращення мобільності, а також різні транспортні засоби та можливості.

Джерело: ФР

operational forwarding

Action involving the inter- and intra-theater move and transportation of the forces and their supporting units; These forces may be supported and reinforced by various movement, mobility assets as well as by transportation means and capabilities.

Source : FRA

acquérir

1- Verrouiller un équipement de détection électromagnétique sur un écho afin de l'utiliser pour un guidage.

2- Effectuer une acquisition.

Source : FRA

виявляти та супроводжувати ціль

1- Виявлення за допомогою електромагнітного обладнання точки випромінювання, з метою подальшого наведення на ціль.

2- Здійснювати захоплення цілі для автоматичного супроводження.

Джерело: ФР

track (to) - acquire (to)

1- To lock on to a point of radiation and obtain guidance therefrom

2- Acquire a target.

Source : FRA

acquisition d'objectif

Opération consistant à détecter, localiser et à participer à l'identification d'un objectif avec une précision suffisante pour permettre son traitement par une arme donnée.

Source : FRA

виявлення цілі

Операція, що складається із виявлення, локалізації та ідентифікації цілі із достатньою точністю для можливості здійснення обробки отриманої інформації визначеним типом озброєння.

Джерело: ФР

target acquisition

To lock an equipment of electromagnetic detection (generally a radar) on an echo to use it for a guides.

Source : FRA

acquisition du renseignement

Ensemble des opérations de recherche et de recueil de renseignements. S'emploie surtout pour les renseignements recueillis par moyens techniques.

Source : FRA

здобуття розвідувальної інформації

Комплекс заходів з пошуку та збору розвідувальної інформації. Вживається найчастіше для позначення розвідувальної інформації, що була зібрана за допомогою технічних засобів.

Джерело: ФР

acquisition of information

Set of the operations of search and collection of information. Be used especially for information collected by technical means.

Source : FRA

acquisition radar

Verrouiller un équipement de détection électro-magnétique (en

захоплення цілі

Захоплення за допомогою електромагнітного

acquisition of objective

Operation consisting in discovering, in localizing and to participate in the

général un radar) sur un écho afin de l'utiliser pour un guidage.

Source : FRA

acte élémentaire

« Savoir-faire » tactique de base acquis par le combattant, dont l'exécution requiert la mise en œuvre de certains actes réflexes acquis au préalable lors de l'instruction individuelle. Les actes élémentaires, individuels ou collectifs, sont :

- a- se poster ;
- b- se déplacer ;
- c- employer son (ses) arme(s).

Source : FRA

acte hostile

Comportement d'un aéronef permettant de le classer ennemi sans ambiguïté. Remarque : les critères qui devront être pris en compte pour définir précisément l'acte hostile seront fixés au cas par cas en fonction de la situation générale de l'opération.

Source : FRA

actes réflexes

« Savoir-faire » techniques de base acquis au cours de l'instruction individuelle du combattant.

Les actes réflexes sont :

- a- se camoufler ;
- b- se protéger ;
- c- s'orienter ;
- d- apprécier une distance ;
- e- désigner un objectif ;
- f- communiquer ;
- g- rendre compte ;
- h- observer ;
- i- progresser ;
- j- mettre en œuvre ses armes ;
- k- garder la liaison.

Source : FRA

action aérienne dans la zone des contacts (AAZC)

Action dirigée contre des objectifs proches des troupes amies et nécessite une coordination de chaque mission avec le feu et le mouvement des forces terrestres. Cette action s'exerce en deçà de la ligne de coordination des feux

виявлення (зазвичай радару) точки випромінювання, з ціллю подальшого її використання для наведення на ціль.

Джерело: ФР

первинна бойова підготовка

Базові тактичні вміння, набуті військовослужбовцем, для вмілого використання яких необхідне оволодіння рефлексами, що в свою чергу розвиваються під час базової військової підготовки. Первинна бойова підготовка як індивідуальна, так і колективна складається з:

- а- вибору позиції;
- б- пересування;
- в- використання озброєння.

Джерело: ФР

ворожий акт

Поведінка літака, що безсумнівно дозволяє класифікувати його як «ворожий». Примітка: критерії, згідно з якими, в залежності від загальної ситуації операції, приймається рішення про класифікацію конкретного акту як «ворожого», повинні бути чітко визначеними.

Джерело: ФР

дії на рівні умовного рефлексу

Базові вміння набуті під час індивідуальної підготовки. Поняття «рефлекси» включають в себе:

- а-маскування;
- б- індивідуальний захист;
- в- орієнтування;
- г- визначення дистанцій;
- д- визначення цілі;
- е- встановлення зв'язку;
- ж- складання доповідей;
- з- спостереження;
- и- просування;
- к- застосування озброєння;
- л- підтримання зв'язку.

Джерело: ФР

безпосередня підтримка

Дії скеровані на найближчі цілі дружніх військ і потребують координацію кожного завдання вогнем і переміщеннями сухопутних військ. Така дія виконується поза межами лінії координації вогню підтримки. Це

identification of an objective with a sufficient precision to allow its treatment by a given weapon.

Source : FRA

basic act

Basic tactical "know-who acquired by the warrior, the accomplishment of which requires, the carrying out of some reflex acts previously acquired during the basic training. These elementary acts, whether individual or collective, are:

- a- posting;
- b- moving;
- c- using one's weapons.

Source : FRA

hostile act

Behavior of an aircraft which permits to consider it, without any doubt, as enemy. Note: the criteria which will have to be taken into account to precisely define the hostile act will be determined for every new case, depending on the overall context of the operation.

Source : FRA

reflex actions

Basic technical know-how acquired during the combatant's individual training.

These reflex actions are:

- a- camouflaging oneself;
- b- self-protection;
- c- orienting oneself;
- d- assessing distances;
- e- acquiring a target;
- f- communicating;
- g- reporting (SITREP);
- h- observing;
- i- progressing/advancing;
- j- making use of one's weapons;
- k- maintaining liaison.

Source : FRA

close air support (CAS)

Air action against hostile targets which are in close proximity to friendly forces and which require detailed integration of each air mission with the fire and movement of those forces. This action is exercised beyond the Fire Support

d'appui (FSCL). Cette mission peut être soit guidée, soit contrôlée aux procédures.

Source : FRA

action aéromobile autonome

Action conduite avec ou sans le concours de forces terrestres embarquées, par des unités d'hélicoptères et à leur rythme, intégrant les fonctions renseignement, feu et mouvement. Elle vise à interdire à un ennemi terrestre ou évoluant dans l'espace aérien proche du sol, toute action menaçant l'intégrité d'un dispositif ou le déroulement de la manoeuvre en cours. Le plus souvent dissociée dans l'espace et dans le temps de ceux-ci, elle est prescrite par l'autorité d'emploi qui fixe au commandant de formation la réalisation sur son adversaire potentiel, d'un effet majeur déterminant pour la manoeuvre qu'elle conduit.

Source : FRA

action aéromobile conjuguée

Action conduite par des unités d'hélicoptères qui, agissant dans le même espace-temps que l'action au sol, appuient des unités interarmes en intégrant tout ou partie des fonctions commandement, renseignement, feu et mouvement ou sont appuyées par des unités de combat interarmes.

L'autorité d'emploi fixe aux commandants des formations, aéromobiles ou interarmes, une ou plusieurs missions qui concourent à la réalisation de l'effet majeur qu'elle s'est fixée.

Source : FRA

action centralisée

Action dont la responsabilité de conception, de conduite et d'exécution est conservée à l'échelon de commandement considéré.

Source : FRA

action d'ensemble

1- Tactique générale et appuis feux sol-sol : appui donné à la force

завдання може керуватися або контролюватися по визначених схемах.

Джерело: ФР

самостійні дії аеромобільних підрозділів

Дії, що ведуться, за підтримки або без підтримки наземних сил, гелікоптерними підрозділами. Ці дії складаються з розвідки, ведення вогню та пересування. Вони направлені на перешкоджання наземному противнику чи пересуванню в повітряному просторі на малих висотах, протидію усім актам, що загрожують цілісності підрозділу або проведенню маневру. Найчастіше такі завдання є дисоційованими у просторі та часі, тому в цьому випадку, командування віддає наказ командирові підрозділу на здійснення основного впливу на потенційного противника, що відіграватиме ключову роль під час виконання маневру.

Джерело: ФР

спільна повітряна операція

Операція, що проводиться гелікоптерними підрозділами (одночасно із наземними силами), які надають підтримку загальновійськовим підрозділам, здійснюючи частково або в повному обсязі командування, розвідку, ведення вогню та пересування або отримують підтримку від загальновійськових бойових підрозділів. Командування встановлює для командирів аеромобільних або загальновійськових підрозділів, одне чи кілька завдань, які виконуються в порядку, що зумовлюється їх важливістю та рішеннями командиру.

Джерело: ФР

централізована дія

Військова дія, відповідальність за розробку, проведення та виконання якої покладається на відповідну командну ланку.

Джерело: ФР

загальне забезпечення

1- Загальна тактика та наземна вогнева підтримка: підтримка,

Coordination Line (FSCL). This mission can either be guided, or performed by procedural control.

Source : FRA

autonomous airmobile action

Action conducted with or without ground forces on board, by helicopter units and following their pace. This action integrates the intelligence, fire and movement functions. It aims at denying an enemy unit moving on the ground or flying in the airspace at very low altitude, any action threatening the integrity of the unit disposition or the course of the maneuver in progress. It is most of the time dissociated in time and space from the latter and is ordered by the authorized commander who assigns to the unit commander the achievement of a main effect on its potential enemy that will be key to the success of the maneuver being executed.

Source : FRA

combined air assualt

Action conducted by helicopter units which, while operating in the same space-time framework as the ground forces, support combined units integrating all or part of the command, intelligence, fire and movement functions or are supported by combined combat units.

The authorized commander assigns one or several missions to the combined or airmobile units. These missions work towards the carrying out of the main effect that this commander has decided.

Source : FRA

centralized action

Action whose design, conduct and execution is kept at the considered level of command.

Source : FRA

general support

1- General tactics and field artillery fire support: support

bénéficiaire considérée comme un tout et non pas à une des composantes de cette force. Ainsi, à un échelon déterminé, position d'une formation d'artillerie conservée à la disposition du chef interarmes.

2- Mouvement : type d'action des unités de circulation agissant au profit de la totalité des utilisateurs à l'intérieur d'une zone. Il consiste à signaler et surveiller les itinéraires classés et intervenir pour maintenir la continuité des déplacements. Les unités de circulation sont aux ordres du commandant de zone considérée.

Source : FRA

action dans la profondeur

1- Tactique générale : action visant à faire irruption dans la zone vulnérable et sensible où se trouvent PC, appuis et moyens logistiques de l'ennemi afin d'assurer la désorganisation durable de ses forces.

2- Artillerie : ensemble de feux ayant pour but de gêner et de désorganiser l'ennemi en s'attaquant à ses arrières (essentiellement les actions sur le système de commandement, les réserves, les communications et les ravitaillements).

Source : FRA

action de choc

Attaque destinée à infliger des dégâts à un objectif, à s'en emparer ou à le détruire.

Source : FRA

action de coercition ou action de force

Mode opératoire ou mode d'action des forces terrestres qui exige leur aptitude à concevoir et à conduire des opérations en vue d'obtenir la décision par la destruction des forces adverses. Il exige l'obtention d'une supériorité opérationnelle locale en moyens militaires classiques.

Source : FRA

що надається силам в цілому, а не одному з підрозділів. Також, на відповідному рівні, позиція артилерійського підрозділу визначається командиром з'єднання.

2- Пересування: вид дій підрозділів контролю дорожнього руху, які забезпечують пересування підрозділів, що знаходяться на визначеній території. Даний вид дій включає регулювання та спостереження за рухом по режимних шляхах, а також організацію та підтримку безперервного руху. Підрозділи контролю дорожнього руху знаходяться під командуванням командуючого відповідної території.

Джерело: ФР

дії в глибині

1- Загальна тактика: дія направлена на здійснення прориву в уразливій частині зони в місцях знаходження командного пункту, служб тилового забезпечення противника з метою забезпечення тривалої дезорганізації сил противника.

2- Артилерія: зосередження вогню з метою перешкодження та дезорганізації сил противника, з одночасним проведенням атаки в тилу противника (в основному дії, спрямовані проти системи командування, резервів, засобів зв'язку та систем постачання).

Джерело: ФР

удар

Атака спрямована на ураження, захоплення або знищення цілі.

Джерело: ФР

примусові (силові) дії

Оперативний режим чи спосіб дій наземних сил, що вимагає використання їх здатностей для розробки та проведення операцій задля досягнення кінцевої мети шляхом знищення сил противника. Даний режим вимагає отримання локальної оперативної переваги за допомогою звичайного озброєння.

Джерело: ФР

which is given to the supported force considered as a whole and not to any particular subdivision thereof. Thus, at a given echelon, position of an artillery formation kept at the disposal of the combined arms commander.

2-Movement: type of action of traffic control units for the benefit of all the users within an area. It pertains to reporting and watching classified routes as well as intervening to preserve the movement flows. Traffic control units are placed under the command of the commander of the considered area.

Source : FRA

depth actions

1- General tactics: action aiming at bursting into the vulnerable and key area where the enemy CP, support and logistic assets are located in order to ensure the lasting disruption of his forces.

2- Artillery: all Fires aimed at hampering and disorganizing the enemy by attacking its rear areas (essentially, actions against the command system, the reserves, the communications and supplies).

Source : FRA

strike

An attack which is intended to inflict damage on, seize, or destroy an objective.

Source : FRA

coercion action or force action

Ground forces' operating mode or course of action which requires their ability to conceive and conduct operations in order to win the day through the destruction of enemy forces. It implies obtaining a local operational superiority in terms of conventional military assets.

Source : FRA

action de fixation

Opération destinée à maintenir l'ennemi sur place, à le tromper sur le lieu réel de l'attaque principale, à gêner ses renforcements face à notre effort principal et à provoquer l'engagement prématuré de ses réserves à un endroit non décisif.

Source : FRA

стримувальні дії

Операція, що має на меті утримання противника на позиціях, введення його в оману стосовно реального місця удару, перешкоджання підсиленню сил противника, що протидіють основним силам наступу, та застосування резерву противника на другорядному напрямку.

Джерело: ФР

holding attack

An attack designed to hold the enemy in position, to deceive him as to where the main attack is being made, to prevent him from reinforcing the elements opposing the main attack and/or to cause him to commit his reserves prematurely at an indecisive location.

Source : FRA

action de rupture

Type de manoeuvre offensive qui vise à percer par une action en force le dispositif ennemi.

Source : FRA

прорив

Вид наступального маневру, який передбачає силове проникнення на позиції противника.

Джерело: ФР

penetration

Form of offensive maneuver which seeks to break through the enemy set up.

Source : FRA

action décentralisée

Action pour laquelle un subordonné reçoit de son supérieur, délégation de tout ou partie des responsabilités de conception, conduite ou exécution.

Source : FRA

децентралізована дія

Дія, для виконання якої вище командування передає підпорядкованій частині свої повноважень на задум, проведення та виконання операції.

Джерело: ФР

devolved action

Action for which a subordinate receives, from his superior, delegation of authority for all or part of the design, conduct or execution responsibilities.

Source : FRA

action directe

Frappe de courte durée ou action offensive de faible envergure exécutée par des forces d'opérations spéciales ou par des unités capables de mener ce type d'opération. La finalité de ce type de frappe ou d'action est de saisir, détruire, capturer, récupérer ou infliger des dommages en vue d'obtenir des résultats spécifiques, bien définis et souvent tributaires du facteur temps.

Source : FRA

безпосередня дія

Короткотривалий удар чи наступальна операція невеликого масштабу, що виконується силами спеціального призначення чи підрозділами, які є здатними проводити операції схожого характеру. Кінцевою метою ударів такого типу є оволодіння, знищення, захоплення, чи нанесення втрат з метою отримання специфічних результатів, що є чітко визначеними та які залежать від фактору часу.

Джерело: ФР

direct action

A short-duration strike or other small scale offensive action by special operations forces or special operations capable units to seize, destroy, capture, recover or inflict damage to achieve specific, well-defined and often time sensitive results.

Source : FRA

action en force

Style de combat où le chef, après avoir appliqué sur l'adversaire la totalité des feux dont il dispose, bénéficie de leurs effets pour faire progresser ses éléments directement sur leurs objectifs.

Source : FRA

силова дія

Вид бою, під час якого командир, після застосування усієї вогневої міці проти противника, використовує отриманий результат для організації успішного просування своїх підрозділів до їх цілей.

Джерело: ФР

action in force

Combat style in which the commander directs all the fires available to him on the enemy and then benefit by their effects to get his elements to advance straight towards their objectives.

Source : FRA

action en souplesse

Style de combat où la prédominance est donnée à l'infiltration, suivie d'attaques locales sur des objectifs débordés ou dépassés.

Source : FRA

гнучкі дії

Вид бою під час якого перевага надається здійсненню проникнення в бойві порядки противника. Такі дії супроводжуються локальними атаками по флангових або віддалених цілях.

Джерело: ФР

flexible action

Combat style in which the emphasis is laid on infiltration followed by local attacks on outflanked or bypassed objectives.

Source : FRA

action préliminaire

Terme général englobant les actions destinées à préparer l'acte principal de la manœuvre.

Source : FRA

actions au profit de l'environnement civil

On entend par « actions au profit de l'environnement civil » toutes les actions menées par les forces dans le but :

a- d'assister et de contrôler les populations, y compris les personnes déplacées et les réfugiés ;
b- de contribuer au rétablissement de la sécurité publique en zones d'insécurité, urbaines ou rurales ;
c- de faciliter le bon fonctionnement des institutions gouvernementales, des structures administratives, économiques et judiciaires ;
d- d'aider à la remise en état de l'infrastructure, notamment des installations permettant de satisfaire les besoins vitaux des populations.
Chaque fois que possible, ces actions sont conduites en liaison avec les autorités et les administrations locales.

Source : FRA

actions au profit des forces

On entend par « actions au profit des forces », les actions de nature civilo-militaire visant à faciliter l'exécution des missions opérationnelles avant, pendant et après l'engagement. Elles concernent les domaines suivants :

a- relations avec les autorités civiles et l'administration en place ;
b- connaissance et utilisation des ressources locales existantes ;
c- conseil juridique à la suite des forces ;
d- communication opérationnelle locale ;
e- coordination des mesures relatives aux prisonniers de guerre.

Source : FRA

actions civilo-militaires

L'action civilo-militaire désigne la fonction opérationnelle mise en œuvre par les forces armées pour

підготовчі дії

Загальний термін, що позначає дії, які спрямовані на підготовку основного маневру.

Джерело: ФР

військова підтримка цивільної влади

„Військова підтримка цивільної влади” включає всі заходи, які здійснюються військами, для:

а- допомоги і контролю заселення території, включаючи переміщених осіб та біженців;
б- участі у відтворенні громадської безпеки у нестабільних міських або сільських регіонах;
в- підтримки урядових, адміністративних, фінансових та судових установ;
г- допомоги у відновленні інфраструктури, включаючи життєво важливі для населення об'єкти.

За можливості, ці дії здійснюються спільно з місцевою владою та адміністрацією.

Джерело: ФР

заходи з підтримки військ

„Заходи з підтримки військ” – це військово-цивільні заходи, спрямовані на полегшення виконання оперативних завдань перед, під час або після застосування військ. До їх завдань входить:

а- налагодження відносини з місцевими цивільними властями і адміністрацією;
б- збір інформації щодо наявних місцевих ресурсів та їх використання;
в- здійснення юридичних консультацій у межах структури військ;
г- налагодження місцевого оперативного зв'язку;
д- координація заходів щодо військовополонених

Джерело: ФР

військово-цивільні дії

Військово-цивільні дії визначаються, як оперативні дії, що проводяться збройними

preliminary action

Generic term covering all actions aimed at preparing the main maneuver action.

Source : FRA

military support to civil authorities

The "military support to civil authorities" pertains to all actions carried out by the forces in order to:

a- assist and control the populations, including displaced individuals and refugees;
b- participate in the restoration of public security in troubled areas, whether urbanized or rural;
c- facilitate the good functioning of government institutions, as well as of administrative, economic and legal structures;
d- help the repair of infrastructure, including those facilities permitting to satisfy the populations' vital requirements.

Whenever possible, these actions are carried out in connection with the local authorities and administration.

Source : FRA

actions in support of the forces

"Actions in support of the forces" means civil-military type of actions aimed at facilitating the achievement of operational missions prior to, during or after the commitment. They deal with the following:

a- relations with the civilian authorities and the administration in place;
b- knowledge and use of existing local resources;
c- legal advice within the framework of the forces;
d- local operational communication;
e- coordination of the measures relating to the PoWs.

Source : FRA

civil-military cooperation (CIMIC/CMO) - civil-military action (CMA)

A civil-military action pertains to the operational function implemented by the armed forces in order to optimize

optimiser leur interaction avec l'environnement civil et faciliter ainsi la réalisation des objectifs civil et militaires poursuivis, en vue de participer à l'atteinte de l'état final recherché.

Source : FRA

actions dans les champs psychologiques

Actions de toute nature, préparées et exécutées en tout temps qui visent à influencer les attitudes et les comportements de tous les acteurs internes et externes d'une crise ou d'un conflit dans l'intention :

- a- de contrecarrer l'influence adverse;
- b- de se ménager la sympathie agissante des neutres;
- c- de fortifier la détermination et la volonté combative des milieux amis.

Source : FRA

actions humanitaires

Il convient de distinguer l'aide humanitaire proprement dite des missions particulières pouvant être confiées aux forces armées dans ce domaine.

On entend par « aide humanitaire » les actions entreprises au profit de populations civiles, victimes de conflits ou de catastrophes, naturelles ou technologiques. Ces actions visent principalement à leur apporter une aide alimentaire et une assistance dans les domaines de la santé et des infrastructures vitales. Elles sont normalement conduites par des organismes spécialisés relevant de l'ONU, de la Croix-Rouge ou d'organisations non gouvernementales (ONG).

L'intervention, généralement de courte durée, s'effectue en liaison avec les autorités locales responsables ou, le cas échéant, en se substituant à elles. Les personnels militaires n'interviennent qu'en complément de l'action des organismes spécialisés auxquels ils ne se substituent que très exceptionnellement.

Source : FRA

actions spéciales

Terme générique désignant les opérations conduites en fonction de leurs buts militaires, politiques ou

силами з метою оптимізації взаємодії із цивільним населенням та полегшення виконання поточних цивільних та військових завдань, а також з метою прийняти участі у забезпеченні досягнення кінцевого результату.

Джерело: ФР

психологічні операції

Дії будь-якого характеру, сплановані або виконані у будь-який час, які спрямовані на здійснення впливу на поведінку усіх зовнішніх та внутрішніх учасників кризи або конфлікту з метою:

- a- протидії психологічному впливу противника;
- б- отримання симпатії нейтральних сил;
- в- посилення рішучості та бойового духу дружніх сил.

Джерело: ФР

гуманітарні дії

Слід відрізняти гуманітарні заходи від інших специфічних завдань, що можуть бути покладені на війська. Поняття „гуманітарні заходи” означає дії звичайного або технологічного характеру для допомоги цивільному населенню, жертвам конфліктів та природних лих. Як правило, такі заходи спрямовані на забезпечення населення продовольством, медичною допомогою, а також на забезпечення функціонування життєво необхідної інфраструктури. Вони виконуються спеціалізованими установами, які діють під егідою ООН, Червоного Хреста або неурядових організацій (НУО). Короткострокове втручання відбувається під час співпраці з відповідальною місцевою владою або з установою, що її заміщує. Військовослужбовці втручаються лише для допомоги спеціалізованим установам, яких вони замінюють лише у виключних випадках.

Джерело: ФР

спеціальні операції

Загальний термін, який використовується для опису операцій, проведених на зайнятій

their interaction with the civilian environment, and thus facilitate the reaching of the pursued civilian and military objectives, in order to participate in the desired end state.

Source : FRA

psychological operation

All types of actions planned and conducted at any time, designed to influence attitudes and behavior of all actors of a crisis, whether they be inside or out of it, in order:

- a- to counteract against the opponent's influence;
- b- to gain the active liking of neutral elements;
- c- to strengthen the determination and will to combat of the friendly elements.

Source : FRA

humanitarian actions

One should distinguish the humanitarian relief proper from the specific missions that may be assigned to the armed forces in this field.

"Humanitarian relief" means the actions undertaken in support of civilian populations, victims of conflicts or disasters, whether natural or technological. These actions mainly aim at providing them with food aid or assistance in the fields of health and vital infrastructures. They are normally conducted by specialized agencies falling under the UN, the Red Cross or nongovernment organizations (NGOs).

The intervention, generally of short duration, takes place in collaboration with the local authorities in charge or, if the case arises, replacing them. The military personnel intervene only to supplement the action of the specialized agencies which they only replace in very exceptional cases.

Source : FRA

unconventional warfare

General term used to describe operations conducted for military, political or economic purposes

économiques à l'intérieur de la zone occupée par l'ennemi et en utilisant les habitants et les ressources locales.

Source : UKR/OTAN

activation

Mise en activité d'un organisme dont la création est prévue et préparée afin de lui permettre d'exercer les fonctions pour lesquelles il a été créé.

Source : FRA

activer un itinéraire

Mission qui consiste à s'assurer de la viabilité et de la libre disposition d'un itinéraire, à partir d'une heure fixée et pour une durée déterminée.

Source : FRA

adaptation

Position d'une unité mise pour emploi à la disposition d'un échelon tactique qui en est organiquement dépourvu.

Source : FRA

adjoint aéromobilité

Officier général ou supérieur expert en aéromobilité, ayant pour fonction de proposer au commandant d'une force l'emploi des moyens aéromobiles dont il dispose. Chef organique de ceux-ci, il peut en prendre le commandement pour en conduire l'engagement.

Source : FRA

adjoint feux

Officier général ou supérieur, adjoint du commandant de la grande unité et chargé de l'assister pour tout ce qui concerne les feux d'appui de toute nature.

Source : FRA

administration

Domaine de la fonction opérationnelle soutien logistique dont la mission consiste à fournir les moyens et les services administratifs et financiers nécessaires au maintien,

противником території у воєнних, політичних або економічних цілях з використанням місцевих жителів і ресурсів.

Джерело: УКР/НАТО

мобілізаційне розгортання

Початок діяльності організації, заздалегідь створеної і підготовленої з метою здійснення функцій, для яких вона створювалася.

Джерело: ФР

активізувати шлях

Завдання, яке полягає у тому, щоб переконатися в придатності та вільності шляху, починаючи з визначеної години і на певний визначений період.

Джерело: ФР

адаптація

Позиція підрозділу, наданого у розпорядження тактичного ешелону, у якому він не передбачений.

Джерело: ФР

заступник (командира) з аеромобільних питань

Офіцер середнього або вищого командного складу - експерт з аеромобільних питань, обов'язком якого є запропонувати командувачу даних сил застосування аеромобільних засобів, наявних у нього. Він є командиром аеромобільних засобів і може взяти на себе командування ними під час проведення операції.

Джерело: ФР

заступник (командира) з бойової підготовки

Офіцер середнього або вищого командного складу, помічник командувача військового з'єднання. Він зобов'язаний допомагати командувачу у питаннях, що стосуються будь-якої вогневої підтримки.

Джерело: ФР

адміністративно-господарське управління

Галузь оперативного функціонування тилового забезпечення військ, яке полягає у наданні необхідних засобів (коштів) та адміністративно-

within an area occupied by the enemy and making use of the local inhabitants and resources.

Source : UKR/NATO

activation

Putting into existence an organization, whose creation is planned and prepared so that it can function in its assigned capacity.

Source : FRA

activate (to) a route

Mission consisting in making sure that a route is practicable and free from a fixed time and for a given duration.

Source : FRA

in direct support of

Situation of a unit attached to a tactical echelon for commitment, the latter being organically void of this type of unit

Source : FRA

airmobility deputy

General officer or field grade officer expert in airmobility whose function is to suggest the use of the airmobile assets available to the commander of a force. As the organic commander of these assets, he may take over command of them to lead their commitment.

Source : FRA

fire assistant

General officer or field grade officer, assistant to the commander of a major unit. He must assist him in all that pertains to any kind of fire support.

Source : FRA

administration

Activity of the logistic support operational function whose mission is to provide the administrative and financial assets and services necessary for the sustainment,

dans la durée et en toutes circonstances, de la capacité opérationnelle des unités tout en prenant en charge les intérêts individuels et collectifs. Ce domaine comprend les composantes fonctionnelles suivantes:

a- administration générale des forces (surveillance administrative et interne des détachements);

b- administration du personnel (suivi des effectifs, état-civil, affaires mortuaires, suivi des droits individuels et collectifs);

c- traitements financiers (solde, alimentation, dépenses de fonctionnement);

d- achats et contrats;

e- affaires juridiques.

Source : FRA

фінансових послуг для підтримки під час та за будь-яких обставин оперативних дій підрозділів. При цьому враховуються індивідуальні й колективні інтереси. Ця галузь включає такі функціональні складові:

а - загальне управління військами (адміністративний та внутрішній нагляд за підрозділами);

б - управління особовим складом (чисельність, сімейний стан, похоронні справи з урахуванням індивідуальних та колективних прав);

в - фінансове забезпечення (зарплата, харчування, поточні витрати);

г- закупівля та підписання контракти;

д- юридичне забезпечення.

Джерело: ФР

whatever the time period or the circumstances, of the operational capability of the units, while dealing with the individual and collective needs. This activity includes the following functional components:

a- general administration of the forces (administrative and internal control of the units);

b- personnel administration (headcount management, civil status administration, mortuary affairs, administration of the individual and collective rights);

c- financial administration (pay, food supplies, operating expenses);

d- purchasing and contracting;

e- legal affairs (disputes, customs, tax authorities, etc.)

Source : FRA

administration

1- Gestion et exécution de toutes les affaires militaires autres que celles ressortissant à la tactique et à la stratégie.

2- Gestion interne des unités.

Source : UKR/OTAN

адміністративно-тилова діяльність

1- Управлінська і виконавча діяльність з усіх військових питань, що не стосуються тактики і стратегії; здійснюється переважно в сферах тилового забезпечення і управління кадрами.

2- Внутрішнє управління частинами та підрозділами.

Джерело: УКР/НАТО

administration

1- The management and execution of all military matters not included in tactics and strategy, primarily in the fields of logistics and personnel management.

2- The internal management of units.

Source : UKR/NATO

administration centrale

Ensemble des services de l'état constituant l'organisation des ministères et dont la compétence s'étend à la totalité du territoire où elle se prolonge par les services extérieurs. Pour l'armée de terre, ensemble des organismes chargés, à partir des directives ministérielles et de celles du CEMA, de la préparation (conception et conduite) des forces à court, moyen et long termes.

Source : FRA

головне управління

Сукупність державних служб, які входять до міністерств, компетенція яких поширюється на усю територію, де вони доповнюють зовнішні служби. Для сухопутних сил - це усі організації, які згідно з директивами міністерств і начальника генерального штабу відповідають за короткострокову, середньострокову та довгострокову підготовку сил (концепцію та проведення).

Джерело: ФР

central administration

Body of state services building the organization of the ministries whose competence covers the whole territory where it is represented by external services. For the army, all the agencies tasked with the preparation (planning and conduct) of the forces in the short, mid and long terms by guidances issued by ministries and the CJCS.

Source : FRA

administration des personnels militaires

Sanction des droits et des obligations des personnes régies par un statut et des règlements communs.

Source : FRA

управління особовим складом

Застосовування прав та обов'язків до особового складу, який керується статутом та загальним регламентом.

Джерело: ФР

military personnel administration

Sanction of the rights and duties of personnel governed by common statutes and regulations.

Source : FRA

administration du réseau

Techniques permettant le contrôle, la

адміністрування мережі

Методи, що дозволяють

network administration

Techniques allowing one to control,

détection et le diagnostic d'un réseau hétérogène. L'administration se fait de manière centralisée.

Source : FRA

контролювати, виявляти і проводити діагностику різноманітної мережі. Адміністрування проводиться централізовано.

Джерело: ФР

detect and diagnose an heterogeneous network. Administration is managed in a centralized way.

Source : FRA

adresse télégraphique

Titre condensé servant à désigner un organisme (commandement, unité, service, etc.).

Source : FRA

телеграфна адреса

Стисла назва для позначення організації (командування, підрозділу, служби, тощо)

Джерело: ФР

telegraphic address

Condensed title used to designate an agency (command, unit, service, etc.).

Source : FRA

adversaire

1- Partie reconnue potentiellement hostile et contre laquelle l'emploi de la force est envisageable dans des conditions et selon des modalités bien définies.

2- Partie reconnue potentiellement hostile aux amis et contre laquelle l'emploi de la force peut être envisagé.

Source : FRA

противник

1- Сторона, визначена як потенційно ворожа союзницькій стороні, проти якої може бути застосована сила за чітко визначених умов і обставин.

2- Сторона, визначена як потенційно ворожа союзницькій стороні, проти якої може бути застосована сила.

Джерело: ФР

opponent

1- The party acknowledged as potentially hostile to a friendly party, against which the use of force can be envisaged in well-defined conditions and arrangements.

2- A party acknowledged as potentially hostile to a friendly party and against which the use of force may be envisaged.

Source : FRA

ennemi

3- Individu, groupe d'individus (organisé ou non), force paramilitaire ou militaire, entité nationale ou alliance nationale qui se manifeste par des actes délibérément hostiles aux forces amies et qui doit être combattue, si nécessaire par un recours à l'emploi de la force.

Source : FRA

3- Особа, група осіб (організованих або ні), воєнізовані або військові сили, національний компонент або альянс, які свідомо розпочинають ворожі дії проти союзних сил та які повинні бути нейтралізовані, у разі необхідності, за допомогою сили.

Джерело: ФР

enemy

3- Individual, group of individuals (organized or not), paramilitary or military force, national entity, or national alliance which carries out deliberately hostile acts against a friendly party and must be fought by resorting if necessary to the use of force.

Source : FRA

aérodrome

Zone (y compris toutes les constructions, installations et équipements) aménagée pour permettre l'atterrissage, la vie courante et le décollage d'aéronefs.

Source : FRA

аеродром

Район (включаючи усі будівлі, обладнання та устаткування), обладнаний для посадки, обслуговування й зльоту літальних апаратів.

Джерело: ФР

aerodrome

An area prepared for the accommodation (including any buildings, installations and equipment), landing and take-off of aircraft.

Source : FRA

aérodrome avancé

Aérodrome possédant un équipement minimal, situé à l'intérieur ou à proximité de la zone de combat.

Source : FRA

передовий аеродром

Аеродром з мінімальним устаткуванням, розташований всередині або поблизу від зони бойових дій.

Джерело: ФР

advanced aerodrome

An aerodrome with minimum facilities, in or near the combat area.

Source : FRA

aérodrome de dégagement

Aérodrome prévu vers lequel le vol peut être poursuivi lorsqu'il devient inopportun d'atterrir sur l'aérodrome de destination initialement prévu.

Source : FRA

запасний аеродром

Передбачений аеродром, до якого можна продовжити політ у разі, якщо на попередньо призначений аеродром неможливо приземлитися.

Джерело: ФР

alternate aerodrome

An aerodrome specified in the flight plan to which a flight may proceed when it becomes inadvisable to land at the aerodrome of intended landing.

Source : FRA

aérodrome de déroutement

Aérodrome disposant des

допоміжний аеродром

Аеродром з необхідним

diversion aerodrome

An aerodrome with the minimum

installations essentielles pouvant être utilisé en cas de panne pendant le vol, comme aérodrome de secours.

Source : FRA

aérodrome de redéploiement

Aérodrome occupé partiellement en temps de paix, utilisable dès l'ouverture des hostilités par des unités déployées à partir de leurs bases de stationnement.

Source : FRA

aérodrome principal

Aérodrome conçu pour une occupation permanente en temps de paix, convenant aussi en temps de guerre et disposant de moyens opérationnels suffisants au plein emploi de son potentiel de combat. *Termes connexes* : aérodrome; aérodrome de dégagement; aérodrome de redéploiement.

Source : FRA

aéroglesseur

Véhicule pouvant être mis en œuvre de telle façon que sa masse, y compris la charge utile, soit supportée totalement ou en grande partie par un coussin d'air continuellement régénéré à une pression supérieure à la pression ambiante.

Source : FRA

aérolargage

Transport de troupes spécialisées ou de matériels dont la mise à terre se fait par un largage sur des zones généralement situées en territoire hostile.

Source : FRA

aéromobilité

Possibilité de forces aéromobiles de se déplacer par aéronefs et de garder quand même la possibilité d'engager un combat terrestre.

Source : UKR/OTAN

aéromobilité

1- Capacité donnée à des forces terrestres de se projeter et d'agir en s'affranchissant des obstacles grâce à l'utilisation de moyens évoluant dans l'espace aérien proche du sol.

2- Capacité permettant de maîtriser

обладнанням, який можна використати у разі аварії під час польоту. Використовується також як запасний аеродром.

Джерело: ФР

аеродром розгортання

Аеродром, частково зайнятий у мирний час. Використовується одразу після початку бойових дій підрозділами, які розгортаються із своїх постійних баз.

Джерело: ФР

головний аеродром

Аеродром, постійно задіяний у мирний час, який може бути використаний також у воєнний час та який має достатньо оперативних засобів для повного використання його бойового потенціалу. *Пов'язані терміни*: аеродром; запасний аеродром; аеродром розгортання.

Джерело: ФР

судно на повітряній подушці

Засіб, який може використовуватися таким чином, щоб його власна вага та вантаж, повністю або частково підтримувались повітряною подушкою, яка створюється за допомогою тиску, вищого за навколишній.

Джерело: ФР

повітряне десантування

Доставка військ або техніки, висадка яких відбувається за допомогою скидання у зонах, які зазвичай розташовуються на ворожій території.

Джерело: ФР

аеромобільність

Здатність військових формувань до перекидання повітряним шляхом, зі збереженням їх здатності до ведення бойових дій на суші.

Джерело: УКР/НАТО

аеромобільність

1- Здатність наземних сил пересуватися повітрям і долати перешкоди використовуючи засоби, які пересуваються в повітряному просторі близько до землі.

2- Можливість використання

essential facilities, which may be used as an emergency aerodrome in the case of a breakdown during the flight.

Source : FRA

redployment aerodrome

An aerodrome not occupied in its entirety in peacetime, but available immediately upon outbreak of war for use and occupation by units redeployed from their peacetime locations.

Source : FRA

main aerodrome

Aerodrome designed for permanent occupation in peacetime, also suitable for use in wartime and having sufficient operational facilities for full use of its combat potential. *Related terms*: aerodrome; alternative aerodrome; redeployment aerodrome.

Source : FRA

air cushion vehicle (ACV)

A vehicle capable of being operated so that its weight, including its payload, is wholly or significantly supported on a cushion of air generated continuously at higher than ambient pressure.

Source : FRA

airdrop

Transport of specialized troupes or equipment the dropping of which is performed through a fall over areas which are generally located within a hostile territory.

Source : FRA

airmobility

A capability of airmobile forces which permits them to move by air while retaining the ability to engage in ground combat.

Source : UKR/NATO

airmobility

1- Capability granted to land forces to project and act despite obstacles, using assets moving in the airspace, close to the ground.

2- Capability allowing the land

l'emploi des moyens aériens appartenant en propre aux forces terrestres en vue d'accroître les effets de leur manœuvre.

Source : FRA

aéronef

Avion, hélicoptère ou autre engin capable de voler.

Source : FRA

aéronef de transport

Aéronef conçu essentiellement pour le transport de personnel ou de matériel. Les aéronefs de transport peuvent se classer, en fonction de leur rayon d'action, comme suit :

a- à court rayon d'action : jusqu'à 1 200 milles nautiques (2 222 km) ;

b- moyen rayon d'action : entre 1 200 et 3 500 milles nautiques (2 222 à 6 482 km) ;

c- à long rayon d'action : au-dessus de 3 500 milles nautiques (6 482 km).

Source : FRA

aéronef de transport tactique

Aéronef conçu essentiellement pour le transport vers ou à partir de la zone de l'objectif, de personnel et de matériel, sur de courtes ou moyennes distances.

Source : FRA

aéroportable

Qualifie un matériel ou un équipement pouvant être acheminé par air, en chargement interne ou externe, sans autre démontage ni remontage que ceux pouvant être effectués par les unités utilisatrices.

Note : le type d'aéronef doit être spécifié de façon à montrer le degré d'aéroportabilité.

Source : FRA

aéroportage

Dans le cadre de la manœuvre tactique, transport par voie aérienne du personnel ou du matériel dans un environnement hostile.

Source : FRA

aéroporté

Qualificatif employé pour décrire des troupes spécialement entraînées

повітряних засобів, що належать наземним силам, для збільшення можливості маневрування.

Джерело: ФР

літальний апарат (ЛА)

Літак, гелікоптер або інший пристрій, здатний літати.

Джерело: ФР

транспортний літак

Літальний апарат, створений винятково для доставки особового складу або техніки. Залежно від радіуса дії транспортні літаки класифікуються:

а - малого радіуса дії: до 1200 морських миль (2222 км);

б - середнього радіуса дії: 1200-3500 морських миль (2222-6482 км);

в - великого радіуса дії: більше за 3500 морських миль (6482 км).

Джерело: ФР

тактичний транспортний літак

Літальний апарат, створений винятково для доставки до зони або з неї особового складу й техніки на малі або середні відстані.

Джерело: ФР

той, що перевозиться повітряним шляхом

Позначає техніку або устаткування, які можуть доставлятися повітрям у вигляді внутрішнього або зовнішнього вантажу, без застосування підрозділів з завантаження або розвантаження.

Примітка: тип літального апарата повинен мати відмітку про рівень аеротранспортабельності

Джерело: ФР

перекидання повітрям

У рамках тактичного маневру - доставка повітряними шляхами персоналу або техніки у ворожому оточенні.

Джерело: ФР

повітряно-десантний

Визначення для опису спеціально підготовлених військ для

forces to master the employment of their own air assets in order to increase the effects of their maneuver.

Source : FRA

aircraft

An aeroplane, helicopter or other machine capable of flight.

Source : FRA

transport aircraft

Aircraft designed primarily for the carriage of personnel and/or cargo. Transport aircraft may be classed according to range, as follows:

a- Short-range - Not to exceed 1,200 nautical miles at normal cruising conditions (2,222 km);

b- Medium-range - Between 1,200 and 3,500 nautical miles at normal cruising conditions (2,222 and 6,482 km);

c- Long-range - Exceeds 3,500 nautical miles at normal cruising conditions (6,482 km).

Source : FRA

tactical transport aircraft

Aircraft designed primarily for the carriage of personnel and cargo over short or medium distances towards or from the target's area.

Source : FRA

air-portable

An adjective used to describe materiel or equipment which, loaded either internally or externally, can be transported by air with no more than minor dismantling and reassembling by the user unit.

Note: the type of aircraft must be specified to indicate the degree of air portability.

Source : FRA

tactical air trooping/air freighting

Air transport of troops or equipment in an hostile environment in the framework of the tactical maneuver.

Source : FRA

airborne

Adjective used to describe troops specially trained to carry out

pour effectuer des opérations après un parachutage ou un poser.

Source : FRA

aérotransport

Transport par voie aérienne sans caractère tactique.

Source : FRA

aérotransportable

Qualifie un matériel ou un équipement pouvant être acheminé par air mais nécessitant un démontage et un remontage qui dépassent les capacités de l'unité utilisatrice.

Source : FRA

affectation des objectifs

En défense aérienne, répartition (après définition des armes) des objectifs entre unités de missiles ou aéronefs d'interception.

Source : FRA

affecter

Intégrer, à titre relativement permanent, des unités ou du personnel à un organisme; celui-ci peut les administrer et leur donner des ordres relatifs à leur tâche ou à la plus grande partie de leurs tâches.

Source : UKR/OTAN

affrètement

Mise à disposition, par un armateur propriétaire (fréteur) d'un moyen de transport à un utilisateur (affréteur) qui en utilisera les capacités à son profit. Il donne lieu à un contrat d'affrètement.

Source : FRA

âge du renseignement

Durée séparant le recueil de l'information brute et la livraison à l'utilisateur du renseignement intégrant cette information.

Source : FRA

здійснення операцій після скидання на парашутах або після приземлення.

Джерело: ФР

авіап перевезення

Транспортування повітряними шляхами, яке не має тактичного характеру.

Джерело: ФР

той, що перевозиться повітряними шляхом

Визначає техніку або обладнання, що можна доставити повітрям, але які потребують завантаження (розвантаження), що не може бути виконано підрозділом-користувачем.

Джерело: ФР

призначення цілей

У протиповітряній обороні розподіл (після визначення озброєння) цілей між ракетними підрозділами або підрозділами літаків-перехоплювачів.

Джерело: ФР

вводити до складу

Введення частин, підрозділів або військових до складу організаційної одиниці на постійної основі, а також здійснення в рамках цієї організаційної одиниці оперативного управління і адміністративно-тилового забезпечення частин, підрозділів або військовослужбовців з метою виконання ними основного завдання або більшої частини поставлених перед ними завдань.

Джерело: УКР/НАТО

фрахтування

Надання судновласником (фрахтівником) транспортного засобу користувачеві (фрахтувальникові), який буде користуватися ним у своїх цілях. Це дає привід для укладання контракту фрахтування.

Джерело: ФР

термін обробки розвідувальних даних

Термін, що відокремлює збір необробленої інформації та подання користувачеві вже обробленої розвідувальної інформації.

Джерело: ФР

operations after a paradrop or an air landing

Source : FRA

airlift

Transport by air of a non-tactical nature.

Source : FRA

air-transportable

An adjective used to describe materiel or equipment which can be transported by air, but which requires dismantling and reassembling beyond the capabilities of the user unit.

Source : FRA

target allocation

In air defence, the process, following weapon assignment, of allocating a particular target or area to a specific surface-to-air missile unit or interceptor aircraft.

Source : FRA

assign

To place units or personnel in an organization where such placement is relatively permanent, and/or where such organization controls and administers the units or personnel for the primary function, or greater portion of the functions of the unit or personnel.

Source : UKR/NATO

chartering

Putting a means of transport at the disposal of a user (charterer) by an owner-charterer. The former will use the capacities of this means of transport in his interest. A charter agreement is signed on this occasion.

Source : FRA

reporting time

Length of time elapsing between the gathering of an item of information and the release of the piece of intelligence based on this item to the consumer.

Source : FRA

agencement

Ensemble des mesures prises par les unités participant à une opération aéroportée à l'occasion :

- a- de leur déplacement vers les camps provisoires dans le voisinage des terrains de départ ;
- b- de leurs préparatifs en vue du combat ;
- c- de leur conditionnement en vue de leur transport par air et de la mise à terre par largage ou atterrissage d'assaut.

Source : FRA

agencement

1. Processus par lequel les unités participant à une opération amphibie ou aéroportée se groupent, se rassemblent lorsque c'est possible, ou se dirigent vers des camps provisoires au voisinage des points d'embarquement et des aérodromes, achèvent leurs préparatifs de combat et se préparent à l'embarquement.
2. Processus de rassemblement, de stockage et d'organisation des approvisionnements et/ou de l'équipement et en particulier des véhicules de transport, pour effectuer un mouvement en avant.

Source : UKR/OTAN

agent

En matière de renseignement, celui qui est recruté, instruit, contrôlé et employé pour obtenir des renseignements bruts.

Source : FRA

agent anticulture

Organisme vivant ou produit chimique utilisé pour causer des maladies ou des dégâts sur certains aliments ou sur certaines cultures industrielles.

Source : FRA

agent antiémeute

Produit chimique non répertorié dans un tableau de la Convention de 1993 sur les armes chimiques, pouvant produire rapidement des effets irritants ou incapacitants qui disparaissent peu de temps après la fin de l'exposition.

Source : FRA

десантне зосередження

Сукупність заходів, які вживають підрозділи, що беруть участь у повітряно-десантній операції з метою:

- а - переміщення до тимчасових місць дислокації по сусідству з аеродромами відправлення;
- б - підготовки до бою;
- в - підготовки до повітряного перевезення й висадки шляхом скидання або висадки десанту з боєм.

Джерело: ФР

зосередження у вихідному районі

1. Збір або зосередження військ, що беруть участь в операції повітряного або морського десантування, а також здійснення пересування до тимчасових таборів у райони місць посадки, де проводиться завершення підготовки до бойових дій або підготовка до завантаження.
2. Процес зосередження, накопичення та підготовки матеріальних засобів і/або техніки, особливо транспортних засобів, для подальшого висування.

Джерело: УКР/НАТО

агент

У розвідці – особа завербована, навчена, контрольована і використовувана для одержання неопрацьованих даних.

Джерело: ФР

речовина для знищення аграрних культур

Живі організми або хімічна речовина, що використовується для поширення хвороб або зараження деяких харчових продуктів або деяких технічних культур.

Джерело: ФР

поліцейський газ

Хімічна продукція, відсутня у списку Конвенції від 1993 року про хімічне озброєння, яка швидко викликає подразнення слизової оболонки, або спричиняє порушення координації. Такі симптоми швидко зникають після закінчення дії препарату.

Джерело: ФР

marshalling

All measures taken by units participating in an airborne operation when:

- a- they move to temporary camps in the vicinity of embarkation points;
- b- they complete their preparations for combat;
- c- they prepare for air transport and airdrop or assault landing

Source : FRA

marshalling

1. process by which units participating in an amphibious or airborne operation group together or assemble when feasible or move to temporary camps in the vicinity of embarkation points, complete preparations for combat or prepare for loading.
2. The process of assembling, holding and organizing supplies and/or equipment, especially means of transport, for onward movement.

Source : UKR/NATO

agent

In intelligence usage, one who is recruited, trained, controlled and employed to obtain and report information.

Source : FRA

anticrop agent

A living organism or chemical used to cause disease or damage to selected food or industrial crops.

Source : FRA

riot control agent

A chemical not listed in a schedule of the 1993 Chemical Weapons Convention, which can rapidly produce irritant or disabling physical effects that disappear shortly after termination of exposure.

Source : FRA

agent antimatériel

Organisme vivant ou produit chimique utilisé pour causer des détériorations ou des dégâts sur des matériels déterminés.

Source : FRA

хімічна речовина, що застосовується для руйнування техніки

Живі організми або хімічна продукція, що використовується для псування або руйнування певної техніки.

Джерело: ФР

antimateriel agent

A living organism or chemical used to cause deterioration of, or damage to, selected materiel.

Source : FRA

agent biologique

Micro-organisme, ou substance produite par un micro organisme (toxine), qui entraîne des maladies chez l'homme, les animaux ou les plantes, ou des détériorations sur le matériel.

Source : FRA

біологічна отруйна речовина

Мікроорганізм або речовина, яка виробляється мікроорганізмом і яка викликає хвороби у людини, тварин або рослин, або руйнує техніку.

Джерело: ФР

biological agent

A micro-organisme or substance produced by a micro-organisme (toxin) which causes diseases in man, animals or plants, or the deterioration of materiel.

Source : FRA

agent chimique

Substance chimique destinée à être utilisée au combat pour tuer, blesser gravement ou mettre hors de combat par ses effets physiologiques. Ne comprend pas les agents antiémeutes, les herbicides, les fumigènes et les agents incendiaires.

Source : FRA

отруйна речовина (ОР)

Хімічна речовина, призначена для використання під час бойових дій для знищення, серйозного поранення або виводу з ладу живої сили противника внаслідок фізіологічного впливу. До цього класу не входять реагенти для придушення заворушень, гербіциди, димові завіси та запалюючі реагенти.

Джерело: ФР

chemical agent

A chemical substance which is intended for use in combat to kill, seriously injure, or incapacitate personnel through its physiological effects. The term excludes riot control agents, herbicides and substances generating smoke and flame.

Source : FRA

agent chimique toxique

Composé chimique dont les effets sur le personnel deviennent mortels à quantité convenable.

Source : FRA

токсична хімічна речовина

Хімічна сполука, вплив якої на живу силу стає смертельним у певній кількості.

Джерело: ФР

toxic chemical agent

Chemical substance whose effects on personnel can be lethal at a given level.

Source : FRA

agent contaminant

Agent biologique ou chimique ou substances radioactives dont la persistance ou la durée de vie constituent un danger durable de plusieurs heures à plusieurs semaines.

Source : FRA

бойова отруйна речовина

Біологічний чи хімічний реагент або радіоактивні речовини, існування яких становлять небезпеку. Тривалість впливу може варіюватися від декількох годин до декількох тижнів.

Джерело: ФР

contaminating agent

Biological or chemical agent or radioactive substances whose persistency or life cycle constitutes a hazard lasting several hours up to several weeks.

Source : FRA

agent défoliant

Produit chimique qui fait tomber prématurément les feuilles des arbres, des buissons et des autres plantes.

Source : FRA

дефоліант

Хімічна продукція, яка викликає передчасне опадіння листя дерев, кущів та інших рослин.

Джерело: ФР

defoliating agent

A chemical which causes trees, shrubs, and other plants to shed their leaves prematurely.

Source : FRA

agent incapacitant

Agent chimique produisant une neutralisation temporaire qui, à la différence des agents antiémeutes, peut être physique ou psychique, et persister plusieurs heures ou jours après que l'exposition au produit ait

хімічна речовина, що виводить зі строю

Хімічна речовина, яка викликає тимчасову нерухомість. Вона, на відміну від спеціальної хімічної речовини, може бути фізичного або психічного впливу і тривати від кількох годин або днів.

incapacitant agent

A chemical agent which produces temporary disablement which, unlike those caused by riot control agents, can be physical or mental and persist for hours or days after exposure to the agent has ceased.

cessé. Un traitement médical, s'il n'est en général pas indispensable, peut accélérer le rétablissement. Source : FRA	Медичне лікування може прискорити видужання, хоча загалом воно не потрібне. Джерело: ФР	Medical treatment, while not usually required, can accelerate recovery. Source : FRA
agent irritant	отруйна речовина дратівливої дії	irritant agent
Agent chimique de grande activité physiologique, excitant certaines terminaisons nerveuses facilement accessibles. Source : FRA	Хімічна речовина з високою фізіологічною активністю, яка подразнює легко доступні нервові закінчення. Джерело: ФР	Chemical agent with a high physiological power that excites certain nerve endings easily accessible. Source : FRA
agent lacrymogène	хімічна речовина сльозогінної дії	tear agent
Agent chimique incapacitant qui déclenche une sécrétion lacrymale abondante et douloureuse. Source : FRA	Хімічна речовина, яка викликає значне й хворобливе виділення сліз. Джерело: ФР	Chemical incapacitating agent that triggers off a profuse and painful tear secretion. Source : FRA
agent neurotoxique	хімічна речовина нейротоксичної дії	nerve agent
Agent chimique potentiellement mortel agissant sur la transmission de l'influx nerveux. Source : FRA	Потенційно смертельний хімічний препарат, який впливає на передачу нервових імпульсів. Джерело: ФР	A potentially lethal chemical agent which interferes with the transmission of nerve impulses. Source : FRA
agent non persistant	нестійка хімічна речовина	non-persisting agent
Agent chimique dont la durée d'action se limite au temps de passage du nuage de vapeur ou d'aérosol. Source : FRA	Хімічний препарат, термін дії якого триває лише під час проходження хмари або використання аерозолу. Джерело: ФР	Chemical agent whose action time is limited to the time the vapour or aerosol cloud passes by. Source : FRA
agent persistant	стійка хімічна речовина	persisting agent
Agent, solide ou liquide, qui crée un danger local par contact, transfert ou inhalation pendant une durée de plusieurs heures à quelques semaines et plus. Source : FRA	Препарат у твердому або рідкому стані, який створює місцеву небезпеку через контакт, передачу або вдихання. Термін дії від декількох годин до кількох тижнів і більше. Джерело: ФР	Solid or liquid agent, inducing a local risk through contact, transfer or inhalation for a duration ranging from several hours to several weeks and more Source : FRA
agent suffocant	хімічна речовина задущливої дії	choking agent
Agent chimique toxique agissant essentiellement sur les poumons. Source : FRA	Хімічний токсичний препарат, який впливає винятково на легені. Джерело: ФР	Toxic chemical agent which essentially aims at the lungs. Source : FRA
agent vésicant	хімічна речовина шкірно-наривної дії	blister agent / vesicant agent
Agent chimique causant des blessures aux yeux et aux poumons, ainsi que des brûlures ou des cloques sur la peau. Source : FRA	Хімічний препарат, який спричиняє рани на очах і легенях, а також опіки або пухирі на шкірі. Джерело: ФР	A chemical agent which causes injuries to the eyes and lungs, and burns or blisters to the skin. Source : FRA
agrégation	співставлення	association
Un des procédés de la fusion du renseignement (phase exploitation du cycle du renseignement) qui consiste à rattacher une unité à un organigramme. Source : FRA	Один зі способів об'єднання розвідувальних даних (фаза обробки), який полягає в тому, щоб приєднати підрозділ до організаційної структури. Джерело: ФР	One of the processes used for the fusion of pieces of intelligence (processing phase of the intelligence cycle) consisting in tying up a unit with an organization chart. Source : FRA

agression

Action directe ou indirecte, susceptible de causer des pertes ou de provoquer des dommages matériels.

Source : FRA

агресивний вплив

Безпосередня або непряма дія, здатна заподіювати втрати або викликати матеріальні збитки.

Джерело: ФР

aggression

Direct or indirect action which might induce losses or damage equipment.

Source : FRA

aide au déploiement

Mission qui recouvre l'ensemble des actions menées par toutes les composantes d'une force interarmées pour lui permettre :

a- de préparer et assurer son acheminement et son installation initiale ;

b- de prendre tous les dispositifs adaptés aux circonstances, notamment aux menaces, en vue de préserver sa capacité opérationnelle ;

c- d'assurer son désengagement et son rapatriement dans les meilleures conditions.

Bien qu'étant du ressort de toutes les armes, la mission d'aide au déploiement est tout particulièrement adaptée aux capacités de l'arme du génie qui doit se charger : des reconnaissances préalables à une installation, de la dépollution et de la préparation d'une plate-forme, de l'approvisionnement en eau et électricité, de la réalisation de travaux d'infrastructure, de protection ou de contrôle de zone. Le génie doit aussi rétablir des voies de communication en incluant ou non des opérations préalables de déminage et de dépollution. Enfin, le génie contribue à l'aménagement des conditions de vie des forces et, éventuellement, des populations, des réfugiés et des prisonniers.

Source : FRA

забезпечення розгортання

Завдання, що об'єднують сукупність дій, які ведуться усіма складовими загальновійськового підрозділу з метою:

а - підготувати і забезпечити доставку та розташування на вихідних позиціях;

б – вжити всіх заходів відповідно до обставин, з метою збереження боєздатності;

в - забезпечити відведення в тил та відправку на батьківщину.

Хоча допомога розгортанню стосується всіх родів військ, особлива роль покладається на інженерні війська. Вони повинні: проводити попередню розвідку місцевості, очищення й підготовку плацдарму, забезпечувати водою та електричною енергією, проводити будівельні роботи, роботи по захисту або контролю зони. Інженерні війська повинні також відновлювати шляхи сполучення разом або без попереднього розмінування й очищення. Нарешті, інженерні війська беруть участь в облаштуванні життя сил і, за необхідності, цивільного населення, біженців та полонених.

Джерело: ФР

deployment support

Mission covering all actions conducted by all the components of a joint force, enabling this Force to:

a- prepare and ensure its transport and initial set in;

b- take all arrangements adapted to the circumstances - and especially to the threats - in order to preserve its operational capability;

c- ensure its withdrawal and repatriation under the best possible conditions.

Although it can be the responsibility of all branches, the aid-to-deployment mission is more specifically adapted to the capabilities of engineers. They have to take charge of: preliminary reconnaissance before a set in, clearance and preparation of a platform, water and power supply, infrastructure works, area protection or control. Engineers also have to rebuilt communication routes which might or might not include preliminary mine clearing and explosive ordnance disposal operations. Finally, engineers participate in the preparation of the forces' living conditions, and possibly even in that of populations, refugees and prisoners.

Source : FRA

aide au déploiement d'urgence

L'aide au déploiement d'urgence est une forme d'appui direct consistant à faciliter le déploiement d'un dispositif de forces sous la menace de l'ennemi ou sous sévères contraintes de délais et de moyens. Elle se traduit essentiellement par des actions d'organisation du terrain (protection, sauvegarde, déception) et sur les aménagements sommaires nécessaires à l'installation des forces appuyées et tout particulièrement de leurs PC.

Source : FRA

забезпечення негайного розгортання

Допомога терміновому розгортанню – це форма безпосередньої підтримки, яка полягає у полегшенні розгортання угруповання військ під загрозою нападу противника або під час нестачі часу і засобів. Вона виражається винятково у діях із облаштування місцевості (захист, спостереження, прикриття) і облаштування місцевості, необхідної для розміщення підрозділів та їх командних пунктів.

Джерело: ФР

негайного**emergency deployment support**

The emergency deployment support is one type of direct support consisting in facilitating the deployment of a force threatened by the enemy or under severe time and equipment constraints. It is mainly translated into actions to organize the ground (protection, security, deception) and the scanty works necessary for the deployment of the supported forces and especially that of their CPs.

Source : FRA

aide humanitaire

Ensemble des activités conduites, le plus souvent dans un contexte d'urgence, en faveur de populations victimes de conflits ou de catastrophes naturelles ou technologiques, ou confrontées à une épidémie et visant, selon le cas, à leur apporter principalement une aide alimentaire et une assistance dans le domaine de l'aide médicale ou de la santé publique, comme à contribuer au rétablissement d'infrastructures essentielles.

Source : FRA

aide logistique

Terme général utilisé pour indiquer les types d'aide fournie entre commandements militaires et à l'intérieur d'un commandement militaire, à la fois en temps de paix et en temps de guerre.

Source : FRA

aider à la reconstruction et à la vie de la cité

Dans le cadre d'un engagement national ou sous mandat de la communauté internationale, favoriser le retour des populations et collectivités locales à une vie sociale, politique et économique normale et structurée.

Source : FRA

aire

Installation fonctionnelle constitutive d'un îlot, du niveau du groupe, regroupant les moyens nécessaires à l'exécution d'une tâche logistique.

Source : FRA

aire d'efficacité

Surface théorique qui, si elle est atteinte par la munition, assure que la cible est neutralisée. Cette notion d'aire d'efficacité ne correspond à aucune réalité physique, bien qu'elle donne une bonne indication quant à l'efficacité de la munition.

Source : FRA

aire d'efficacité non nulle

Surface d'un domaine en tout point duquel le fonctionnement de la munition entraîne une probabilité de neutralisation de la cible non nulle.

Source : FRA

гуманітарна допомога

Сукупність дій, які ведуться найчастіше терміново, для порятунку цивільного населення, що постраждало від конфліктів або стихійних, техногенних катастроф, або внаслідок епідемії. Залежно від обставин, допомога цивільному населенню надається головним чином у вигляді харчової і медичної допомоги, а також для відновлення важливих структурних об'єктів.

Джерело: ФР

логістична допомога

Це загальний термін, що використовується для зазначення типу допомоги, яка здійснюється між військовими командуваннями та всередині військового командування як в мирний так і у воєнний час.

Джерело: ФР

допомога у відновленні інфраструктури та життя міста

Сприяння, у рамках національних операцій або мандату міжнародної спільноти, поверненню населення та місцевої влади до нормального соціального, політичного та економічного життя.

Джерело: ФР

зона

Створення функціонального "острівця" на рівні групи, який об'єднує необхідні засоби для виконання завдання з тилового забезпечення.

Джерело: ФР

ефективна зона

Теоретична зона, яка після попадання до неї боєприпаса вважається нейтралізованою від об'єктів противника. Це поняття ефективної зони не відповідає жодним реальним показникам, хоча й дає важливі вказівки щодо ефективності боєприпасу.

Джерело: ФР

обмежено ефективна зона

Площа, у будь-якій точці якої вибух боєприпасу викликає вірогідність нейтралізації не нульової цілі.

Джерело: ФР

humanitarian assistance

All activities conducted, most of the time in a situation of emergency, for the benefit of populations who are the victims of conflicts as well as natural or technical disasters, or who are confronted with an epidemic. The aim might either be to mainly provide them with food and assistance regarding medical care and public health, or to participate in the restoration of essential infrastructures.

Source : FRA

logistic assistance

A generic term used to denote types of assistance between and within military commands both in peace and war.

Source : FRA

helping with rebuilding and life in the city

Within the framework of a national commitment or under a mandate of the international community, favoring the coming back of the populations and local administration to a normal and structured social, political and economic life.

Source : FRA

area

Functional area within a logistic squad level point where the assets required to carry out a logistical task are gathered.

Source : FRA

effectiveness area

Theoretical surface which ensures that the target has been neutralized, if hit by the round of ammunition. This effectiveness area notion does not correspond to any physical reality although it provides a good clue as to the effectiveness of the ammunition.

Source : FRA

limited effectiveness area

Field surface where the proper functioning of the round of ammunition means some probability of target neutralization.

Source : FRA

aire d'effort de recherche	район зосередження основних зусиль розвідки	investigation effort area
Points caractéristiques du terrain où il sera possible de déceler une action ennemie particulière ou de différencier les modes d'action de l'ennemi. Source : FRA	Характерні пункти місцевості, де можна виявити певну дію противника, або розрізнити способи дій противника. Джерело: ФР	Characteristic terrain features where it is possible to detect a particular enemy action or to identify the enemy courses of action. Source : FRA
aire d'embarquement	район завантаження	departure airfield
Partie du terrain où sont effectuées les opérations d'embarquement de personnel et de chargement de matériel à bord des aéronefs. Source : FRA	Частина місцевості, де здійснюються операції з завантаження особового складу й техніки на борт літальних апаратів. Джерело: ФР	Part of the terrain where personnel embark and where the equipment is loaded into the aircraft. Source : FRA
aire de défense locale	район локальної оборони	local defense area
Aire géographique définie par le commandant désigné de zone de défense autour de certains points sensibles et à l'intérieur de laquelle sont menées les actions de défense locale (dans les cas où celle-ci comprend la défense locale externe). Source : FRA	Географічна площа, визначена командиром, яка виділена із зони оборони навколо деяких опорних пунктів і всередині якої ведуться дії з локальної оборони (у випадку, коли до її складу включена зовнішня локальна оборона). Джерело: ФР	Geographical area defined by the appointed defense zone commander around some key points and within which local defense actions are conducted (when this local defense includes the external local defense). Source : FRA
aire de manœuvre d'hélicoptères	майданчик маневрування гелікоптерів	helipad
Zone aménagée pour l'atterrissage et le décollage des hélicoptères (comprend les points d'atterrissage et de vol stationnaire). Source : FRA	Зона, облаштована для посадки й зльоту гелікоптерів (включає пункти посадки й польоту на місці). Джерело: ФР	A prepared area designated and used for take-off and landing of helicopters. (Includes touch-down or hover point.) Source : FRA
aire de mise à terre	площа висадки	landing area
Région d'une surface d'une centaine de km ² dans laquelle sont choisies plusieurs (2 à 4) zones de mise à terre pour une opération aéroportée (OAP). Source : FRA	Район площею приблизно у 100 км ² , на якому обираються кілька (2-4) зони висадки для повітряно-десантної операції (ПДО). Джерело: ФР	Region covering one hundred square kilometers or so in which several (2 to 4) landing areas are selected for an airborne (ABN) operation. Source : FRA
aire de poser	майданчик приземлення	touchdown zone
Portion de terrain limitée permettant l'atterrissage et le décollage d'un ou de plusieurs hélicoptères. Source : FRA	Обмежена частина місцевості, що дозволяє посадку й зліт одного або декількох гелікоптерів. Джерело: ФР	Limited terrain area permitting the landing and take-off of one helicopter or more. Source : FRA
aire des objectifs de l'opération amphibie (AOA)	амфібійний оперативний район	amphibious objective area (AOA)
Zone géographique composée de la tête de plage et de la frange maritime où évoluent les forces engagées (troupes, véhicules et hélicoptères avec leur logistique associée). Source : FRA	Географічна зона, що складається з частина пляжу та моря, в якій здійснюють пересування відповідні сили (війська, транспортні засоби й гелікоптери зі своїм тилowym забезпеченням). Джерело: ФР	A geographical area comprising the beach head and the shore line where the engaged forces maneuver (troops, vehicles and helicopters with their associated logistics). Source : FRA

aire létale

Surface battue par des feux, où la destruction du personnel est supérieure à 50% (sans référence documentaire).

Source : FRA

aire logistique

Lieu de déploiement géographique où sont regroupés les moyens nécessaires à l'exécution d'une tâche logistique. Généralement l'aire s'intègre dans un îlot.

Source : FRA

alerte

1- Etat de préparation caractérisé par les mesures prises pour une action particulière.
2- Signal avertissant d'un danger réel ou menaçant, tel qu'une attaque aérienne.

Source : FRA

alerte au sol

Etat d'un aéronef au sol (sur le pont) dont les pleins sont faits et l'armement prêt et dont l'équipage est en alerte de façon à ce qu'il puisse décoller dans les délais, généralement courts (de l'ordre de quinze minutes) après réception de l'ordre d'exécution d'une mission.

Source : FRA

alerte en vol

Etat de disponibilité d'aéronefs en vol, équipés pour le combat et prêts à entrer immédiatement en action.

Source : FRA

alerte immédiate

Ensemble d'actions coordonnées permettant aux personnels concernés immédiatement ou à très court terme par une attaque NRBC de prendre rapidement les mesures de protection appropriées.

Source : FRA

alerte lointaine et contrôle aérien par moyens aéroportés

Surveillance aérienne et contrôle fournis par aéronefs d'alerte lointaine en vol, équipés d'un radar de veille et d'altimétrie ainsi que d'appareils de transmissions en vue d'assurer le contrôle des moyens de

зона ураження

Площа, яка перекривається вогнем та на якій знищення живої сили становить більше за 50% (без документального підтвердження).

Джерело: ФР

район тилового забезпечення

Місце географічного розгортання, де згруповані необхідні засоби для виконання завдання з організації тилового забезпечення. Зазвичай такий район включається до пункту тилового забезпечення.

Джерело: ФР

тривога

1- Стан підготовки, що характеризується заходами, вжитими для певної дії.
2- Сигнал, що попереджає про реальну або можливу небезпеку, наприклад, повітряний напад.

Джерело: ФР

чергування на аеродромі

Стан повністю запровадненого літального апарата на землі (палубі) з готовим озброєнням і екіпажем, таким чином, щоб він міг злетіти у дуже стислі строки (приблизно п'ятнадцять хвилин) після одержання наказу на виконання завдання.

Джерело: ФР

бойове чергування в повітрі

Стан готовності літальних апаратів у польоті, оснащених для бою й готових негайно вступити в дію.

Джерело: ФР

негайне попередження

Сукупність скоординованих дій, що дозволяють відповідному особовому складу негайно або в найкоротші терміни, вжити відповідні захисні заходи проти РХБ нападу.

Джерело: ФР

повітряна система дальнього радіолокаційного виявлення

Повітряне спостереження і керування, що забезпечується літаками дальнього виявлення, оснащеними комплексом радіолокаційних станцій виявлення цілей, радіовисотомірів

killing zone

Surface under fire where personnel losses are above 50 % (no reference document).

Source : FRA

logistic area

Place of geographic display where are regrouped necessary means in the execution of a logistic task. Generally the area becomes integrated into an logistic point.

Source : FRA

alert

1- State of readiness for a specific action.

2- A warning signal of a real or dreaded danger, such as an air attack.

Source : FRA

ground alert

That status in which aircraft on the ground (deck) are fully serviced and armed, with combat crews in readiness to take off within a specified and generally short period of time (usually fifteen minutes) after receipt of a mission order.

Source : FRA

airborne alert

A state of aircraft readiness wherein combat-equipped aircraft are airborne and ready for immediate action.

Source : FRA

immediate warning

Coordinated actions permitting the personnel immediately or almost immediately concerned by an NRBC attack to rapidly take the adequate protective measures.

Source : FRA

airborne early warning and control

Air surveillance and control provided by airborne early warning aircraft which are equipped with search and height-finding radar and communications equipment for controlling weapon systems.

défense aérienne.

Source : UKR/OTAN

і обладнанням зв'язку для управління системами зброї.

Джерело: УКР/НАТО

Source : UKR/NATO

allocation

Crédit en moyens de tous types ouvert à un échelon tactique en vue d'une opération, d'une mission ou pour une durée déterminée.

Source : FRA

виділення

Надання будь-яких засобів для здійснення операцій та виконання завдань, протягом визначеного періоду часу, на тактичному рівні.

Джерело: ФР

allotment

Credit of all types of assets granted to a tactical echelon for an operation, a mission or for a specific period of time.

Source : FRA

allotissement

Regroupement du fret par destination et/ou par destinataire en vue de son chargement pour le transport. Lorsqu'il y a allotissement de fret en cours de transport provenant de plusieurs lots pour des destinations différentes on parle de réallotissement.

Source : FRA

розподіл вантажу на партії

Перерозподілення вантажу з метою його завантаження, відповідно до напрямку та кінцевого одержувача, задля здійснення його транспортування.

Коли відбувається розподіл фрахту під час перевезення, що походить з деяких партій для різних напрямків, це називається перерозподіл.

Джерело: ФР

grouping into lots

Grouping together of freight according to the destination/consignee with a view to load and transport it. When this grouping into lots takes place during the transportation and involves several lots of freight for different destinations, it is called re-grouping into lots.

Source : FRA

allumeur

Dispositif conçu pour produire une flamme ou une étincelle afin d'amorcer une chaîne de mise de feu.

Source : FRA

запал

Пристрій, створений для видобування вогню або іскри для приведення в дію механізму запалювання.

Джерело: ФР

igniter

A device designed to produce a flame or a spark to initiate an explosive train.

Source : FRA

alternat

Mode d'exploitation d'une relation utilisée alternativement dans un sens puis dans l'autre.

Source : FRA

двусторонній зв'язок

Спосіб почергового використання зв'язку з одного боку в інший.

Джерело: ФР

alternation

Mode of operation of a relation used alternatively in one direction then in the other.

Source : FRA

altitude (échelle des)

Le classement conventionnel des altitudes (hors du territoire national) se fait par rapport au sol :

- a- La très basse altitude est en dessous de 500 pieds (150 mètres) ;
- b- la basse altitude entre 500 et 2 000 pieds (600 mètres) ;
- c- la moyenne altitude entre 2 000 et 25 000 pieds (7 500 mètres) ;
- d- la haute altitude entre 25 000 et 50 000 pieds (15 000 mètres),
- e- la très haute altitude au dessus de 50 000 pieds.

Source : FRA

абсолютна висота

Умовна класифікація висот (поза територією Франції) здійснюється стосовно землі:

- а - дуже мала висота, нижче 500 футів (150 метрів);
- б - мала висота 500-2000 футів (600 метрів);
- в - середня висота 2000-25000 футів (7500 метрів);
- г - велика висота 25000-50000 футів (15000 метрів),
- д - дуже велика висота, вище за 50 000 футів.

Джерело: ФР

altitude (scale)

The conventional classification of altitudes (outside the French territory) is done starting from the ground:

- a- Very low altitude is located under 500 feet (150 meters);
- b- low altitude is located between 500 and 2,000 feet (600 meters);
- c- medium altitude is located between 2,000 and 25,000 feet (7,500 meters);
- d- high altitude is located between 25,000 and 50,000 feet (15,000 meters);
- e- very high altitude is located above 50,000 feet.

Source : FRA

altitude de largage

Distance verticale au moment du largage entre l'aéronef et le niveau moyen de la mer.

Source : FRA

абсолютна висота скидання

Вертикальна відстань в момент скидання між літальним апаратом і середнім рівнем моря.

Джерело: ФР

drop altitude

Vertical distance between the aircraft and mean sea level by the time the airdrop is executed.

Source : FRA

altitude de transit

Hauteur de déplacement au-dessus des systèmes de défense aérienne à basse altitude à laquelle un avion peut traverser la zone. Elle est exprimée à la fois en hauteur et en altitude.

Source : FRA

транзитна висота

Висота переміщення вище за системи протиповітряної оборони на низькій висоті, на якій літак може перетнути зону. Вона виражається одночасно у висоті від поверхні та й у висоті польоту.

Джерело: ФР

traverse level

That vertical displacement above low level air defense systems, expressed both as height and altitude, at which aircraft can cross the area.

Source : FRA

alvéole d'amorçage

Logement ménagé dans une charge pour recevoir le dispositif d'amorçage.

Source : FRA

капсульне гніздо

Вхід, підготовлений у заряді для встановлення запального пристрою.

Джерело: ФР

fuze cavity

A recess in a charge for receiving a fuze.

Source : FRA

ami

En identification, désignation donnée à une piste, à un objet ou à une entité appartenant à un pays, à une faction ou à un groupe déclaré ou présumé ami, ou reconnu comme tel. *Termes connexes* : hostile ; inconnu ; identification ; neutre.

Source : FRA

дружній

Ідентифікація, що дається об'єкту чи істоті, яка належить до країни, об'єднання, групи, визнаних чи визначених, як союзницькі, або які вважаються такими. *Пов'язані терміни*: ворожий; невідомий; ідентифікація; нейтральний.

Джерело: ФР

friend

In identification, the designation given to a track, object or entity belonging to a declared, presumed or recognized friendly nation, faction or group. *Related terms*: hostile; identification; neutral; unknown.

Source : FRA

amorçage

1- Action d'un dispositif, employé comme premier élément d'une chaîne de mise de feu qui, ayant reçu l'impulsion voulue, provoque la détonation ou la combustion d'un élément explosif.

2- (nucléaire) Action provoquant la réaction en chaîne dans une masse fissile ayant atteint l'état critique (en général par émission d'une « bouffée » de neutrons).

Source : FRA

запалення

1- Дія пристрою, який використовується як перший елемент ланцюгу запалювання, який після одержання необхідного імпульсу викликає детонацію або запалювання вибухового елемента.

2- (у ядерних зарядах) Дія, що викликає ланцюгову реакцію, що розщеплюється після досягнення критичного стану (загалом за допомогою "хвилі" нейтронів).

Джерело: ФР

initiation

1- The action of a device used as the first element of an explosive train which, upon receipt of the proper impulse, causes the detonation or burning of an explosive item.

2- (nuclear) The action which sets off a chain reaction in a fissile mass which has reached the critical state (generally by the emission of a "spurt" of neutrons).

Source : FRA

amorçage d'un dispositif

L'amorçage d'un dispositif est l'opération qui fait suite au chargement d'un dispositif. Il comprend la mise en place des moyens de mise à feu et des moyens d'amorçage destinés à provoquer l'explosion d'une charge. L'opération se déroule en deux phases :

1- à l'état de préparation 1 « non amorcé ». Les cordons maîtres sont déroulés, les cordons dérivés sont reliés aux cordons maîtres. L'amorçage des cordons maîtres n'est pas réalisé : détonateurs, charge d'amorçage et cordons maîtres ne sont pas reliés.

2- à l'état de préparation 2

постановка пристрою на бойовий звід

Постановка пристрою на бойовий звід – це операція, яка слідує за заряджанням пристрою. Вона включає встановлення запалу й засобів запалу, призначених для того, щоб викликати вибух заряду. Операція проходить у два етапи:

1- у стані підготовки 1 "не на бойовому зводі". Головні шнури розгорнуті, додаткові шнури з'єднані з головними шнурами. Запалення головних шнурів не здійснено: детонатори, заряд і головні шнури не з'єднані;

2 - у стані підготовки 2 "на

priming of a device

The priming of a device is the next step after its loading. It includes the placing of the means of firing and of the firing circuit used to detonate a charge. It is a two-phase operation:

1 - State of Readiness 1 "safe". The main lines are unwound, the branch lines are connected to the main lines. The main lines are not primed: blasting caps, priming charge and main lines are not connected.

2 - State of Readiness 2 "armed".

« amorcé ». Les charges d'amorçage sont amorcées par leur jonction aux détonateurs eux-mêmes reliés aux cordeaux maîtres. La mise à feu immédiate est possible.

Source : FRA

amorçage d'une charge

Une charge est dite amorcée lorsque les constituants de la chaîne de mise à feu sont reliés entre eux. Elle est dite non amorcée lorsqu'au moins un élément de cette chaîne a été volontairement retiré ou séparé des autres.

Source : FRA

amphibie

Aptitude d'un véhicule ou engin à se déplacer sur l'eau par ses propres moyens.

Source : FRA

analyse

Etape de la phase d'exploitation du cycle du renseignement au cours de laquelle le renseignement brut est étudié en détail pour en extraire les faits significatifs en vue de leur interprétation.

Source : FRA

analyse après tir

Evaluation des effets destructeurs d'une attaque ayant eu lieu, sur la population, les unités et les ressources. Elle est effectuée pendant et après l'attaque. Les conséquences opérationnelles des pertes et destructions ne sont pas estimées dans cette analyse.

Source : FRA

analyse cryptographique

Etude de textes chiffrés. Ensemble des méthodes et procédés utilisés pour convertir un texte chiffré en texte clair sans connaissance préalable de la clef ayant servi au chiffrage.

Source : FRA

analyse d'objectifs

Etude des objectifs possibles qui a pour objet de déterminer leur importance militaire, la priorité à leur donner en cas d'attaque et les

бойовому зводі". Заряди поставлені на бойовий звід за допомогою їх приєднання до детонаторів, які у свою чергу, з'єднані з головними шнурами. Можливо здійснення негайного запалення.

Джерело: ФР

постановка заряду на бойовий звід

Заряд вважається поставленим на бойовий звід, коли компоненти ланцюгу запалу з'єднані між собою. Він вважається не поставленим на бойовий звід, коли хоча б один елемент цього ланцюгу був вилучений або відокремлений від інших.

Джерело: ФР

амфібійність

Здатність автомобіля або машини переміщуватися по воді своїми власними засобами.

Джерело: ФР

аналіз

Етап фази розробки розвідувальних даних, протягом якого неопрацьована інформація докладно вивчається з метою вилучення важливих фактів для їхньої інтерпретації.

Джерело: ФР

аналіз стрільби

Оцінка руйнівних результатів атаки, що відбулася, на цивільне населення, підрозділи і ресурси. Вона здійснюється під час і після атаки. Під час цієї оцінки не враховуються оперативні наслідки втрат і руйнувань.

Джерело: ФР

кріптологічний аналіз

Вивчення зашифрованих текстів. Сукупність методів і способів, що використовуються для перетворення зашифрованого тексту на зрозумілий текст без попереднього знання ключа, що слугував для шифрування.

Джерело: ФР

аналіз цілей

Вивчення можливих цілей, що має на меті визначити їхню військову значимість, пріоритет який їм надається у разі атаки й

The priming charges are primed by connecting them to the blasting caps. The latter are connected to the main lines. Immediate firing is possible.

Source : FRA

charge initiation

A charge is said to be primed when the firing train components are connected up. It is said to be safe when at least one element of this firing train has been withdrawn or separated from the others on purpose.

Source : FRA

amphibian

Capability of a vehicle or craft to move, on its own, over water.

Source : FRA

analysis

A step in the processing phase of the intelligence cycle in which information is subject to review in order to identify significant facts for subsequent interpretation.

Source : FRA

after firing analysis

An assessment of the destructive effects of an attack once made, on the population, the units and the resources. This analysis is done during and after the attack. The operational consequences of the losses and destructions are not assessed in this analysis.

Source : FRA

cryptanalysis

The study of encrypted texts. The steps or processes involved in converting encrypted text into plain text without initial knowledge of the key employed in the encryption.

Source : FRA

target analysis

An examination of potential targets to determine military importance, priority of attack, and weapons required to obtain the desired level

armes nécessaires pour obtenir le degré souhaité de dommages et de pertes.
Source : FRA

analyse du terrain

Collecte, évaluation et interprétation d'informations géographiques sur les accidents naturels et artificiels du terrain, en tenant compte d'autres facteurs connexes, afin de prévoir l'influence du terrain sur les opérations militaires.
Source : FRA

analyse électromagnétique

Expression servant à regrouper analyse technique électromagnétique et analyse opérationnelle électromagnétique.
Source : FRA

analyse opérationnelle électromagnétique

Etude d'une émission électromagnétique en vue d'obtenir des indications sur l'affectation ou l'emploi du moyen émetteur et sur le renseignement transporté.
Source : FRA

analyse technique

1- Electromagnétique : analyse d'une émission en vue d'en déterminer les caractéristiques techniques en particulier les paramètres du rayonnement intercepté (fréquences, modulation, largeur de bande, etc.).
2- Imagerie : description précise des détails apparaissant sur une image.
Source : FRA

animation

L'animation de la fonction renseignement par le commandement consiste :
a- à lancer ou relancer le cycle du renseignement, en synchronisation avec l'appui à fournir ;
b- à assurer la liaison et la cohérence entre les différentes phases du cycle ;
c- à superviser la satisfaction des besoins auxquels répond le cycle ;
d- à diriger la manœuvre du renseignement.
Source : FRA

необхідного озброєння для одержання бажаного ступеня збитків і втрат.
Джерело: ФР

аналіз місцевості

Збір, оцінка й обробка географічної інформації про природні і штучні нерівності місцевості, враховуючи інші пов'язані фактори для передбачення впливу місцевості на проведення операції.
Джерело: ФР

електромагнітний аналіз

Цей термін слугує для поєднання електромагнітного технічного аналізу і оперативного електромагнітного аналізу.
Джерело: ФР

оперативний електромагнітного випромінювання

Вивчення електромагнітної передачі для одержання вказівок про надання або застосування засобу передачі і про передану інформацію.
Джерело: ФР

технічний аналіз

1- Електромагнітний: аналіз передачі для визначення її технічних характеристик, особливо параметрів перехопленого випромінювання (частоти, модуляції, ширини смуги, тощо).
2- Опис зображень: точний опис деталей на зображенні.
Джерело: ФР

пожвавлення

Пожвавлення роботи розвідувального циклу полягає у:
а- початку або повторному початку фази розвідки синхронно з підтримкою;
б- забезпеченні зв'язку і відповідності між різними етапами;
в- контролі задоволення потреб, яким відповідає фаза;
г- керуванні розвідувальним маневром.
Джерело: ФР

of damage or casualties.
Source : FRA

terrain analysis

The collection, evaluation and interpretation of geographic information on the natural and man-made features of the terrain, combined with other relevant factors, to predict the effect of the terrain on military operations.
Source : FRA

electromagnetic analysis

Expression used to group the technical electromagnetic analysis and the operational electromagnetic one together.
Source : FRA

electromagnetic operational analysis

Study of an electromagnetic signal in order to obtain information on the allocation or employment of the transmitting asset as well as on the transmitted intelligence.
Source : FRA

technical analysis

1- Analysis of an electromagnetic emission in order to determine the technical characteristics, especially the parameters of the intercepted radiation (frequencies, modulation, band width, etc.).
2- In imagery interpretation, the precise description of details appearing on imagery.
Source : FRA

animation

The animation of the intelligence function by the command consists in:
a- putting in motion or relaunching the intelligence cycle, simultaneously with the support to be provided;
b- ensuring the link between the various phases of the cycle and their consistency;
c- supervising the satisfaction of the needs met by the cycle ;
d- directing the intelligence maneuver
Source : FRA

animation de la recherche

Action des organismes d'exploitation consistant à relancer la recherche du renseignement en lui fournissant de nouvelles orientations de recherche (impulsion).

Source : FRA

antenne

Élément organique d'un PC de grande unité ayant pour mission d'assurer, dans un domaine particulier, l'échange d'informations avec les autres PC de cette grande unité.

Source : FRA

antenne de transit sanitaire aérien

Unité médicale spécialisée dans le transit de patients alités. Située sur ou à proximité d'une base aérienne d'embarquement ou de débarquement, elle a pour mission d'assurer l'admission, l'administration, l'acheminement, l'alimentation et les soins médicaux courants des patients en transit empruntant la voie d'évacuation aérienne.

Source : FRA

anti C3

Attaque des capacités de commandement, de conduite et de communication de l'adversaire.

Source : FRA

antiterrorisme

Ensemble des mesures défensives et préventives prises pour réduire la vulnérabilité des forces, des individus et des biens au terrorisme. *Terme connexe* : contre-terrorisme. Note : ces mesures comprennent les mesures de protection et de dissuasion qui visent à éviter une attaque ou à en réduire les effets.

Source : FRA

aperçu

Réaction de l'autorité destinataire signifiant qu'elle a bien reçu le message, l'a compris et est en mesure d'en exécuter les prescriptions s'il y a lieu.

Source : FRA

пожвавлення збору даних

Дія відповідних структур, що полягає у поновленні збору відомостей при наданні їм нових напрямків (імпульсів) пошуку.

Джерело: ФР

інформаційний центр

Штатний елемент КП з'єднання, метою якого є інформаційний обмін певного напрямку з іншими КП цього з'єднання.

Джерело: ФР

група повітряного санітарного транзиту

Медичний підрозділ, що спеціалізується у транзиті лежачих хворих. Він розташовується на базі або поблизу військово-повітряної завантажувально-розвантажувальної бази. Його метою є забезпечення прийому, управління, відправки, харчування і поточного медичного догляду транзитних пацієнтів шляхом повітряної евакуації.

Джерело: ФР

нейтралізація управління та зв'язку

Напад на органи командування, управління і комунікацій противника.

Джерело: ФР

протидія тероризму

Сукупність оборонних та превентивних заходів для зменшення вразливості сил, людей і майна від терористичної атаки. *Пов'язаний термін*: контр-тероризм.

Примітка: до цих заходів входять захисні заходи і заходи стримування для уникнення нападу, або зменшення наслідків.

Джерело: ФР

підтвердження

Повідомлення одержувача, яка означає, що він одержав повідомлення, зрозумів його і при необхідності може його виконувати.

Джерело: ФР

intelligence collection animation

Action of the processing agencies consisting in relaunching the intelligence collection effort by setting new collection guidances (impetus).

Source : FRA

information center

Center organic to a major unit CP whose mission is to exchange information with the other CPs of this major unit in a specific field.

Source : FRA

medical air transit team

Medical unit specialized in the transit of bed ridden patients. It is located in or near an air emplaning/disembarking base. Its mission is to admit, manage, forward, feed patients and provide them with ordinary medical care when in transit using the air evacuation channel.

Source : FRA

counter-C3

Attack against the enemy's command, conduct and communication capabilities.

Source : FRA

antiterrorism

All defensive and preventive measures taken to reduce the vulnerability of forces, individuals and property to terrorism. *Related term*: counter-terrorism.

Note: such measures include protective and deterrent measures aimed at preventing an attack or reducing its effect(s).

Source : FRA

acknowledgement

A message from the addressee informing that the communication has been received, understood, and that he is able, if needed, to execute the directives.

Source : FRA

appareil à effet de sol - véhicule à coussin d'air

Appareil qui évolue dans les limites de la zone de l'effet de sol ou sur un coussin d'air.

Source : FRA

appréciation de la situation

Examen et analyse des facteurs et des circonstances qui influencent sur la préparation et la conduite d'opérations de combat, incluant et définissant ceux qui aident ou gênent le déroulement de la mission. Elle inclut l'examen et l'analyse des informations concernant l'ennemi, les forces amies, le secteur d'opérations de combat, le temps et le climat, le facteur de temps, etc. Elle est effectuée par le commandement avec l'aide de son personnel d'état-major, les commandants d'armes diverses et les commandants des troupes d'appui spécialisées et des services dans le choix final de l'opération ou de la bataille et pendant toute la durée de l'action de commandement, de conduite et de contrôle.

Source : UKR/OTAN

appréciation de situation

Procédé de raisonnement logique qui permet au chef de prendre en considération tous les facteurs influant sur la situation militaire et d'arriver à une décision concernant la conduite à adopter en vue de l'accomplissement de sa mission.

Terme connexe: mode d'action.

Source : FRA

appréciation du renseignement

Production de renseignement issue de l'étude approfondie des données sur la situation d'un adversaire ou de belligérants et permettant de déterminer sa stratégie, ses modes d'action et leur probabilité d'emploi.

Note : elle est destinée à alimenter une appréciation de situation politique, politico-stratégique ou opérationnelle.

Source : FRA

approche

Mouvement qu'une troupe effectue en sûreté pour se porter au contact lorsqu'aucun autre élément ami ne s'interpose plus entre l'ennemi et

апарат на повітряній подушці

Апарат, який пересувається у межах зони відштовхування від ґрунту або на повітряній подушці.

Джерело: ФР

оцінювання обстановки

Вивчення й аналіз факторів та умов, що впливають на підготування і ведення бойових дій. При цьому визначаються фактори та умови, що ускладнюють або сприяють виконанню бойового завдання. Включає вивчення й аналіз даних про противника, свої війська (сили), район бойових дій, метеорологічні та кліматичні умови та ін. Проводиться командуючими (командирами) за допомогою штабів, начальників родів військ, спеціальних військ і служб при прийнятті рішення на операцію (бій) і керування військами в ході військових дій.

Джерело: УКР/НАТО

оцінка ситуації

Спосіб логічного доказу, який дозволяє начальнику врахувати усі фактори, що впливають на військову обстановку й прийняти рішення щодо способу виконання завдання. *Пов'язаний термін:* спосіб дії.

Джерело: ФР

оцінка розвідувальних даних

Розвідувальна інформація, що походить з глибокого вивчення даних про положення противника або воюючих сторін і яка дозволяє визначити його (їх) стратегію, способи дії і вірогідність їхнього застосування.

Примітка: вона призначена для надання оцінки політичної, політико-стратегічної або оперативної ситуації.

Джерело: ФР

наближення

Рух, який здійснює підрозділ для входу в контакт, коли між противником і ним більше немає жодних інших своїх підрозділів.

ground-effect machine

A machine which normally maneuvers within the zone of the ground effect or on an air cushion.

Source : FRA

appreciation of the situation

The examination and analysis of the factors and circumstances that influence the preparation and conduct of combat operations, including defining those that help the mission and those that hinder it. It includes examining and analyzing information concerning the enemy, friendly forces, the area of combat operations, the weather and climate, the time factor, etc. It is carried out by the commander with the help of his staff, the commanders of the various arms or branches and the commanders of the specialized support troops and services in deciding on the operation or battle and during command and control in action.

Source : UKR/NATO

estimate of the situation

A logical process of reasoning by which a commander considers all the circumstances affecting the military situation and arrives at a decision as to the course of action to be taken in order to accomplish his mission.

Related term: course of action.

Source : FRA

intelligence estimate

Production of intelligence stemming from the detailed study of the data concerning the situation of an enemy or that of belligerents and allowing the analyst to establish the enemy strategy, courses of actions and the likelihood of their implementation.

Note: it is intended to support the assessment of the political, politico-strategical or operational situation.

Source : FRA

approach

Movement performed safely by a troop to reach contact with the enemy when no friendly element is left interposed between the enemy

elle. Ce terme ne s'emploie que pour de petits éléments.

Source : FRA

approvisionnement

Ensemble des opérations ayant pour but de réaliser, de stocker, de gérer, de distribuer ou de reprendre les articles permettant de satisfaire les besoins logistiques.

Source : FRA

approvisionnement sanitaire

Ensemble des opérations visant à constituer la ressource matérielle nécessaire au service de santé des armées pour accomplir ses missions techniques du temps de paix, de crise et de guerre.

Source : FRA

appui

Action d'un groupement ou d'un détachement qui aide, couvre, élargit ou soutient la manœuvre d'un autre élément.

Source : UKR/OTAN

appui à la contre-mobilité

Mission qui consiste à réduire ou annihiler les possibilités de mouvement et de transport de l'adversaire par la mise en œuvre d'obstacles de toute nature. Elle se traduit par des actions sur le terrain, les voies de communication et les véhicules et engins, en recherchant la synergie feux-obstacles :

a- en participant à la désorganisation de la manœuvre adverse dans la Zone des Opérations dans la Profondeur (ZOP) ;

b- en appui de la manœuvre amie, dans la Zone des Opérations Rapprochées (ZOR).

Source : FRA

appui à la mobilité

Action consistant à favoriser l'engagement et la manœuvre des forces amies en garantissant leur liberté de mouvement sur l'ensemble du théâtre d'opérations.

Source : FRA

Цей термін вживається лише для підрозділів.

Джерело: ФР

постачання

Усі операції, метою яких є реалізація, зберігання, управління, розподіл або вилучення виробів, що дозволяють задовольнити потреби тилового забезпечення.

Джерело: ФР

медичне постачання

Сукупність операцій з метою створення матеріальних ресурсів, необхідних для медичної служби збройних сил та для виконання нею свого завдання у мирний, воєнний час кризи.

Джерело: ФР

підтримка

Дії військового формування або його частини, які спрямовані на надання допомоги іншому формуванню, здійснення його прикриття, поповнення особовим складом або забезпечення його спроможності до тривалих дій.

Джерело: УКР/НАТО

обмеження мобільності військ противника

Завдання зі зменшення або знищення можливості пересування й доставки підрозділів противника шляхом використання різноманітних перешкод. Воно виконується відповідними діями на місцевості, шляхах сполучення, на транспортних засобах і машинах. З метою максимальної координації зусиль вогнь-перешкода це:

а - участь у дезорганізації маневрування противника на всю тактичну глибину бойових порядків противника;

б - підтримка маневрування своїх сил у передовій зоні проведення операцій.

Джерело: ФР

підтримка мобільності

Дія, що полягає у сприянні введенню в бій та маневруванню своїх сил із забезпеченням їх свободи маневру на всьому ТВД.

Джерело: ФР

and the troop itself. This term only applies to small elements.

Source : FRA

supplies

All operations aiming at realizing, stockpiling, managing, distributing or taking back goods in order to meet the logistic requirements.

Source : FRA

medical supplies

Set of operations aiming at building the material resource needed by the armed forces medical department to carry out its technical missions in peace, crisis or wartime.

Source : FRA

support

The action of a force, or portion thereof, which aids, protects, complements, or sustains any other force.

Source : UKR/НАТО

counter mobility support

Mission aimed at reducing or annihilating the opponent's movement and transport opportunities, through the implementation of all types of obstacles. It consists in actions on the ground, communication routes, vehicles and engineer vehicles, seeking a synergy between fires and obstacles:

a- by helping the disruption of enemy maneuver in the deep operations area;

b- by supporting the friendly maneuver in the close support area.

Source : FRA

mobility support

Action helping the engagement and maneuver of friendly forces, while preserving their freedom of movement over the entire theater of operations.

Source : FRA

appui à la mobilité des blindés

Ensemble des actions intégrant appui aux mouvements et transport de blindés qui permettent l'acheminement des modules blindés quel que soit l'environnement (interarmes, interarmées ou interallié) ou le niveau (stratégique, opératif ou tactique). Il a pour objectifs de participer à l'économie des forces en préservant les potentiels humain et matériel, et à la liberté d'action du chef interarmes en multipliant la capacité de déplacement de ses modules.

Source : FRA

підтримка мобільності бронетанкових підрозділів

Сукупність дій із забезпечення підтримки пересування і доставки бронетанкових підрозділів, які дозволяють здійснити забезпечення запасними частинами бронетанкові підрозділи у будь-якому середовищі (загальновійськовому, міжвидовому або міжсоюзницькому) або на будь-якому рівні (стратегічному, оперативному або тактичному). Така підтримка має на меті економію сил для збереження людського та матеріального потенціалів та свободу дії загальновійськового командира, збільшуючи здатність переміщення своїх частин.

Джерело: ФР

mobility support to armor

The mobility support to armor integrates the movement support and the transportation of armored vehicles. It includes all the actions enabling the unit commander to move armored modules in a combined, joint or allied environment, in a strategic, operative or tactical framework. Its aim is to participate in saving forces while preserving the human and equipment potentials and the freedom of action of the combined arms commander by increasing the capability to move its modules.

Source : FRA

appui à la mobilité tactique

L'appui à la mobilité tactique consiste à favoriser l'engagement et la manœuvre des forces armées en garantissant leur liberté de mouvement dans les zones d'opérations rapprochées et d'opérations dans la profondeur.

Source : FRA

підтримка тактичної мобільності

Підтримка тактичної мобільності полягає у сприянні введенню в бій та маневруванню збройних сил, забезпечуючи свободу руху у районах безпосереднього ведення бойових дій та операцій у глибині.

Джерело: ФР

tactical mobility support

Tactical mobility support consists in helping the engagement and maneuver of the armed forces, while preserving their freedom of movement in the close operations area and in the deep operations area.

Source : FRA

appui à la projection et soutien aux ravitaillements par voie aérienne

Ensemble des actions réalisées par les unités du régiment du train parachutiste dans le but d'assurer la continuité des acheminements opérationnels et le transfert intermodal (personnel, matériels et ressources) entre le milieu terrestre et aérien.

Source : FRA

перекидання та забезпечення постачання повітряним шляхом

Сукупність дій, що здійснюються підрозділами парашутного полку, з метою забезпечення безперервності оперативних доставок (особового складу, техніки й засобів) і передачі з використанням різних видів транспорту.

Джерело: ФР

projection and resupplies support by air

Set of actions carried out by the airborne transportation battalion in order to maintain the operational shipping of supplies and the intermode transfer (personnel, equipment and resources) between the land and air environment.

Source : FRA

appui à la projection et soutien aux ravitaillements par voie maritime (ou fluviale)

Ensemble des actions réalisées par les unités du régiment de transbordement maritime dans le but d'assurer la continuité des acheminements opérationnels et le transfert intermodal (personnel, matériels et ressources) entre le milieu terrestre et maritime.

Source : FRA

перекидання та забезпечення постачання морським (річковим) шляхом

Сукупність дій, які здійснюються підрозділами полку морського перевантаження з метою забезпечення безперервних оперативних постачань (особового складу, техніки та засобів) та інтермодальної передачі з використанням різних видів транспорту.

Джерело: ФР

projection and resupply support by sea (or river)

Series of actions performed by the units of the sea transshipment battalion in order to maintain the continuity of the operational movements and the intermode transfer (personnel, equipment and resources) between the land and sea environment.

Source : FRA

appui aérien éloigné (BAI)	дальня авіаційна підтримка (ДАП)	battlefield air interdiction (BAI)
BAI : Battlefield air interdiction. Appui aérien s'exerçant sur des forces ennemies situées au-delà de la ligne de coordination des feux d'appui (FSCL). Source : FRA	BAI: Battlefield air interdiction. Повітряні удари, що здійснюються по підрозділах противника, розташованих за лінією координації вогню підтримки (FSCL). Джерело: ФР	Air support exercised against enemy forces beyond the fire support coordination line (FSCL). Source : FRA
appui aérien immédiat	безпосередня авіаційна підтримка	immediate air support
Appui aérien destiné à répondre à des demandes déterminées et urgentes survenant au cours de la bataille et qui, par leur nature, ne peuvent être prévues à l'avance. Source : FRA	Повітряна підтримка, що призначена для виконання раптових бойових завдань, що виникають під час бою та які не можуть бути передбачені заздалегідь. Джерело: ФР	Air support exercised to meet specific and urgent requests which arise during the course of a battle and which, by their nature, cannot be planned in advance. Source : FRA
appui aérien indirect	загальна авіаційна підтримка	indirect air support
Appui donné à des forces terrestres ou maritimes par l'intervention aérienne contre des objectifs autres que les forces ennemies engagées dans la bataille tactique. Il comprend l'acquisition et la conservation de la supériorité aérienne, l'interdiction. Source : FRA	Підтримка, що надається наземним або морським силам за допомогою нанесення повітряних ударів по цілях, які беруть участь у тактичному бою. Включає в себе набуття й збереження переваги в повітрі, удари на заборону. Джерело: ФР	Support given to land or sea forces by air action against objectives other than enemy forces engaged in tactical battle. It includes the gaining and maintaining of air superiority, interdiction. Source : FRA
appui aérien planifié	спланована авіаційна підтримка	planned air support (in time)
Appui aérien (à temps) effectué conformément à une planification établie avant les opérations. Source : FRA	Своєчасна повітряна підтримка, що здійснюється відповідно до планування перед операціями. Джерело: ФР	Air support provided in accordance with a planning made before the operations. Source : FRA
appui aérien tactique	тактична авіаційна підтримка	tactical air support
Opérations aériennes exécutées en coordination avec les forces de surface qui participent directement à la bataille terrestre ou navale. Source : FRA	Повітряні операції, виконані у взаємодії з наземними силами, які безпосередньо беруть участь в наземному або морському бої. Джерело: ФР	Air operations carried out in coordination with surface forces and which directly participate in land or maritime battles. Source : FRA
appui aéromobile	аеромобільна підтримка	airmobile support
Action visant d'une part à contrer, à partir et dans l'espace aérien proche du sol, les menaces terrestres et aéromobiles susceptibles d'entraver la manœuvre des forces terrestres aux niveaux opératif et tactique et d'autre part à préserver la liberté d'action du chef de l'échelon d'adaptation concerné. L'appui aéromobile recouvre les actions aéromobiles autonome et conjuguée. Source : FRA	Дія, метою якої є, з одного боку, протистояти у повітряному просторі на малій висоті, наземним та аеромобільним загрозам, які можуть затримати маневр наземних сил на оперативному й тактичному рівнях, а з іншого боку - зберегти свободу дії начальника відповідного ешелону. Аеромобільна підтримка забезпечує автономну та спільну аеромобільну операцію. Джерело: ФР	Action aimed on the one hand at countering ground and airmobile threats from or within the airspace close to the ground, which might hamper the maneuver of ground forces at the operational and tactical levels of war and, on the other hand, at preserving the freedom of action of the concerned adaptation echelon commander. Airmobile support covers autonomous and combined arms airmobile actions. Source : FRA
appui aux acheminements opérationnels	підтримка постачань оперативних	support to operational movements

Ensemble des actions visant à faciliter les acheminements opérationnels. Cet ensemble comprend notamment l'appui aux mouvements et l'appui mobilité des blindés.

Source : FRA

appui aux déplacements opératifs

L'appui aux déplacements opératifs a pour but de garantir la liberté de mouvement des forces amies et la permanence de leurs flux logistiques dans la zone de responsabilité du commandant de théâtre. Cet appui consiste à rétablir et à maintenir les voies de communications routières et ferrées, voire fluviales en y effectuant des travaux appropriés notamment pour le franchissement de coupures importantes.

Source : FRA

appui aux mouvements

Ensemble des actions réalisées par les unités de circulation dans le but d'appuyer la projection par voie terrestre et les mouvements des forces selon les priorités fixées par le commandement sur le territoire national et les théâtres d'opérations.

Source : FRA

appui complet

Ensemble des mesures visant au maintien de l'aptitude au combat, le soutien de l'efficacité de combat et la création de conditions favorables pour l'achèvement à temps et couronné de succès de la mission. Selon la nature de la mission et les mesures prises, l'appui complet peut être subdivisé en appui opératif et tactique, appui psychologique, appui spécialisé, appui technique, appui logistique. Voir aussi l'appui opérationnel

Source : UKR/OTAN

appui couverture

Mission consistant à intercepter et détruire les appareils ennemis avant qu'ils n'atteignent des forces ou installations amies. Les couvertures aériennes peuvent être :

- a- comprises dans un plan de défense aérienne ;
- b- demandées pour un besoin

Сукупність дій для полегшення оперативних поставок. Вона включає в себе підтримку пересування і підтримку мобільності бронетанкових частин.

Джерело: ФР

підтримка пересувань

Мета підтримки оперативних пересувань - забезпечення свободи руху своїх сил і постійності перебування їх тилових потоків у зоні відповідальності командувача ТВД. Така підтримка полягає у відновленні й підтримці у належному стані дорожніх, залізничних і річкових шляхів, а також виконанні відповідних робіт для подолання перешкод.

Джерело: ФР

підтримка пересувань

Сукупність дій, що здійснюються підрозділами руху з метою підтримки пересування сил наземними шляхами відповідно до пріоритетів, встановлених командуванням на національній території й на ТВД.

Джерело: ФР

забезпечення бойових дій

Комплекс заходів, проведених в інтересах підтримання військ (сил) у бойовій готовності, зберігання їх боєздатності та створення сприятливих умов для успішного і своєчасного виконання поставлених завдань. За характером розв'язання завдань здійснюваних заходів забезпечення військових (бойових) дій поділяється на оперативне (бойове), морально-психологічне, спеціально-технічне і тилове. Див. також оперативне (бойове) забезпечення.

Джерело: УКР/НАТО

повітряне прикриття

Завдання з перехоплення й знищення літальних апаратів противника, перш ніж вони потраплять у зону своїх сил або у зону розташування. Повітряне прикриття може бути:

- a- включене у план протиповітряної оборони;

Set of actions aiming at facilitating the operational movements. It especially includes the support to movements and the support to the mobility of armor.

Source : FRA

support to operative movements

The support to operative movements aims at guaranteeing the freedom of movements of friendly forces and the permanency of their logistic flows in the area of responsibility of the theater commander. This support consists in restoring and maintaining the road and railway or even river communication channels by carrying out the required works especially for the crossing of major gaps.

Source : FRA

movement support

All actions carried out by traffic control units in order to support projection on the ground, as well as the movements of the forces, according to the priorities defined by the command on the national territory and on the theaters of operations.

Source : FRA

comprehensive support

All the measures aimed at maintaining combat readiness, sustaining combat effectiveness and creating favourable conditions for the timely and successful completion of the mission. According to the nature of the mission and the measures taken, comprehensive support may be subdivided into operational and tactical support, psychological, specialized, technical, logistic support. See also operational support.

Source : UKR/NATO

air interception (AI)

Air operation conducted to intercept and destroy enemy aircraft before it can be brought to bear effectively against friendly forces or infrastructure. They can be:

- a- integrated in an air-defense plan;
- b- requested to meet a specific requirement

Source : FRA

spécifique
Source : FRA

appui des opérations amphibies

Dans le domaine des opérations amphibies, opérations menées par des unités appartenant ou non à la force amphibie et opérant au profit des forces débarquées. Elles recouvrent entre autres l'appui aérien rapproché et l'appui-feu naval.

Source : FRA

appui direct; soutien direct

1- Appui fourni par une unité qui n'est ni affectée à l'unité ou à la formation appuyée, ni sous ses ordres, mais qui doit donner priorité à l'appui demandé par cette unité ou formation.

2- Dans le domaine maritime, opérations menées par des unités pour participer à la protection d'une force déterminée, normalement sous le contrôle tactique de celle-ci. intégrale et cohérente.

Source : UKR/OTAN

appui feu

Il consiste à isoler, harceler, neutraliser ou détruire les forces terrestres ennemies qui exercent une action directe sur nos forces ou qui sont susceptibles de le faire à brève échéance. On distingue l'appui feu éloigné de l'appui feu rapproché.

Source : FRA

appui feu éloigné

Appui qui s'exerce sur des forces situées initialement au-delà de la ligne de coordination des feux et pouvant avoir, à court terme, une action directe sur la bataille. Lorsque ces forces franchissent la ligne de coordination des feux, elles restent justiciables de l'appui feu éloigné. Dans ce cas, seule une coordination d'emploi des feux est nécessaire.

Source : FRA

б- здійснюється за вимогою, для задоволення особливих потреб.

Джерело: ФР

підтримка амфібійних операцій

У сфері морських десантних операцій, такий вид операції, який ведеться відповідними підрозділами, що належать або не належать до морських десантних сил і діють на користь десантованих військ. Вони здійснюють близьку повітряну підтримку і вогневу підтримку морських сил.

Джерело: ФР

безпосередня підтримка

1- Підтримка, яка надається військовій частині або формуванню іншою військовою частиною, що, на відміну від доданих і підлеглих частин, залишається у підпорядкуванні свого командування і вирішує, в першу чергу, завдання підтримки.

2- У морській термінології - дії, пов'язані з прикриттям визначеного з'єднання іншими частинами, що звичайно знаходяться у нього в тактичному підпорядкуванні.

Джерело: УКР/НАТО

вогнева підтримка

Дія, що полягає в ізоляції, вимотуванні, нейтралізації або знищенні наземних сил противника, які знаходяться у безпосередньому контакті, або здатні зробити це в короткий термін. Розрізняють вогневу підтримку у глибину та безпосередню вогневу підтримку.

Джерело: ФР

вогнева підтримка у глибину

Підтримка сил, початково розташованих за лінією координації вогню і яка у короткий термін може прямо вплинути на хід бою. Коли такі сили перетинають лінію координації вогню, їм може надаватися вогнева підтримка у глибину. У цьому випадку потрібна лише координація застосування вогню.

Джерело: ФР

supporting operations

In amphibious operations, those operations conducted by forces assigned or not to the amphibious force, and which act for the benefit of the landed forces. They cover, among other things, close air support and naval fire support.

Source : FRA

direct support

1- The support provided by a unit not attached to or under the command of the supported unit or formation, but required to give priority to the support required by that unit or formation.

2- In maritime usage, operations related to the protection of a specific force by other units, normally under the tactical control of that force.

Source : UKR/NATO

fire support

Consists in isolating, neutralizing, harassing or destroying the enemy's ground forces who conduct a direct action against our forces, or who could do so in the near future. One distinguishes distant fire support and close fire support.

Source : FRA

distant fire support

This support is directed on forces initially located beyond the fire support coordination line. This support can have a direct effect on the battle in the short term. When these forces cross the FSCL, they may be the target of the distant fire support. In that case, only a coordination of fires is required.

Source : FRA

appui feu rapproché

Dirigé contre des objectifs proches des troupes amies, il nécessite une coordination détaillée de chaque mission avec le feu et le mouvement des forces terrestres. Il s'exerce en deçà de la ligne de coordination des feux. Les missions d'appui feu rapproché peuvent être soit guidées, soit contrôlées aux procédures.

Source : FRA

**безпосереднє
забезпечення**

Спрямована на цілі на малих відстанях, що загрожують своїм військам. Вимагає детальної координації кожного завдання з застосуванням артилерії і пересуванням наземних сил. Здійснюється не досягаючи лінії координації вогню. Виконанням завданнями безпосередньої вогневої підтримки можна або управляти, або контролювати їх.

Джерело: ФР

вогневе**close-in-support (CIFS)**

Aimed at targets located close to friendly troops, it requires a detailed coordination of each mission with the fire and movements of the ground forces. It is exercised before the fire coordination line. Close-in fire support missions can be either directed, or performed by procedural control.

Source : FRA

appui général du génie

L'appui général regroupe toutes les missions du génie n'entrant pas dans le cadre de l'appui direct et visant à faciliter la projection et le retrait d'une force, à préserver sa liberté d'action et sa capacité opérationnelle ainsi qu'à remplir certaines autres conditions du succès. Il comprend :

- a- l'aide au déploiement ;
- b- l'appui aux déplacements stratégiques et opératifs ;
- c- les autres missions ;
- d- l'appui géographique ;
- e- la participation à la défense NRBC ;
- f- la lutte contre l'incendie ;
- g- la participation au rétablissement de la paix ;
- h- la participation aux missions humanitaires.

Source : FRA

**загальна підтримка інженерних
військ**

До загальної підтримки входять усі завдання інженерних військ, що не входять до рамок безпосередньої підтримки і спрямовані як на введення у бій та відступ підрозділів, забезпечення їх свободи дій і бойової здатності, так і на виконання деяких інших завдань для досягнення успіху. Вона включає:

- а - допомогу розгортанню;
- б - підтримку стратегічних і оперативних пересувань;
- в - інші завдання;
- г - географічну підтримку;
- д - участь у РХБ захисті;
- е - протипожежну боротьбу;
- є - участь у відновленні миру;
- ж - участь у гуманітарних місіях.

Джерело: ФР

general engineer support

General support covers all engineers missions which do not fall within the scope of direct support and aimed at facilitating the projection and withdrawal of a force, at preserving its freedom of action and operational capability, as well as at meeting some other conditions for success. It comprises:

- a- aid-to-deployment;
- b- support to strategic and operational movements;
- c- other missions;
- d- geographic support;
- e- participation in NRBC avoidance;
- f- fire-fighting;
- g- participation in peace restoration;
- h- participation in humanitarian mis.

Source : FRA

appui indirect

Ensemble des feux qui, effectués dans le cadre de la manœuvre de la grande unité, facilitent indirectement l'action des unités subordonnées.

Source : FRA

загальна вогнева підтримка

Сукупність вогню, який у рамках маневру військового з'єднання сприяє діям підпорядкованих підрозділів.

Джерело: ФР

indirect support

Within the framework of the major unit's maneuver, all fires which indirectly facilitate the action of subordinate units.

Source : FRA

appui psychologique

Ensemble d'actions fondées sur la diffusion de messages qui consiste à agir sur les perceptions pour atténuer, voire lever les obstacles psychologiques et créer un climat favorable à l'accomplissement de la mission. L'appui psychologique comprend 4 domaines :

- a- le comportement des forces ;
- b- les actions civilo-militaires ;
- c- le soutien psychologique ;
- d- l'action psychologique.

Source : FRA

психологічна підтримка

Сукупність дій, заснованих на розповсюдженні послань, які полягають у тому, щоб діяти на сприйняття з метою пом'якшити, або навіть зняти психологічні перешкоди і створити клімат, сприятливий для виконання завдання. Психологічна підтримка включає 4 сфери:

- а - поведінка сил;
- б - цивільно-військові дії;
- в - психологічна підтримка;
- г - психологічний вплив.

Джерело: ФР

psychological support

Set of actions based on the broadcasting of messages consisting in acting on feelings to lower or destroy psychological barriers and to create a climate favorable to the fulfillment of the mission. The psychological support includes 4 areas:

- a- the force behavior;
- b- the civil-military actions;
- c- the psychological support;
- d- Psy Ops.

Source : FRA

appui rapproché

Action menée par les formations d'appui contre des objectifs situés suffisamment près des formations appuyées pour nécessiter une intégration ou une coordination jusqu'aux plus petits échelons, des interventions réciproques de l'ensemble de ces formations, par le feu, le mouvement ou selon toutes autres modalités.

Source : FRA

appui réciproque

1- Tactique générale : appui que des unités se donnent mutuellement contre l'ennemi en raison des tâches qui leur sont assignées, de leurs positions respectives et par rapport à l'ennemi, et de leurs possibilités intrinsèques.

2- Artillerie : mission de deux unités d'artillerie ou plus, placées aux ordres de chefs interarmes différents et chargées de se fournir mutuellement des renforcements de feux dans des conditions définies d'espace, de temps et de consommation.

Source : FRA

appui renseignement air

Action des forces aériennes ayant pour objet de fournir les renseignements demandés par les forces terrestres. Cet appui peut concerner :

- a- des objectifs ponctuels;
- b- des voies de communication, itinéraires, segments ou bandes;
- c- des zones.

Il est effectué à vue, ou à l'aide de capteurs particuliers : capteurs infrarouges, radar SLAR ou capteurs électroniques.

Note : TAR : Tactical air reconnaissance ; SLAR : Side looking airborne radar/Radar de reconnaissance aérienne à visée latérale.

Source : FRA

appui transport

Action des forces aériennes destinée à satisfaire les besoins à caractère logistique ou opérationnel des forces amies. Cet appui comprend:

- a- les opérations aéroportées : parachutages, aérorolages et posers

безпосередня підтримка

Дія, що ведеться підрозділами підтримки проти цілей, розташованих досить близько до підтримуваних підрозділів. Вона вимагає інтегрування або координації цих підрозділів, їх вогню та пересування.

Джерело: ФР

взаємна підтримка

1- Загальна тактика: взаємна підтримка підрозділів згідно із їх завданнями та відповідних позицій відносно противника, а також можливостей.

2- Артилерія: завдання двох або більше артилерійських підрозділів, підпорядкованих різним загальновійськовим командирам, відповідальних за взаємну вогневу підтримку, в умовах, обмежених простором, часом і споживанням.

Джерело: ФР

забезпечення розвідки

Дія військово-повітряних сил з метою надання розвідданих на запит наземних сил. Ці дані можуть стосуватися:

- а - точкових цілей;
- б - шляхів сполучення, доріг, сегментів або смуг;
- в - зон.

Вона здійснюється візуально або за допомогою спеціальних датчиків: інфрачервоних датчиків, РЛС SLAR або електронних датчиків.

Примітка: TAR: Tactical air reconnaissance (тактична повітряна розвідка); SLAR: Side looking airborne radar/РЛС повітряної розвідки бокового спостереження.

Джерело: ФР

тактичне забезпечення повітряним транспортом

Дія військово-повітряних сил для задоволення потреб тилу або оперативних потреб своїх сил. Вона включає:

- а - повітряно-десантні операції: скидання на парашутах, скидання

close support

That action of the supporting force against targets or objectives which are sufficiently close to the supported force as to require detailed integration or coordination of the supporting action with the fire, movement, or other actions of the supported force.

Source : FRA

mutual support

1- General tactics: that support which units provide to each other against an enemy, because of their assigned tasks, their position relative to each other and to the enemy, and their inherent capabilities.

2- Artillery: mission of two or more artillery units, placed under the command of various joint commanders, and tasked with providing one another with fire reinforcements in defined conditions of space, time and consumption.

Source : FRA

tactical air reconnaissance

Action of the air forces aiming at providing the intelligence requested by the ground forces. This support can apply to:

- a- point targets;
- b- communication paths, routes, strips or bands;
- c- areas.

It is done by direct sight or with specific sensors: infrared sensors, SLAR radar (Side looking airborne radar) or electronic sensors.

Note: TAR: Tactical air reconnaissance.

Source : FRA

tactical air transport (TAT)

Action of the air forces aimed at meeting the logistical or operational requirements of friendly forces. This support comprises:

- a- airborne operations: parachuting, air drops and assault landings;

d'assaut;
b- les opérations de soutien logistique;
c- les missions spéciales;
d- les évacuations sanitaires.

Les transports peuvent être inclus dans les plans de transport aérien ou faire l'objet de demandes particulières.

Source : FRA

appuyer

1- Apporter une aide à une autre unité, spontanément ou sur ordre, par le mouvement ou par le feu.

2- Action d'un groupement ou d'un détachement qui aide, couvre, élargit ou soutient la manœuvre d'un autre élément en comportant le plus souvent la fourniture de feux.

Source : FRA

appuyer de feux direct

Mission tactique permettant à un élément de manœuvre de prendre une position sur le champ de bataille à partir de laquelle elle peut engager un ennemi par un tir direct. L'élément de manœuvre ne tente aucun mouvement pour capturer les forces ennemies ou s'emparer du terrain qu'elles occupent.

Source : FRA

aptitude

Faculté de mettre en oeuvre les capacités détenues par les forces. Les aptitudes d'un ensemble de moyens se caractérisent par : le pouvoir d'anticipation, la souplesse d'emploi, la maîtrise des systèmes d'information et de communication, l'interopérabilité, la capacité à mener un combat continu et prolongé, la compétence des personnels. L'aptitude traduit aussi la possibilité, pour une force détenant la capacité requise, d'accomplir une tâche déterminée, au moment voulu (notion qualitative), à l'endroit fixé (disponibilité des moyens, niveau logistique...). Disposition particulière pour remplir une mission fixée en termes généraux. L'aptitude s'exprime en termes de compétence, sans référence à un volume précis de moyens. Les aptitudes d'une unité sont ainsi définies par les savoir-faire de son personnel et par les possibilités des

з повітря і висадка з боєм;
б - операції тилового забезпечення військ;
в - спеціальні завдання;
г - санітарну евакуацію.

Транспорт може включатися до планів застосування повітряного транспорту або діяти за вимогою.

Джерело: ФР

підтримувати

1- Самостійно або за наказом надавати допомогу іншому підрозділу пересуванням або вогнем.

2 - Дія групи або підрозділу, який допомагає, прикриває, розширює або підтримує маневр іншого підрозділу. Найчастіше включає вогневу підтримку.

Джерело: ФР

вести безпосередній вогонь

Тактичне завдання, що дозволяє підрозділу, який маневрує, зайняти позицію на полі бою, з якої він може змусити противника вступити в бій стрільбою прямим наведенням. Підрозділ, що маневрує не пересувається для захоплення сил противника або місцевості, яку вони займають.

Джерело: ФР

здатність

Властивість застосовувати потенціал збройних сил. Здатність усіх засобів характеризується наступним: можливістю випередження, гнучкістю застосування, володінням інформаційними та комунікаційними системами, взаємосумінстю, здатністю вести довгий безперервний бій, потенціалом особового складу. Здатність означає також можливість сили, яка має необхідні можливості, виконувати певне завдання у необхідний момент (якісне поняття), у певному місці (наявність засобів, рівня організації тилу й постачання ...). Особливе розташування задля виконання завдань у визначені строки. Здатність визначається компетенцією, без посилання на точний обсяг засобів. Таким чином здатність підрозділу визначається уміннями його

b- logistic support operations;
c- special missions;
d- MEDEVAC.

Transports can be included in the air transport plans, or be organized for specific requests.

Source : FRA

support

1- To help another unit, spontaneously or upon order, by movement or by fire.

2- Action of a battle group or a detachment which helps, covers, widens or supports the maneuver of another element, generally by providing fire.

Source : FRA

support by fire position

A tactical task by which a maneuver element moves to a position on the battlefield where it can engage the enemy by direct fire. The maneuver element does not attempt to maneuver to capture enemy forces or terrain.

Source : FRA

ability

Power to implement the forces' capabilities. The abilities of a set of assets are characterized by: the anticipation power, the adaptability of employment, the control of information and communication systems, the interoperability, the capability to conduct a continuous and extended combat, and the competence of personnel. The ability also pertains to the possibility, for a force, to have the required capability, to accomplish a determined task, in a timely manner (qualitative notion), at the given place (availability of assets, logistical level...). Specific arrangement in order to accomplish a mission defined in general terms. The ability is expressed in terms of competence, without referring to a precise size of assets. The abilities of a unit are thus defined by the know-how of its personnel and by the possibilities of its major equipment. This notion implies the existence of

équipements majeurs dont elle est dotée. Cette notion sous-entend l'existence de capacités. *Termes connexes* : capacité opérationnelle ; capacité technique ; capacité des forces ; capacité militaire.

Source : FRA

aptitude à faire campagne

Qualité d'un matériel capable de rendre des services pour lesquels il a été conçu pendant un certain temps (durée prévue du pré-engagement et du combat) sans nécessiter des réparations ou des réglages d'un niveau supérieur à ceux qui sont effectués au soutien direct.

Source : FRA

aptitude au combat

Les troupes sont aptes au combat quand elles peuvent conduire des opérations de combat avec succès en toute situation et réaliser ainsi leur potentiel de combat. L'aptitude au combat est une des composantes de l'aptitude opérationnelle. L'application concentrée d'une puissance de feu peut aboutir à une réduction drastique de l'efficacité de combat. La perte peut être partielle (jusqu'à 50 % ou 60 % de personnel et de l'équipement a été perdu, mais le commandement, la conduite et le contrôle reste intacte, selon l'expérience de guerre) ou totale (quand plus de 50 % à 60 % de forces sont hors de combat ou quand le commandement, la conduite et le contrôle ont été perturbés).

Source : UKR/OTAN

architecture de commandement

Structure générale du commandement pour une opération, couvrant tous les niveaux, du stratégique au tactique. A chacun de ces niveaux correspond un système de commandement qui lui est particulier. Ceci pourrait se traduire pour la France :

a- stratégique = COPER ;
b- opératif = PCIAT ou COMFRANCE ;
c- tactique (hypothèse maximale) = Niveau 1 national : COMTACTER, ou PC FOT ; N2 : division ; N3 : brigade.

Source : FRA

особового складу і можливостями його основного спорядження. Це поняття припускає існування можливостей. *Пов'язані терміни*: бойова можливість; технічні можливості; здатність сил; військова здатність.

Джерело: ФР

здатність до участі у військовій кампанії

Стан техніки, здатної виконувати завдання, для яких вона була створена та певний період (передбачений строк до вступу в бій та під час бою) протягом якого вона не потребує ремонту або регулювання, які здійснюються при безпосередній підтримці.

Джерело: ФР

боєздатність

Стан військ (сил), що дозволяє їм успішно вести бойові дії за призначенням в будь-яких умовах обстановки і реалізувати свої бойові можливості; одна зі складових бойової готовності. Масоване застосування засобів ураження може різко знизити боєздатність військ (сил). Вона може бути втрачена частково (за досвідом війн - при втратах в особовому складі і бойовій техніці до 50-60 % та збереженні управління) або цілком (при виході з ладу більше 50-60 % сил та засобів або порушенні управління).

Джерело: УКР/НАТО

структура командування

Загальна структура командування для операції, яка перекриває усі рівні, від стратегічного до тактичного. Кожному із цих рівнів відповідає своя система командування. Для Франції це може означати:

a - стратегічний = COPER;
б - оперативний = PCIAT або COMFRANCE;
в - тактичний = національний рівень 1: COMTACTER, або PC FOT ; N2: дивізія; N3: бригада.

Джерело: ФР

capabilities. *Related terms*: operational capability; technical capability; forces capability; military capability.

Source : FRA

ability to campaign

Quality of a piece of equipment capable of doing the services for which it has been designed for a certain period of time (planned pre-commitment and combat duration) without requiring repairs or adjustments at a level higher than those carried out at the direct support maintenance echelon.

Source : FRA

combat capability

Troops are combat-capable when they can conduct combat operations successfully in any situation and thereby realize their combat potential. Combat capability is one of the components of combat readiness. The concentrated application of firepower can result in a drastic reduction in combat effectiveness. The loss may be partial (up to 50% or 60% of personnel and equipment have been lost, but command and control remain intact, according to experience in war) or total (when more than 50% to 60% of forces are out of commission or when command and control have been disrupted).

Source : UKR/NATO

command architecture

General command structure for an operation, including all levels, from statistical to tactical level. Each of these levels has a specific command system. For France, this could be translated as follows:

a- strategic level = COPER;
b- operative = PCIAT or COMFRANCE;
c- tactical (best assumption) = level 1 national: COMTACTER or PCFOT; N2: division; N3: brigade.

Source : FRA

arme

Instrument ou dispositif qui sert à attaquer ou à défendre dans le but de tuer, blesser ou mettre l'adversaire hors d'état de combattre.

Source : FRA

зброя (боєприпас)

Інструмент або пристрій, який використовується для нападу або оборони з метою вбити, поранити або вивести противника з боєздатного стану.

Джерело: ФР

weapon

Instrument or device used to attack or defend oneself in order to kill, wound or prevent the opponent from continuing combat.

Source : FRA

arme

Composante d'un service armé composé de formations militaires dont les armements organiques, l'équipement et les méthodes d'emploi sont spécifiques à eux. Dans des opérations aux niveaux opératifs et tactiques, les armes de service sont d'habitude employés en étroite coopération. *Aussi appelée branche.*

Source : UKR/OTAN

рід військ (сил)

Складова частина виду ЗС, яка включає військові формування, що мають властиве тільки їм основне озброєння і військову техніку, а також способи їх бойового застосування. В операціях оперативного та тактичного рівня рід військ застосовується, як правило, у тісній взаємодії з іншими родами військ.

Джерело: УКР/НАТО

service arm

A component of an armed service made up of military formations whose organic arms, equipment and methods of employment are specific to them. In operations at operational and tactical levels, service arms are usually employed in close cooperation. *Also called branch.*

Source : UKR/NATO

arme à radioactivité résiduelle réduite

Arme nucléaire conçue pour produire la plus faible radioactivité possible par retombée ou activation de l'endroit de l'explosion.

Source : FRA

боєприпас із пониженим рівнем надлишкової радіації

Ядерна зброя, призначена для створення найнижчого рівня радіації внаслідок радіоактивних викидів або активізації місця вибуху.

Джерело: ФР

weapon with reduced remaining radioactivity

Nuclear weapon designed to produce the lowest radioactivity possible through fallouts or activation of the explosion location.

Source : FRA

arme à rayonnement résiduel renforcé

Arme nucléaire dans la composition de laquelle entrent des éléments ou des isotopes supplémentaires, qui capturent les neutrons au moment de l'explosion et donnent des résidus radioactifs plus important que la normale.

Source : FRA

боєприпас з підвищеним рівнем надлишкової радіації

Ядерна зброя, до складу якої входять додаткові елементи або додаткові ізотопи, які поглинають нейтрони під час вибуху та утворюють частки надлишкової радіації, рівень якої є вищим за звичайний.

Джерело: ФР

weapon with reinforced remaining radioactivity

Nuclear weapon whose composition includes additional elements or isotopes that capture the neutrons when the explosion occurs and produce radioactive debris whose quantity is more important than normal.

Source : FRA

arme approvisionnée

Arme à laquelle la munition est jointe, mais qui ne peut pas tirer, n'étant pas chargée.

Source : FRA

зброя споряджена боєприпасами (споряджений боєприпас)

Зброя, до якої приєднані боєприпаси, але яка не може стріляти без заряджання.

Джерело: ФР

loaded weapon

A weapon to which the ammunition is joined, but which is not charged and remains unable to fire.

Source : FRA

arme biologique

Matériel qui projette, dispense ou dissémine un agent biologique, y compris les porteurs microbiens.

Source : FRA

біологічна зброя

Зброя, що доставляє, розповсюджує чи розсіює біологічну речовину, включаючи речовини, що переносять бактеріальні культури.

Джерело: ФР

biological weapon

An item of materiel which projects, disperses, or disseminates a biological agent including arthropod vectors.

Source : FRA

arme chargée

Arme approvisionnée et prête à faire feu à l'exception de la manœuvre du

заряджена зброя

Зброя з приєднаними боєприпасами, готова до бою за

charged weapon

A loaded weapon, ready to fire except for the operation of the safety

cran de sûreté, lorsqu'il y en a un.
Source : FRA

arme classique

Arme qui n'est ni nucléaire, ni biologique, ni chimique.
Source : FRA

arme de destruction massive

1- Armes dotées d'un fort potentiel de destruction et/ou pouvant être employées afin de détruire un grand nombre d'individus. Les armes de destruction massives peuvent être nucléaires, chimiques, biologiques et radiologiques, mais elles ne comprennent pas les vecteurs ou modes de propulsion de l'arme lorsque ces derniers sont des éléments séparables et dissociables de l'arme elle-même.

Source : FRA

2- Armes qui exigent l'utilisation limitée de troupes et des ressources, mais qui est néanmoins capable de causer des pertes énormes et des destructions, s'étendant aux dégâts environnementaux irréversibles. La principale caractéristique distinguant des armes de destruction massive est la capacité destructive multiple, les dégâts durables s'étendant au-delà de la cible réelle, le traumatisme psychologique à long terme, des conséquences génétiques et écologiques sévères, des difficultés dans la protection des troupes et la population et dans l'élimination des répercussions de telles armes. Les armes de destruction massive incluent des armes nucléaires, biologiques et chimiques.

Source : UKR/OTAN

arme déchargée

Arme précédemment chargée que l'on a ramenée à l'état d'arme approvisionnée. *Termes connexes* : arme approvisionnée ; arme chargée ; arme non approvisionnée.

Source : FRA

arme guidée de précision

Arme guidée dont l'efficacité réside principalement dans sa précision à atteindre une cible. Les munitions de haute précision sont parfois appelées des armes guidées de précision.

умови зняття з запобіжника, якщо він є.
Джерело: ФР

звичайна зброя (боєприпас)

Не ядерне, не біологічне, не хімічне озброєння.
Джерело: ФР

зброя масового ураження (ЗМУ)

1- Озброєння, що має великий руйнівний потенціал і/або може використовуватись для знищення великої кількості живої сили. Зброя масового ураження може бути ядерною, хімічною, біологічною і радіологічною, але вона не має носіїв або способів доставки, які є окремими і роздільними елементами самої зброї.

Джерело: ФР

2- Види зброї, які здатні при обмеженому залученні сил та засобів викликати масові втрати і руйнування аж до необоротних змін властивостей навколишнього середовища. Основні відмінні риси зброї масового ураження: багатфакторність вражаючої дії; наявність вражаючих факторів тривалої дії та їх поширення за межі об'єкта ураження; тривалий психотравматичний ефект; важкі генетичні та екологічні наслідки; складність захисту військ і населення та ліквідації наслідків його застосування. До зброї масового ураження відносяться ядерна, хімічна і біологічна зброя.

Джерело: УКР/НАТО

розряджена зброя

Раніше заряджена зброя, яку повернули у стан зброї спорядженої боєприпасами. *Пов'язані терміни*: зброя споряджена боєприпасами; незаряджена зброя.

Джерело: ФР

високоточна зброя

Керована зброя, ефективність якої досягається, головним чином, за рахунок точного влучення в ціль. Іноді високоточною зброєю називають боєприпаси точного

catch, when fitted.
Source : FRA

conventional weapon

A weapon which is neither nuclear, biological nor chemical.
Source : FRA

weapons of mass destruction (WMD)

1- Weapons that are capable of a high order of destruction and/or of being used in such a manner as to destroy large numbers of people. Weapons of mass destruction can be high explosives or nuclear, chemical, biological, and radiological weapons, but excludes the means of transporting or propelling the weapon where such means is a separable and divisible part of the weapon.

Source : FRA

2- Weapons which require limited use of troops and resources, but which are nevertheless capable of causing huge losses and destruction, extending to irreversible environmental damage. The principal distinguishing features of weapons of mass destruction are multiple destructive capability, long-lasting damage extending beyond the actual target, long-term psychological trauma, severe genetic and ecological consequences, difficulties in protecting troops and the population and in eliminating the after-effects of such weapons. Weapons of mass destruction include nuclear, biological and chemical weapons.

Source : UKR/НАТО

uncharged weapon

A previously charged weapon which has been returned to a loaded state. *Related terms*: charged weapon; loaded weapon; unloaded weapon.

Source : FRA

precision-guided weapon

A guided weapon whose efficiency is achieved mainly by its accuracy in hitting the target. High-accuracy munitions are sometimes called precision-guided weapons. The

L'erreur circulaire probable sur l'objectif de ces armes est de 1 à 5 mètres. Les armes tactiques guidées de précision incluent des obus guidés, des bombes aériennes et des missiles.

Source : UKR/OTAN

arme guidée par laser

Arme qui utilise un chercheur pour détecter l'énergie laser réfléchie par un objectif marqué ou désigné par laser et qui, par le traitement des signaux, fournit les ordres de guidage à un système de commande dirigeant l'arme sur le point d'où l'énergie laser est réfléchie.

Source : FRA

arme non approvisionnée

Arme à laquelle la munition n'est pas jointe. *Termes connexes* : arme approvisionnée ; arme chargée ; arme déchargée.

Source : FRA

arme non létale

Type spécial d'arme capable de priver un ennemi de sa capacité de combat pendant un temps court ou pendant une période prolongée sans causer de mal irréparable. Ces armes sont employées quand des armes conventionnelles, ou même encore les armes de destruction massive, sont inacceptables pour des raisons politiques, morales ou autres. Ils peuvent être subdivisés dans des armes efficaces contre des cibles humaines (des gaz de contrôle de foules, des cartouches avec des balles en caoutchouc, des agents psychotropes, des armes à infrasons) et ceux efficaces contre l'équipement (des armes électromagnétiques, des systèmes bloquants les radars et ordinateurs, des agents biologiques et chimiques, des substances provoquant la décomposition des produits pétrochimiques).

Source : UKR/OTAN

arme non létale

Équipement dont la vocation spécifique est d'exercer une contrainte envers un adversaire en limitant ses effets sur l'homme à une neutralisation temporaire physique ou psychologique.

Source : FRA

прицілювання. Кругове ймовірне відхилення для цього виду високоточної зброї складає 1-5 м. Високоточна зброя тактичного призначення включає керовані артилерійські снаряди, авіабомби та ракети.

Джерело: УКР/НАТО

боєприпас з лазерним наведенням

Зброя, яка використовує датчик виявлення лазерного променя, відбитого ціллю і який за допомогою обробки сигналів дає команди наведення системі управління, яка скеровує зброю у точку відбиття лазерного променя.

Джерело: ФР

незаряджена зброя

Зброя без боєприпасів. *Пов'язані терміни*: заряджена зброя; розряджена зброя.

Джерело: ФР

зброя несмертельної дії

Спеціальні види зброї, здатні короткочасно або на тривалий термін позбавляти противника можливості вести бойові дії без заподіяння йому безповоротної шкоди. Призначена для тих випадків, коли застосування звичайної зброї, а тим більше зброї масового ураження, не сприймається з політичних, етнічних або інших причин. Поділяється на зброю, що діє на живу силу (поліцейські гази, патрони з незабійними кулями, психотропні препарати, інфразвукова зброя) і на матеріальні засоби (електромагнітна зброя, засоби радіоелектронного придушення і впливу на ЕОМ, біологічні і хімічні засоби, що розкладають нафтопродукти речовини).

Джерело: УКР/НАТО

несмертоносна зброя

Устаткування, призначене для обмеження рухливості противника. Його вплив на людину обмежується тимчасовим фізичним або психологічним виведенням з ладу.

Джерело: ФР

probable circular error on target of these weapons is 1-5 m. Tactical precision-guided weapons include guided shells, aerial bombs and missiles.

Source : UKR/NATO

laser guided weapon

A weapon which utilizes a seeker to detect laser energy reflected from a laser marked/designated target and through signal processing provides guidance commands to a control system which guides the weapon to the point from which the laser energy is being reflected.

Source : FRA

unloaded weapon

A weapon separated from its ammunition. *Related terms*: charged weapon; loaded weapon; uncharged weapon.

Source : FRA

non-lethal weapons

Special types of weapon capable of depriving an enemy of his combat capability for a short time or for a prolonged period without causing irreparable harm. These weapons are used where conventional weapons, or even more so weapons of mass destruction, are unacceptable for political, ethical or other reasons. They can be subdivided into weapons effective against human targets (crowd-control gases, cartridges with rubber bullets, psychotropic agents, infrasonic weapons) and those effective against equipment (electromagnetic weapons, radar and computer jamming systems and biological and chemical agents, substances causing petrochemicals to decompose).

Source : UKR/NATO

non lethal weapons

Weapons designed and developed to incapacitate or fight off personnel, with a low probability of fatal outcome or permanent injuries, or to disable materiel, with a minimum of collateral damage or consequences on the environment.

Source : FRA

arme nucléaire

Munition qui, dans sa configuration finale, après accomplissement de la séquence armement-allumage-explosion, est capable de produire la réaction nucléaire et la libération d'énergie désirées.

Source : FRA

ядерний боєприпас

Зброя, яке за своїм призначенням, після закінчення ланцюгу заряджання-запалення-вибух, здатне спричинити ядерну реакцію та вивільнити енергію.

Джерело: ФР

nuclear weapon

A munition which, in its intended ultimate configuration, upon completion of the prescribed arming, fusing and firing sequence, is capable of producing the intended nuclear reaction and release of energy.

Source : FRA

arme thermonucléaire

Arme dans laquelle de très hautes températures conduisent à la fusion de noyaux légers (isotopes de l'hydrogène) avec le dégagement d'énergie correspondant. Les hautes températures voulues sont obtenues par la fission.

Source : FRA

термоядерна зброя

Зброя, у якій дуже високі температури призводять до злиття легких ядер (ізотопи водню) з відповідним звільненням енергії. Необхідні високі температури отримуються за допомогою розщеплення ядер.

Джерело: ФР

thermonuclear weapon

A weapon in which very high temperatures induce the fusion of light nuclei (hydrogen isotopes) with the corresponding release of energy. The high temperatures required are obtained by means of fission.

Source : FRA

armée

1- Composante des forces armées (ex : l'armée de terre, etc.)

2- Formation de taille supérieure à un corps d'armée, mais inférieure à un groupe d'armées, comprenant généralement deux corps d'armée ou davantage.

3- Dans certains pays "armée" désigne l'ensemble des forces armées.

Source : FRA

армія

1- Складова Збройних сил (наприклад, сухопутні війська тощо).

2- Формування, більше за армійський корпус, але менше за армійську групу. Зазвичай складається з двох чи більше армійських корпусів.

3- В деяких арміях, термін „армія” позначає збройні сили в цілому.

Джерело: ФР

army

1- Component of the armed forces (e.g: land forces, etc.)

2- A formation larger than an army corps but smaller than an army group. It usually consists of two or more army corps.

3- In certain States, "army" is the land component of the armed forces.

Source : FRA

armée de terre

1- L'armée de terre comprend : l'administration centrale, les forces terrestres, les organismes territoriaux, les services, les organismes de formation. Le Livre Blanc distingue trois composantes qui décrivent de manière exhaustive l'armée de terre :

a- les forces projetables ;

b- la posture permanente de sûreté ;

c- la structure permanente de soutien.

Ces composantes peuvent avoir des éléments communs.

2- Composantes organiques de l'armée de terre regroupant tous les éléments qui ont vocation à exécuter directement une mission opérationnelle.

Source : FRA

сухопутні війська (СВ)

1- СВ включають: головне управління, наземні сили, територіальні органи, служби, органи підрозділу. У Білій книзі розрізняються три складові, які вичерпно описують сухопутні сили:

a - сили перекидання;

б - бойові сили охорони;

в - сили підтримки.

Ці складові можуть мати загальні елементи.

2- Штатна складова сухопутних військ, що включає у себе всі елементи передбачені для прямого виконання оперативного завдання.

Джерело: ФР

army

1- The Army comprises: the central administration, the ground forces, regional organizations, services and training organizations. The White Paper on Defense distinguishes three components, which exhaustively describe the Army:

a- projectable forces;

b- the standing security posture;

c- the standing support structure.

These components can have common points.

Source : FRA

armée régulière

1- Forces armées permanentes avec une structure établie, un système d'équipement et des conditions de service, fournissant formation et

регулярна армія

1- Постійна армія (ЗС), що має встановлену організаційну структуру, систему комплектування, порядок

regular army

1- Standing armed forces with an established structure, system of manning and conditions of service, providing training and education, as

éducation, aussi bien qu'armements standard et uniformes. Une armée régulière est commandée de façon centralisée et soutenue par des matériels et équipements. Les armées modernes régulières sont normalement dotées à partir d'une base de cadres.

2- Nom habituellement donné par opposition aux troupes irrégulières.
Source : UKR/OTAN

armées

Terme désignant les trois armées et les services interarmées (hors gendarmerie).
Source : FRA

armement

Dans le domaine des explosifs, des armes ou des systèmes d'armes, passage d'un état de préparation non amorcé à un état de préparation amorcé.
Source : FRA

armes basées sur les nouveaux principes physiques

Nouvelles armes potentielles dont l'action destructive est basée sur des processus et des phénomènes non précédemment employés. Ils peuvent être subdivisés en armes génétiques, géophysiques, à infrasons, climatologiques, à laser, non-mortel, à l'ozone, radiologiques, à micro-ondes, au rayonnement de particules ainsi que des armes électromagnétiques.
Source : UKR/OTAN

armes cinétiques

Type d'arme dont l'action est basée sur l'utilisation de l'énergie cinétique du projectile frappant un obstacle à haute vitesse (plus de 1000 m/s). Des petits missiles guidés ou non guidés, des obus d'artillerie ou des particules de métal peuvent être employés comme des projectiles.
Source : UKR/OTAN

armes conventionnelles

Type traditionnel d'arme, qui ne cause pas de pertes immédiates ou de destruction à grande échelle quand il est employé au combat. Ce type d'arme inclut des armes à feu,

проходження військової служби, навчання і виховання особового складу, типове озброєння і форму одягу військових, а також централізовану систему керування і забезпечення матеріально-технічними засобами. Сучасні регулярні армії мають, як правило, кадровий устрій.

2- Назва регулярних військ, на відміну від нерегулярних військ.
Джерело: УКР/НАТО

види ЗС

Термін, що позначає три види збройних сил та загальновійськові служби (крім жандармерії).
Джерело: ФР

постановка на бойовий звід

У галузі вибухових речовин, озброєння або систем озброєння - перехід від незарядженого стану до зарядженого.
Джерело: ФР

зброя на нових фізичних принципах

Нові можливі види вражаючої зброї, дія яких ґрунтується на процесах і явищах, які не використовувались раніше. Поділяється на генетичну, геофізичну, інфразвукову, кліматичну, лазерну, не смертєльну, озонну, радіологічну, надвисокочастотну, прискорювальну, електромагнітну зброю.
Джерело: УКР/НАТО

кінетична зброя

Вид зброї, дія якої основана на використанні кінетичної енергії вражаючих елементів, що характеризується, головним чином, значною швидкістю їх зустрічі з перепорою (понад 1000 м/с). Як вражаючі елементи можуть застосовуватися малогабаритні керовані і некеровані ракети, артилерійські снаряди, металеві частки.
Джерело: УКР/НАТО

звичайна зброя

Традиційні види озброєння, бойове застосування яких не призводить безпосередньо до масових втрат та руйнувань. До звичайного озброєння

well as standard armaments and uniforms. A regular army is centrally commanded and supplied with equipment and materiel. Modern regular armies are normally manned on a cadre basis.

2- The name given to regular as opposed to irregular troops.
Source : UKR/NATO

services

Term pertaining to the three services as well as joint organizations (with the exception of the Gendarmerie).
Source : FRA

arming

As applied to explosives, weapons or weapon systems, the changing from a safe to an armed state of readiness.
Source : FRA

weapons based on new physical principles

Potential new weapons whose destructive action is based on processes and phenomena not previously used. They can be subdivided into genetic, geophysical, infrasonic, climatic, laser, non-lethal, ozone, radiological, microwave, particle-beam and electromagnetic weapons.
Source : UKR/NATO

kinetic weapons

A type of weapon whose action is based on the use of the kinetic energy of projectiles striking an obstacle at high velocity (over 1,000 m/s). Small guided or unguided missiles, artillery shells or metal particles can be used as projectiles.
Source : UKR/NATO

conventional weapons

A traditional type of weapon, which does not cause immediate large-scale losses or destruction when used in combat. Such weapons include firearms, rockets, missiles,

des fusées, des missiles, des bombes, des torpilles et des dispositifs incendiaires, des mines terrestres et navales, aussi bien que des armes avec des charges hautement explosives ou incendiaires ou sans charge (des obus durcis perçant les blindages, des balles ordinaires). Les projectiles et des armes à lames sont aussi classifiés comme des armes conventionnelles.

Source : UKR/OTAN

armes des fusées

Type d'arme tactique qui utilise des fusées pour détruire des objectifs. Les types basiques d'armes des fusées sont des systèmes de fusée de lancement multiple terrestres, aéroportés et navals. Leur efficacité en tirant Des lanceurs aéroportés et navals diffèrent comparativement des autres types par leur petite taille, légèreté et la simplicité de leur conception.

Source : UKR/OTAN

armes nucléaires

Armes explosives de destruction massive, qui inclut les charges nucléaires et leurs vecteurs de mise en œuvre (missiles, aéronefs, artillerie), leurs systèmes de contrôle et leurs équipements annexes. Elles peuvent être classifiées comme des armes stratégiques, tactico-opératives et tactiques.

Source : UKR/OTAN

armes nucléaires, biologiques et chimiques

Ensemble des armes nucléaires, biologiques et chimiques.

Source : FRA

armes radiologiques

Arme potentielle de destruction massive basée par substances radioactives capables de causer des blessures par radiation ionisante, sans explosion nucléaire. Ces substances peuvent être extraites de déchets de réacteurs nucléaires, ou

вдносяться: вогнепальна, реактивна, ракетна, бомбардувальна, торпедна і запальна зброя; інженерні і морські міни; види озброєння, засоби ураження яких заряджаються бризантними вибуховими або пальними речовинами, або не мають зарядження (суцільні бронебійні снаряди, звичайні кулі). До звичайного озброєння відносяться також металеві і холодні зброя.

Джерело: УКР/НАТО

реактивна зброя

Вид тактичної зброї, в якому для поразки цілі використовується реактивний снаряд. Основу реактивної зброї складають наземні, авіаційні і морські реактивні системи залпового вогню. Їхня бойова ефективність при стрільбі некерованими снарядами, що мають істотне розсіювання, забезпечується багатозарядністю і спроможністю раптово уражати цілі на великих площах одним залпом. Авіаційні і морські пускові установки відрізняються від інших видів цієї зброї порівняно малими габаритами і масою, простотою конструкції.

Джерело: УКР/НАТО

ядерна зброя

Зброя масового ураження вибухової дії. Включає ядерні боеприпаси, засоби доставки їх до цілі (ракети, авіацію, артилерію) і засоби керування. Ділиться на стратегічне, оперативнотактичне і тактичне.

Джерело: УКР/НАТО

ядерна, біологічна й хімічна зброя

Сукупність ядерної, біологічної й хімічної зброї.

Джерело: ФР

радіологічна зброя

Можливий вид зброї масового ураження, дія якого полягає у використанні радіоактивних речовин, здатних вражати живу силу іонізованим випромінюванням без ядерного вибуху. Ці речовини можуть бути

bombs, torpedoes and incendiary devices, land and naval mines, as well as weapons with high-explosive or incendiary charges or with no charge (solid armour-piercing shells, ordinary bullets). Projectiles and bladed weapons are also classified as conventional weapons.

Source : UKR/NATO

rocket weapons

A type of tactical weapon which uses rockets to destroy targets. The basic types of rocket weapon are land-based, airborne and naval multiple-launch rocket systems. Their efficiency when firing unguided missiles with substantial dispersion is derived from multiple charges and the ability to strike targets without warning over large areas with one salvo. Airborne and naval launchers differ from the other types by their comparatively small size, lightness and simplicity of design.

Source : UKR/NATO

nuclear weapons

Explosive weapons of mass destruction, which include nuclear munitions and their delivery systems (missiles, aircraft, artillery) and control equipment. They can be classified as strategic, operational/tactical and tactical weapons.

Source : UKR/NATO

nuclear, biological and chemical weapons

Set of nuclear, biological and chemical weapons.

Source : FRA

radiological weapons

A potential weapon of mass destruction based on radioactive substances capable of causing casualties by ionizing radiation, without a nuclear burst. These substances can be extracted from nuclear reactor waste, or produced

produites par le bombardement de divers agents chimiques par des neutrons pour produire des isotopes. Des armes radiologiques peuvent prendre la forme d'obus d'artillerie, de bombes aériennes ou d'ogives militaires de missiles.

Source : UKR/OTAN

виділені з відходів, що утворюються при роботі ядерних реакторів, або під впливом потоку нейтронів на різні хімічні елементи для отримання ізотопів, що володіють радіоактивністю. Радіологічна зброя може виготовлятися у вигляді артилерійських снарядів, авіаційних бомб, бойових частин ракет.

Джерело: УКР/НАТО

by bombarding various chemical agents with neutrons to produce isotopes. Radiological weapons may take the form of artillery shells, aerial bombs or missile warheads.

Source : UKR/NATO

arrestation

Dans le cadre des règles d'engagement, action d'intercepter un individu libre pour le placer en détention, à des fins légales, telles que poursuite judiciaires et de maintien de l'ordre public, ou en application d'une décision de justice.

Source : FRA

арешт

У рамках правил застосування сили - дії з перехоплення вільної особи для поміщення її під варту із законною метою, такою як судове переслідування, підтримання суспільного порядку або на підставі судового рішення.

Джерело: ФР

arrest

In the context of rules of engagement, the action of seizing a free individual to place him/her in custody pending further legal action or to maintain public order, or pursuant to a legal order.

Source : FRA

arrêt temporaire

Action défensive ayant pour but de bloquer l'avance adverse en défendant une zone appropriée pendant un délai fixé a priori.

Source : FRA

тимчасова затримка

Оборонна дія, метою якої є блокування просування противника, обороняючи певну зону протягом певного строку.

Джерело: ФР

temporary stop

Defensive action aiming at blocking the enemy advance by defending an ad hoc area for a period of time planned a priori.

Source : FRA

arrière-garde

Détachement de sûreté rapprochée agissant en arrière d'une troupe en marche pour la renseigner et la couvrir.

Source : FRA

ар'єргард

Підрозділ безпосередньої охорони, що діє за підрозділом на марші, для розвідки і прикриття.

Джерело: ФР

rear guard

Security detachment kept to the rear of a moving ground force to keep it informed and covered.

Source : FRA

arrimage

1- Action de maintenir au moyen d'amarres, de cordes, de câbles, une charge à un élément de transport en vue d'empêcher tout déplacement pendant le transport.

2- Opération qui consiste à rendre solidaire de l'aéronef les différents fardeaux d'une cargaison et leurs composants. L'arrimage comprend successivement le centrage, le brêlage et le calage. (Opérations aéroportées et amphibies.)

Source : FRA

кріплення

1- Дія з підвішування за допомогою кріплень, мотузків, тросів вантажу у транспортному засобі для того, щоб зафіксувати його під час транспортування.

2- Операція, що полягає у прикріпленні до літального апарату різних вантажів та їх компонентів. Кріплення включає: центрування, обв'язування і заклинювання. (Повітряно-десантні і морські десантні операції).

Джерело: ФР

tie-down / lashing

1- Action of maintaining a load attached to a transport element with lines, ropes or cables, in order to prevent it from moving during transport.

2- Operation consisting in attaching the various bundles of a cargo and their components. The lashing comprises the balancing, the load-bearing of equipment and the blocking. (Pertains to airborne and amphibious operations.)

Source : FRA

arrimeur-largueur

Personnel spécialisé dans l'arrimage et dans le largage du fret et apte si nécessaire à assurer son conditionnement technique.

Source : FRA

вантажник-скидальник

Особовий склад, що спеціалізується на кріпленні і скиданні вантажів і який здатний, за необхідності, забезпечити технічні умови його зберігання.

Джерело: ФР

load rigger

Personnel specialized in the lashing and dropping of cargo and able, if necessary, to ensure its technical packing.

Source : FRA

art militaire

Appartenant au domaine de l'action,

військове мистецтво

Має відношення до сфери "дій".

operational art

Pertaining to the "action" domain, it

consiste à mettre en oeuvre les forces lors de leur engagement. Il s'inspire pour cela de la doctrine, mais l'adapte au contexte de l'engagement.

Source : FRA

article critique

Article dont les quantités approvisionnées n'atteignent pas les niveaux prévus et par suite ne permettent pas d'assurer un ravitaillement sur la base des taux normaux de consommation.

Source : FRA

article d'approvisionnement

Rechange technique qui peut être un ensemble, un sous-ensemble, une pièce ou une matière nécessaire à une intervention technique de maintenance. Il est caractérisé par un numéro de nomenclature.

Source : FRA

article d'usage commun

Article interchangeable en usage courant dans plusieurs nations ou armées d'une nation.

Source : FRA

article essentiel

Article satisfaisant aux critères opérationnels suivants :
a- indispensable au fonctionnement opérationnel du matériel;
b- réparable ou échangeable aux NTI1 et NTI2 en moins de 12 heures.

Source : FRA

article indispensable

Article dont l'absence ou la défectuosité sur un matériel (ou un système d'armes) entraîne l'indisponibilité de ce dernier, en rendant impossible l'accomplissement d'une des fonctions prévues dans sa fiche de caractéristiques militaires.

Source : FRA

articulation

Constitution d'une troupe en différentes fractions subordonnées dont la composition (articulation des moyens) et le chef (articulation du commandement) sont nettement précisés.

Source : FRA

Суть терміну полягає у використанні військ під час ведення бою. Базується в основному на доктрині, яка використовується під час бою.

Джерело: ФР

предмет нагальної необхідності

Предмет, кількості якого не вистачає і відповідно, це не дозволяє забезпечити постачання відповідно до встановлених норм витрат.

Джерело: ФР

предмет постачання

Технічна запасна частина, яка може бути збірною, або частиною, деталлю або матеріалом, необхідна для технічного обслуговування. Вона позначається номенклатурним номером.

Джерело: ФР

предмет загального вжитку

Взаємозамінний виріб, що використовується кількома країнами або ЗС однієї країни.

Джерело: ФР

необхідний предмет

Предмет, що відповідає таким оперативним критеріям:
а- необхідний для ефективного функціонування техніки;
б- можна відремонтувати або обміняти на NTI1 та NTI2 менш, ніж за 12 годин.

Джерело: ФР

обов'язковий предмет

Предмет, відсутність або дефектність якого на техніці (або в системі озброєння) призводить до неможливості її використання і унеможливує виконання однієї з функцій, передбачених її військово-технічними характеристиками.

Джерело: ФР

організація сил та засобів

Такий поділ підрозділів на різні підпорядковані одиниці, при якому відбувається розподіл засобів та розподіл командних функцій. Такий розподіл вже чітко визначений

Джерело: ФР

consists in implementing forces during their engagement. It is indeed based on doctrine, but it adapts the latter to the engagement context.

Source : FRA

critical article

Article whose supplied capabilities do not reach the planned levels, and cannot then ensure resupply based on the normal consumption levels.

Source : FRA

supply item

Technical spare that may be a set or sub-set, a spare part or a material required for a technical maintenance intervention. It is characterized by a list number.

Source : FRA

common user item

An item of an interchangeable nature which is in common use by two or more nations or services of a nation.

Source : FRA

essential item

Item that meets the following operational criteria:
a- essential for the operational use of the equipment;
b- repairable or exchangeable at the NTI1 and NTI2 maintenance levels less 12 hours.

Source : FRA

key item

Item the lack of which or the faultiness of which on a piece of equipment (or weapon system) leads to the unavailability of the latter, by making it impossible to fulfil one of the functions planned in its military data sheet.

Source : FRA

task organisation

Constitution of a unit made of various sub-units whose composition (distribution of assets) and the commander (command organization) are clearly defined.

Source : FRA

artificier

Spécialiste du Matériel dans le domaine des munitions, compétent en matière de gestion, de suivi technique, de sécurité pyrotechnique, de connaissance des munitions, de destruction et de désobusage.

Source : FRA

artillerie antiaérienne (AA)

Subdivision d'arme ayant pour mission la protection d'unités, d'installations ou d'ouvrages contre toute menace provenant de la troisième dimension.

Source : FRA

artillerie sol-air

Ensemble des formations de défense sol-air de l'armée de terre dotées de moyens spécifiques nécessaires au combat contre l'ennemi aérien.

Source : FRA

assaut

1- Point culminant d'une attaque; abordage de l'ennemi en combat corps à corps.
2- Attaque courte, violente et soigneusement organisée contre un objectif de faible dimensions, par exemple un emplacement de pièce d'artillerie, un fort ou un nid de mitrailleuses.

Source : UKR/OTAN

3- Bond final de l'attaque ayant pour but l'irruption dans la position ennemie et l'abordage au corps à corps (intéresse les petites unités).

Source : FRA

assaut aéroporté

Au cours d'une opération aéroportée, phase dont le début se situe au moment de l'arrivée par voie aérienne de l'échelon d'assaut dans la zone de l'objectif et qui se poursuit par l'attaque des objectifs de cet échelon et par l'organisation de la tête de pont aérienne initiale. *Terme connexe* : phase d'assaut.

Source : UKR/OTAN

фахівець служби озброєння боєприпасів

Фахівець із техніки у сфері боєприпасів, компетентний у питанні керування, технічного контролю, піротехнічної безпеки, знання боєприпасів, руйнування і розмінування та знешкодження снарядів, що не розірвалися.

Джерело: ФР

зенітна артилерія

Рід військ, метою якого є захист підрозділів, установок або робіт від будь-якої загрози від противника з повітря.

Джерело: ФР

зенітна артилерія

Сукупність підрозділів протиповітряної оборони сухопутних сил, оснащених спеціальними засобами, необхідними для протидії повітряному противнику.

Джерело: ФР

штурм

1- Найбільш рішучий момент наступальних дій, перехід до рукопашного бою з противником.
2- Короткий за часом, потужний і добре організований напад на об'єкт, наприклад, на обладнану вогневу позицію, укріплення або вогневу точку.

Джерело: УКР/НАТО

3- Остаточна фаза атаки з метою вторгнення на ворожі позиції та зав'язання рукопашного бою (стосується невеликих підрозділів).

Джерело: ФР

повітряне десантування

При повітряно-десантній операції - етап, що починається з доставки повітрям першого ешелону повітряного десанту в район десантування та включає час бою із захоплення вихідного плацдарму десантування і закріплення на ньому.

Також етап повітряного десантування.

Джерело: УКР/НАТО

ammunition technical officer (ATO)

Ordnance personnel specialized in ammunition, responsible for management, technical tracking, pyrotechnical safety, understanding of ammunition, destruction and EOD operations.

Source : FRA

air defense artillery (ADA)

Sub-branch whose mission is the protection of units, facilities or constructions against any type of threat coming from the third dimension.

Source : FRA

air defence artillery / anti-aircraft artillery (AAA)

All the army air defense formations equipped with the specific assets necessary for a nation to fight against an air enemy.

Source : FRA

assault

1- The climax of an attack; closing with the enemy in hand-to-hand fighting.
2- A short, violent, but well-ordered attack against a local objective such as a gun emplacement, a fort or a machine-gun nest.

Source : UKR/NATO

3- Final bound of the attack aiming at bursting into the enemy's position and at the collision in the close-quarters combat (pertains to small units).

Source : FRA

airborne assault

In an airborne operation, a phase beginning with delivery by air of the assault echelon of the force into the objective area and extending through attack of assault objectives and consolidation of the initial airhead.

Also called assault phase.

Source : UKR/NATO

assaut vertical

Procédé de mise à terre de parachutistes directement sur le lieu de la mission:

a- soit par saut à grande ou très grande hauteur, en chute libre ou stabilisée, avec ouverture commandée basse;

b- soit par saut à ouverture automatique.

Source : FRA

assignation

Ordre donné à une unité d'artillerie sol-air d'intervenir contre un ennemi aérien désigné.

Source : FRA

assistance humanitaire

Dans le cadre d'une opération, emploi de ressources militaires disponibles afin d'appuyer ou de compléter les actions menées par les acteurs civils responsables dans la zone des opérations ou les organisations humanitaires civiles spécialisées pour s'acquitter de leurs responsabilités premières consistant à soulager les souffrances humaines. *Termes connexes:* aide humanitaire; opération humanitaire.

Source : FRA

assistance militaire

1- Appui à caractère militaire fourni à un pays par un autre pays, une coalition ou une alliance notamment sous la forme de forces, d'experts, de conseillers, de matériels ou d'entraînement militaires.

2- En opérations spéciales, soutien fourni directement ou indirectement par un pays, une coalition ou une alliance à une force de résistance ou à une force militaire ou paramilitaire locale.

Source : FRA

assistance technique

Aide ponctuelle que fournit une entité (nation, armée, organisation, formation, unité) à une autre, sur demande de celle-ci, pour améliorer ses capacités dans un domaine technique particulier (notamment celui de la maintenance).

Source : FRA

повітряне десантування

Спосіб висадки парашутистів прямо на місце завдання:

а- стрибок з великої або дуже великої висоти у вільному або стабілізованому падінні, з відкриттям парашуту на малій висоті;

б- стрибок з автоматичним відкриттям парашуту.

Джерело: ФР

призначення

Наказ, що дається підрозділу зенітної артилерії на вступ у бій із вказаним повітряним противником.

Джерело: ФР

гуманітарна допомога

У рамках операції - застосування доступних військових засобів для підтримки або доповнення дій, які ведуть у зоні операцій відповідальні цивільні виконавці або цивільні гуманітарні організації, які відповідають за полегшення людських страждань. *Пов'язані терміни:* гуманітарна допомога; гуманітарна операція.

Джерело: ФР

військова підтримка

1- Підтримка, що надається однією державою іншій, коаліцією чи альянсом у різноманітних формах, таких як надання військ, експертів, радників, матеріально-технічного забезпечення чи проведення військової підготовки.

2- У спеціальних операціях – будь-яка безпосередня або непряма підтримка нації, коаліції, альянсу силам опору, місцевим військовим чи воєнізованим формуванням.

Джерело: ФР

технічна допомога

Чітко визначена допомога, яку надає країна, армія, організація, військова частина, підрозділ іншій стороні на її прохання для поліпшення її потужності у певній технічній сфері (наприклад, сфері технічного обслуговування).

Джерело: ФР

parachute assault

Type of dropping procedure for paratroopers, directly over the position on which the mission is to take place:

a- either through high or very high altitude jump, in free or stabilized fall with low opening;

b- or through static line jump.

Source : FRA

assignment

Order given to an air defense artillery unit to intervene against a designated air enemy.

Source : FRA

humanitarian assistance

As part of an operation, the use of available military resources to assist or complement the efforts of responsible civil actors in the operational area or specialized civil humanitarian organizations in fulfilling their primary responsibility to alleviate human suffering. *Related terms:* humanitarian aid; humanitarian operation.

Source : FRA

military assistance

1- Support provided to a nation by another nation, a coalition or an alliance in various forms such as military forces, experts, advisers, materiel or training.

2- In special operations, any support provided directly or indirectly by a nation, a coalition or an alliance to a resistance force or a local military or paramilitary force.

Source : FRA

technical assistance

Assistance limited in time provided by a body (nation, army, organization, formation, unit) to another, upon request of the latter, to upgrade its capabilities in a specific technical domain (especially maintenance).

Source : FRA

assurer la sauvegarde

Effectuer les travaux ou prendre les mesures nécessaires pour mettre des personnels ou des équipements à l'abri des menaces directes et indirectes.

Source : FRA

assurer la sécurité des points sensibles

Action qui consiste à défendre des points sensibles, en surveillant leur environnement et leurs accès, en interdisant leur approche immédiate, et en s'opposant à toute intrusion dans le cadre des règles d'engagement en vigueur. *Terme connexe:* sécurité des points sensibles.

Source : FRA

assurer le soutien logistique (mission)

Intervenir au profit d'une autre unité par la fourniture de moyens ou de services.

Source : FRA

attaque à distance par le feu

Feux utilisés pour détruire l'ennemi à distance, normalement lorsque la mission n'exige pas ou n'implique pas l'occupation de l'objectif. Cette tâche incombe normalement à l'élément d'appui durant l'offensive et comme option de contre-attaque de la réserve dans le cadre des opérations défensives.

Source : FRA

attaque de diversion

Attaque ou menace d'attaque par une force d'un objectif autre que l'objectif principal, en vue de détourner la défense ennemie de la région d'effort principal.

Source : FRA

attaque de flanc

Manoeuvre offensive visant à attaquer l'ennemi de flanc.

Source : FRA

attaque du potentiel aérien

Opération aérienne visant à obtenir ou conserver le degré de supériorité aérienne souhaité. Elle peut prendre deux formes :

a- offensive lorsqu'elle s'exerce contre les moyens au sol utilisés par l'ennemi pour mener à bien ses

забезпечення захисту

Здійснення робіт або вживання необхідних заходів для захисту персоналу або устаткування від прямих і непрямих загроз.

Джерело: ФР

забезпечення безпеки важливих об'єктів

Дія, що полягає у захисті вразливих об'єктів за допомогою стеження за їх оточенням, забороні доступу до них, їх найближчих підходів та відбиття будь-якого вторгнення в рамках чинних правил ведення БД. *Пов'язаний термін:* безпека життєвоважливих об'єктів.

Джерело: ФР

надання тилового забезпечення (завдання)

Втручання, на користь іншого підрозділу, шляхом постачання засобів або послуг.

Джерело: ФР

вогневий удар

Вогонь, який використовується для знищення противника з відстані, зазвичай, коли завдання не вимагає або не припускає заняття цілі. Це завдання зазвичай покладається на підрозділ підтримки під час наступу і, як варіант, контратаки резерву в рамках оборонних операцій.

Джерело: ФР

відволікаючий удар

Атака або загроза атаки цілі, яке не є головною для відвернення сил оборони противника від району головного удару.

Джерело: ФР

флангова атака

Наступальний маневр з метою бокової атаки противника.

Джерело: ФР

авіаційний удар

Повітряна операція з метою надати або зберегти бажаний ступінь переваги в повітрі. Вона може мати дві форми:

a - наступальну, у випадку коли така атака здійснюється проти наземних засобів противника, для

safeguard (to)

Do the necessary work or take the necessary measures to protect personnel and equipment from direct or indirect threats.

Source : FRA

ensure (to) the security of key points

Action consisting in defending key points by monitoring their environment and their approaches, by denying their close approaches and by opposing any intrusion in accordance with the rules of engagement in force. *Related term:* key point security.

Source : FRA

provide logistic support (to) (mission)

To intervene for the benefit of another unit through the provision of assets or services.

Source : FRA

attack by fire position

Fires employed to destroy the enemy from a distance, normally used when the mission does not dictate or support occupation of the objective. This task is usually given to the supporting element during the offensive and as a counterattack option for the reserve during defensive operations.

Source : FRA

diversionary attack

An attack wherein a force attacks, or threatens to attack, a target other than the main target for the purpose of drawing enemy defences away from the main effort.

Source : FRA

flanking attack

An offensive manoeuvre directed at the flank of an enemy.

Source : FRA

attack on the air capability

Air operation aiming at getting or maintaining the air superiority level desired. It may take on two forms:

a- An offensive one when it is conducted against the ground assets used by the enemy to perform its air operations successfully (CPs, bases,

opérations aériennes (PC, bases, avions au sol, installations de défense aérienne : radars, sites missiles, centres de transmissions) ou contre les appareils en vol au dessus du territoire ennemi ;
b- défensive lorsqu'elle s'oppose aux actions aériennes menées par l'ennemi au dessus du corps de bataille.

Sur le territoire national, cette action relève de la défense aérienne.

Source : FRA

успішного завершення своїх повітряних операцій (КП, бази, літаки на землі, установки протиповітряної оборони: РЛС, ракетні пускові установки, центри зв'язку) або проти апаратів, що літають над територією противника;

б – оборонну, у випадку коли здійснюється захист від повітряних дій противника над полем бою.

На національній території, ця дія позначає протиповітряну оборону.

Джерело: ФР

grounded aircraft, air defense facilities: radars, missile sites, signal centers) or against aircraft flying above the enemy territory;

b- A defensive one when it counters enemy air operations conducted above the field forces.

In national territory, this action pertains to air defense.

Source : FRA

attaque du potentiel des forces terrestres

Mission consistant à isoler, neutraliser ou détruire les forces terrestres ennemies qui ne sont pas encore en mesure d'exercer directement une pression sur nos propres forces.

Source : FRA

наземний удар

Завдання, що полягає у ізоляції, нейтралізації або знищенні наземних сил противника, які ще не можуть прямо впливати дружні сили.

Джерело: ФР

attack on the combat capability of land forces

Mission consisting in isolating, neutralizing or destroying the enemy land forces that are still not in a position to directly exert pressure on our own forces.

Source : FRA

attaque frontale

Manoeuvre offensive au cours de laquelle l'effort principal s'exerce contre le front des forces adverses.
Terme connexe: attaque de flanc.

Source : FRA

фронтальний наступ (удар)

Наступальний маневр, протягом якого головний удар здійснюється по фронту сил противника.
Пов'язаний термін: флангова атака.

Джерело: ФР

frontal attack

An offensive manoeuvre in which the main action is directed against the front of the enemy forces.
Related term: flanking attack.

Source : FRA

attaque principale

Action offensive menée par des forces le long d'un axe choisi ou dans un secteur critique pour la défaite de l'ennemi et l'achèvement des missions opératives ou tactiques assignées. La direction de l'attaque principale se trouve là où une supériorité décisive de forces doit être créée et entretenue et où les dégâts les plus grands seront infligés sur les groupements de forces ennemis. C'est important non seulement pour choisir la bonne direction de l'attaque principale, mais aussi pour s'assurer que le groupement de force d'attaque principal est entièrement préparé et soutenu dans sa mission et que son déploiement est caché. En employant des armes conventionnelles, il est d'importance essentielle de concentrer des forces, organiser un feu fiable dans ses effets et entretenir un développement stable de l'effort dans la direction de l'attaque principale.

Source : UKR/OTAN

головний удар

Наступальні дії військ (сил) на обраному напрямку (у районі), що має вирішальне значення для розгрому противника, що протистоїть, і виконання поставлених завдань в операції (бою). На напрямку головного удару створюється і підтримується вирішальна перевага в силах та засобах, передбачається найбільш високий ступінь ураження угруповання противника. При завданні головного удару важливо не тільки вірно визначити його напрямок, але й приховано розгорнути головне ударне угруповання, всебічно його підготувати і забезпечити. За умов застосування звичайних засобів ураження важливе значення має масоване застосування сил та засобів, організація надійного вогневого ураження і постійного нарощування зусиль військ (сил) на напрямку головного удару.

Джерело: УКР/НАТО

main attack

Offensive action by forces along a chosen axis or in an area critical to the defeat of the enemy and the completion of the operational or tactical missions assigned. The direction of the main attack is where a decisive superiority of forces must be created and maintained and where the greatest damage will be inflicted on the enemy's force groupings. It is important not only to choose the right direction for the main attack but also to ensure that the main attack force grouping is fully prepared and supported for the mission and that its deployment is concealed. When employing conventional weapons, it is of vital importance to concentrate forces, to organize reliable fire for effect and to maintain a steady build-up of effort in the direction of the main attack.

Source : UKR/NATO

attaque surprise chimique

Dispersion chimique qui produit sur l'objectif une concentration suffisante pour entraîner des pertes avant que les troupes ne puissent mettre leur masque ou se protéger.

Source : FRA

attaquer

1- Acte essentiel de la manoeuvre offensive visant par la combinaison du feu et du mouvement, soit à détruire un ennemi déterminé soit à le chasser des zones qu'il occupe en lui infligeant le plus de pertes possibles.

Source : FRA

2- La forme principale d'opération militaire ou de combat, employée pour détruire l'ennemi et saisir des secteurs clefs, des lignes de bataille ou des installations. Il implique l'utilisation de toute la puissance de feu disponible pour défaire des forces ennemies, des assauts décisifs, un haut taux d'avance dans la profondeur de la disposition de l'ennemi, le meurtre de ses troupes ou prise d'eux le prisonnier et l'attrapement d'armes, l'équipement et des installations clefs ennemies et le territoire. L'échelle d'une offensive peut être stratégique, opérationnelle ou tactique et il peut prendre la forme de batailles à grande échelle, des opérations, des batailles et d'autres types de combat.

Source : UKR/OTAN

attaquer dans la foulée

Mener l'attaque directement après une mise en place, une approche ou une action de reconnaissance offensive sans marquer d'arrêt. L'échelon d'attaque prend son dispositif en marche, hors du contact de l'ennemi et la progression, avant le débouché, ne marque aucun arrêt.

Source : FRA

attaquer en force

Détruire ou, au minimum, neutraliser l'adversaire par une action de feux brutale et puissante puis parachever les résultats obtenus par l'engagement rapide des formations de combat, en général blindées et mécanisées.

Source : FRA

раптовий хімічний напад

Розпилювання хімічних речовин з метою створення достатньої концентрації на цілі для завдання збитків, перш ніж війська встигнуть одягти протигази або захиститися.

Джерело: ФР

наступ

1- Основна частина наступального маневру з допомогою поєднання вогню й руху для знищення противника або усунення його із зон, які він займає і нанесення йому якомога більших втрат.

Джерело: ФР

2- Основний вид військових (бойових) дій військ (сил), який застосовується з метою розгрому противника та оволодіння важливими районами (рубежами, об'єктами). Він полягає у вогневому ураженні противника всіма наявними засобами, рішучій атаці, стрімкому просуванні військ у глибину його розташування, знищенні (полоненні) живої сили, захопленні озброєння, військової техніки, важливих об'єктів і території противника. Наступ може мати стратегічний, оперативний і тактичний масштаб і здійснюватись шляхом проведення операцій, боїв та інших форм військових дій.

Джерело: УКР/НАТО

наступ з ходу

Вести наступ одразу після розміщення на місці, підходу або розвідки боєм без зупинки. Перший ешелон приймає бойовий порядок на ходу, не вступаючи у контакт із противником і не зупиняється на вихідному рубежі.

Джерело: ФР

рішучий наступ

Знищити або, як мінімум, нейтралізувати противника раптовим потужним вогнем, а потім завершувати дію швидким введенням бойових броньованих і механізованих підрозділів.

Джерело: ФР

chemical surprise attack

Chemical dispersion that brings about a concentration powerful enough on the target to cause casualties before the troops can put on a mask or protect themselves.

Source : FRA

attack

1- Main act of the offensive maneuver aiming, by the combination of fire and movement, either at destroying a designated enemy, or at chasing him away from the areas which he occupies, by imposing on him as many losses as possible.

2- The principal form of military or combat operation, employed to destroy the enemy and seize key areas, battle lines or installations. It involves using all available firepower to defeat enemy forces, decisive assaults, a high rate of advance into the depth of the enemy's disposition, killing his troops or taking them prisoner, and seizing weapons, equipment and key enemy installations and territory. The scale of an offensive may be strategic, operational or tactical and it may take the form of large-scale battles, operations, battles and other types of combat.

Source : UKR/NATO

hasty attack

Conduct the attack immediately after a set-up, an approach or an offensive reconnaissance action without making a halt. The attack echelon adopts its disposition while marching, out of enemy contact, and there is no halt in the advance before departure.

Source : FRA

deliberate attack (to make a)

Destroy or, at least, neutralize the enemy through a brutal and powerful action, and finish the work with the rapid engagement of combat units, especially armored and mechanized ones.

Source : FRA

attaquer en souplesse

Paralyser et désorganiser le dispositif ennemi par des infiltrations profondes puis détruire progressivement les éléments dépassés et isolés.

Source : FRA

гнучка атака

Паралізувати й дезорганізовувати бойові порядки противника глибокими проникненнями, а потім, по мірі просування, знищувати оточені й ізольовані підрозділи.

Джерело: ФР

flexible attack (to make a)

To paralyze or disrupt the enemy disposition by deep infiltrations then to destroy the bypassed and isolated elements.

Source : FRA

attente

Position administrative qui caractérise un matériel détenu par un organisme de maintenance en attente de décision de traitement avant de le placer en réparation ou en approvisionnement ou de l'affecter ou de l'éliminer.

Source : FRA

очікування

Адміністративна ситуація, що характеризує техніку, яка зберігається підрозділом обслуговування, очікуючи на рішення про обслуговування, перш ніж відправити її в ремонт, кінцевому отримувачу або зняти з озброєння.

Джерело: ФР

stand-by

Administrative position characterizing a piece of equipment held by a maintenance agency while waiting for a processing decision prior to earmarking it for repair, supply or allocating or discarding it.

Source : FRA

attitude active en matière d'information publique

Ligne de conduite consistant à s'efforcer de stimuler l'intérêt des médias ou du public sur un sujet ou une activité, dans le but d'informer le public. L'intérêt sera stimulé par des avis à la presse, des communiqués de presse, ou d'autres formes de présentation publique. Aussi appelée «communication active».

Source : FRA

активна політика громадського інформування

Поведінка, що полягає у стимулюванні інтересу засобів масової інформації або публіки до теми, або діяльності з метою інформування. Інтерес стимулюється повідомленнями в пресі, прес-комюніке, або іншими засобами масової інформації. Також називається "активним спілкуванням".

Джерело: ФР

active public information policy

A policy which dictates that attempts will be made to stimulate media/public interest about an issue or activity for the purpose of informing the public. Interest may be stimulated by press advisories, news releases, personal contacts, press conferences or other forms of public presentation.

Source : FRA

attitude passive en matière d'information publique

Politique consistant à éviter toute initiative susceptible d'éveiller l'intérêt des médias ou du public à propos d'une question ou d'une activité. Toutefois, lorsqu'une politique d'attitude passive est adoptée, les autorités doivent être prêtes à répondre aux demandes d'information des médias ou de faire de brèves déclarations en vue d'éviter malentendu, confusion, spéculation, ou fausse information pouvant surgir si les demandes des médias restaient sans réponse. Aussi appelée «communication passive».

Source : FRA

пасивна позиція щодо публічного інформування

Політика, що полягає у униканні будь-якої ініціативи, здатної пробудити інтерес засобів масової інформації або громадськості до будь-якого питання, або діяльності. Однак, коли використовується пасивна політика, органи влади повинні бути готові відповідати на вимоги ЗМІ або робити короткі заяви задля уникнення непорозумінь, спекуляцій, або дезінформації, що можуть виникнути, якщо вимоги ЗМІ залишаться без відповіді. Також називається "пасивним спілкуванням".

Джерело: ФР

passive public information policy

A policy which dictates that no attempts will be made to generate media/public interest in an issue or activity. However, when the passive policy is in effect, authorities must be prepared to respond to media queries about the issue or activity, or to make brief statements to avoid confusion, speculation, misunderstanding or false information that may prevail if media queries go unanswered.

Source : FRA

attrition

Réduction progressive des moyens de combat ou de l'efficacité d'une force suite aux effets d'usure ou de destruction dus à leur engagement opérationnel.

Source : FRA

відсів

Прогресивне зменшення бойових засобів чи ефективності сил, що спричиняє втрати особового складу, техніки або здійснює моральний вплив через знурення

attrition

Progressive reduction of the combat assets or the effectiveness of a force caused by wear or destruction, due to their operational engagement.

Source : FRA

чи руйнування та є наслідком ведення бойових дій.
Джерело: ФР

authentification

1- Procédure spéciale permettant de s'assurer de l'identité de son correspondant (correspondant direct, rédacteur de message, autorité signataire...) par échange de code.

2- Vérification de l'identité d'un utilisateur ou d'un équipement.

Source : FRA

autodéfense aérienne

Droit individuel autorisant quiconque à se protéger contre une attaque directe avec toutes les armes disponibles, sauf dans le cas de la consigne « TIR INTERDIT » donnée pour la lutte antiaérienne toutes armes (LATTA).

Source : FRA

autodépannage

Intervention technique de courte durée, réalisée en mode classique ou en mode RDC (Réparation des dommages subis au combat) sur le lieu du dommage d'un matériel par l'utilisateur dans le but de rétablir, provisoirement ou non, tout ou partie de ses fonctions opérationnelles.

Source : FRA

autodésactivation

En guerre des mines terrestres, processus automatique qui rend une mine inopérante et donc manipulable en toute sécurité par l'épuisement irréversible d'un élément essentiel à son fonctionnement.

Note : la mine peut être réactivée par remplacement du composant épuisé, par exemple la pile.

Source : FRA

autoneutralisation

Action de rendre une mine inopérante grâce à un dispositif automatique incorporé dans celle-ci, sans qu'elle soit nécessairement manipulable en toute sécurité. L'autoneutralisation peut être réversible.

Source : FRA

ідентифікація

1- Спеціальна процедура, що дозволяє переконатися в особі кореспондента (прямий кореспондент, укладач послання, підпис представника влади) шляхом обміну кодом.

2- Перевірка особи користувача або устаткування.

Джерело: ФР

протиповітряна самооборона

Індивідуальне право, що дозволяє будь-кому захищатися від прямого нападу усім наявним озброєнням, за винятком, коли віддан наказ "СТРІЛЬБА ЗАБОРОНЕНА", який дається усім родам військ протиповітряної оборони.

Джерело: ФР

самостійний ремонт

Короткочасне технічне втручання на місці для ремонту техніки, що здійснюється користувачем звичайним способом або способом ремонту пошкодження, отриманого у бою з метою тимчасового/нетимчасового відновлення усіх або частини її оперативних функцій.

Джерело: ФР

дезактивація

У війні із застосуванням наземних мін - автоматичний процес, що знешкоджує міну і після якого з нею можна абсолютно безпечно працювати, що досягається шляхом вилучення основного функціонального елементу.

Примітка: міна може бути реактивована заміною зношеного компонента, наприклад елемента живлення.

Джерело: ФР

самоліквідація

Дія із знешкодження міни за допомогою вбудованого автоматичного пристрою. При цьому не обов'язково працювати з нею у захисному спорядженні. Саморозмінування може бути зворотним.

Джерело: ФР

authentication

1- Specific procedure permitting to establish the identity of one's correspondent (direct correspondent, author of the message, signing authority...) through an exchange of codes.

2- Verification of the identity of a user or equipment.

Source : FRA

air self-defense

Individual right authorizing anyone to protect himself against a direct attack with all the weapons available, except if the weapons control order "NO FIRING" has been issued within the framework of the anti-air warfare using all assets.

Source : FRA

self-recovery

Minor technical intervention carried out by the user in the standard mode or in the "RDC" mode (Repair of damage sustained in combat) to repair a piece of equipment at the scene of the damage in order to restore all or part of its operational functions, temporarily or not.

Source : FRA

self-deactivation

In land mine warfare, automatically rendering a mine inoperable and therefore safe to handle by the exhaustion of a component essential to the operation of the mine.

Note: this process may be reversed by the replacement of the exhausted component, for example a battery.

Source : FRA

self-neutralization

The rendering of a mine inoperable, but not necessarily safe to handle, by means of an automatically functioning mechanism incorporated into the mine. This process may be reversible.

Source : FRA

autonomie

Capacité d'un groupement de forces, d'un personnel ou d'un matériel d'assurer pendant un temps donné ou sur une distance donnée tout ou partie de ses fonctions opérationnelles, sans recomplètement ou intervention logistique extérieure.

Source : FRA

автономність

Здатність об'єднання сил, особового складу або техніки протягом певного часу, або на певній відстані забезпечити всі чи частину її оперативних функцій, без перекомплектування або зовнішнього постачання.

Джерело: ФР

autonomy

Capability of a task force, an individual or an item of equipment to assume all or part of its (his) operational functions during a given time or over a given distance, without replenishment or exterior logistical intervention.

Source : FRA

autonomie de maintenance

Capacité d'un groupement de forces de maintenir pendant un temps donné tout ou partie de ses fonctions opérationnelles sans faire appel à une intervention maintenance extérieure.

Source : FRA

автономність технічного обслуговування

Здатність об'єднання сил підтримувати протягом певного часу всі або частину своїх оперативних функцій без зовнішнього обслуговування.

Джерело: ФР

self-sufficiency

Capability of a task force to maintain all or part of its operational functions for a given period of time without calling upon any outside maintenance support.

Source : FRA

autonomie initiale (AI)

Capacité à durer d'un groupement de forces ou d'une formation avec les ressources propres dont il (elle) dispose au début d'une opération. Le niveau d'autonomie initiale est fixé par le commandement et dépend des capacités de transport et d'approvisionnement.

Source : FRA

початкова автономність

Здатність об'єднання сил або підрозділу діяти, використовуючи свої власні ресурси, які вони мають на початку операції. Рівень початкової автономності визначається командуванням і залежить від можливостей транспорту й постачання.

Джерело: ФР

initial autonomy

Durability of a task force or formation, with those assets it has at its disposal at the beginning of an operation. The level of initial autonomy is determined by the commander, and it depends on the transport and resupply capabilities.

Source : FRA

autorité de coordination

Autorité accordée à un commandant ou responsabilité donnée à une personne en vue d'assurer la coordination de fonctions ou d'activités déterminées intéressant des forces appartenant à plusieurs pays, commandements, armées, ou à plusieurs forces de la même armée. Ce commandement ou cette personne peut exiger que les organismes intéressés ou leurs représentants se consultent mais il n'a aucune autorité pour imposer un accord. En cas de désaccord entre les organismes intéressés, il devrait s'efforcer d'obtenir un accord sur l'essentiel par la discussion. Au cas où cet accord s'avère impossible, il rendra compte à l'autorité appropriée.

Source : FRA

повноваження з координування

Повноваження, надані командувачеві, або відповідальність, покладена на особу для забезпечення координації функцій певної діяльності сил декількох країн, командувань, армій, або декількох сил тієї самої армії. Це командування або ця особа може вимагати консультацій зацікавлених організацій або їх представників, але у нього (неї) немає повноважень для нав'язування угод. У випадку незгоди між зацікавленими організаціями, воно (вона) повинно(а) намагатися дійти згоди з основних питань за допомогою обговорення. У разі, якщо ця угода виявиться неможливою, воно(а) звітує відповідним органам влади.

Джерело: ФР

coordinating authority

The authority granted to a commander or responsibility assigned to an individual for coordinating specific functions or activities involving forces of two or more countries or commands, or two or more services or two or more forces of the same service. He has the authority to require consultation between the agencies involved or their representatives, but does not have the authority to compel agreement. In case of disagreement between the agencies involved, he should attempt to obtain essential agreement by discussion. In the event he is unable to obtain essential agreement, he shall refer the matter to the appropriate authority.

Source : FRA

autorité fonctionnelle

Autorité responsable du point ou du réseau sensible habilitée à traiter sur

уповноважений орган

Орган, що відповідальний за важливі пункти або мережі і

functional authority

The authority who is responsible for the key point or the key network and

le plan territorial avec les pouvoirs publics, de tous les problèmes concernant la préparation et la mise en oeuvre des mesures de sécurité.

Source : FRA

avant-garde

Détachement de sûreté rapprochée, agissant en avant d'une troupe en marche pour la renseigner, la couvrir et faciliter son engagement.

Source : FRA

avant-postes de combat

Forces désignées pour protéger des troupes au combat en empêchant les reconnaissances ennemies de pénétrer ces troupes en formation de marche d'approche ou en déploiement de bataille ou encore, en parant une attaque surprise sur ces mêmes forces à protéger. Les avant-postes de combat sont mis en place soit quand la formation est organisée en défensive et n'est pas au contact, soit quand il n'y a aucune position de défense avancée. Les forces désignées pour des avant-postes de combat incluent normalement un peloton de fusiliers motorisés ou un peloton blindé détaché des bataillons de premier échelon. Dans une phase offensive, les unités avancées du premier échelon fournissent les avant-postes de combat. La marine fournit aussi la sécurité de combat pour ses bâtiments. *Voir aussi* : sécurité de combat.

Source : UKR/OTAN

avant-projet

Plan préliminaire qui indique les traits principaux ou les principes d'une action envisagée et qui précède l'établissement d'un plan détaillé.

Source : UKR/OTAN

aveuglement

1- Forme particulière de neutralisation visant à limiter le champ de vision des personnels ennemis (observateurs, tireurs, pilotes).

2- Atteinte de la vision due à un éclair intense. Implique une perte temporaire ou permanente des facultés visuelles, et peut être

уповноважений вести переговори в територіальному плані з органами цивільної влади з усіх проблем щодо підготовки й втілення заходів безпеки.

Джерело: ФР

авангард

Група наближеної охорони, яка діє перед підрозділами з метою збору розвідувальних даних, прикриття і полегшення їх вводу в бій.

Джерело: ФР

бойове схоронення

Сили і засоби, що виділяються для охорони військ у бойовій обстановці з метою недопущення проникнення розвідки противника в бойові і передбойові порядки, запобігання раптовому нападу противника на те, що охороняють війська (сили). Бойова охорона здійснюється при обороні у випадку відсутності зіткнення з противником або якщо передова позиція не обладнана. До складу сил і засобів, що виділяються до бойової охорони, зазвичай включають посилений мотострілковий (танковий) взвод, що висилається від батальйонів першого ешелону. У наступі функції бойової охорони виконують передові підрозділи першого ешелону. У військово-морському флоті організується охорона корабельних сил флоту.

Див. також Охорона.

Джерело: УКР/НАТО

попередній план

Попередній план, у якому в загальному вигляді вказуються основні положення або принципи порядку дій до початку детального планування.

Джерело: УКР/НАТО

осліплення

1- Особлива форма знешкодження з метою обмеження поля зору особового складу противника (спостерігачів, стрільців, пілотів).

2 - Ураження зору, викликане сильним спалахом. Викликає тимчасову або постійну втрату зору і може супроводжуватися

who is empowered to deal with the public authorities at territorial level concerning all the problems dealing with the preparation and the implementation of security measures.

Source : FRA

advance guard / advanced guard

Close security detachment sent ahead of a marching troupe to provide it with intelligence, to cover it and to facilitate its engagement.

Source : FRA

battle outposts

Forces designated to protect troops in combat by preventing enemy reconnaissance from penetrating the approach march formation or battle deployment or by warding off a surprise attack on the forces protected. Battle outposts are set up either when defense is being organized while not in contact with the enemy or when there are no forward positions. The forces designated for battle outposts normally include a reinforced motorized rifle or armored platoon detached from the first-echelon battalions. In an offensive, forward units in the first echelon provide battle outposts. The navy also provides combat security for its ships. *See also* combat security.

Source : UKR/НАТО

outline plan

A preliminary plan which outlines the salient features or principles of a course of action prior to the initiation of detailed planning.

Source : UKR/НАТО

dazzle

1- Specific form of neutralization aimed at reducing the field of vision of enemy personnel (observers, shooters, pilots).

2- Attack against vision by an intense flash. Implies a temporary or permanent loss of visual acuity. It can be accompanied by burning on

accompagnée de brûlures
rétiniennes.
Source : FRA

опіками сітківки.
Джерело: ФР

the retina.
Source : FRA

aviation navale

Arme de la marine dont la mission est d'engager l'ennemi, de fournir la couverture aérienne pour des forces navales, de conduire des reconnaissances aéroportées sur les théâtres d'opérations maritimes et d'exécuter d'autres missions. Son aviation est subdivisée en fonction de ses objectifs, de son armement de missiles, de lutte anti-sous-marins, d' chasseurs, d'aéronefs d'assaut, de reconnaissance, spécialisé ou de patrouilles radar, de contre-mesures électroniques, de ravitaillement en combustible en vol, de déminage, de recherche et de sauvetage et de transport. Ceux-ci peuvent être basés soit sur transporteur naval (porte-aéronefs), soit sur les côtes, soit encore à terre ou embarqués.

Source : UKR/OTAN

морська авіація

Вид військово-морських сил, призначений для знищення сил та засобів, прикриття корабельних угруповань з повітря, ведення повітряної розвідки на морських ТВД і виконання інших завдань. За своїм призначенням та озброєнням поділяється на ракетноносу, протичовнову, винищувальну, штурмову, розвідувальну і спеціальну (радіолокаційного дозору, радіоелектронної протидії, заправки літаків паливом у повітрі, тралення мін, пошуково-рятувальну, транспортну). За місцем базування поділяється на авіаносну, берегову (базову) і корабельну.

Джерело: УКР/НАТО

naval aviation

An arm of the navy whose mission is to engage the enemy, to provide air cover for naval forces, to conduct airborne reconnaissance in maritime theatres of operations and perform other missions. Its aircraft are subdivided according to purpose and armament into missile-carrying, antisubmarine, fighter, assault, reconnaissance, specialized or radar patrol, electronic countermeasures, in-flight refuelling, mine clearance, search-and-rescue and transport types. These may be carrier-based, coastal, land-based or shipborne.

Source : UKR/NATO

avion - aéronef à voilure fixe

Aéronef plus lourd que l'air, mû par un moteur, et dont la sustentation en vol est obtenue principalement par des réactions aérodynamiques sur des surfaces qui restent fixes dans des conditions données de vol.

Source : FRA

літак – ЛА з незмінною геометрією крила

Літальний апарат, важчий за повітря, який приводиться у дію двигуном і тримається у польоті головним чином за рахунок аеродинамічного впливу на несучі поверхні, що залишаються незмінними в умовах польоту.

Джерело: ФР

fixed-wing aircraft

A heavier-than-air aircraft propelled by an engine and supported in the air mainly by the effect of aerodynamic reactions on surfaces which remain fixed under specific flight conditions.

Source : FRA

avionnage

Etude consistant à déterminer par le calcul le nombre d'aéronefs nécessaires à l'enlèvement de l'échelon aérien d'une opération aéroportée et par extension le résultat de cette étude.

Source : FRA

розрахунок кількості ЛА

Дослідження, що полягають у розрахунку кількості літальних апаратів, необхідних для участі авіаційного формування у повітрянодесантній операції.

Джерело: ФР

air strength assessment

Study consisting in assessing the number of aircraft needed to remove the air echelon from an airborne operation by calculation and by extension the result of this study.

Source : FRA

avis aux navigants

Avis diffusé par télécommunication et donnant, sur l'établissement, l'état ou la modification d'une installation, d'un service, d'une procédure aéronautiques, ou d'un danger pour la navigation aérienne, des renseignements qu'il est essentiel de communiquer à temps au personnel chargé des opérations aériennes. (OACI) *Synonyme* : NOTAM.

Source : UKR/OTAN

навігаційне повідомлення

Повідомлення, яке містить інформацію про введення в дію, стан або зміни в аеронавігаційному обладнанні, про обслуговування і процедури або можливі небезпеки, своєчасне попередження про які має суттєве значення для персоналу, який пов'язаний з виконанням польотів. Також NOTAM.

Джерело: УКР/НАТО

notice to airmen

A notice distributed by means of telecommunication containing information concerning the establishment, condition or change in any aeronautical facility, service, procedure or hazard, the timely knowledge of which is essential to personnel concerned with flight operations. *Also called* NOTAM.

Source : UKR/NATO

avitaillement

1- Action de ravitaillement des

встановлення додаткових баків

1- Дія із заправки літальних

fuel tank adding on

1- Adding on of fuel tanks aboard an

aéronefs, en carburant d'aviation.
2- Composante fonctionnelle du soutien pétrolier qui consiste à assurer le soutien en carburant des formations aériennes et aéro-mobiles.
Source : FRA

axe d'approche

Itinéraire aérien ou terrestre emprunté par une force attaquante d'une taille donnée menant à son objectif ou à une position clef sur sa route.
Source : FRA

axe d'effort

Ligne idéale suivant laquelle le chef entend mener son action pour atteindre un objectif. Les axes d'effort successifs d'une unité doivent contribuer à maintenir celle-ci sur la direction qui lui a été fixée.
Source : FRA

axe de la zone de largage

Axe orienté et matérialisé, servant de référence pour le largage.
Source : FRA

axe de largage

Route réellement suivie par l'aéronef au moment du largage.
Source : FRA

axe de ravitaillement

Axe par lequel sont acheminés les divers ravitaillements.
Source : FRA

апаратів авіаційним паливом.
2- Функціональна складова, що полягає у забезпеченні паливом повітряних та аеромобільних підрозділів.
Джерело: ФР

рубіж піходу

Повітряний або наземний шлях, по якому просувається атакуючий підрозділ, визначеного розміру, до цілі або ключової позиції.
Джерело: ФР

напря́м удару

Уявна лінія, відповідно до якої, начальник планує проведення операції для досягнення мети. Напрями послідовного зосередження зусиль підрозділу.
Джерело: ФР

напря́м над зоною скидання

Чітко зорієнтований та матеріалізований напрямок, що слугує орієнтиром для скидання.
Джерело: ФР

бойовий курс

Напрямок, якого дотримується літальний апарат під час скидання.
Джерело: ФР

шлях поставання

Шлях, за яким здійснюються різні поставки.
Джерело: ФР

aircraft.
2- Functional constituent of the oil support which consists in insuring support by running air formings and airmobile.
Source : FRA

avenue of approach

An air or ground route of an attacking force of a given size leading to its objective or to key terrain in its path.
Source : FRA

main effort

Ideal line alongside which the commander intends to conduct his/her action to reach an objective. The successive main efforts of a unit must contribute to maintain this unit on its direction.
Source : FRA

direction of flight over drop zone

Direction oriented and materialized, used as a reference for the dropping.
Source : FRA

drop heading / run in

Actual route of the aircraft by the time of the dropping.
Source : FRA

supply route

Route through which the various types of supplies are transported.
Source : FRA

B

bac

Engin flottant spécialisé servant à transporter du personnel ou matériel d'une rive à l'autre d'un cours d'eau.
Source : FRA

balayage en fréquence

Technique de recherche électromagnétique permettant d'explorer une bande de fréquence soit pour y détecter des émissions en vue de les intercepter, soit pour déterminer les parties libres en vue d'y procéder à une émission.
Source : FRA

пором

Спеціалізований плаваючий пристрій, що служить для транспортування особового складу або устаткування з одного берега річки на інший.
Джерело: ФР

сканування частот

Метод електромагнітного пошуку, що дозволяє досліджувати діапазон частот для виявлення в ньому радіопередач з метою їх перехоплення, або для визначення вільного каналу для радіопередачі.
Джерело: ФР

ferry

Specialized floating engineer equipment used to transport personnel or equipment from one bank of a river to the other.
Source : FRA

frequency scanning

Electromagnetic search over a frequency band either to detect transmissions to intercept them, or to determine the available spaces in order to make a transmission.
Source : FRA

balisage d'un couloir	світлотехнічне коридору	позначення	lane marking
Matérialisation sur le terrain des limites d'un couloir avec des matériels réglementaires ou de circonstance devant être efficaces de jour comme de nuit. Source : FRA	Позначення на місцевості меж коридору штатними або іншими матеріалами, які працюють у будь-який час доби. Джерело: ФР		Marking on the ground of the limits of a lane with standard or makeshift equipment which has to be equally seen in daytime and night-time. Source : FRA
balisage d'un itinéraire	світлотехнічне маршруту	позначення	route marking - route signing
Procédé destiné à permettre aux véhicules de circuler de nuit tous feux éteints, à une vitesse approchant celle réalisable de jour. Il consiste, à l'aide de dispositifs lumineux de faible intensité, à tracer des itinéraires et notamment à signaler les difficultés du parcours. Source : FRA	Спосіб, що дозволяє транспортним засобам пересуватися вночі з вимкненим світлом зі швидкістю, наближеною до денної. Це здійснюється за допомогою світлових пристроїв малої інтенсивності, для позначення особливо складних ділянок для пересування. Джерело: ФР		Process aimed at enabling vehicles to travel by night with their lights off, at a speed which is comparable to that of daytime. With low-intensity light devices, it consists in delineating routes, and especially to outline the difficulties of the road. Source : FRA
balisage d'un passage en colonne à travers un obstacle	світлотехнічне проходу колони перешкоду	позначення через	marking of a lane through an obstacle
Matérialisation sur le terrain des limites d'un passage à travers un obstacle avec des matériels réglementaires ou de circonstances devant être efficaces de jour comme de nuit. Source : FRA	Позначення на місцевості меж проходу через перешкоду штатними або іншими матеріалами, які працюють у будь-який час доби.. Джерело: ФР		Marking on the ground of the limits of a lane through an obstacle with standard or makeshift equipment which has to be equally seen in daytime and nighttime. Source : FRA
balisage de circulation routière	світлотехнічне дорожнього руху	позначення	balisage
Marquage d'un itinéraire à l'aide d'un système de feux atténués qui permet ainsi de conduire les véhicules en éclairage « black-out » sensiblement à la même vitesse qu'en plein jour. Source : FRA	Маркування маршруту за допомогою системи приглушеного освітлення, яка дозволяє керувати транспортними засобами із "світломаскувальним" освітленням приблизно на тій самій швидкості, що і вдень. Джерело: ФР		The marking of a route by a system of dim beacon lights enabling vehicles to be driven at near daytime speed, under blackout conditions. Source : FRA
balisage de zone de largage	позначення зони висадки десанту		drop zone beaconing
Opération consistant à mettre sur une zone de largage, une balise permettant le largage sans visibilité. Source : FRA	Операція, що полягає у розміщенні в зоні висадки маяка, що дозволяє здійснити висадку в умовах відсутності видимості. Джерело: ФР		Operation consisting in setting-up a beacon on a drop zone, enabling a no-visibility airdrop. Source : FRA
bande armée	незаконне озброєне угруповання		armed gang
Groupe illégal d'individus armés, organisé à des fins criminelles telles que la lutte contre le pouvoir en place, la préparation et l'exécution d'attentats terroristes, des attaques visant des services publics, des entreprises ou des personnes physiques, ou encore des actes de	Організована нелегальна озброєна група, яка об'єднується для переслідування певних кримінальних цілей, наприклад, боротьба проти існуючої системи, організація та виконання терористичних актів, здійснення нападів на установи, підприємства		An organized illegal armed group, united in pursuit of specific criminal ends, e.g. fighting the existing system, organizing and carrying out acts of terrorism, attacks of institutions, companies or individuals, acts of sabotage and provocation. Source : FRA

sabotage et de provocation.

Source : FRA

чи окремих осіб, проведення актів саботажу та провокацій.

Джерело: ФР

bande de fréquences assignée

Bande de fréquences à l'intérieur de laquelle l'émission d'une station donnée est autorisée ; la largeur de cette bande est égale à la largeur de bande nécessaire, augmentée du double de la valeur absolue de la tolérance de fréquence. Dans le cas des stations spatiales, la bande de fréquences assignée inclut le double du décalage maximum dû à l'effet Doppler pouvant se produire par rapport à un point quelconque à la surface de la Terre.

Source : FRA

визначений діапазон частот

Діапазон частот, всередині якого дозволена робота визначеної станції; ширина смуги частот дорівнює ширині необхідної смуги, збільшеної вдвічі на абсолютну величину з урахуванням відхилення частоти. У випадку космічних станцій, призначений діапазон частот включає подвійну величину максимального частотного зміщення, викликаного доплерівським ефектом, який може статися стосовно будь-якого пункту на поверхні землі.

Джерело: ФР

assigned frequency band

The frequency band within which the emission of a station is authorized; the width of the band equals the necessary bandwidth plus twice the absolute value of the frequency tolerance. Where space stations are concerned, the assigned frequency band includes twice the maximum Doppler shift that may occur in relation to any point of the Earth's surface.

Source : FRA

bande minée

Zone minée composée de lignes de mines échelonnées dans la profondeur, en vue de barrer une direction.

Source : FRA

замінована смуга

Замінована зона, що складається з мінних ліній, ешелонованих у глибину з метою перекриття певного напрямку.

Джерело: ФР

mine strip

Mined area made of mine lines layed in the depth of the battle field, in order to block a direction.

Source : FRA

bande passante

Ensemble des fréquences que permet de transporter, sans altération importante, un canal de transmission. Elle est obtenue en calculant la différence entre la fréquence la plus haute et la fréquence la plus basse que laisse passer le canal.

Source : FRA

смуга пропускання

Сукупність частот, яка дозволяє використовувати канал передачі без значних змін. Така сукупність частот розраховується як різниця між найвищою й найнижчою частотою пропускання каналу.

Джерело: ФР

pass band

All the frequencies which can be used, without any significant loss, in a communications channel. It is calculated as the difference between the highest and lowest frequency admitted by the channel.

Source : FRA

barème de radioconcentration

Table donnant, pour l'air ou pour l'eau, la quantité de radio-isotopes déterminés, qui peut être sans danger absorbée de manière continue. Aussi appelé « concentration maximale admissible ».

Source : FRA

відомості концентрації радіологічного забруднення

Таблиця, в якій відображено певну кількість радіоізоотопів для повітря або води, що можуть безупинно і безпечно поглинатися. Також називається "максимально припустимою концентрацією".

Джерело: ФР

radioactivity concentration guide

The amount of any specified radioisotope that is acceptable in air and water for continuous consumption. Also called "maximum permissible concentration".

Source : FRA

barrage d'obstacles

Ensemble cohérent composé d'obstacles planifiés, généralement de diverses natures, et disposé dans une zone large et profonde face à une direction d'approche probable de l'ennemi.

Source : FRA

смуга перешкод

Послідовна сукупність, складена із спланованих перешкод, зазвичай різного виду, і розташована в широкій та глибокій зоні у напрямку вірогідного підходу противника.

Джерело: ФР

barrier

Coherent set made up of planned obstacles, general diverse in nature, and laid within a large and deep area facing a probable enemy direction of approach.

Source : FRA

barrage roulant

Barrage dans lequel le feu de toutes les unités participantes ne change

вогневий вал

Вогневе загородження, у якому напрямок вогню усіх підрозділів

creeping barrage

A barrage in which the fire of all participating units remains in the

pas de position relative pendant toute la durée du tir et progresse par bond d'une ligne à la fois.

Source : FRA

barrage routier

Barrage ou obstacle (habituellement battu par le feu) utilisé pour arrêter un mouvement ou limiter le tronçon de route.

Source : FRA

barrer une direction, un itinéraire

1- Arrêter un ennemi progressant sur cette direction ou cet itinéraire.

2- Mission tactique interdisant à l'ennemi l'accès à une zone, ou empêchant son avancée dans une direction ou sur une axe d'approche.

3- Effet d'un obstacle intégrant la planification des feux et l'effort fait sur les obstacles afin d'arrêter un attaquant sur un axe d'approche déterminé, ou afin de l'empêcher de traverser une zone d'engagement.

Source : FRA

bascule

Transfert immédiat de responsabilité exécuté, à l'horaire, après un préavis. On distingue :

a- la bascule de relation ou de jonction effectuée entre centres de transmissions;

b- la bascule des transmissions, entre centres d'exploitation;

c- la bascule de groupement de soutien logistique;

d- la bascule de commandement, entre PC ou éléments de commandement.

La bascule de commandement s'accompagne toujours d'une bascule des transmissions pour les centres d'exploitation associés. Ces deux bascules sont le plus souvent concomitantes. La seconde peut toutefois intervenir pendant le déplacement du commandant de la formation de son ancien à son futur emplacement de PC.

Source : FRA

не змінює відносної позиції протягом всього часу стрільби і може бути перенесений миттєво на наступну лінію.

Джерело: ФР

дорожнє загородження

Загородження або перешкода (яка зазвичай прострілюється), що використовується для зупинки руху або обмеження певної ділянки дороги.

Джерело: ФР

перегороджувати (напрямок)

1- Зупиняти противника, який просувається на цьому напрямку або шляху.

2- Тактичне завдання з перекриття противнику доступу до зони або перешкоджання просуванню у будь-якому напрямку зближення.

3- Перешкода, що об'єднує в собі планування вогню і зусилля із створення перешкод для зупинки наступу противника на певному напрямку зближення або з метою завадити йому перетнути зону застосування сил.

Джерело: ФР

передача відповідальності

Безпосередня передача відповідальності, що виконується за графіком після попереднього повідомлення. Розрізняють:

а- передачу відповідальності відносин або об'єднання, здійсненого між центрами зв'язку;

б- передачу відповідальності зв'язку між експлуатаційними центрами;

в- передачу відповідальності об'єднання тилового забезпечення військ;

г- передачу відповідальності командування між командними пунктами або підрозділами командування.

Передача відповідальності командування завжди супроводжується передачею відповідальності зв'язку для відповідних експлуатаційних центрів. Ці дві передачі відповідальності найчастіше співпадають. Друга може все-таки відбутися під час переміщення командування із попереднього місцезнаходження

same relative position throughout the fire and which advances in steps of one line at a time.

Source : FRA

road block

A barrier or obstacle (usually covered by fire) used to block, or limit the movement of, hostile vehicles along a route.

Source : FRA

block

1- To stop an enemy progressing on a given direction or route.

2- A tactical mission task that denies the enemy access to an area or prevents his advance in a direction or along an avenue of approach.

3- An obstacle effect that integrates fire planning and obstacle effort to stop an attacker along a specific avenue of approach or to prevent him from passing through an engagement area.

Source : FRA

step up procedure

Immediate transfer of responsibility, performed at a predetermined time, after a notice. It can be:

a- the link or junction step up performed between signal centers;

b- the signals step up, between exploitation centers;

c- the logistic support group step-up;

d- the command step up, between CPs or command elements.

The command step up always implies a signals step up for the attached exploitation centers. These two step ups are usually performed at the same time. The signals step up, however, can be done during the relocation of the formation commander from the previous CP to the new one.

Source : FRA

до майбутнього місця
розташування командного
пункту.
Джерело: ФР

base

Installation logistique modulaire, d'un niveau supérieur à celui du régiment, comprenant des zones fonctionnelles capables de fournir un soutien logistique dans ses différents domaines de responsabilité. Elle est organisée et commandée par une autorité unique aux ordres du commandant de la force du niveau considéré dont elle prend alors la dénomination: base logistique interarmées de théâtre, base logistique terre, base logistique divisionnaire, base logistique de brigade.

Source : FRA

база

Модульний заклад з організації тилового забезпечення, рівня вищого за рівень полку, що включає функціональні зони, здатні надавати тилове забезпечення у різних сферах його відповідальності. Він організовується і керується єдиним органом, підпорядкованим командирі даного рівня. Його найменування може бути: загальновійськова логістична база ТВД, логістична база сухопутних військ, логістична дивізійна база, логістична бригадна база.

Джерело: ФР

base

Modular logistic installation, of a level superior to that of the regiment, including functional zones capable of supplying a logistic support in its various domains of responsibility. It is organized and is commanded by an unique authority the orders of the commander of the force of the considered level of which it takes then naming: joint theatre logistic base, land logistic base, divisional logistic base, brigade logistic base.

Source : FRA

base aéroportée

Organisme technique de volume adapté à l'opération, chargé de faciliter l'agencement des troupes aéroportées, d'assurer leur largage et leur soutien (dans le cas d'un ravitaillement par air).

Source : FRA

повітряно-десантна база

Технічний підрозділ відповідної організації, пристосованої до операції, відповідальний за функціонування повітряно-десантних підрозділів, за забезпечення їх скидання й підтримки (у випадку забезпечення повітряним шляхом).

Джерело: ФР

airborne platform

Technical organization whose size is tailored to the operation, and which is tasked with facilitating the set up of airborne troops, taking care of their dropping and support (if resupply is supposed to be provided by air).

Source : FRA

base d'assaut

Position située entre la ligne de départ (LD) et l'objectif d'une attaque à partir de laquelle les forces prennent l'objectif d'assaut. Idéalement, il s'agit de la dernière position couverte et dissimulée avant d'atteindre l'objectif.

Source : FRA

рубіж атаки

Позиція, розташована між вихідною лінією і ціллю атаки, з якої підрозділи беруть ціль приступом. В ідеалі йдеться про останню позицію, закриту й сховану перед досягненням цілі.

Джерело: ФР

assault position

That position between the line of departure (LD) and the objective in an attack, from which forces assault the objective. Ideally, it is the last covered and concealed position before reaching the objective.

Source : FRA

base d'opérations

Rassemblement de moyens administratifs et logistiques chargés d'assurer la continuité des courants logistiques entre les lieux de stockage des ressources nationales et un ou deux groupements de forces.

Source : FRA

оперативна база

Об'єднання адміністративних і логістичних засобів з метою забезпечення безперервності логістичних потоків між складами національних ресурсів і одним або двома об'єднаннями сил.

Джерело: ФР

base of operations

Grouping of administrative and logistic assets in charge of the continuity of the logistical flows between the stockpiles of the national resources and one or two groups of forces.

Source : FRA

base de départ

Bande de terrain, organisée ou non, à partir de laquelle a lieu le débouché de l'échelon d'attaque d'une formation.

Source : FRA

вихідний рубіж

Організована чи неорганізована смуга місцевості, з якої відбувається вихід першого ешелону бойового порядку об'єднання.

Джерело: ФР

base

Strip of terrain, organized or not, from which the departure of the attack echelon of a formation takes place.

Source : FRA

base de redéploiement

Base vers laquelle une unité ou une partie d'unité se déploiera pour opérer en cas de tension ou d'hostilité. Elle est différente de la base occupée en temps de paix et dispose de l'infrastructure nécessaire.

Source : FRA

base de transbordement maritime

Installation logistique modulaire, comprenant des zones fonctionnelles capables de fournir dans ses différents domaines de responsabilité un soutien logistique aux groupements interarmes engagés dans une opération amphibie.

Source : FRA

base de transit

Organisme interarmées :
a- appliqué aux points de rupture de charge entre plusieurs modes de transport (voies maritime, terrestre, aérienne);
b- chargé de l'accueil, de l'hébergement et de l'acheminement des personnels ainsi que de la réception, du stockage temporaire et de l'expédition des matériels en transit.

Source : FRA

base de transit interarmées

Organisme interarmées relevant du chef d'état-major des armées qui a pour rôle d'assurer la continuité des acheminements effectués par voie maritime au profit des forces françaises stationnées ou engagées hors de la France continentale.

Source : FRA

base géodésique

En topographie, ligne mesurée avec un maximum de précision et à laquelle sont rattachés les levés afin d'en assurer la coordination et l'homogénéité.

Source : FRA

base logistique

1- Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien du niveau considéré. Elle se

база оперативного розгортання

База, на якій розгортається підрозділ або частина підрозділу, щоб діяти у випадку напруги або ворожих дій. Вона відрізняється від бази, зайнятої у мирний час, і має у своєму розпорядженні необхідну інфраструктуру.

Джерело: ФР

морська перевантажувальна база

Модульна установка тилового постачання, що включає функціональні зони, здатні надати у своїх сферах відповідальності тилову підтримку військ загальновійськовому об'єднанню, задіяному у морській десантній операції.

Джерело: ФР

транзитна база

Міжвидова структура:
a- призначена для забезпечення перевантаження між деякими видами транспорту (морським, наземним, повітряним);
б- відповідає за прийом, розквартирування і доставку особового складу, а також за одержання, тимчасове зберігання й відправку транзитної техніки.

Джерело: ФР

міжвидова транзитна база

Міжвидова структура, що підпорядковується начальнику штаба збройних сил. Її завданням є забезпечення безперервності постачань, що здійснюються морським шляхом для французьких сил, які знаходяться в метрополії або поза межами континентальної Франції.

Джерело: ФР

геодезичні лінії

У топографії - лінії, що вимірюються максимально точно й до яких приєднуються зйомки для забезпечення їх координації й однорідності.

Джерело: ФР

база логістики

1- Місце географічного розгортання підрозділу підтримки відповідного рівня. Воно

deployment operating base

A base, other than the peacetime base, having minimum essential operational and support facilities, to which a unit or part of a unit will deploy to operate from in time of tension or war.

Source : FRA

maritime transshipment base

Modular logistic facility composed of functional areas capable of providing logistic support to the combined task forces committed in an amphibious operation. This support covers various areas of responsibility.

Source : FRA

intermediate staging base

Joint organization:
a- exists when there is a cargo transshipment between several modes of transportation (sea, land, air);
b- in charge of receiving, housing, and forwarding the personnel as well as the reception, temporary stockpiling, and shipment of equipment in transit.

Source : FRA

joint transit base

Joint organization reporting to the Chairman of the Joint Chiefs of Staff whose purpose is to ensure the continuity of the transportations by sea performed for the French forces stationed or committed elsewhere than in continental France.

Source : FRA

baseline

In topography, a surveyed line established with more than usual care, to which surveys are referred for coordination and correlation.

Source : FRA

logistic base

1- Geographical area where the support group of the considered level is deployed. It is divided in

subdivise en zones de déploiement correspondant à chacun des domaines logistiques.	підрозділяється на зони розгортання, що відповідають кожній із сфер організації тилового забезпечення	different sub areas corresponding to each of the logistic domains.
2- Zone dans laquelle existent des installations qui fournissent un appui logistique ou autre. Source : FRA	2- Зона, у якій існують установи, що забезпечують тилове постачання тощо. Джерело: ФР	2- An area containing installations which provide logistic or other support. Source : FRA
base logistique de brigade (BLB)	тилова база бригади	brigade logistic base
Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien de brigade. La BLB se compose généralement des zones de déploiement des domaines fonctionnels suivants: a- commandement; b- transport-ravitaillement; c- maintenance; d- soutien sanitaire. Source : FRA	Місце географічного розгортання підрозділу підтримки бригади. Така база зазвичай складається із зон розгортання таких функціональних галузей: а - командування; б - доставки-постачання; в - обслуговування; г - санітарної підтримки. Джерело: ФР	Geographical area where the support group of a brigade is deployed. The brigade logistic base usually includes deployment areas for the following functional domains: a- command and control; b- transportation and supplies; c- maintenance; d- health service support. Source : FRA
base logistique divisionnaire (BLD)	дивізійна база логістики	division support area
Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien divisionnaire. La BLD se compose généralement de cinq zones de déploiement des domaines fonctionnels : a- commandement; b- transport-ravitaillement; c- maintenance; d- soutien de l'homme; e- soutien sanitaire. Source : FRA	Місце географічного розгортання підрозділу дивізійної підтримки. Така база зазвичай складається з п'яти зон розгортання функціональних галузей: а - командування; б - доставки-постачання; в - обслуговування; г- підтримки особового складу; д - санітарної підтримки. Джерело: ФР	Geographical area where a division support group is deployed. The division support area is usually made up of five deployment areas for the functional domains : a- command and control; b- transportation and supplies; c- maintenance; e- manpower support; d- health service support. Source : FRA
base logistique divisionnaire avancée (BLDA)	передовий район тилового забезпечення дивізії	forward division support area
Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien divisionnaire avancé. La BLDA se compose généralement des zones de déploiement des domaines fonctionnels: a- commandement; b- transport-ravitaillement; c- maintenance; d- soutien sanitaire. Source : FRA	Місце географічного розгортання передової бази тилового забезпечення дивізії. Така база зазвичай складається із зон розгортання функціональних галузей: а - командування; б - доставки-постачання; в - обслуговування; г - санітарної підтримки. Джерело: ФР	Geographical area where a forward division support group is deployed. The forward division support area usually includes deployment areas for the following functional domains: a- command and control; b- transportation and supplies; c- maintenance; d- health service support. Source : FRA
base logistique divisionnaire temporaire (BLDT)	тимчасова база тилового забезпечення дивізії	temporary division support area
Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien divisionnaire temporaire. La BLDT se compose généralement des zones de déploiement des domaines fonctionnels: a- commandement; b- transport-ravitaillement; c- maintenance;	Місце географічного розгортання тимчасової бази тилового забезпечення дивізії. Така база зазвичай складається із зон розгортання функціональних галузей: а - командування; б - доставки-постачання; в - обслуговування;	Geographical area where a temporary division support group is deployed. The temporary division support area usually includes deployment areas for the following functional domains: a- command and control; b- transportation and supplies; c- maintenance;

d- soutien sanitaire.
Source : FRA

base logistique interarmées de théâtre (BLIAT)

Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien interarmées de théâtre. La Base logistique interarmées de théâtre regroupe:

a- un ensemble «transit» englobant les points d'entrée et de sortie du théâtre;

b- un ensemble «dépôts-soutien» où tous les domaines logistiques sont représentés.

Source : FRA

base logistique terre (BLT)

Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien terre. La BLT se compose généralement de six zones de déploiement des domaines fonctionnels:

a- commandement;

b- acheminement;

c- maintenance;

d- soutien de l'homme;

e- soutien sanitaire;

f- soutien pétrolier.

Source : FRA

base logistique terre avancée (BLTA)

Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien terre avancé. La BLTA se compose généralement des zones de déploiement des domaines fonctionnels nécessaires:

a- commandement;

b- acheminement;

c- maintenance;

d- soutien de l'homme;

e- soutien sanitaire;

f- soutien pétrolier.

Source : FRA

base logistique terre temporaire (BLTT)

Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien terre temporaire. La BLTT se compose généralement des zones de déploiement des domaines fonctionnels nécessaires:

a- commandement;

b- acheminement;

c- maintenance;

d- soutien de l'homme;

e- soutien sanitaire;

г - санітарної підтримки.
Джерело: ФР

міжвидова логістична база ТВД

Місце географічного розгортання міжвидової бази тилового забезпечення ТВД. МБТЗ ТВД об'єднує:

а- "транзитну" сукупність точок входу й виходу з ТВД;

б- сукупність "склад-підтримка", де представлені всі сфери тилового забезпечення.

Джерело: ФР

база логістики СВ

Місце географічного розгортання сухопутного підрозділу підтримки. Така база зазвичай складається із шести зон розгортання функціональних галузей:

а - командування;

б - доставки;

в - обслуговування;

г- підтримки особового складу;

д - санітарної підтримки;

е – забезпечення паливом.

Джерело: ФР

передова наземна логістична база

Місце географічного розгортання передового сухопутного підрозділу підтримки. Така база зазвичай складається із зон розгортання необхідних функціональних сфер:

а - командування;

б - доставки;

в - обслуговування;

г- підтримки особового складу;

д - санітарної підтримки;

е - забезпечення паливом.

Джерело: ФР

тимчасова наземна логістична база

Місце географічного розгортання тимчасової бази тилового забезпечення СВ. Така база зазвичай складається із зон розгортання необхідних функціональних сфер:

а - командування;

б - доставки;

в - обслуговування;

г- підтримки особового складу;

д - санітарної підтримки;

d- health service support.
Source : FRA

joint theatre logistic base

Place of geographic display of a joint theater grouping support. The joint theatre logistic base comprises:

a- a "transit" group including all of the theater's entry and exit points;

b- a "warehouses-support" group where all logistic domains can be found.

Source : FRA

land logistic base

Geographical area where a land support group is deployed. A land logistic base usually includes a deployment area for each of the following functional domains:

a- command and control;

b- routing;

c- maintenance;

d- manpower support;

e- health service support;

f- POL support.

Source : FRA

forward land logistic base

Geographical area where a forward land support group is deployed. A forward land logistic base usually includes a deployment area for each of the following functional domains:

a- command and control;

b- routing;

c- maintenance;

d- manpower support;

e- health service support;

f- POL support.

Source : FRA

temporary land logistic base

Geographical area where a temporary land support group is deployed. A temporary land logistic base usually includes a deployment area for each of the following functional domains:

a- command and control;

b- routing;

c- maintenance;

d- manpower support;

e- health service support;

f- soutien pétrolier.
Source : FRA

base navale

Secteur préparé avec une gamme d'installations et fourniture d'équipement basant (logement, appui, entretien et réparation) pour des forces navales et autres navires de soutien.

Source : UKR/OTAN

е - забезпечення паливом.
Джерело: ФР

військово-морська база

Підготовлений район з комплексом споруд та обладнання, що забезпечує базування (розміщення, забезпечення, обслуговування і ремонт) сил флоту та інших допоміжних кораблів.

Також пункт базування.

Джерело: УКР/НАТО

f- POL support.
Source : FRA

naval base

A prepared area with a range of installations and equipment providing basing (accommodation, support, servicing and repair) for naval forces and other supporting vessels.

Source : UKR/NATO

base opérationnelle aéroportée

Installation logistique modulaire, comprenant des zones fonctionnelles capables de fournir dans ses différents domaines de responsabilité un soutien logistique aux groupements interarmes engagés dans une opération aéroportée.

Source : FRA

оперативна база повітряно-десантних військ

Модульна установка тилового забезпечення, що включає в себе функціональні зони, здатні надавати у різних сферах відповідальності тилу підтримку загальновійськовим підрозділам, що беруть участь у повітряно-десантній операції.

Джерело: ФР

airborne operational base

Modular logistic facility composed of functional areas capable of providing logistic support to the combined task forces committed in an airborne operation. This support covers various areas of responsibility.

Source : FRA

bataille

Combinaison de combats particuliers livrés entre deux ou plusieurs forces armées organisées, la bataille est l'aboutissement de la manœuvre stratégique. Elle est composée d'engagements et de combats visant à la dislocation et le plus souvent la destruction d'une partie déterminée des forces adverses. Elle peut être décisive, mais ne pas entraîner nécessairement la fin de la guerre.

Source : FRA

битва

Сукупність боїв між двома чи більше організованими збройними силами, що є завершенням стратегічного маневру. Включає вступ у бій та сам бій, і має на меті дезорганізацію, а найчастіше знищення визначеної частини сил противника. Може бути вирішальною, але не означає сама по собі закінчення війни.

Джерело: ФР

battle

A combination of combats between two or more organized armed forces. It is the natural conclusion of the strategic maneuver. It includes engagements and combats aimed at the disruption and generally at the destruction of a given part of enemy forces and may be decisive, but does not in itself result in the termination of the war.

Source : FRA

bataille

Type principal d'action tactique, il implique une rencontre armée organisée entre des formations tactiques, des unités, des bâtiments, des aéronefs et sous-unités des partis en guerre. Cela consiste en attaques, en coordination des feux et des mouvements en termes d'objectif, de durée et de lieu. Le but d'une opération tactique est de détruire ou de mettre en déroute l'ennemi ou d'accomplir d'autres missions limitées dans le temps et le secteur. La bataille peut être interarmes, de défense aérienne, aérienne ou navale. Les forces prennent leur déploiement de combat pour l'action. Voir aussi opération.

Source : UKR/OTAN

бій

Основна форма тактичних дій військ (сил); організоване збройне зіткнення з'єднань, частин, кораблів, літаючих апаратів і підрозділів ворогуючих сторін, що є узгодженими за метою, місцем та часом ударами, вогнем та маневром. Проводиться, як правило, з метою знищення (розгрому) противника і виконання інших бойових завдань в обмеженому районі протягом короткого часу. Бій може бути загальновійськовим, протиповітряним, повітряним і морським. Для ведення бою війська (сили) приймають бойовий порядок.

Див. також операція.

Джерело: УКР/НАТО

battle

The main type of tactical action, it involves an organized armed encounter between tactical formations, units, ships, aircraft and subunits of the warring parties. This consists of attacks, fire and maneuver coordinated in terms of objective, time and place. The purpose of a tactical operation is to destroy or rout the enemy or to accomplish other missions limited in time and area. The battle may be combined arms, air defense, air or naval. Forces take up their combat deployment for action. See also operation.

Source : UKR/NATO

bataille classique

Bataille conduite sans utilisation des armes nucléaires tactiques.

Source : FRA

bataille nucléaire

Bataille comportant l'utilisation des armes nucléaires tactiques.

Source : FRA

bataillon

Appellation traditionnelle du module d'emploi regroupant plusieurs unités élémentaires de l'Infanterie (BatInf), du génie (BatGen), de l'arme des transmissions (BatTrans), du Matériel (BatMat), du Service de santé (BatMed) ou de l'ALAT (BatALAT).

Le terme de bataillon est également utilisé par extension pour désigner de manière générique tout module d'emploi encadrant plusieurs unités élémentaires et disposant d'un système de commandement de niveau 4.

Source : FRA

bâtiment d'assaut

Bâtiment affecté à la force opérationnelle amphibie et utilisé pour le transport des troupes d'assaut, des véhicules, de l'équipement et des approvisionnements jusqu'à la zone de l'objectif.

Source : FRA

bâtiment de débarquement

Bâtiment d'assaut construit pour de longues traversées en mer et pouvant être déchargé rapidement sur la plage même.

Source : FRA

bâtiment transport de chalands de débarquement

Bâtiment conçu pour le transport et la mise à l'eau d'embarcations amphibies et de véhicules amphibies, avec leurs équipages ainsi que les personnels et équipements à débarquer. Il est capable de rendre des services limités pour le carénage et les réparations des petits bâtiments et engins.

Source : FRA

звичайний бій

Бій, що ведеться без використання тактичної ядерної зброї.

Джерело: ФР

бій з застосуванням ядерної зброї

Бій з використанням тактичної ядерної зброї.

Джерело: ФР

батальйон

Традиційна назва бойової одиниці, що об'єднує кілька підрозділів піхоти (піхотний батальйон), інженерних військ (інженерний батальйон), військ зв'язку (батальйон зв'язку), техніки (технічний батальйон), санітарної служби (медичний батальйон) або авіації сухопутних військ.

Назва батальйону також використовується для позначення за родовою ознакою будь-якої бойової одиниці, що включає кілька підрозділів і має систему командування 4-го рівня.

Джерело: ФР

штурмовий корабель

Корабель, призначений для десантних підрозділів та використовується для перевезення штурмових підрозділів, техніки, обладнання та спорядження до відповідної зони.

Джерело: ФР

десантний корабель

Штурмовий корабель, розроблений для довготривалого перебування у морі та який можна швидко розвантажити у будь-якому місці.

Джерело: ФР

десантна баржа

Корабель, створений для доставки й спуску на воду морських десантних суден-амфібій і транспортних засобів-амфібій з їх екіпажами, а також особового складу і устаткування для висадки. Здатний виконувати певні функції з ремонту підводної частини судна й ремонту малих кораблів і машин.

Джерело: ФР

conventional battle

Battle conducted without using tactical nuclear weapons.

Source : FRA

nuclear battle

Battle during which tactical nuclear weapons are used.

Source : FRA

battalion

Traditional appellation of the "force package" gathering several basic units of the infantry branch (Inf.bat.), the engineer branch (Eng. bat.), the signals branch (Signals. bat.), the ordnance branch (ordnance bat.), the Défense Medical Services or the Army Aviation (Army Avt bat.).

The term "battalion" is also used by extension to generically designate any unit of employment comprising several basic units and a level-4 command system.

Source : FRA

assault shipping

Shipping assigned to the amphibious task force and utilized for transporting assault troops, vehicles, equipment and supplies to the objective area.

Source : FRA

landing ship

An assault ship which is designed for long sea voyages and for rapid unloading over and on to a beach.

Source : FRA

landing ship dock

A ship designed to transport and launch loaded amphibious craft and/or amphibian vehicles with their crews as well as embarked personnel and equipment. It can render limited docking and repair services to small ships and craft.

Source : FRA

batterie

Unité tactique et administrative d'artillerie correspondant à la compagnie (ou à l'unité équivalente dans les autres armes).

Source : FRA

belligérant

En temps de crise ou de guerre, individu, entité, force militaire ou État engagé dans un conflit (OTAN)

Source : FRA

besoin d'en connaître

Pour un organisme, une fonction ou un individu, nécessité impérieuse de prendre connaissance d'une information dans le cadre d'une fonction déterminée et pour la bonne exécution d'une mission précise.

Source : FRA

besoins en renseignement(s)

Identification des informations et des renseignements à obtenir de manière à lever les incertitudes et inconnues relatives à l'ennemi et à l'environnement d'une force afin de faciliter la préparation et le déroulement de son action.

Source : FRA

besoins prioritaires en renseignement

Renseignement que le commandant doit recevoir en priorité pour être en mesure d'établir ses plans et de prendre ses décisions.

Source : UKR/OTAN

bio-terrorisme

Emploi illégal ou menace d'emploi illégal d'armes ou d'agents biologiques contre les personnes, animaux, plantes ou matériels, afin de contraindre ou d'intimider les gouvernements ou les sociétés dans le but d'atteindre des objectifs politiques, religieux ou idéologiques. *Termes connexes* terrorisme ; arme biologique ; agent biologique ; guerre biologique.

Source : FRA

blessé au combat

Doit être considéré comme perte autre que « tué au combat », tout

батарея

Тактична й адміністративна одиниця артилерії, що відповідає роті (або відповідному підрозділу у інших родах військ).

Джерело: ФР

воююча сторона

Під час кризи або війни, особа, підрозділ, збройні сили або держава, що бере участь у конфлікті (НАТО)

Джерело: ФР

необхідні знання

Для організації, функції або особи - нагальна необхідність ознайомитися з інформацією у рамках певної функції для правильного виконання даного завдання.

Джерело: ФР

потреби у розвідувальних даних

Ідентифікація інформації й розвідданих, які потрібно одержати для усунення непевностей і невизначеностей щодо противника та до зовнішніх умов дій противника для полегшення підготовки й розвитку операції.

Джерело: ФР

пріоритетні потреби в розвідувальних даних

Потреби в розвідувальних даних, яким за розрахунком командира (командувача) надається першорядна значущість при плануванні і прийнятті рішень.

Джерело: УКР/НАТО

біотероризм

Нелегальне використання або загроза нелегального використання біологічних отруйних речовин проти людей, тварин, рослин чи техніки, з метою змусити до якихось дій або залякати уряд чи суспільство задля досягнення політично-релігійних, ідеологічних цілей. *Пов'язані терміни:* тероризм; біологічна зброя; біологічний реагент; біологічна війна.

Джерело: ФР

поранений у бою

Будь-яка поранена особа повинна вважатися втраченою, іншою, ніж

battery

Tactical and administrative artillery unit or subunit corresponding to a company or similar unit in other branches of the Army.

Source : FRA

belligerent

In time of crisis or war, an individual, entity, military force, or state engaged in conflict. (OTAN)

Source : FRA

need to know

Pressing need for an agency, a function or somebody to peruse a piece of information within the framework of a given function and for the proper execution of a specific mission.

Source : FRA

intelligence requirement

Identification of information and intelligence to be obtained so as to raise uncertainties and unknowns relative to the enemy and to the environment of a force to facilitate preparation and progress of its action.

Source : FRA

priority intelligence requirements

Those intelligence requirements for which a commander has an anticipated and stated priority in his task of planning and decision-making.

Source : UKR/NATO

bio-terrorism

The unlawful use or threatened use of biological weapons or biological agents against individuals, animals, plants or materials in an attempt to coerce or intimidate governments or societies to achieve political, religious or ideological objectives. *Related terms:* terrorism; biological weapon; biological agent; biological warfare.

Source : FRA

wounded in action (WIA)

A battle casualty other than "killed in action" who has incurred an injury

individu blessé par un facteur ou une cause externe. Ce terme inclut les différentes sortes de plaies ou blessures contractées au combat, qu'il s'agisse d'une blessure ouverte, d'une contusion, d'une fracture, d'une brûlure, d'une blessure due au souffle ou de tous les effets dû aux agents biologiques et chimiques, l'exposition aux radiations ou à toute autre arme ou agent de destruction.

Source : FRA

blocus naval

Isolement des ports, secteurs de détroits ou tout ou partie du littoral de l'état bloqué afin de couper ses liaisons de maritimes avec le monde extérieur et empêcher ses forces navales d'aller à l'extérieur du secteur bloqué.

Source : UKR/OTAN

bombardement de zone

Bombardement d'un ensemble d'objectifs constituant une zone et non d'un objectif ponctuel.

Source : FRA

bond

En guerre sur terre, mouvement simple de troupes, généralement de couvert en couvert, souvent exécuté sous le feu de l'ennemi.

Source : FRA

bouchon de mines

Zone minée par une trentaine de mines au plus, destinée à barrer un passage obligé terrestre ou fluvial.

Source : FRA

bouclage

Opération qui consiste à relier entre eux les conducteurs d'un même circuit aux fins de contrôle et de mesures. Le terme « bouclage » est souvent employé, à tort, à la place du terme « connexion ».

Source : FRA

boule de feu

Sphère lumineuse de gaz chauds qui se forme quelques millièmes de secondes après l'explosion d'une arme nucléaire, et commence immédiatement à augmenter de volume et à se refroidir.

Source : FRA

«убита у бою». Цей термін включає різні види ран або поранень, одержаних у бою. До поранень відносяться: відкрита рана, забій, перелом, опік, рани дихальних шляхів, рани внаслідок впливу біологічних і хімічних реагентів, радіаційного опромінення, поранення від іншої зброї або речовини.

Джерело: ФР

морська блокада

Ізоляція портів, зон проток, ділянок або всього узбережжя держави, яка блокується з метою припинення його зовнішніх зв'язків через море і заборони виходу сил його флоту за межі заблокованого району.

Джерело: УКР/НАТО

площове бомбардування

Бомбардування неточкової цілі, а сукупності цілей, що створюють зону.

Джерело: ФР

швидка зміна позиції

У сухопутній війні – звичайне пересування військ, зазвичай з одного укриття до іншого, часто під вогнем противника.

Джерело: ФР

замінована ділянка

Зона, замінована тридцятьма або більш мінами та призначена для блокування наземного або річкового проходу.

Джерело: ФР

замикання ланцюга

Операція, що полягає у з'єднанні між собою провідників одного ланцюга для контролю і вимірювань. Термін "запирання" часто помилково використовується замість терміна "поєднання".

Джерело: ФР

вогняна куля

Світлова сфера розпечених газів, що утворюється за кілька мільйонних долів секунд після ядерного вибуху і починає негайно збільшуватися в об'ємі та вистигати.

Джерело: ФР

due to an external agent or cause. The term encompasses all kinds of wounds and other injuries incurred in action, whether there is a piercing of the body, as in a penetrating or perforated wound, or none, as in the contused wound, all fractures, burns, blast concussions, all effects of biological and chemical warfare agents, the effects of exposure to ionizing radiation or any other destructive weapon or agent.

Source : FRA

naval blockade

Isolation of the ports, straits areas or all or part of the shoreline of the blockaded state in order to sever its sea links with the outside world and to prevent its naval forces from going outside the blockaded area.

Source : UKR/НАТО

area bombing

Bombing of a group of targets constituting an area rather than a pinpoint target.

Source : FRA

bound

In land warfare, a single movement, usually from cover to cover, made by troops often under enemy fire.

Source : FRA

mine jam

Mined area of at most thirty mines, used to block a land or river choke point.

Source : FRA

loop

Operation which consists in joining the conductors of a same circuit for control and measuring purposes. The word "loop" is often used, wrongly, instead of "connection".

Source : FRA

fire-ball

The luminous sphere of hot gases which forms a few millionths of a second after detonation of a nuclear weapon and immediately starts expanding and cooling.

Source : FRA

branche logistique

Regroupe l'ensemble des activités qui vise, en opération, à donner au personnel et aux unités les moyens nécessaires à leur entretien et à leur action. Elle se divise en plusieurs domaines:

- a- soutien sanitaire;
- b- soutien de l'homme, qui, généralement, concourt aux actions de la «condition du personnel en opération»;
- c- maintenance dont fait partie le ravitaillement en munitions;
- d- soutien pétrolier;
- e- acheminement;
- f- soutien au stationnement.

Source : FRA

bréche d'une zone d'obstacle

Tâche tactique où tous les moyens sont mis en œuvre pour exécuter une percée ou s'assurer un passage à travers un dispositif de défense, un obstacle, un champ de mines ou une fortification des forces ennemies.

Source : FRA

brigade

Structure permanente à vocation opérationnelle, composée d'un état-major et de forces regroupées dans le cadre d'un métier spécifique (blindé, mécanisé, blindé léger, infanterie spécialisée et aérone), et ayant vocation à mettre sur pied le noyau dur d'une brigade opérationnelle.

En opérations, la brigade est la grande unité interarmes de base, chargée de conduire les actions de contact (de combat et de relation avec le milieu) et de coordonner les actions des appuis dans sa zone d'engagement.

Grande unité de circonstance, elle est constituée à la demande autour d'un noyau dur pour réaliser une mission tactique définie.

D'un volume pouvant varier de 2 000 à 6 000 hommes, elle peut s'engager :

- a- soit au sein d'une force opérationnelle terrestre, sous commandement national ou multinational, subordonnée soit à une division, soit directement à la force ;
- b- soit en tant que force opérationnelle terrestre, sous commandement national.

Dans tous les cas, la brigade ne met

логістика

Об'єднує сукупність видів діяльності метою яких є забезпечення особового складу і підрозділів необхідними засобами під час проведення операції. Поділяється на кілька сфер:

- а – медичне забезпечення;
- б- підтримка особового складу, яка загалом співпадає з «підтримкою особового складу під час операції»;
- в- обслуговування, частиною якого є постачання боєприпасів;
- г - забезпечення паливом;
- д – доставка;
- е – забезпечення розташування.

Джерело: ФР

підготовка проходів

Тактичне завдання, де застосовуються всі засоби для прориву або забезпечення проходів через оборонні бойові порядки, перешкоди, міні поля або укріплення сил противника.

Джерело: ФР

бригада

Постійна структура оперативного призначення, що складається зі штабу й сил певної військової спрямованості (бронетанкові підрозділи, механізовані, легкі танки, спеціалізована й аеромобільна піхота). Головне призначення створити тверде ядро оперативної бригади.

Під час проведення операцій бригада – це базове загальновійськове з'єднання для ведення бойових дій в безпосередньому зіткненні з противником і координації дій з підтримки у своїй зоні вступу в бій.

Бригада - тимчасове військове з'єднання. Вона формується за вимогою, навколо постійного, ядра для здійснення певного тактичного завдання.

Її особовий склад – 2000-6000 осіб. Вона може використовуватися:

- а - або у складі сухопутної оперативної сили під національним або багатонаціональним командуванням, яка підпорядковується дивізії чи вищому командуванню напряму;
- б- або, як сухопутної оперативної

logistic branch

It groups together all the activities aiming at providing the personnel and the units with the assets necessary for their maintenance or support. It is divided into several fields:

- a- medical support;
- b- troop support, which generally works towards the actions of the "soldier condition on operation";
- c- maintenance including ammo resupply;
- d- POL support;
- e- movement;
- f-stationing support.

Source : FRA

breach

A tactical task where all means available are employed to break through or secure a passage through an enemy defense, obstacle, minefield, or fortification.

Source : FRA

brigade

Standing operational structure, made up of one staff and of forces gathered together around a specific skill (armour, mechanized, light armour, specialized infantry and airmobile), and designed to set up the hardcore of an operational brigade.

In operations, the brigade is the basic combined arms major unit, tasked with contact actions (of combat, and relations with the environment) and with coordinating the supports within its engagement area.

Temporary major unit, the brigade is constituted in the demand around a nucleus key to realize a defined tactical mission.

Its strength can vary between 2,000 and 6,000 men, and it can be engaged:

- a- either within a ground operational force, under national or multinational command, subordinate to the division or directly to the Force;
- b- or as a ground operational force, placed under national command.

In any case, the brigade only implements those operational functions deemed necessary for the success of its mission, and it does

en oeuvre que les fonctions opérationnelles nécessaires à la réussite de sa mission et ne dispose pas de capacités permanentes de soutien.

Source : FRA

сили під національним командуванням.

У всіх випадках бригада виконує лише оперативні функції, необхідні для виконання поставленого завдання й не має у своєму розпорядженні постійних підрозділів підтримки.

Джерело: ФР

not have any standing combat service support capabilities.

Source : FRA

brigade d'appui spécialisé

Grande unité organique ou opérationnelle articulée en plusieurs modules d'emploi d'appui spécialisé du niveau du bataillon ou du groupement qui peuvent appartenir à la même arme et avoir plusieurs fonctions opérationnelles.

Source : FRA

бригада спеціалізованої підтримки

Штатне або оперативне військове з'єднання, що складається з декількох модулів застосування спеціалізованої підтримки, рівня батальйону або угруповання, які можуть належати до того самого роду військ і мати кілька оперативних функцій.

Джерело: ФР

specialised support brigade

Major organic or operational unit organised into several specialised support packages at battalion or task-force level, which could belong to the same branch and have several operational functions.

Source : FRA

brigade franco-allemande

Grande unité terrestre du corps européen regroupant des unités nationales et binationales.

Source : FRA

франко-німецька бригада

З'єднання сухопутних військ об'єднаних європейських збройних сил, до складу якого входять національні та двонаціональні підрозділи.

Джерело: ФР

french-german brigade

Major ground unit belonging to the EUROCORPS, and comprising national and bi-national units.

Source : FRA

brigade logistique

Grande unité de la chaîne opérationnelle permanente des forces terrestres regroupant des formations logistiques, d'appui au mouvement et à la mobilité des blindés. Elle est chargée de fournir des moyens nécessaires au soutien d'une force opérationnelle terrestre ainsi que l'ossature du poste de commandement de la Base logistique interarmées de théâtre ou du base logistique terre.

Source : FRA

бригада тилового забезпечення

Постійне оперативне військове з'єднання сухопутних військ, що об'єднує підрозділи тилу, забезпечення руху і мобільності бронетанкових військ. На нього покладене завдання забезпечити необхідні засоби для підтримки сухопутних оперативних підрозділів, а також основу командного посту загальновійськової бази тилу ТВД або бази тилу сухопутних військ.

Джерело: ФР

logistic brigade

Major unit belonging to the standing operational chain of the land forces, gathering logistical, movement support and mobility support for armoured vehicles formations. It is tasked with providing the assets necessary for the support of a ground operational force, as well as the backbone of the theater support base command post, or the logistical group command post.

Source : FRA

brigade multinationale

1- Unité tactique comprenant des soldats appartenant à plusieurs pays contributeurs de troupes. L'OTAN fournit le pays cadre, dont proviennent les forces constituant l'état-major, y compris le commandant de la brigade donnée. Le pays cadre effectue la coordination logistique de base et fournit la partie la plus importante des troupes. Les autres pays contributeurs de troupes fournissent des forces constituant des éléments subordonnés.

Source : FRA

багатонаціональна бригада

1- Тактична частина, до складу якої входять солдати з різних країн. НАТО здійснює забезпечення рамкової країни, представники якої складають основу бригади, тобто штаб, включаючи і командира цієї бригади. Ця країна здійснює тилу координцію, а її представники складають основну частину особового складу. Інші країни забезпечують своїм особовим складом підлеглі підрозділи.

Джерело: ФР

multinational brigade

1- A tactical military unit comprising soldiers from more than one troop-contributing nation. NATO typically provides the framework nation, from whose forces the headquarters staff, including the brigade commander, are drawn. The framework nation conducts primary logistics coordination and provides a significant share of operational manning. Other troop-contributing nations provide forces to form subordinate elements.

Source : FRA

2- Unité tactique militaire comprenant des soldats de plus d'une nation contributrice de troupes. Typiquement, l'OTAN fournit la nation cadre, de laquelle les forces, le personnel de l'état-major du quartier général, incluant le commandant de brigade, sont tirées. La nation cadre conduit en priorité la coordination de la logistique et fournit une part significative d'équipements opérationnels. D'autres nations contributrices de troupes fournissent des forces pour former des éléments subordonnés.

Source : UKR/OTAN

2- Тактичне формування, особовий склад якого складається з військовослужбовців декількох країн, що виділили військові контингенти. НАТО звичайно виділяє "базову" державу, з військовослужбовців якої формується штаб бригади і призначається її командир. "Базова" держава здійснює координацію основного тилового забезпечення і надає значну частку бойового особового складу. Інші держави-учасники надають військовослужбовців, з яких формуються підлеглі підрозділи.

Джерело: УКР/НАТО

2- A tactical military unit comprising soldiers from more than one troop-contributing nation. NATO typically provides the framework nation, from whose forces the headquarters staff, including the brigade commander, are drawn. The framework nation conducts primary logistics coordination and provides a significant share of operational manning. Other troop-contributing nations provide forces to form subordinate elements.

Source : UKR/NATO

brouillage é lectronique

Émission, réémission ou réflexion intentionnelle d'énergie électromagnétique visant à réduire l'efficacité des dispositifs, matériels ou systèmes électroniques hostiles.

Source : UKR/OTAN

вплив радіоелектронними перешкодами

Навмисне випромінювання, перевипромінювання або відбиття електромагнітної енергії з метою зниження ефективності дії електронних пристроїв, техніки або систем противника.

Джерело: УКР/НАТО

electronic jamming

The deliberate radiation, reradiation or reflection of electromagnetic energy with the object of impairing the effectiveness of hostile electronic devices, equipment or systems.

Source : UKR/NATO

brouillage électronique

Émission, réémission ou réflexion intentionnelle d'énergie électromagnétique visant à réduire l'efficacité des dispositifs, matériels ou systèmes électroniques hostiles.

Source : FRA

електронні перешкоди

Передача, повторна передача або навмисне віддзеркалення електромагнітної енергії з метою зменшення ефективності пристроїв, техніки або електронних систем противника.

Джерело: ФР

electronic jamming

The deliberate radiation, reradiating or reflection of electromagnetic energy with the object of impairing the effectiveness of hostile electronic devices, equipment or systems.

Source : FRA

brouillage en barrage

Brouillage effectué en couvrant à la fois une large bande de fréquences.

Source : FRA

загороджувальні перешкоди

Встановлення перешкод, що одночасно покривають широкий діапазон частот.

Джерело: ФР

barrage jamming

Simultaneous electronic jamming over a broad band of frequencies.

Source : FRA

brouillage par balayage

Technique consistant à promener une émission de brouillage sur une large bande de fréquences.

Source : FRA

широкосмугові перешкоди

Метод, що полягає у випромінюванні електромагнітних хвиль, які створюють перешкоди на широкому діапазоні частот.

Джерело: ФР

sweep jamming

A narrow band of jamming that is swept back and forth over a relatively wide operating band of frequencies.

Source : FRA

brouillage sélectif

Brouillage d'une bande ou d'une fréquence particulière.

Source : FRA

вибіркові перешкоди

Перешкоди, що створюються для смуги або певної частоти.

Джерело: ФР

selective jamming

The jamming of a specific channel or frequency.

Source : FRA

brouilleur

Emetteur d'ondes électromagnétiques conçu spécialement en vue du brouillage.

Source : FRA

станція перешкод

Передавач електромагнітних хвиль, розроблений спеціально для створення перешкод.

Джерело: ФР

jammer

Device transmitting electromagnetic waves, and especially designed for jamming purposes.

Source : FRA

brouilleur à poursuite automatique	станція перешкод з автоматичним супроводженням	automatic search jammer
Système composé d'un récepteur d'interception et d'un émetteur de brouillage qui recherche, intercepte et brouille automatiquement certains signaux présentant des caractéristiques électromagnétiques spécifiques. Source : FRA	Система, що складається з приймача-перехоплювача й передавача перешкод, який шукає, перехоплює й автоматично придушує деякі сигнали із особливими електромагнітними характеристиками. Джерело: ФР	An intercept receiver and jamming transmitter system which searches for and jams signals automatically which have specific radiation characteristics. Source : FRA
brouilleur multi-fréquence	багаточастотна станція активних перешкод	barrage jammer
Brouilleur capable de brouiller simultanément plusieurs émissions différentes à l'intérieur d'une large bande de fréquences. Source : FRA	Передавач перешкод, здатний одночасно придушувати кілька різних передач у широкому діапазоні частот. Джерело: ФР	Jammer capable of jamming simultaneously several emissions over a wide area of frequency spectrum. Source : FRA
brouilleur-répéteur	станція встановлення перешкод – повторювач	repeater-jammer
Dispositif émetteur-récepteur qui amplifie, multiplie et retransmet les signaux reçus afin de les brouiller. Source : FRA	Приймально-передавальна станція, що підсилює, збільшує й передає отримані сигнали, для їх придушення. Джерело: ФР	A receiver transmitter device which amplifies, multiplies and retransmits the signals received, for purposes of deception or jamming. Source : FRA
brouilleur-répondeur	станція встановлення перешкод – відповідач	repeater-jammer
Brouilleur, associé à un récepteur ou à un détecteur, mis automatiquement en fonctionnement par la réception ou la détection des signaux qu'il est destiné à brouiller. Source : FRA	Передавач перешкод, з'єднаний з приймачем або детектором, який автоматично приводиться в дію одержанням або виявленням сигналів, які він повинен придушувати. Джерело: ФР	Jammer, linked with a receiver or detector, which is automatically activated by the reception or detection of the signals it is supposed to jam. Source : FRA
brûlure	опік	burn
Brûlure due à une exposition excessive (ou de la peau nue) au rayonnement thermique. Source : FRA	Опік шкіри, викликаний надмірним впливом теплового випромінювання. Джерело: ФР	Skin wound caused by an excessive exposure (of the naked skin) to thermal radiation. Source : FRA
bureau	штабний елемент	staff branch (UK) – staff section (US)
Éléments composant un état-major ou une division d'état-major. Il peut lui même être organisée en plusieurs sections. Source : FRA	Елементи, з яких складається штаб або відділення штабу. Може сам складатися з кількох підрозділів. Джерело: ФР	Elements composing a staff or a division of staff. It can be even organized itself in several sections. Source : FRA

C

câble de parachutage	анкерний трос	anchor line cable
Câble fixé dans la soute d'un aéronef et destiné à l'accrochage des mousquetons des dispositifs d'ouverture automatique des parachutes. Source : FRA	Трос, закріплений у відсіку літального апарата і призначений для прикріплення карабінів пристроїв автоматичного відкриття парашутів. Джерело: ФР	Cable attached in the cargo bay of an aircraft, used to hook the snap hooks from the parachute automatic opening devices. Source : FRA

cadence d'enlèvement

Intervalle de temps qui sépare les trains embarquant une même unité en un même point. La valeur de cet intervalle est fonction des possibilités.

Source : FRA

інтервал подачі

Інтервал часу, що відокремлює потяги, на які завантажують підрозділи однієї частини в одному пункті. Значення цього інтервалу залежить від можливостей.

Джерело: ФР

removal rate

Time interval between the trains embarking the elements of single unit at the same place. This time interval depends on the removal possibilities.

Source : FRA

cadence de tir pratique

Nombre de coups que peut tirer une arme en une minute dans des conditions normales d'emploi.

Source : FRA

бойова швидкострільність

Кількість пострілів, яку може зробити зброя за одну хвилину у звичайних умовах застосування.

Джерело: ФР

effective rate of fire

The number of rounds fired per weapon per minute, under normal conditions of employment.

Source : FRA

cadence de tir théorique

Nombre de coups que peut techniquement tirer une arme en une minute.

Source : FRA

технічна швидкострільність

Кількість пострілів, яку може зробити зброя за одну хвилину з технічної точки зору.

Джерело: ФР

theoretical rate of fire

The number of rounds that a weapon can theoretically fire per minute.

Source : FRA

cadence normale de tir

Cadence de tir que peut réellement soutenir une arme pendant une période illimitée, sans chauffer excessivement.

Source : FRA

звичайний темп вогню

Швидкострільність при якій зброя протягом необмеженого періоду функціонує не перегріваючись.

Джерело: ФР

sustained rate of fire

Actual rate of fire that a weapon can continue to deliver for an indefinite length of time without seriously overheating.

Source : FRA

cadencement

a- VF : opération qui consiste à affecter une marche à chaque train de façon que la cadence d'enlèvement soit respectée.

b- VR : opération qui consiste à fixer un intervalle de temps entre les éléments se déplaçant sur un même itinéraire dans le même sens.

Source : FRA

упорядкування

a- транспортування потягом: операція, що полягає у визначенні такого інтервалу подачі транспортних засобів для завантаження підрозділів однієї частини, щоб дотримуватися темпу завантаження.

б- транспортування автомобільним транспортом: операція, що полягає у визначенні інтервалу часу між підрозділами, які пересуваються по тому самому шляху у тому ж напрямку.

Джерело: ФР

cadencement

a- Rail transportation: operation consisting in allotting a movement plan to each train so as to meet the removal rate.

b- Road transportation: operation consisting in determining a time interval between the elements moving on a same route in the same direction.

Source : FRA

calculs opérationnels et tactiques

Calculs menés par le personnel de l'état-major d'un quartier général, de formations principales et tactiques et d'autres unités pour définir le qualitatif, le quantitatif, le temps et autres facteurs exigés dans le cadre du processus décisionnel pour mener une opération ou des combats terrestres pour planifier l'emploi des forces et maintenir le commandement, la conduite et le contrôle.

Source : UKR/OTAN

оперативно-тактичні розрахунки

Обчислення, проведені особовим складом управління, об'єднань, з'єднань, частин і підрозділів, метою яких є - визначити кількісні, якісні, тимчасові та інші показники для прийняття рішень на операцію (бій) або обґрунтування планування застосування військ і забезпечення управління.

Джерело: УКР/НАТО

operational and tactical calculations

Computation by the staff of headquarters, major and tactical formations and other units to define the qualitative, quantitative, time and other factors required for decision-making for an operation or battles or as grounds for planning the use of forces and maintaining command and control.

Source : UKR/NATO

calque d'objectifs

Feuille transparente qui, superposée à une carte, à un dessin, à un croquis particulier, y localise les objectifs et précise certaines de leurs caractéristiques. Ce calque peut aussi comporter les limites entre des éléments, des objectifs et des dispositifs amis avancés.

Source : FRA

калька цілей

Прозорий аркуш, який, якщо його накласти на карту, малюнок, певне креслення, локалізує там цілі і уточнює деякі їхні характеристики. На таку кальку можуть також бути нанесені межі між підрозділами, цілями й передовими бойовими порядками своїх військ.

Джерело: ФР

target overlay

A transparent sheet which, when superimposed on a particular chart, map, drawing, or tracing, depicts target locations and designations. The target overlay may also show boundaries between maneuver elements, objectives and friendly forward dispositions.

Source : FRA

camouflage

1- Action visant à soustraire le personnel, le matériel, les installations, les activités et les informations de toute nature aux investigations de l'ennemi.

2- Utilisation de matériaux naturels ou artificiels sur des personnes, des objets ou des positions tactiques en vue de désorienter, de tromper l'ennemi ou de se soustraire à sa vue.

Source : FRA

маскування

1- Дія, призначена на укриття особового складу, устаткування, установок, діяльності й інформації будь-якого роду від розвідки противника.

2- Використання природних або штучних матеріалів для маскування особового складу, цілей або тактичних позицій з метою дезорієнтації, введення в оману противника або зникнення з його поля зору.

Джерело: ФР

camouflage

1- Action aiming at protecting personnel, material, facilities, activities and all types of information from the enemy's investigations.

2- The use of natural or artificial material on personnel, objects or tactical positions with the aim of confusing, misleading or evading the enemy.

Source : FRA

camouflage des conversations et des messages

Mise en œuvre par l'utilisateur de procédés sommaires convenant bien aux besoins des petits échelons de combat pour cacher à l'adversaire pendant un temps limité le sens précis d'une conversation ou d'un message.

Source : FRA

скритність переговорів і повідомлень

Здійснюється користувачем всіх процесів, що використовуються у малих бойових підрозділах для приховування від противника на обмежений час точного змісту розмов або повідомлень.

Джерело: ФР

conversation and message masking

Implementation by the user of summary processes that are well suited to the needs of lower combat echelons to conceal the very meaning of a conversation or a message from the enemy for a limited period of time.

Source : FRA

camp de prisonniers de guerre

Dépôt de nature semi-permanente, établi dans la zone des communications ou dans la zone de l'intérieur (territoire national), pour l'internement et l'administration des prisonniers de guerre. Ce dépôt peut être situé dans d'autres installations militaires.

Source : FRA

табір військовополонених

Непостійне місце збору, облаштоване у зоні комунікацій або у внутрішній зоні (національна територія), для інтернування й управління військовополоненими. Цей пункт може бути розташований на інших військових об'єктах.

Джерело: ФР

prisoner of war camp

A camp of a semi-permanent nature established in the communication zone or zone of interior (home country) for the internment and complete administration of prisoners of war. It may be located on, or independent of, other military installations.

Source : FRA

campagne

1- Série d'opérations, souvent reliées entre elles sur un même théâtre, essentiellement menées par des forces interarmées multinationales et destinées à atteindre les objectifs stratégiques.

Source : FRA

кампанія

1- Серія операцій, часто об'єднаних між собою на одному ТВД, які ведуться винятково багатонаціональними загальновійськовими силами та які призначені для досягнення стратегічних цілей.

Джерело: ФР

campaign

1- Series of often related operations on the same theater, essentially conducted by multinational joint forces and aimed at reaching the strategic objectives.

Source : FRA

2- Ensemble d'opérations militaires planifiées et conduites pour atteindre un objectif stratégique dans un délai

2- Ряд військових операцій, в яких, як правило, беруть участь морські, сухопутні і військово-

2- A set of military operations planned and conducted to achieve a strategic objective within a given

et une zone géographique donnés, impliquant généralement des forces maritimes, terrestres et aériennes.
Source : UKR/OTAN

campagne navale

Opération, ou série d'opérations reliées entre elles, essentiellement menées par des forces navales (de surface, sous-marines, aériennes ou amphibies) dans le but d'acquérir, d'étendre ou de conserver le contrôle de la mer.
Source : UKR/OTAN

canal de transmission

Désigne tout médium (fil, câble, liaison hertzienne ou optique), capable d'assurer un transfert d'informations entre deux équipements.
Source : FRA

canaliser

Tâche tactique visant à restreindre les opérations dans une zone étroite par l'utilisation combinée d'obstacles, de feux et/ou de manœuvres ou par la mise en place d'unités.
Source : FRA

cannibalisation

Opération technique consistant à prélever sur un matériel en état ou réparable un ou plusieurs ensembles, sous-ensembles ou pièces de rechange pour répondre à un besoin urgent d'approvisionnement.
Source : FRA

cap

Angle mesuré dans le sens des aiguilles d'une montre, entre la direction du nord (du compas, de la grille, magnétique ou vrai) et la direction de l'axe longitudinal de l'aéronef ou du navire.
Source : FRA

capacité

a- Ensemble quantifié et organisé de moyens, de personnels et matériels dont dispose un module et qui contribue à lui conférer ses

повітряні сили, планування і проведення яких спрямовано на досягнення в заданий термін стратегічної цілі у визначеному географічному районі.
Джерело: УКР/НАТО

військово-морська кампанія

Операція або низка взаємозалежних операцій, проведених переважно військово-морськими силами, у тому числі надводними, підводними, повітряними і десантними силами з метою завоювання, розширення або збереження контролю над морським простором.
Джерело: УКР/НАТО

канал передачі

Означає будь-яке передавальне обладнання (дріт, кабель, електромагнітний або оптичний зв'язок), здатне забезпечувати передачу інформації між двома пристроями.
Джерело: ФР

змушувати рухатися у визначеному маршруту

Тактичне завдання з метою обмеження операції у вузькій зоні за допомогою комбінованого використання перешкод, вогню і/або маневру або розташування підрозділів.
Джерело: ФР

зняття частин з техніки для ремонту іншої

Технічна операція, що полягає у знятті з техніки, яка знаходиться в робочому стані або в ремонті одного або кількох агрегатів, вузлів або запчастин для термінових потреб.
Джерело: ФР

курс

Кут, вимірюваний за годинниковою стрілкою, між напрямком на північ (компасу, сітки, магнітний або правдивий) і напрямком поздовжньої осі літального апарату або судна.
Джерело: ФР

здатність

a- Кількісна і організована сукупність засобів, особового складу і техніки, які має підрозділ і які дозволяють йому виконувати

time and geographical area, which normally involve maritime, land and air forces.
Source : UKR/NATO

naval campaign

An operation or a connected series of operations conducted essentially by naval forces including all surface, subsurface, air and amphibious troops, for the purpose of gaining, extending, or maintaining control of the sea.
Source : UKR/NATO

transmission channel

Designates any medium (wire, cable, radio or visual link), capable of providing an information transfer between two pieces of equipment.
Source : FRA

canalize

A tactical task used to restrict operations to a narrow zone by the use of obstacles, fires, and/or unit maneuvering or positioning.
Source : FRA

cannibalization

Technical operation consisting in the removal of one or more assembly, sub-assembly or parts in order to meet an urgent need for supplies.
Source : FRA

heading

The direction in which the longitudinal axis of an aircraft or ship is pointed, usually expressed in degrees clockwise from north (true, magnetic, compass or grid).
Source : FRA

capability

a- Quantified and organized set of assets, personnel and equipment at the disposal of a force package, and which contributes to providing it

aptitudes.

b- Potentiel militaire exprimé en termes quantitatif et qualitatif.

Nota : une capacité se mesure, ce qui contribue à déterminer le degré de préparation opérationnelle du module. Une aptitude s'estime et ne se mesure pas. *Termes connexes* : capacité technique et capacité opérationnelle.

Source : FRA

capacité critique

Quantité maximum d'approvisionnements d'un dépôt dont on peut accepter la perte instantanée sans que la manoeuvre en soit compromise.

Source : FRA

capacité d'itinéraire

1- Débit maximum de l'itinéraire dans un seul sens au point où le débit est le plus faible.

2- Tonnage métrique maximum qui peut être déplacé dans le même sens sur un itinéraire particulier, en une heure. C'est le produit du débit d'itinéraire maximum dans un seul sens par la charge utile moyenne des véhicules.

Source : FRA

capacité d'une ligne de chemin de fer

Nombre maximal de trains que l'on peut faire circuler dans chaque sens de circulation sur une ligne de chemin de fer en 24 heures.

Source : FRA

capacité de défense

Forces et qualités que des forces militaires doivent avoir si elles veulent être capables d'effectuer leurs missions efficacement.

Source : UKR/OTAN

capacité de frappe en second

Capacité de disposer, après une première frappe, de moyens suffisants pour effectuer une contre-frappe efficace (cette expression se rapporte généralement aux armes nucléaires).

Source : FRA

свої функції.

б- Військовий потенціал, виражений у кількісних і якісних характеристиках.

Примітка: потужність вимірюється. Це допомагає визначати ступінь оперативної підготовки підрозділу.

Придатність оцінюється й не вимірюється. *Пов'язані терміни*: технічні можливості і бойова здатність.

Джерело: ФР

критична здатність

Максимальна кількість матеріалів складу, миттєва втрата яких не піддасть ризику успішного виконання маневру.

Джерело: ФР

пропускна здатність шляху

1- Максимальна пропускна здатність шляху в одному напрямку у точці, де пропускна здатність найменша.

2- Максимальний метричний тоннаж, який може бути переміщений в одному напрямку за одну годину по даному шляху. Це - відношення максимальної пропускної здатності шляху в один бік на середню вантажопідйомність транспортних засобів.

Джерело: ФР

пропускна здатність колії залізниці

Максимальна кількість потягів, яка може пройти в кожному напрямку руху на залізниці за 24 години.

Джерело: ФР

оборонна здатність

Сили, засоби і якості, якими повинні володіти війська для забезпечення здатності ефективно виконувати поставлені перед ними завдання.

Джерело: УКР/НАТО

здатність удару у відповідь

Здатність мати у своєму розпорядженні, після першого удару, достатню кількість засобів для завдання ефективного контрудару (це вираз стосується ядерної зброї).

Джерело: ФР

with its abilities.

b- Military potential expressed in quantitative and qualitative terms.

Note: a capability is assessed and not measured. *Related terms*: technical capability; operational capability.

Source : FRA

critical capability

Maximum quantity of supplies of a depot the instantaneous loss of which can be put up with without jeopardizing the maneuver.

Source : FRA

route capacity

1- The maximum traffic flow in one direction at the most restricted point on the route.

2- The maximum number of metric tons which can be moved in one direction over a particular route in one hour. It is the product of the maximum traffic flow and the average payload of the vehicles using the route.

Source : FRA

railway line capacity

The maximum number of trains which can be moved in each direction over a specified section of track during a 24 hour period.

Source : FRA

defence capabilities

Strengths and qualities that military forces must have if they are to be able to carry out their missions effectively.

Source : UKR/NATO

second strike capability

The ability to have, after a first strike, sufficient resources to deliver an effective counterblow (this phrase is generally associated with nuclear weapons).

Source : FRA

capacité de plage

Estimation en tonnes d'encombrement ou en tonnes-poids du fret qui peut être déchargé par jour sur une bande de rivage déterminée.

Source : FRA

добова вантажомісткість ділянки висадки десанту

Оцінка в тоннах-габаритах або в тонні-вазі фрахту, який може бути розвантажений за день на визначеній береговій смузі.

Джерело: ФР

beach capacity

An estimate, expressed in terms of measurement tons, or weight tons, of cargo that may be unloaded over a designated strip of shore per day.

Source : FRA

capacité de transport

Nombre de personnes, poids ou volume de chargement qu'un moyen de transport peut transporter dans des conditions déterminées.

Source : FRA

вантажомісткість

Кількість людей, вантажу або обсяг завантаження, які транспортний засіб може транспортувати у певних умовах.

Джерело: ФР

transport capacity

The number of persons, weight or volume of the load which can be carried by means of transport under given conditions.

Source : FRA

capacité militaire

Potentiel exprimé en termes quantitatifs (et éventuellement qualitatifs). On distingue :

a- les capacités militaires globales qui traduisent les missions assignées aux forces et les hypothèses d'emploi envisagées pour celles-ci en effets militaires majeurs ;
b- les capacités militaires spécifiques qui identifient tous les effets spécifiques à obtenir pour satisfaire entièrement chaque capacité militaire globale.

Source : FRA

військова здатність

Потенціал, що виражається у кількісному еквіваленті (при необхідності - в якісному). Розрізняють:

а- глобальні військові можливості, які включаються у завданнях, поставлених перед військами, гіпотезах їх використання для досягнення військових пріоритетних цілей;
б- військові специфічні можливості, які визначають всі цілі, що необхідно досягти для того, щоб задовольнити повністю кожен військову глобальну здатність.

Джерело: ФР

military capability

Potential, expressed in quantitative (or possibly qualitative) terms. One distinguishes:

a- the overall military capabilities, representing the missions assigned to the forces and their considered employment assumptions to obtain major military effects;
b- the specific military capabilities, identifying all the specific effects to be obtained in order to exhaustively meet the requirements of each overall military capability.

Source : FRA

capacité opérationnelle

Puissance militaire disponible pour réaliser une mission déterminée et précise. Les capacités opérationnelles d'une unité sont déterminées par:

a- le nombre, la disponibilité et le savoir-faire de son personnel;
b- le nombre, la disponibilité et les possibilités de ses équipements majeurs;
c- son organisation, son entraînement et sa cohésion.

La mesure des capacités opérationnelles d'une unité permet de déterminer son niveau de préparation opérationnelle.

Source : FRA

оперативна здатність

Доступна військова міць для виконання певного й чітко завдання. Бойові можливості підрозділу визначаються:

а- кількістю, наявністю і уміньми особового складу;
б- кількістю, наявністю і можливостями його основного спорядження;
в- його організацією, навчанням та злагодженістю.

Ступінь бойових здатностей підрозділу дозволяє визначити його рівень оперативної підготовки.

Джерело: ФР

operational capability

Military power available for a given and specific mission. The operational capabilities of a unit are determined by:

a- the number, state of readiness, and know-how of its personnel;
b- the number, availability and capabilities of its major items of equipment;
c- its structure, training and cohesion.

The measure of a unit's operational capability permits to determine its level of preparedness.

Source : FRA

capacité portuaire

Possibilité estimée d'un port ou d'un mouillage pour l'enlèvement journalier des cargaisons (exprimées habituellement en tonnes).

Source : FRA

пропускна здатність порту

Можливість порту або якорної стоянки для щоденного вивозу вантажів (зазвичай виражається в тоннах).

Джерело: ФР

port capacity

The estimated capacity of a port or anchorage to clear cargo in 24 hours usually expressed in tons.

Source : FRA

capacité technique

Possibilités offertes par un type de matériel, un système d'armes ou une forme d'organisation (données quantitatives mesurables et généralement annoncées par le constructeur).

Source : FRA

capacités

Possibilités militaires intrinsèques d'un groupement de forces ou d'un ensemble de moyens. Elles s'analysent par types de moyens (nombre d'unités ou de système d'armes) ou par fonction. La résultante des capacités représente le potentiel (notion quantitative).

Source : FRA

capacités de la force

1- Caractéristiques principales des forces définies par leur aptitude à remplir, face à une menace, les missions essentielles qui leur sont fixées.

2- Ensemble de connaissances et de savoir-faire maîtrisés collectivement qui permettent de déterminer l'aptitude d'une force à remplir une mission donnée.

Source : FRA

capteur

Équipement destiné à assurer la détection d'objets ou d'activités et permettant de les représenter ou de les enregistrer grâce à l'énergie ou aux particules qu'ils émettent, réfléchissent ou modifient.

Source : FRA

caractéristiques opérationnelles

1- Critères militaires spécifiques exigés d'un équipement (et apparaissant dans la fiche de caractéristiques militaires) afin de lui permettre de répondre à un besoin opérationnel reconnu.

Source : FRA

2- Qualités spécifiques militaires exigées d'un article d'équipement pour lui permettre pour satisfaire à un besoin opérationnel demandé.

Source : UKR/OTAN

технічні можливості

Можливості, які надає вид техніки, система озброєння або форма організації (кількісні дані вимірюються і зазвичай повідомляються конструктором).

Джерело: ФР

можливості

Внутрішні військові можливості об'єднання сил або засобів. Вони визначаються видами засобів (кількість підрозділів або систем озброєння) або функцією. Рівнодіюча здатностей представляє потенціал (кількісне поняття).

Джерело: ФР

можливості військ

1- Основні характеристики сил, визначені їхньою здатністю виконувати основні завдання, покладені на них.

2- Сукупність знань і колективних умінь, які дозволяють визначити здатність сили до виконання даного завдання.

Джерело: ФР

датчик

Устаткування, призначене для забезпечення виявлення цілей або їх активності і яке дозволяє представити або зареєструвати такі цілі завдяки енергії чи часткам, які вони викидають, відбивають або змінюють.

Джерело: ФР

оперативні характеристики

1- Особливі військові критерії, які вимагаються від устаткування (і зазначені у паспорті військових характеристик) для його відповідності певній оперативній потребі.

Джерело: ФР

2- Конкретні військові критерії, яким повинен відповідати той або інший вид техніки для того, щоб виконувалися відповідні експлуатаційні вимоги.

Джерело: УКР/НАТО

technical capabilities

Opportunities provided by a type of equipment, a weapon system or a type of structure (measurable quantitative data, announced in general by the manufacturer).

Source : FRA

capabilities

Intrinsic military possibilities of a group of forces or assets. They are analyzed according to the type of assets (number of units or weapon systems) or according to function. The potential is the result of the capabilities (quantitative notion).

Source : FRA

capabilities of the force - force capabilities

1- Main characteristics of the forces, defined by their ability to fulfill the crucial missions they have been tasked with, when faced with a threat.

2- All collectively mastered knowledge and know-how, permitting to determine the abilities of a force to carry out a given mission.

Source : FRA

sensor

An equipment which detects, and may indicate, or record objects and activities by means of energy or particles emitted, reflected, or modified by objects.

Source : FRA

operational characteristics

1- The specific military criteria required of an item of equipment to enable it to meet an agreed operational need.

Source : FRA

2- The specific military qualities required of an item of equipment to enable it to meet an agreed operational need.

Source : UKR/NATO

carburant conditionné

Carburant logé en fûts ou jerricanes.
Source : FRA

carburant en vrac

Carburant stocké dans des réservoirs de grande capacité et transporté à l'aide de camions-citernes ou de wagons-réservoirs.
Source : FRA

carburant unique

Carburacteur (code OTAN F-34) utilisé pour le soutien pétrolier des forces en opérations et en manœuvre.
Source : FRA

carburants et lubrifiants

Expression large qui englobe tous les produits pétroliers et assimilés, utilisés par les forces armées.
Source : FRA

cargaison

Marchandises et approvisionnements en transit.
Source : FRA

cargaison dangereuse

Cargaison qui, en raison de son caractère dangereux, fait l'objet de règlements particuliers pour son transport.
Source : FRA

cargaison de valeur

Cargaison dont la valeur peut se révéler importante au cours d'un stade ultérieur de la guerre.
Source : FRA

cargo

Synonyme de navire de charge destiné au transport de marchandises. On retiendra les trois types de navires suivants utilisés pour les besoins des armées :
a- cargo mixte : navire principalement destiné à transporter des marchandises mais aménagé pour recevoir un nombre restreint de passagers ;
b- cargo polyvalent : cargo conçu pour le transport de toutes sortes de marchandises : réfrigérées, vrac, conteneurs, colis lourds (wagons)...

розфасоване пальне

Пальне, залите у діжки або каністри.
Джерело: ФР

нерозфасоване пальне

Пальне, що зберігається у резервуарах великої ємності і транспортується у автоцистернах або у вагонах-цистернах.
Джерело: ФР

пальне за єдиними вимогами

Реактивне паливо (код НАТО F-34), що використовується під час проведення операцій та маневрів.
Джерело: ФР

паливно-мастильні матеріали (ПММ)

Широке поняття, що об'єднує всі нафтопродукти і споріднені продукти, що використовуються збройними силами.
Джерело: ФР
вантаж

Транзитні товари й постачання.
Джерело: ФР

небезпечний вантаж

Вантаж, який відповідно до свого небезпечного характеру, є предметом особливих заходів безпеки під час його перевезення.
Джерело: ФР

цінний вантаж

Вантаж, цінність якого може бути важливою протягом подальшої фази війни.
Джерело: ФР

вантажне судно

Такий тип судна, який призначено для вантажоперевезень. Для потреб збройних сил використовуються такі три типи суден:
а- вантажопасажирське судно: судно, призначене головним чином для перевезень товарів, але одночасно обладнане для перевезення обмеженої кількості пасажирів;
б- багатоцільове вантажне судно: вантажне судно, створене для перевезення будь-яких товарів: охолоджених, насипом, у контейнерах, важких

packaged petroleum products

Petroleum stored in barrels or jerrycans.
Source : FRA

bulk fuel

Fuel stored in very large tanks and transported in tank trucks or tank wagons.
Source : FRA

single fuel

Type of fuel (NATO code F-34) used for the POL support of forces during operations and maneuvers.
Source : FRA

petroleum, oils and lubricants

A broad term which includes all petroleum and associated products used by the armed forces.
Source : FRA

cargo

Commodities and supplies in transit.
Source : FRA

dangerous cargo

Cargo which, because of its dangerous properties, is subject to special regulations for its transport.
Source : FRA

valuable cargo

Cargo which may be of value during a later stage of war.
Source : FRA

cargo boat

Synonymous with freighter intended for transport of goods. One should take into account the three following types of ships used for the needs of the services:
a- cargo-passenger ship: a ship mainly intended to transport goods but fitted out to accommodate a limited number of passengers;
b- multipurpose cargo boat: a cargo ship designed to transport any type of goods: cooled, in bulk, containers, bulky parcels (railcars)...;
c- roll-on/roll off ship/cargo-ship.
Source : FRA

c- cargo roulier : cargo Roll-on/Roll-off, navire Roll-on/Roll-off.

Source : FRA

контейнерах (вагонах);
в- вантажне судно: вантажне судно з горизонтальним способом завантаження, корабель з горизонтальним способом завантаження.

Джерело: ФР

carnet d'objectifs - dossier d'objectifs

Dossier contenant des renseignements concernant un objectif déterminé, avec les indications utiles pour la préparation et la conduite de l'attaque de cet objectif.

Source : FRA

журнал цілей

Документ, що містить відомості щодо певної цілі, з визначеними вказівками для підготовки й атаки цієї цілі.

Джерело: ФР

target folder

A folder containing target intelligence and related materials prepared for planning and executing action against a specific target.

Source : FRA

carroyage militaire

Deux réseaux de lignes parallèles formant des carrées et se superposant d'une façon précise et uniforme, sur des cartes ou toute autre représentation de la surface de la terre et permettant, par rapport à certains points, l'identification d'autres points du terrain ainsi que les calculs de direction et de distance.

Source : FRA

військова система координат

Дві системи паралельних ліній, що утворюють квадрати і накладаються одна на одну точно і однаково на картах або будь-якому іншому відображенні земної поверхні і які дозволяють з урахуванням деяких точок ідентифікувати інші точки місцевості, а також розраховувати напрямки і відстані.

Джерело: ФР

military grid - grid

Two sets of parallel lines intersecting at right angles and forming squares; the grid is superimposed on maps, charts, and other similar representations of the surface of the earth in an accurate and consistent manner to permit identification of ground locations with respect to other locations and the computation of direction and distance to other points.

Source : FRA

carte

Représentation graphique, généralement sur une surface plane et à une échelle donnée des caractéristiques naturelles et artificielles de la surface (entière ou partielle) de la terre ou d'une planète. Les éléments caractéristiques sont positionnés en référence à un système de coordonnées.

Source : FRA

карта

Графічне відображення, зазвичай на площині і у визначеному масштабі природних і штучних характеристик поверхні (повністю або частково) землі або планети. Елементи карти зафіксовані стосовно системи координат.

Джерело: ФР

map

A graphic representation, usually on a plane surface, and at an established scale, of natural or artificial features on the surface of a part or the whole of the earth or other planetary body. The features are positioned relative to a coordinate reference system.

Source : FRA

carte de situation

Carte indiquant la situation tactique, logistique ou administrative à un moment donné.

Source : FRA

карта обстановки

Карта, що показує тактичну, логістичну або адміністративну ситуацію на даний момент.

Джерело: ФР

situation map

A map showing the tactical or the administrative situation at a particular time.

Source : FRA

carte des possibilités de tir

Carte généralement sous forme de calque, précisant les zones qui peuvent être atteintes par le tir de l'ensemble des armes d'une unité.

Source : FRA

карта можливостей стрільби

Карта, зазвичай у формі кальки, що уточнює зони, які можна накрити стрільбою усього озброєння підрозділу.

Джерело: ФР

fire capabilities chart

A chart, usually in the form of an overlay, showing the areas which can be reached by the fire of the bulk of the weapons of a unit.

Source : FRA

carte radiologique

Carte indiquant la situation radiologique réelle ou possible dans la zone d'intérêt.

Source : FRA

радіологічна карта

Карта, що зазначає реальну або можливу радіологічну обстановку у даній зоні.

Джерело: ФР

radiological map

Map showing the real or possible radiological situation in the area of interest.

Source : FRA

carte spécialisée

Carte à usage particulier, généralement conçue pour la navigation ou pour toute autre utilisation précise, sur laquelle des renseignements cartographiques essentiels sont combinés à diverses données choisies en fonction de l'usage prévu.

Source : FRA

спеціалізована карта

Спеціальна карта, створена для навігації або для будь-якого іншого точного використання. Головні картографічні відомості поєднанні з різними даними, обраними залежно від передбаченого призначення.

Джерело: ФР

chart

A special purpose map, generally designed for navigation or other particular purposes, in which essential map information is combined with various other data critical to the intended use.

Source : FRA

carte thématique

Documentation géographique militaire traitant en particulier des caractéristiques, des aptitudes ou des ressources offertes par le terrain.

Source : FRA

тематична карта

Військова географічна документація, у якій докладно розглядаються характеристики, можливості або ресурси місцевості.

Джерело: ФР

theme map

Military geographical documentation dealing with the terrain characteristics, possibilities or resources in particular.

Source : FRA

cartes de rédaction spéciale

Les cartes de rédaction spéciale ont pour but de faire ressortir certaines données physiques, humaines, économiques, politiques, historiques, etc., présentant un intérêt particulier pour la planification ou la conduite des opérations militaires.

Source : FRA

спеціальні карти

Мета спеціальних карт - відображення деяких фізичних, людських, економічних, політичних, історичних даних, що становлять особливий інтерес для планування або проведення воєнних операцій.

Джерело: ФР

special compiling map

These maps aim at making some physical, human, economic, political, historical... data stand out. These data afford a particular importance for the planning and conduct of military operations.

Source : FRA

catalogue d'obstacles

Répertoire, établi en temps de paix, après reconnaissance des systèmes d'obstacles réalisables sur le territoire national.

Source : FRA

список перешкод

Каталог, укладений у мирний час, після розвідки систем можливих перешкод на національній території.

Джерело: ФР

obstacle list

List drafted in peacetime after a recce of the obstacle network that can be constructed on the national territory.

Source : FRA

catégorie des forces

Classement des forces armées du point de vue de leur emploi dans le cadre du maintien de l'ordre :

a- forces de 1ère catégorie: la gendarmerie départementale et la garde républicaine;

b- forces de 2ème catégorie : la gendarmerie mobile;

c- forces de 3ème catégorie: les forces armées terrestres, maritimes, aériennes, et les unités de gendarmerie mises sur pied à la mobilisation (EDGM).

Source : FRA

класифікація сил

Класифікація збройних сил з точки зору їх застосування в рамках підтримки порядку:

a- сили 1-ої категорії: департаментська жандармерія й республіканська гвардія;

b- сили 2-ої категорії: мобільна жандармерія;

в- сили 3-ої категорії: сухопутні, морські, повітряні війська та підрозділи жандармерії, що застосовуються при мобілізації.

Джерело: ФР

force category

Classification of the armed forces as regards their commitment in the framework of the maintenance of law and order.

a- forces of the 1st category: the district gendarmerie and the republican guard;

b- forces of the 2nd category: the riot gendarmerie;

c- forces of the 3rd category: the land, naval and air armed forces and the gendarmerie units activated on mobilization (French acronym: EDGM).

Source : FRA

ceinture d'obstacles

Normalement, mesure de contrôle des obstacles au niveau de la brigade qui précise l'objet et l'emplacement des obstacles de son échelon intermédiaires. Une telle ceinture est aussi établie en complément du but poursuivi par l'échelon supérieur.

Source : FRA

пояс перешкод

Зазвичай, процедура перевірки перешкод на рівні бригади, що уточнює предмет і місце проміжних перешкод її середнього ешелону. Такий пояс встановлюється також на додаток до цілі, яка повинна бути

obstacles belt - belt

Normally, a brigade-level obstacle control measure that specifies the intent and location of subordinate obstacles. It also supports the intent of the higher headquarters obstacle zone.

Source : FRA

досягнута вищим ешелonom.
Джерело: ФР

cellule

Appellation générique de la composante organique et/ou opérationnelle de l'unité élémentaire, du sous-groupe et d'un détachement d'appui spécialisé ne comprenant que des personnels de la même arme ou de la même fonction opérationnelle et servant le plus souvent le même système d'arme. Elle correspond à la section, au peloton, à la patrouille ALAT en fonction de l'arme d'appartenance. Subdivision de la section d'un bureau d'état-major. La cellule peut elle même être organisée en plusieurs équipes.

Source : FRA

відділення

Родова назва штатної й/або оперативної складової підрозділу спеціалізованої підтримки, що включає лише особовий склад того самого роду військ або тієї самої оперативної функції, і який частіше за все обслуговує те саме озброєння. Вона відповідає роті, взводу, патрулю легкої авіації сухопутних військ в залежності від приналежності до роду військ. Структурний елемент взводу відділу штаба. Відділення може поділятися на кілька команд.

Джерело: ФР

cell

Generic appellation of the organic and/or operational component of a basic unit, a company team or a specialised support detachment which only comprises personnel belonging to a single branch or a single operational function, and who most of the time implement the same weapon system. It corresponds to a section, a platoon or an Army Aviation patrol, depending on the branch they belong to. Subdivision within a Staff. The cell itself can be subdivided into several teams.

Source : FRA

cellule de commandement

Élément de l'état-major, comprenant à la fois le personnel et le matériel requis, permettant au commandant de formuler des orientations et de donner des ordres et des directives aux subordonnés.

Source : FRA

підрозділ управління

Підрозділ штабу, до якого одночасно включені особовий склад і необхідна техніка, що дозволяє командирів сформулювати напрямки дій і видавати накази й директиви підлеглим.

Джерело: ФР

command element

The staff element, including personnel and equipment, that enables the commander to formulate guidance and issue orders.

Source : FRA

cellule mouvements-transports

Organisme chargé de la préparation, des mesures d'exécution et de la régulation des mouvements et transports de personnel et de fret sur les lignes de communications.

Source : FRA

транспортний елемент

Підрозділ, відповідальний за підготовку, виконання й регулювання руху, транспортування особового складу і фрахту на лініях комунікацій.

Джерело: ФР

movement cell

Organization tasked with the preparation, execution measures and regulation of the movements and transport of personnel and materiel on the lines of communication.

Source : FRA

cellules

Éléments organiques d'un poste de commandement remplaçant les bureaux traditionnels, spécialisés dans le traitement des informations relatives aux grandes composantes de la manœuvre (renseignement, appuis, soutien logistique, etc.). Les cellules sont, si nécessaire, subdivisées en équipes.

Source : FRA

відділення

Штатні елементи командного пункту, що замінюють традиційні відділи, які спеціалізуються на обробці інформації, що стосується великих складових маневру (розвідка, підтримка, тилове забезпечення військ тощо). За необхідності відділення поділяються на команди.

Джерело: ФР

staff cells

Organic elements of a commanding post, replacing the traditional subdivisions, they are specialized in the processing of information pertaining to the major components of maneuver (military intelligence, combat support, logistic support, etc.). If needed, the cells themselves can be divided into teams.

Source : FRA

centigray (cGy)

Unité usuelle de dose absorbée, indépendamment de la nature du rayonnement ; elle remplace le rad pour la dosimétrie tactique.

Source : FRA

сантігрей (cGy)

Одиниця поглиненої дози, незалежно від природи випромінювання. Вона замінює рад для тактичного дозиметричного контролю.

Джерело: ФР

centigray (cGy)

Unit of measurement of the absorbed dose of any type of radiation; it replaces the rad for tactical dosimetry.

Source : FRA

centre d'exploitation

Centre de transmissions qui, associé à un ou plusieurs PC, a pour fonctions principales l'établissement des conversations à distance et l'acheminement des informations dans les meilleures conditions de rapidité et de sécurité.

Source : FRA

centre d'impact

Point moyen d'un tir.

Source : FRA

centre d'information de la presse

Organisme mis en place par des instances nationales en vue de fournir aux médias des informations récentes et précises sur des sujets, des événements et des opérations d'intérêt national ou allié et de mettre à disposition certaines formes d'appui, de conseil et d'aide, ainsi que des escortes pour des correspondants de guerre.

Source : FRA

centre d'interprétation photo (CIP)

Organisme de l'armée de terre chargé de l'interprétation, du tirage et de la diffusion des photos aériennes en liaison avec les organismes similaires de l'armée de l'air.

Source : FRA

centre d'opération (CO)

Au cœur du PC, le CO est le lieu où s'exercent les fonctions de commandement. Son accès est protégé. Il se compose de cellules spécialisées, travaillant sous la responsabilité du chef de CO. La structure d'un CO sera systématiquement adaptée au besoin de l'opération.

Source : FRA

centre de communication - centre de transmissions

Organisme responsable du traitement et du contrôle des communications, qui comporte normalement un centre de traitement des messages, un centre de cryptographie et des installations d'émission et de réception. Aussi appelé « centre de transmissions ».

центр обробки даних

Центр зв'язку, пов'язаний з одним або декількома командними пунктами. Його головні функції – забезпечення переговорів на відстані і доставка інформації якомога швидше та безпечніше.

Джерело: ФР

центр влучення

Середня точка стрільби.

Джерело: ФР

інформаційний прес-центр

Структура, створена національними інстанціями з метою надання засобам масової інформації свіжих і точних даних про події і операції у національному або союзницькому масштабі, а також надання деяких форм підтримки, порад й допомоги, супроводу для військових кореспондентів.

Джерело: ФР

центр обробки фотографій

Структура сухопутних сил, відповідальна за обробку, тиражування і поширення повітряних фотографій, разом з подібними організаціями у військово-повітряних силах.

Джерело: ФР

командний центр

Центр операцій знаходиться на командному пункті. Це місце, де здійснюються функції командування. Доступ до нього захищений. Він складається зі спеціалізованих відділень, що працюють під відповідальністю командира. Структура центру постійно змінюється відповідно до операції, що проводиться.

Джерело: ФР

центр зв'язку

Структура, відповідальна за обробку й контроль повідомлень. Такий центр зазвичай складається з центру обробки повідомлень, центру криптографії і прийомо-передавальних пристроїв. Також називається «центром передач». Примітка: прийомо-передавальні

operating center

Signal center connected to one or several CP(s), whose main function are the following: setting up of long distance conversations and forwarding of information in best speed and security conditions.

Source : FRA

check-point

A burst center.

Source : FRA

press information center

A facility established by national headquarters/organizations to provide the media with timely and accurate information on national and Allied issues, events and operations, and to provide other support, advice and assistance including escorts for war correspondents.

Source : FRA

imagery interpretation center

Army agency in charge of the interpretation, printing and distribution of air photographs together with the counterpart air force agencies.

Source : FRA

command center

Within a CP, the command center is the place where command functions are exercised. Access to it is restricted. It is made up of specialized cells, working under the responsibility of the commander of the command center. The structure of the command center will systematically be tailored to the operational requirements.

Source : FRA

communication centre

An organization responsible for handling and controlling communications traffic, normally comprising a message centre, a cryptographic centre, and transmitting and receiving stations. Also called "signal centre". Note: transmitting and receiving stations are not normally located in

Note : les stations émettrices et réceptrices ne sont normalement pas dans le centre de communication, mais leurs commandes à distance s'y trouvent.

Source : FRA

centre de conduite tactique air (CCTA)

Sous l'autorité du COMTACAIR, en relation directe avec le CCOA ou le CCOAT, il établit la situation aérienne, engage les moyens défensifs, suit la bataille aérienne et diffuse l'alerte.

Source : FRA

centre de contrôle régimentaire

Organisme de l'artillerie sol-air exerçant, dans le cadre des mesures de coordination avec l'armée de l'air, le contrôle direct des moyens qui lui sont rattachés. Il se situe généralement au niveau du régiment : CCR.

Source : FRA

centre de coordination Air (CCA)

1- Poste de conduite mis en oeuvre par du personnel interarmées et interallié subordonné au commandant de la composante aérienne par l'intermédiaire du CCOAT, et chargé de coordonner les demandes d'appui aérien au profit des forces terrestres.

2- Organisme de l'armée de l'air renforcé par du personnel interarmées ou interallié subordonné au COMTACAIR par l'intermédiaire du CCOAT, et chargé de coordonner les demandes de volumes de procédures dans la 3e dimension au profit des forces terrestres.

Source : FRA

centre de coordination des déplacements de théâtre

Organisme responsable de l'exécution, d'une partie ou de l'ensemble des tâches ou responsabilités d'un centre de coordination de mouvement national

станції зазвичай не входять до центру зв'язку, але там знаходяться їх пульти дистанційного керування.

Джерело: ФР

центр повітряного тактичного супроводу

Під керівництвом командувача тактичної авіації, у прямому зв'язку з центром повітряних операцій або тактичних повітряних операцій, він визначає повітряну обстановку, вводить в дію оборонні засоби, супроводжує повітряний бій і передає сигнал повітряної тривоги.

Джерело: ФР

полковий центр управління

Структура наземної протиповітряної оборони, що у рамках заходів по координації з військово-повітряними силами здійснює прямий контроль наданих їй засобів. Зазвичай він розташовується на рівні полку. Французьке скорочення: CCR.

Джерело: ФР

центр повітряної координації (французьке скорочення CCA)

1- Пункт здійснення супроводу, що утворюється з міжвидового і союзницького особового складу, і підпорядковується командувачу повітряної складової через начальника центру управління тактичною авіацією. Вн відповідальний за координацію запитів повітряної підтримки сухопутних сил.

2- Підрозділ військово-повітряних сил, посилений міжвидовим і союзницьким особовим складом, підпорядкований командувачу тактичної авіації через начальника центру управління тактичною авіацією, і відповідальний за координацію запитів у повітрі на користь наземних підрозділів.

Джерело: ФР

центр координації перевезень на ТВД

Орган, який відповідає за виконання усіх або частини функцій, завдань і обов'язків національного центру координації перевезень, якщо в країні, що

the communication centre but the remote controls for these facilities are located there.

Source : FRA

tactical air control center (TACC)

Placed under the command of the Tactical air commander, in direct contact with the air operations control center or the tactical air operations control center, the tactical air control center determines the air situation, engages the defensive assets, keeps track of the air battle and gives the warning.

Source : FRA

regimental control center

Air defense artillery organization directly controlling its attached assets, within the framework of the measures of coordination with the air force. It is located at battalion/regiment level (French acronym: CCR) most of the time.

Source : FRA

air operations coordination center (French acronym: CCA)

1- Poste de conduite mis en oeuvre par du personnel interarmées et interallié subordonné au commandant de la composante aérienne par l'intermédiaire du CCOAT, et chargé de coordonner les demandes d'appui aérien au profit des forces terrestres.

2- Agency of the air force backed up by joint or allied personnel subordinate to the tactical air commander through the combined air operations center and tasked with the coordination of the third dimension in support of ground forces.

Source : FRA

theatre movement coordination centre

The agency responsible for carrying out either some or all of the tasks and responsibilities of a national movement coordination centre, where no host nation authority exists

où , lorsque aucune autorité du pays d'accueil n'est en place ou quand celui-ci est incapable d'accomplir ces tâches.

Source : UKR/OTAN

centre de coordination des feux d'appui (CCA)

Organe de commandement appelé à coordonner toutes les formes d'appui feux et qui rassemble, en un emplacement unique, les moyens de transmissions et le personnel nécessaires. Aussi appelé centre de coordination des armes d'appui.

Source : FRA

centre de coordination nucléaire, radiologique, biologique et chimique

Organisme chargé de la coordination des activités des centres de recueil et d'interprétation NRBC dans un domaine d'observation NRBC donné. Cet organisme peut aussi assurer les fonctions de centre de recueil et d'interprétation NRBC pour la zone où il est situé.

Source : FRA

centre de détection et de contrôle (CDC)

Organisme de la défense aérienne chargé d'assurer au sein de la chaîne de contrôle opérationnel, la conduite instantanée des opérations aériennes. Il est en particulier chargé:

- a- de la diffusion de l'alerte;
 - b- de l'établissement de la situation aérienne générale dans sa zone de responsabilité;
 - c- du contrôle des moyens aériens;
 - d- du contrôle de l'acheminement direct aux unités d'artillerie sol-air.
- Lorsqu'un ou plusieurs systèmes de détection et de contrôle tactique sont implantés dans sa zone de responsabilité, ils sont reliés au CDC. Ce dernier leur transfère la mission de guidage des raids aériens et leur délègue la responsabilité du contrôle direct des unités d'artillerie sol-air implantées dans leur zone.

Source : FRA

centre de distribution

приймає, відсутній такий керівний орган, або у випадках, коли країна, що приймає, не може виконувати такі завдання.

Джерело: УКР/НАТО

центр координації вогневої підтримки

Орган командування призначений для координації усіх форм вогневої підтримки і який об'єднує у єдиному місці, необхідні засоби зв'язку й особовий склад. Також називається центром координації родів військ підтримки.

Джерело: ФР

центр ПХБ

Структура, відповідальна за координацію діяльності центрів збору й обробки даних по радіаційній, хімічній та біологічній обстановці у секторі спостереження. Така структура може виконати також обов'язки центру збору й обробки цієї інформації для зони, де вона розташована.

Джерело: ФР

центр виявлення й наведення

Структура протиповітряної оборони, відповідальна за забезпечення оперативного контролю, миттєвого проведення повітряних операцій. Несе відповідальність за:

- а- передачу сигналу тривоги;
 - б- оцінку загальної повітряної обстановки у її зоні відповідальності;
 - в- контроль повітряних засобів;
 - г- контроль забезпечення підрозділів зенитної артилерії.
- Одна або кілька систем виявлення і тактичного контролю, знаходячись в його зоні відповідальності, підтримують зв'язок з таким центром. Він передає їм завдання управління повітряними рейдами і надає їм функцію прямого контролю за підрозділами зенитної артилерії, розгорнутими у їхній зоні.

Джерело: ФР

центр розподілу

or when the host nation is unable to accomplish those tasks.

Source : UKR/NATO

fire support coordination center - supporting arms coordination center

A single location in which are centralized communications facilities and personnel incident to the coordination of all forms of fire support.

Source : FRA

nuclear, radiological, biological and chemical coordination center

Agency tasked with the coordination of the activities of the NRBC collection and interpretation centers in a given NRBC observation field. This agency can also provide the functions of NRBC collection and interpretation center in the area where it is located.

Source : FRA

control and reporting center (CRC)

Air defense organization tasked, within the operational control chain, with the immediate conduct of air operations. It is specially in charge of:

- a- the dissemination of the alert;
 - b- the definition of the overall air situation within its area of responsibility;
 - c- the control of air assets;
 - d- the control of the direct transport towards air defense artillery units.
- When one or more control and reporting systems are located within its area of responsibility, they are linked with the Control and Reporting Center. The latter hands them over the mission of guiding air raids, and delegates to them the responsibility of the direct control of air defense units located within their area.

Source : FRA

distribution center

Chantier installé dans une base ou une zone logistique où les chargements des camions de ravitaillement sont dissociés et transbordés sur les véhicules des formations abonnées en fonction des besoins de celles-ci.

Source : FRA

centre de gravité

Représentation physique ou immatérielle de la puissance dont un pays, une alliance, une force militaire ou toute autre entité tire sa liberté d'action, sa puissance ou sa volonté de combattre.

Source : FRA

centre de livraison

Chantier installé dans la zone d'une grande unité, où les approvisionnements livrés par l'échelon logistique supérieur sont transbordés dans les véhicules des formations et unités bénéficiaires.

Source : FRA

centre de mise en oeuvre (CMO)

Colocalisés avec le PC principal, des Centres de Mise en Oeuvre peuvent être créés, à titre permanent ou temporaire, pour assurer la mise en oeuvre de certaines fonctions spécialisées : renseignement, génie, artillerie, ALAT, mouvement, etc. Les CMO reçoivent leurs ordres des détachements d'appui, situés au PC de l'unité qui les emploie. Ils rédigent les ordres de mise en oeuvre (ordres « DU » ou « DE ») et conduisent l'action de leurs unités.

Source : FRA

centre de mise en oeuvre de la logistique (CMO LOG)

Structure de commandement de circonstance subordonnée à l'état-major du PC de force, le CMOLOG exécute les directives et plans donnés par le commandant de la force du niveau considéré. Son rôle est centré sur des actions d'exécution et de coordination du soutien logistique.

Source : FRA

Місце, розташоване на базі або в зоні тилу й постачання. Вантажі розвантажуються й перевантажуються на транспортні засоби підрозділів, зарезервовані залежно від їхніх потреб.

Джерело: ФР

центр важливості

Фізичне або нематеріальне представлення потужності країни, альянсу, армії, або іншої спільноти, що висловлює бажання діяти незалежно, боротися чи демонструвати свою потужність.

Джерело: ФР

пункт перевантаження

Майданчик, розгорнутий в зоні військового з'єднання, де матеріали, що постачаються вищим тиловим підрозділом, перевантажуються на транспортні засоби підрозділів-одержувачів.

Джерело: ФР

центр моніторингу

Центри введення в дію розташовуються разом з головним командним пунктом. Центри введення в дію можуть бути створені постійно або тимчасово для забезпечення деяких спеціальних функцій: розвідка, інженерні роботи, артилерійська підтримка, підтримка легкою авіацією сухопутних військ, забезпечення руху тощо. Центри введення в дію одержують накази від підрозділів підтримки, розташованих на командному пункті підрозділу, що їх використовує. Вони розробляють накази на введення в дію і керують діями своїх підрозділів.

Джерело: ФР

центр управління логістикою

Тимчасова структура командування, що підпорядковується штабу командного пункту сил. Такий центр виконує директиви й плани, видані командиром даного рівня. Його роль зосереджена на виконанні й координації тилового

Yard fitted out in a base or a logistics area where the loadings of the resupply trucks are split up and loaded onto the vehicles of the designated units according to their needs.

Source : FRA

center of gravity

The characteristics, capabilities or localities from which a nation, an alliance, a military force or other grouping derives its freedom of action, physical strength or will to fight.

Source : FRA

delivery center

Site prepared in the area of a major unit where the supplies delivered by the higher logistic echelon are loaded onto the vehicles of the supported formations and units.

Source : FRA

monitoring center

Co-located with the main CP, such centers may be permanently or temporarily set up to ensure the implementation of some specialized functions: intelligence, engineers, artillery, army aviation, movement, etc. These centers get their orders from the support detachments, located at the CP of the units using them. They draft the implementation orders (orders "from") and lead the action of their units.

Source : FRA

logistics implementation center

Contingency command structure under the authority of the force's headquarters, the logistics implementation center executes the directives and plans established by the commander of the force of the given level. Its role is focused on performing and coordinating the logistics support.

Source : FRA

centre de ravitaillement des essences (CRE)

Etablissement possédant des moyens de réception et de stockage de carburants et autres produits en vrac et conditionnés, et pouvant en assurer la réexpédition dans les mêmes conditions. Ils peuvent généralement assurer la distribution de tous les produits aux parties prenantes.

Source : FRA

centre de recueil et d'interprétation NRBC

Organisme chargé de la réception, de la synthèse et de l'évaluation des comptes rendus d'attaques NRBC et de la contamination qui s'ensuit, dans la zone d'observation, ainsi que de l'élaboration et de la diffusion des comptes rendus et de l'alerte.

Source : FRA

centre de résistance

1- Position de défense normalement très fortifiée et fortement équipée d'armes automatiques et autour de laquelle sont groupées, pour sa protection, d'autres positions.
2- Position nécessitant de grands travaux du génie pour la réalisation d'obstacles du génie et de positions protégées, localisée de façon à contrôler ou à interdire un axe d'approche. Normalement le poste de commandement et de conduite, les postes de secours et les dépôts de ravitaillement critiques seront enterrés et couverts. Les tranchées et autres constructions de protection protégeront les soldats et les armes durant un assaut par des forces embarquées ou débarquées.

Source : FRA

centre de transit pour évacuation sanitaire

Installation médicale qui a toutes les fonctions d'une unité de transit pour malades et blessés, mais avec une capacité d'accueil extensible pour l'évacuation sanitaire nationale.

Source : FRA

centre de transmissions

Ensemble de moyens de transmissions groupés sous les

центр заправки паливом

Структура, що володіє засобами одержання й зберігання пального й інших продуктів, як насипом так і упакованих і яка може забезпечити їх відправлення у тих же умовах. Зазвичай він може забезпечити розподіл всієї продукції сторонам-одержувачам.

Джерело: ФР

центр збору й обробки РХБ інформації

Структура, відповідальна за одержання, узагальнення і оцінку звітів про ядерні, біологічні та хімічні атаки і забруднення у зоні спостереження, а також за складання й поширення звітів і сигналів тривоги.

Джерело: ФР

опорний пункт

1-Оборонна позиція, зазвичай добре укріплена і оснащена автоматичною зброєю і навколо якої об'єднані інші позиції для її захисту.
2- Позиція, що вимагає проведення значних інженерних робіт для створення інженерних перешкод і захищених місць. Вона розташована так, щоб контролювати або блокувати напрям підходу. Зазвичай командний пункт і пункт ведення операції, пункти першої допомоги й склади постачання приховуються й закопуються. Траншеї й інші захисні споруди захищатимуть солдат і озброєння протягом атаки.

Джерело: ФР

транзитний центр для санітарної евакуації

Медична установа, яка виконує функції транзитного підрозділу для хворих і поранених, але має можливості розширеного прийому для санітарної евакуації.

Джерело: ФР

вузол зв'язку

Сукупність засобів зв'язку, об'єднаних під командуванням

refuelling center

Facility equipped with bulk or packaged POL receipt and storage assets. Such a facility can forward these products in the same conditions. They can generally issue all the products to the parties involved.

Source : FRA

nuclear, biological, chemical collection center

An agency responsible for the receipt, synthesis and evaluation of reports of nuclear, biological and chemical attacks and resultant contamination within the zone of observation, and for the production and dissemination of appropriate reports and warnings.

Source : FRA

strong point

1- A defensive position, usually strongly fortified and heavily armed with automatic weapons, around which other positions are grouped for its protection.
2- A position requiring extensive engineer effort for obstacles and survivability positions, and positioned to control or block an avenue of approach. Normally, command and control, aid stations, and critical supply stockpiles will be dug-in with overhead protection. Trenches and other protective construction will be done to protect soldiers and weapons from damage during assault by mounted and dismounted forces.

Source : FRA

in-transit evacuation facility

A medical facility that has all the functions of a casualty staging unit, but with an expandable holding capacity for national medical evacuation.

Source : FRA

signal center

Combination of signal communication assets gathered

ordres d'un même chef en vue d'assurer tout ou partie:

a- de la desserte d'un ou plusieurs PC;

b- de la commutation, de la retransmission et du transit des communications;

c- de la répartition, de la connexion et de la commutation des voies.

On distingue, d'après leur fonction principale, deux catégories de centres :

a- les centres d'exploitation ;

b- les centres nodaux.

Source : FRA

centre interallié d'information de la presse

Organisme mis en place par le personnel chargé de l'information publique au sein d'un état major militaire interallié en vue de fournir aux médias des informations récentes et précises relatives à des sujets, des événements et des opérations alliés se déroulant dans le cadre de ce commandement et de fournir certaines formes d'appui, de conseil et d'aide.

Source : FRA

centre interarmées de coordination des mouvements

Organisme de commandement régionale responsable, si besoin, de la gestion de mouvements opérationnels dans sa région respective.

Source : UKR/OTAN

centre mobilisateur (CM)

Organisme spécialisé existant en temps de paix qui a pour mission exclusive la mise sur pied de formations de réserve.

Source : FRA

centre national de coordination des mouvements

Organisme fourni par le pays d'accueil pour contrôler et coordonner les mouvements sur leur propre territoire.

Source : UKR/OTAN

centre nodal

Centre de transmissions qui, dans le cadre d'un système nodal, a pour mission :

a- d'établir les jonctions avec le ou

unого начальника, для повного або часткового забезпечення:

a- обслуговування одного або багатьох КП;

б- зв'язку, передачі й транзиту комунікацій;

в- розподілу, з'єднання і комутації каналів.

Відповідно до головної функції розрізняються дві категорії вузлів:

a - вузли експлуатації;

б – вузлові центри.

Джерело: ФР

прес-центр союзних військ

Структура, що відповідає за розповсюдження публічної інформації усередині військового штабу союзних військ з метою надання засобам масової інформації свіжої й точної інформації, щодо тем, подій і операцій союзників, що проходять у рамках цього командування і надання деяких форм підтримки, порад і допомоги.

Джерело: ФР

міжвидовий центр координації перевезень

Орган регіонального командування, що відповідає, за необхідністю, за організацію керування оперативними перевезеннями у відповідному регіоні.

Джерело: УКР/НАТО

мобілізаційний центр

Спеціалізована структура, що діє у мирний час, винятковим завданням якої є приведення в готовність резервних підрозділів.

Джерело: ФР

національний центр координації перевезень

Орган, наданий країною, яка приймає, для управління перевезеннями та їх координації на своїй території.

Джерело: УКР/НАТО

вузловий центр

Центр зв'язку, метою якого у рамках вузлової системи є:

a- встановлення зв'язку з одним або кількома сусідніми вузловими

under the authority of a single commander in order to ensure all or part of:

a- the connection of one or several CP(s);

b- the switching, forwarding and transit of communication;

c- the dissemination, connection and switching of transmission channels.

Depending on their main functions, there are two categories of centers:

a- exploitation centers;

b- nodal centers.

Source : FRA

allied press information center

A facility established by the public information staff of an Allied military headquarters to provide the media with timely and accurate information on Allied issues, events and operations occurring within the command and to provide other support, advice and assistance.

Source : FRA

joint movement-coordination centre

The regional command agency responsible for management of operational movements within a respective region, if required.

Source : UKR/NATO

mobilization station

Specialized peace-time organization whose sole mission is to prepare the training of the reserve.

Source : FRA

national movement-coordination centre

The agency provided by the host nation for control and coordination of movements on their own territory.

Source : UKR/NATO

centre nodal

A signal center with the following missions within the framework of a node system:

a- linking up with the neighboring

les centres nodaux voisins ;
b- de permettre le raccordement des PC au système ;
c- de participer à la constitution des relations.

Source : FRA

centre secondaire de recueil et d'interprétation nucléaire, biologique et chimique

Terme connexe : centre de recueil et d'interprétation NRBC.

Source : FRA

centre technique

Ensemble de moyens de télécommunications, séparé des centres d'exploitation pour satisfaire à des impératifs techniques ou tactiques.

Exemples : centre d'émission radioélectrique, centre hertzien (appelé communément site hertzien).

Source : FRA

centre vital

Fondement de la volonté de l'adversaire ou part essentielle de sa capacité de combattre et d'entretenir le conflit. Les centres vitaux constituent des objectifs de niveau stratégique qui, s'ils sont détruits ou neutralisés, conduiront l'adversaire, à plus ou moins brève échéance, à la défaite ou à négocier une solution acceptable. Cela peut être:

a- des décideurs politiques;

b- des organismes politico-stratégiques permettant à l'adversaire de conduire la guerre;

c- des infrastructures et des ressources;

d- des forces armées.

Source : FRA

cessation d'une offensive

Action combinée contre l'aviation ennemie, la défense aérienne, les forces terrestres et autres groupements, le commandement et les systèmes de commandement et la logistique, dont l'effet doit le forcer d'abandonner ses objectifs sur l'axe choisi. Le but de ce type d'opération est de priver l'ennemi de la capacité de poursuivre son offensive avec les groupements de force existants.

Source : UKR/OTAN

центрами;

б- забезпечення приєднання КП до системи;

в- участь у встановленні відносин.

Джерело: ФР

вторинний центр збору і обробки ядерної, біологічної й хімічної інформації

Пов'язаний термін: центр збору й обробки ядерної, біологічної й хімічної інформації.

Джерело: ФР

технічний центр

Сукупність засобів телекомунікації, окремо від центрів експлуатації для того, щоб відповідати технічним або тактичним вимогам.

Приклади: центр радіоелектричної передачі, центр радіорелейної мережі (яка звичайно називається радіорелейним об'єктом).

Джерело: ФР

життєвоважливий центр

Основа бойового духу противника або істотна частка його здатності вести бій і підтримувати конфлікт. Життєвоважливі центри є цілями стратегічного рівня, які, якщо вони зруйновані або знищені, приведуть противника у більш-менш короткий строк до поразки або змусять противника прийняти запропоновані умови. До них відносяться:

а - політичні керівники;

б- політико-стратегічні структури, що дозволяють противнику, вести війну;

в- інфраструктури й ресурси;

г- збройні сили.

Джерело: ФР

зрив наступу

Вплив на авіаційні, протиповітряні, сухопутні та інші угруповання, а також системи керування і матеріально-технічного забезпечення противника, в результаті якого він змушений відмовитись від досягнення поставленої мети на обраному напрямку. Ціль зриву наступу – позбавлення противника здатності продовжувати наступ у складі створених угруповань військ (сил).

Джерело: УКР/НАТО

node(s);

b- allowing the connection of the CPs to the system;

c- taking part to the establishment of relations.

Source : FRA

nuclear, biological, chemical area of observation-sub-collection center

Related term: nuclear, biological, chemical collection center.

Source : FRA

technical center

Set of signal assets, away from the main signal centers to meet the technical or tactical requirements.

Examples: radioelectrical emission centers, radio relay center (commonly called radio relay site)

Source : FRA

vital center

Basis of the enemy's will, or essential part of his combat or endurance capability. Vital centers represent objectives at the strategic level of war which, if destroyed or neutralized, will induce the defeat of the opponent or the negotiation of an acceptable solution in a more or less distant future. They can be:

a- political decision-makers;

b- political and strategic organizations, enabling the enemy to conduct the war;

c- infrastructure and resources;

d- armed forces.

Source : FRA

breaking up an offensive

Combined action against enemy aviation, air defence, ground force and other groupings, command and control systems and logistics, the effect of which is to force him to abandon his objectives on the selected axis. The purpose of this type of operation is to deprive the enemy of the ability to pursue his offensive with the existing force groupings.

Source : UKR/NATO

cessez l'engagement

Ordre de tir utilisé pour ordonner à des unités antiaériennes d'arrêter toute activité tactique dirigée contre un objectif désigné. Cet ordre peut être utilisé pour réorienter les feux contre un objectif ayant une priorité d'engagement plus élevée.

Source : FRA

cessez le feu

1- Arrêt temporaire des hostilités sur un théâtre, déclaré de façon unilatérale ou négocié entre les parties en conflit, ne mettant pas fin à l'état de guerre mais permettant, notamment, de mener des actions humanitaires ou des négociations.

Source : FRA

2- Une des conditions pour la cessation d'hostilités ; parfois employé comme un synonyme pour ce dernier. Un cessez-le-feu peut aussi être employé dans le règlement de questions particulières, par exemple le triage et l'échange de blessés ou l'envoi de parlementaires. Il est prononcé à l'avance pour un moment convenu entre les parties.

Source : UKR/OTAN

chaîne de commandement

Succession, de supérieur à subordonné, de chefs militaires dans l'exercice du commandement. *Terme connexe* : chaîne de commandement opérationnel.

Source : FRA

chaîne de commandement opérationnel

Echelons de commandement établis pour une opération particulière ou pour une suite d'opérations. *Terme connexe* : chaîne de commandement.

Source : FRA

chaîne de commandement opérationnel

Chaîne de commandement établie pour une opération particulière ou pour une suite d'opérations.

Source : UKR/OTAN

припинити бойовий контакт

Наказ протиповітряним підрозділам припинити будь-яку тактичну діяльність, скеровану проти визначеної цілі. Такий наказ може використовуватися для перенесення вогню на ціль, що має вищий пріоритет.

Джерело: ФР

припинення вогню

1- Тимчасове призупинення бойових дій на театрі, проголошене в односторонньому порядку чи в результаті переговорів сторін, що залучені до конфлікту. Воно не відмінює стану війни, але дозволяє здійснювати гуманітарні заходи або переговори.

Джерело: ФР

2- Одна з умов припинення воєнних дій; іноді вживається як його синонім. Використовується також при вирішенні приватних завдань, наприклад, збір поранених і обмін ними, відправлення парламентарів. Вводиться у завчасно домовлений сторонами час.

Джерело: УКР/НАТО

вертикаль управління

Послідовність військових керівників від начальника до підлеглого при виконанні наказів. *Пов'язаний термін*: вертикаль оперативного командування.

Джерело: ФР

вертикаль оперативного управління

Рівні командування, призначені для певної операції або для низки операцій. *Пов'язаний термін*: вертикаль управління.

Джерело: ФР

порядок підпорядкування

Порядок передачі повноважень осіб керівного офіцерського складу від вищестоящего до підлеглого, за допомогою якого здійснюється управління військами.

Також командні інстанції.

Джерело: УКР/НАТО

cease engagement

Fire control order used to direct air defense units to stop all tactical activity against a designated target. This order can be used to reorient fires against a target having a higher engagement value.

Source : FRA

cease-fire

1- A temporary cessation of hostilities in a theatre, declared unilaterally or negotiated between the parties to the conflict. It does not terminate a state of war but enables, among others, humanitarian actions or negotiations to take place.

Source : FRA

2- One of the conditions for cessation of hostilities; sometimes used as a synonym for the latter. A cease-fire may also be used in settling particular issues, for example the triage and exchange of casualties or the dispatch of flags of truce. It is initiated at a time stipulated by the parties beforehand.

Source : UKR/NATO

chain of command - command channel

The succession of commanding officers from a superior to a subordinate through which command is exercised. *Related term*: operational chain of command.

Source : FRA

operational chain of command

The command echelons established for a specific operation or series of continuing operations. *Related term*: chain of command.

Source : FRA

chain of command

The succession of commanding officers from a superior to a subordinate through which command is exercised. *Also called* command channel.

Source : UKR/NATO

chaîne de mise à feu

Succession d'éléments de mise de feu et d'amorçage destinés à provoquer l'explosion des charges.

Source : FRA

ланцюг запалювання

Послідовність елементів підпалу й запального пристрою, призначених для виклику вибуху зарядів.

Джерело: ФР

explosive train

A succession of initiating and igniting elements arranged to cause a charge to function.

Source : FRA

chaîne du renseignement

Ensemble organisé de moyens humains et de techniques de recherche, d'exploitation et de diffusion des informations, visant à permettre à une force d'obtenir en temps voulu le renseignement nécessaire à son action.

Source : FRA

розвідувальний канал

Організована сукупність людських ресурсів і методів пошуку, експлуатації і розповсюдження інформації з метою дозволити підрозділу одержати в необхідний термін розвіддані для своєї діяльності.

Джерело: ФР

intelligence system

Organized set of human assets and information collection, processing and dissemination techniques aiming at permitting a force to get the piece of intelligence necessary for its action in due time.

Source : FRA

chaîne maintenance des matériels

Système continu responsable de la maintenance, présent à tous les niveaux (stratégique, opératif, tactique).

Source : FRA

ланка обслуговування техніки

Безперервна система, відповідальна за обслуговування. Вона присутня на всіх рівнях (стратегічному, оперативному, тактичному).

Джерело: ФР

equipment maintenance system

Seamless system to carry out the maintenance at all levels (strategic, operative, tactical ones).

Source : FRA

chaîne santé

Composante de la brigade logistique ou de la base logistique terre chargé d'exécuter la manoeuvre santé du corps d'armée. Elle regroupe les formations du service et les escadrons de transport sanitaire du Train et d'éventuels moyens de complément.

Source : FRA

медична складова

Складова частина тилової бригади або тилової бази сухопутних військ, відповідальна за здійснення маневру санітарного підрозділу армійського корпусу. Вона об'єднує в собі підрозділи, служби й групи санітарного транспорту тилівих служб і можливо необхідні засоби підтримки.

Джерело: ФР

medical system

Component of the logistical brigade or group charged with carrying out the medical missions of the army corps. It groups together the medical units and the medical transportation companies and possibly additional means.

Source : FRA

chaland de transport de matériel (CTM)

Embarcation à fond plat, de faible tirant d'eau, comportant une porte rabattable à l'avant et capable de s'échouer et de se déséchouer sur une plage par ses propres moyens. Le CTM est conçu pour le transport de véhicules, de personnels, de matériels ou marchandises diverses.

Source : FRA

транспортна баржа для техніки

Плоскостонне судно малої водотоннажності, що має двері у носовій частині, які відкидаються і дозволяють висадити на берег і завантажити з берега особовий склад та техніку. Така баржа створена для перевезення транспортних засобів, особового складу, техніки або різних товарів.

Джерело: ФР

equipment transportation craft

Low draft craft with a flat bottom and a falling front door. It can run aground and float off from a beach using its own means. This craft is designed to ferry vehicles, personnel or various commodities.

Source : FRA

champ d'opération ou champ d'action

Espace matériel ou immatériel dans lequel les forces terrestres produisent des effets pour atteindre un objectif défini. Un champ d'opération est actif dès lors que l'une des situations suivantes est constatées:

зона проведення операції або район бойових дій

Матеріальний або нематеріальний простір, у якому наземні сили виконують дії для досягнення певної мети. Поле операції стає активним як тільки констатується одна з таких ситуацій:
а- учасники, задіяні на данній

field of operation or scope of activity

Material or immaterial space in which land forces produce effects to reach a specific objective. A field of operation is active when one of the following situations is noticed:
a- the actors involved on the field affected are likely to generate

a- les acteurs impliqués sur le champ concerné sont susceptibles de développer des actions contrariant celles dans lesquelles les forces amies sont impliquées;
b- le champ représente une opportunité d'action pour les forces, leurs partenaires ou les autres acteurs.

Source : FRA

champ de mines

En guerre sur terre, zone de terrain contenant des mines posées avec ou sans schéma.

Source : FRA

champ de mines de manœuvre ou tactique

Champ de mines faisant partie du plan d'obstacles d'une formation et posé dans le but de retarder, canaliser ou briser l'avance ennemie.

Source : FRA

champ de mines de protection

En guerre des mines terrestre, champ de mines destiné à la protection rapprochée d'une unité.

Source : FRA

champ de mines factice

Champ de mines ne contenant aucune mine réelle et présentant uniquement une menace psychologique.

Source : FRA

chandelle

Dispositif permettant de disperser un produit solide sous forme d'aérosol par chauffage

Source : FRA

changement de format

Passage d'un modèle d'armées, conçu pour faire face à des besoins limités dans le cadre de la prévention et de la maîtrise des crises, à un autre modèle d'armées, présentant des capacités supplémentaires et éventuellement nouvelles, capable de faire face à la réapparition d'une menace majeure. Le changement de format est rendu possible par la constitution de forces.

Source : FRA

місцевості, здатні розвивати дії, що перешкоджають діям, у яких беруть участь дружні сили;
б- місцевість надає можливість дії для сил, їхніх партнерів або інших учасників.

Джерело: ФР

мінне поле

У сухопутній війні - зона місцевості, що містить міни, закладені за певною схемою або без неї.

Джерело: ФР

тактичне мінне поле

Мінне поле, що є частиною плану перешкод підрозділу і створене з метою затримати, скерувати або зруйнувати просування противника.

Джерело: ФР

захисне мінне поле

У сухопутній мінній війні - мінне поле, призначене для захисту підрозділу на ближніх підходах.

Джерело: ФР

фальшиве мінне поле

Мінне поле, що не має справжніх мін і становить лише психологічну погрозу.

Джерело: ФР

шашка

Пристрій, що дозволяє розсіяти твердий продукт у формі аерозолі за допомогою нагріву.

Джерело: ФР

зміна формату

Перехід моделі армій, створений щоб протистояти потребам, обмеженим у рамках попередження й майстерності криз, до іншої моделі армій, що представляють додаткові, якщо буде потреба, нові здатності, які можуть протистояти повторній появі головної загрози. Зміна формату стала можливою завдяки составу сил.

Джерело: ФР

actions that impede those in which the friendly forces are involved;
b- the field is an opportunity to act for the forces, their partners or the other actors of a given confrontation.

Source : FRA

minefields

Area of ground containing mines laid with or without pattern.

Source : FRA

tactical minefield

A minefield which is part of a formation obstacle plan and is laid to delay, channel or break up an enemy advance.

Source : FRA

protective minefield

In land mine warfare, a minefield employed to assist a unit in its local, close-in protection.

Source : FRA

dummy minefield

A minefield containing no live mines and presenting only a psychological threat.

Source : FRA

sprayer

Device enabling one to atomize a solid product in aerosol form by heating.

Source : FRA

size change

Switching from a service model, planned to meet limited needs in the framework of crisis prevention or control, to an other model with additional capabilities or possibly new ones enabling commanders to meet a major threat again. This size change is made possible thru force constitution.

Source : FRA

chantier

Ensemble d'emplacements, équipés ou non, placés sous une même autorité, permettant le chargement (ou le déchargement), dans de bonnes conditions, de véhicules de transport. La capacité d'un chantier de chargement ou de déchargement est le nombre de postes existant sur ce chantier. Elle correspond au nombre de camions pouvant être chargés (ou déchargés) simultanément.

Source : FRA

місця для завантаження/розвантаження

Сукупність місць, оснащених чи ні, під одним командуванням, що дозволяє проводити завантаження (або розвантаження) транспортних засобів у належних умовах. Здатність навантажувально-розвантажувального майданчику - це кількість постів, що існують на цьому місці. Вона відповідає кількості вантажівок, які можна одночасно навантажити (або розвантажити).

Джерело: ФР

loading/unloading site

Group of sites, equipped or not, placed under the same authority, allowing a unit to load (or unload) load carriers under good conditions. The capability of a loading or unloading site is the number of truck loading points to be found in this site. This capability corresponds to the number of trucks that can be simultaneously loaded (or unloaded).

Source : FRA

charge

Poids total des passagers et du fret transportés. *Termes connexes* : capacité d'emport instantané; capacité d'enlèvement demandé; charge de combat; chargement standard.

Source : FRA

вантаж

Загальна вага пасажирів і фрахту, що транспортується. *Пов'язані терміни*: здатність миттєвого перевезення; підйомна здатність; бойовий вантаж; стандартне завантаження.

Джерело: ФР

load

The total weight of passengers or cargo transported. *Related terms*: airlift capability; airlift requirement; combat load; standard load.

Source : FRA

charge

1- Quantité donnée d'explosif, soit en vrac, soit contenu dans une bombe, un projectile, une mine ou autre engin du même genre, soit encore utilisé comme propulseur.
2- Quantité d'explosifs préparée à des fins de destruction. *Termes connexes* : charge amorcée; charge d'amorçage; charge enterrée; charge formée; charge inerte; renforteur d'amorçage.

Source : FRA

заряд

1- Кількість вибухової речовини без упаковки у бомбі, снаряді, міні або іншому пристрої того ж роду, яка використовується як двигун.
2- Кількість вибухової речовини, приготовленої для руйнування. *Пов'язані терміни*: заряд із запалом; запальний заряд; закопаний заряд; сформований заряд; інертний заряд; запальний підсилювач.

Джерело: ФР

charge

1- A given quantity of explosive, either in bulk or contained in a bomb, a projectile, a mine or similar device, or used as a propellant.

2- A quantity of explosive prepared for demolition purposes. *Related terms*: booster; cratering charge; inert filling; primed charge; priming charge; shaped charge.

Source : FRA

charge amorcée

Charge munie de tous les accessoires nécessaires, prête à être mise à feu.

Source : FRA

заряд із запалом

Заряд з усіма необхідними комплектуючими, готовий до дії.

Джерело: ФР

primed charge

A charge ready in all aspects for ignition.

Source : FRA

charge d'amorçage

Charge élémentaire destinée à transmettre la détonation à l'ensemble de la charge.

Source : FRA

запальний пристрій

Елементарний пристрій для підриву усього заряду.

Джерело: ФР

priming charge

An initial charge which transmits the detonation wave to the whole of the charge.

Source : FRA

charge marchande

1- Poids de la charge offerte diminué des équipements de soute et de sécurité nécessaires à l'exécution de la mission. C'est, en fait, la charge dont disposent effectivement les utilisateurs du transport aérien (TAP, escale, etc.) et celle qui leur est indiquée par les officiers

корисний вантаж

1- Вага вантажу без урахування ваги устаткування трюму й системи безпеки, необхідних для виконання завдання. Фактично, це вантаж, який є у пасажирів повітряного транспорту і вантаж екіпажу літального апарату. Він вимірюється у тоннах і

useful payload

1- Weight of the given load less the baggage hold and security equipment necessary to carry out the missions. Actually, it is the load really available to the air transportation users (airborne units, stop, etc.) and the one that is indicated by the loading officers and

d'embarquement et les chefs d'escale. Elle s'exprime en tonnes et matérialise la capacité de transport de l'aéronef.

Source : FRA

2- Missiles : tête militaire, y compris son enveloppe et les équipements incorporés.

Source : FRA

charge militaire

Partie d'un missile, d'un projectile, d'une torpille ou de toute autre munition, destinée à provoquer des dégâts.

Source : FRA

charge nucléaire statique

Charge nucléaire mise en place a priori et dont l'explosion est commandée.

Source : FRA

charge offerte

C'est la charge autorisée pour un aéronef, une étape, des conditions météorologiques, des règles de vol, un équipement, un aménagement donnés. C'est la différence entre la masse maximale autorisée au décollage et la masse en ordre de vol.

Source : FRA

charge palettisée

Quantité d'une denrée, emballée ou non, disposée sur une palette d'une certaine manière et attachée ou fixée de telle sorte que le tout soit manoeuvré comme une seule unité.

Source : FRA

charge perforante

Charge formée destinée à produire suivant son axe de révolution une perforation profonde d'un diamètre relativement petit.

Source : FRA

charge transportée

Chargement proprement dit, présent à bord tel qu'il est conditionné au moment de son embarquement.

Source : FRA

charge utile

Total des charges (passagers et/ou fret y compris les équipements spécialisés et le carburant nécessaire

матеріалізує транспортну здатність літального апарата.

Джерело: ФР

2- Ракети: бойова частина, у тому числі її упаковка і необхідне устаткування.

Джерело: ФР

бойовий заряд

Частина ракети, снаряда, торпеди або будь-яких інших боєприпасів, призначена для ураження.

Джерело: ФР

ядерний фугас

Ядерний заряд, встановлений завчасно і завдяки якому здійснюється керування вибухом.

Джерело: ФР

дозволений вантаж

Це вантаж, дозволений для перевезення на даному літальному апараті, при визначених погодних умовах, правилах польоту, устаткуванні і обладнанні. Це - різниця між максимальною масою, дозволеної на зльоті й масою в польоті.

Джерело: ФР

вантаж на піддонах

Кількість матеріальних засобів, упакована або ні, що розташовується на піддоні у певний спосіб і прив'язана або зафіксована так, щоб усе можна було перевозити як одну одиницю.

Джерело: ФР

бронебійний заряд

Сформований заряд для пробивання у напрямку вибуху глибокого отвору з відносно малим діаметром.

Джерело: ФР

транспортований вантаж

Вантаж, що знаходиться на борту під час його завантаження.

Джерело: ФР

корисний вантаж

Сукупність вантажів (пасажирів і/або фрахт, включаючи спеціальне устаткування і пальне,

the stop officers. It is expressed in metric tons and represents the transport capacity of the aircraft.

Source : FRA

2- The warhead, its container, and activating devices in a military missile.

Source : FRA

warhead

That part of a missile, projectile, torpedo or any other munition, intended to inflict damage.

Source : FRA

atomic demolition munition (ADM)

Atomic munition set up a priori, the detonation of which is directed.

Source : FRA

allowable load

Load allowed for a given aircraft, stage, weather conditions, flight rules, item of equipment and configuration. It is the difference between the maximum allowed takeoff weight and the weight in flight order.

Source : FRA

palletized unit load

Quantity of any item, packaged or unpackaged, which is arranged on a pallet in a specified manner and securely strapped or fastened thereto so that the whole is handled as a unit.

Source : FRA

hollow charge

A shaped charge producing a deep cylindrical hole of relatively small diameter in the direction of its axis of rotation.

Source : FRA

load carried

Actual cargo on board the aircraft just as it is packaged when it is embarked.

Source : FRA

useful payload

The load (expressed in tons of cargo or equipment, gallons of liquid, or number of passengers) which the

à l'exécution de la mission) qu'un type d'aéronef, navire ou véhicule déterminé est capable d'emporter pour une mission donnée. Est exprimée en effectifs, poids ou volume.

Source : FRA

chargement

Action de mettre en place le matériel, l'approvisionnement et autre fret à bord de navires, d'aéronefs, de trains, de véhicules routiers et autres moyens de transport. *Terme connexe* : embarquement.

Note : en anglais, la notion de « loading » inclut le personnel.

Source : FRA

chargement d'un dispositif de destruction

Mise en place des charges explosives et des moyens de mise de feu. Un dispositif chargé peut être, en ce qui concerne son amorçage:

- a- soit dans l'état 1 (non amorcé);
- b- soit dans l'état 2 (amorcé).

Source : FRA

chargement par destination

Méthode de chargement par laquelle tout le fret ayant une même destination déterminée est arrimé ensemble. Le but est de faciliter le débarquement rapide à destination en dérangeant le moins possible le fret ayant pour d'autres destinations. *Termes connexes*: chargement; embarquement.

Source : FRA

chargement par unité constituée

Mode de chargement des navires, aéronefs et véhicules dans lequel les unités ne sont pas divisés et sont accompagnées de leur matériel et de leur approvisionnement. *Termes connexes* : chargement ; embarquement.

Source : FRA

chargement standard

Chargement qui a fait l'objet d'une planification en ce qui concerne les dimensions, le poids et le centrage, et qui est désigné par un numéro

nécessaire pour l'exécution de la mission) qu'un type d'aéronef, navire ou véhicule déterminé est capable d'emporter pour une mission donnée. Est exprimée en effectifs, poids ou volume.

Source : FRA

завантаження

Дія із встановлення техніки, обладнання і іншого фрахту на борт суден, літальних апаратів, потягів, транспортних засобів і інших засобів транспортування. *Пов'язаний термін*: навантаження.

Примітка: англійською мовою, поняття "Loading" включає особовий склад.

Джерело: ФР

заряджання вибухового пристрою

Установка зарядів вибухової речовини й засобів підпалу. Заряджений пристрій може бути, щодо його підпалу:

- a- у стані 1 (не заряджений);
- б- у стані 2 (заряджений).

Джерело: ФР

завантаження за напрямком

Метод завантаження, за яким весь фрахт, що відправляється за певним напрямком, кріпиться разом. Мета у тому, щоб полегшити швидке вивантаження в напрямку, якнайменше зачіпаючи фрахт, що іде у інших напрямках. *Пов'язані терміни*: завантаження; навантаження.

Джерело: ФР

тактичне завантаження (підрозділу)

Спосіб завантаження суден, літальних апаратів і транспортних засобів, у якому підрозділи не розділяються і їх супроводжує їхня техніка і матеріали. *Пов'язані терміни*: завантаження; навантаження.

Джерело: ФР

стандартне завантаження

Завантаження, яке планується відповідно до розмірів, ваги й центрування, і яке позначається номером або систематизованою

vehicle is designed to transport under specified conditions of operation, in addition to its unladen weight.

Source : FRA

loading

The process of putting personnel, matériel, supplies and other freight on board ships, aircraft, trains, road vehicles or other means of conveyance. *Related term*: embarkation.

Note: In French, the word "Chargement" excludes personnel.

Source : FRA

loading of a destruction device

Placing of the demolition charges and the firing system means. Concerning its initiation, a loaded device may be:

- a- either in state of readiness 1 - safe;
- b- or in state of readiness 2 - armed.

Source : FRA

block stowage loading

A method of loading whereby all cargo for a specific destination is stowed together. The purpose is to facilitate rapid off-loading at the destination, with the least possible disturbance of cargo intended for other points. *Related terms*: loading; embarkation.

Source : FRA

tactical loading /unit loading

A method of loading of vessels, aircraft and land vehicles whereby units are not divided, and come along with their own equipment and supplies. *Related terms*: loading; embarkation.

Source : FRA

standard load

A load conforming to predetermined planning in terms of dimensions, weight and balance, and which is designated by a number or code.

Source : FRA

repère ou une appellation codifiée.
Source : FRA

назвою.
Джерело: ФР

chargement type

типове завантаження

typical load

Chargement théorique dont la composition est définie pour un type d'aéronef et une mission déterminée.
Source : FRA

Теоретичне завантаження, склад якого визначений для типу літального апарата й певного завдання.
Джерело: ФР

Theoretical load whose composition is defined for a specific type of aircraft and mission.
Source : FRA

chef d'état-major des armées (CEMA)

начальник об'єднаного штабу видів збройних сил

chief of defence (CHOD)

Officier général occupant le poste le plus élevé dans la hiérarchie militaire, à la fois conseiller militaire du gouvernement pour les concepts opérationnels (stratégie générale militaire) et responsable de l'emploi des forces (stratégie opérationnelle). A ce titre, il assure la conception, la préparation et la conduite générale de l'ensemble des opérations décidées par le gouvernement.
Source : FRA

Офіцер в званні генерала, що обіймає найвищу посаду у військовій ієрархії. Він одночасно є військовим радником уряду з оперативного планування (щодо загальної військової стратегії) та є відповідальним за застосування військ (оперативна стратегія). В цих рамках він відповідає за задум, підготовку та ведення всіх операцій, ініційованих урядом.
Джерело: ФР

General officer having the highest position in the military hierarchy. He is both the government's military advisor for operational concepts (overall military strategy) and responsible for the employment of the forces (operational strategy). As such, he takes care of the conception, preparation and overall conduct of all the operations ordered by the government.
Source : FRA

chef de bord

старший машини

vehicle commander

Généralement le chef de l'équipage d'un véhicule, éventuellement gradé, nommé désigné sur l'ordre de mission en vue de remplir une mission déterminée. Il est responsable de la partie technique de la mission. Il a sous ses ordres le chef d'équipage lorsqu'il n'assure pas normalement lui-même cette fonction.
Source : FRA

Старший екіпажу машини, який має офіцерське звання, призначений за наказом для виконання певного завдання. Відповідає за технічну частину завдання. Якщо він сам не може виконати цю функцію, у його розпорядженні є командир екіпажу.
Джерело: ФР

Generally speaking, he is the commander of a vehicle's crew. He is often an officer, and he is clearly named in the mission order, to carry out a given mission. He is responsible for the technical part of the mission. The crew commander is placed under his authority when he does not assume both functions.
Source : FRA

chef de groupe de saut

командир десантної групи

stick leader

Officier ou sous-officier titulaire du certificat d'aptitude TAP correspondant à son grade, en principe le plus ancien dans le grade le plus élevé (ou désigné par le chef de transport), responsable des parachutistes et des matériels sautant par la même porte au cours d'un même passage.
Source : FRA

Офіцер або унтер-офіцер, що має посвідчення про професійну підготовку ТАР, старший за військовим званням (або призначений начальником транспорту), відповідальний за парашутистів і техніку, що скидається з літака.
Джерело: ФР

Officer or NCO holding the paratrooper aptitude certificate corresponding to his rank, as a rule the senior officer /NCO (or designated by the transportation chief), responsible for the paratroopers and the equipment jumping at the same door during a single run.
Source : FRA

chef de la troupe transportée

старший підрозділу, що перевозиться

chief of the soldiers on board

Parmi les passagers d'un véhicule, le plus ancien dans le grade le plus élevé. Il est responsable de la discipline à l'intérieur du véhicule. Indépendamment des règles de la discipline générale, il n'y a pas subordination du chef de bord au chef de la troupe transportée. En cas de force majeure, ce dernier prend les mesures qu'il juge utiles pour

Серед пасажирів машини, найстарший за військовим званням званні. Відповідає за дисципліну усередині машини. Незалежно від правил загальної дисципліни, командир борту не підпорядковується начальнику підрозділу, що перевозиться. При форс-мажорних обставинах начальник підрозділу, що

The senior passenger on board a vehicle. He is responsible for discipline inside the vehicle. Regardless the rules of basic discipline, there is no subordination of the vehicle commander to that chief. In case of circumstances outside his control, the latter takes the steps he deems useful to carry out his own mission. He has then to

l'accomplissement de sa mission propre. Il doit alors consigner sa décision sur le carnet de bord du véhicule.

Source : FRA

chef de soute

Membre de l'équipage de l'aéronef, mécanicien navigant, responsable de la soute et représentant dans certains cas le commandant de l'aéronef auprès du chef de transport.

Source : FRA

chef de transport

Responsable terre des hommes et des matériels embarqués dans un aéronef.

Source : FRA

chef largueur

Officier ou sous-officier qualifié, responsable de l'exécution des ordres du commandant de bord concernant le largage.

Source : FRA

chefs d'état-major d'armée (CEMAT, CEMM, CEMAA)

Responsables de la préparation et du soutien des forces de leur armée, ils sont les intermédiaires normaux entre le CEMA et leurs forces pour l'exécution des missions permanentes de la Défense, ainsi que pour l'organisation des déploiements ou redéploiements. Ils sont chargés d'établir la doctrine d'emploi de leur armée respective et sont les conseillers du CEMA pour la conduite des opérations. Ils assurent la coordination des opérations de montée en puissance, de mise sur pied, de maintien des potentiels et de désengagement.

Source : FRA

cheminement

Couloir étroit destiné au passage, dans un obstacle, d'éléments à pied, en colonne par un.

Source : FRA

перевозиться, вживає заходів, які вважає необхідними для виконання свого власного завдання. В такому випадку він повинен записати своє рішення у бортовий журнал машини.

Джерело: ФР

старший вантажного відсіку

Член екіпажу літального апарата, механік літного складу, відповідальний за відсік. Він представляє в деяких випадках командира літального апарата при начальнику підрозділу, що перевозиться.

Джерело: ФР

старший на борту

Відповідальний за доставку особового складу і техніки, завантажених у літальний апарат.

Джерело: ФР

відповідальний за скидання

Офіцер або кваліфікований унтер-офіцер, відповідальний за виконання наказів командира борту щодо скидання.

Джерело: ФР

начальники штабів видів ЗС (НШСВ, НШВМС, НШВПС)

Відповідальні особи за підготовку і підтримку сил своїх видів збройних сил. Вони - звичайні посередники між начальником генерального штабу і їхніми силами для виконання постійних завдань у сфері оборони, а також для організації розгортання або перебудови військ (сил). Вони відповідальні за виконання доктрини застосування видів збройних сил і є радниками НГШ по проведенню операцій. Начальники штабів забезпечують координацію операцій, приведення в готовність, збереження потенціалу і вивід з бою своїх сил.

Джерело: ФР

прохід

Вузький коридор, призначений для проходження перешкоди пішими підрозділами, колоною по одному.

Джерело: ФР

write down his decision in the vehicle log-book.

Source : FRA

loadmaster

In an aircraft, crewmember, flight engineer, responsible for the cargo bay and sometimes representative of the aircraft commander vis-à-vis de chalk commander.

Source : FRA

chalk commander

The Army commander of all troops and equipment embarked in one aircraft.

Source : FRA

jump master / parachute jump instructor (PJI)

Qualified officer or NCO, responsible for the execution of the aircraft commander's orders regarding drops.

Source : FRA

service chiefs of staff (Chief of staff, army: CSA, Chief of Naval Operation: CNV, Chief of Staff of the Air Force)

They are responsible for the preparation and the support of the forces of their service and are the normal interface between the chairman of the joint chiefs of staff (CJCS) and their forces to carry out permanent defense missions and to organize deployments and redeployments. They are in charge of the definition of the commitment doctrine of their respective service and the CJCS advisors concerning the conduct of operations. They coordinate the build-up and setting up activities, they maintain the unit strength and control the force withdrawal.

Source : FRA

avenue of approach (AOA)

Narrow lane permitting the passage, within an obstacle, of dismounted elements, walking in a single file.

Source : FRA

chiffrement

Opération qui consiste à protéger une information claire (texte, conversation, image, données) en la rendant inintelligible. Du point de vue exploitation, on distingue:

a- la méthode en circuit: le moyen de chiffrement est lié au moyen de transmission, et le déchiffrement ont lieu simultanément ;

b- la méthode hors circuit: le moyen de chiffrement est indépendant du moyen de transmission; le chiffrement est effectué avant l'émission, le déchiffrement ayant lieu après la réception;

c- la méthode mixte : les opérations de chiffrement et de déchiffrement sont effectuées en circuit à l'une des extrémités (départ ou arrivée) et hors circuit à l'autre.

Source : FRA

chiffrement de jonction ou d'artère

Opération qui consiste à chiffrer globalement toutes les voies, utilisées ou non, d'une jonction, à l'aide d'un équipement de chiffrement unique.

Source : FRA

chirurgie d'urgence

Intervention chirurgicale nécessaire pour éviter l'aggravation de l'état général d'un patient, prévenir les infections, créer les meilleures conditions pour sa guérison et le mettre en condition d'évacuation. Ceci comprend notamment : la prophylaxie du choc traumatique, la vérification des garrots, l'immobilisation des fractures et les mesures visant à préserver la respiration et la circulation sanguine.

Source : FRA

choix des objectifs et des moyens de traitement

Processus de sélection des objectifs et de choix du mode de traitement approprié à ces objectifs, en tenant compte des capacités et des besoins opérationnels (appelé targeting).

Source : FRA

шифрування

Операція, що полягає у захисті зрозумілої інформації (текст, розмова, зображення, дані) за допомогою її перетворення у незрозумілу. З точки зору використання розрізняються:

а- ланцюговий метод: засіб шифрування пов'язаний із засобом передачі; шифрування, передача, і дешифрування відбуваються одночасно;

б- не ланцюговий метод: засіб шифрування не залежить від засобу передачі; шифрування здійснюється до передачі, дешифрування відбувається після прийому інформації;

в- змішаний метод: операції шифрування й дешифрування здійснюються ланцюгом на одному кінці (відправлення або прийом) і поза ланцюгом на іншому.

Джерело: ФР

шифрування вузлів зв'язку

Операція, що полягає у загальному шифруванні всіх каналів та з'єднань, що використовуються або ні, за допомогою єдиного шифрувального устаткування.

Джерело: ФР

термінове втручання

Необхідна хірургічна операція задля уникнення погіршення загального стану пацієнта, запобігання інфекціям, створення найкращих умов для його видужання і підготовка його до евакуації. Це включає в себе: профілактику травматичного шоку, перевірку жгутів, заморожування переломів і заходи з забезпечення дихальної функції і кровообігу.

Джерело: ФР

вибір цілей

Процес відбору цілей і вибору способу обробки, що відповідає цим цілям, враховуючи оперативні здатності й потреби.

Джерело: ФР

encryption

Operation consisting in protecting a piece of information in clear (text, conversation, picture, data) by making it unintelligible. From the operating point of view, one distinguishes:

a- the circuit method: the encryption means is linked to the transmission means; the encryption, the transmission and the decryption occur after the reception;

b- the circuit method: the encryption means is linked to the transmission means; the encryption, the transmission and the decryption occur after the reception;

c- the mixed method: the encryption and decryption operations occur on line at one of the ends (departure or arrival) and off line at the other end.

Source : FRA

link encryption

An operation consisting in enciphering all the channels of a link, whether they are used or not, with the same single means.

Source : FRA

emergency surgery

Surgery necessary to avoid the aggravation of the condition of a patient, to prevent infections, to create the best possible conditions for his/her recovery and to prepare him/her for evacuation. It comprises the prophylaxis of the traumatic choc, the checking of tourniquets, the immobilization of fractures and the measures aimed at preserving respiration and blood circulation.

Source : FRA

targeting

The process of selecting targets and matching the appropriate response to them, taking account of operational requirements and capabilities

Source : FRA

chute libre

Phase de la descente pendant laquelle le parachutiste (ou la charge) tombe sous l'action de son propre poids. Elle se termine lorsque le parachute commence à fonctionner.

Source : FRA

вільне падіння

Фаза спуску, під час якої парашутист (або вантаж) падає під впливом своєї власної ваги. Вона закінчується після розкриття парашуту.

Джерело: ФР

free fall

Phase of the drop during which the paratrooper (or the load) falls because of his own weight. It ends when the parachute starts working

Source : FRA

chute stabilisée

Phase de la descente pendant laquelle un système stabilisateur maintient le parachutiste ou la charge dans une position favorable à l'ouverture de la (ou des) voile(s) principale(s).

Source : FRA

стабілізоване падіння

Фаза зниження, під час якої стабілізуюча система підтримує парашутиста або вантаж у положенні, зручному для відкриття головного (-их) купола (-ів).

Джерело: ФР

stabilized fall

Phase of the descent during which a stabilizing system keeps the paratrooper or the load in a position favourable to the opening of the main canopy(ies).

Source : FRA

chute tactique / technique

Réduction des capacités opérationnelles d'une force, consécutive à des dommages.

Source : FRA

тактичний технічний спад

Зниження бойових здатностей підрозділа внаслідок втрат.

Джерело: ФР

tactical / technical fall

Reduction of the operational capabilities of a force as a result of damage.

Source : FRA

chuteur opérationnel

Parachutiste apte à la pratique du saut à ouverture commandée retardée, à grande ou très grande hauteur, avec charge et armement, en équipe, de jour et de nuit.

Source : FRA

бойовий парашутист

Парашутист, здатний провести стрибок із затриманим керованим відкриттям на великій або дуже великій висоті, з вантажем і озброєнням, у групі, у будь-який час доби.

Джерело: ФР

pathfinder

Paratrooper qualified for military free fall at high or very high altitude, with weapon and individual equipment, in teams, by day and by night.

Source : FRA

ciblage

Processus qui vise à sélectionner des cibles et à définir l'action à mener sur elles en vue d'obtenir des effets utiles à l'accomplissement de la mission.

Les niveaux stratégique, opératif et tactique sont impliqués dans le processus de ciblage.

Source : FRA

визначення цілей

Процес з метою відбору цілей і визначення дій, які треба провести по ним для одержання результатів, корисних для виконання завдання.

До процесу визначення цілей залучаються стратегічний, оперативний і тактичний рівні.

Джерело: ФР

targeting

Process aiming at selecting targets and defining the action to conduct against them in order to produce the effects useful to carry out the mission.

The strategic, operative and tactical levels are taken into account in the targeting process.

Source : FRA

cimetière temporaire

Cimetière destiné à :

a- Une première inhumation de restes humains si les circonstances le permettent ;

b- Une nouvelle inhumation de restes humains provenant d'une première inhumation d'urgence.

Source : FRA

тимчасовий цвинтар

Цвинтар, призначений для:

а- Першого поховання людських залишків, якщо дозволяють обставини;

б- Перепоховання людських залишків, що походять з першого термінового поховання.

Джерело: ФР

temporary cemetery

A cemetery for the purpose of:

a. The initial burial of the remains if the circumstances permit;

b. The re-burial of remains exhumed from an emergency burial.

Source : FRA

circuit

Canal de communication bidirectionnel établi de manière permanente ou temporaire, directe ou passant par des intermédiaires, entre deux ou plusieurs entités terminales d'un réseau.

Source : FRA

ланцюг

Двосторонній постійний або тимчасовий канал спілкування, прямий або через посередників, між двома або кількома кінцевими терміналами мережі.

Джерело: ФР

circuit

Bidirectional communication channel set up permanently or temporarily, directly or thru intermediaries, between two or more terminal entities of a network.

Source : FRA

circuit filaire

Ensemble de conducteurs métalliques, non nécessairement continus, permettant de relier électriquement deux moyens de télécommunication. On distingue des circuits deux fils et quatre fils.

Source : FRA

дротовий ланцюг

Сукупність металевих провідників, не обов'язково безперервних, що дозволяють електрично з'єднати два телекомунікаційні засоби. Розрізняють дво-дротові і чотири-дротові мережі.

Джерело: ФР

land-line

Set of metallic wire conductors, which may not be continuous, enabling the signaller to link two signals assets electrically. One distinguishes two-wire circuits from four-wire ones.

Source : FRA

classe des ouvrages d'art

Elle est déterminée de telle façon que les véhicules de la classe considérée puissent franchir l'ouvrage d'art en toute sécurité.

Source : FRA

категорія інженерних споруд

Вона визначається так, щоб транспортні засоби даного типу змогли абсолютно безпечно подолати інженерну споруду.

Джерело: ФР

structure class

It is determined so that the vehicles belonging to the class considered may cross the structure safely.

Source : FRA

classement

Action préliminaire au processus de traitement des renseignements (cycle du renseignement) au cours de laquelle le rassemblement des renseignements de toute nature établit une chronologie d'événements et facilite l'exploitation ultérieure.

Source : FRA

класифікація

Попередня дія в процесі обробки відомостей (цикл розвідки) протягом якої відбувається об'єднання відомостей усякого роду, встановлюється хронологія подій і полегшується подальша експлуатація.

Джерело: ФР

classification

Action preliminary to the information processing process (intelligence cycle) during which the collection of all kinds of information makes out a chronology of events and facilitates the subsequent exploitation.

Source : FRA

classement de la menace

Opération qui consiste à effectuer une gradation des pistes menaçantes suivant des critères définis.

Source : FRA

класифікація загрози

Операція, що полягає у здійсненні градації загрозливих доріг при дотриманні певних критеріїв.

Джерело: ФР

threat grading

Operation consisting in graduating the threatening leads according to specific criteria.

Source : FRA

classement des points sensibles

Répartition des établissements ou installations considérés comme points sensibles entre:

a- le répertoire national : répertoire dans lequel sont inscrits les points sensibles prioritaires désignés par le gouvernement;

b- les répertoires zonaux : répertoires dans lesquels sont inscrits les autres points sensibles nécessaires au maintien des activités vitales du pays, à la sauvegarde de son potentiel économique de défense et à la mise en oeuvre de son potentiel militaire;

c- les répertoires départementaux : répertoires dans lesquels sont inscrits des points sensibles qui, localement ou dans des circonstances déterminées, peuvent revêtir une certaine importance pour les besoins de la défense ou la survie de la population.

Source : FRA

класифікація вразливих точок

Розподіл закладів або установ, які вважаються вразливими точками. Розрізняють:

а- національний каталог: каталог, у який записані пріоритетні вразливі точки, призначені урядом;

б- зональні каталоги: каталоги, у які записані інші вразливі точки, необхідні для збереження життєдіяльності країни, для збереження її економічного оборонного потенціалу і для використання її військового потенціалу;

в- департаментські каталоги: каталоги, у які записані вразливі точки, які, локально або за певних обставин можуть мати деяку значимість для потреб оборони або виживання населення.

Джерело: ФР

key point classification

Sharing out of the establishments or facilities considered as key points between:

a- the national directory: a directory in which the priority key points designated by the government are listed;

b- the zonal directories: directories in which the other key points necessary to maintain the vital activities of the country, to safeguard its economic defense potential and to use its military potential, are listed;

c- the department directories: directories in which key points which, locally or in specific circumstances, may take on some importance for the defense needs or the survival of the population, are listed.

Source : FRA

classification (degré de)**гриф таємності****security classification**

Caractérise le niveau de protection des informations relevant du secret de la Défense nationale (Très secret défense, Secret défense et Confidentiel défense).

Source : FRA

classification d'un itinéraire

Mode de classification d'itinéraires routiers. Il tient compte de la largeur minimale, de la plus mauvaise section d'itinéraire, de la charge portante du pont, du bac ou du ponceau le plus faible et d'éventuels obstacles au trafic.

Source : FRA

classification des ponts et des véhicules

Opération consistant à classer parallèlement les ponts (ou les portières) et les véhicules en se référant à une gamme de véhicules types. Le classement est concrétisé par l'attribution de numéros de classe qui doivent être inscrits sur chaque véhicule et chaque pont (ou portière). Un véhicule d'une classe donnée peut passer sur un pont (ou embarquer sur une portière) dont la classe est au moins égale à la sienne. Des dérogations éventuelles, toujours exceptionnelles, peuvent être accordées sur décision du commandement.

Source : FRA

classification militaire

En matière de circulation routière, système standard dans lequel un numéro de classe est attribué aux itinéraires, ponts, bacs et rampes d'accès en fonction de la charge qu'ils peuvent supporter. Les divers types de véhicules reçoivent un numéro correspondant indiquant la classe minimale qu'ils sont autorisés à utiliser. (Aussi appelée classification des ponts et véhicules.)

Source : FRA

classification parallèle

En matière de transport ferroviaire, classement des véhicules et matières militaires de transports ordinaires basés sur un examen comparatif des caractéristiques principales de ces

Характеризує рівень захисту інформації відповідно до інформації, що в ньому міститься (цілком таємно, таємно і не підлягає розголошенню).

Джерело: ФР

класифікація шляхів

Спосіб класифікації дорожніх шляхів. Тут береться до уваги мінімальна ширина, найгірша частина шляху, вантажопідйомності мосту, порому або найслабшого балочного мосту і імовірні перешкоди руху.

Джерело: ФР

класифікація мостів і транспортних засобів

Ця операція полягає у паралельній класифікації мостів (або поромів) і транспортних засобів, з урахуванням різноманітності типів транспортних засобів. Класифікація конкретизується наданням номерів класу, які мають бути записані на кожній машині і кожному мосту (або поромі). Машина даного класу може пройти на мосту (або зайти на пором) клас якого принаймні дорівнює її класу. По рішення командування можуть бути прийняті деякі відхилення.

Джерело: ФР

військова класифікація

У питанні дорожнього руху - стандартна система, у якій номер класу надається шляхам, мостам, поромам і похилим в'їздам залежно від вантажу, який вони можуть витримати. Різні типи транспортних засобів одержують відповідний номер, що зазначає мінімальний клас, який вони можуть використати. (Також називається класифікацією мостів і транспортних засобів).

Джерело: ФР

паралельна класифікація

У питанні залізничних перевезень - класифікація транспортних засобів і військових предметів при транспортуванні звичайним транспортом. Така класифікація

Characterizes the protection level of the information subject to national defense secrecy (top secret, secret, confidential).

Source : FRA

route classification

Classification assigned to a route using factors of minimum width, worst route type, least bridge, raft or culvert military load classification, and obstructions to traffic flow.

Source : FRA

classification of bridges and vehicles - military load classification

Operation consisting making a classification of bridges (or rafts) and vehicles in parallel, taking a range of standard vehicles as a basis. This classification results in the assignment of class numbers which have to be written on each vehicle and on each bridge (or raft). A vehicle belonging to one class can cross a bridge (or embark on a raft) whose class is at least equal to its own. Exceptional dispensations can sometimes be granted, upon a commander's decision.

Source : FRA

military load classification - classification of bridges and vehicles

A standard system in which a route, bridge or raft is assigned class number(s) representing the load it can carry. Vehicles are also assigned number(s) indicating the minimum class of route, bridge or raft they are authorized to use.

Source : FRA

parallel classification

In railway terminology, the classification of ordinary military transport vehicles and equipment, based on a comparative study of the main characteristics of those

véhicules et de ces matières et de celles des wagons plats ordinaires de catégorie correspondante sur lesquels ils peuvent être chargés.

Source : FRA

cloisonnement

Action de feux visant à interdire les communications ennemies entre deux zones du champ de bataille.

Source : FRA

cloisonnement d'abonnés

Limiter, pour certains abonnés, les possibilités de communications. Ce cloisonnement est offert par création d'un certain nombre de Groupes Fermés d'Abonnés (GFA).

Source : FRA

coalition

Groupe circonstanciel d'Etats, non liés dans leur ensemble par une organisation permanente de sécurité ou de défense, qui s'organise pour conduire des actions armées contre un adversaire commun sur un théâtre d'opérations défini, dans un temps donné, en vue d'un objectif politique et militaire commun.

Source : FRA

coconisation

Opération consistant à recouvrir les matériels d'une enveloppe pour les protéger contre l'action des agents atmosphériques. Aussi appelé «emballage par pulvérisation de matière plastique».

Source : FRA

codage

Opération consistant à transformer un signal, suivant certaines règles conventionnelles, en un autre signal pour faciliter sa transmission.

Source : FRA

codification

Ensemble de règles permettant l'attribution d'un numéro de nomenclature à un matériel.

Source : FRA

заснована на порівняльному випробуванні головних характеристик цих транспортних засобів і цих предметів і характеристик звичайних платформ відповідної категорії, на які їх можна завантажити.

Джерело: ФР

вогнева заборона

Дія вогнем для заборони комунікації противника між двома зонами району бойових дій.

Джерело: ФР

обмеження абонентів

Обмеження можливості зв'язку для деяких абонентів. Таке обмеження здійснюється створенням деякої кількості Закритих абонентських груп (ЗАГ).

Джерело: ФР

коаліція

Група держав, що не пов'язані між собою в рамках постійної організації з питань безпеки чи оборони, які об'єднуються для ведення збройної боротьби проти спільного противника на визначеному театрі бойових дій у визначений час, а також переслідують спільні політичні та військові цілі.

Джерело: ФР

покриття захисною оболонкою

Операція, що полягає у нанесенні на техніку покриття для захисту від дії атмосферних реагентів. Також називається «упакування розпиленням пластмаси».

Джерело: ФР

кодування

Операція, що полягає у перетворенні сигналу відповідно до деяких умовних правил на інший сигнал для полегшення його передачі.

Джерело: ФР

кодіфікація

Збірка правил, що дозволяють надати техніці номенклатурного номера.

Джерело: ФР

vehicles and equipment and of those of the ordinary flat wagons of a corresponding category onto which they can be loaded.

Source : FRA

isolation (by fire)- compartmentation- compartmentalization

Fires aimed at denying the enemy communications between two areas of the battlefield.

Source : FRA

compartmentalization of subscribers

Restricting the communication possibilities for some subscribers. This compartmentalization is provided by the creation of a number of Closed Groups of Subscribers.

Source : FRA

coalition

Contingency grouping of States which are not linked together within a standing security or defense organization, which organize themselves to conduct armed actions against a common opponent on a defined theater of operations, in a given timeframe, pursuing a common political and military objective.

Source : FRA

cocooning

An operation consisting in covering equipment with a wrapping to protect it against the action of atmospheric factors. Also called "plastic spray packaging".

Source : FRA

encoding

Operation consisting in turning a signal in an other signal to facilitate its transmission by applying some conventional rules.

Source : FRA

codification

Set of rules allowing someone to allot a nomenclature number to a piece of equipment.

Source : FRA

coefficient d'intensité de consommation	коефіцієнт інтенсивності споживання	consumption rate coefficient
Coefficient par lequel est multiplié le taux de base en fonction des prévisions faites par le commandement. Source : FRA	Коефіцієнт, на який збільшена базова ставка залежно від прогнозів, зроблених командуванням. Джерело: ФР	Coefficient by which the basic rate is multiplied according to the forecasts of the command. Source : FRA
coefficient de jour de combat	коефіцієнт бойового дня	one day's combat supply factor
Coefficient fixé par le commandement en fonction de l'intensité prévisionnelle des combats. Il donne les consommations à envisager par jour de combat, par type de munition et de matériel ou arme. Source : FRA	Коефіцієнт, зафіксований командуванням залежно від очікуваної інтенсивності боїв. Він показує норму приблизного споживання на день бою типу боєприпасів, техніки або зброї. Джерело: ФР	Coefficient fixed by the command bearing in mind the battle intensity forecast. It gives the expenditures to foresee per day of combat, type of ammunition and equipment or weapon. Source : FRA
coercition	примус	coercion
Mode d'action stratégique par lequel un individu ou une entité collective utilise la force ou la menace de l'usage de celle-ci pour obtenir d'un autre individu ou d'une autre entité collective qu'il se soumette à sa volonté. Source : FRA	Стратегічний курс, який полягає у застосуванні сили або погроз окремою особою чи групою осіб з метою підкорення іншої особи чи групи осіб своїй волі. Джерело: ФР	A strategic course of action in which an individual or a collective entity uses force or threatens to use force in order to submit another individual or collective entity to his will. Source : FRA
colisage	упакування (вантажу)	packaging
<i>Terme connexe</i> : état de colisage. Source : FRA	<i>Пов'язаний термін</i> : стан упакування. Джерело: ФР	<i>Related term</i> : packaging statement. Source : FRA
collection réduite d'habillement (CRH)	неповний комплект одягу	reduced clothing collection
Paquetage réduit distribué, à titre de renouvellement, par les moyens du commissariat, au personnel après leur décontamination, pour leur permettre de reprendre dans les meilleurs délais leur activité au sein des formations. Source : FRA	Мінімальна кількість спорядження, яка розподіляється для заміни комісаріатом особовому складу після санітарної обробки з метою у найкоротший строк відновити свою боєздатність. Джерело: ФР	Reduced pack issued to the personnel after their decontamination as a replacement kit using the means of the quartermaster corps, to allow them to resume their activity in their units as soon as possible. Source : FRA
colonne	колона	column
Groupe de véhicules se déplaçant sous un même commandement, sur même itinéraire et dans même direction. Selon leur importance, les colonnes sont articulées en rames, éléments de marche ou groupements de marche. Source : FRA	Група транспортних засобів, що переміщуються під одним командуванням по одному шляху і в одному напрямку. Відповідно до їх значимості, колони об'єднуються у маршеві підрозділи або маршеві об'єднання. Джерело: ФР	Group of vehicles moving under the same command, on the same route and in the same direction. Depending on their size, columns are organized into serials, marching elements or marching groups. Source : FRA
combat de rencontre	зустрічний бій	meeting engagement
a- Action se produisant au cours du combat lorsqu'un élément en mouvement et qui n'a pu se déployer entièrement se heurte à l'ennemi, à un moment et en un endroit	a- Дія, що відбувається у ході бою, коли підрозділ, що рухається і який не зміг повністю розгорнутися, раптово вступає у бойовий контакт з противником.	a- A combat action that occurs when a moving force, incompletely deployed for battle, engages an enemy at an unexpected time and place.

inattendus.

b- Engagement inopiné d'une force en mouvement contre un ennemi non reconnu.

Source : FRA

combat rapproché

Combat à courte distance mettant en œuvre l'armement léger, armes individuelles, collectives et antichars, et pouvant aller jusqu'au corps à corps.

Source : FRA

combattant

Membre des forces armées régulières d'une des parties en conflit, même non reconnue, autre que le personnel sanitaire et religieux, prenant part aux hostilités.

Note : le combattant doit être distinctement identifiable par son uniforme, par un signe fixe reconnaissable ou en portant les armes ouvertement. Les espions et les mercenaires ne sont pas des combattants et n'ont pas le droit au statut de prisonnier de guerre.

Source : FRA

combinaison

Procédé permettant d'obtenir à partir de deux circuits téléphoniques réels, un troisième circuit appelé « circuit fantôme ».

Source : FRA

commandant

1- Membre des forces armées dans une position d'autorité, confiée avec le commandement d'une unité, d'une sous-unité, d'un navire ou d'une formation. Dans les le commandant profite de l'unité de commandement. Il est responsable de l'état de préparation au combat de sa force, de la préparation à la mobilisation, du succès de ses missions de combat, de l'entraînement, de la discipline, etc.

2- Officier supérieur dans les Forces armées, ou dans d'autres forces de plusieurs états, nommés pour commander une formation majeure, une arme ou un service des Forces armées ou ayant un commandement opératif, stratégique-opératif ou stratégique. En temps de paix, les dispositions sont prises pour la nomination de commandants

б- Несподіване введення в бій підрозділів, що рухаються проти невизначеного противника.

Джерело: ФР

ближній бій

Бій на короткій відстані з використанням легкого озброєння, індивідуальної зброї, колективного і протитанкового озброєння, і який може дійти до рукопашного бою.

Джерело: ФР

комбатант

Особа, яка має відношення до збройних сил однієї з конфліктуючих сторін, якщо вони є навіть невизнаними, та яка не належить до медичного особового складу або капеланів та бере участь у бойових діях.

Примітка: комбатант мусить носити встановлені знаки розрізнення та має право вільного носіння зброї. Шпигуни та найманці не є комбатантами та не можуть отримати статус військовополоненого.

Джерело: ФР

з'єднання

Спосіб, що дозволяє одержати з двох реальних телефонних мереж, третю ланку, що називається «фантомна ланка».

Джерело: ФР

командувач

1- Посадова особа у ЗС, на яку покладене командування (керівництво) підрозділом, частиною (кораблем), з'єднанням. У ЗС командир є єдиним начальником і відповідає за бойову та мобілізаційну готовність довіреного йому військового формування та успішне виконання їм бойових завдань, бойову підготовку, військову дисципліну та ін.

2- Посадова особа в збройних силах, інших військах багатьох держав, що очолює об'єднання, рід військ (сил) або вид ЗС; військова посада оперативної, оперативно-стратегічної та стратегічної ланки управління. У ЗС у мирний час передбачені посади командуючих військами, військових округів, групами

b- Unexpected engagement of a moving force against an unrecognised enemy.

Source : FRA

close combat

Combat carried out at short range, using light, individual, collective and antitank weapons. It can even consist in hand to hand combat.

Source : FRA

combatant

A member of the regular armed forces of a Party to a conflict, even non recognised forces, other than medical personnel and chaplains, who participates in hostilities.

Note: a combatant must be easily identified by his uniform, by a fixed distinctive sign distance or by the fact that he/she carries arms openly. Spies and mercenaries are not combatants and are not covered by the rules on prisoners of war.

Source : FRA

combination

Method enabling a signaller to get a third circuit called "ghost circuit" from two existing telephone circuits.

Source : FRA

commander

1- A member of the armed forces in a position of authority, entrusted with the command of a sub-unit, a unit or ship, or a formation. In the Armed Forces the commander enjoys unity of command. He is responsible for his force's combat readiness, mobilization preparedness, the success of its combat mission, training, discipline, etc.

2- A senior officer in the Armed Forces, or in other forces in many states, appointed to command a major formation, an arm or service of the Armed Forces; also an operational, operational-strategic or strategic command. In peacetime, provision is made for appointing senior commanders for military districts, groups of forces, fleets,

supérieurs pour des zones militaires, des groupements de forces, des flottes, des armées, des flottilles, des armées de l'air et des flottes navales de zones militaires et de certaines armes des services. En temps de guerre ils prennent aussi le commandement de troupes de front. Dans quelques pays étrangers, des commandants.

Source : UKR/OTAN

commandant concourant

Commandant de composante qui, dans un cadre espace-temps défini, concourt, avec tout ou partie de ses moyens, au succès d'une phase de l'opération, dont la responsabilité a été confiée à un autre commandant de composante.

Source : FRA

військ, флотами, арміями, флотиліями, деякими родами військ (сил) тощо; у військовий час, крім того, - військами фронтів. У ЗС деяких держав командувачі очолюють угруповання видів ЗС, що входять до складу об'єднаних командувань.

Джерело: УКР/НАТО

командир підтримуючого формування

Командир частини сил, який у визначеному просторі та часі, сприяє усіма своїми засобами або їх частиною успіху фази операції, відповідальність за яку була доручена іншому командирі частини сил.

Джерело: ФР

armies, flotillas, the air forces of military districts and fleets and certain arms of the service. In wartime they also take command of front troops. In some foreign states, senior commanders head groupings of armed services forming part of joint commands.

Source : UKR/NATO

supporting commander

Component commander who, within a given time-space framework, participates with all or part of his assets in the success of one phase of the operation, the responsibility of which was entrusted to another component commander

Source : FRA

commandant d'une force opérationnelle terrestre – COMFOT

Terme connexe : commandant de composante terrestre de théâtre – CCTT.

Source : FRA

командир наземної тактичної групи

Пов'язаний термін: командир наземної складової театру бойових дій

Джерело: ФР

land task force commander

Related term: Land Component Commander.

Source : FRA

commandant d'une force terrestre, maritime, aérienne

Autorité désignée par le chef d'état-major de l'armée considérée pour conduire, au niveau tactique, les engagements de la force terrestre, maritime ou aérienne, engagée sur un théâtre d'opérations, en vue de l'accomplissement des missions confiées par l'autorité interarmées de théâtre. Il peut assurer, par délégation du COMTHEATRE, le contrôle opérationnel d'un ensemble de forces interarmées pour l'accomplissement de missions ou de tâches particulières. (COMTACTER/MAR/AIR)

Source : FRA

командувач наземних, морських, повітряних сил

Представник влади, призначений начальником штабу даного виду збройних сил для ведення бою на тактичному рівні наземними, морськими або повітряними силами на театрі бойових дій, для виконання завдань, доручених загальновійськовим командуванням театру бойових дій. Він може забезпечувати за дорученням командира театру бойових дій оперативний контроль усіх загальновійськових сил для виконання завдань.

Джерело: ФР

commander of a land, maritime or air force

Authority appointed by the chief of staff of the service concerned to conduct the commitments of the land, maritime or air force committed on a theater of operations, at tactical level, in order to carry out missions given by the theater joint authority. He may exercise the operational control of a joint force package by delegated authority from the theater commander to carry out particular missions or tasks.

Source : FRA

commandant de bord

Membre de l'équipage responsable de l'exécution de la mission et de la conduite de l'aéronef. Son autorité s'exerce en particulier sur le personnel embarqué et s'étend aux opérations de chargement et de déchargement.

Source : FRA

командир корабля

Член екіпажу, відповідальний за виконання завдання і ведення літального апарата. Його влада поширюється на особовий склад, що знаходиться на борту й на операції завантаження й розвантаження.

Джерело: ФР

aircraft captain (NATO) - aircraft commander

Crew member responsible for the execution of the mission and for the conduct of the aircraft. His authority is especially exercised on the embarked personnel, and it also covers the loading and unloading operations.

Source : FRA

commandant de composante

Autorité militaire désignée pour assurer le commandement d'une composante et chargé de conseiller le commandant de la force pour l'emploi de celle-ci.

Source : FRA

commandant de formation de transport

Officier commandant l'ensemble des appareils de même type, utilisés pour les besoins d'une opération ou d'une phase d'opération déterminée. Il commande en vol.

Source : FRA

commandant de groupement de transport

Officier désigné par le chef du commandement de la force aérienne de projection (CFAP), subordonné au commandant de l'opération aéroportée (OAP), qui commande une unité constituée pour les besoins d'une opération ou d'une phase d'opération déterminée.

Source : FRA

commandant de l'artillerie antiaérienne

Chef d'une ou de plusieurs unités d'artillerie antiaérienne et conseiller du chef interarmes de la grande unité pour toutes les questions concernant la défense antiaérienne et la lutte antiaérienne des troupes toutes armes.

Source : FRA

commandant de la force

Autorité désignée pour assurer, sur le théâtre d'une opération, le commandement d'une force interarmées et éventuellement interalliée. Le commandant de la Force dispose d'un état-major de force interarmées déployé sur le théâtre de l'opération. Il assure normalement le contrôle opérationnel des forces mises à sa disposition. Pour une opération nationale, le commandant de la force prend le titre de commandant de théâtre (COMTHEATRE). Il est désigné par le chef d'état-major des armées dont il relève.

Source : FRA

командир складової частини

Призначений військовий керівник для командування складовою частиною і який є відповідальним за рекомендації командувачу сил при їх застосуванні.

Джерело: ФР

командир транспортного підрозділу

Офіцер, що командує сукупністю апаратів одного типу, які використовуються для потреб операції або фази певної операції. Він командує в польоті.

Джерело: ФР

командир транспортної групи

Офіцер, призначений командуванням військово-повітряними силами перекидання, який підпорядковується командирі повітряно-десантної операції здійснює командування підрозділом, що створений для потреб операції або фази певної операції.

Джерело: ФР

командир зенітної артилерії

Начальник одного або декількох підрозділів зенітної артилерії і радник начальника загалновійськового військового з'єднання з усіх питань протиповітряної оборони і протиповітряної боротьби будь-якого роду військ.

Джерело: ФР

командувач силами

Особа, призначена для забезпечення, на театрі операції, командування загалновійськовими і за необхідністю міжсоюзницькими силами. Командувач силами має у своєму розпорядженні штаб загалновійськових сил, розгорнутий на театрі операції. Зазвичай він забезпечує оперативний контроль наданих у його розпорядження сил. Для національної операції командувач силами називається командувачем театру бойових дій. Він призначається начальником генерального штабу.

Джерело: ФР

component commander (CC)

Military authority designated to assume command of a component, and tasked with advising the force commander on the employment of this force.

Source : FRA

commander of a transport formation

Officer commanding all the aircraft of a same type, used to meet the needs of an operation or those of a specific phase of an operation. He commands in flight.

Source : FRA

commander of a transportation group

Officer appointed by the commander of the air mobility command (AMC), subordinated to the the commander of the airborne operation, who commands a unit formed to meet the needs of an operation or a specific operation phase.

Source : FRA

air defense artillery (ADA) commander

Commander of one or several ADA units and advisor of the combined arms commander of the major unit for all matters concerning the air defense and the anti air warfare of the troops.

Source : FRA

force commander

Authority appointed to ensure the command of a joint and possibly combined force on the theater of operations. The Force commander has a Joint Force HQ deployed on the theater of operations at his disposal. He normally assumes the operational control of the forces placed at his disposal. For a national operation, the Force commander is called the Theater commander. He is appointed by the Chief defense to whom he is subordinated.

Source : FRA

commandant de théâtre (COMTHEATRE)	командувач ТВД	theater commander
Autorité désignée par le chef d'état-major des armées pour assurer le commandement (commandement ou contrôle opérationnel) d'un groupement de forces interarmées engagé sur un théâtre d'opérations dans un cadre autonome ou sous responsabilité française. <i>Terme connexe</i> : commandant de la force. Source : FRA	Особа, призначена начальником генерального штабу для здійснення командування (командування або оперативний контроль) об'єднання міжвидових сил, задіяних на ТВД автономно або під відповідальністю Франції. <i>Пов'язаний термін</i> : командувач силами. Джерело: ФР	Authority appointed by the Chief of Defence to ensure the command (operational command or control) of a joint task force engaged on a theater of operations, either autonomously or under French command. <i>Related term</i> : force commander. Source : FRA
commandant des troupes aéroportées	командувач повітряно-десантних військ	airborne troop commander
Officier subordonné au commandant d'opération aéroportée qui commande l'ensemble des troupes aéroportées. Source : FRA	Офіцер, підпорядкований командувачу повітряно-десантної операції, який командує усіма повітряно-десантними підрозділами. Джерело: ФР	Officer subordinated to the airborne operation commander that commands all the airborne troops. Source : FRA
commandant du soutien de théâtre (COMSOUT)	начальник тилу ТВД	theater support commander
Dans le cadre d'une opération nationale, directement subordonné au commandement de théâtre, dont il est le conseiller pour l'ensemble des questions d'ordre général relatives au soutien, le commandement du soutien de théâtre (COMSOUT) lorsqu'il existe, conduit, par délégation du COMTHEATRE, les actions de soutien relevant du domaine interarmées et facilite le soutien spécifique à chacune des armées. Il veille à la cohérence et à l'homogénéité des chaînes logistiques interarmées mises en œuvre par chacune des armées ou service. Source : FRA	У рамках національної операції, підпорядкований командуванню театра бойових дій, радником якого він є з усіх питань тилового забезпечення. Командування тиловим забезпеченням театру бойових дій, якщо він існує, здійснюється через управління тилового забезпечення і забезпечує особливу підтримку для кожного виду збройних сил. Начальник тилу забезпечує взаємодію і однорідність загальновійськових каналів тилу, введених кожним видом збройних сил або службою. Джерело: ФР	In the framework of a national operation, he is directly subordinated to the theater commander whom he advises on any matter concerning the support and general in scope, the theater support command, whenever it exists, executes the support actions concerning the joint aspects and facilitates the specific support of each service, acting on the theater commander's authority. He makes sure that the joint logistical systems deployed by each service, is consistent and homogeneous. Source : FRA
commandant interarmées sous-régional de l'OTAN	субрегіональний загальновійськовий командувач НАТО	NATO joint subregional commander
Commandant interarmées situé au troisième échelon de la structure militaire de commandement de l'OTAN. <i>Terme connexe</i> : commandant de composante Source : FRA	Командир загальновійськового підрозділу, розташований на третьому рівні військової структури командування НАТО. <i>Пов'язаний термін</i> : командир складової частини Джерело: ФР	A joint commander at the third level of the NATO military command structure. <i>Related term</i> : component commander. Source : FRA
commandant menant	головний командир	supported commander
Commandant de composante qui, dans un cadre espace-temps défini, reçoit le concours d'un ou plusieurs commandants de composante pour assurer, vis-à-vis du commandant de la force, la responsabilité d'une	Командир складової частини сил, що, у рамках певного співвідношення простір-час, одержує допомогу одного або декількох командирів складової частини для забезпечення перед	Component commander who, in a given time-space framework, receives the support of one or several component commander(s) in order to assume the responsibility of one phase of the operation vis-à-vis

phase de l'opération.
Source : FRA

командувачем силами выполнения
завдання фазы операции.
Джерело: ФР

the force commander.
Source : FRA

commandant terre (COMTERRE)

Autorité désignée en tant que de besoin par le chef d'état-major de l'armée de terre comme adjoint TERRE d'un commandant de théâtre.

Il participe à la conception de la manœuvre interarmées de théâtre et assure la cohérence globale de l'emploi des composantes de l'armée de terre mises à la disposition du COMTHEATRE.

Il peut assurer, par délégation du COMTHEATRE, le contrôle opérationnel de forces pour une mission particulière.

Source : FRA

заступник командувача ТВД з питань СВ

Особа, назначена за необходимостью начальником штаба сухопутных сил, у якості заступника командувача театру бойових дій з питань сухопутних військ.

Він бере участь у розробці концепції загальновійськового маневру на театрі і забезпечує загальну послідовність застосування складових елементів сухопутних сил, наданих командувачу театру бойових дій. Він може забезпечити за дорученням командувача оперативний контроль сил для особливого завдання.

Джерело: ФР

ground commander

Authority appointed as needed by the chief of staff of the army as land deputy theater commander.

He takes part in the design of the theater joint maneuver and ensures the overall consistency of the use of the army components put at the disposal of the theater commander.

He may ensure the operational control of forces for a specific mission by delegated authority.

Source : FRA

commande à distance

Dans la mise en œuvre des obstacles, la capacité pour un utilisateur de déclencher à distance une charge ou de modifier l'état d'une mine. Pour une mine, la commande à distance se subdivise en:

1- Niveau 1. L'aptitude à réagir à la réception d'un stimulus de commande à distance en passant de l'état de veille à l'état armé.

2- Niveau 2. L'aptitude à réagir comme au niveau 1 et celle supplémentaire à revenir de l'état armé à l'état de veille, lors de la réception d'un stimulus émis à distance.

3- Capacité d'interrogation à distance. Aptitude d'une mine à répondre à une interrogation à distance sur son état : armé ou de veille. Cette capacité peut se superposer à celle du niveau 1 ou du niveau 2. Elle est indiquée par l'ajout du suffixe I.

Source : FRA

дистанційне управління

У застосуванні перешкод це – можливість для користувача підірвати на відстані заряд або змінити стан міни. Для міни, дистанційне управління поділяється на:

1- Рівень 1. Здатність реагувати на одержання сигналу на перехід із стану моніторингу у стан зведення.

2- Рівень 2. Здатність реагувати на рівні 1 і додаткова здатність повернутися із стану зведення у стан моніторингу, одержавши віддалений сигнал на відстані.

3- Здатність дистанційного опитування. Здатність міни відповідати на дистанційне опитування про її стан: зведений або моніторинг. Ця здатність може накладатися на здатність рівня 1 або рівня 2. Вона зазначається додаванням суфікса I.

Джерело: ФР

remote control

In barrier operations, the ability of a user to actuate a charge or change the state of a mine, from a distance. For a mine, remote control is divided into:

1- Remote Control Level 1. Ability to react to a received remote control stimulus to change from standby state to armed.

2- Remote Control Level 2. As level 1, and the added ability to react to a received remote control stimulus to return from armed to standby state.

3- Remote Interrogation Capability. The ability of a mine to respond to a remote interrogation on its state, either armed or standby. This capability may be superimposed on either Level 1 or Level 2, and may be indicated by the suffix (I).

Source : FRA

commandement

1- Autorité conférée à un militaire pour diriger, coordonner et contrôler des forces militaires.

командування

1- Повноваження і відповідальність, покладені на військового для розпорядження наявними ресурсами, планування їх використання, а також для організації, керівництва, координації і управління військами.

command

1- The authority and responsibility vested in a member of the military forces for the purpose of using available resources, planning their employment, organizing, directing, coordinating and controlling military forces.

2- Ordre donné par un commandant, exprimant sa volonté de voir exécuter une action donnée.

3- Unité, groupe d'unités, organisation ou zone, placés sous l'autorité d'un même commandant.

Source : UKR/OTAN

commandement

Ordre donné par un chef : exprime la volonté du chef en vue de l'exécution d'un acte donné.

Enchaînement séquentiel d'actes consistant à:

a- donner des ordres. Ceci suppose : qu'ils soient préparés en suivant un processus de réflexion, que la ou les décisions soient prises, qu'ils soient rédigés puis diffusés;

b- contrôler leur exécution en : suivant la situation, conduisant la manoeuvre, en particulier en coordonnant l'action des unités;

c- rendre compte.

Il existe 3 niveaux de responsabilité de commandement:

a- Décision (chef) et direction (chef d'état-major);

b- Synthèse, coordination, proposition, (chef de CO et chefs de cellules);

c- Exécution et conduite (rédacteurs).

Source : FRA

commandement et conduite des opérations (C2)

Autorité, responsabilités et activités des commandants militaires pour la direction et la coordination des forces et pour la mise en œuvre des ordres relatifs à l'exécution des opérations.

Source : FRA

commandement intégral

Le commandement intégral est le pouvoir militaire et la responsabilité de donner des ordres à des subordonnés, dont un supérieur est investi. Il couvre tous les aspects des opérations et de l'administration militaires. Il n'existe que dans les armées nationales. Le terme « commandement », dans son sens international, implique un moindre degré d'autorité que lorsqu'il

2- Частина, військово формування, організаційна одиниця або район під єдиним командуванням.

3- Розпорядження військового, який наділений відповідними повноваженнями, що виражає його вимогу здійснити конкретну дію.

Джерело: УКР/НАТО

управління

Наказ, який дається начальником і виражає бажання начальника на виконання певної дії.

Послідовне поєднання дій, що полягають у:

a- відданні наказів. Мається на увазі, що вони можуть бути підготовлені у процесі міркування, для того, щоб одне або кілька рішень були прийняті, вони мають бути складені, а потім поширені;

б- контроль їх виконання: дотримуючись ситуації, проводячи маневр, особливо координуючи дію підрозділів;

в- звіт.

Існують 3 рівні складові управління:

a- Рішення (начальник) і керівництво (начальник штабу);

б- Задум, координація, пропозиція, (начальник оперативного центру і керівники підрозділів);

в- Виконання і контроль (офіцери штабу).

Джерело: ФР

бойове управління (C2)

Влада, відповідальні особи й діяльність військових командирів для управління й координації сил і виконання наказів щодо проведення операцій.

Джерело: ФР

повне командування

Повне командування – це військова влада й відповідальність за віддання наказів підлеглим. Воно покриває всі військові аспекти операцій і військового управління. Існує тільки в національних арміях. Термін "командування", у міжнародному значенні означає менший ступінь влади, ніж коли він використовується у чисто

2- A unit, group of units, organization or area under the authority of a single commander.

3- An order given by a member of the military forces with the vested authority, expressing his will to bring about a particular action.

Source : UKR/NATO

command

Order given by a commander. It expresses the commander's will regarding the execution of a given action.

Chain of sequenced actions consisting in:

a- giving orders. It requires: that they be prepared following a thinking process, that the decision(s) be taken, that they be written and disseminated;

b- controlling their execution in: following the situation, conducting the maneuver and especially coordinating the actions of units;

c- reporting.

There are 3 levels of command responsibilities:

a- Decision (commander) and conduct (chief of staff);

b- Synthesis, coordination, proposition (commander of the op-center and cells commanders);

c- Execution and conduct (staff officers).

Source : FRA

command and control (C2)

Authority, responsibilities and activities of military commanders regarding the direction and coordination of the forces, as well as the enforcement of orders pertaining to the carrying out of operations.

Source : FRA

full command

The military authority and responsibility of a commander to issue orders to subordinates. It covers every aspect of military operations and administration and exists only within national services. The term "command", as used internationally, implies a lesser degree of authority than when it is used in a purely national sense. No NATO commander

est utilisé dans un sens purement national. Il s'ensuit qu'aucun commandant OTAN n'a le commandement intégral des forces qui lui sont affectées. Ceci tient au fait que les nations, lorsqu'elles affectent des forces à l'OTAN, n'en donnent que le commandement opérationnel ou le contrôle opérationnel.

Source : FRA

commandement subordonné

Terme désignant un commandement de l'OTAN responsable, dans le domaine opérationnel, vis-à-vis de SACEUR et de SACLANT dans une zone géographique et pour une mission donnée. *Termes connexes* : commandement régional subordonné ; commandement subordonné principal.

Source : FRA

commandement national

Commandement mis sur pied par une nation donnée et sous l'autorité de celle-ci. Il peut ou non être placé sous les ordres d'un commandement de l'OTAN.

Source : FRA

commandement opérationnel

Pouvoir donné à un commandant pour assigner des missions ou des tâches particulières à des commandants subordonnés, pour déployer des unités, pour réassigner des forces, conserver ou déléguer le contrôle opérationnel ou tactique comme il le juge nécessaire. Il ne comprend pas en soi d'autorité sur le plan administratif ni de responsabilités d'ordre logistique. Un commandement opérationnel peut être, soit permanent, soit de circonstance.

Source : FRA

commandement organique

Autorité responsable de:
a- l'organisation, l'instruction;
b- la définition et l'expression des besoins à satisfaire dans les domaines qui concourent à la mise et au maintien en condition des forces;
c- la gestion et l'administration du

національному сенсі. Звідси випливає, що жоден командир НАТО не має повного командування сил, які йому придані. Це пояснюється тим фактом, що коли країни надають сили НАТО, вони дають тільки оперативне командування або оперативний контроль.

Джерело: ФР

головне підпорядковане командування

Термін, що позначає відповідальне командування НАТО в оперативній області, перед верховним головнокомандувачем об'єднаними силами НАТО в Європі чи верховним головнокомандувачем об'єднаними збройними силами НАТО в Атлантиці у географічній зоні і для певного завдання. *Пов'язані терміни*: підлегле регіональне командування; підлегле головне командування.

Джерело: ФР

національне командування

Командування, організоване даною державою і під її керівництвом. Воно може бути підпорядковане під командування НАТО.

Джерело: ФР

оперативне командування

Влада, надана командирі для постановки завдань підлеглим командирам для розгортання підрозділів, повторного перепідпорядкування сил, збереження, надання оперативного або тактичного контролю, таким чином який він вважає необхідним. Така влада не включає ні адміністративної влади, ні відповідальності щодо тилового забезпечення. Оперативне командування може бути постійним, або тимчасовим.

Джерело: ФР

штатне командування

Командування, відповідальне за:
а- організацію, підготовку;
б- визначення і вираження потреб у сферах, які сприяють формуванню і утриманню сил;
в- управління і адміністрування особового складу і застосування

has full command over the forces assigned to him since, in assigning forces to NATO, nations will delegate only operational command and operational control.

Source : FRA

major subordinate command

Term pertaining to a NATO commander responsible, in the operational domain, to SACEUR and SACLANT in a given geographic area and for a given mission. *Related terms*: subordinate regional command; commandment subordinate principal.

Source : FRA

national command

A command that is organized by, and functions under the authority of, a specific nation. It may or may not be placed under a NATO commander.

Source : FRA

operational command

The authority granted to a commander to assign missions or tasks to subordinate commanders, to deploy units, to reassign forces, and to retain or delegate operational or tactical control as deemed necessary. It does not of itself include responsibility over administration or logistics. An operational command can be either a standing or a contingency one.

Source : FRA

organic command

Authority responsible for:
a- organization, training;
b- the definition and expression of requirements to be met in those areas participating in the preparation and up keeping of the forces;
c- personnel management and

personnel et l'application de la réglementation relative aux conditions de vie. Elle participe à l'élaboration de la doctrine d'emploi des forces placées sous son autorité. Ce commandement n'est normalement pas interarmées. Certains commandements organiques ont vocation à fournir le noyau dur et la structure d'accueil d'un PC opérationnel et à exercer le commandement opérationnel d'un ensemble de forces de leur niveau.

Source : FRA

commandement organique à vocation opérationnelle

Commandement permanent ayant des responsabilités organiques mais devant être en mesure d'exercer le commandement opérationnel de circonstance d'un ensemble de forces de son niveau ou de fournir le noyau dur et la structure d'accueil d'un PC opérationnel.

Source : FRA

commandement permanent

Commandement existant dès le temps de paix et doté des moyens lui permettant d'exercer ses responsabilités. On distingue:

a- les commandements organiques, responsables de la préparation, de l'organisation, de la gestion, de l'instruction, de l'entraînement, du soutien ainsi que de la mise en condition des forces placées sous leur autorité;

b- les commandements opérationnels, responsables d'une aire géographique déterminée ou y exerçant des responsabilités diverses (exemples: commandants de CMD, COMSUP, COMFOR, COMTROUP) ou responsable de l'exécution d'une mission particulière.

Source : FRA

commandement régional subordonné

Nom attribué à des commandements de l'OTAN responsables vis à vis de CINCHAN dans des zones géographiques déterminées. *Termes connexes* : Haut commandant militaire de l'OTAN ; Commandement majeur subordonné et Commandement subordonné principal.

Source : FRA

статутів, стосовно умов життя. Командування бере участь у розробці доктрини застосування сил, що йому підпорядковані. Це командування зазвичай не є загальновійськовим. Деякі штатні командування призначені бути основним ядром і структурою для прийому оперативного КП й здійснювати оперативне командування усіх сил їхнього рівня.

Джерело: ФР

штатне командування оперативного призначення

Постійне командування, що має штатні посади, але повинно здійснювати оперативне тимчасове командування всіх сил його рівня або забезпечити основу й обслуговування оперативного КП.

Джерело: ФР

постійне командування

Командування, що існує у мирний час й має засоби, що дозволяють йому виконувати свої обов'язки. Розрізняють:

a- штатні командування, відповідальні за підготовку, організацію, управління, навчання, підтримку, а також за приведення у певний стан сил, що знаходяться під їх командуванням;

б - оперативні командування, відповідальні за певну географічну площу або які виконують різні функції (приклад: командуючий військовим районом тощо), або які відповідають за виконання особливого завдання.

Джерело: ФР

регіональне підпорядковане командування

Назва, що дається командуванням НАТО, відповідальним перед CINCHAN, у певних географічних зонах. *Пов'язані терміни*: головний командувач НАТО; вище підпорядковане командування і головне підпорядковане командування.

Джерело: ФР

administration, as well as the implementation of regulations regarding living standards. It participates in the preparation of the employment doctrine of the forces placed under its command. This command is, generally speaking, not joint.

Some organic commands are meant to provide the hardcore and collection structure of an operational CP, and to assume the operational command of a group of forces corresponding to their level.

Source : FRA

organic command with an operational role

It is a permanent command with organic responsibilities but it should be able to exercise the operational contingency command of a group of forces corresponding to its level or to provide the hard core and the host structure of an operational CP.

Source : FRA

permanent command

Command existing from peacetime and equipped with the assets enabling it to exercise its responsibilities. One distinguishes:

a- the organic commands responsible for the preparation, the organization, the management, the basic and advanced training, the support and the physical state of the forces placed under its authority;

b- The operational commands responsible for a given geographical area or discharging various responsibilities there (e.g. military sub-district-, higher-, force-, troop commands) or responsible for the execution of a specific duty.

Source : FRA

subordinate regional command

Name given to NATO commanders responsible to CINCHAN in given geographic areas. *Related terms*: Major NATO command, Major subordinate command and Commandement subordonné principal.

Source : FRA

**commandement
(TACOM)**

Autorité déléguée à un commandant pour attribuer des tâches aux forces placées sous son commandement, en vue de l'accomplissement de la mission ordonnée par l'autorité supérieure. Celle-ci peut conserver ou déléguer le contrôle tactique.

Source : FRA

commandement territorial

Le commandement territorial a pour attribution permanente la discipline générale, la justice militaire, le service national, la préparation militaire et la préparation de la mobilisation. Dans le cadre de la défense opérationnelle du territoire, il est responsable en outre de la préparation et de la mise en oeuvre des plans de défense correspondants.

Source : FRA

commandement, conduite des opérations et communications (C3)

Autorité, responsabilités et activités des commandants militaires pour la direction et la coordination des forces, pour la mise en oeuvre des ordres relatifs à l'exécution des opérations et pour la mise en oeuvre des moyens de communications qui leur sont affectés.

Source : FRA

commandement, contrôle et conduite

Les fonctions des commandants, des états-majors et des autres organismes de commandement et de conduite/contrôle sont de maintenir l'aptitude opérationnelle de leurs forces, de les préparer et de les conduire dans l'exécution de leurs tâches. Le concept englobe l'acquisition permanente, la fusion, l'examen, la représentation, l'analyse et l'évaluation des informations sur la situation; l'édition des plans du commandement; la gestion de forces; la planification opérationnelle; l'organisation et le maintien de la coopération par toutes les forces et toutes les formes d'appui; l'organisation du commandement de la conduite et du contrôle; la préparation des organismes subordonnés de commandement, de conduite et de contrôle des opérations de combat; la surveillance et

tactique**тактичне командування**

Влада, делегована командирів для визначення завдань силам під його командуванням з метою виконання завдання, поставленого вищим органом влади. Вона може включати або делегувати тактичний контроль.

Джерело: ФР

територіальне командування

Постійне завдання територіального командування - загальна дисципліна, військово-правосуддя, державна служба, вишкіл і мобілізаційна підготовка. У рамках оперативної оборони території воно відповідає за підготовку й втілення відповідних планів оборони.

Джерело: ФР

бойове управління на зв'язок (C3)

Влада, відповідальність і діяльність командирів для управління й координації сил з метою виконання наказів на проведення операцій та використання засобів зв'язку, які їм придані.

Джерело: ФР

управління військами

Діяльність командуючих, командирів, штабів і інших органів управління з підтримки постійної бойової готовності військ (сил), підготовки операцій (бойових дій) і управління військами (силами) при виконанні ними поставлених завдань. Включає: безупинне добування, збір, вивчення, відображення, аналіз та оцінку даних обстановки; ухвалення рішення на операцію (бій); поставлення завдань військам (силам); планування операції (бою); організацію і підтримку взаємодії всіх сил та засобів, а також здійснення усіх видів забезпечення; організацію управління; підготовка підлеглих органів управління і військ (сил) до бойових дій; організацію контролю та надання допомоги підпорядкованим командуючим

tactical command (TACOM)

The authority delegated to a commander to assign tasks to forces under his command for the accomplishment of the mission assigned by the higher authority. The latter can either keep or devolve the tactical control.

Source : FRA

territorial command

The territorial command has the following permanent functions: general discipline, military justice, national service, military preparation and preparation for mobilization. In addition, it is responsible for the preparation and the implementation of the corresponding defense plans in the framework of the operational defense of the territory.

Source : FRA

command, control and communications (C3)

Authority, responsibilities and activities of the military commanders concerning the conduct and the coordination of forces to implement the orders concerning the execution of the operations and to use the signal assets that are assigned for these operations.

Source : FRA

command and control

The functions of commanders, staffs, and other command and control bodies in maintaining the combat readiness of their forces, preparing operations and directing troops in the performance of their tasks. The concept embraces the continuous acquisition, fusion, review, representation, analysis and assessment of information on the situation; issuing the commander's plan; tasking of forces; operational planning; organizing and maintaining cooperation by all forces and all forms of support; organizing command and control; preparing subordinate command and control bodies and forces for combat operations; supervising and assisting subordinate commanders, staffs and forces; the direct leadership of troops during performance of their combat missions.

Source : UKR/NATO

l'assistance aux commandements, états-majors et forces subordonné ; la conduite directe des troupes pendant l'exécution de leurs missions de combat.

Source : UKR/OTAN

commando

Tout détachement apte à vivre et combattre dans l'isolement et disposant d'une large initiative dans l'accomplissement de ses missions.

Source : FRA

commissaire

Officier relevant du statut particulier du corps des commissaires, ayant les qualités les attributions d'officier public chargé de dresser ou d'attester des actes authentiques, notamment en matière d'état-civil, de rédiger les procès-verbaux relatifs aux fonds et aux matériels, ainsi que d'assurer la vérification des comptes des formations bénéficiant du régime des dépenses à bon compte, et, par délégation du commandement, la surveillance administrative. Les commissaires sont responsables directement devant le ministre pour l'exercice de la vérification des comptes. Ils possèdent un timbre humide gravé à leur nom.

Source : FRA

commissaire de terrain

Officier de l'armée de terre désigné pour chaque terrain de départ, par le commandement de l'opération aéroportée et chargé de représenter ce dernier pendant les opérations d'embarquement. Il dirige et coordonne les opérations d'embarquement en liaison avec le commandant du groupement ou du sous-groupement de transport de l'armée de l'air intéressé.

Source : FRA

communication

- 1- Transfert d'informations effectué conformément à des conventions établies.
- 2- Diffusion d'informations au sens médiatique.
- 3- Science de la communication.

Source : FRA

communication

- 1- Action de commandement visant

(командирам), штабам, військам (силам); безпосереднє управління діями військ (сил) при виконанні ними бойових завдань.

Джерело: УКР/НАТО

командос

Будь-який підрозділ, здатний жити й вести бій в ізоляції і який має повну свободу дій при виконанні своїх завдань.

Джерело: ФР

квартирмейстер

Офіцер, що належить до корпусу комісарів і є представником влади, відповідальним за укладання або за засвідчення актів, а саме актів громадянського стану, за укладання протоколів, що стосуються фондів і техніки, а також підтвердження перевірки рахунків підрозділів, що використовують режим дешевих витрат, і за дорученням командування, виконувати адміністративне спостереження. Комісари несуть пряму відповідальність перед міністром за виконання перевірки рахунків. Вони мають штамп із зазначенням їх імені.

Джерело: ФР

комендант аеродрому

Офіцер сухопутних військ, призначений командуванням повітряно-десантної операції представляти його у місцях відправлення під час операцій завантаження. Він керує й координує операції завантаження у взаємодії з командувачем відповідного транспортного угруповання військово-повітряних сил.

Джерело: ФР

зв'язок

- 1- Передача інформації, що здійснюється відповідно до встановлених угод.
- 2- Поширення інформації засобами масової інформації.
- 3- Наука про зв'язок.

Джерело: ФР

повідомлення

- 1- Дія командування з метою

commando

Any detachment able to live and fight in isolation, and having a large freedom of initiative for the accomplishment of its missions.

Source : FRA

quatermaster

Officer whose special status falls within the province of the quartermaster corps with the functions of a public officer ex-officio tasked with the drafting and testifying of genuine certificates in particular registry and enlistment ones, with the drafting of the minutes concerning funds and equipment and with the checking of the finances of the units benefiting by the cheap expenses system and, acting on the commander's authority, with the checking of administrative matters. Quartermasters are directly responsible to the minister for the checking of accounts. They have their own stamp with their name engraved.

Source : FRA

airfield quatermaster

Army officer appointed by the commander of the airborne operation at each departure airfield and tasked with representing the latter during the boarding operations. He conducts and coordinates the boarding operations with the transport task force or sub-task force of the air force involved.

Source : FRA

communication

- 1- Transfer of information following well-established conventions.
- 2- Dissemination of information in the media meaning of the term.
- 3- Science of communication.

Source : FRA

communication

- 1- Command action aimed at

à transmettre une information éclairée, contrôlée et dirigée par une autorité, vers un destinataire ciblé.

2- Elle renvoie à la notion « d'attitude active en matière d'information publique ».

Source : FRA

communication (science de la)

Science ou pratique de l'acheminement d'informations de toutes natures d'une personne à une autre ou d'un endroit à un autre, excepté par conversation ou correspondance directe non assistée.

Source : FRA

communication interne

1- Ensemble des actions de communication destinées aux troupes participant à l'opération et à leurs familles. Elle a pour objet d'élaborer et de diffuser, en opération, des informations sous la responsabilité des différents échelons de commandement avec leurs moyens propres.

2- Action de communication visant à informer les forces armées sur les questions de défense, les opérations et leur environnement. Elle s'appuie sur des données sélectionnées et des vecteurs de diffusion propres (journaux et radios internes, etc.). La communication interne s'adresse, d'une part à la communauté de la Défense, d'autre part aux forces engagées sur un théâtre d'opération. Elle contribue au bien-être psychologique des troupes et à la compréhension des situations.

Source : FRA

communication locale

Ensemble des actions de communication menées par les différents échelons de commandement à destination:

a- des populations locales et de leurs responsables;
b- des membres des organisations internationales gouvernementales ou non;
c- de tout autre acteur d'influence.

Elle est menée dans leur zone de responsabilité pour faciliter l'accomplissement de leur mission.

Source : FRA

communication médias

передачі чіткої, контрольованої, керованої інформації, представником влади до цільового одержувача.

2- Вона пов'язана з поняттям «активної позиції у питанні про публічну інформацію».

Джерело: ФР

комунікація (наука)

Наука або практика доставки будь-якої інформації від однієї особи до іншої або з одного місця у інше за винятком розмови або прямої кореспонденцією без допомоги.

Джерело: ФР

внутрішня інформація

1- Сукупність комунікаційних дій, призначених для підрозділів, що беруть участь в операції і їх родин. Її мета - розробляти й поширювати під час проведення операції інформацію під відповідальністю різних командних інстанцій з їхніми власними засобами.

2 - Комунікаційна дія з метою інформування збройних сил про питання оборони, про операції і про обстановку. Вона спирається на вибрані дані й власні засоби розповсюдження (газети, внутрішнє радіо тощо). Внутрішня інформація адресується, з одного боку військовим, а з іншого боку - силам, які приймають участь у операціях на театрі бойових дій. Вона сприяє покращенню психологічному стану військ і розумінню ситуацій.

Джерело: ФР

місцевий зв'язок

Сукупність комунікаційних дій, що ведуться різними командними інстанціями у напрямку до:

а- місцевого населення та його відповідальних осіб;
б- членів урядових міжнародних організацій або ні;
в- будь-якого іншого фактору впливу.

Вона ведеться у їхній зоні відповідальності для полегшення виконання завдання.

Джерело: ФР

медіа зв'язок

forwarding a reliable, controlled information, directed by an authority towards a targeted addressee.

2- It is related to the notion of "active public information policy".

Source : FRA

communication (science)

Science or practice consisting in forwarding information of any kind from one person to another one or from one location to an other one, conversation or unassisted direct correspondence is not included.

Source : FRA

internal communication

1- Set of communication actions intended for the troops taking part in the operation and their families. Its purpose is to work out and broadcast information in the field under the responsibility of the various command levels with their own assets.

2- Communication action aiming at informing the armed forces on defense matters, the operations and their environment. It is based on selected data using its own broadcasting means (internal newspapers and radio stations, etc.). Internal communication is intended for the defense community on the one hand and for the forces committed on a theater of operations on the other hand. It contributes towards the psychological well-being of the troops and the understanding of the situations.

Source : FRA

local communication

Set of communication actions carried out by the various command levels aimed at:

a- local populations and their leaders;
b- members of governmental or non-governmental organizations,
c- any other actor of influence;
It is conducted in their area of responsibility to facilitate the fulfilment of their mission.

Source : FRA

media communication

Ensemble des actions d'information publique menées lors d'une opération militaire sur un théâtre. Elle a pour objet, sur la base d'informations vraies et par l'intermédiaire des médias, d'informer, d'expliquer et de faciliter l'adhésion de tous ceux à qui elle s'adresse. Elle respecte un juste équilibre entre le devoir d'informer et la nécessité de protéger les informations sensibles ou classifiées.

Source : FRA

communication opérationnelle

Ensemble des activités visant à légitimer l'action des forces en explicitant son sens par l'élaboration et la diffusion de messages vers les populations, les adversaires, les forces, les parties en présence et les autres acteurs concernés. Elle relève des actions dans les champs psychologiques et comprend la communication interne, la communication médiatique et la communication locale.

Source : FRA

communiqué de presse

Texte prêt à être publié ou diffusé qui permet de faire parvenir directement l'information souhaitée dans la forme choisie aux médias visés.

Source : FRA

communauté

État réalisé lorsqu'il est fait usage de la même doctrine, des mêmes procédures ou du même équipement.

Source : UKR/OTAN

commutateur (switch)

Permettant de relier des équipements ou des concentrateurs au reste du réseau, le commutateur aiguille les données vers le segment du réseau où se trouve l'équipement destinataire. Il permet ainsi une meilleure gestion du débit des données que le concentrateur.

Source : FRA

compagnie C

Unité élémentaire de l'élément projetable du GLCAT ayant pour

Сукупність дій з розповсюдження публічної інформації, що ведеться протягом воєнної операції на театрі бойових дій. Її мета - на основі дійсної інформації і за допомогою засобів масової інформації інформувати, пояснювати і полегшувати приєднання всіх тих, до кого вона звертається. У ній дотримують справедливую рівновагу між завданням інформувати і необхідністю захищати важливу або таємну інформацію.

Джерело: ФР

оперативні зв'язки

Сукупність видів діяльності, що має на меті узаконення дій військових сил шляхом розробки та передачі повідомлень населенню, противнику, військам, існуючим сторонам та всім, кого це стосується. Вона проходить у межах діяльності психологічної сфери та включає внутрішній зв'язок, зв'язок із населенням та зв'язки із засобами масової інформації.

Джерело: ФР

прес-реліз

Текст, готовий до друку або розповсюдження, який дозволяє прямо доставити бажану інформацію у обраній формі до цільових засобів масової інформації.

Джерело: ФР

уніфікованість

Результат використання єдиних доктрин, інструкцій або однакової техніки.

Джерело: УКР/НАТО

комутатор

Дозволяє з'єднати устаткування або концентратори з іншою мережею. Комутатор скеровує дані у сегмент мережі, де знаходиться цільове устаткування. У такий спосіб він дає краще управління масивом даних, ніж концентратор.

Джерело: ФР

рота C

Найменша одиниця з підрозділу для перекидання, метою якої є

Set of public information actions carried out during a military operation on a theater. It aims at informing, explaining and making easier the approval of all those who are targeted. It is based on true pieces of information and uses the media. It strikes the right balance between the information duty and the need to protect the sensitive or classified pieces of information.

Source : FRA

operational communication

Set of activities aiming to legitimize the action of forces by clarifying its sense by the elaboration and the broadcasting of messages towards the populations, the opponents, the forces, the parts in presence and the other concerned actors. It falls under the scope of actions in the psychological fields and includes internal communication, media communication and local communication.

Source : FRA

press release

Text ready to be published or broadcasted, permitting to have the desired information directly transmitted, in the chosen way, to the target media.

Source : FRA

commonality

The state achieved when the same doctrine, procedures or equipment are used.

Source : UKR/NATO

switch

The switch allows one to connect pieces of equipment or concentrators to the remaining part of the network and it makes the road to direct the data towards the network section where the intended piece of equipment is located. In this way, it allows one to better manage the data flow than the concentrator does.

Source : FRA

C company

Basic tactical unit of the GLCAT deployable element whose mission

mission d'assurer l'assistance indispensable à l'homme en opérations (au combat ou installé en campagne): la compagnie C peut constituer l'unité d'accompagnement des forces engagées.

Source : FRA

compagnie D

Unité élémentaire de l'élément projetable du GLCAT ayant pour mission de mettre en place et d'entretenir les matériels de campagne et autres matériels nécessaires au maintien de la capacité opérationnelle du combattant installé dans la durée.

Source : FRA

compartiment de terrain

Portion de terrain limitée normalement par des couverts et des ondulations du sol, faisant obstacle aux vues et aux feux directs. Suivant ses dimensions en largeur et en profondeur, le compartiment de terrain correspond aux possibilités de déploiement et d'action efficace (feux et manœuvre) de telle ou telle unité (depuis la compagnie jusqu'aux grandes unités).

Source : FRA

compatibilité

1- Qualité d'un matériel ou d'un logiciel conforme aux règles d'interface et apte à être connecté à un système parce qu'il respecte les normes qui lui sont propres.

Source : FRA

2- Aptitude de produits, processus ou services à être utilisés conjointement dans des conditions spécifiées, pour satisfaire aux exigences en cause sans interaction inacceptable

Source : UKR/OTAN

compétence

Ensemble stabilisé de savoirs et de savoir-faire, de conduites types, de procédures standards, de types de raisonnement que l'on peut mettre en œuvre sans apprentissage nouveau.

Source : FRA

забезпечення необхідної допомоги особовому складу під час проведення операції (у бої або у бойовій кампанії): рота С може бути підрозділом супроводу сил, що вводяться у бій.

Джерело: ФР

рота D

Найменша одиниця з підрозділу для перекидання, метою якої є запуск і обслуговування техніки під час проведення кампанії та іншої техніки, необхідної для збереження бойової здатності підрозділів на значний період часу.

Джерело: ФР

сектор місцевості

Частина місцевості, зазвичай обмежена нерівностями поверхні, що заважає прямій видимості і веденню прямого вогню. В залежності від розмірів у ширину й глибину, квадрат місцевості відповідає можливостям розгортання й ефективної дії (вогнем і маневром) того або іншого підрозділу (від роти до військових з'єднань).

Джерело: ФР

сумісність

1- Якість устаткування або програмного забезпечення, що відповідає правилам інтерфейсу. Це устаткування або програмне забезпечення можуть бути приєднаним до системи, тому що були розроблені з дотриманням відповідних норм.

Джерело: ФР

2- Придатність матеріальних засобів, процесів або послуг до спільного використання за визначених умов, для виконання встановлених вимог, без виникнення неприйнятних ситуацій при спільних діях

Джерело: УКР/НАТО

компетенція

Стабільна сукупність умінь та навичок, типової поведінки, стандартних процедур, типів доведення, які можна застосовувати без нового навчання.

Джерело: ФР

is to provide the necessary assistance to the soldier on operation (fighting or in the field): the C company may constitute the accompanying unit of the forces committed

Source : FRA

D company

Basic tactical unit of the GLCAT deployable element whose mission is to deploy and maintain the field equipment and the other pieces of equipment necessary to maintain the operational capability of the fighter deployed for a protracted period of time.

Source : FRA

compartiment of terrain

Part of the terrain normally delineated by covers and movements of the ground, preventing direct sight and fires. Depending on its size and depth, a compartment of terrain corresponds to the deployment and efficient action capabilities (fire and maneuver) of a given unit (from company to major unit levels).

Source : FRA

compatibility

1- Quality of a hardware or a software complying with the rules of interface, and able to be connected to a system because the latter complies with its own standards.

Source : FRA

2-The suitability of products, processes or services for use together under specific conditions to fulfil relevant requirements without causing unacceptable interactions.

Source : UKR/NATO

competence

Stabilized set of knowledges and know-how, typical behaviour, standard procedures, types of reasoning, which can be implemented without new training.

Source : FRA

compétence militaire

Dans le respect du personnel militaire, combinaison de connaissance, capacité, compétences, aptitudes morale et physique ; dans le respect des sous-unités, des unités ou navires, formations et organismes militaires de commandements, de conduite et de contrôle, leur niveau de formation et de cohésion et leur capacité de conduire des opérations de combat dans différents environnements ou pour effectuer d'autres missions assignées. La compétence militaire est le critère le plus important pour mesurer la préparation au combat et est réalisée par le système de formation de combat et l'éducation militaire. Elle inclut la compétence et navale.

Source : UKR/OTAN

compétence professionnelle

Mise en œuvre en situation professionnelle de compétences particulières qui permettent d'exercer convenablement une fonction ou une activité.

Source : FRA

complémentarité des feux

Existence de plusieurs systèmes d'armes qui, par leurs caractéristiques et performances spécifiques, visent à satisfaire la totalité des besoins de feux du chef interarmes.

Source : FRA

complexe

Ensemble constitué de diverses formations d'infrastructure d'un même service ayant des activités complémentaires, participant à une même mission et placées sous une autorité unique de ce service.

Source : FRA

complexe portuaire

Ensemble comprenant une ou plusieurs zones portuaires d'importances diverses, dont les activités sont liées géographiquement, soit parce que ces zones dépendent d'un système de transports intérieurs commun, soit parce qu'elles constituent une

бойовий вишкіл

Комплекс знань, вмінь та навичок особового складу військ (сил), його морально-психологічні та фізичні якості; освіченість та злагодженість підрозділів, частин (кораблів), з'єднань, органів управління, рівень їх підготовки та злагодженості, а також їх здатність вести бойові дії за різних умов або виконувати інші завдання відповідно до призначення. Бойовий вишкіл є найважливішим показником бойової готовності і досягається через систему бойової підготовки та військової освіти. Бойовий вишкіл включає польовий, повітряний та морський вишкіл.

Джерело: УКР/НАТО

професійна компетенція

Застосування у професійній ситуації особливої компетенції, що дозволяє здійснювати належним чином функцію або діяльність.

Джерело: ФР

взаємодоповнюваність вогню

Існування декількох систем озброєння, які за своїми характеристиками і особливими показниками можуть задовольнити сукупність потреб у вогні загальновійськового командира.

Джерело: ФР

комплекс

Сукупність, створена з різних інфраструктурних підрозділів однієї служби, що виконують додаткові завдання і беруть участь в одному завданні під єдиним командуванням цієї служби.

Джерело: ФР

портовий комплекс

Комплекс, що включає одну або кілька портових зон різної потужності, діяльність яких географічно пов'язана, або, якщо ці зони залежать від загальної системи внутрішнього транспорту, або створюють перший загальний напрямок

military proficiency

In respect of military personnel, a combination of knowledge, ability, skills, morale and physical fitness; in respect of subunits, units or ships, formations and military command and control organizations, their level of training and cohesion and their ability to conduct combat operations in different environments or to carry out other missions as assigned. Military proficiency is the most important criterion for gauging combat readiness and is achieved through the system of combat training and military education. It includes field, air and naval proficiency.

Source : UKR/NATO

professional skill

Implementation, in professional situation, of specific competences which make it possible to suitably exercise a function or an activity.

Source : FRA

complementarity of fires

Existence of several weapon systems which aim at meeting all the fire needs of the combined arms commander, thanks to their specific characteristics and performances.

Source : FRA

complex

Set made of various infrastructure formations belonging to a same service with complementary activities, taking part in same mission and under the command of a single authority of that service.

Source : FRA

port complex

A port complex comprising one or more port areas of varying importance whose activities are geographically linked, either because these areas are dependent on a common inland transport system, or because they constitute a common initial destination for

première destination commune des convois.
Source : FRA

complexe sensible

Un ensemble de points sensibles, proches les uns des autres, peut être défini par décision du préfet comme un « complexe sensible » à l'intérieur duquel sont organisées d'une manière globale les mesures de protection et défense incombant aux pouvoirs publics.
Source : FRA

composant

Dans le domaine de la logistique, pièce ou assemblage de pièces assurant une fonction déterminée et dont le montage ou le remplacement ne peut se faire qu'en totalité.
Source : FRA

composante

1- Ensemble d'éléments de forces disposant d'aptitudes et de capacités propres à l'action dans un domaine de lutte particulier et leur permettant d'y produire des effets spécifiques.

2- Tâche à exécuter, en combinaison avec d'autres tâches dans un cadre espace temps donné, pour contribuer à la réalisation d'un mode d'action.
Source : FRA

composante aérienne

1- Dans le commandement militaire et les structures de force, ensemble des actifs aériens, aéronefs, main-d'oeuvre, équipements de maintenance, etc. placés sous l'autorité du commandant régional, sous-régional, aérien ou interarmées de composante.

2- Partie toute opération composée de l'armées de l'air et de ses moyens.

3- Dans les petits secteurs de conflit, forces de l'armée de l'air et ses moyens appartenant à un groupement interarmées de forces mais placées sous leur propre commandement.
Source : UKR/OTAN

composante terrestre de théâtre

Ensemble des forces terrestres agissant sous les ordres d'un COMTER, associé aux composantes des autres armées, et subordonné au

конвоїв.
Джерело: ФР

комплекс ключових пунктів

Сукупність ключових пунктів, близьких один до одного. Такий комплекс може бути визначений рішенням префекта як «комплекс ключових пунктів» всередині якого здійснюються заходи по захисту й обороні, покладені на цивільні органи влади.
Джерело: ФР

компонент

У сфері логістики, деталь або збірка, що забезпечує певне функціонування. Монтаж або заміна такого компоненту може відбуватися тільки повністю.
Джерело: ФР

складова

1- Сукупність підрозділів сил, що мають певні уміння і здатності, пристосовані до дії в особливій сфері боротьби і дозволяють їм досягати там особливих результатів.

2- Завдання для виконання, у комплексі з іншими завданнями у відповідному відношенні простір-час для здійснення виду дії.
Джерело: ФР

повітряний компонент

1- У структурі органів військового управління та збройних сил - всі авіаційні сили і засоби; літальні апарати, особовий склад, об'єкти технічного обслуговування і т.д., що знаходяться в підпорядкуванні командувача регіонального, субрегіонального, об'єднаного авіаційного або повітряного командування.

2- Частина військових дій, у яких беруть участь сили та засоби авіації.

3- У зонах маломасштабних конфліктів - сили та засоби авіації багатонаціональних оперативних сил, що знаходяться у підпорядкуванні свого командира.
Джерело: УКР/НАТО

наземна складова ТВД

Сукупність наземних сил, що діють під командуванням командувача театру бойових дій, пов'язана із складовими

convoys.
Source : FRA

sensitive complex

A set of key points, close by one another, may be defined as a "sensitive complex" by order of the prefect. The protection and defense measures incumbent upon the authorities are organized globally inside this complex.
Source : FRA

component

In logistics, a part or combination of parts, having a specific function, which can be installed or replaced only as an entity.
Source : FRA

component

1- Set of forces having the abilities and capabilities for a given action in a specific fighting domain, enabling them to produce specific effects.

2- Task to be carried out, in combination with other tasks in a given time-space framework, in order to contribute in the implementation of a course of action.
Source : FRA

air component

1- In the military command and force structures, all air assets, aircraft, manpower, maintenance facilities, etc. placed under the authority of the regional, subregional, joint air or air component commander.

2- That part of any operation made up of air forces and assets.

3- In smaller conflict areas, the air forces and assets of a combined joint task force, under their own commander.
Source : UKR/NATO

theater land component

Set of land forces operating under the orders of a theater commander, combined with the components of the other services and subordinate to

commandant de théâtre qui exerce le commandement opérationnel dans le cadre d'un engagement national.

Source : FRA

частинами інших видів ЗС, і підпорядкована командувачу театру бойових дій, який здійснює оперативне командування в рамках застосування військ на національному рівні.

Джерело: ФР

the theater commander that exercises operational command within the framework of a national commitment.

Source : FRA

composante terrestre interarmes

наземна загальновійськова складова

land combined arms component

Articulation interarmes des modules terrestres projetables constituant la force opérationnelle destinée à remplir une mission dans le cadre d'un engagement national ou international.

Source : FRA

Загальновійськове з'єднання наземних модулів які перекидаються, що становлять оперативну силу, призначену для виконання національного або міжнародного завдання.

Джерело: ФР

Combined arms task organization of the deployable land modules making up the operational force intended to carry out a mission within the framework of a national or international commitment.

Source : FRA

compte rendu de pose de mines

звіт про встановлення мін

minefield report

Compte rendu obligatoire établi par l'unité ou la formation qui a procédé à la pose des mines et remis à l'autorité qui a donné l'ordre de pose. Ce document est accompagné d'un plan de repérage des mines posées. Le minage de protection, dès lors qu'il reste sur le terrain après le départ des troupes amies, est soumis à ce compte rendu.

Source : FRA

Обов'язковий звіт, укладений підрозділом, що встановив міни і який передається командирі, який віддав наказ на встановлення. Цей документ супроводжується планом встановлених мін. Якщо після відправлення своїх військ захисне мінування залишається на місцевості, про нього потрібно скласти новий звіт.

Джерело: ФР

Compulsory report, drafted by the unit or formation which laid the mines, and transmitted to the authority which ordered the laying. This document must be accompanied by a minefield record. Protective minefields, when they remain on the terrain after friendly troops have left, have to be reported.

Source : FRA

compte rendu de situation

донесення про обстановку

situation report

Rapport donnant la situation dans la zone d'une unité ou formation déterminée.

Source : UKR/OTAN

Повідомлення, яке характеризує ситуацію в районі дислокації частини або формування.

Джерело: УКР/НАТО

A report giving the situation in the area of a reporting unit or formation.

Source : UKR/NATO

concentrateur (hubs)

концентратор (хаб)

concentrator (hubs)

Equipement permettant le groupement de plusieurs canaux de transmission lents de façon à les additionner pour mieux utiliser un canal rapide.

Source : FRA

Устаткування, що дозволяє об'єднати кілька каналів з повільної передачі шляхом їх складання для використання швидкого каналу.

Джерело: ФР

Piece of equipment enabling one to group several slow signal channels so as to add them together to better use a quick channel.

Source : FRA

concentration de forces et d'équipements

зосередження сил та засобів

massing of forces and equipment

Concentration de forces, d'équipements, de feux ou d'attaques le long d'axes principaux et décisifs ou dans des zones d'opérations pour s'assurer la supériorité, pour défaire des forces ennemies et réaliser les objectifs de l'opération ou de la bataille. C'est un des principes de l'art militaire. La particularité principale de la concentration est la densité de forces sur les directions des attaques dans une offensive, ou sur les axes principaux ou dans les secteurs principaux dans la défensive.

Source : UKR/OTAN

Зосередження на головних, вирішальних напрямках (у районах дій) сил, засобів та їх вогню (ударів) для забезпечення переваги над противником, його розгрому і досягнення мети операції (бою); один з принципів військового мистецтва. Основним показником зосередження сил та засобів є щільність сил та засобів, що утворюється на напрямках ударів у наступі і на найважливіших напрямках (районах) в обороні.

Джерело: УКР/НАТО

The concentration of forces, equipment and fire or attacks along the main and decisive axes or in the area of operations to ensure superiority, to defeat enemy forces and to achieve the objectives of the operation or battle. It is one of the principles of military art. The principal feature of massing is density of forces on the directions of the attacks in an offensive, or on the main axes or in the main sectors in defence.

Source : UKR/NATO

concentration de tir

Tir simultané d'un certain nombre d'unités d'artillerie sur un même objectif en vue de réaliser un effet de masse.

Source : FRA

concentration (artillerie)

Procédé de tir par lequel diverses unités d'appui feu synchronisent leur tir de manière que tous leurs projectiles atteignent le même objectif simultanément.

Source : FRA

concept de l'opération

1- expression claire et concise de la manoeuvre choisie par le chef pour exécuter la mission reçue.

2- L'idée principale pour diriger la méthode à employer par une force pour exécuter une mission assignée. Le concept d'opérations définit le secteur dans lequel l'effort principal sera concentré, c'est-à-dire la direction des attaques principales et autres. Il fixe les moyens de détruire l'ennemi, spécifiant quels groupements de forces ennemies seront attaqués, où, quand, comment et dans que l'ordre, aussi bien que les feux prévus et les procédures de déception. Le concept d'opérations indique aussi comment les forces amies seront groupées ainsi que leur déploiement opérationnel ou tactique de combat.

Source : UKR/OTAN

concept du soutien pétrolier

Le concept du soutien pétrolier en opérations est fondé sur les principes suivants :

a- Rechercher la ressource des produits au plus près de son utilisation, en privilégiant, si possible, leur mise à disposition en base logistique interarmées de théâtre par le fournisseur ;
b- Assurer la continuité du soutien pétrolier, dans l'espace et dans le temps, depuis l'acquisition des produits jusqu'à leur distribution aux forces, en s'appuyant sur une chaîne fonctionnelle, continue et cohérente.

Source : FRA

концентрація стрільби

Синхронна стрільба певної кількості артилерійських підрозділів по одній цілі для створення ефекту масовості.

Джерело: ФР

синхронна концентрація артилерійського вогню

Спосіб стрільби, за допомогою якого різні підрозділи вогневої підтримки синхронізують свою стрільбу так, щоб усі їхні снаряди одночасно попали в ціль.

Джерело: ФР

задум операції (бою)

1- Ясний і стислий виклад порядку дій, що прийнятий командуючим (командиром) для виконання поставленого перед ним бойового завдання.

2- Головна ідея способу виконання угрупованнями військ (сил) поставленого бойового завдання; основа рішення на операцію (бій). У задумі операції (бою) визначаються: райони зосередження основних зусиль (напрямки головного та інших ударів); засоби розгрому противника (які угруповання, де, у якій послідовності і як розгромити, порядок вогневого ураження та заходи для введення в оману противника); угруповання військ (сил), їх оперативна побудова (бойовий порядок).

Джерело: УКР/НАТО

план підтримки ПММ

Задум підтримки паливом в операціях заснований на таких принципах:

а- Шукати ресурси якнайближче до місця застосування, надаючи перевагу, якщо можливо, постачанню на міжвидовій базі тилу театру бойових дій ;
б- забезпечити постійність забезпечення паливом, від отримання продуктів до їх розподілу силам, спираючись на функціональний, безперервний і зв'язаний канал.

Джерело: ФР

massed fire

Simultaneous firing of several artillery units on a single objective in order to obtain a mass effect.

Source : FRA

massed fire

Firing process by which several fire-support units synchronize their fires in order for all projectiles to reach the same target at the same time.

Source : FRA

concept of operations

1- A clear and concise statement of the line of action chosen by a commander in order to accomplish his mission.

2- The principal idea governing the method used by a force grouping to perform its assigned mission. The concept of operations defines the area in which the main effort will be concentrated, i.e. the direction of the main and other attacks. It lays down the means used to destroy the enemy, specifying which force groupings will be attacked, where, when, how and in what order, as well as the fire plan and the deception procedures. The concept of operations also indicates how friendly forces will be grouped and their operational or tactical combat deployment.

Source : UKR/NATO

POL support concept

The POL concept during operations is organized around the following principles:

a- the product resources have to be looked for as close as possible to their place of use, and if possible the delivery by the supplier to the joint theater logistic base should be favored;
b- ensure the continuation of the POL support, in time and space from the acquisition of the products to their delivery to the units, relying on a continuous and consistent functional chain.

Source : FRA

concept tactique

Enoncé formulé en termes généraux à partir duquel est mise au point une doctrine tactique.

Source : FRA

тактичний задум

Постановка завдання, сформульована в загальних термінах, з якого розробляється тактична доктрина.

Джерело: ФР

tactical concept

A statement, in broad outline, which provides a common basis for future development of tactical doctrine.

Source : FRA

conception de manœuvre

Ligne de conduite du chef, définissant les bases nécessaires et suffisantes pour l'accomplissement de l'ensemble de sa mission. Exprimée verbalement, ou par écrit, elle comprend :

- son impression sur l'ennemi ;
- son idée de manœuvre (ou intention) ;
- l'articulation des forces ;
- les rôles des groupements de force et des éléments d'appui ;
- les besoins en renseignements ;
- les grandes lignes du soutien logistique.

Source : FRA

концепція маневру

Поведінка начальника, що визначає необхідну й достатню базу для виконання усього завдання. Висловлюється усно, або в письмовій формі, і вона включає:

- його враження про противника;
- його задум маневру (або намір);
- організацію сил;
- ролі об'єднань сил і підрозділів підтримки;
- потреби у розвідданих;
- загальна організація тилового забезпечення військ.

Джерело: ФР

scheme of maneuver

Overall policy of the commander, defining the necessary and sufficient basis to carry out the entire mission. Expressed in an oral or written way, it comprises:

- his impression regarding the enemy;
- his concept of operations;
- the set up of the forces;
- the roles of the task forces and support elements;
- the intelligence requirements;
- the broad lines of the logistical support.

Source : FRA

condition du personnel en opérations (CPO)

La condition du personnel en opérations recouvre l'ensemble des actions contribuant à l'amélioration du confort, sur le plan individuel et collectif, au maintien du moral et de la cohésion de la troupe en opérations. Elle relève, pour son exécution, de la fonction soutien de l'homme dont elle prolonge l'action, chaque fois que nécessaire, après que les besoins vitaux aient été satisfaits.

Les moyens et les ressources nécessaires proviennent du ministère de la défense, de l'armée de terre, de l'économat de l'Armée ou d'organisations publiques ou privées, nationales ou internationales.

Source : FRA

умови перебування особового складу в операціях

Умови перебування особового складу під час проведення операцій покривають усі дії, що сприяють поліпшенню комфорту, в індивідуальному й колективному плані, збереженню настрою й згуртованості підрозділів. Такі дії включають в себе підтримку особового складу, яка виходить за межі задоволення суто життєвих потреб.

Кошти й необхідні ресурси надходять з міністерства оборони, економічної служби або державних, приватних, національних чи міжнародних організацій.

Джерело: ФР

living conditions enhancement in operations

Living conditions enhancement in operations encompasses all the actions which help enhance the comfort, on an individual and collective point of view, the preservation of moral, and the cohesion of the troops taking part in an operation. It is of the responsibility, for its implementation, of the manpower support function, of which it extends the action, every time it is necessary, after the essential needs have been fulfilled.

The necessary means and resources come from the Ministry of Defense, the Army, the Army Institute, or state-controlled or private, national or international organizations.

Source : FRA

condition militaire

Ensemble des contraintes et des compensations qui caractérisent la position spécifique des militaires au sein de la collectivité nationale. La condition militaire doit être évaluée dans un cadre interarmées.

Source : FRA

умови служби

Сукупність умов і компенсацій, які характеризують особливе положення військових у країні. Утримання військових повинно оцінюватися у міжвидових рамках.

Джерело: ФР

service conditions

All the restraints and compensations which characterize the specific position of the military among the national community. Service conditions must be appreciated on a global Armed Forces basis.

Source : FRA

conditionnement

Traitement appliqué aux matériels et produits en vue de faciliter leur distribution ou de réaliser leur

пакування

Обробка, що застосовується до матеріалів і продуктів для полегшення їх розподілу або

packaging

Operations done to the equipment and materials in order to make easier their delivery or to protect them

protection contre les détériorations de tous ordres qu'ils risquent de subir en cours de transport et pendant le stockage.

Source : FRA

conditionnement d'un blessé

Soins nécessaires à un blessé pour lui permettre de supporter une évacuation.

Source : FRA

conditionnement d'un message

Mise en forme d'un message pour assurer sa transmission, conformément aux règles de sécurité et d'exploitation.

Source : FRA

conditionnement technique

Ensemble d'opérations consistant à conditionner les matériels à livrer selon des normes techniques, pour permettre leur mise à terre par largage et leur identification à l'arrivée au sol.

Source : FRA

conditions météorologiques

1- Conditions IMC (instruments meteorological conditions): conditions météorologiques du vol exprimées en fonction de la visibilité, de la distance par rapport aux nuages et au plafond, inférieures aux minima spécifiés pour les conditions météorologiques de vol à vue (VMC). Elles impliquent le vol aux instruments.

2- Conditions VMC (visual meteorological conditions): conditions météorologiques de vol exprimées en fonction de la visibilité, de la distance par rapport aux nuages et du plafond égales ou supérieures aux minima spécifiés.

Source : FRA

conduite d'une manoeuvre

Suite de décisions prises par le chef responsable consistant à adapter aux circonstances prévues ou imprévues l'exécution de chaque phase.

Source : FRA

conduite de maintenance

Processus qui consiste à planifier à court terme et à piloter en temps réel les activités de la maintenance en

здійснення їх захисту від будь-якого ушкодження, які вони можуть одержати під час перевезення й зберігання.

Джерело: ФР

підготовка пораненого

Медичні процедури, що застосовуються до пораненого з метою його евакуацію.

Джерело: ФР

підготовка повідомлення

Редагування повідомлення для забезпечення його передачі відповідно до правил безпеки й використання.

Джерело: ФР

технічна підготовка вантажу

Сукупність операцій, що полягають в упакуванні матеріалів, які треба поставити, відповідно до технічних норм, для скидання з літака і ідентифікації після приземлення.

Джерело: ФР

метеорологічні умови

1- Погодні умови польоту, виражені залежно від видимості, відстані до хмар і стелі, нижче мінімумів, зазначених для погодних умов. Такі умови вимагають політ за приборами.

2- Візуальні погодні умови польоту, виражені залежно від видимості, відстані до хмар і стелі, які дорівнюють або вищі за певні мінімуми.

Джерело: ФР

керівництво маневром

Послідовність рішень, прийнятих відповідальним начальником, що полягає у пристосуванні виконання кожної фази до передбачених або непередбачених обставин.

Джерело: ФР

проведення технічного обслуговування

Процес, що полягає у плануванні в короткий строк і управлінні в реальному часі діяльністю

against all damage they could suffer during transportation or in storage.

Source : FRA

conditioning of a wounded

Medical procedures performed to enable a wounded personnel to endure an evacuation.

Source : FRA

message formatting

The act of giving a message the format needed to transmit it in compliance with the the processing and security rules.

Source : FRA

technical conditioning

All operations performed to package the equipment to be delivered according to specific technical norms, in order to enable their delivery by airdrop and their identification at their arrival on the ground.

Source : FRA

meteorological conditions

1- IMC (Instrument Meteorological Conditions): meteorological flight conditions expressed in reference to visibility, to the distance from the clouds and the cover, which are under the minimum specified for the visual meteorological conditions (VMC). They require instrument flight.

2- VMC (Visual Meteorological Conditions): meteorological flight conditions expressed in reference to visibility, to the distance from the clouds and the cover equal or above the specified minimum.

Source : FRA

maneuver management

Sequence of decisions taken by the commanding authority in order to adapt the implementation of each phase to expected or unexpected circumstances.

Source : FRA

conduct of maintenance operations

Process consisting in the short-term planning and the real time steering of maintenance operations in order

vue d'atteindre au mieux les objectifs fixés.

Source : FRA

conduite de tir

Conduite de toute opération relative à l'application d'un tir sur un objectif.

Source : FRA

conduite des opérations

1- Art d'employer et de coordonner, dans une aire géographique donnée, les actions de systèmes de forces de nature différente pour atteindre les objectifs fixés. Elle s'exerce au niveau opérationnel et au niveau tactique. Terme général sans référence au niveau de commandement.

2- Art de diriger, de coordonner, de contrôler et d'ajuster les actions des forces pour atteindre les objectifs fixés. (OTAN)

Source : FRA

conduite des opérations

Art de diriger, de coordonner, de contrôler et d'ajuster les actions des forces pour atteindre les objectifs fixés.

Source : UKR/OTAN

conduite du soutien

Ensemble des actions d'ordre technique ou administratif visant à:

- a- définir;
- b- organiser;

c- mettre en oeuvre, en lieux et temps voulus, les personnels et matériels nécessaires à la manœuvre logistique générale.

Ces actions coordonnent l'emploi des personnels et matériels afin de:

- a- connaître ou évaluer les besoins;
- b- rechercher et faire mettre en condition l'ensemble des ressources, équipements et services divers indispensables à la vie et au combat des forces engagées, en vue de les acheminer et les livrer dans les conditions optimales de transport, sécurité et efficacité, et de les maintenir au niveau requis en fonction des urgences et priorités opérationnelles fixées par le commandement.

Source : FRA

обслуговування для досягнення поставлених цілей.

Джерело: ФР

ведення вогню

Проведення будь-якої операції з стрільбою по цілі.

Джерело: ФР

проведення операцій

1- Мистецтво застосовувати й координувати, на даній географічній площі, системні дії сил різного роду військ для досягнення поставлених цілей. Здійснюється на оперативному й тактичному рівні. Загальний термін без посилення на рівні командування.

2- Мистецтво управління, координування, контролювання та узгодження дій військ задля досягнення конкретних цілей.

Джерело: ФР

проведення операцій

Мистецтво використання та узгодження різних дій військ (сил) з метою досягнення визначених цілей у заданому географічному районі.

Джерело: УКР/НАТО

проведення підтримки

Сукупність дій технічного або адміністративного характеру для:

- a- визначення;
- б- організації;

в- застосування у потрібному місці й часі особового складу і техніки, необхідних для загального тилового маневру.

Такі дії координують застосування особового складу й техніки для того, щоб:

- a- знати або оцінювати потреби;
- б- шукати й готувати всі ресурси, устаткування й різні служби, необхідні для життя й ведення бою силами з метою їх доставки і поставки в оптимальних транспортних умовах, безпеці й ефективності. Також підтримувати їх на потрібному рівні, залежно від терміновості й оперативних пріоритетів, встановлених командуванням.

Джерело: ФР

to fulfill as best as possible the objectives.

Source : FRA

fire-control

The control of all operations in connection with the application of fire on a target.

Source : FRA

conduct of operations

1- The art of employing and coordinating, within a given geographic area, the actions of the systems of forces from various nature in order to reach the assigned objectives. It is exercised at the operational and tactical levels of war. Generic term, which does not pertain to the command levels.

2- The art of directing, coordinating, controlling and adjusting the actions of forces to achieve specific objectives. (OTAN)

Source : FRA

conduct of operations

The art of using and coordinating the various actions of forces in order to achieve specific objectives, in a given geographical area.

Source : UKR/NATO

conduct of service support operations

All the technical and administrative actions aiming to:

- a- define;
- b- organize;

c- implement, when and where it has been decided, the personnel and equipments needed for the overall logistic maneuver.

These actions coordinate the employment of the personnel and equipment in order to:

- a- know or evaluate the needs;
- b- search for and package all the resources, equipments, and miscellaneous services essential for the everyday life and combat actions of the forces in the field, in order to ship and deliver them in the best conditions of transportation, security and efficiency, and keep them at the requested level according to the urgencies and the operational priorities set by the commander.

Source : FRA

**conduite générale des opérations
ou des actions militaires**

Exercice du commandement au plus haut niveau militaire (chef d'état-major des armées) permettant la mise en œuvre de la stratégie opérationnelle. Elle comprend:

- a- la conception;
- b- la préparation;
- c- la conduite proprement dite des actions militaires.

Dans un cadre national, cette conduite est assurée à partir du Centre Opérationnel Interarmées (COIA). Dans le cadre de l'UE la conduite des opérations est menée par le « commandant de l'opération ». Dans le cadre de l'OTAN cette fonction est normalement assurée au niveau d'un grand commandement de l'OTAN (GCO). Aussi appelé « direction générale des opérations ».

Source : FRA

configuration

Organisation des moyens (matériels, formations) en vue de satisfaire aux besoins opérationnels.

Source : FRA

conflit

Opposition ou contestation entre deux ou plusieurs Etats caractérisée par le recours possible aux forces armées. Le terme "conflit" est souvent employé pour "conflit ouvert".

Source : FRA

conflit dissymétrique

Conflit mettant en opposition des forces armées conventionnelles ou non, de structures, de volumes, d'équipements et technologies et/ou de doctrine différents. Les buts sont d'ordre et de nature assez proches ; les objectifs politiques et militaires s'affrontent. La partie la plus faible pourra chercher à utiliser des modèles stratégiques militaires de type actions successives ou lutte totale prolongée de faible ampleur avec des actions non-conventionnelles. Le plus fort visera la victoire avant tout par la menace directe. Sinon, il devra contraindre son adversaire à changer de modèle stratégique et de mode d'action en

**загальне керівництво
операціями або воєнними діями**

Здійснення командування на найвищому військовому рівні (начальник генерального штабу), що дозволяє використання оперативної стратегії. Вона включає:

- a- концепцію;
- б- підготовку;
- в- проведення військових дій.

У національних рамках це проведення забезпечується Оперативним Загальновійськовим Центром. У рамках ЄС керівництвом операціями займається «командир операції». У рамках НАТО ця посада, зазвичай, призначена для рівня найвищого командування НАТО. Також називається «головним керівництвом операцій».

Джерело: ФР

конфігурація

Спосіб організації засобів (техніки, підрозділів) для відповідності оперативним потребам.

Джерело: ФР

конфлікт

Розбіжність або непорозуміння між двома або більше державами, що характеризується можливістю застосування збройних сил. Термін „конфлікт” часто використовується замість терміну „відкритий конфлікт”.

Джерело: ФР

дісеметричний конфлікт

Конфлікт із застосуванням звичайних або інших сил, що мають різні структури, кількість, обладнання і технології, а також різні доктрини. Цілі сторін є приблизно однаковими; наявне протистояння політичних та військових інтересів. Більш слабка сторона може застосовувати стратегічні військові моделі послідовних дій або цілковиту тривалу боротьбу у невеликих обсягах із проведенням нетипових дій. Сильніша сторона намагається отримати перемогу шляхом прямої загрози. У разі невдачі, вона повинна примусити противника змінити стратегічну

**global conduct of military
operations and actions**

Command and control by the highest level of the military hierarchy (Chief of Staff of the Armed Forces) enabling the implementation of the operational strategy. It includes:

- a- definition of the concept of operations;
- b- preparation;
- c- and the conduct of military actions.

In a national framework, this conduct is performed by the Joint operations center (JOC). Within a Western European Union (EU) framework, conduct of operations is performed by the "commander of the operation". Within NATO, this function is performed at the level of a Major NATO Command (MNC). Also called Overall control of operations.

Source : FRA

configuration

Organisation of the assets (equipment, units) in order to meet operational needs.

Source : FRA

conflict

Dispute between two or more States, characterized by the possible use of armed forces. The term "conflict" is often used instead of "open conflict".

Source : FRA

dissymmetrical conflict

Conflict opposing conventional forces or non-conventional ones, with different structures, strength, equipment, technologies and/or doctrine. Goals are of quite a similar nature; Political and military objectives are in direct opposition. The weakest party may try to use military strategic models such as successive actions or protracted and limited total warfare with non-conventional actions. The stronger party shall aim at victory mainly by directly threatening the enemy, otherwise, it should force his opponent to change strategic model and mode of action in the attractive determinedly towards a more

l'attirant résolument vers un engagement plus conventionnel.
Source : FRA

модель та образ дій на модель більш прийнятну для себе.
Джерело: ФР

conventional commitment.
Source : FRA

conflit limité (ou régional)

**обмежений
конфлікт**

регіональний

regional conflict

Conflit ouvert dont la localisation et l'enjeu ne mettent pas en cause les intérêts vitaux des puissances nucléaires ou de leurs proches alliés.
Source : FRA

Відкритий конфлікт, місцезнаходження і причина якого не загрожують життєвим інтересам ядерних держав та їх близьким союзникам.
Джерело: ФР

Open conflict whose location and stake do not threaten the vital interests of the nuclear powers or their close allies.
Source : FRA

conflit ouvert

відкритий конфлікт

open conflict

Situation dans laquelle les hostilités ont commencé entre les forces régulières des parties en présence. Le conflit peut être de basse, moyenne ou haute intensité, en fonction des armes employées et de la violence des engagements.
Source : FRA

Ситуація, коли розпочато ворожі дії між регулярними військами сторін. Конфлікт може бути низької, середньої і високої інтенсивності, що залежить від типу застосованої зброї та рівня насильства під час проведення операцій.
Джерело: ФР

Situation in which hostilities have begun between the regular forces of the parties. The conflict can be of low, medium or high intensity, depending on the weapons employed and the violence of the engagements.
Source : FRA

conflit symétrique

симетричний конфлікт

symmetrical conflict

Conflit mettant en opposition des entités comparables, le plus souvent des Etats-nations, disposant de moyens de nature similaire dans leurs volumes, équipements et technologies. Les buts sont d'ordre et de nature totalement proches même si les objectifs politiques et militaires s'affrontent.
Source : FRA

Конфлікт двох приблизно рівних за силою сторін. Найчастіше, держави мають приблизно однакову кількість особового складу, обладнання та технології. Їх цілі є дуже близькими навіть, якщо політичні і військові інтереси відрізняються.
Джерело: ФР

A conflict opposing two comparable entities, most often nation-States with assets of similar levels in terms of volume, nature of equipment and technologies. Their aims are very close even if their political and military objectives clash against one another.
Source : FRA

connexion

з'єднання

connection

Opération à caractère permanent ou semi-permanent qui consiste à relier:
a- des voies multiplex issues de jonctions différentes ;
b- des voies multiplex à des circuits d'extension;
c- des circuits entre eux.
Source : FRA

Постійна або тимчасова операція, що полягає у з'єднанні:
а- багатоканальних каналів з різних з'єднань;
б- багатоканальних каналів в розширені мережі;
в- мережі між собою.
Джерело: ФР

Operation which can be permanent or semi-permanent consisting in connecting:
a- multiplex communications channels coming from different links;
b- multiplex communications channels to extension circuits;
c- circuits among themselves.
Source : FRA

conquérir

захоплювати

conquer (to)

Arracher à l'ennemi un objectif terrain au moyen d'une attaque. Cette mission suppose une résistance ennemie probable.
Source : FRA

Захоплювати у противника ціль на місцевості за допомогою атаки. Це завдання припускає імовірний опір противника.
Джерело: ФР

Action of seizing from the enemy an objective on the ground through an attack. This mission implies a likely enemy resistance.
Source : FRA

conseil d'enquête

комісія з розслідування

inquiry council

Organisme dont la consultation est prévue par le statut général des militaires en vue de donner un avis sur l'opportunité de prendre à l'égard de ces derniers une sanction d'ordre statutaire.
Source : FRA

Структура, консультація якої передбачена загальним військовим статутом, для висловлювання думки про можливість застосовувати щодо військовослужбовців стягнення у порядку встановленого статутами.
Джерело: ФР

Organization whose consultation is provided for in the Armed Forces Act in order to give an advice on the opportunity to apply against them statutory punishments.
Source : FRA

conseiller d'appui spécialisé

Conseiller spécialisé du chef interarmes, il fait prendre en compte dans leur globalité l'action de sa fonction d'appui dans la conception de la manœuvre interarmes et contrôle son exécution. Le conseiller d'appui spécialisé est l'officier hiérarchiquement le plus élevé entre le commandant des moyens d'appui spécialisé affectés ou adaptés et l'officier d'état-major en charge de la fonction au sein de l'état-major. Dans tous les cas, il est autorité technique de la cellule spécialisée de l'état-major.

Source : FRA

consignes de circulation

Prescriptions du commandement qui fixent les conditions d'exécution des déplacements telles qu'elles résultent de la situation générale et des dispositions prévues au plan de circulation. Elles figurent au paragraphe « circulation » de l'ordre administratif et logistique (OAL). On distingue:

- a- les consignes générales de circulation, valables en permanence pour l'ensemble de la zone d'action;
- b- les consignes particulières de circulation, applicables dans une partie de cette zone ou sur des sections d'itinéraires, ou encore durant une période donnée.

Source : FRA

consignes de secours

Les consignes de secours sont fixées suivant le théâtre d'engagement. Toutes les unités sol-air et ALAT (AATCP) doivent avoir une ou des consignes de secours applicable(s) en cas d'absence ou de rupture de la chaîne de contrôle direct.

Source : FRA

consignes de tir

Les consignes de tir fixent les règles d'ouverture du feu. Elles décrivent les restrictions ou la liberté données aux unités antiaériennes (ASA, ALAT dans certains cas) pour l'ouverture du feu.

Source : FRA

радник з спеціальних питань

Спеціально призначений радник для загальновійськового начальника. Він змушує враховувати у комплексі його функції при розробці концепції загальновійськового маневру і контролює його виконання. Радник спеціалізованої підтримки - офіцер з найвищим званням між командиром приданих або наданих засобів спеціалізованої підтримки і офіцером штабу. У всіх випадках він є технічним органом спеціалізованого підрозділу штабу.

Джерело: ФР

інструкції з організації руху

Розпорядження командування, які фіксують умови виконання пересувань. Ці умови впливають із загальної ситуації і передбачені розпорядженнями, які визначені планом організації руху, а також представлені у параграфі "рух" адміністративного-тилового наказу. Розрізняють:

- a- загальні інструкції організації руху, які дійсні постійно для всієї зони дії;
- б- особливі інструкції організації руху, які дійсні в частині цієї зони, на відрізках шляхів, або протягом певного періоду.

Джерело: ФР

інструкції з безпеки

Інструкції з безпеки встановлюються залежно від театру бойових дій. Усі протиповітряні підрозділи та легка авіація сухопутних військ повинні мати одну або кілька інструкцій з безпеки, які застосовуються у випадку відсутності або розриву каналу прямого контролю.

Джерело: ФР

інструкції з стрільби

В інструкціях зі стрільби встановлюються правила відкриття вогню. У них описуються обмеження або можливості відкриття вогню, надані протиповітряним підрозділам (ППО, легка авіація сухопутних військ у деяких випадках).

Джерело: ФР

specialised support adviser

Specialised advisor of the combined arms commander, he ensures the taking into account of the entire scope of action of his/her own function in the planning and conduct of the combined arms manoeuvre. The specialised support adviser is the higher ranking officer between the commander of the assigned or adapted specialised support assets commander and the staff officer in charge of this function within the staff. Anyway, he/she is the technical authority of the staff's specialised cell.

Source : FRA

traffic instructions

Instructions of the commander which determine how the movements must be performed according to the overall situation and the instructions of the traffic plan. They are given in the "traffic" paragraph of the Combat Service Support Order (CSSO). They can be:

- a- general traffic instructions, which must be followed all the time all over the area of action;
- b- specific traffic instructions, which must be followed on a part of this area or on certain route parts, or during a given lapse of time.

Source : FRA

emergency instructions

The emergency instructions are determined according to the theater of operations. All air defense and the army aviation (very short range air-to-air) units must have one or more emergency instructions which can be used if the direct control chain is does not exist or has been disrupted.

Source : FRA

weapon control order (WCO)

Weapon control orders determine the rules for the opening of fire. They describe the limitations or the freedom for air defense units (air defense artillery, Army Aviation in some cases) regarding the opening of fire.

Source : FRA

consolidation de la paix

Ensemble des mesures prises après un conflit pour restaurer les conditions d'une paix juste et durable, faire disparaître les facteurs de déséquilibre, éviter ainsi la reprise des hostilités. Les forces armées peuvent contribuer aux actions correspondantes en effectuant des missions de type « aide humanitaire », en aidant au retour des populations déplacées et des prisonniers et en assurant provisoirement la sécurité de zones tout en facilitant la restauration de l'autorité civile locale. Ces actions peuvent être accompagnées de mesures juridiques visant à sanctionner les abus et exactions commises durant les combats.

Source : FRA

consommation journalière (CTJ)

Donnée de base indépendante de la forme de conflit envisagé, la consommation théorique journalière représente le nombre théorique de coups tirés par une arme pendant un jour de combat. Elle est fixée pour chaque type et modèle d'arme ou formation prévus au document unique d'organisation (DUO). La dotation initiale en munitions d'une formation sera la somme des CTJ pondérées par le coefficient d'intensité du conflit.

Source : FRA

constance objective

Maintien des caractéristiques objectives de la foule en dépit des variations des comportements. Les principales constances objectives sont par exemple la localisation, la composition ethno-sociale et le volume de l'attroupement.

Source : FRA

contact

Situation d'un élément se trouvant sous le feu des armes à tir direct de l'ennemi.

1- Prendre le contact : action qui consiste, pour les éléments de tête, à engager le feu avec l'ennemi ou à s'infiltrer dans son dispositif en vue de renseigner, de tenir, éventuellement de conquérir, les points clés utiles à la poursuite des

відбудова миру

Сукупність заходів, вжитих після конфлікту для відновлення умов справедливого й тривалого миру, усунення факторів порушення рівноваги, уникнення поновлення бойових дій. Збройні сили можуть сприяти відповідним заходам здійснюючи наступні завдання: "гуманітарна допомога", допомагаючи повернутися переміщеному населенню і ув'язненим, попередньо забезпечуючи безпеку зон і полегшуючи відновлення місцевої цивільної влади. Ці дії можуть супроводжуватися юридичними заходами для уникнення зловживань й безчинств під час боїв.

Джерело: ФР

розрахункова норма щоденного постачання

За базовими даними незалежно від форми даного конфлікту являє собою теоретичну кількість пострілів, зроблених із зброї за один день бою. Зафіксована для кожного типу й моделі зброї або підрозділу, передбачених у єдиному організаційному документі (ЄОД). Первинне постачання боєприпасів підрозділу є сумою щоденного теоретичного споживання, з урахуванням коефіцієнту інтенсивності конфлікту.

Джерело: ФР

об'єктивна константа

Збереження об'єктивних характеристик натовпу всупереч змін у поведінці. Головні об'єктивні константи - наприклад локалізація, етно-соціальний склад і обсяг скупчення.

Джерело: ФР

контакт

Положення підрозділу, що знаходиться під прямим вогнем противника.

1- Вступ у контакт: дія, що полягає для головних підрозділів у відкритті вогню по противнику або просочування у його бойові порядки для розвідки, утримання, і якщо необхідно - захоплення ключових точок при виконанні

peace-building

All measures taken after a conflict to restore the conditions of a fair and lasting peace, to suppress the unbalancing factors, thus preventing hostilities from starting again. The armed forces can participate in the corresponding actions through operations of the "humanitarian assistance" type, helping displaced populations and prisoners to return to their homes, and temporarily ensuring security within an area while facilitating the restoration of the local civil authority. These actions can come along with legal actions aimed at sanctioning abuse and exactions committed during combat.

Source : FRA

theoretical supply rate

Data which is independant of the type of conflict which is being considered, the theoretical supply rate is the theoretical number of shoots fired by a weapon during a day of combat. It is determined for each type and model of weapon listed on the table of organization and equipment. A unit's ammunition basic load will be the total of all theoretical supply rates weighted by the combat intensity coefficient.

Source : FRA

unbiased consistency

Preservation of the unbiased characteristics of a crowd despite the variations in behavior. The main unbiased consistencies are, for example, the localization, social and ethnical structure and volume of the crowd.

Source : FRA

contact

Situation of an element which is under the direct fire of the enemy weapons.

1- Make contact: action, for the lead units, of opening fire against the enemy or of infiltrating his battle position in order to collect information, hold, eventually capture, the key points useful for the continuation of operations.

opérations.

2- Préciser le contact : déterminer les points et les zones où l'ennemi résiste aux actions engagées contre lui ainsi que les intervalles de son dispositif.

3- Perdre le contact : ne pas s'apercevoir que l'ennemi s'est dérobé ou, s'en étant aperçu, ne plus pouvoir reprendre le contact.

4- Rompre le contact : se dérober soi-même au contact de l'ennemi.

Source : FRA

contact avec l'ennemi

1- Sur terre, disposition mutuelle de forces adverses par laquelle elles peuvent employer leurs armes l'une contre l'autre.

2- En mer, disposition mutuelle de bâtiments adverses dans la portée maximale de leurs armements disponibles tout en entretenant simultanément une surveillance mutuelle.

Source : UKR/OTAN

contamination

Dépôt, absorption ou adsorption de matières radioactives, d'agents biologiques ou chimiques. Ces phénomènes peuvent s'appliquer à des structures, des zones, du personnel ou des objets.

Source : FRA

contamination résiduelle

Contamination restant après que des mesures ont été prises pour l'enlever. Ces mesures peuvent se réduire à attendre la décroissance normale de la radioactivité.

Source : FRA

conteneur

Caisse métallique normalisée pour le transport et le stockage des articles logistiques, permettant leur acheminement multimodal sans rupture de charge.

Source : FRA

contingent national

Echelon de commandement national, territorial ou fonctionnel, qui ne se trouve pas normalement intégré dans la chaîne de commandement alliée.

Source : FRA

операцій.

2- Уточнення контакту: визначення пунктів й зон, де противник протистоїть діям, що ведуться проти нього, а також ідентифікація розривів у його бойових порядках.

3- Втрата контакту: відсутність зорового контакту з противником, зникнення противника або, у випадку виявлення противника, відсутність можливості увійти з ним в контакт.

4- Розрив контакту: уникання зіткнення із противником.

Джерело: ФР

бойове зіткнення

1- На суші: взаємне розташування військ воюючих сторін, при якому вони можуть застосовувати один проти одного засоби ураження.

2- На морі: взаємне розташування кораблів воюючих сторін в межах максимальної дальності стрільби наявної зброї з одночасним спостереженням один за одним.

Джерело: УКР/НАТО

забруднення

Накопичення, поглинання або адсорбція радіоактивних речовин, біологічних або хімічних реагентів. Ці явища можуть стосуватися структур, зон, особового складу або об'єктів.

Джерело: ФР

залишкове забруднення

Забруднення що залишається, після проведення процедур з дезактивації. Такі заходи можуть звестися до простого очікування звичайного зменшення радіоактивності.

Джерело: ФР

контейнер

Металевий ящик, пристосований для доставки й зберігання виробів, що дозволяє використовувати декілька різновидів транспорту не змінюючи упаковки.

Джерело: ФР

національний контингент

Національний, територіальний або функціональний ешелон командування, що зазвичай не інтегрований до союзницького командного ешелону.

Джерело: ФР

2- Identify contact: determining the points and areas where the enemy is resisting the actions against him as well as the gaps in his battle position.

3- Lose contact: not realizing that the enemy has disengaged, or, realizing it, not being able of remaking contact.

4 - Break contact: disengaging from the enemy.

Source : FRA

contact with the enemy

1- On land, the mutual disposition of opposing forces whereby they can bring their weapons to bear on each other.

2- At sea, mutual disposition of opposing ships within the maximum range of their available weapons while simultaneously maintaining mutual surveillance.

Source : UKR/NATO

contamination

The deposit, absorption or adsorption of radioactive material or of biological or liquid chemical agents on or by structures, areas, personnel or objects.

Source : FRA

residual contamination

Contamination which remains after steps have been taken to remove it. These steps may consist of nothing more than allowing the contamination to decay normally.

Source : FRA

container

Standardized metallic box used for the transport and storage of logistic assets, permitting their multimodal transport without having to change the packaging.

Source : FRA

national component

National, territorial or functional command echelon integrated within the allied chain of command.

Source : FRA

contournement d'obstacles

Tâche tactique consistant à manœuvrer autour d'un obstacle, d'une position ou d'une force ennemie afin de maintenir l'élan de la progression.

Source : FRA

обхід перешкод

Тактичне завдання, що полягає в обході перешкоди, позиції або підрозділів противника для утримання темпу просування.

Джерело: ФР

obstacle bypass

A tactical task which involves maneuvering around an obstacle, position, or enemy force to maintain the momentum of advance.

Source : FRA

contourner

Tâche tactique qui nécessite de manœuvrer autour d'un obstacle, d'une position ou d'une force ennemie afin de maintenir le rythme de la progression. Les obstacles et les forces ennemies contournés font l'objet d'un compte rendu à l'échelon supérieur.

Source : FRA

обходити

Тактичне завдання, що вимагає маневру навколо перешкоди, позиції або підрозділів противника для утримання темпу просування. Про перешкоди і підрозділи противника, які вдалося обійти відправляється звіт у вищий ешелон командування.

Джерело: ФР

bypass

A tactical task which involves maneuvering around an obstacle, position, or enemy force to maintain the momentum of advance. Bypassed obstacles and enemy forces are reported to higher HQ.

Source : FRA

contrainte

Prescription ou donnée objective de toute nature imposée et constituant une entrave à la liberté d'action du chef, entraînant des mesures à prendre.

Source : FRA

обмеження

Зобов'язальні інструкції або об'єктивні дані будь-якого роду, які створюють перешкоду для свободи дій начальника, вимагаючи заходів, яких треба вживати.

Джерело: ФР

constraint

Imposed instruction or objective data of any kind, and hampering the freedom of action of the commander, and inducing the measures to be taken.

Source : FRA

contre-attaque

Attaque, par tout ou partie d'une force défensive, d'une force ennemie assaillante, ayant pour but soit de reprendre le terrain perdu, soit de couper ou détruire les unités ennemies assaillantes, avec pour objectif général d'interdire à l'ennemi la réalisation de ses intentions. En défense d'arrêt, elle est déclenchée pour rétablir la position de résistance principale et ne poursuit que des objectifs limités.

Source : FRA

контратака

Атака із застосуванням частини або повного складу військ, які обороняються, проти військ, які здійснюють напад, з метою або повернення втраченої території, або оточення чи знищення передових підрозділів противника, а також із загальною метою запобігання противнику досягти своїх цілей. При тривалій обороні, контратака здійснюється з метою повернення вигідної бойової позиції і спрямовується на окремі цілі.

Джерело: ФР

counter-attack

An attack by a part or all of a defending force against an enemy attacking force, for such specific purposes as regaining ground lost or cutting off or destroying enemy advance units, and with the general objective of denying to the enemy the attainment of his purpose in attacking. In sustained defensive operations, it is undertaken to restore the battle position and is directed at limited objectives.

Source : FRA

contre-attaquer

Réagir offensivement dans le but:

a- soit de détruire un ennemi engagé dans une attaque, au minimum de l'arrêter en lui infligeant des pertes et en reprenant sur lui l'ascendant moral;

b- soit de rétablir l'intégrité d'un dispositif en détruisant ou, au minimum, en chassant l'ennemi qui s'y est engagé.

Source : FRA

контратакувати

Реагувати наступом з метою:

а- знищити противника, що почав атаку, як мінімум зупинити його, наносячи йому втрати і знизивши його моральний дух;

б- відновити цілісність бойових порядків, знищивши або, як мінімум, витіснити противника, який вторгнувся.

Джерело: ФР

counterattack (to)

To react in an offensive way in order to:

a- either destroy an enemy committed in an attack, stop him at least while inflicting losses and regaining psychological advantage on him;

b- or restoring the integrity of a disposition by destroying or, at least, driving out the enemy committed in it.

Source : FRA

contrebatterie

Tir effectué dans le but de détruire ou de neutraliser des systèmes

контрбатаре́йний вогонь

Стрільба для руйнування або нейтралізації систем озброєння,

counterbattery fire

Fire delivered for the purpose of destroying or neutralizing indirect

d'armes à tir indirect.
Source : FRA

contre-espionnage

Action ayant pour but de détecter l'espionnage et de s'y opposer.
Source : FRA

contre-ingérence

Opération visant à déceler et à neutraliser toute menace contre la sécurité résultant des activités des services de renseignement, d'organisations ou d'agents se livrant à l'espionnage, au sabotage, à la subversion ou au terrorisme.
Source : FRA

contre-mesures électroniques

Partie de la guerre électronique comprenant les actions entreprises dans le spectre EM pour empêcher ou réduire l'utilisation efficace par des forces hostiles. Les contre-mesures électroniques se divisent en trois catégories : le brouillage, la déception et la neutralisation électroniques.
Source : FRA

contre-mesures électroniques

Partie de la guerre électronique qui concerne les mesures visant à empêcher ou à réduire l'utilisation efficace par l'ennemi du spectre électromagnétique grâce à l'emploi de l'énergie électromagnétique. Les contre-mesures électroniques se divisent en trois catégories : le brouillage, la déception et la neutralisation électroniques.
Source : UKR/OTAN

contre-minage

Ensemble des actions interarmes visant à s'opposer à la menace exercée par les mines, les munitions non-explosées, les sous-munitions, les engins explosifs improvisés (EEI) et tous les résidus explosifs actifs sur la liberté d'action des forces, dans la conduite des opérations et à leur effet sur les hommes et les matériels. Le contre-minage inclut, entre autres:
a- le renseignement terrain, dont la détection des mines, des EEI et le

що стріляють із закритих позицій.
Джерело: ФР

контррозвідка

Дія для виявлення шпигунства і протидія йому.
Джерело: ФР

контррозвідка

Операції, що проводяться з метою викриття та протидії загрози безпеці від ворожих розвідувальних служб та організацій або від окремих осіб, які здійснюють акти шпигунства, саботажу, підривної діяльності або терористичних дій.
Джерело: ФР

електронні контрзаходи

Частина радіоелектронної війни, що включає дії у електромагнітному спектрі з метою заважати або не давати силам противника їх ефективно використовувати. Електронні контрзаходи поділяються на три категорії: радіопротидія, введення в оману і придушення.
Джерело: ФР

радіоелектронне придушення

Дії із запобігання або зниження ефективності використання противником спектра електромагнітного випромінювання шляхом застосування електромагнітної енергії; складова частина радіоелектронної боротьби. Існує три види радіоелектронного придушення: вплив радіоелектронними перешкодами, дезорієнтація та нейтралізація радіоелектронних засобів противника.
Джерело: УКР/НАТО

розмінування

Сукупність загальновійськових дій з метою запобігання загрози від мін, боєприпасів, що не вибухнули, імпровізованих вибухових пристроїв (ІВП) і всіх активних вибухових відходів, які можуть вплинути на свободу дії сил, на проведення операцій і на особовий склад і техніку. Розмінування включає наступне:
а- розвідка місцевості, тобто, виявлення мін, ІВП і розвідка засобів мінування й розмінування

fire weapon systems.
Source : FRA

counter-espionage

Action designed to detect and counteract espionage.
Source : FRA

counter-intelligence

Those activities which are concerned with identifying and counteracting the threat to security posed by hostile intelligence services or organizations or by individuals engaged in espionage, sabotage, subversion or terrorism.
Source : FRA

electronic countermeasures (ECMs)

Portion of the electronic warfare including the actions undertaken in the electromagnetic spectrum to prevent it from being used efficiently or to reduce its efficient use by hostile forces. ECMs are divided into three categories : electronic jamming, deception, and suppression.
Source : FRA

electronic countermeasures

That division of electronic warfare involving actions taken to prevent or reduce an enemy's effective use of the electromagnetic spectrum through the use of electromagnetic energy. There are three subdivisions of electronic countermeasures: electronic jamming, electronic deception and electronic neutralization.
Source : UKR/NATO

countermining

Series of combined arms actions aiming at opposing to the threat posed by mines, UXO, sub-munitions, improvised explosive devices and all the explosive debris acting on the freedom of action of the forces, the conduct of operations and producing effects on men and equipment. Countermining includes among others:
a- terrain intelligence, including mine and improvised explosive device detection and intelligence on

renseignement sur les moyens de minage et de contre-minage ennemi;
b- le déminage;
c- la dépollution;
d- le brèchage.

Source : FRA

contre-miner

Faire exploser la charge principale d'une mine sous l'effet du choc causé par l'explosion d'une autre mine ou d'une charge explosive, située à proximité. Cette explosion peut entraîner celle de la charge principale soit par sympathie, soit en provoquant le fonctionnement de la chaîne ou du mécanisme de mise à feu de la mine.

Source : FRA

contre-mobilité

Ensemble de procédés de combat visant à réduire les possibilités de mouvement de l'adversaire par la réalisation d'obstacles artificiels et la valorisation d'obstacles naturels dans le cadre de la manœuvre interarmes.

Source : FRA

contre-offensive

Type spécifique d'action offensive des forces en défensive, ou bien en repoussant une offensive ennemie ou bien des suites de cette dernière. Les buts d'une contre-offensive sont de perturber l'offensive ennemi, mettre en déroute les groupements d'assaut ennemis, récupérer une position perdue et, ayant saisi l'initiative stratégique ou opérative, créer des conditions pour une offensive amie ou la contre-offensive sur de nouvelles lignes de défense. Une contre-offensive peut être ou bien stratégique ou bien opérative en fonction du niveau et peut être effectuée au niveau stratégique, à celui du front, à celui de l'armée ou au niveau du corps. Le déclenchement d'une contre-offensive est généralement fait quand l'ennemi a épuisé tout ou partie de ses capacités offensives, par exemple quand il a engagé toutes ou la plupart de ses réserves, a subi des pertes significatives et n'a pas encore réussi à former un groupement de force défensif et passe sur la défensive.

Source : UKR/OTAN

противника;
б- розмінування;
в- очищення;
г- прокладання проходів.

Джерело: ФР

встановлювати контрміни

Підри́в головно́го заряду міни вибуховою хвилею іншої міни або заряду вибухової речовини, розташованого поблизу. Цей вибух може викликати вибух головно́го заряду вибуховою хвилею, каналу запалу або механізму підри́ву міни.

Джерело: ФР

контрмобільність

Низка дій, спрямованих на зниження мобільності противника шляхом встановлення штучних та оцінки природних перешкод у рамках загальновійськових маневрів.

Джерело: ФР

контрнаступ

Особливий вид наступу, що починається військами, які обороняються, в ході або після відбиття наступу противника. Ціль контрнаступу - зірвати наступ противника, розгромити його наступаючі угруповання, відновити втрачене положення і, захопивши стратегічну або оперативну ініціативу, створити умови для проведення наступальної операції або переходу до оборони на нових рубежах. Контрнаступ може бути стратегічного або оперативного масштабу і проводиться у формі стратегічної, фронтової або армійської (корпусної) контрнаступальної операції. Перехід до контрнаступу здійснюється, як правило, в умовах, коли противник частково або цілком вичерпав свої наступальні можливості (використовував свої резерви або велику їх частину), зазнав значних втрат і ще не встиг створити оборонне угруповання і перейти до оборони.

Джерело: УКР/НАТО

the enemy mining and countermining assets;
b- de-mining;
c- EOD operations;
d- gap crossing.

Source : FRA

countermine

To explode the main charge in a mine by the shock of a nearby explosion of another mine or independent explosive charge. The explosion of the main charge may be caused either by sympathetic detonation or through the explosive train and/or firing mechanism of the mine.

Source : FRA

counter-mobility

Set of processes of fight aimed at reducing the possibilities of movement of the opponent by the development of artificial obstacles and upgrading of natural obstacles within the framework of the combined arms maneuver.

Source : FRA

counter-offensive

A specific type of offensive action by defending forces, either while repelling an enemy offensive or subsequently. The aims of a counter-offensive are to disrupt the enemy's offensive, to rout the enemy assault groupings, to recover a lost position and, having seized the strategic or operational initiative, to create conditions for a friendly offensive or counter-offensive on new lines of defence. A counter-offensive may be either strategic or operational in scale and may be carried out at strategic, front, army or corps level. The switch to a counter-offensive is generally made when the enemy has exhausted all or part of his offensive capabilities, for instance when he has committed all or most of his reserves, has suffered significant losses and has not yet managed to form a defensive force grouping and move onto the defensive.

Source : UKR/НАТО

contre-préparation (tir de)

Tir préparé à l'avance et déclenché quand une attaque ennemie est jugée imminente.

Source : FRA

contre-reconnaissance (mener une)

Mission qui consiste à détruire ou au minimum à neutraliser les éléments de reconnaissance adverses infiltrés ou en cours d'infiltration dans une zone donnée.

Source : FRA

contre-renseignement

Actions qui comprennent :

- 1- la neutralisation ou destruction des moyens de renseignement adverses;
- 2- les actions de déception dont:
 - a- la simulation, procédé qui inclut l'emploi des leurrex matériels et physiques ainsi que la déception électronique;
 - b- la dissimulation.

Source : FRA

contre-subversion

Action ayant pour but de détecter les tentatives de subversion et de s'y opposer.

Source : FRA

contre-surveillance

Ensemble de mesures actives ou passives prises pour contrecarrer la surveillance adverse.

Source : FRA

contre-terrorisme

Ensemble des mesures offensives prises pour neutraliser le terrorisme, avant comme après la commission d'actes hostiles.

Note : ces mesures comprennent les activités de contre-force justifiées par la légitime défense des individus et les mesures d'endiguement exécutées par les forces militaires et les organismes civils.

Source : FRA

contrôle administratif

Direction ou autorité exercée sur des formations subordonnées ou autres

контрпідготовка

Заздалегідь підготовлена стрільба, яка починається в момент початку атаки противника.

Джерело: ФР

проводити контррозвідку

Завдання, що полягає у знищенні або нейтралізації розвідувальних підрозділів противника, які проникли або проникають у відповідну зону.

Джерело: ФР

контррозвідка

Дії, які включають:

- 1- нейтралізацію або знищення розвідувальних засобів противника;
- 2- дії із створення імітаційних перешкод, серед яких:
 - a- моделювання, - спосіб, що включає застосування матеріальних і фізичних перешкод так само як створення електронних імітаційних перешкод;
 - б- приховування.

Джерело: ФР

контрпідприємна діяльність

Дія, метою якої є виявлення спроб підривної діяльності і протидія їм.

Джерело: ФР

контрспостереження

Сукупність активних або пасивних заходів з метою протидіяння спостереженню противника.

Джерело: ФР

протидія тероризму

Всі активні заходи, спрямовані на боротьбу проти тероризму як до, так і після здійснення терористичного акту.

Примітка: дані дії включають контрзаходи, що виправдані правом на самооборону людини, а також стримуючі заходи, які застосовуються збройними силами або громадськими організаціями.

Джерело: ФР

адміністративне управління

Керівництво або влада, що застосовується до

counterpreparation fire

Intensive prearranged fire delivered when the imminence of the enemy attack is discovered.

Source : FRA

counter reconnaissance (to carry out a)

Mission consisting in destroying or, at least, at neutralizing enemy reconnaissance elements infiltrated in, or infiltrating a given area.

Source : FRA

counterintelligence

Actions comprising:

- 1- the neutralization or destruction of the opponent's intelligence assets;
- 2- deceptions operations including:
 - a- simulation, a process relying on the use of material and physical decoys as well as of electronic deception;
 - b- concealment.

Source : FRA

counter-subversion

Action designed to detect and counteract subversion.

Source : FRA

counter-surveillance

Set of active or passive measures taken to counteract hostile surveillance.

Source : FRA

counter-terrorism

All offensive measures taken to neutralize terrorism before and after hostile acts are carried out.

Note: such measures include those counterforce activities justified for the defence of individuals as well as containment measures implemented by military forces or civilian organizations.

Source : FRA

administrative control (ADCON)

Direction or exercise of authority over subordinate or other

en ce qui concerne les questions administratives telles que l'administration du personnel, les ravitaillements, les services et autres problèmes ne faisant pas partie des missions opérationnelles de ces formations subordonnées ou autres.

Source : FRA

contrôle administratif

Direction ou autorité exercée sur des formations subordonnées ou autres en ce qui concerne les questions administratives telles que l'administration du personnel, les ravitaillements, les services et autres problèmes ne faisant pas partie des missions opérationnelles de ces formations subordonnées ou autres. pour accomplir la mission prescrite.

Source : UKR/OTAN

contrôle centralisé

1- Autorité que conserve un commandant pour diriger des actions de manière à atteindre ses objectifs. Terme connexe : exécution décentralisée.

2- En défense aérienne, mode de contrôle dans lequel un échelon supérieur assigne directement les objectifs aux unités de feu. Terme connexe : contrôle décentralisé.

Source : FRA

contrôle de contamination

Ensemble des procédures visant à éviter, réduire, retirer ou rendre inopérante la contamination nucléaire, biologique ou chimique, temporairement et définitivement, en vue de préserver ou d'améliorer la capacité opérationnelle des unités.

Source : FRA

contrôle de gestion

Fonction de pilotage et d'évaluation des actions de toute nature concourant à l'atteinte des objectifs d'un organisme. Le contrôle de gestion est conduit au sein de cet organisme, et à son niveau. Il peut concourir à l'audit interne.

Source : FRA

contrôle de l'espace aérien

Application et coordination des procédures d'organisation et de

подпорядкованих або інших підрозділів щодо адміністративних питань, таких як управління особовим складом, постачання, служби й інші проблеми, що не були частиною оперативних завдань цих підлеглих або інших підрозділів.

Джерело: ФР

адміністративно-тилове управління

Здійснення повноважень або управління підлеглими або іншими організаційними одиницями з адміністративно-тилових питань, що не входять у коло бойових завдань, таких як управління кадрами, постачання, обслуговування тощо.

Джерело: УКР/НАТО

централізований контроль

1- Влада, яку зберігає командир для керування діями для досягнення своїх цілей. *Пов'язаний термін:* децентралізоване виконання.

2- У повітряній обороні - спосіб контролю, у якому вищий рівень прямо призначає цілі вогневим підрозділам. *Пов'язаний термін:* децентралізований контроль.

Джерело: ФР

контроль забруднення

Сукупність процедур для уникнення, зменшення, зняття або нейтралізації впливу ядерного, біологічного або хімічного забруднення з метою захисту або поліпшення бойової здатності підрозділів.

Джерело: ФР

контроль управління

Функція управління й оцінки дій будь-якої природи, що сприяє виконанню цілей структури. Контроль управління ведеться у цій структурі і на її рівні. Він може співпадати з внутрішнім аудитом.

Джерело: ФР

контроль повітряного простору

Застосування і координація процедур з організації й

organizations in respect to administrative matters such as personnel management, supplies, services, and other matters not included in the operational missions of the subordinate or other organizations.

Source : FRA

administrative control

Direction or exercise of authority over subordinate or other organizations with respect to administrative matters such as personnel management, supply, services, and other matters not included in the operational missions of the subordinate or other organizations.

Source : UKR/НАТО

centralized control

1- The retention of authority by a commander to direct actions to achieve his objectives. Related Term: decentralized execution.

2- In air defence, the control mode whereby a higher echelon makes direct target assignments to fire units. Related Term: decentralized control.

Source : FRA

contamination control

Procedures to avoid, reduce, remove or render harmless, temporarily or permanently, nuclear, biological and chemical contamination for the purpose of maintaining or enhancing the operational capability of units.

Source : FRA

management control

Function of steering and evaluating the actions of all kinds participating in the achievement of an organization's objectives. Management control, whose scope is limited to the organization, is performed by one of its members. It can participate in the internal auditing.

Source : FRA

airspace control (AC / ASC)

The implementation and coordination of the procedures

planification de l'espace aérien pour réduire au maximum les risques et assurer une utilisation efficace et souple de cet espace.

Source : FRA

contrôle de l'air

La supériorité décisive des armées de l'air d'une des parties en guerre dans l'espace aérien d'un théâtre d'opérations, ou sur un axe stratégique ou opératif ou dans le secteur, qui permet aux forces terrestres, à l'armée de l'air ou à la marine ainsi qu'aux unités de l'arrière d'une nation ou d'une coalition de nations d'effectuer leurs missions sans opposition significative aérienne ennemie et de la défense aérienne. Quand ce contrôle est assuré sur un théâtre ou dans plusieurs théâtres simultanément pour une période prolongée, on le reconnaît comme la suprématie stratégique aérienne, ou comme la suprématie opérative aérienne quand il est assuré un axe stratégique ou opératif pour la durée d'une opération. La prise de l'initiative aérienne par des unités aériennes, des sous-unités ou des formations isolées pendant une période brève et dans un secteur limité est généralement appelée la suprématie aérienne tactique.

Source : UKR/OTAN

contrôle de radioactivité

Action de détecter la radioactivité puis de la mesurer avec des radiamètres.

Source : FRA

contrôle de système

Fonction de la gestion du système qui permet d'assurer la surveillance de l'état du système et d'orienter les actions correctives. *Terme connexe* : gestion de système.

Source : FRA

contrôle direct

Pouvoir donné à une autorité d'assurer en permanence la conduite directe et instantanée des moyens pouvant agir dans un espace aérien déterminé, afin d'obtenir la meilleure efficacité des actions entreprises et de garantir la

планування повітряного простору для максимального зменшення небезпеки і забезпечення ефективного й гнучкого використання цього простору.

Джерело: ФР

панування в повітрі

Вирішальна перевага авіації однієї з воюючих сторін у повітряному просторі на ТВД або на стратегічному (операційному) напрямку (районі), що дозволяє сухопутним військам, військово-морським, військово-повітряним силам і тилу країни або коаліції країн виконувати свої завдання без істотної протидії авіації і протиповітряної оборони противника. Панування в повітрі може бути завойоване на одному або одночасно на декількох ТВД на тривалий час – стратегічне панування, на окремому стратегічному або оперативному напрямку на період ведення операції - оперативне панування. Короткочасне оволодіння ініціативою в повітрі авіаційними підрозділами, частинами або окремими з'єднаннями в обмеженому районі прийнято називати тактичним пануванням у повітрі.

Джерело: УКР/НАТО

моніторинг радіоактивності

Дія з виявлення радіоактивності і її вимірювання дозиметрами.

Джерело: ФР

системний контроль

Функція управління системою, що дозволяє забезпечити спостереження за станом системи й орієнтувати дії з коригування. *Пов'язаний термін*: системне управління.

Джерело: ФР

безпосередній контроль

Повноваження, дані представнику влади на постійне забезпечення прямого й миттєвого введення засобів, що можуть діяти у певному повітряному просторі для одержання найбільшої ефективності розпочатих

governing airspace planning and organization in order to minimize risk and allow for the efficient and flexible use of airspace.

Source : FRA

control of the air

The decisive superiority of the air forces of one of the warring parties in the airspace of a theatre of operations, or over a strategic or operational axis or sector, that enables the ground, naval and air forces and the rear units of a nation or coalition of nations to carry out their missions without significant opposition from enemy air and air defence forces. When gained in one theatre or in several theatres simultaneously for a prolonged period, it is known as strategic air supremacy, or as operational air supremacy when gained on a strategic or operational axis for the duration of an operation. The seizure of the initiative in the air by air units, subunits or individual formations for a brief period and in a limited area is generally called tactical air supremacy.

Source : UKR/NATO

monitoring - radiological monitoring

The act of detecting the presence of radiation and the measurement thereof with radiation measuring instruments.

Source : FRA

system control

A function of system management for monitoring the status of the system and directing corrective action. *Related term*: system management.

Source : FRA

direct control

Ability granted to an authority to ensure at all times the direct and immediate control of the assets which can take action within a given air space, in order to maximize the actions performed and guaranty the safety of all friendly flying

sécurité des aéronefs amis en vol. Il s'appuie sur l'identification certaine, la poursuite et le contrôle de chaque aéronef ainsi que sur le contrôle des armements de défense antiaérienne (dont l'ASA et l'ALAT) dans un espace déterminé, réalisé avec des moyens électroniques par un organisme disposant de l'autorité et de la responsabilité correspondantes.

Source : FRA

contrôle du mouvement

Action exercée par les unités de circulation pour recueillir au profit du commandement, dans des conditions de lieu et de temps qu'il a fixées, des renseignements sur le déroulement des déplacements. Elle se traduit par la mise en place de postes de contrôle auxquels les commandants de colonnes doivent se présenter. *Terme connexe* : ligne de contrôle (VR).

Source : FRA

contrôle opérationnel

Subordination de formations principales ou stratégiques ou d'unités, pour une période donnée d'exécution de leurs missions particulières de combat, à un commandant en chef ou commandant responsable de la préparation et de la conduite d'une opération. Le contrôle opérationnel peut être exercé simultanément avant et pendant l'opération.

Source : UKR/OTAN

contrôle opérationnel

Autorité déléguée à un commandant pour diriger des forces assignées afin que le commandement puisse accomplir des missions spécifiques ou des tâches qui sont d'habitude limitées par la fonction, le temps, ou l'emplacement, pour déployer des unités concernées et conserver ou assigner le contrôle tactique de ces unités. Il n'inclut pas l'autorité pour assigner l'emploi séparé des composants des unités concernées ainsi que le contrôle administratif ou logistique.

Source : UKR/OTAN

дій і гарантування безпеки польотів літальних апаратів дружніх військ. Він спирається, як на безсумнівну ідентифікацію, відстежування й контроль кожного літального апарату, так і на контроль озброєння протиповітряної оборони (серед яких АСА й ЛАСВ) у певному просторі, здійснюваному електронними засобами організації, що має відповідні повноваження і відповідальність.

Джерело: ФР

регулювання руху

Дія, здійснювана підрозділами організації руху для збирання командуванню відомостей про хід переміщень. Вона виражається у встановленні контрольних пунктів, яким повинні представитися відомості від командирів колон. *Пов'язаний термін*: лінія контролю (VR).

Джерело: ФР

оперативне управління

Тимчасове підпорядкування об'єднань, з'єднань (частин) на період виконання ними окремих бойових завдань головнокомандувачу, командувачу (командиру), на якого покладено підготовку та проведення операції. Оперативне підпорядкування може здійснюватися як до початку, так і в ході операції.

Джерело: УКР/НАТО

оперативне управління

Передані командиру (командувачу) повноваження управління військами, наданими йому для виконання визначених завдань або доручень, обмежених, як правило, факторами часу або місця розташування, проведення розгортання зазначених частин і підрозділів та зберігання або передачі повноважень з тактичного управління цими військами. До цього не відносяться повноваження виділення формувань таких частин для окремого застосування, а також повноваження з адміністративних питань або тилового управління.

Джерело: УКР/НАТО

aircraft. It is based on the positive identification, the tracking, and the control of every aircraft, as well as the control of air defense weapons (among them air defense artillery and army aviation) within a given volume, performed with electronic equipment by an organization having the necessary authority and responsibility.

Source : FRA

movement control

Action carried out by traffic control units in order to collect, for the benefit of the commander, information on the movements, in the conditions of time and location that he defined. It consists in the setting up of control posts, through which the commanders of the columns have to pass.

Source : FRA

operational control

The subordination of major or strategic formations or units, for the period required for their particular combat missions, to a commander-in-chief or commander responsible for preparing and conducting an operation. Operational control may be exercised both before and during the operation.

Source : UKR/NATO

operational control

The authority delegated to a commander to direct forces assigned so that the commander may accomplish specific missions or tasks which are usually limited by function, time, or location, to deploy units concerned, and to retain or assign tactical control of those units. It does not include authority to assign separate employment of components of the units concerned. Neither does it, of itself, include administrative or logistic control.

Source : UKR/NATO

contrôle opérationnel

Autorité conférée à un commandant, par un commandant opérationnel:

- a- de donner des ordres aux forces qui lui sont affectées, de telle sorte qu'il puisse accomplir les missions ou tâches particulières, habituellement limitées géographiquement ou dans le temps;
 - b- de déployer les unités concernées;
 - c- de conserver ou de déléguer le contrôle tactique de ces unités ;
- L'autorité chargée du contrôle opérationnel n'a pas le pouvoir d'utiliser séparément les éléments constitutifs des unités concernées, pas plus qu'il n'inclut en soi le contrôle administratif ou logistique. Le contrôle opérationnel est une délégation limitée du commandement opérationnel. En particulier, ne sont pas déléguées :
- d- la définition de la mission;
 - e- l'affectation des moyens.

Source : FRA

contrôle préétabli

Le contrôle préétabli est une méthode de contrôle des actions dans la troisième dimension fondée sur une combinaison de directives et de procédures définies conjointement par les utilisateurs de l'espace aérien et diffusée en temps utile à tous les intervenants pour une opération, pour une phase de cette opération ou pour une période déterminée sur un théâtre délimité.

Source : FRA

contrôle radiologique

Détermination du degré d'irradiation et de contamination radioactive du personnel, des armes, de son équipement, du secteur, de sites divers et de dépôts. Une distinction est faite entre le contrôle individuel et le contrôle collectif. Ce dernier est effectué dans des unités élémentaires en employant des dosimètres à lecture directe donnés au personnel ou des unités élémentaires isolées. Les doses sont enregistrées sur des cartes de relevés des unités élémentaires et du quartier général et les totaux entrés enregistrés sur des cartes. Les dosimètres sont donnés à chaque militaire pour le contrôle individuel. Les résultats sont

оперативне управління

Влада, надана командирів оперативним командуванням для:

- а - віддавання наказів приданим йому силам, так, щоб він зміг виконати завдання або особливі завдання, звичайно обмежені географічно або в часі;
 - б- розгортання відповідних підрозділів;
 - в- зберігання або передачі тактичного контролю цих підрозділів;
- Представник влади, відповідальний за оперативний контроль, не має права окремо використовувати складові даних підрозділів. Оперативний контроль - обмежена передача оперативного командування. Не передаються:
- г - визначення завдання;
 - д - надання засобів.

Джерело: ФР

засдалегідь

контроль

Засдалегідь встановлений контроль - метод контролю дій у третьому розмірі, заснований на поєднанні директив і процедур, спільно встановлених користувачами повітряного простору й розповсюджений у потрібний час усім учасникам для операції, фази цієї операції або на період, визначений на розмежованому театрі.

Джерело: ФР

радіаційний контроль

Визначення ступеня радіоактивного опромінення і зараження особового складу, зброї і техніки, території, різноманітних об'єктів та інших матеріальних засобів. Контроль опромінення поділяється на військовий та індивідуальний. Військовий проводиться в підрозділах за допомогою вимірювачів доз, що видаються особовому складу або окремим підрозділам військ. Показання знімаються безпосередньо на місцях. Облік доз ведеться в підрозділах і штабах. Сумарні дози заносяться в облікові картки. Для індивідуального контролю вимірювачі доз видаються кожному

operational control

The authority delegated by a tactical commander to a commander:

- a- to direct forces assigned so that the commander may accomplish specific missions or tasks which are usually limited in space or time;
 - b- to deploy concerned units;
 - c- to retain or assign tactical control of those units;
- The authority in charge of operational control does not have authority to assign separate employment of components of the units concerned. Neither does it, of itself, include administrative or logistic control. Operational control is a limited delegation of operational command. The following are in particular not delegated:
- d- the definition of the mission;
 - e- the allocation of resources.

Source : FRA

pre-established control

Pre-established control is a method of control of the actions in the third dimension based on a combination of directives and procedures defined jointly by the users of the air space and issued in due time to all the interveners in an operation, in a phase of that operation or for a set period on a delimited theater.

Source : FRA

radiological monitoring

The determination of the degree of irradiation and radioactive contamination of personnel, weapons, equipment, the area, various sites and stores. A distinction is made between individual and collective monitoring. The latter is carried out within subunits, using direct-reading dosimeters issued to personnel or to separate subunits. Doses are recorded in subunits and headquarters and the totals entered on record cards. Dosimeters are issued to each serviceman for individual monitoring. The results are recorded in medical centres, starting with the battalion medical aid post. In subunits radioactive contamination is monitored by

enregistrés dans des centres médicaux en commençant par celui du poste d'aide médical du bataillon. Dans les unités élémentaires, la contamination radioactive est contrôlée en mesurant la dose de rayonnement gamma 201 et dans des laboratoires principalement en ce qui concerne les radiations alpha et beta.

Source : UKR/OTAN

contrôle radiologique

Ensemble des opérations, depuis la mesure ou l'évaluation des doses absorbées jusqu'à la détermination des dangers encourus du fait de l'exposition aux rayonnements nucléaires.

Source : FRA

contrôle tactique

Direction et contrôle détaillés, normalement limités au plan local, des mouvements ou manœuvres nécessaires pour exécuter les missions ou les tâches assignées.

Source : UKR/OTAN

contrôler une zone

Interdire à l'ennemi la libre circulation à l'intérieur d'une zone:

a- d'une part, en décelant et en surveillant toute infiltration ou mouvement à l'intérieur de cette zone;

b- d'autre part, en agissant contre les personnes ou mobiles jugés indésirables.

Source : FRA

contrôleur air avancé (CAA)

Spécialiste dirigeant, d'une position avancée au sol ou dans les airs, l'action des aéronefs de combat engagés dans l'appui aérien rapproché des forces terrestres.

Source : FRA

convoi

Groupe de véhicules organisés de telle façon à en faciliter le contrôle et le déplacement en bon ordre, avec ou sans escorte de protection.

Source : FRA

військовослужбовцю. Показання знімаються в медичних установах, починаючи з батальйонного медичного пункту.

Контроль радіоактивного зараження проводиться в підрозділах виміром потужності дози гама-випромінювання та у лабораторіях, головним чином, по альфа- та бета-випромінюваннях.

Джерело: УКР/НАТО

радіологічний контроль

Сукупність операцій, від заходів або оцінки поглинених доз до визначення небезпек внаслідок ядерного випромінювання.

Джерело: ФР

тактичне управління

Детальне керівництво і керування пересуванням або маневрами військ, звичайно на місцевому рівні, необхідне для виконання поставлених перед ними загальних або часткових завдань.

Джерело: УКР/НАТО

контролювати зону

Заборона противнику вільно рухатися усередині зони:

a- з одного боку, виявлення і стеження за будь-яким проникненням або рухом у цій зоні;

b- з іншого боку, дія проти осіб або рухомих цілей, визнаних небезпечними.

Джерело: ФР

військовослужбовець передового поста наведення авіації

Фахівець, що керує із передової позиції на землі або в повітрі діями бойових літальних апаратів, задіяних у близькій повітряній підтримці наземних сил.

Джерело: ФР

конвой

Група транспортних засобів, організованих так, щоб полегшити контроль за нею і за її пересуванням з охороною або без неї.

Джерело: ФР

measuring the dose of gamma 201 radiation, and in laboratories mainly by reference to alpha and beta radiation.

Source : UKR/НАТО

radiological control

All the operations, from the the measuring or the evaluation of the absorbed dose, to the determination of the danger incurred because of the exposure to nuclear radiation.

Source : FRA

tactical control

The detailed and, usually, local direction and control of movements or manoeuvres necessary to accomplish missions or tasks assigned.

Source : UKR/НАТО

area security

To deny the enemy the freedom of movement inside an area:

a- on the one hand, by detecting and observing any infiltration or movement within an area;

b- on the other hand, by taking actions against those individuals or vehicles which are deemed undesirable.

Source : FRA

forward air controller (FAC)

A qualified individual who, from a forward position on the ground or in the air, directs the action of combat aircraft engaged in close air support of the land forces.

Source : FRA

convoy (CVY)

A group of vehicles organized for the purpose of control and orderly movement with or without escort protection.

Source : FRA

convoyage

Mission d'accompagnement du fret embarqué exécutée par une équipe appartenant aux chaînes de transit interarmées aux ordres d'un chef convoyeur qualifié qui a la responsabilité de la surveillance technique de la cargaison.

Source : FRA

конвоювання

Задача по супроводженню завантаженого фрахту, що виконується командою, яка належить загальновійськовим підрозділам супроводу. Ця команда підпорядковується кваліфікованому начальнику конвою, який відповідає за технічний стан вантажу.

Джерело: ФР

cargo escort

Mission of escorting a loaded cargo performed by a team from the joint transit organization under the command of an qualified escort chief who has the responsibility of the technical supervision of the cargo.

Source : FRA

coopération

Actions interarmées exécutées pour réaliser des objectifs par des unités, des formations tactiques et les formations principales des forces armées, les armes diverses du service, des éléments dans le déploiement de bataille (ordre opérationnel de bataille) et les divers types d'armes quant aux missions, aux objectifs, des axes, aux lignes ou aux secteurs, les temps et méthodes d'exécution. La coopération peut être stratégique, opérative ou tactique, selon son échelle. La coopération stratégique consiste en actions coordonnées communes pour de grandes opérations de conduite de groupements de forces dans un ou plusieurs théâtres ou sur un axe stratégique ou plusieurs pour réaliser l'objectif d'une opération stratégique ou d'une guerre dans l'ensemble. Dans des guerres menées par des coalitions il peut aussi y avoir une coopération stratégique parmi les forces armées d'états alliés et leurs groupements de force individuels impliqués dans une opération commune sur un théâtre continental ou maritime d'opérations. La coopération opérative consiste en opérations coordonnées, communes le long d'un axe opératif adjacent ou plusieurs conduits par des formations opératives ou tactico-opératives de diverses armes et forces armées, incluant des forces multinationales, pour réaliser un objectif opérationnel ou tactique. La coopération tactique est une action coordonnée commune par des formations et des unités, ou bien entre elles ou bien avec des unités adjacentes, pour réaliser un but commun.

Source : UKR/OTAN

взаємодія

Узгоджені спільні дії підрозділів, частин, з'єднань і об'єднань видів ЗС, родів військ (сил), елементів бойового порядку (оперативної побудови) і різних видів озброєння за завданням (об'єктами), напрямками, рубежами (районами), часом та засобами виконання поставлених завдань в інтересах досягнення цілей. Залежно від масштабу розрізняють стратегічну, оперативну і тактичну взаємодію. Стратегічна взаємодія - узгоджені спільні дії великих угруповань ЗС, що ведуть операції на одному або декількох театрах воєнних дій (стратегічних напрямках) для досягнення мети стратегічної операції або війни в цілому. В коаліційних війнах стратегічна взаємодія може мати місце також між ЗС союзних держав і їх окремих угруповань, що беруть участь у спільній операції на континентальних і океанських театрах воєнних дій. Оперативна взаємодія - узгоджені спільні дії оперативних (оперативно-тактичних) об'єднань і з'єднань різних видів ЗС і родів військ (сил), у тому числі багатонаціональних, для досягнення мети операції (бойових дій), проведеної на одному або декількох суміжних операційних напрямках. Тактична взаємодія - це узгоджені спільні дії з'єднань, частин, підрозділів між собою і сусідами для досягнення спільної мети.

Джерело: УКР/НАТО

cooperation

Coordinated joint action to achieve objectives by units, tactical formations and major formations of the armed forces, various arms of the service, elements in the battle deployment (operational order of battle) and various types of weapon relative to missions, targets, axes, lines or areas, times and methods of execution. Cooperation may be strategic, operational or tactical, depending on its scale. Strategic cooperation consists of coordinated joint action by large force groupings conducting operations in one or more theatres or on one or more strategic axes in order to achieve the aim of a strategic operation or a war as a whole. In wars fought by coalitions there may also be strategic cooperation among the armed forces of allied states and their individual force groupings involved in a joint operation in a continental or maritime theatre of operations. Operational cooperation consists of coordinated, joint operations along one or more adjacent operational axes conducted by operational or operational-tactical formations from the various armed forces and arms of the service, including multinational forces, in order to achieve an operational or tactical objective. Tactical cooperation is a coordinated joint action by formations and units, either among themselves or with adjacent units, to achieve a common goal.

Source : UKR/NATO

coopération aéroterrestre

Ensemble des mesures

повітряно-наземна взаємодія

Всі організаційні заходи й

air land cooperation

All organization measures and

d'organisation et des procédures permettant la convergence des forces terrestres et aériennes afin d'assurer:

- a- la mise en œuvre des forces aériennes au profit de la manœuvre terrestre;
- b- la combinaison et la coordination des actions terrestres et aériennes.

Source : FRA

coopération civilo-militaire

Coordination et coopération, en soutien de la mission, entre le commandant OTAN et les acteurs civils, y compris la population nationale et les autorités locales, ainsi que les organisations et agences nationales, internationales et non gouvernementales

Source : FRA

coopération logistique internationale

Coopération et soutien mutuel dans le domaine logistique, par la coordination des principes, des plans, des procédures, des activités de développement, du ravitaillement en commun et de l'échange des biens et des services basés sur des accords bilatéraux ou multilatéraux et contre remboursement contractuel des frais.

Source : FRA

coordination dans la troisième dimension

Ensemble des activités nécessaires pour réaliser la gestion de l'espace aérien, la gestion de la situation aérienne, la gestion des feux, la gestion des vols et celle des moyens de la défense antiaérienne.

Source : FRA

coordination des feux

1- Ensemble des mesures prises pour permettre le choix du moyen de feux (terrestre ou aérien) le mieux adapté pour traiter un objectif déterminé en tenant compte de la complémentarité des moyens et des impératifs de sécurité (notamment des aéronefs).

2- Pour la défense sol-air : ensemble des mesures prises pour permettre le choix de l'unité de tir la mieux adaptée pour traiter un vecteur aérien déterminé en tenant compte de l'objectif à protéger, des règles de

procédures, qui permettent la convergence des forces terrestres et aériennes afin d'assurer:

- a- utilisation des forces aériennes au profit de la manœuvre terrestre;
- b- la combinaison et la coordination des actions terrestres et aériennes.

Source : FR

coopération civilo-militaire

Coordination et coopération, en soutien de la mission, entre le commandant OTAN et les acteurs civils, y compris la population nationale et les autorités locales, ainsi que les organisations et agences nationales, internationales et non gouvernementales

Source : FR

coopération logistique internationale

Coopération et soutien mutuel dans le domaine logistique, par la coordination des principes, des plans, des procédures, des activités de développement, du ravitaillement en commun et de l'échange des biens et des services basés sur des accords bilatéraux ou multilatéraux et contre remboursement contractuel des frais.

Source : FR

coordination dans la troisième dimension

Ensemble des activités nécessaires pour réaliser la gestion de l'espace aérien, la gestion de la situation aérienne, la gestion des feux, la gestion des vols et celle des moyens de la défense antiaérienne.

Source : FR

coordination des feux

1- Ensemble des mesures prises pour permettre le choix du moyen de feux (terrestre ou aérien) le mieux adapté pour traiter un objectif déterminé en tenant compte de la complémentarité des moyens et des impératifs de sécurité (notamment des aéronefs).

2- Pour la défense sol-air : ensemble des mesures prises pour permettre le choix de l'unité de tir la mieux adaptée pour traiter un vecteur aérien déterminé en tenant compte de l'objectif à protéger, des règles de

procédures permettant la convergence des forces terrestres et aériennes afin d'assurer:

- a- la mise en œuvre des forces aériennes au profit de la manœuvre terrestre;
- b- la combinaison et la coordination des actions terrestres et aériennes.

Source : FRA

coopération civilo-militaire

Coordination et coopération, en soutien de la mission, entre le commandant OTAN et les acteurs civils, y compris la population nationale et les autorités locales, ainsi que les organisations et agences nationales, internationales et non gouvernementales

Source : FRA

coopération logistique internationale

Coopération et soutien mutuel dans le domaine logistique, par la coordination des principes, des plans, des procédures, des activités de développement, du ravitaillement en commun et de l'échange des biens et des services basés sur des accords bilatéraux ou multilatéraux et contre remboursement contractuel des frais.

Source : FRA

coordination dans la troisième dimension - 3D coordination

All activities necessary to manage the airspace, the air situation, fires, flights as well as air defense assets.

Source : FRA

coordination des feux - fire support coordination

1- Measures taken in order to choose between fire assets (ground or air-based) the one which would be best suited to deal with a given target, taking into account the complementary nature of assets and safety rules (especially aircraft ones).

2- In the air defense domain: all measures taken to help choose the best possible fire unit to deal with a given air vector, taking into account the objective to protect, the airspace management rules, the rules of

gestion de l'espace aérien, des règles d'engagement, du déploiement et des caractéristiques des systèmes d'armes antiaériens et de leur disponibilité.
Source : FRA

враховувати об'єкт захисту, правила управління повітряним простором, правила застосування сили, розгортання, характеристики протиповітряних систем озброєння і їх готовності.
Джерело: ФР

engagement, the deployment and the characteristics and state of readiness of air defense weapon systems.
Source : FRA

coordination des feux sol-air

координація вогню протиповітряних засобів

fire coordination (air defense) - fire support coordination (air defence)

Ensemble des mesures prises pour permettre le choix de l'unité de tir la mieux adaptée pour traiter un vecteur aérien déterminé en tenant compte de l'objectif à protéger, des règles de gestion de l'espace aérien, des règles d'engagement, du déploiement et des caractéristiques des systèmes d'armes antiaériens et leur disponibilité.
Source : FRA

Сукупність заходів, вжитих для вибору вогневого підрозділу, найкраще пристосованого для ураження визначеної повітряної цілі. При цьому необхідно враховувати об'єкт захисту, правила управління повітряним простором, правила застосування сили, розгортання, характеристики протиповітряних систем озброєння і їх готовності.
Джерело: ФР

All measures taken to help chose the best possible fire unit to deal with a given air vector, taking into account the objective to protect, the airspace management rules, the rules of engagement, the deployment and the characteristics and state of readiness of air defense weapon systems.
Source : FRA

coordination des tirs d'appui

координація вогневої підтримки

fire support coordination - fire coordination

Planification et exécution des tirs d'appui en vue de battre les objectifs avec les armes ou groupes d'armes appropriés.
Source : FRA

Планування і здійснення вогневої підтримки для боротьби із цілями з відповідним озброєнням або групами озброєння.
Джерело: ФР

The planning and executing of fire so that targets are adequately covered by a suitable weapon or group of weapons.
Source : FRA

cordeau détonant

детонуючий шнур

detonating cord

Cordon d'explosif brisant contenu dans une gaine souple et étanche, et servant à transmettre l'onde de détonation.
Source : FRA

Шнур бризантної вибухової речовини у гнучкій і непроникній оболонці, який слугує для передачі хвилі детонації.
Джерело: ФР

A waterproof flexible fabric tube containing a high explosive designed to transmit the detonation wave.
Source : FRA

corps d'armée

армійський корпус

army corps (AC)

Grande unité organique ou opérationnelle articulée en plusieurs divisions qu'elle commande, appuie et soutient grâce à ses Eléments de Commandement Appui Soutien de Corps d'Armée (ECASCA).
Source : FRA

Штатне або оперативне військове об'єднання, що підрозділяється на кілька дивізій. Воно керує дивізіями, підтримує та забезпечує їх завдяки своїм органам командування підтримки армійського корпусу (ОКПАК).
Джерело: ФР

Major organic or operational unit organised into several divisions. It commands, provides combat support and possible also combat service support to these divisions owing to its Corps Command Support Elements.
Source : FRA

corps de troupe

окрема військова частина

troop unit

Plus petite unité permanente dont le chef dispose de l'intégralité des prérogatives du commandement. Il se caractérise par une histoire, des traditions, une identité et une forte cohésion (esprit de corps). Le corps de troupe est la structure organique privilégiée pour former, entraîner et fournir des modules.
Source : FRA

Менший постійний підрозділ, командир якого має у своєму розпорядженні усі prerogative командування. Він відрізняється історією, традиціями, тотожністю і великою згуртованістю (корпоративним духом). Окрема військова частина - привілейована штатна структура для навчання, тренування і постачання.
Джерело: ФР

Smallest standing unit at the disposal of the commander, over which he has full command. It is characterized by a history, traditions, an identity and a strong cohesion (esprit de corps). The troop unit is the favorite organic structure to train, provide force packages or set up a contingency task force.
Source : FRA

corps ravitailleur

Etablissement n'appartenant pas au service des essences des armées (SEA) et géré par une formation militaire qui assure le ravitaillement des parties prenantes en carburants routiers et certains lubrifiants et produits divers pour matériels terrestres, contre remise de bons modèle 19.

Source : FRA

corrélation

1- Pour l'armée de Terre, un des procédés de la fusion du renseignement (phase exploitation du cycle du renseignement) qui consiste à associer une unité nouvellement signalée à une unité précédemment observée (ou pas) en fonction de son mouvement, de sa position ou de son attitude.

2- En défense aérienne, action qui consiste à déterminer qu'un aéronef visualisé sur une console ou détecté à la vue est le même que celui sur lequel l'information est reçue d'une autre source.

Source : FRA

corrélation de représentation

Relations réciproques existant entre les différentes caractéristiques des images obtenues avec les différents types de capteurs en ce qui concerne la signification de la position et les caractéristiques physiques.

Source : FRA

cotation

Etape de la phase d'exploitation du cycle du renseignement débouchant sur une appréciation portée sur un renseignement brut et égard à la fiabilité de la source et à la crédibilité de l'information.

Source : FRA

couloir

1- Espace, libre de mines actives ou d'obstacles, aménagé à l'intérieur d'un champ de mines ou d'une zone d'obstacles, et dont la largeur et l'orientation permettent le passage d'une force amie en formation tactique.

2- Espace libre d'obstacles et non exposé aux effets des mines, ménagé au sein d'un système d'obstacles ami

заправочний пункт

Структура, що не належить службі пального виду збройних сил. Діяльність цієї установи забезпечується військовим підрозділом, який забезпечує постачання сторонам - одержувачам дорожнього пального, деяких мастил і різної продукції для наземної техніки за чеками зразка 19.

Джерело: ФР

відповідність

1- Для сухопутних сил, - один із способів злиття розвідданих (фаза експлуатація циклу розвідданих) яке полягає в асоціації недавно відміченого підрозділу з підрозділом, який раніше спостерігався (або ні) залежно від його руху, від його позиції або його відношення.

2- У повітряній обороні, - дії, що полягають у визначенні, що літальний апарат, відображений на екрані пульта або виявлений візуально - той самий, що той, про який інформація отримана з іншого джерела.

Джерело: ФР

кореляція зображень

Взаємовідносини, що існують між різними характеристиками зображень, отриманих з різних типів датчиків щодо позиції і фізичних характеристик.

Джерело: ФР

сортування

Етап фази обробки розвідувальних даних, що переходить в оцінку неопрацьованих розвідданих стосовно надійності джерела і вірогідності інформації.

Джерело: ФР

коридор

1- Простір, вільний від активних мін або перешкод, влаштований у мінному полі або зоні перешкод, ширина і напрямок якого дозволяють прохід дружніх сил у тактичному бойовому порядку.

2- Простір, вільний від перешкод і звільнений від мін, влаштований у системі перешкод дружніх військ

refuelling establishment

Establishment which does not belong to the POL service but is managed by a military unit and which provides other units with vehicle fuel, lubricants and miscellaneous products for land equipment, in exchange of a model 19 coupon.

Source : FRA

correlation

1- For the army, one of the intelligence fusion method (processing phase of the intelligence cycle) consisting in associating a unit newly reported with a unit previously observed (or not) according to its move, its position or its attitude.

2- For air defense, action consisting in establishing that an aircraft displayed on a console or visually detected is the same as the one mentioned in the piece of information received from an other source.

Source : FRA

description correlation

Reciprocal relationships existing between the different characteristics of the images obtained by the various types of sensors concerning the meaning of the position and that of the physical features.

Source : FRA

grading

Stage of the phase of exploitation of the cycle of the intelligence resulting in an appreciation concerned a raw information considered the reliability of the source and the credibility of the information.

Source : FRA

gap

1- An area within a minefield or obstacle belt, free of live mines or obstacles, whose width and direction will allow a friendly force to pass through in tactical formation.

2- Any break or breach in the continuity of tactical dispositions or formations beyond effective small

ou ennemi et dont la largeur et l'orientation permettent le passage d'une force amie en formation tactique.

3- Voie de circulation des troupes et matériels ménagée dans un obstacle ami lors de sa réalisation ou pratiquée dans un obstacle ennemi.

Source : FRA

couloir de débarquement

Couloir pour engins amphibies d'assaut qui, partant des plages de débarquement s'étend vers le large jusqu'à la ligne de départ. La largeur d'un couloir de débarquement est déterminée par la longueur de la plage correspondante.

Source : FRA

couloir de transit (T)

TC : Transit corridor. Ces couloirs permettent le transit du trafic opérationnel (combat et logistique). Ils sont créés en zone arrière de la zone d'engagement des forces terrestres. Les TC ont une largeur de 10 kms, ils sont bi-directionnels et leur hauteur est précisée dans l'ordre de coordination de l'espace.

Source : FRA

couloirs de mobilité

Itinéraires ou faisceaux d'itinéraires permettant les mouvements des colonnes à l'intérieur d'une même zone d'approche.

Source : FRA

couloirs de sécurité (SL)

SL : Safe line. Ces couloirs sont établis pour acheminer les avions entre les bases aériennes et les routes et couloirs les plus proches. Ils débutent à la limite des zones de défense de base (BDZ) et se terminent lorsqu'ils atteignent une route ou un couloir.

Source : FRA

couloirs spéciaux (SC)

SC : Special corridors. Ces couloirs sont créés pour faciliter le passage d'importantes formations ou des avions exécutant des missions particulières. Les SC sont bidirectionnels (sauf prescription contraire de l'ordre de coordination de l'espace (ACO : Airspace control order), leurs dimensions horizontales

ou des avions du contrepart, ширина й напрямок якого дозволяють перехід дружніх сил у тактичному бойовому порядку.

3- Шлях руху військ і техніки, влаштований у перешкоді дружніх військ під час її створення або влаштований у перешкоді військ противника.

Джерело: ФР

коридор десантування

Коридор для штурмових амфібійних засобів, який із берегової смуги вивантаження простягається до вихідної межі. Ширина коридору вивантаження визначається довжиною відповідної берегової смуги.

Джерело: ФР

транзитний коридор (ТК)

TC: Transit corridor. Ці коридори дозволяють транзит оперативного руху (бойового і логістики). Вони створюються у тилівій зоні зони введення в бій наземних сил. Ширина ТК - 10 км, вони двосторонні. Їх висота уточнюється в порядку координації простору.

Джерело: ФР

коридори мобільності

Шляхи або сукупність шляхів, що дозволяють рух колон усередині однієї зони підходу.

Джерело: ФР

коридори безпеки

Створюються для переправлення літальних апаратів між військово-повітряними базами, дорогами і найближчими коридорами. Вони починаються на кордоні зон оборони баз (ЗОБ) і закінчуються, коли доходять до дороги або коридору.

Джерело: ФР

спеціальні коридори

Створюються для полегшення переходу важливих підрозділів або літальних апаратів, що виконують особливі завдання. Спеціальні коридори - двосторонні (за винятком протилежного зазначення порядку координації простору (ACO: Airspace Control order), їх

arms coverage.

3- A portion of a minefield of specified width, in which no mines have been laid, to enable a friendly force to pass through the minefield in tactical formation

Source : FRA

boat lane

A lane for amphibious assault landing craft, which extends seaward from the landing beaches to the line of departure. The width of a boat lane is determined by the length of the corresponding beach.

Source : FRA

transit corridor (TC)

These corridors permit the transit of operational traffic (combat and logistics). They are created behind the ground forces engagement area. TCs are 10 km large, they are bi-directional and their altitude is specified in the Airspace Coordination Order.

Source : FRA

mobility corridors (MCs)

Routes or groups or routes permitting the movements of columns within a single area of approach.

Source : FRA

safe line (SL)

These lines are established to transfer aircraft between the airbases and the nearest lines. They start at the border of the Base Defense Zone (BDZ), and they end when they reach a route or line.

Source : FRA

special corridors (SC)

These corridors are created to facilitate the passage of large formations or of aircraft carrying out specific missions. Special corridors are bi-directional (unless there is another prescription in the Airspace control order (ACO), and their horizontal and vertical dimensions depend on the mission requirements.

Source : FRA

et verticales sont fonction des besoins de la mission.

Source : FRA

coup complet

Munition qui contient tous les composants nécessaires à son fonctionnement.

Source : FRA

coup de main

Action brève et violente, effectuée par surprise sur un objectif nettement déterminé et de dimensions restreintes.

Source : FRA

coupure

Obstacle formé par un fossé continu, généralement occupé par un cours d'eau.

Source : FRA

course principale de collision

Course d'un vecteur que, si elle était maintenue, aboutirait à une collision entre l'intercepteur et la cible.

Source : UKR/OTAN

couverture aérienne

Une des missions principales de l'aviation de chasse. Ses buts sont d'empêcher des attaques aériennes sur le territoire ami, contre nos forces navales et nos installations du secteur arrière, empêcher la reconnaissance aérienne ennemies et d'assurer la protection de nos unités aériennes. La couverture aérienne est produite par l'action déterminée visant à détruire les aéronefs ennemis en l'air et est effectué en coopération avec un groupement antiaérien des forces de défense aérienne.

Source : UKR/OTAN

couverture générale du territoire

Ensemble de mesures contribuant à garantir la continuité de l'action gouvernementale et la vie de la nation et comprenant la défense des points et réseaux sensibles. Elle combine un dispositif statique minimum et l'engagement d'unités mobiles pour préciser et confirmer ou exploiter les renseignements obtenus, notamment par les services

горизонтальні й вертикальні розміри залежать від потреб завдання.

Джерело: ФР

унітарний постріл

Боєприпас, який має усі компоненти, необхідні для його функціонування.

Джерело: ФР

рейд

Коротка й жорстока дія, раптово здійснювана по чітко визначеному об'єкту обмежених розмірів.

Джерело: ФР

прогалина

Перешкода, утворена безперервною канавою, звичайно заповненою водою.

Джерело: ФР

зустрічно-пересічний курс

Курс, зберігання якого може призвести до зіткнення винищувача-перехоплювача з ціллю.

Джерело: УКР/НАТО

авіаційне прикриття

Одне з основних завдань винищувальної авіації. Здійснюється з метою не допустити завдання авіаційних ударів противника по військах, силах флоту і об'єктах тилу, а також ведення ним повітряної розвідки. Крім того здійснюється для захисту інших авіаційних частин і підрозділів інших видів авіації своїх сил. Досягається активними і рішучими діями винищувачів щодо знищення літальних апаратів противника в повітрі. Виконується у взаємодії з угрупованням зенітних засобів протиповітряної оборони.

Джерело: УКР/НАТО

охорона національної території

Сукупність заходів, що забезпечують безперервну діяльність уряду та життя народу і включають захист життєвоважливих об'єктів та мереж держави. Охорона національної території поєднує діяльність мінімальних постійних військових підрозділів та мобільних підрозділів для

complete round

Ammunition which contains all the components necessary for it to function.

Source : FRA

hit and run action

Brief and violent action, carried out by surprise, on a clearly determined and rather small objective.

Source : FRA

gap

Obstacle made up of a continuous ditch, generally filled with running water.

Source : FRA

lead collision course

A vector which, if maintained, would result in a collision between the interceptor and the target.

Source : UKR/NATO

air cover

One of the main missions of fighter aviation. Its purposes are to prevent air attacks on friendly land and naval forces and on rear area installations, to prevent enemy air reconnaissance, and also to protect other friendly air units. Air cover is provided by robust and determined fighter action aimed at destroying enemy aircraft in the air and is carried out in cooperation with an anti-aircraft grouping of air defense forces.

Source : UKR/NATO

overall coverage of the territory

Package of measures contributing to guaranteeing the continuance of the governmental action and the life of the nation including the defence of sensitive points and networks. It combines a minimum static device and the commitment of mobile units to clarify and to confirm or to exploit obtained intelligence, notably by the police and

de police et la gendarmerie, sur les éléments adverses.

Source : FRA

couvrir

Prendre l'ensemble des mesures actives ou passives pour s'opposer à une action éventuelle de l'ennemi pouvant menacer le déroulement de l'action principale amie.

Source : FRA

création d'unités

Opération consistant à mettre sur pied des unités nouvelles. Décidée par l'administration centrale, elle peut se faire sous des formes différentes:

a- transformation: une unité existante, avec ses personnels et matériels, est transformée sur le nouveau type prévu, avec changement éventuel de dénomination;

b- dérivation: une unité existante est chargée en tant qu'organe mobilisateur d'assurer les missions de mobilisation et de soutien de la formation mobilisée et de lui fournir un noyau actif n'entraînant pas pour elle de réorganisation. Les personnels de réserve du corps dérivé ont si possible servi au corps dérivant. L'intégration d'unités de réserve dans un régiment d'active est un cas particulier de la dérivation;

c- parrainage : une unité existante désignée comme parrain reçoit, en excédent de ses propres besoins, des effectifs à instruire destinés à former le noyau de l'unité nouvelle. Ultérieurement, cet élément se sépare du corps parrain, et, complété par des apports extérieurs, devient une unité autonome;

d- création nouvelle : unité créée de toutes pièces, soit dès le temps de paix, soit à la mobilisation.

Source : FRA

crédit de mouvement

Autorisation donnée par le commandement d'emprunter un itinéraire réglementé. Le crédit de

уточнення, підтвердження та використання розвідданих, отриманих органами поліції чи жандармерії про підрозділи противника.

Джерело: ФР

прикривати

Вживати всіх активних або пасивних заходів для спротиву імовірній дії противника, яка може загрожувати розвитку головної дії дружніх сил.

Джерело: ФР

створення підрозділів

Операція, що полягає у створенні нових підрозділів. По рішенняю центральної адміністрації вона може відбуватися у різних формах:

а- перетворення: існуючий підрозділ з його особовим складом і технікою перетворюється на новий передбачений тип із імовірною зміною найменування;

б- відгалуження: існуючий підрозділ зобов'язаний, як мобілізаційний орган, забезпечувати завдання мобілізації й підтримки мобілізованого підрозділу і надавати йому активне ядро, що не викликає його реорганізацію. Особовий склад, за можливістю, має продовжувати службу у підрозділі. Інтегрування резервних підрозділів у активний полк - особливий випадок відгалуження;

в- підтримки: існуючий підрозділ, визначений як основний, одержує понад свої власні потреби особовий склад, який треба навчати і який призначений створити ядро нового підрозділу. Потім, цей новий підрозділ відокремлюється від основного і після зовнішнього доукомплектування стає автономним підрозділом;

г- новостворення: підрозділ, створений з урахуванням усіх потреб у мирний час, або при мобілізації.

Джерело: ФР

маршрутний час

Дозвіл, що дається командуванням на користування визначеним шляхом. До дозволу

Gendarmerie forces, on the opposite elements.

Source : FRA

cover (security)

To take all active or passive measures in order to oppose any threatening of the progress of the main friendly action by the enemy.

Source : FRA

force generation

Operation consisting in the activation of new units. Decided by the central administrative authorities, it can take numerous forms:

a- transformation: an existing unit, with its personnel and equipment, is transformed into a new type of unit, eventually changing name;

b- derivation: an existing unit acts as mobilization unit in the mission of mobilizing and supporting the training of the mobilized unit, and provides it with an active core which does not imply for the existing unit a reorganization. If possible, the reserve personnel of the derived unit will have known active duty with the unit acting as mobilization unit. The incorporation of reserve units into an active regiment is a special case of derivation;

c- sponsorship: an existing unit called the sponsor unit receives, in excess of its own needs, personnel to train that will become the nucleus of the new unit. Later on, this element separates from the sponsor unit, and completed by reinforcements from other units becomes an autonomous unit;

d- new creation: unit created from scratch, either during peace time, either on mobilization.

Source : FRA

movement credit

Allocation granted by the command to move over a controlled route. Beside the allocation of a

mouvement, outre l'attribution d'un « numéro de mouvement », comporte l'indication des heures fixées pour le passage des premier et dernier véhicules des colonnes ou convois au point d'entrée et au point de sortie sur cet itinéraire.

Source : FRA

crédits

Autorisation de dépense limitée dans le temps, dans son objet et dans son montant. En règle générale les crédits permettent d'engager mais aussi de payer.

A l'autorisation de programme est associée chaque année une tranche de crédits de paiement pour faire face aux échéances de l'année en cours.

Source : FRA

crédits de mission (air)

Moyens aériens, répartis dans le temps, accordés au niveau du CCOA (ou CAOC allié) au profit des forces terrestres.

Source : FRA

crime de guerre

Violation des lois et des coutumes de la guerre, c'est-à-dire des principes et des normes du droit international fixant les droits et les devoirs des belligérants et des Etats neutres.

Source : FRA

crise

Rupture d'équilibre au sein d'une nation, ou entre plusieurs nations, créant des tensions susceptibles de déboucher sur des troubles graves ou un conflit.

Source : FRA

cryptopériode

Durée de validité des clés. Elle est prise en fonction de la vulnérabilité des mesures mises en œuvre pour assurer la confidentialité.

Source : FRA

cryptophonie

Téléphonie chiffrée.

Source : FRA

cryptotélégraphie

Télégraphie chiffrée.

Source : FRA

на пересування, крім надання «номера пересування» включається зазначення годин, зафіксованих для проходу першого та останнього транспортного засобу, колон або конвою у точці входу й виходу на цьому маршруті.

Джерело: ФР

асигнування; ліміти

Дозвіл на витрати, обмежений у часі, меті й сумі. Як правило кредити дозволяють залучати, а також витратити фінансові ресурси.

З дозволу програми щороку додається частка платіжних кредитів для покриття витрат поточного року.

Джерело: ФР

виділення сил та засобів авіації

Повітряні засоби, розподілені в часі, погоджені на рівні ЗПОЦ (або ЗПОЦ союзників) для взаємодії з наземними силами.

Джерело: ФР

військовий злочин

Порушення законів та правил ведення війни, тобто сукупності принципів та норм міжнародного права, в яких закріплені права та обов'язки воюючих сторін та нейтральних держав.

Джерело: ФР

криза

Порушення рівноваги в країні, або між країнами, що створює значні напруження, які можуть перетворитися у серйозні заворушення або конфлікт.

Джерело: ФР

криптоперіод

Термін дії ключів. Приймається залежно від уразливості заходів, вжитих для забезпечення конфіденційності.

Джерело: ФР

криптофонія

Зашифрована телефонія.

Джерело: ФР

криптотелеграфія

Зашифрована телеграфія.

Джерело: ФР

"movement number", the movement credit includes the times defined for the passage of the first and last vehicles of the columns or convoys at the points of entry and exit to this route.

Source : FRA

allocations

Spending authorization which is limited as to the period, its object, and its amount. Usually allocations give the responsible authority the ability to commit and pay the expenses.

A program authorization receives each year a funding allocation to meet the expenditures of the year.

Source : FRA

air allocation

Air assets, for a given period, granted by the Combat Air Operations Center (or Combined Air Operations Center) for the benefit of the Army.

Source : FRA

war crime

Violation of the laws and customs of war, i.e., the principles and norms of international law that establish the rights and duties of warring parties and neutral states.

Source : FRA

crisis

A national or international situation in which there is a threat to priority values, interests or goals of the parties involved.

Source : FRA

cryptoperiod

Period during which the cipher keys are valid. It is chosen according to the vulnerability of the measures taken to ensure secrecy.

Source : FRA

ciphony

Enciphered telephony.

Source : FRA

cryptotelegraphy

Encrypted telegraphy.

Source : FRA

cycle du renseignement

Le cycle du renseignement est une séquence d'opérations par lesquelles les informations sont demandées, obtenues, regroupées, transformées en renseignement et mises à la disposition des utilisateurs. Le cycle du renseignement recouvre quatre phases :

- 1- l'orientation des efforts de renseignement et de recherche;
- 2- la recherche des informations;
- 3- le traitement et l'exploitation des informations recueillies et la production du renseignement;
- 4- la présentation et la diffusion du renseignement.

Source : FRA

розвідувальний цикл

Цикл розвідувальних даних - послідовність операцій, через які інформацію запитують, її одержують, об'єднують, перетворюють її на розвіддані і надають користувачам. Має чотири фази:

- 1- орієнтація розвідувально-пошукових зусиль;
- 2- пошук інформації;
- 3- обробка, розробка зібраної інформації і виробництво розвідданих;
- 4- представлення й розповсюдження розвідданих.

Джерело: ФР

intelligence cycle

The intelligence cycle is a sequence of operations carried out to request, obtain, regroup and process pieces of information into pieces of intelligence and make them available to the users. The intelligence cycle includes four phases:

- 1- the direction of the intelligence and collection efforts;
- 2- the information collection;
- 3- the processing and exploitation of the collected information and the production of intelligence;
- 4- the presentation and dissemination of intelligence.

Source : FRA

D

danger sous le vent

Danger résultant de l'existence d'un nuage d'agents contaminants entraîné par le vent au-delà de la zone attaquée.

Source : FRA

небезпека зараження шляхом попутного вітру

Небезпека спричинена хмарою хімічних речовин, що можуть бути винесені вітром за межі ділянки, що була заражена.

Джерело: ФР

downwind danger

Danger coming from the cloud of contaminating agents blown by the wind beyond the attacked area.

Source : FRA

débarquement

1- Déchargement d'un navire ou aéronef (troupes, approvisionnements, matériels...).
Note : En anglais, la notion de « unloading » inclut le personnel.

2- Ensemble des opérations permettant la mise à terre d'une unité embarquée avec ses matériels (opérations amphibies)

3- Phase d'opération amphibie visant à mettre en place une force sur une côte potentiellement hostile.

Source : FRA

висадка

1- Вивантаження з судна чи з літального апарату (підрозділів, постачання, обладнання...).

Примітка: в англійській мові термін "unloading" включає і особовий склад.

2- Сукупність операцій, які дозволяють здійснити висадку разом підрозділу разом з технікою (морські десантні операції)

3- Етап морської десантної операції метою якої є висадка підрозділу на потенційно ворожому відрізку берегової лінії.

Джерело: ФР

debarkation - landing

1- The unloading from a ship or aircraft (troops, supply, equipment...).

2- All operations bringing on the ground an embarked unit with its equipment (amphibious operations).

3- That stage of an amphibious operation aiming at setting up a force on a potentially hostile coast.

Source : FRA

débit

Mesure la quantité d'information que peut transmettre un canal dans un temps donné, généralement en bits par seconde (bps) pour les transmissions numériques.

Source : FRA

пропускна здатність (каналу зв'язку)

Об'єм інформації, який може бути переданий по певному каналу передачі в заданий час, частіше всього вимірюється в бітах на секунду для передачі цифрової інформації.

Джерело: ФР

data signaling rate

The data transmission capacity of a single channel in a given time. It is expressed in bits per second (bps) for digital transmissions.

Source : FRA

débit d'itinéraire

Le débit ou capacité d'un itinéraire en véhicules est le nombre maximal de véhicules qui peuvent passer sur

транспортна пропускна здатність

Пропускна здатність чи можливість транспортного коридору це максимальне число

traffic flow

The flow or vehicle capability of a route is the maximum number of vehicles which can travel on a road

une route ou sur un itinéraire dans le même sens en un temps donné. Il s'exprime généralement en véhicules par heure (VPH). La capacité en véhicules d'un itinéraire ne peut être supérieure au débit routier maximal à son point critique.

Source : FRA

débit de dose

Dose absorbée par unité de temps : se mesure en cGy/h (centigrays par heure) ou en cSv/h.

Source : FRA

décédé des suites de blessures de guerre

Combattant dont le décès est consécutif à des blessures ou à d'autres affections reçues ou contractées au combat après avoir rallié une formation médicale.

Source : FRA

déception

1- Mesures visant à induire l'ennemi en erreur, grâce à des truquages, des déformations de la réalité, ou des falsifications, en vue de l'inciter à réagir d'une manière préjudiciable à ses propres intérêts. La déception comprend la simulation, la dissimulation et l'intoxication.

2- Déception électronique : déception appliquée aux informations que l'adversaire reçoit de ses systèmes électroniques, plus précisément au sein des CME, action délibérée visant à émettre, réémettre, transformer, absorber ou renvoyer l'énergie électromagnétique, de manière destinée à troubler, détourner ou tromper une force hostile ou ses systèmes électroniques.

Source : FRA

déchargement

Ensemble des opérations techniques permettant la mise à terre des marchandises contenues dans un moyen de transport.

Note : En anglais, la notion de inclut le personnel.

Source : FRA

транспортних засобів, що можуть проїхати по дорозі чи напрямку в заданий час. Частіше всього вимірюється в кількості транспортних засобів за годину. Пропускна здатність дороги не може перевищувати пропускну здатність ключового відрізка цієї дороги.

Джерело: ФР

опромінення за одиницю часу

Доза радіації за одиницю часу. Вимірюється в cGy/h чи в cSv/h.

Джерело: ФР

померлий від поранень, отриманих в бою

Боець, що помирає від ран чи інших поранень отриманих під час військових дій, після прибуття на територію медичного підрозділу.

Джерело: ФР

введення в оману

1- Сукупність заходів, що спрямовані на введення в оману противника за допомогою обманих дій, викривлення реальності та фальсифікацій задля змушення противника діяти на шкоду власним інтересам.

Під введенням в оману розуміється імітація, скритність та дезінформація.

2- Електронне введення в оману: заходи, що впливають на інформацію, яку противник отримує своїми електронними системами, точніше через електронні блоки керування. Ця дія передбачає випромінювання, контр-випромінювання, трансформацію, поглинання чи відсилання назад електромагнітної енергії, для того щоб зірвати плани, відволікти чи увести в оману сили противника або його електронні системи.

Джерело: ФР

розвантаження

Сукупність операцій метою яких є розвантаження всіх товарів, що знаходяться на транспортному засобі.

Примітка: в англійській термін "unloading" включає і особовий склад.

Джерело: ФР

or path in the same direction and a in a given time. It is normally expressed in the number of vehicles per hour. The vehicle capability of a route cannot exceed the maximum road flow on its key point.

Source : FRA

radiation dose rate - dose rate (DR)

The radiation dose (dosage) absorbed per unit of time. It is measured in cGy/h (Centigray per hour) or in cSv/h.

Source : FRA

died of wounds (DOW) received in action

A battle casualty who dies of wounds or other injuries received in action, after having reached a medical treatment facility.

Source : FRA

deception

1- Those measures designed to mislead the enemy by manipulation, distortion, or falsification of evidence to induce him to react in a manner prejudicial to his interests. Deception comprises simulation, concealment and intoxication.

2- Electronic deception: deception applied to the information that the enemy receives from his electronic systems, more precisely through the ECMs. This action is deliberate and aims at emitting, re-emitting, transforming, absorbing or sending back the electromagnetic energy, so as to disturb, divert or deceive a hostile force or his electronic systems.

Source : FRA

unloading

All technical operations aiming at removing all the goods contained in a transport asset.

Note: In English, the notion of "unloading" includes the staff.

Source : FRA

déchiffrement

Opération consistant à restituer en clair une information chiffrée. Cette opération exige que l'on dispose des mêmes moyens et clés que ceux utilisés lors du chiffrement.

Source : FRA

розшифрування

Процедура, суть якої полягає в переведенні зашифрованої інформації в придатну для розуміння. Умовою цієї процедури є наявність такого ж шифрувального ключа як і той, що використовувався при шифруванні.

Джерело: ФР

decryption

Operation consisting in reconstructing, in plain text, an encrypted piece of information. This operation requires that one has the same keys as those used for encryption.

Source : FRA

décision

Expression de la volonté du chef qui se concrétise par un ordre. Au contraire de la conception qui vise la manœuvre entière, la décision ne vise qu'une tranche de manœuvre et prend position sur la manœuvre possible de l'ennemi dans les limites de temps et d'espace correspondant.

Source : FRA

рішення

Вияв волі начальника, який втілюється у формі наказу. На відміну від задуму, що стосується маневру в цілому, рішення охоплює лише частину маневру та враховує можливий маневр противника в обмеженому часі та просторі.

Джерело: ФР

decision

Expression of the will of the leader which becomes a reality by an order. Unlike the conception which aims at complete operation, decision aims only a edge of operation and takes position on the possible operation of the enemy within the limits of time and of corresponding space

Source : FRA

déclasser

Réduire la classification de sécurité d'un document à caractère secret ou d'un point particulier d'un document ou d'une question à caractère secret.

Source : FRA

розсекречувати

Понижати рівень таємності документу, частини документу чи предмету.

Джерело: ФР

downgrade

To reduce the security classification of a classified document or an item of classified matter or material.

Source : FRA

déclassifier

Annuler le classement de sécurité d'un document ou matériel qui y était soumis.

Source : FRA

зниження грифу секретності

Відміна рівня таємності документу чи предмету.

Джерело: ФР

declassify

To cancel the security classification of an item of classified matter.

Source : FRA

déclenchement

Procédé qui permet de transformer l'allocation en ordre et de transmettre cet ordre aux unités concernées. Chaque ordre contient, en principe, les instructions détaillées suffisantes pour permettre une exécution couronnée de succès.

Source : FRA

початок

Процедура, внаслідок якої розпорядження перетворюється на наказ, який в свою чергу передається задіяним підрозділам. Кожен наказ має включати детальні інструкції, які є необхідними для успішного завершення завдання.

Джерело: ФР

initiation

Procedure by which the allocation is changed to an order and this order is forwarded to the concerned units. Each order is supposed to include the detailed instructions necessary for a successful accomplishment of the mission.

Source : FRA

décontaminant nucléaire

Agent chimique habituellement utilisé pour décontaminer l'équipement militaire, le kit, les installations, le terrain et l'eau. Son action est basée par l'enlèvement de substances radioactives d'une surface contaminée ou l'isolation de telles substances. Il est classifié selon son but, le type d'objet devant être décontaminé et le type de solvant ou le constituant de décontamination de base.

Source : UKR/OTAN

дезактиваційні речовини

Хімічні речовини для дезактивації військової техніки, речового майна, споруд, місцевості і води. Їх дія полягає у видаленні радіоактивних речовин з забрудненої поверхні або їх ізоляції. Класифікуються за призначенням, видами (типами) об'єктів, що обробляються, типом розчинника або основної дезактиваційної речовини.

Джерело: УКР/НАТО

nuclear decontaminant

A chemical agent used to decontaminate military equipment, kit, installations, terrain and water. Its action is based on removing radioactive substances from a contaminated surface or isolating such substances. It is classified according to its purpose, the type of object to be decontaminated and the type of solvent or basic decontaminating constituent.

Source : UKR/NATO

décontamination

(Nucléaire,

знезаражування

(ядерне,

decontamination

(Nuclear,

Radiologique et Chimique - désinfection Biologique)	радіоактивне, біологічне та хімічне)	Radiological, Biological and Chemical)
Action de supprimer le danger pour un individu, un objet, une portion de terrain, en absorbant, en détruisant, en neutralisant, en rendant inoffensif, ou en retirant des agents biologiques ou chimiques, ou en retirant la matière radioactive qui y est fixée ou qui l'entoure. Source : FRA	Усунення небезпеки для людини, предмету чи території за допомогою абсорбції, знищення, нейтралізації, утилізації чи усунення біологічних чи хімічних токсичних речовин, чи усунення радіоактивної субстанції, що їх оточує. Джерело: ФР	Suppression of danger for an individual, an object, or an area through the absorption, destruction, neutralization, rendering harmless or removal of biological or chemical agents, or through the removal of the radioactive substance located on or around them. Source : FRA
décontamination approfondie	повна спеціальна обробка	thorough decontamination
Décontamination effectuée au niveau de l'unité, avec ou sans appui extérieur, pour réduire la contamination du personnel, des équipements et/ou des postes de travail au niveau le plus bas possible, pour permettre l'allègement ou l'enlèvement de la protection individuelle et la poursuite des opérations avec le minimum de perte d'efficacité. Elle peut comporter une décontamination complémentaire du terrain. Source : FRA	Знезаражування, яке проводиться на рівні підрозділів, з зовнішньою підтримкою або без неї, з метою зменшення рівня зараження особового складу, обладнання та робочих ділянок для зменшення кількості чи зняття захисного обладнання та продовження операцій з мінімальною втратою ефективності. Це може включати подальше знезаражування території. Джерело: ФР	Decontamination process carried out by units, with or without external support, in order to reduce contamination on personnel, equipment/materiel, and/or working areas to the lowest possible level to permit the reduction or removal of individual protective equipment and continue the operations with minimum degradation. It may comprise a further decontamination of the terrain. Source : FRA
décontamination certifiée	стандартне знезаражування	clearance decontamination
Décontamination de l'équipement retiré temporairement ou de façon permanente d'une opération suivant une procédure normée permettant son transport, sa maintenance, son emploi et sa disponibilité sans restriction. Source : FRA	Знезаражування обладнання, що було вилучено тимчасово чи назавжди під час операції, з метою транспортування, ремонту, використання чи утилізації. Джерело: ФР	Decontamination of equipment on temporary or permanent removal from an operation to a standardized procedure sufficient to allow unrestricted transportation, maintenance, employment and disposal. Source : FRA
décontamination immédiate	негайне знезаражування	immediate decontamination
Décontamination effectuée au niveau individuel dès contamination, de façon à sauver les vies et limiter les pertes. Elle peut comprendre en outre la décontamination d'une partie de la tenue ou de l'équipement. Source : FRA	Знезаражування, що проводиться особою, яка попала під вплив токсичних речовин, з метою збереження життя та мінімізації негативних наслідків. Це може включати знезаражування особистого одягу та спорядження. Джерело: ФР	Decontamination carried out by an individual upon becoming contaminated, to save life and minimize casualties. This may include decontamination of some personal clothing or equipment. Source : FRA
décontamination opérationnelle	оперативне знезаражування	operational decontamination
Décontamination effectuée par l'individu ou l'unité, limitée à certaines parties des équipements essentiels au combat ou aux aires de travail, en vue de réduire les risques de contact et de transfert et de faciliter la poursuite des opérations. Elle peut comporter une décontamination de l'individu allant au-delà de la décontamination immédiate, ainsi que la décontamination des pièces de	Знезаражування, що проводиться окремою особою чи підрозділом, які мають у своєму розпорядженні обмежене обладнання та робочу ділянку, з метою зменшення імовірності контакту, розповсюдження токсичних речовин та продовження виконання операції. Це може включати знезаражування окремої особи, не включаючи негайного знезаражування, а також	Decontamination carried out by an individual or a unit, restricted to specific parts of operationally essential equipment, materiel or working areas, in order to minimize contact and transfer hazards and to sustain operations. This may include decontamination of the individual beyond the scope of immediate decontamination, as well as decontamination of mission-essential spares and limited terrain

rechange essentielles à la mission et de portions limitées du terrain.

Source : FRA

découverte

Mission qui consiste à aller chercher au plus loin le renseignement au profit du commandement et qui concourt ainsi à la sûreté éloignée de la manœuvre. La découverte est à la fois terrestre et aérienne.

Source : FRA

décroissance de la radioactivité

Diminution de l'intensité du rayonnement d'une matière radioactive en fonction du temps.

Source : FRA

décryptement

Restitution en langage clair d'un texte chiffré dont on ne possède pas la clé.

Source : FRA

défaillance

Incapacité de fonctionnement d'un matériel dont l'origine est interne à celui-ci. Le matériel défaillant est impropre à assurer la ou les fonctions opérationnelles pour laquelle ou lesquelles il est prévu.

Source : FRA

défectuosité

Anomalie de fonctionnement d'un matériel qui peut être lié à sa conception, sa fabrication, son montage, son usure. Un matériel défectueux n'assure plus que partiellement la fonction pour laquelle il est prévu.

Source : FRA

défendre

Opération de combat conçue pour défaire un attaquant et l'empêcher de réaliser ses objectifs. Elle emploie tous les moyens et méthodes disponibles pour empêcher, résister, ou détruire une attaque ennemie. Les formes d'opérations défensives sont de zone ou mobile. Les choix d'opérations défensives sont : dans la profondeur et de l'avant. Les techniques défensives sont la défense d'une zone, la défense d'une

зnezаражування необхідних для виконання завдання засобів та окремих ділянок території.

Джерело: ФР

глибинна розвідка

Завдання, мета якого полягає у зборі розвідданих у максимальній глибині позицій противника та яке забезпечує віддалену безпеку маневру. Далека розвідка проводиться як у повітрі так і на суші.

Джерело: ФР

радіоактивний розпад

Зменшення інтенсивності випромінювання радіації будь якої радіоактивної речовини в межах певного часу.

Джерело: ФР

взламування коду

Відновлення зашифрованого тексту за відсутності ключа кодування.

Джерело: ФР

поломка

Стан коли частина обладнання не може продовжувати роботу, з приводу внутрішньої поломки. Таке обладнання є неспроможним виконувати функції для яких воно було створене.

Джерело: ФР

дефектність

Відхилення у функціонуванні обладнання, що може бути спричинене конструкцією, дефектами виробництва, дефектами у зборці чи рівнем зношеності. Дефектне обладнання виконує свої функції лише частково.

Джерело: ФР

обороняти

Військова операція метою якої є оборона від атакуючого противника і недопущення виконання поставленої йому цілі. Вона включає всі наявні засоби та методи для того, щоб попередити, витримати чи відбити атаку противника. Оборона може бути нерухомою і рухомою. Напрямки оборонних операцій - вглиб та на передовій. Оборонні методи є наступними: секторна оборона,

decontamination.

Source : FRA

long-range reconnaissance

Mission consisting in trying to go and find intelligence as far as possible for the benefit of the commander, which participates in the distant security of the maneuver. Long-range reconnaissance takes place both on the ground and in the air.

Source : FRA

radioactive decay

The decrease in the radiation intensity of any radioactive material with respect to time.

Source : FRA

code-breaking

Restitution in plain language of an encrypted text of which we do not have the key

Source : FRA

failure

When an item of equipment is incapable of functioning, owing to internal reasons. Such an item of equipment is unable to carry out the operational function(s) for which it was designed.

Source : FRA

defectiveness

Faulty functioning of an equipment which can be due to its conception, its manufacturing, its assembly, its worn state. A faulty equipment performs only partially the function for which it was made.

Source : FRA

defend

A combat operation designed to defeat an attacker and prevent him from achieving his objectives. It employs all means and methods available to prevent, resist, or destroy an enemy attack. Forms of defensive operations are area and mobile. Choices of defensive operations are in-depth and forward. The defensive techniques are defend in sector, defend a battle position, and defend a strong point.

Source : FRA

position de combat et la défense d'un point de résistance.

Source : FRA

défendre un site

Mission de l'artillerie sol-air qui consiste à interdire en permanence à un ennemi aérien d'agresser un objectif dûment identifié.

Source : FRA

défendre une unité

Mission de l'artillerie sol-air qui consiste à assurer la défense antiaérienne d'une unité de toute nature, en stationnement, en mouvement ou au contact, contre toute attaque aérienne.

Source : FRA

défendre une zone

Mission de l'artillerie sol-air qui consiste à détruire ou neutraliser une menace provenant de la troisième dimension dans une zone donnée sans préjuger des objectifs particulièrement visés qu'elle pourrait contenir.

Source : FRA

défense

1- Ensemble des mesures et dispositions de toute nature ayant pour objet d'assurer, en tout temps, en toutes circonstances et contre toute forme d'agression, la sécurité et l'intégrité du territoire, ainsi que la vie de la population.

2- Ensemble des mesures militaires visant à préserver les points et réseaux sensibles contre les actions de guerre, en cas de menace extérieure, d'agression ou d'invasion (mise en oeuvre des plans de défense opérationnelle du territoire).

Source : FRA

3- Type d'action mené pour repousser une offensive ou des attaques, généralement par des forces ennemies supérieures, pour tenir ou couvrir des zones désignées, des lignes, des secteurs ou des installations, pour réduire des forces et de l'équipement dans quelques secteurs et créer la supériorité dans d'autres, défaire l'attaque de forces ennemies et créer les conditions pour les forces amies d'une contre-attaque ou la prise d'un mouvement offensif. La défensive peut être de niveau tactique, opérative ou stratégique, pré-planifiée ou montée

оборона позиції бою та оборона точки опору.

Джерело: ФР

обороняти позицію

Завдання зенітної артилерії метою якого є постійно перешкоджати атакам повітряних сил противника на визначену ціль.

Джерело: ФР

обороняти підрозділ

Завдання зенітної артилерії метою якого є забезпечити протиповітряну оборону, від будь-якої повітряної атаки, підрозділу, який є нерухомим, знаходиться у русі чи веде бойові дії.

Джерело: ФР

обороняти район

Завдання зенітної артилерії метою якого є знищення чи нейтралізація загрози з повітря в межах певної території без попереднього визначення потенційних цілей, які ця територія може в себе включати.

Джерело: ФР

оборона

1- Сукупність усіх заходів та засобів, які спрямовані, в будь-який час, в будь-яких умовах та незалежно від форми агресії, постійно забезпечувати безпеку та цілісність території, а також безпеку життя населення.

2- Сукупність військових заходів спрямована на захист позицій та мережі проти військових дій, у випадку зовнішньої небезпеки, агресії чи вторгнення (виконання планів оборони території).

Джерело: ФР

3- Вид військових (бойових) дій військ (сил), що застосовуються з метою відбиття наступу (ударів) як правило переважаючих сил противника і завдання йому ураження, утримання (прикриття) займаних територій (рубежів, районів, об'єктів), економії сил і засобів на одному (менш важливому) напрямку і створення переваги над противником на інших, а також з метою створення умов для переходу своїх військ у контрнаступ (наступ). Оборона може бути тактичною, оперативною і стратегічною,

defend a site

Air defence artillery mission consisting in permanently preventing an air enemy from attacking a duly identified target.

Source : FRA

defend (to) a unit

Air defence artillery mission consisting in providing air defense for a unit of any kind, stationed, on the move or in contact, against any air attack.

Source : FRA

defend (to) a zone

Air defence artillery mission consisting in destroying or neutralizing a threat from the third dimension in a given zone without foreseeing the objectives specially aimed at that it might contain.

Source : FRA

defense

1- All types of measures and arrangements aimed at ensuring, at all times, under all circumstances, and against all type of aggression, the security and integrity of the territory, as well as the life of the population.

2- All military measures aimed at ensuring the sensitive positions and networks against war-actions, in the case of an external threat, aggression or invasion (enforcement of the territorial operational defence plans).

Source : FRA

3- A type of action to repel an offensive or attacks, usually by superior enemy forces, to hold or cover designated areas, lines, sectors or installations, to reduce forces and equipment in some sectors and create superiority in others, to defeat attacking enemy forces and to create the conditions for friendly forces to counter-attack or move onto the offensive. Defence may be tactical, operational or strategic in scale, pre-planned or mounted in response to enemy action. A defensive layout includes a force grouping in combat deployment and a system of

en réaction à une action ennemie. Un dispositif défensif inclut un groupement de forces en déploiement de combat et un système de lignes, positions et secteurs défensifs.. Il inclura aussi un plan de feu intégrant, antichars, anti-aéroportés, des mesures de défense anti-aérienne et des obstacles. Il y a des caractéristiques spécifiques associées au montage d'opérations défensives dans des zones bâties, montagneuses, boisées ou autres.

Source : UKR/OTAN

défense active

Mesures actives prises à l'encontre des forces ennemies afin d'empêcher, d'annuler ou de réduire l'efficacité d'une attaque ennemie sous quelque forme que ce soit. *Terme connexe* : défense passive.

Source : FRA

défense aérienne

Ensemble des mesures conçues pour supprimer ou réduire une action aérienne hostile.

Source : FRA

défense aérienne active

Action défensive directe visant à supprimer ou réduire l'efficacité d'une action aérienne ennemie. Elle inclut l'emploi d'aéronefs, de systèmes d'armes antiaériens, d'armes dont la capacité première n'est pas la défense aérienne, et de la guerre électronique.

Source : FRA

défense aérienne du territoire

La défense aérienne est permanente et a pour objet:

a- de surveiller les approches aériennes du territoire et l'espace aérien national, de déceler et d'évaluer la menace;

b- de fournir aux autorités gouvernementales et au commandement militaire les éléments de la situation aérienne leur permettant de prendre les décisions qui leur incombent;

c- de faire respecter en tout temps la souveraineté nationale dans l'espace

застосовуватись вимушено або навмисно. Побудова оборони включає: угруповання військ (сил), їх оперативну побудову (бойовий порядок); систему оборонних рубежів, смуг, позицій; систему комплексного вогневого ураження противника (систему вогню); системи протитанкової, протиповітряної, протидесантної оборони та інженерних загороджень. Організація і ведення оборони мають свої особливості в умовах дій військ у населених пунктах, горах, лісній місцевості і т.д.

Джерело: УКР/НАТО

активна оборона

Активні заходи, що проводяться проти сил противника з метою попередити, нейтралізувати чи зменшити ефективність атаки противника. *Пов'язаний термін*: пасивна оборона.

Джерело: ФР

протиповітряна оборона (ППО)

Сукупність заходів спрямованих на відбиття чи обмеження дій повітряних сил противника.

Джерело: ФР

активна ППО

Прямі оборонні дії спрямовані для нейтралізації чи зменшення ефективності дій повітряних сил противника. Такі заходи включають використання літальних апаратів, засобів протиповітряної оборони, зброї, до прямого призначення якої не відноситься протиповітряна оборона та засобів радіоелектронної боротьби.

Джерело: ФР

територіальна ППО

Протиповітряна оборона території є постійною і її метою є:

a- спостереження за повітряними підходами до території та національного повітряного простору, виявлення та оцінка всіх загроз;

б- інформування місцевої адміністрації та військового командування щодо повітряної ситуації з метою надання їм можливості приймати рішення в межах їх відповідальності;

в- постійне забезпечення

defensive lines, sectors and positions. It will also include an integrated fire plan, antitank, anti-airborne and air defence measures and obstacles. There are specific characteristics associated with mounting defensive operations in built-up, mountainous, forested or other such areas.

Source : UKR/NATO

active defense

Active measures taken against enemy forces to prevent, nullify or reduce the effectiveness of any form of enemy attack. *Related term*: passive defense.

Source : FRA

air defense

Set of measures designed to suppress or limit an enemy air action.

Source : FRA

active air defense

Direct defensive action taken to nullify or reduce the effectiveness of hostile air action. It includes such measures as the use of aircraft, air defense weapons, weapons not used primarily in an air defense role and electronic warfare.

Source : FRA

territorial Air Defense

The territorial air defense is permanent, and its purpose is:

a- the surveillance of the air approaches of the territory and of the national airspace, the detection and evaluation of all threats;

b- the information of the state authorities and military command on all elements of the air situation enabling them to take decisions for which they are responsible;

c- the enforcement of the national sovereignty in the French airspace;

d- the confrontation of any threat

aérien français;
d- de s'opposer à l'utilisation de l'espace national par un agresseur éventuel;
e- de concourir à la diffusion de l'alerte aux populations en cas de danger aérien inopiné.

Source : FRA

національного суверенітету в межах національного повітряного простору Французької Республіки;
г- протидія використанню національного повітряного простору можливим агресором;
д- участь у попередженні населення в разі виникнення загрози з повітря.

Джерело: ФР

identified as hostile trying to use the national airspace;
e- the participation to the warning of the population if an unexpected air threat arises.

Source : FRA

défense aérienne passive

пасивна оборона

протиповітряна

passive air defense

Ensemble des mesures autres que celles de défense aérienne active, prises pour réduire au minimum l'efficacité de l'action aérienne ennemie. Elles comportent notamment la déception, la dispersion et l'utilisation d'abris.

Source : FRA

Сукупність всіх заходів, які не включає активна повітряна оборона, що спрямовані на зменшення ефективності дій повітряних сил противника. Такі заходи включають введення в оману, розсіювання та використання укриттів.

Джерело: ФР

All measures, other than active air defence, taken to minimize the effectiveness of hostile air action. These measures include deception, dispersion, and the use of protective construction.

Source : FRA

défense antiaérienne (DAA)

протиповітряна оборона з використанням зенітних засобів

air defense

Ensemble des actions menées par des unités spécialisées en vue de garantir la liberté d'action des forces terrestres face aux actions aériennes de l'adversaire. Pour l'armée de terre ces unités spécialisées comprennent les formations de l'artillerie sol-air et de l'ALAT.

Source : FRA

Сукупність всіх дій, що проводяться спеціалізованими підрозділами з метою забезпечення свободи дій наземних сил від дій військово-повітряних сил противника. Для сухопутних військ це включає зенітну артилерію та легку авіацію сухопутних військ.

Джерело: ФР

All actions conducted by specialized units in order to guarantee the freedom of action of the land forces against the enemy's air actions. For the army, these specialized units include the AD artillery and army aviation formations.

Source : FRA

défense biologique

біологічний захист

biological defense

Méthodes, plans et procédures destinés à la définition et à l'exécution des mesures de défense contre des attaques par agents biologiques.

Source : FRA

Сукупність методів, планів та процедур, що задіяні в проведенні оборонних заходів проти атак з використанням біологічної зброї.

Джерело: ФР

The methods, plans and procedures involved in establishing and executing defensive measures against attacks utilizing biological agents.

Source : FRA

défense civile

цивільна оборона

civilian defense

Ensemble de mesures préparées, mises en oeuvre ou coordonnées par l'autorité civile, sous la direction du ministre de l'Intérieur, ayant pour objet d'assurer l'ordre public, de protéger les installations et ressources d'intérêt général, de permettre la sauvegarde des populations et d'affermir la volonté de défense de la nation.

Source : FRA

Сукупність заходів, що були підготовлені, впроваджені та координовані цивільною адміністрацією, під керівництвом Міністерства внутрішніх справ, метою якої є охороняти громадський закон та порядок, ключові об'єкти та ресурси, забезпечувати безпеку населення та підтримувати бажання нації оборонятися.

Джерело: ФР

All the measures prepared, implemented or coordinated by the civilian authorities, under the responsibility of the Ministry of the Interior, whose goal is to preserve public law and order, protect the general interest facilities and resources, ensure the safety of the population, and reinforce the defence will of the nation.

Source : FRA

défense collective

колективна оборона

collective defense

Opérations militaires et autres actions entreprises par les Alliés en

Військові операції, що проводяться союзниками на

Military operations and other actions undertaken by the Allies under

vertu de l'article 5 du Traité de Washington (et dans l'exercice du droit de légitime défense, individuelle ou collective, reconnu par l'Article 51 de la Charte des Nations Unies) en vue d'aider un ou plusieurs Alliés faisant l'objet d'une attaque armée en Europe ou en Amérique du Nord.

Source : FRA

défense contre agents chimiques

Méthodes, plans et procédures destinés à la définition et à l'exécution de mesures de défense contre des attaques par agents chimiques.

Source : FRA

défense côtière

Forces navales et installations fortifiées dans les régions ou secteurs côtiers pour protéger les bases navales contre les attaques par voie terrestre ou maritime et aider des bateaux dans des eaux côtières ou les forces terrestres dans les secteurs côtiers. Les éléments fondamentaux de la défense côtière sont les missiles côtiers et l'artillerie, l'infanterie de marine, les unités de fusiliers et du génie, et si nécessaire, les forces à terre, des navires militaires et l'aviation.

Source : UKR/OTAN

défense d'arrêt (D.ARR)

Action visant à interdire à l'ennemi, pour un délai déterminé, l'occupation d'une position, d'une zone ou le franchissement d'une ligne de terrain.

Source : FRA

défense d'ensemble

Ensemble des mesures qui consiste, sur le territoire national, à:

- a- créer pour l'ennemi un climat d'insécurité par un contrôle du territoire;
- b- prévenir toute tentative contre les points sensibles en exploitant les renseignements sur l'ennemi;
- c- s'opposer, le cas échéant, à toute action ennemie d'envergure.

підставі статті 5 Вашингтонського договору (здійснюючи право на індивідуальну та колективну самооборону, закріплене в статті 51 Статуту ООН) для надання допомоги будь-якому союзнику чи союзникам, на яких було здійснено напад в Європі або Північній Америці.

Джерело: ФР

хімічний захист

Сукупність методів, планів та процедур, що задіяні в проведенні оборонних заходів від атак з використанням хімічної зброї.

Джерело: ФР

берегова охорона

Сили та засоби військово-морського флоту, розташовані в підготовлених в інженерному відношенні районах чи ділянках морського узбережжя, призначених для захисту військово-морських баз від нападу противника з моря та суші, а також для підтримки кораблів у районі узбережжя (акваторії), або сухопутних військ, які діють у приморському напрямку. Основу берегової охорони складають берегові ракетно-артилерійські війська, морська піхота, стрілецькі та інженерно-саперні частини. До складу берегової охорони, за необхідністю, залучаються частини сухопутних військ, кораблі флоту та авіація.

Джерело: УКР/НАТО

оборона з метою затримання наступу

Сукупність дій метою яких є завадити противнику, протягом певного визначеного часу, зайняти позиції, території чи перетнути певний рубіж.

Джерело: ФР

загальна оборона

Сукупність всіх заходів, що проводяться на національній території і які включають:

- a- створення небезпечного стану для противника за допомогою контролю території;
- б- попередження атак на ключові точки за допомогою розвідки;
- в- протистояння будь-якій масштабній операції противника.

Article 5 of the Washington Treaty (and in exercise of the right of individual or collective self-defence recognized by Article 51 of the Charter of the United Nations) to assist any Ally or Allies subjected to armed attack in Europe or North America.

Source : FRA

chemical defense

The methods, plans and procedures involved in establishing and executing defensive measures against attacks utilizing chemical agents.

Source : FRA

coastal defense

Naval forces and installations in fortified coastal regions or areas to protect naval bases against attack by land or sea and to assist ships in coastal waters or ground forces in coastal areas. The core elements of coastal defense are coastal missile and artillery troops, the naval infantry, rifle units and engineer units, and ground forces, naval vessels and aircraft if necessary.

Source : UKR/NATO

denial action

Action aiming at denying the enemy, for a determined period of time, the occupation of a position, an area, or the crossing of a line of terrain.

Source : FRA

overall defense

All measures consisting, on the national territory, in:

- a- creating an insecure environment for the enemy through the control of the territory;
- b- preventing any attempt against the key points through the processing of intelligence regarding the enemy;
- c- countering any large-scale enemy action if need be.

Elle contribue à la couverture générale du territoire en assurant la sécurité externe éloignée des points sensibles contre les menaces relevant de la défense.

Source : FRA

défense d'un point de résistance

Forme de défense d'une position de combat qui doit être tenue à tout prix, nécessitant des travaux du génie et. Elle interdit à l'ennemi le terrain clé et lui impose un mouvement dans une direction différente.

Source : FRA

défense d'un point sensible

La défense des points sensibles vise à les préserver de toute action d'éléments hostiles prenant la forme d'opérations de guerre tant en raison des effectifs engagés que des buts poursuivis et des méthodes employées.

Source : FRA

défense d'une position de combat

Technique plaçant une unité dans une position de combat pour concentrer ses feux, limiter sa manœuvre, ou la placer dans une position favorable pour contre-attaquer. La position de combat est une emplacement général sur le terrain. Le commandant place ses forces sur le meilleur terrain dans et aux alentours de la position de combat. Le commandant peut placer des forces de sécurité en avant et autour de la position de combat. Il peut également placer des éléments d'appui et de soutien à l'extérieur de la position de combat. Le commandant peut faire librement manœuvrer ses forces à l'intérieur de la position de combat, et il peut prendre l'initiative de manœuvrer à l'extérieur de la position de combat pour attaquer les forces ennemies, à condition que cela n'aille pas à l'encontre des conceptions tactiques du commandement.

Source : FRA

défense d'usure

Forme de la manœuvre d'arrêt visant à détruire progressivement dans la profondeur les pénétrations

Вона забезпечує повне покриття всієї території, безпеку ключових точок, проти загроз спрямованих на оборону.

Джерело: ФР

оборона опорного пункту

Форма оборони військової позиції, що потребує за будь-яких обставин виконання інженерних робіт. Вона не дозволяє противнику зайняти ключові точки та змушує його направити свої військові сили в іншому напрямку.

Джерело: ФР

оборона ключового об'єкту

Оборона життєвоважливого об'єкту має на меті охорону його від всіх типів атак противника, які мають форму військових операцій, згідно з задіяною силою, поставленими цілями та методами, що використовуються.

Джерело: ФР

оборона бойової позиції

Метод суть якого полягає в розміщенні підрозділу у бойовій позиції з метою концентрації його вогню, обмеження маневру чи з метою розмістити його в більш сприятливій позиції для контратаки. Бойова позиція означає розміщення на певній території. Командир розміщує свої сили на найбільш сприятливій території в межах бойової позиції. Командир може розмістити охоронні підрозділи перед чи навколо військової позиції. Він також може розмістити підрозділи військової підтримки та логістику поза бойової позиції. Командир може вільно переміщати свої сили в межах бойової позиції та може прийняти рішення маневру поза бойовою позицією з метою атаки сил противника, не порушуючи концепцію дій командира.

Джерело: ФР

оборона з метою виснаження противника

Вид маневру стримування метою якого є поступове знищення в глибині бойових порядків

It participates in the overall cover of the territory by taking charge of the distant external security of key points against threats pertaining to defence matters.

Source : FRA

defense of a strong point

A form of defense of a battle position that requires engineer work which has to be held at all costs. It denies key terrain to the enemy and forces his movement in a different direction.

Source : FRA

point defense

The defence of sensitive points is aimed at preserving them from all types of actions coming from hostile elements, and taking the shape of war operations, given the engaged strength as well as the objectives to be reached and the methods employed.

Source : FRA

defense of a battle position

A technique that places a unit in a battle position (BP) to concentrate its fires, to limit its manoeuvre, or to place it in an advantageous position to counterattack. The BP is a general location on the ground. The commander positions his forces on the best terrain within and in the vicinity of the BP. The commander may position security forces forward of and about the BP. He can also locate combat support and combat service support elements outside the BP. The commander can manoeuvre his forces freely within the BP and seize the initiative to manoeuvre outside of the BP to attack enemy forces provided that it does not interfere with the commander's concept.

Source : FRA

attrition defense

Blocking maneuver where the enemy penetrations are destroyed progressively in the depth of the

ennemies en se laissant dépasser le cas échéant.

Source : FRA

défense du littoral

Ensemble d'actions ou de mesures coordonnant la défense maritime du territoire et visant à assurer la défense sur une zone mi-maritime (eaux côtières), mi-terrestre (littoral terrestre) s'étendant de part et d'autre du rivage. Elle nécessite une coopération étroite entre les autorités maritimes et terrestres compétentes chacune dans leur domaine.

Source : FRA

défense en profondeur

Choix de manœuvre défensive qui impose à l'ennemi d'attaquer à travers une série de positions amies se soutenant mutuellement, causant la masse de l'ennemi être dépensé et à ses forces de soutien l'incapacité de se concentrer. Ce choix de manœuvre réduit le risque d'une pénétration ennemie en lui permettant de gagner du terrain tout en usant sa capacité de soutenir son attaque. La défense en profondeur culmine d'habitude lors des contres-attaques amies pour achever la destruction de l'ennemi et regagner le terrain perdu.

Source : FRA

défense externe

Ensemble des mesures destinées à assurer la défense d'un point ou réseau sensible de l'extérieur de celui-ci.

Source : FRA

défense ferme

Forme de la manœuvre d'arrêt visant à interdire à l'ennemi de franchir une ligne ou de s'emparer d'une zone.

Source : FRA

défense improvisée

Défense normalement organisée au contact de l'ennemi, ou lorsque le contact est imminent et le temps à consacrer à l'organisation limité. Elle se caractérise par l'amélioration des possibilités défensives naturelles du terrain, l'utilisation des trous individuels,

підрозділів противника, які проникли в ці бойові порядки.

Джерело: ФР

берегова оборона

Сукупність дій та заходів для координації прибережної територіальної оборони та забезпечення оборони території, яка включає територіальні води та смугу суходолу за береговою лінією. Вона потребує тісної взаємодії між морською адміністрацією та наземною адміністрацією для розподілу сфер відповідальності.

Джерело: ФР

глибоко ешелонована оборона

Низка оборонних маневрів, які змушують противника атакувати декілька позицій, що призводить до розпорошення сил противника та унеможливорює концентрацію сил підтримки противника. Такий вибір маневру зменшує ризик проникнення сил противника, дозволяючи йому захопити територію, при цьому виснажуючи його атаквальні можливості. Глибоко ешелонована оборона звичайно закінчується контратакою для того щоб закінчити розгром противника та повернути втрачені території.

Джерело: ФР

зовнішня оборона

Сукупність заходів для підтримки оборони ключових точок чи мережі ззовні.

Джерело: ФР

позиційна оборона

Тип стримуючого маневру, який не дає противнику перейти певний рубіж чи заволодіти територією.

Джерело: ФР

швидко підготовлена оборона

Оборона, яка звичайно проводиться під час контакту з противником чи коли контакт є невідворотнім і час до нього обмежений. Для неї є характерним покращення природних оборонних якостей рельєфу за допомогою

battlefield even after the enemy has moved through the friendly lines.

Source : FRA

coastal defense

All the actions and measures coordinating the territorial maritime defense and ensuring the defense of the area including the coastal waters and the strip of land just beyond the shoreline. It requires a close cooperation between the maritime authorities and the land authorities in their respective area of responsibility.

Source : FRA

in-depth defence

A choice of defensive manoeuvre that forces the enemy to attack through a series of mutually supporting friendly positions, causing the enemy's mass to be expended and his supporting forces to be unable to focus. This choice of manoeuvre reduces the risk of an enemy penetration and allows the enemy to gain terrain to wear him down and overextend his ability to sustain his attack. In-depth defence usually culminates in a friendly counterattack to complete the destruction of the enemy and regain lost terrain.

Source : FRA

external defense

All measures maintaining the defence of a key point or network from the outside.

Source : FRA

position defense

Type of denial maneuver which prevents the enemy from crossing a line or seizing an area.

Source : FRA

hasty defense

A defence normally organized while in contact with the enemy or when contact is imminent and time available for the organization is limited. It is characterized by improvement of the natural defensive strength of the terrain by utilization of foxholes,

des positions de tir et des obstacles.

Source : FRA

défense interne

Ensemble des mesures visant à assurer, de l'intérieur, la sécurité d'un point sensible contre des menaces directes.

Source : FRA

défense locale

Ensemble des mesures visant à assurer la défense interne et la défense locale externe d'un point sensible. Elle s'exerce uniquement dans l'aire de défense locale sous la responsabilité de l'autorité fonctionnelle.

Source : FRA

défense locale externe

Ensemble des mesures visant à assurer, de l'extérieur, la défense d'un point sensible. Elle s'exerce uniquement dans l'aire de défense locale sous la responsabilité de l'autorité fonctionnelle.

Source : FRA

défense maritime du territoire

La défense maritime du territoire est permanente et a pour objet:

a- de surveiller les approches du territoire national sur ses façades maritimes, de déceler et d'évaluer la menace qui peut s'y exercer sur ou dans la mer;

b- de renseigner les autorités civiles et militaires sur les activités suspectes ou hostiles en mer et les menaces d'origine maritime qui concernent leurs domaines de responsabilités;

c- de s'opposer aux actions menées par voie de mer contre le territoire national et aux entreprises adverses contre les intérêts nationaux dans les approches de ce territoire, en particulier contre les activités nationales dans toutes les zones littorales et maritimes où la France dispose de droits d'exploitation.

Source : FRA

défense mobile

Forme d'opérations défensives impliquant la manœuvre, adoptée pour infliger des pertes à l'ennemi, pour gagner du temps et préserver

використання окопів, позицій для вогню та загороджень.

Джерело: ФР

внутрішня оборона

Сукупність заходів підтримки зсередини безпеки ключових точок від прямих загроз.

Джерело: ФР

локальна оборона

Сукупність заходів спрямованих на забезпечення внутрішньої та зовнішньої локальної безпеки ключової точки. Вона використовується лише в межах зони локальної безпеки під відповідальністю діючої адміністрації.

Джерело: ФР

локальна зовнішня оборона

Сукупність заходів спрямованих на забезпечення оборони проти зовнішніх агресій. Вона використовується лише в межах зони локальної безпеки під відповідальністю діючої адміністрації.

Джерело: ФР

оборона території з моря

Оборона території з моря є постійною та її мета є:

a- спостереження за морськими шляхами підходу до національної території, визначення та оцінка морських загроз;

б- інформування цивільних та військових адміністрацій щодо всіх підозрілих чи недружніх дій, що відносяться до їх сфери відповідальності;

в- відбиття всіх морських атак спрямованих проти національної території та всіх ініціатив противника спрямованих проти національних інтересів стосовно морських шляхів підходів до національної території, особливо проти дій в прибережних регіонах де Франція має економічні інтереси.

Джерело: ФР

мобільна оборона

Рухлива оборона; вид оборони, ціль якої - завдати противнику шкоди, виграти час і зберегти свої сили для подальших дій.

emplacements, and obstacles.

Source : FRA

internal defense

All measures maintaining, from the inside, the security of a key point against direct threats.

Source : FRA

local defense

All measures aimed at ensuring the internal and external local defence of a key point. It is only exercised within the local defence area under the responsibility of the functional authority.

Source : FRA

local external defense

All measures taken to ensure, from the outside, the defence of a key point. It is provided only in the local defence area under the responsibility of the functional authority.

Source : FRA

territorial Maritime Defense

Territorial maritime defence is permanent and its purpose is:

a- the surveillance of the national territories sea approaches, the detection and evaluation of all threats originating from the sea;

b- the information of the civilian and military authorities on all suspicious or hostile sea activities related to their area of responsibility;

c- the confrontation of all actions coming from the sea against the national territory and of all enemy enterprises against the national interests in the sea approaches of this territory, especially against the national activities in all coastal or maritime regions where France has economic rights.

Source : FRA

mobile defence

A form of defensive operations involving manoeuvre, adopted in order to inflict losses on the enemy, to gain time and to preserve friendly

les forces amies pour les opérations ultérieures. La défense mobile est normalement employée quand les forces et des armes sont insuffisants pour la défense de position. Dans les années 1970 les améliorations d'armements, en particulier celle des armes nucléaires et guidées de précision ainsi que les capacités de manoeuvre considérablement améliorées ont rendu nécessaire d'appliquer les principes de la défense mobile principalement dans la manoeuvre de repli ou de retraite. À la fin des années 1980, la défense mobile a été officiellement reconnue comme une forme de manoeuvre défensive.

Source : UKR/OTAN

défense mobile

Pour une grande unité de niveau tactique, combiner dans une certaine profondeur, des actions de jalonnement, de freinage, de coups d'arrêt et de contre-attaques blindées dont le résultat est l'abandon de terrain à l'ennemi avec pour but :

- a- d'affaiblir l'adversaire en lui infligeant des pertes tout en préservant au mieux le potentiel ami engagé ;
- b- de ralentir et souvent de canaliser sa progression ;
- c- de gagner ainsi des délais et préparer une reprise de l'offensive par l'engagement de forces initialement réservées.

Source : FRA

défense opérationnelle du territoire (DOT)

Ensemble des mesures qui fixent les conditions dans lesquelles sont conduites, au sol et à l'intérieur du territoire national, les opérations militaires menées par les forces armées concourant, avec les autres formes de défense, civiles et militaires, au maintien de la liberté et de la continuité de l'action du Gouvernement ainsi qu'à la sauvegarde des organes essentiels à la défense de la Nation.

Source : FRA

défense passive

Mesures passives prises pour assurer la défense physique et la protection du personnel, ainsi que celles des installations et du matériel essentiels, afin de réduire au maximum l'efficacité

Застосовується, як правило, при нестачі сил та засобів для ведення позиційної оборони. Розвиток засобів ураження, особливо ядерної та високоточної зброї, різко зростаюча маневреність військ вимагала в 1970 рр. застосовувати принципи маневреної оборони в основному при відході, а наприкінці 1980 рр. маневрена оборона офіційно визнана самостійним видом оборони.

Джерело: УКР/НАТО

мобільна оборона

Для з'єднання на тактичному рівні, вона полягає в комбінуванні дій з проникнення, гальмування операцій, блокування дій та танкових контратак, ціль яких є залишити певну територію противнику з метою:

- a- послабити противника шляхом нанесення втрат та зберегти як найбільше своїх сил;
- б- загальмувати противника, а іноді спрямувати його у не вигідному напрямку;
- в- виграти час та підготуватись до нової атаки за участю резерву.

Джерело: ФР

оборона національної території

Сукупність заходів, яка визначає дії військових сил в межах національної території. Військові операції проводяться, разом з іншими формами оборони, цивільною та військовою, з метою забезпечення свободи та дій уряду, а також органів оборони держави.

Джерело: ФР

пасивна оборона

Пасивні заходи, що приймаються для самозахисту та захисту особового складу, необхідних установ та обладнання з метою зменшення ефективності дій

forces for subsequent operations. Mobile defence is normally used when forces and weapons are insufficient for positional defence. In the 1970s improvements in armaments, particularly in nuclear and precision-guided weapons and substantially improved manoeuvre capabilities made it necessary to apply the principles of mobile defence mainly in retreat. At the end of the 1980s, mobile defence was officially recognized as a separate form of defence.

Source : UKR/NATO

mobile defence

For a major unit at tactical level, it consists in combining in the depth retrograde screening actions, delaying operations, blocking actions and armoured counterattacks, the aim of which being abandoning some terrain to the enemy in order to:

- a- weaken the opponent by inflicting losses on him while preserving as much as possible the engaged friendly forces;
- b- slow-down and often canalize its advance;
- c- thus win time and prepare for a new offensive with the engagement of initially reserved forces.

Source : FRA

Military Home Defence

All measures detailing how the armed forces conduct, on the ground and within the limits of the national territory, the military operations ensuring, with the other forms of defence, civilian and military, the liberty of action and continuity of the governmental action and also the protection of the organs of the utmost importance for the nation's defence.

Source : FRA

passive defense

Passive measures taken for the physical defense and protection of personnel, essential installations and equipment in order to minimize the effectiveness of hostile action. *Related term:* active

d'une action hostile. *Terme connexe* :
défense active.
Source : FRA

défense préparée

Défense normalement organisée lorsqu'il n'y a pas contact avec l'ennemi, ou lorsque ce contact n'est pas imminent et qu'on a le temps de s'organiser. Elle implique normalement l'aménagement d'une vaste zone comprenant des emplacements protégés d'armes, des abris fortifiés et des systèmes de communication.

Source : FRA

défense radiologique

Mesures défensives pouvant être prises pour lutter contre les dangers de rayonnement résultant de l'emploi d'armes nucléaires ou radioactives.

Source : FRA

défense sol-air (DSA)

Ensemble des unités de l'artillerie sol-air. Les métiers des personnels de l'artillerie sol-air sont regroupés dans le domaine de spécialité DSA.

Source : FRA

défense surface-air et défense sol-air (DSA)

La défense surface-air regroupe l'ensemble des mesures menées à partir de terre (on parle alors de défense sol-air) ou de mer à l'encontre des vecteurs provenant de la troisième dimension en vue d'assurer la liberté d'action et la protection directe d'une force ou d'un site, et de participer à l'attrition des moyens aériens adverses.

Source : FRA

défense temporaire

Action visant à interdire à l'ennemi, pour un délai déterminé, l'occupation d'une position, d'une zone ou le franchissement d'une ligne de terrain.

Source : FRA

défilé

Gorge rétrécie ou passe qui a tendance à gêner le mouvement d'une troupe.

Source : FRA

противника.
Пов'язаний термін: активна оборона.
Джерело: ФР

заздалегідь оборона

Оборона організована за межами контакту з противником, або в той час коли контакт може бути відстрочений та є час для підготовки оборони. Вона зазвичай включає укріплену територію на якій знаходяться бліндажі, укріплення та системи комунікацій.

Джерело: ФР

радіологічний захист

Заходи з захисту, які застосовуються проти радіаційних загроз, що виникають внаслідок застосування ядерної та іншої радіоактивної зброї.

Джерело: ФР

протиповітряна оборона (ППО)

Сукупність підрозділів, що відносяться до зенітної артилерії. Особовий склад цих підрозділів є спеціалістами з протиповітряної оборони.

Джерело: ФР

протиповітряна оборона (ППО)

Повітряна оборона включає сукупність заходів, якими можуть бути: наземні (протиповітряна оборона з використанням зенітної артилерії), морські (протиповітряна оборона з використанням морських засобів). Метою цієї оборони є забезпечення свободи дій та захист військ або ділянки території, а також знищення повітряних засобів противника.

Джерело: ФР

тимчасова оборона

Дії, мета яких є не дати противнику в певний визначений період часу зайняти певну позицію чи територію або перейти певну умовну лінію.

Джерело: ФР

тіснина

Вузька частина місцевості чи прохід, що зменшує швидкість просування військ.

Джерело: ФР

defence.
Source : FRA

deliberate defense

A defense normally organized when out of contact with the enemy or when contact with the enemy is not imminent and time for organization is available. It normally includes an extensive fortified zone incorporating pillboxes, forts, and communication systems.

Source : FRA

radiological defense

Defensive measures taken against the radiation hazards resulting from the employment of nuclear and radiological weapons.

Source : FRA

air defense

All units belonging to the air defense artillery. The skills of artillery personnel are grouped in the specialized air-defense domain.

Source : FRA

air defense

Air defense includes all the measures applied from the ground (one then refers to air defence) or from the sea against platforms from the third dimension in order to maintain the freedom of action and the direct protection of a force or a site and to take part in the attrition of the enemy air assets.

Source : FRA

temporary defense

Action whose purpose is to deny the enemy, for a predetermined period of occupying a position or an area, or crossing a line of ground.

Source : FRA

defile

A narrow gorge or pass that tends to prevent easy movement of troops

Source : FRA

défilement

1- Protection contre l'observation et le feu ennemis fournie par un obstacle tel que colline, ligne de hauteurs, remblai.

2- Hauteur du masque grâce auquel une position échappe à l'observation de l'ennemi.

3- Moyen de se protéger du feu et de l'observation ennemis en utilisant des obstacles naturels ou artificiels.

4- Posture utilisant les accidents du terrain ou des artifices (fumigènes, etc.) pour se soustraire aux vues de l'ennemi.

Source : FRA

défilement de caisse

Positionnement d'un véhicule blindé de telle sorte que l'extrémité du canon ou du lanceur représente la partie la plus basse du véhicule exposée au front. Le défilement de caisse offre une protection maximale aux véhicules engageant leurs objectifs par des tirs directs.

Source : FRA

défilement de tourelle

Position de combat dans laquelle le véhicule entier est à couvert, mais le commandant peut toujours observer devant par l'écouille de tourelle ou la coupole.

Source : FRA

dégagement de zone minée

Dans les opérations de contreminage, action visant à restaurer la liberté de mouvement dans une zone minée ou sur un itinéraire miné.

Source : FRA

dégager

1- Tâche tactique consistant à libérer un emplacement, un secteur ou une zone spécifique de toutes forces ennemies qui s'y trouvent.

2- Eliminer les transmissions sur un réseau radiotactique afin de pouvoir transmettre sur ce réseau des messages d'une priorité supérieure.

3- Elimination complète ou neutralisation d'un obstacle habituellement réalisée par le génie de deuxième échelon et qui n'est pas exécuté sous le feu de l'ennemi (dépollution).

Source : FRA

природне укриття

1- Захист від спостереження та вогню противника, що забезпечується таким укриттям як пагорб, гірський хребет чи схил.

2- Висота, яка закриває позицію війська від спостереження противником.

3- Засіб захисту від вогню противника з використанням природних чи штучних укриттів

4- Положення, що дає змогу використати рельєф чи штучні укриття (димові завіси тощо) з метою уникнення спостереження противником.

Джерело: ФР

укриття для корпусу (танка)

Розміщення броньованого транспортного засобу так, що лише дуло пушки чи пускової установки залишається на поверхні. Укриття забезпечує максимальний захист танків які знаходяться під прямим вогнем противника.

Джерело: ФР

укриття повного профілю для танка

Бойова позиція, під час якої вся бойова броньована машина захищена укриттям. Проте командир може спостерігати з люку в башті.

Джерело: ФР

розмінування

В операціях по розмінуванню - дія спрямована на відновлення можливості пересування на замінованій території чи по замінованій дорозі.

Джерело: ФР

розблокування

1- Тактичне завдання, спрямоване на витіснення сил противника з певної території, сектору чи зони.

2- Припинення подачі сигналів в радіомережі з метою передачі повідомлень більшої важливості.

3- Повне знищення чи нейтралізація загородження, що здебільшого проводиться інженерними військами другого ешелону після закінчення вогневих дій противника.

Джерело: ФР

defilade

1- Protection from hostile observation and fire provided by an obstacle such as a hill, ridge, or bank.

2- A vertical distance by which a position is concealed from enemy observation.

3- To shield from enemy fire or observation by using natural or artificial obstacles.

4- Posture using terrain or artificial obstacles (fumes, etc.) to shield from enemy observation.

Source : FRA

hull down

The positioning of an armored vehicle so that the muzzle of the gun or launcher is the lowest part of the vehicle exposed to the front. Hull-down positions afford maximum protection for vehicles that are engaging targets with direct fire.

Source : FRA

turret-down

Fighting position in which the entire vehicle is behind cover, but the commander can still observe to the front from the turret hatch or cupola.

Source : FRA

mine clearance

In countermining operations, action to restore the freedom of movement within a mined area or along a mined route. Related term minefield clearance.

Source : FRA

clearance

1- A tactical task to remove all enemy forces from a specific location, area, or zone.

2- Elimination of signals on a radiotactical network so as to transmit on this network messages with higher priority.

3- The total elimination or neutralization of an obstacle that is usually performed by follow-on engineers and is not done under fire.

Source : FRA

dégât nucléaire

1- Dégât léger : dégat qui n'empêche pas l'utilisation immédiate d'un matériel ou d'installations aux fins prévues. Certaines réparations peuvent s'avérer nécessaires pour rendre le matériel et les installations pleinement utilisables.

2- Dégât modéré : dégat qui peut empêcher l'utilisation du matériel et des installations jusqu'à ce que des réparations importantes soient effectuées.

3- Dégât grave : dégat qui empêche l'utilisation du matériel et des installations d'une manière permanente.

Source : FRA

degré de classification

Caractérise le niveau de protection des informations relevant du secret de la Défense nationale (Très secret défense, Secret défense et Confidentiel défense).

Source : FRA

dégroupage

Procédé consistant à répartir vers plusieurs destinataires des lots de marchandises en provenance d'une direction unique. Le dégroupage est exécuté par des unités spécialisées.

Source : FRA

délai d'intervention

Prescription du commandement incluse dans l'ordre administratif et logistique ou dans le paragraphe « administration-logistique » de l'ordre d'opérations, fixant la durée maximale consentie pour la réparation des matériels. Si le temps nécessaire pour effectuer une réparation dépasse ce délai, celle-ci ne doit pas être entreprise.

Source : FRA

délai de préparation

Délai dans lequel une unité peut être rendue capable d'exécuter les missions pour lesquelles elle est organisée, équipée et entraînée. Ce délai est précisé ou mesuré par des indicateurs de l'état actuel de son personnel, de ses matériels et de son entraînement. Il ne comprend pas le temps de transit.

Source : UKR/OTAN

ураження від ядерної зброї

1- Незначні втрати: втрати, що не є перепорою для використання обладнання чи споруд. Може бути проведений певний ремонт для відновлення повної ефективності обладнання.

2- Втрати середнього рівня: втрати, що створюють перешкоду для використання обладнання. Обладнання в такому випадку потребує ремонту.

3- Серйозні втрати: втрати, що унеможливають подальше використання обладнання.

Джерело: ФР

гриф таємності

Визначає рівень захисту інформації, пов'язаної з національною обороною (цілком таємно, таємно, для службового користування).

Джерело: ФР

розподіл вантажів

Процес, який полягає в розподілі вантажу, що походить з одного місця, між великою кількістю одержувачів.

Розподіл проводиться спеціалізованими підрозділами.

Джерело: ФР

час відновлення (техніки)

Вимоги командира, викладені в наказі по тилу чи параграфі «тил» наказу на операцію. Вони визначають максимальний час ремонту обладнання. Якщо час потрібний для ремонту перевищує зазначений час тоді ремонт не проводиться.

Джерело: ФР

термін досягнення рівня бойової готовності

Термін, у межах якого частина або підрозділ може бути приведений в готовність для виконання тих завдань, для яких вони були організовані, оснащені і навчені. Цей термін характеризується або вимірюється показниками наявної на сьогодні у

nuclear damage

1- Light damage: damage which does not prevent the immediate use of equipment or installations for which it was intended. Some repair by the user may be required to make full use of the equipment or installations.

2- Moderate damage: damage which prevents the use of equipment or installations until extensive repairs are made.

3- Severe damage: damage which prevents the use of equipment or installations permanently.

Source : FRA

security classification

Characterizes the protection level of the information subject to national defence secrecy (top secret, secret, confidential).

Source : FRA

break bulking

Process which consists in splitting between many recipients cargo batches coming from the same place. Break bulking is done by specialized units.

Source : FRA

response time

Requirement of the Commander included in the Combat Service Support Order or in the "Administration and Logistics paragraph of the Operation Order, giving the maximum delay granted for repairs of equipment. If the time needed for a repair is longer than this delay, it must not be performed.

Source : FRA

readiness time

The time within which a unit can be made ready to perform the tasks for which it has been organized, equipped and trained. This time is specified or measured by indicators of the unit's current personnel, materiel and training state. The time does not include transit time. *See also* readiness

	особового складу військової техніки і стану бойової підготовки. Він не включає час, відведений на транзит. <i>Див. також</i> стан бойової готовності. Джерело: УКР/НАТО	state. Source : UKR/NATO
délai de préparation	час готовності	readiness time
Délai dans lequel une unité peut être rendue capable d'exécuter les missions pour lesquelles elle est organisée, équipée et entraînée. Ce délai est précisé ou mesuré par des indicateurs de l'état actuel de son personnel, de ses matériels et de son entraînement. Il ne comprend pas le temps de transit. Source : FRA	Період часу, необхідний для підготовки підрозділу, щоб виконати завдання для яких він був сформований, оснащений та натренований. Цей час вимірюється показниками особового складу підрозділу, обладнання та рівня підготовки. Він не включає час на пересування. Джерело: ФР	The time within which a unit can be made ready to perform the tasks for which it has been organized, equipped and trained. This time is amplified or measured by indicators of the unit's current personnel, materiel and training state. It does not include transit time. Source : FRA
délai de prise en main	час початку ремонту	handling delay
Intervalle de temps qui s'écoule entre le moment où le matériel est confié à un élément chargé de sa réparation et le moment où la réparation commence. Source : FRA	Період часу між моментом коли обладнання передається на ремонт підрозділу і моментом коли ремонт власне починається. Джерело: ФР	Time interval between the moment when an equipment is put at the disposal of the element in charge of repairing it and the moment when the repair is undertaken. Source : FRA
délai post-opératoire	післяопераційний термін	post-operative delay
Durée pendant laquelle un blessé ayant subi un traitement chirurgical ne peut faire l'objet d'une évacuation sanitaire ultérieure sous peine de voir compromis son état de santé. Les délais post-opératoires sont variables suivant la gravité de la blessure, la durée et la complexité de l'intervention chirurgicale subie et éventuellement le mode d'évacuation secondaire envisagé. Source : FRA	Період часу під час якого поранений, що був прооперований, не може бути евакуйований без загрози для його життя. Післяопераційний термін залежить від серйозності поранення, тривалості та складності хірургічної операції та типу медичної евакуації. Джерело: ФР	Period during which a casualty which has undergone surgery can not be subject to medical evacuation without compromising his health. Post-operative delays depend on the severity of the wound, the length and complexity of the surgical operation endured, and eventually the mode of the secondary medical evacuation considered. Source : FRA
délai pré-opératoire	передопераційний термін	preoperative delay
Délai maximum au-delà duquel le traitement chirurgical ne peut être reculé sans aggraver l'évolution de la blessure et compromettre la survie du blessé. Source : FRA	Максимальний час після закінчення якого хірургічна операція не може бути перенесена без загрози погіршення стану та загрози для життя пораненого. Джерело: ФР	Maximum delay after which a surgical operation can no longer be postponed without worsening the evolution of the wound and compromising the survival of the casualty. Source : FRA
délégation de mise en œuvre	передача права на підбивання об'єкту	demolition firing delegation
Le chef interarmes, désigné comme autorité qualifiée, peut déléguer le pouvoir d'ordonner la mise en œuvre d'un obstacle de manœuvre. Cette délégation s'exerce normalement au profit des commandants de régiment ou dans certains cas particuliers à celui des	Командир підрозділу може передати повноваження на відання наказу на застосування вогню по попередньо визначеній цілі. Повноваження, як правило, передаються командирі полку або за певних обставин - командирі	The combined arms commander, designated as the authority in charge, can delegate the responsibility of ordering the firing of a reserved demolition target. This delegation is normally granted to regimental commanders, or in certain specific instances, to the

commandants d'unité élémentaire. Les consignes du chef de détachement de protection sont alors modifiées en conséquence.

Source : FRA

délégation de pouvoirs

Action par laquelle un commandant assigne à un commandant subordonné une partie clairement précisée de son autorité.

Source : UKR/OTAN

délégation de pouvoirs

Action par laquelle un commandant assigne à un commandant subordonné une partie de ses pouvoirs correspondant à la mission qu'il lui donne. La responsabilité ultime ne peut être cédée. Toutefois, la délégation de pouvoirs implique que soit conférée une part de responsabilité. L'étendue de la délégation de pouvoirs doit être clairement précisée.

Source : FRA

délégué à la protection

Représentant de l'autorité fonctionnelle pour toutes les questions courantes concernant la protection d'un point ou réseau sensible.

Source : FRA

déléguer

Confier l'autorité, donc le pouvoir de décider en fonction des tâches déléguées pour atteindre un but, à une autre personne. Les tâches ne sont que des moyens pour atteindre le but. C'est le but qui fait la vérité de la délégation. Donner des tâches à accomplir n'est pas déléguer. Déléguer, c'est:

- a- fixer les limites claires et précises des pouvoirs délégués;
- b- négocier avec le délégataire et non pas imposer;
- c- accepter de confier totalement un pouvoir;
- d- contrôler a posteriori;
- e- donner l'autorité nécessaire au délégataire;
- f- ne pas intervenir, sauf pour reprendre la délégation;
- h- accepter le droit à l'erreur;
- i- conserver la responsabilité.

Source : FRA

тактичного підрозділу. Інструкції командира охоронного підрозділу відповідно змінюються.

Джерело: ФР

делегування повноважень

Дія, за допомогою якої командир (командуючий) передає підлеглому чітко визначену частину своїх повноважень.

Джерело: УКР/НАТО

передача повноважень

Дія, якою командир передає підлеглому командиру частину своєї влади. Всі повноваження не можуть бути повністю передані. Проте передача повноважень також містить передачу ряду обов'язків. Об'єм передачі повноважень має бути чітко визначеним.

Джерело: ФР

представник охорони

Представник діючих органів влади відповідних за питання стосовно охорони ключової точки чи мережі.

Джерело: ФР

передавати

Означає довіряти повноваження, тобто приймати рішення, відповідно до визначених завдань з метою досягнення цілі, іншій особі. Завдання є лише засобами досягнення мети. Ця мета є суттю передачі. Поставити завдання - не означає їх передати. Передавати це:

- a- визначити чіткі межі та роз'яснити повноваження, що передаються;
- б- співпрацювати з особою, якій передали владу та не нав'язувати їй свою позицію;
- в- погодитися на повну передачу повноважень;
- г- контролювати після передачі;
- д- надати суб'єкту необхідний вплив;
- е- не вмішуватись, за виключенням повернення повноважень;
- з- адекватно ставитись до помилок;
- і- залишати відповідальність.

Джерело: ФР

commander of a basic tactical unit. The instructions of the commander of the demolition guard are then accordingly amended.

Source : FRA

delegation of authority

An action by which a commander assigns to a subordinate commander a clearly stated part of his authority.

Source : UKR/NATO

delegation of authority

Action by which a commander assigns to a subordinate commander a clearly stated part of his authority. The ultimate responsibility can never be entirely given. However, delegation of authority implies the delegation of a number of responsibilities. The scope of the delegation of authority must be clearly defined.

Source : FRA

protection representative

Representative of the functional authority for all everyday questions related to the protection of a key point or network.

Source : FRA

delegate

To confide authority, and hence the power to decide according to the delegated tasks in order to reach an objective, to another person. Tasks are only means to reach the objective. It is the objective which gives its meaning to the delegation. Ordering tasks to be carried out is not delegating. To delegate means:
a- to define clear limits and clarify the delegated powers,
b- to negotiate with the agent and not to impose;
c- to accept to fully give the power;
d- to control afterwards;
e- to give the agent the necessary authority;
f- not to intervene, except to take the delegation back;
h- to accept that errors can be made;
i- to remain responsible.

Source : FRA

demande de modification

En artillerie et en appui feu naval, terme utilisé par toute personne autre que celle autorisée à modifier un plan de feu pour demander une modification.

Source : FRA

demande de renseignement (DR)

Expression d'un besoin en renseignement destiné à un échelon non subordonné.

Source : FRA

demande de tir

Demande comportant les données nécessaires à l'obtention du tir voulu sur un objectif déterminé.

Source : FRA

demandeur d'asile

Personne qui invoque un motif de persécution auprès des autorités nationales d'un État pour obtenir le statut officiel de réfugié dans cet État, en vertu de la Convention de 1951 des Nations Unies relative au statut des réfugiés.

Source : FRA

déminage

Processus visant à rendre sûres, neutraliser, récupérer, déplacer ou détruire des mines. *Terme connexe* neutralisation des explosifs et munitions.

Source : FRA

déminage

Processus d'enlèvement de toutes les mines d'un itinéraire ou secteur.

Source : UKR/OTAN

démolition

Mise hors d'usage d'ouvrages, d'installations ou de matériel par l'emploi de moyens quelconques : feu, eau, explosifs, moyens mécaniques.

Source : FRA

démonstration

Action militaire visible, offensive ou non, effectuée sous forme de « message », dans un but politique précis, à des fins le plus souvent dissuasives mais également persuasives. Elle permet, le cas échéant, d'exercer une menace

запит на зміну

В артилерії та морській вогневій підтримці, це є запит будь-якої особи, за виключенням особи, яка має повноваження на зміну плану вогню.

Джерело: ФР

запит на розвідку

Висловлення потреби на розвіддані, яке передається не підпорядкованому підрозділу.

Джерело: ФР

виклик вогню

Запит вогню, який включає необхідні дані з метою забезпечення обстрілу визначеної цілі.

Джерело: ФР

особа, що просить притулку

Особа, яка посиляється на переслідування державною владою країни, щоб отримати офіційний статус біженця в цій країні згідно Конвенції ООН 1951 року щодо статусу біженців.

Джерело: ФР

розмінування

Процес знешкодження, нейтралізації, ліквідації, вилучення або знищення мін.

Пов'язаний термін: нейтралізація вибухонебезпечних предметів та боєприпасів.

Джерело: ФР

розмінування

Процес повного вилучення мін з маршруту руху або з будь-якої зони.

Джерело: УКР/НАТО

підривання

Знищення будівель, об'єктів або військової техніки за допомогою вогню, води, вибухових речовин, механічних або інших засобів.

Джерело: ФР

демонстрація сили

Наявна військова дія, наступальна або ні, у вигляді «послання», з чіткою політичною метою, частіше за все для залякування, але одночасно для переконання. Вона дозволяє, при необхідності, здійснити вторгнення чи

request modify

In artillery and naval fire support, a request by any person, other than the person authorized to make modifications to a fire plan, for a modification.

Source : FRA

intelligence request (INTREQ)

Expression of a need for intelligence transmitted to a non-subordinate echelon.

Source : FRA

call for fire

A request for fire containing data necessary for obtaining the required fire on a target.

Source : FRA

asylum seeker

A person who invokes the protection of the 1951 United Nations Convention relating to the Status of Refugees before the national authorities of a State and claims persecution to gain official refugee status in that country.

Source : FRA

mine disposal

The process of rendering safe, neutralizing, recovering, removing or destroying mines. *Related term:* explosive ordnance disposal.

Source : FRA

mine clearance

The process of removing all mines from a route or area.

Source : UKR/NATO

demolition

The destruction of structures, facilities or materiel by use of fire, water, explosives or mechanical or other means.

Source : FRA

show of force

Visible military action, whether offensive or not, carried out as a "message" with a clear political goal and generally aimed at deterring but also at persuading. According to the situation, it enables to threaten with intervention or retaliation. When

d'intervention ou de rétorsion. Lorsqu'elle prend un caractère offensif, elle doit prendre la forme d'un usage retenu de la force, limité aux besoins, en maîtrisant les effets collatéraux.

Source : FRA

dénaturation

Consiste à supprimer tout ou partie de caractéristiques techniques d'un matériel pour le rendre inutilisable au sens opérationnel.

Source : FRA

densité

Nombre moyen de véhicules par unité de distance.

Source : FRA

densité d'une zone minée

Nombre moyen de mines posées par mètre de front barré. Pour une zone de mines dispersables, nombre moyen de mines par mètre carré de terrain couvert par le tir.

Source : FRA

densité du trafic

Nombre moyen de véhicules sur la route par unité de distance.

Source : FRA

dépannage

Intervention technique de courte durée, réalisée en mode classique, sur le lieu du dommage d'un matériel par une équipe de maintenance dans le but de rétablir, provisoirement ou non, tout ou partie de ses fonctions opérationnelles.

Source : FRA

dépasser

Au cours de la manœuvre offensive franchir le dispositif de l'unité qui précède pour s'engager et prendre le combat à son compte à partir d'une zone ou d'une ligne donnée, appuyé par l'unité dépassée.

Source : FRA

déplacement

Terme désignant des mouvements relatifs à la manœuvre et à la

відповідну дію у відповідь. Коли ця дія приймає наступальний характер, вона повинна прийняти обмежену форму застосування сили, контролюючи побічні втрати.

Джерело: ФР

втрата властивостей

Процес знищення всіх або частини технічних характеристик обладнання, який робить це обладнання непридатним для експлуатації.

Джерело: ФР

щільність

Середня кількість транспортних засобів на одиницю довжини шляху.

Джерело: ФР

щільність замінованого району

Середня кількість встановлених мін на кожен метр замінованого району. Для замінованого району – це середня кількість мін на квадратний метр ділянки, що накривається вогнем.

Джерело: ФР

щільність руху

Середня кількість транспортних засобів на дорозі на одиницю довжини шляху.

Джерело: ФР

дрібний ремонт

Нетривале технічне втручання стандартного типу в місці пошкодження, з метою відновлення на певний час чи ні, всіх чи частини робочих функцій.

Джерело: ФР

проходження через бойові порядки

Під час наступальних дій, подолання розташування передового підрозділу, щоб вступити в бій, починаючи із зони або даного рубежу, з підтримкою підрозділу, що слідує за ним.

Джерело: ФР

переміщення

Поняття, яке визначає пересування пов'язані з

offensive, it takes the shape of a contained employment of the force, limited to the requirements, while controlling collateral damage.

Source : FRA

denaturation

Act of eliminating all or part of the technical characteristics of an equipment of make it unusable from an operational point of view.

Source : FRA

density

The average number of vehicles, expressed in vehicles per unit of distance.

Source : FRA

density of a mined area

Average number of mines laid for each meter of mined front. For an area covered with scatterable mines, average number of mines for each square meter of terrain covered by the firing.

Source : FRA

traffic density

The average number of vehicles on the road, expressed in vehicles per unit of distance.

Source : FRA

recovery

Short technical intervention, performed by a maintenance team under the standard mode, at the place where the damage was sustained, in order to restore temporarily or not all or part of its operational functions.

Source : FRA

conduct a forward passage of lines

During an offensive, action of crossing the set up of the preceding unit to engage and assume responsibility of combat, starting from a given area or line, and supported by the bypassed unit.

Source : FRA

movement

When used implies that the movement is related to maneuver

logistique.
Source : FRA

déplacement (administratif)

Mouvement d'un personnel à l'occasion duquel ses dépenses de transport, d'alimentation et d'hébergement peuvent ouvrir droit, sous certaines conditions, à indemnisation. On distingue les déplacements:

a- temporaires: le déplacement est temporaire lorsqu'il y a retour à garnison à l'issue;

b- définitifs: déplacement effectué par la personne qui reçoit une affectation dans une garnison différente de celle dans laquelle elle était affectée auparavant.

Source : FRA

déplacement exceptionnel

Mouvement de véhicules ou transport de matériels dont les caractéristiques techniques exigent les mesures spéciales en ce qui concerne l'itinéraire, la vitesse et les conditions particulières d'acheminement (VF) ou de circulation (VR).

Source : FRA

déplacement par bonds

Technique de mouvement employée lorsque l'on s'attend à un contact avec les forces ennemies. L'unité avance par bonds. Un élément reste toujours immobile pour surveiller un autre élément pendant son mouvement. L'élément surveillant est positionné pour appuyer l'unité en mouvement par des tirs, ou par une combinaison de tir et de mouvement.

Source : FRA

déplacement par échelons

Déplacement fractionné d'une unité, d'un emplacement à un autre, effectué sans qu'il provoque une discontinuité dans l'exécution de la mission.

Source : FRA

déplacements militaires

Transfert de troupes d'un secteur à un autre à pied, par train, par avion, par mer ou par voie fluviale ou encore par n'importe quelle combinaison de ces

маневрами чи матеріально-технічним забезпеченням.

Джерело: ФР

адміністративне переміщення

Пересування особового складу під час якого йому можуть бути компенсовані за певних обставин витрати на транспорт, харчування, та проживання. Розрізняють наступні види переміщень:

а- тимчасові: переміщення визначається тимчасовим коли особа повертається на базу після закінчення відрядження;

б- остаточні: переміщення особи, яка отримує призначення в інший гарнізон ніж той, де вона була приписана раніше.

Джерело: ФР

особливі перевезення

Переміщення транспортних засобів чи перевезення обладнання, технічні характеристики якого потребують особливих заходів стосовно маршруту, швидкості, та особливих умов перевезення залізницею чи по дорозі.

Джерело: ФР

переміщення перебіжками

Техніка переміщення, яка використовується при підготовці контакту з силами противника. Підрозділ рухається перебіжками. Одна частина підрозділу завжди залишається на місці щоб спостерігати за пересуванням іншої. Та частина, що спостерігає займає позицію щоб підтримати вогнем частину, що рухається, чи суміщає вогонь та переміщення.

Джерело: ФР

переміщення ешелонами

Переміщення частин, підрозділу з однієї позиції на іншу, не порушуючи безперервність виконання завдання.

Джерело: ФР

пересування військ

Переміщення військ з одного району в інший своїм ходом (маршем), залізничним, повітряним, морським, річковим транспортом

and logistics.
Source : FRA

administrative movement

Movement of an individual for which, under certain circumstances, he can be given compensation for his transportation, food, and housing costs. An administrative movement can be:

a- temporary: the movement is temporary when the individual returns to his home station when it is finished;

b- permanent: movement of an individual receiving an assignment in a different garrison than that where he was previously assigned.

Source : FRA

exceptional movement

Movement of vehicles or transportation of equipment whose technical characteristics require special arrangements regarding the route, speed, and specific conditions of transportation by rail or road.

Source : FRA

bounding overwatch

A movement technique used when contact with enemy forces is expected. The unit moves by bounds. One element is always halted in position to overwatch another element while it moves. The overwatching element is positioned to support the moving unit by fire or fire and movement.

Source : FRA

echeloned displacement

Movement of a unit from one position to another without discontinuing performance of its primary function.

Source : FRA

military movements

The transfer of troops from one sector to another by marching, by rail, by air, by sea or by river or by any combination of these. The choice of

moyens. Le choix de la méthode dépend du volume des troupes, de la distance à couvrir, de la disponibilité de transport, etc.
Source : UKR/OTAN

déploiement

1- Dispositif pris par une unité en vue de son action immédiate ou ultérieure.
Source : FRA

2- Dans le contexte maritime, passage de la navigation en mode de croisière ou de prise de contact au dispositif de combat.

3- Mise en place de forces en formation de combat.
Source : UKR/OTAN

déploiement de combat

Ordre ou position des formations tactiques et unités et de leurs renforts pour bataille. Le déploiement de combat doit se conformer à l'objectif de la prochaine bataille. Il assure le succès de l'action : en utilisant tous les types d'armement ; une défense résolue et énergique ; la concentration et le développement des efforts au cours du combat sur l'axe ou le secteur choisi et par le mouvement ; par la défaite décisive de l'ennemi dans la profondeur entière du secteur d'opérations en cours d'offensive ; en repoussant les attaques aériennes ennemies et en détruisant l'ennemi aéroporté ainsi que les forces de reconnaissance et de sabotage. Le déploiement de combat doit aussi réduire au minimum la vulnérabilité de troupes aux armes conventionnelles, aux armes guidées de précision et aux armes de destruction massive en entretenant la permanence de la coopération et la continuité du commandement, de la conduite et du contrôle. Un déploiement de combat spécifique est mis en application dans toutes les armes et les services dans les différentes formes de bataille. Cependant, les formations et les unités d'armes différentes effectuant une mission commune dans un secteur, adoptent d'habitude un déploiement de combat commun.

Source : UKR/OTAN

або комбінованим способом. Засіб пересування військ обирається залежно від кількості військ, дальності переміщення, наявності транспорту та інших умов.
Джерело: УКР/НАТО

розгортання

1- Бойовий порядок підрозділу для негайної чи подальшої дії.
Джерело: ФР

2- У військово-морській термінології - перехід від похідного руху або візуального спостереження за противником до побудови в бойовий порядок.

3- Побудова сил і засобів у бойовий порядок.
Джерело: УКР/НАТО

бойовий порядок

Побудова (розташування) з'єднань, частин і підрозділів з засобами посилення для ведення бою. Бойовий порядок повинен відповідати задуму майбутнього бою, забезпечувати: успішне його ведення при застосуванні всіх видів зброї, стійкість та активність в обороні, зосередження і нарощування зусиль в ході бою на обраному напрямку (у районі); здійснення маневру; безумовну поразку противника на всю глибину бойового завдання у наступі; можливість відбиття ударів противника з повітря, знищення його аеромобільних і диверсійно-розвідувальних груп; найменшу уразливість військ (сил) від звичайної, високоточної зброї та зброї масового ураження; підтримку безперервної взаємодії і стійкого управління. В усіх родах військ (сил) в різних видах бою застосовують специфічний бойовий порядок. З'єднання, частини і підрозділи різних родів військ (сил), що спільно виконують бойове завдання в одному районі (смузі), як правило, шикуються в єдиний бойовий порядок.

Джерело: УКР/НАТО

method depends on the number of troops, the distance to be covered, the availability of transport, etc.
Source : UKR/NAТО

deployment

1- Set-up adopted by a unit for immediate or later action.
Source : FRA

2- In naval usage, the change from a cruising approach or contact disposition to a disposition for battle.

3- The positioning of forces into a formation for battle.
Source : UKR/NAТО

battle deployment

The ordering or positioning of tactical formations and units and their reinforcements for battle. The combat deployment must conform to the objective of the forthcoming battle, ensuring successful action employing all types of weapon, a robust and energetic defence, concentration and build-up of effort in the course of the battle on the chosen axis or in the chosen area, movement, the decisive defeat of the enemy over the entire depth of the area of operations in the offensive, the beating off of air attacks and destroying of enemy airmobile and sabotage and reconnaissance forces. The combat deployment must also minimize the vulnerability of troops to conventional weapons, precision-guided weapons and weapons of mass destruction while maintaining continuous cooperation and continuity of command and control. A specific battle deployment is employed in all arms of the service in the various forms of battle. However, formations and units from different arms carrying out a joint mission in one sector usually adopt a common combat battle deployment.

Source : UKR/NAТО

déploiement opérationnel

Mesures pour constituer des groupements de force sur les théâtres d'opérations et sur les axes stratégiques ou opératifs et les déployer en ordre de bataille. C'est un élément essentiel dans le déploiement stratégique de forces. Son but est d'assurer une aide opportune dès le début aux opérations militaires, repousser l'agression et conduire des opérations pour contenir un conflit armé. Le déploiement opérationnel est, en règle générale, effectué d'avance, à la veille d'une guerre, ou à son début en cas d'une attaque surprise.

Voir aussi déploiement stratégique des forces armées ; activation.

Source : UKR/OTAN

déploiement préventif

1- Dans les opérations de soutien à la paix, déploiement de civils et/ou de forces militaires pour prévenir une crise.

2- Placement anticipé de forces militaires dans un secteur potentiel de conflit armé, ou à ses frontières, avec un objectif de prévention; chacune des ces unités est prête à employer la force si nécessaire.

Source : UKR/OTAN

dépolluer

Sur une zone délimitée, détecter, identifier, détruire, ou neutraliser tous engins et matériels dangereux et/ou décaper le sol contaminé par des agents NRBC.

Source : FRA

dépollution

Action consistant à écarter tous les risques dus aux mines, aux munitions non explosées, aux engins explosifs improvisés (EEI) ou aux résidus explosifs actifs, dans une zone délimitée. La dépollution recouvre les savoir faire suivants:

- a- détecter des zones minées ou polluées par des munitions;
- b- baliser et marquer ces zones;
- c- neutraliser et/ou détruire des munitions.

Source : FRA

оперативне розгортання

Комплекс заходів, проведений для створення оперативних угруповань військ (сил) на ТВД, стратегічних і операційних напрямках; найважливіша складова частина стратегічного розгортання військ (сил). Має на меті забезпечити організований і своєчасний початок військових дій, відбиття агресії і проведення операцій з локалізації збройних конфліктів.

Оперативне розгортання військ здійснюється, як правило, завчасно, напередодні війни, а у випадку раптового нападу противника - з її початком. *Див. також* стратегічне розгортання ЗС; мобілізаційне розгортання.

Джерело: УКР/НАТО

превентивне розгортання

1- При операціях з підтримання світу - розгортання сил, що складаються з цивільних і/або військових формувань, з метою запобігання кризи.

2- Завчасне розміщення військових контингентів у зоні або на межах зони потенційного збройного конфлікту, з метою його запобігання й у готовності застосування сили в разі потреби.

Джерело: УКР/НАТО

очищення району бойових дій

Виявлення, ідентифікація, знищення чи нейтралізація всього небезпечного обладнання та матеріалів та/чи збирання забрудненого радіоактивними речовинами ґрунту.

Джерело: ФР

розмінування

Дія, що має на меті усунути всі загрози, пов'язані з мінами, боєприпасами, що не вибухнули, саморобними вибуховими пристроями чи активними вибухонебезпечними залишками у визначеному районі.

Розмінування повинно включати наступні вміння:

- а- знаходити заміновані зони чи зони забруднені боєприпасами;
- б- перевіряти й позначати ці зони;
- в- нейтралізувати та знищувати боєприпаси.

Джерело: ФР

operational deployment

Measures to constitute force groupings in theatres of operations and on strategic or operational axes, and to deploy them in order of battle. It is a vital element in the strategic deployment of forces. Its purpose is to ensure an orderly and timely start to military operations, to repel aggression and to conduct operations to contain armed conflict. As a rule operational deployment is carried out in advance, on the eve of a war, or at its outset in the event of a surprise attack.

See also strategic deployment of the armed forces; activation.

Source : UKR/NATO

preventive deployment

1- In peace-support operations, deployment consisting of civilians and/or military forces to avert a crisis.

2- Advance stationing of military forces in an area of potential armed conflict, or on its borders, with the aim of prevention ; such units will be ready to use force if necessary.

Source : UKR/NATO

battle area clearance

Detection, identification, destruction or neutralization of all dangerous equipment and materials and/or scrubbing of the ground contaminated by NRBC agents, over a delineated area.

Source : FRA

mine clearing

Action consisting in getting rid of all threats linked to mines, unexploded ordnance, improvised explosive devices (IED) or active explosive remnants over a given area. Mine clearance covers the following know-how:

- a- detection of mined or ammunition-polluted areas;
- b- signing and marking of the areas;
- c- neutralization and/or destruction of ammunition.

Source : FRA

dépollution à des fins civiles

Action d'enlever d'une zone délimitée la totalité des mines, des explosifs et munitions, des dispositifs explosifs de circonstance et des pièges non explosés afin de rendre cette zone sûre pour les civils.

Note : normalement, les unités militaires n'effectuent pas d'opérations de dépollution à des fins civiles

Source : FRA

dépollution à des fins civiles

Action d'enlever d'une zone délimitée la totalité des mines, des explosifs et munitions, des dispositifs explosifs de circonstance et des pièges non explosés afin de rendre cette zone sûre pour les civils.

Note : normalement, les unités militaires n'effectuent pas d'opérations de dépollution à des fins civiles.

Source : UKR/OTAN

dépollution de zone

En opérations terrestres, la détection et, en cas de découverte, l'identification, le marquage et la neutralisation, la destruction ou l'enlèvement des mines ou autres munitions explosives, des dispositifs explosifs de circonstance et des pièges dans une zone définie afin de permettre la poursuite des opérations militaires à moindres risques.

Note : la dépollution de zone est normalement effectuée par des unités militaires.

Source : FRA

dépollution le long d'un itinéraire

En opérations terrestres, la détection et, en cas de découverte, l'identification, le marquage et la neutralisation, la destruction ou l'enlèvement des mines ou autres munitions explosives, des dispositifs explosifs de circonstance et des pièges qui menacent un itinéraire déterminé, afin de permettre la poursuite d'une opération militaire à moindres risques

Note : la dépollution le long d'itinéraire est normalement conduite par des unités militaires.

Source : FRA

розмінування в цивільних цілях

Знешкодження всіх мін, що не вибухнули, вибухонебезпечних боєприпасів, саморобних вибухових пристроїв, та мін-пасток у визначеному районі, щоб забезпечити безпеку цього району для цивільних.

Примітка: розмінування в цивільних цілях зазвичай не проводиться військовими підрозділами.

Джерело: ФР

розмінування місцевості

Процес повного знищення мін, мін-пасток, саморобних вибухових пристроїв, вибухових предметів, що не розірвалися, у визначеному районі місцевості з метою забезпечення безпеки цивільного населення. Примітка: розмінування місцевості не є тільки військовим заходом, військові частини і підрозділи можуть лише брати в ньому участь.

Джерело: УКР/НАТО

очищення району

В наземних операціях, виявлення, а у випадку виявлення, ідентифікація, маркування та нейтралізація, знищення чи ліквідація мін або інших вибухонебезпечних боєприпасів, саморобних вибухових пристроїв та мін-пасток на визначеній території для проведення військової операції з найменшими ризиками.

Примітка: очищення зони зазвичай виконується військовими підрозділами.

Джерело: ФР

очищення маршруту

В наземних операціях, виявлення, а у випадку виявлення, ідентифікація, маркування та нейтралізація, знищення чи ліквідація мін або інших вибухонебезпечних боєприпасів, саморобних вибухових пристроїв та мін-пасток, які заважають просуванню по визначеному маршруту, для проведення військової операції з найменшими ризиками.

Примітка: очищення маршруту зазвичай виконується військовими підрозділами.

Джерело: ФР

demining

The removal of all unexploded mines, explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps from a defined area to make the area safe for civilians.

Note: demining is not normally conducted by military units

Source : FRA

demining

The removal of all mines, booby traps, improvised explosive devices and unexploded explosive ordnance from a defined land area for the purpose of making it safe for civilians.

Note: Demining is not a military operation, although military units may participate in these activities.

Source : UKR/НАТО

area clearance

In land operations, the detection, identification and marking or neutralization of mines, explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps in a defined area to allow a military operation to continue with reduced risk.

Note: area clearance is normally conducted by military units.

Source : FRA

route clearance

In land operations, the detection and if found, the identification, marking and neutralization, destruction or removal of mines or other explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps threatening a defined route to allow a military operation to continue with reduced risk.

Note: route clearance is normally conducted by military units.

Source : FRA

dépôt

Ensemble d'approvisionnements disposés sur le terrain en vue de ravitailler les unités et nécessitant éventuellement des opérations de gestion et d'entretien.

Source : FRA

склад

Комплекс з постачання, розташований на землі, щоб забезпечувати підрозділи й, якщо потрібно, необхідні заходи керування й обслуговування.

Джерело: ФР

depot

Set of supplies positioned on the terrain in order to resupply units, and which might require management and maintenance operations.

Source : FRA

dépôt avancé

Dépôt mis en place, pour une manœuvre déterminée, en avant des zones de déploiement normal des formations logistiques.

Source : FRA

передовий склад

Склад розташований, для визначеного маневру, попереду звичної зони забезпечення військових підрозділів.

Джерело: ФР

advanced depot

Depot set up, for a given maneuver, forward of the usual assembly area of logistics units.

Source : FRA

dépôt de garnison

Infrastructure de stockage de munitions rattachée à une formation d'une garnison et qui assure la mission de stockage des munitions au profit des unités de la garnison.

Source : FRA

склад гарнізону

Складське приміщення для боєприпасів, яке є частиною гарнізону та в якому зберігаються боєприпаси для всіх підрозділів гарнізону.

Джерело: ФР

garrison storage facility

Ammunition storage facility attached to a unit of a garrison and which stores the ammunition for all the units of the garrison.

Source : FRA

dépôt de munitions

Infrastructure de stockage de munitions appartenant à un organisme du Matériel et assurant la maintenance des munitions au profit de formations rattachées.

Source : FRA

склад боєприпасів

Інфраструктура для зберігання боєприпасів, що належить до служби матеріально-технічного забезпечення та відповідає за зберігання боєприпасів для підрозділів, які до нього призначені.

Джерело: ФР

ammunition storage facility

Ammunition storage infrastructure belonging to an Ordnance organization, and responsible for the maintenance of ammunition for the benefit of the attached units.

Source : FRA

dépôt temporaire

Dépôt temporaire, généralement à l'air libre, de bombes, munitions, équipements ou approvisionnements.

Source : FRA

польовий склад

Тимчасовий склад, зазвичай розташований на відкритій ділянці, і призначений для зберігання бомб, боєприпасів, обладнання чи продовольчих запасів.

Джерело: ФР

dump

A temporary storage area, usually in the open, for bombs, ammunition, equipment, or supplies

Source : FRA

dépotage

Action de déchargement à partir de camions-citernes ou de wagons-réservoirs dans un réservoir souple ou une cuve d'infrastructure.

Source : FRA

зливання

Процес розвантаження з вантажівок-цистерн або вагонів-цистерн у різного типу резервуари.

Джерело: ФР

unstuffing

Unloading out of tankers or tanker-wagons into a rubber tank or an infrastructure tank.

Source : FRA

dépôts militaires

Quantités désignées d'armements et d'équipement militaire, de carburants et lubrifiants, des rations, le kit le matériel du génie, des provisions médicaux et autres ravitaillements militaires entreposés dans des arsenaux, des bases et **des décharges**. Des dépôts militaires peuvent être subdivisés par catégorie : stratégique, opératif et

військові запаси матеріальних засобів

Визначена кількість озброєння та військової техніки, пально-мастильних матеріалів, харчових продуктів, речового, інженерного, медичного та іншого військового майна, що утримується в арсеналах, на базах і складах. Військові запаси матеріальних засобів поділяються: за належністю - на стратегічні,

military stores

Designated quantities of armaments and military equipment, fuels and lubricants, rations, kit, and engineering, medical and other military supplies held in arsenals, bases and dumps. Military stores can be subdivided by category into strategic, operational and tactical, and by purpose and order of consumption into consumable and

tactique et par le but et l'ordre de consommation des l'article de consommation et des dépôts d'urgence.

Source : UKR/OTAN

dérive

En balistique, déviation d'un projectile provoquée par une action gyroscopique conduite par des couples affectant un projectile en rotation. Ces couples sont dus à la gravitation ou à des effets atmosphériques.

Source : FRA

dérive d'un parachute

Distance entre le point de largage et le point d'atterrissage.

Source : FRA

déroutement

Modification d'un itinéraire présent pour des raisons opérationnelles ou tactiques. Excepté dans le cas d'aéronefs, un ordre de déroutement ne constitue pas un changement de destination.

Source : FRA

descente sous voile

Phase de la descente exécutée parachute ouvert.

Source : FRA

description de l'objectif

En artillerie et en appui feu naval, partie de la demande de tir où l'observateur décrit l'installation, le personnel, l'équipement ou l'activité devant être pris sous le feu.

Source : FRA

désengagement amphibie

Phase d'opération amphibie visant à évacuer par voie maritime une force déployée sur une côte potentiellement hostile.

Source : FRA

désengluement

Action consistant à extraire, avec le minimum de pertes et le plus rapidement possible, tout ou partie d'une unité, stationnée ou en mouvement, surprise par la présence de mines et/ou de sous-munitions, éventuellement sous le feu de l'ennemi, en réalisant un ou

оперативні і військові; за цільовим призначенням і порядком використання - на видаткові і непорушні запаси.

Джерело: УКР/НАТО

відхилення

У балістиці, зміна напрямку польоту снаряда викликана обертаючим моментом. Такий обертаючий момент є результатом гравітації та атмосферних явищ.

Джерело: ФР

відхилення парашуту

Відстань між точкою скидання та точкою приземлення.

Джерело: ФР

обхідний маневр

Зміна наявного маршруту через оперативні або тактичні обставини. Окрім випадку з літальними засобами, наказ про зміну маршруту не свідчить про зміну напрямку.

Джерело: ФР

спуск з відкритим парашутом

Відрізок спуску з відкритим парашутом.

Джерело: ФР

опис цілі

В артилерії та в морській підтримці вогнем, частина запиту вогню в якій спостерігач описує об'єкт, особовий склад, обладнання чи діяльність перед тим як почати обстріл.

Джерело: ФР

вихід з бою за допомогою амфібійних засобів

Етап операції з застосуванням десантних засобів, який включає евакуацію військових сил морським шляхом з потенційно ворожого берегу.

Джерело: ФР

вихід з бою

Дія, яка має на меті вивести з бою, з найменшими втратами якнайшвидше, всі або частину військових підрозділів, розташованих на місці чи при русі, внаслідок потрапляння на мінне поле, під обстрілом противника, створюючи одне або

emergency stores.

Source : UKR/NATO

drift

In ballistics, a shift in projectile direction due to gyroscopic action which results from gravitational and atmospheric induced torques on the spinning projectile.

Source : FRA

drift

Distance between the release point and the landing point.

Source : FRA

diversion

A change made in a prescribed route for operational or tactical reasons. Except in the case of aircraft, a diversion order will not constitute a change of destination.

Source : FRA

open canopy descent

Part of the descent when the canopy open.

Source : FRA

target description

In artillery and naval fire support, an element in the call for fire in which the observer or spotter describes the installation, personnel, equipment or activity to be taken under fire.

Source : FRA

amphibious withdrawal

A phase of amphibious operation involving the extraction of forces by sea from a potentially hostile shore.

Source : FRA

disengagement

Action consisting in extracting a whole unit or part of it, with as few casualties as possible and as quickly as possible. This unit is either positioned or on the move and is surprised by the presence of mines and/or of submunitions. It is possibly engaged by enemy fires

plusieurs cheminements ou couloirs d'évacuation de la zone.

Source : FRA

désengluer

1- Génie : Extraire, avec le minimum de pertes et le plus rapidement possible, tout ou partie d'une unité, stationnée ou en mouvement, surprise par la présence de mines et/ou de sous-munitions, éventuellement sous le feu de l'ennemi, en réalisant un ou plusieurs passages « en colonne » en vue de l'évacuation de la zone.

2- Défense NRBC : Mode d'action exceptionnel ayant pour but d'extraire une unité stationnée ou en mouvement, surprise par une attaque contaminante (retombées nucléaires, chimique persistant, biologique) pour lui permettre de quitter la zone contaminée et de rejoindre le cas échéant un site de décontamination.

Source : FRA

déséquilibre

Modifications, dans le temps ou l'espace, des capacités des forces opposées, mettant en évidence des moments ou domaines de vulnérabilité qui peuvent être exploitées par la manœuvre. Pour la manœuvre amie, ces déséquilibres peuvent constituer des points forts ou des vulnérabilités.

Source : FRA

désignation d'objectif

En défense antiaérienne, répartition des objectifs aériens entre les unités de tir ou les lanceurs.

Source : FRA

désignation des jours et des heures

Signification des appellations suivantes :

a- jour E: jour du début d'un exercice OTAN;

b- jour G: jour où est donné l'ordre, normalement à l'échelon national, de déployer une unité;

c- jour J: jour initial, ou prévu comme tel, d'une opération. Il peut coïncider avec le début des hostilités ou d'une opération quelconque;

d- jour K: jour auquel est mis en vigueur, ou doit être mis en vigueur, un système de convois sur toute

декілька проходів для евакуації з зони.

Джерело: ФР

відведення

1- Інженерна справа: Евакуювати, з мінімальними втратами якнайшвидше, всі або частину військових підрозділів, розташованих на місці чи при русі, внаслідок потрапляння на мінне поле, під обстрілом противника, створюючи одне або декілька проходів колоною для евакуації з зони.

2- Захист РХБ: Винятковий спосіб дії, що має на меті евакуювати військові підрозділи, розташовані на місці чи при русі, внаслідок РХБ атаки (радіоактивні осадки, стійкі хімічні чи біологічні речовини) щоб дозволити їм залишити заражену зону й повернутися, при нагоді, до місця знезараження.

Джерело: ФР

дисбаланс

Зміни в часі чи просторі, зміни можливостей сил противника, які демонструють моменти чи області уразливості, які можуть бути використані під час операції. Для операції своїх сил, такий дисбаланс може показати сильні та вразливі сторони.

Джерело: ФР

цілевказівка

В протиповітряній обороні, розподіл повітряних цілей між військовими підрозділами або пусковими установками.

Джерело: ФР

визначення дня та години

Значення наступних визначень:

a- день E – день початку навчань НАТО;

b- день G – день видання наказу, зазвичай на національному рівні, для розгортання військового підрозділу.

в- день J – перший день, або передбачений як такий, для проведення операції. Він може збігатися з початком військових дій або іншої операції;

г- день K – день в який запроваджується чи повинна

while opening one or several avenues of approach or evacuation corridors to get out of the zone.

Source : FRA

assist a blocked unit (to)

1- Engineer: To extract as quickly as possible and with the minimum of losses, the totality or part of a unit, stationing or moving, surprised by the presence of mines and/or submunitions, and eventually under enemy fire, by creating one or several "line ahead" lanes in order to evacuate the area.

2- NRBC defense: Exceptional COA intended to extract a unit stationing or moving, surprised by a NRBC contaminating attack (nuclear fallout, chemical persistent agent, biological agent) IOT permit its withdrawal from the contaminated area and eventually reach a decontamination site.

Source : FRA

imbalance

Modification in time and space of the opposing forces' capabilities, showing the times or domains of vulnerability which might be exploited in a maneuver. For the friendly maneuver, these imbalances can represent either strong or weak points.

Source : FRA

target designation

In air-defense, distribution of air assets between fire units or launchers.

Source : FRA

designation of days and hours

The following designations have the meaning shown:

a- D-day: the day on which an operation commences or is due to commence. This may be the commencement of hostilities or any other operation;

b- E-day: the day on which a NATO exercise commences;

c- G-day: the day on which an order, normally national, is given to deploy a unit;

d- K-day: the day on which a convoy system is introduced or is due to be

route de convois déterminée;
e- jour M: jour auquel doit ou devrait commencer la mobilisation;
f- heure H: heure à laquelle une opération ou un exercice commence ou doit commencer. Cette appellation est également utilisée comme référence pour désigner les jours ou les heures précédant ou suivant l'événement.

Source : FRA

запровадитись система конвою на протязі всього маршруту конвою;
д- день М – день в який починається чи повинна початись мобілізація;
е- година Ч – особливий час в який починається чи повинна початись операція. Це визначення використовується як посилення на день/годину після чи до події.

Джерело: ФР

introduced on any particular convoy lane;

e- M-day: the day on which mobilization commences or is due to commence;

f- H-hour: the specific time at which an operation or exercise commences, or is due to commence. This term is used also as a reference for the designation of days/hours before or after the event.

Source : FRA

désinfection (chimique ou biologique)

Procédé utilisé pour protéger tout être animé, objet ou terrain, par absorption, neutralisation ou évacuation d'agents chimiques ou biologiques.

Source : FRA

дезінфекція (хімічна чи біологічна)

Процес забезпечення захисту будь-якої особи, об'єкту чи території, за допомогою поглинання, нейтралізації, або знищення хімічних чи біологічних речовин.

Джерело: ФР

decontamination

The process of making any person, object, or area safe by absorbing, neutralizing, or removing, chemical or biological agents.

Source : FRA

désinformation

Manœuvre consistant à tromper l'ennemi en lui fournissant délibérément des informations erronées dans le but de lui faire modifier, éventuellement, son dispositif militaire.

Source : FRA

дезінформація

Маневр, який має на меті навмисно ввести в оману противника, розповсюджуючи помилкову інформацію, щоб він змінив свій бойовий порядок.

Джерело: ФР

disinformation

Maneuver consisting in misleading the enemy by deliberately providing him with false items of information, to try and make him change his military set up.

Source : FRA

désobusage

Opération ayant pour objet la recherche, l'identification, la neutralisation ou la destruction de tout engin explosif qui, après avoir été tiré, lancé ou projeté, n'aurait pas fonctionné ou aurait été abandonné sur le terrain.

Source : FRA

знищення боєприпасів, що не вибухнули

Операція, яка має на меті виявлення, розпізнавання, нейтралізацію чи знищення будь-яких вибухонебезпечних пристроїв, які були використані, кинуті, але які не функціонують або були залишені на місцевості.

Джерело: ФР

explosive ordnance disposal operation - EOD operation

Operation aimed at the detection, identification, neutralization or destruction of any explosive device which, after having been launched or projected, did not work, or was abandoned on the terrain.

Source : FRA

désorganiser

Action tactique ou effet d'un obstacle (qui intègre la planification de tirs et d'obstacles) qui disloque une formation ennemie et freine son allure, lui fait abandonner ses prévisions d'horaires, entraîne l'engagement prématuré de ses forces et/ou brise son attaque.

Source : FRA

дезорганізовувати

Тактична дія чи наслідок перешкоди (який включає планування стрільби й перешкод), яка роз'єднує ворожий підрозділ й гальмує його просування, порушує його запланований розклад, провокує передчасний вступ сил в бій й/або зриває атаку.

Джерело: ФР

disrupt

A tactical task or obstacle effect (that integrates fire planning and obstacle effort) that breaks apart an enemy's formation and tempo, interrupts the enemy's timetable, causes premature commitment of forces, and/or splinters their attack.

Source : FRA

destruction

Mise hors d'usage d'ouvrages, d'installations ou de matériels par l'emploi de moyens quelconques : feu, eau, explosifs, moyens mécaniques, etc.

Source : FRA

руйнування

Виведення з ладу укріплень, установок або матеріально-технічних засобів за допомогою будь-яких засобів: вогонь, вода, вибухонебезпечні речовини, механічні засоби тощо.

Джерело: ФР

demolition

The destruction of structures, facilities or materiel by use of fire, water, explosives, mechanical, or other means.

Source : FRA

destruction alertée

Destruction pour laquelle l'unité chargée de la réalisation a été désignée et les matériels nécessaires à sa réalisation ont été alloués dans un dépôt, ou à proximité du lieu d'emploi.

Source : FRA

destruction missile

Destruction volontaire d'un missile ou véhicule similaire pour des raisons de sécurité ou autres.

Source : FRA

destruction préliminaire

Ouvrage, autre qu'un ouvrage à destruction réservée dont la destruction est prévue et peut être mise en œuvre immédiatement après l'achèvement des travaux préparatoires à condition que l'autorisation soit déjà obtenue.

Source : FRA

destruction tactique

1- Etat d'une formation dont les pertes sont si importantes qu'elle cesse d'exister en tant que telle et que ses restes sont incapables de remplir, dans la manœuvre en cours, une mission du niveau de cette formation.

2- La destruction tactique d'une unité est obtenue par la mise hors de combat de 30% des « cibles » qui la composent.

Source : FRA

détachement

1- Partie d'une unité détachée de la formation principale pour une mission en d'autres lieux.

2- Formation temporaire de l'Armée de terre ou de mer, constituée d'unités ou de fractions d'unités de ces armées.

Source : FRA

détachement aéromobile

Formation non organique constituée à la demande dans un cadre d'emploi déterminé regroupant un ensemble de moyens aéromobiles (HLR, HAP, HAC, HM) de leurs renforcements éventuels et disposant

**заздалегідь
руйнування**

Руйнування, для яких визначено військовий підрозділ, відповідальний за виконання та необхідне устаткування. Воно було підготовлене на складі або біля місця використання.

Джерело: ФР

ліквідація ракети

Навмисне знищення балістичної ракети чи подібного пристрою в цілях безпеки чи інших обставин.

Джерело: ФР

**завчасно підготовлений до
руйнування об'єкт**

Об'єкт, відмінний від призначеного до знищення, який планується знищити та, який може бути використаний одразу після завершення підготовчих робіт, за умови що дозвіл отримано.

Джерело: ФР

**знищення об'єктів оперативно-
тактичного значення**

1- Стан військового підрозділу, втрати якого настільки суттєві, що він припиняє своє існування в такому вигляді та його залишки неспроможні виконувати завдання рівня цього підрозділу, під час поточної операції.

2- Тактичне знищення підрозділу визначається виведенням з ладу 30% його функціонального складу.

Джерело: ФР

підрозділ (загін)

1- Частина військового підрозділу відокремлена від основного формування для виконання завдання в іншому місці.

2- Тимчасове формування сухопутних чи військово-морських військ, утворене з військових одиниць цих сил чи їх частин.

Джерело: ФР

аеромобільний загін

Нештатне з'єднання, сформоване за наказом, для певного застосування, яке об'єднує аеромобільні засоби (гелікоптери вогневої підтримки, протитанкові гелікоптери, гелікоптери

підготовлене**alerted demolition**

Demolition for which the unit in charge of the implementation has been designated and the equipment needed has been prepared in a depot or near the place of use.

Source : FRA

missile destruct

Intentional destruction of a missile or similar vehicle for safety or other reasons.

Source : FRA

preliminary destruction

A target, other than reserved demolition target, which is earmarked for demolition and which can be executed immediately after preparation, provided that prior authority has been granted

Source : FRA

tactical destruction

1- State of a unit whose losses are so high that it stops existing as such, and that its remaining elements are unable to carry out a mission corresponding to the level of this unit during the current maneuver.

2- The tactical destruction of a unit is obtained through the neutralization of 30% of the "targets" it represents.

Source : FRA

detachment

1- A part of a unit separated from its main organization for duty elsewhere.

2- A temporary military or naval unit formed from other units or parts of units.

Source : FRA

airmobile detachment

Non-organic unit constituted upon request within a determined framework of employment, gathering a set of airmobile assets (light recce helicopters, close-support helicopters, antitank

des moyens de commandement et de soutien nécessaires à l'accomplissement de l'action pour laquelle il a été créé.

Source : FRA

détachement air d'adaptation (DAA)

Organisme de l'armée de l'air détaché du niveau de conception des forces aériennes et placé au niveau de conception des forces terrestres afin de faciliter l'adaptation entre ces deux grands commandements, c'est-à-dire de concourir à la bonne exécution de la mission commune.

Source : FRA

détachement d'appui

Élément de commandement spécialisé (Artillerie, Génie, Train, ALAT, Renseignement...), intégré à un CO, mis en place par les éléments organiques de la grande unité ou par l'unité chargée de fournir l'appui. Son rôle est de proposer l'emploi des moyens qui justifient sa présence dans le CO, de rédiger les ordres (ordre « AU » ou ordre « A ») destinés à informer les unités appuyées et surtout à permettre au Centre de Mise en Oeuvre de rédiger les ordres relatifs à la mise en oeuvre (ordre « DU » ou ordre « DE »). En liaison avec leur CMO, qui assure la conduite, le détachement d'appui suit l'action des moyens qu'il emploie. Certains officiers de liaison d'armée (Officier de Liaison des Forces Aériennes par exemple) ont une responsabilité comparable à celle d'un détachement d'appui, en ce qui concerne l'emploi des moyens de leur armée. La rédaction des ordres est à la charge d'organismes spécialisés compétents, extérieurs au CO.

Source : FRA

détachement d'appui spécialisé

Module d'emploi de circonstance d'une fonction opérationnelle d'appui ou d'une sous-fonction d'appui (Ex :

загального призначення) та підрозділи підсилення та яке має необхідні засоби командування для виконання завдання, для якого воно було створене.

Джерело: ФР

загін повітряного регулювання

Структура військово-повітряних сил, відокремлена від їх оперативного рівня командування та приєднана до оперативного рівня командування сухопутних військ, для того, щоб полегшити координацію між цими двома великими командуваннями, тобто сприяти успішному виконанню спільного завдання.

Джерело: ФР

загін підтримки

Частина спеціального командування (артилерія, інженерні війська, транспортні війська, військова авіація, розвідка) включена до Оперативного центру, створена зі штатних елементів з'єднання чи підрозділів відповідальних за забезпечення підтримки. Його завдання – пропонувати використання засобів, які виправдовують їх наявність в Оперативному центрі, формувати накази, мета яких інформування підтримуваних військових підрозділів, та, особливо, дозволяти центру застосування операцій видавати накази стосовно застосування. Спільно з центром підтримки операцій, який забезпечує виконання операцій підтримки, підрозділ підтримки дотримуються дії тих засобів що використовуються. Деякі офіцери зв'язку (наприклад, Офіцер зв'язку військово-повітряних сил) мають такі ж повноваження, як і підрозділ підтримки, в тому що стосується використання засобів своїх військ. Видання наказів є в компетенції спеціальних формувань, які не належать до оперативного центру.

Джерело: ФР

загін спеціальної підтримки

Модуль, який застосовується при умові наявності оперативної функції підтримки чи під-функції

helicopters, utility helicopters), and their possible reinforcements. It also has the command and support assets necessary for the accomplishment of the action for which it was set up.

Source : FRA

air coordination detachment

An organization of the Air Force sent by its operational level command and attached to the Army's operational level command in order to make easier the coordination between both these high level commands, ensuring the successful fulfillment of the joint mission.

Source : FRA

support detachment

Elements of a specialized command (Artillery, Engineer, Transportation, Army Aviation, Intelligence), incorporated in an operations center, set up by the organic elements of the major unit or by the unit in charge of performing the support mission. Its role is to suggest the use of the assets due to which it was set up, draft the annexes of the operation order dealing with support and whose purpose is to inform the supported units, and above all to enable the support operations center to draft the orders to the support elements. In conjunction with the support operations centre, responsible for the control of support operations, the support detachment monitors the operations of the support elements. Certain service liaison officers (for example, the Air Liaison Officer) have a responsibility similar to that of a support detachment, regarding the use of the assets of their service. The drafting of the orders are of the responsibility of specialized organizations, which do not belong to the operations center.

Source : FRA

specialized support detachment

Contingency employment force package for a given combat support function or sub-functions (for

géographie, NRBC, etc) d'un niveau inférieur ou égal à l'unité élémentaire. Un détachement d'appui spécialisé est organisé en une cellule de mise en œuvre (cellule ou unité élémentaire) et un Détachement de Liaison et de Mise en Œuvre (DLMO) intégré dans le PC interarmes auquel il est adapté qui permet au chef du détachement d'appui spécialisé (généralement officier supérieur ou subalterne après TC) d'exercer son commandement et son rôle de conseiller appui spécialisé du chef interarmes.

Source : FRA

підтримки (Наприклад: географія РХБЗ тощо) на рівні нижчому чи подібному його елементарній одиниці.

Підрозділ спеціальної підтримки створений з підрозділу застосування (частина чи найменша одиниця), підрозділу зв'язку та підрозділу застосування, що інтегровані до загальновійськового командного пункту до якого він був приданий, та дозволяє керівнику підрозділу спеціальної підтримки (зазвичай, старший чи молодший офіцер чи начальник) здійснювати командування й своє завдання, координувати спеціалізовану підтримку командира загальновійськового з'єднання.

Джерело: ФР

instance: geography, NRBC, etc.) at a level lower or similar to the basic unit. A specialized support detachment is made up of an implementation cell (cell or basic unit) and of the liaison and implementation team integrated within the combined arms CP it is adapted for. It enables the commander of the specialized support detachment (generally speaking a senior officer, or a junior officer after his/her command phase) to exercise command as well as play his/her part as a specialized support adviser to the combined arms commander.

Source : FRA

détachement de barrage

Détachement interarmes chargé de barrer une direction dangereuse par une manœuvre s'appuyant sur des obstacles créés à la demande, dans des délais souvent très courts.

Source : FRA

загін загороджень

Загальновійськовий підрозділ, призначений для блокування небезпечного напрямку за допомогою маневру, що спирається на перешкоди, створені за наказом, за короткий термін.

Джерело: ФР

barrier detachment

Combined arms detachment in charge of blocking a dangerous direction by means of a maneuver relying on obstacles created upon demand, often on very short notice

Source : FRA

détachement de contact

Elément mobile de réparation opérant sous la responsabilité de sa hiérarchie mis temporairement à la disposition d'une formation en vue d'une mission bien déterminée; la composition en personnels et en moyens du détachement de contact est variable en fonction de la mission.

Source : FRA

аварійно-ремонтна команда

Рухома аварійно-ремонтна структура, що діє в межах своєї підпорядкованості, тимчасово додана іншому підрозділу для чітко визначеного завдання; склад особового складу й засобів цієї структури є змінним залежно від завдання.

Джерело: ФР

contact element

Mobile repair element which remains under the responsibility of its organic commander temporarily put at the disposal of a unit for a specific mission; the organization in terms of personnel and assets of the contact element depend on the mission.

Source : FRA

détachement de liaison (DL)

Représentation d'un organisme de commandement auprès d'un autre commandement.

Son rôle est d'assurer l'information réciproque des deux parties, quant à l'emploi des unités, la situation, les possibilités d'appui et de soutien mutuels, etc.

Il a pour tâche de faciliter l'échange d'informations ou la mise en œuvre des moyens de l'organisme qu'il représente.

Composé d'un ou plusieurs cadres, il est équipé (véhicule, TSI, cartographie, armement...) par sa structure d'accueil ou son unité organique.

Source : FRA

група зв'язку

Представництво органу командування при іншому командуванні.

Його роль полягає в тому, щоб підтверджувати взаємну інформацію обох сторін, що стосується застосування військових підрозділів, положення, можливостей взаємодопомоги та підтримки, тощо. Воно створено для полегшення обміну інформацією чи використання засобів органу, який воно представляє.

Складається з одного або декількох представників та оснащено (транспортними

liaison detachment

Representation of a command organization within another command.

Its role is to ensure a reciprocal exchange of information between the two parties regarding the employment of units, the situation, the possibilities of mutual combat support and combat service support, etc.

Its task is to facilitate the exchange of information or the implementation of the assets belonging to its command of origin.

This detachment is made up of one or more cadre, it is equipped (vehicles, telecommunication

	засобами, телекомунікаційними системами, картами, озброєнням) структурою, до якої він направляється або своєю штатною структурою забезпечення. Джерело: ФР	systems, maps, armament...) by its welcoming structure or its organic unit. Source : FRA
détachement de liaison et d'observation (DLO) Ensemble des équipes de liaison et d'observation détachées auprès d'une troupe appuyée, assurant des missions de liaison, de tir et de renseignement, et commandées par un officier qui se place auprès du chef de la troupe appuyée. Source : FRA	група зв'язку та спостереження Об'єднані групи зв'язку та спостереження прикомандировані до підтримуваних сил для виконання завдань взаємодії, вогню та розвідки. Вони знаходяться під командуванням офіцера, який підпорядковується командирі сил, що підтримуються. Джерело: ФР	fire support element All the liaison and observation teams attached to supported forces, performing liaison, fire, and intelligence missions, and commanded by an officer who takes place near the commander of the supported forces. Source : FRA
détachement de liaison et d'observation dans la profondeur (DLOP) Ensemble du détachement de liaison et des équipes d'observation dans la profondeur d'un même régiment d'artillerie sol-sol. (DLOP) Source : FRA	група зв'язку та спостереження у глибині Об'єднані групи зв'язку та спостереження у глибині підрозділів противника того ж полку наземної артилерії. Джерело: ФР	in-depth fire support element All the liaison and observation teams in the depth of the same field artillery regiment. Source : FRA
détachement de liaison et de mise en œuvre (DLMO) Elément de commandement d'appui spécialisé intégré au sein d'un PC interarmes et cumulant les fonctions d'équipe de liaison et de cellule de mise en œuvre d'un détachement d'appui spécialisé. Source : FRA	група зв'язку та застосування Спеціалізований елемент командування спеціальної підтримки інтегрований до загальновійськового командного пункту, і який об'єднує функції групи зв'язку та групи підривників спеціалізованого підрозділу підтримки. Джерело: ФР	liaison and implementation detachment Specialized support command element integrated within a combined arms CP, and which works both as a liaison team and as implementation cell for a specialized support detachment. Source : FRA
détachement de liaison et de reconnaissance du génie (DLRG) Equipe du génie aux ordres d'un officier, dont le rôle est de rechercher et de transmettre le renseignement technique de l'avant, en vue de permettre au commandement de prendre au plus tôt toute décision sur l'emploi et la mise en oeuvre des moyens génie dans la conduite de la manœuvre. Source : FRA	група зв'язку та розвідки інженерних військ Група інженерних військ під командуванням офіцера, роль якого полягає у пошуку та передачі даних технічної розвідки, з метою дозволити командуванню приймати всі рішення, як найшвидше, для використання та застосування інженерних засобів, під час проведення маневру. Джерело: ФР	engineer liaison and reconnaissance team Engineer team commanded by an officer, whose role is to collect and communicate technical intelligence in the forward area, in order to enable the command authorities to take as soon as possible all decisions regarding the use and operation of engineer assets in the conduct of tactical operations. Source : FRA
détachement de liaison technique Ensemble des moyens matériels de télécommunication et personnels mis à la disposition d'un officier de liaison pour assurer ses besoins en liaison. Source : FRA	підрозділ технічного зв'язку Сукупність засобів зв'язку та особового складу надані в розпорядження офіцера зв'язку для забезпечення потреб в комунікації. Джерело: ФР	technical liaison element All the communication assets put at the disposal of a liaison officer for his communication needs. Source : FRA
détachement de mise en œuvre Détachement du génie qui a la	команда підривників Інженерний підрозділ, який має	demolition firing party Engineer detachment which has the

responsabilité technique de la réalisation d'un obstacle de manœuvre. Le chef du détachement de mise en oeuvre est subordonné au chef du détachement de protection.

Source : FRA

détachement de soutien temporaire

Détachement multifonctionnel de volume et de composition variable. Celui-ci est constitué dans le cadre du soutien d'une action particulière et limitée dans le temps (cas d'une brigade en action autonome). Ce détachement est constitué à partir d'unités de soutien de la Base logistique divisionnaire (BLD).

Source : FRA

détachement de transit interarmées aérien (DETIA)

Détachement de liaison mis en place sur le théâtre.

Source : FRA

détachement de transit interarmées de surface (DETIS)

Détachement de liaison mis en place sur le territoire d'arrivée de la projection.

Source : FRA

détachement de transit interarmées maritime (DETIM)

Détachement temporaire composé de spécialistes du transit maritime et mis en place sur la plate-forme portuaire du théâtre d'opérations pour assurer toutes les opérations de débarquement ou d'embarquement d'une force dans le cadre de l'application du SINTROPS.

Source : FRA

détachement logistique ou de soutien

Partie d'une unité détachée de la formation principale pour une mission en d'autres lieux.

Source : FRA

détachement temporaire de maintenance

Détachement regroupant des moyens de maintenance agissant sous l'autorité d'un chef désigné, au profit

технічно забезпечити виконання визначеної цілі операції. Командир команди підривників підпорядкований командирі команди забезпечення безпеки в районі підриву.

Джерело: ФР

загін тимчасової підтримки

Багатофункціональний підрозділ різного об'єму та складу. Створений для підтримки особливого завдання та обмежений в часі (наприклад самостійні дії бригади).

Такий підрозділ створений з військових одиниць підтримки бази матеріально-технічного забезпечення дивізії.

Джерело: ФР

міжвидова група транзиту авіатранспорту

Підрозділ взаємодії, створений на театрі бойових дій.

Джерело: ФР

міжвидовий підрозділ наземного транзиту

Підрозділ взаємодії, розгорнутий на території, куди прибудуть інші підрозділи.

Джерело: ФР

міжвидовий підрозділ морського транзиту

Тимчасовий підрозділ сформований з спеціалістів в сфери морського транзиту та створений на базі морського порту театру бойових дій, щоб забезпечити здійснення операції з висадки та посадки військ, коли застосовується спільна оперативна транзитна система.

Джерело: ФР

група підтримки

Частина військового підрозділу відокремлена від головного з'єднання з метою виконання завдань в інших місцях.

Джерело: ФР

тимчасовий загін технічного забезпечення

Підрозділ, що об'єднує засоби підтримки, під керівництвом призначеного керівника та для

technical responsibility of the realization of a charged demolition target. The implementation detachment commander is subordinate to the demolition guard commander.

Source : FRA

temporary support detachment

A temporary support detachment is multi-functional and has a varying volume and organization. It is made up for the support of a specific action and is limited in time (a brigade carrying out an independent action).

This detachment is organized with elements coming from support units of the division support area.

Source : FRA

joint air transit detachment

Liaison detachment positioned at the theater of operations.

Source : FRA

joint land transit detachment

Liaison detachment positioned at the theater to which the force is deployed.

Source : FRA

joint maritime transit detachment

Temporary detachment made of maritime transit specialists and set up at the seaport of the theater of operations to perform all boarding and debarkation operations of a force when the joint operational transit system is implemented.

Source : FRA

support detachment

A part of a unit separated from its main organization for duty elsewhere.

Source : FRA

temporary maintenance detachment

Detachment made of maintenance assets under the authority of a given commander, for a limited mission.

Source : FRA

d'une mission ponctuelle.

Source : FRA

виконання конкретно поставленого завдання.

Джерело: ФР

détachement temporaire de soutien

Ensemble d'éléments de soutien, de nombre et de composition variables, regroupés pour une mission donnée.

Source : FRA

тимчасовий загін технічного забезпечення

Сукупність одиниць підтримки, різної кількості та складу, об'єднаних для виконання певного завдання.

Джерело: ФР

temporary maintenance detachment

All the support elements, varying in volume and in organization, assembled for a specific mission.

Source : FRA

détachement terre d'adaptation (DTA)

Organisme de l'armée de terre détaché du niveau de conception des forces terrestres et placé au niveau de conception des forces aériennes, afin de faciliter l'adaptation entre ces deux grands commandements, c'est-à-dire de concourir à la bonne exécution de la mission commune.

Source : FRA

загін координації СВ

Структура сухопутних військ, виділена від рівня оперативного командування сухопутних сил та приєднана до рівня оперативного командування військово-повітряними силами, для того, щоб полегшити координацію між двома командуваннями, тобто сприяти кращому виконанню спільного завдання.

Джерело: ФР

army coordination detachment

An organization of the Army sent by its operational level command and attached to the Air Force's operational level command in order to make easier the coordination between both these high level commands, i.e. ensuring the successful fulfillment of the joint mission.

Source : FRA

détection

1- Découverte par un moyen quelconque de la présence d'une personne, d'une unité, d'un matériel ou de l'existence d'une activité.

La détection n'implique pas nécessairement de caractériser, d'identifier ni de localiser avec précision.

2- Electromagnétique: détection d'un moyen électronique par l'interception de ses émissions.

Source : FRA

виявлення

1- Виявлення будь-яким засобом присутності людини, військової одиниці, обладнання або існуючої діяльності.

Виявлення не передбачає обов'язкової розвідки, ідентифікації чи точної локалізації.

2- Електромагнітне виявлення: виявлення електронного засобу, за допомогою перехоплення його передач.

Джерело: ФР

detection

1- The discovery by any means of the presence of a person, a unit, an item of equipment or the existence of an adversary activity.

Detection does not necessarily imply reconnaissance, identification or precise locating.

2- Electromagnetic detection: detection of an electronic asset by the interception of his emissions

Source : FRA

détection chimique

Processus continu ou intermittent destiné à déterminer si un agent chimique est présent.

1- Détection d'alerte: destinée à faire prendre les mesures de protection.

2- Détection de contrôle: destinée à confirmer ou infirmer la présence d'agents.

3- Détection d'analyse: destinée à identifier exactement l'agent.

Source : FRA

хімічне виявлення

Безперервний або періодичний процес, який має на меті визначити наявність хімічної речовини.

1- Виявлення небезпечного рівня зараження: призначене для застосування захисних заходів.

2- Дозиметричний контроль: призначений для підтвердження чи спростування наявності хімічних речовин.

3- Виявлення для аналізу: призначене для точного ідентифікації хімічної речовини.

Джерело: ФР

chemical detection

Continuous or periodic process, aimed at determining whether a chemical substance is present or not.

1- Detection to warn: aimed at inducing to take protective measures.

2- Detection to control: aimed at confirming or invalidating the presence of agents.

3- Detection to analyze: aimed at exactly identifying the agent.

Source : FRA

détection Nucléaire, Radiologique, Biologique ou Chimique

Mise en évidence de radioactivité ou

РХБ виявлення

Виявлення присутності радіації

Nuclear, Radiological, Biological or Chemical detection

Proving the presence of radiation, or

d'un agent B ou C.

Source : FRA

détenteur

Responsable d'un matériel. On distingue:

a- le détenteur-usager: tout militaire ayant perçu ses matériels de dotation ou des matériels mis à sa disposition à titre individuel; toute personne désignée pour assurer la garde et veiller à l'entretien des matériels d'usage collectif;

b- le détenteur-dépositaire: qualification de l'officier chargé du matériel, à l'égard des matériels qu'il a pris en charge au titre du magasin du corps. Entraîne l'engagement de sa responsabilité quant à l'existence et la conservation de ce matériel, sauf fait d'un tiers, force majeure et cas fortuit.

Source : FRA

détention

Acte de retenir à des fins légales telles que poursuites judiciaires, maintien de la sécurité publique, ou en application d'une décision de justice.

Source : FRA

détérioration

Avarie imputable à une erreur d'utilisation ou d'entretien.

Source : FRA

détonateur

Artifice contenant un explosif sensible destiné à produire une onde de détonation.

Source : FRA

détour

Modification d'itinéraire par laquelle on évite des tronçons où les mouvements sont devenus difficiles ou impossibles, et destinée à maintenir la continuité du déplacement jusqu'au point de destination.

Source : FRA

détournement

Action technique consistant à modifier un itinéraire sur certains tronçons où la circulation est devenue difficile ou impossible, de

або біологічних чи хімічних речовин.

Джерело: ФР

власник

Відповідальний за матеріальну частину. Розрізняють:

а- власник-користувач: кожен солдат, який отримав інвентар, що надано в розпорядження для особистих потреб; кожна особа призначена забезпечити безпеку та збереження матеріальної частини загального користування;

б- власник-зберігач: повноваження відповідального за матеріальну частину офіцера, стосовно обладнання, яке він приймає на складах військової одиниці. Він бере на себе всю відповідальність за наявність та збереження цього обладнання, окрім випадку дії третьої особи, непереборної сили чи випадкової події.

Джерело: ФР

затримання

Акт затримання за правових обставин таких як судове переслідування, підтримка громадського порядку чи згідно судового рішення.

Джерело: ФР

пошкодження

Аварія внаслідок помилки в використанні чи технічного обслуговування.

Джерело: ФР

детонатор

Пристрій, який містить чутливу вибухову речовину, щоб викликати вибухову хвилю.

Джерело: ФР

обхідний маневр

Зміна маршруту, коли рух ускладнюється чи стає неможливим. Метою обходу є забезпечення безперервності переміщення до пункту призначення.

Джерело: ФР

зміна напрямку

Технічна дія, що полягає у зміні маршруту, на деяких ділянках якого операції з транспортування стали важкими чи неможливими.

of a B or C agent.

Source : FRA

possessor

Person responsible for equipment. The possessor can be:

a- a possessor-user: any soldier who was issued individual equipment, or equipment put at his disposal for his own individual needs, any person assigned the security and maintenance of collective equipment;

b- a possessor-depository: qualification given to the officer in charge of equipment, regarding the equipment he took over at the unit's stores. He takes full responsibility for the existence and maintenance of this equipment, except in the case of an action by a third party, an unpredictable hazard, or an accidental event.

Source : FRA

detention

The act of holding in custody for lawful purposes such as prosecution, maintenance of public safety, or pursuant to legal order.

Source : FRA

deterioration

Breakdown due to a wrong use or upkeep.

Source : FRA

detonator

A device containing a sensitive explosive intended to produce a detonation wave.

Source : FRA

detour

Deviation from those parts of a route, where movement has become difficult or impossible, to ensure continuity of movement to the destination. The modified part of the route is known as a detour.

Source : FRA

rerouting

Technical action of changing a route on certain parts of which transportation operations have become difficult or impossible, in

manière à assurer la continuité des déplacements jusqu'au point de destination prévu. La partie modifiée de l'itinéraire s'appelle déviation.

Source : FRA

détruire

1- Mission tactique réalisée dans le but de rendre une force ennemie physiquement inapte au combat à moins qu'elle ne soit reconstituée.

2- Endommager un objectif à un point tel qu'il ne peut fonctionner comme prévu ni être remis en état de fonctionnement sans qu'il soit entièrement reconstruit.

3- Dans le cadre des missions de l'aviation, la destruction nécessite une neutralisation/destruction de la force ennemie dans une proportion de 70%.

4- Pour l'artillerie, elle nécessite une neutralisation/destruction de la force ennemie de l'ordre de 30% (destruction tactique).

Source : FRA

développement

Procédures par lesquelles l'accomplissement des missions prescrites aux forces sont réalisées.

Source : UKR/OTAN

dévation

Tronçon d'itinéraire mis en oeuvre dans le cadre d'un détournement pour contourner une obstruction de l'itinéraire principal. Il fait l'objet d'une signalisation particulière.

Source : FRA

diagnostic

Analyse et évaluation des dommages d'un matériel par un spécialiste de la maintenance ou automatiquement par le matériel.

Source : FRA

diffusion

Envoi du renseignement en temps utile par tous moyens adaptés et sous une forme appropriée, à ceux qui en ont besoin.

Source : FRA

Для того, щоб гарантувати послідовність руху до пункту призначення, частина маршруту, яка була змінена, називається об'їзним шляхом.

Джерело: ФР

знищувати

1- Тактичне завдання, що полягає у фізичному виведенні з боєздатного стану сили противника до моменту, коли вони відновляться

2- Нанесення ушкоджень цілі, внаслідок яких, вона не може функціонувати, так як було сплановано та не може бути відновлена до придатного стану експлуатації без повної перебудови

3- В авіаційних завданнях, знищення сил противника передбачається на рівні 70 % від загальної кількості.

4- В артилерії, знищення сил противника передбачається на рівні 30 % від загальної кількості (тактичне знищення)

Джерело: ФР

нарошування сил та засобів

Заходи і способи нарошування сил та засобів.

Джерело: УКР/НАТО

обхідний шлях

Частина маршруту, що використовується під час здійснення обходу, з метою огинання перешкоди на головному маршруті. Цей обхідний маршрут позначається спеціальними знаками

Джерело: ФР

діагностика

Аналіз та оцінка ушкодження одиниці обладнання, що здійснюється спеціалістом з технічного обслуговування чи автоматично самою одиницею обладнання.

Джерело: ФР

розповсюдження

Регулярне надання розвідувальної інформації всіма необхідними засобами у необхідній формі і тим, хто її потребує.

Джерело: ФР

order to ensure the continuity of the movement to the destination. The part of the route which has been changed is called a diversionary route.

Source : FRA

destroy

1- A tactical task to physically render an enemy force combat-ineffective unless it is reconstituted.

2- To render a target so damaged that it cannot function as intended nor be restored to a usable condition without being entirely rebuilt.

3- In aviation missions, requires 70% incapacitation/destruction of enemy force.

4- In artillery, requires 30% incapacitation/destruction of enemy force (tactical destruction).

Source : FRA

build-up

The procedures by which the attainment of prescribed strength is achieved.

Source : UKR/НАТО

diversionary route

Part of a route used in a diversion to bypass an obstruction on the main route. This diversionary route is shown with specific signals.

Source : FRA

diagnostic – diagnosis

Analysis and assessment of the damage of an item of equipment, made by a maintenance specialist or by the item of equipment itself.

Source : FRA

dissemination

The timely conveyance of intelligence, in an appropriate form and by any suitable means, to those who need it.

Source : FRA

direction

1- Ligne idéale fixée par l'échelon supérieur suivant laquelle un chef doit s'efforcer de mener son action pour atteindre le but fixé.

2- Détermination des besoins en renseignement, établissement du plan de recherche, envoi de demandes de renseignement et d'ordres de recherche aux organismes de renseignement et contrôle permanent de la production de ces organismes.

Source : FRA

напрямок

1- Спеціальний маршрут, встановлений вищим штабом, відповідно до якого командир повинен зосередити зусилля з метою досягнення поставленої цілі.

2- З'ясування рівня потреб у проведенні розвідувальних заходів, розробка плану збору розвідувальної інформації та визначення обсягів запитів й наказів на проведення розвідки розвідувальними установами, а також здійснення постійного контролю за роботою даних установ.

Джерело: ФР

direction

1- Specific route assigned by higher HQ along which a commander is required to act for achieving a specific aim.

2- Determination of intelligence requirements, planning the collection effort, issuance of requests and orders to collection agencies and maintenance of a continuous check on the productivity of such agencies.

Source : FRA

direction d'attaque

Direction ou route spécifique que l'attaque principale ou le centre de masse du gros des forces de l'unité suivra. L'unité est réglementée, et doit attaquer conformément aux ordres et, normalement n'est pas autorisée à contourner l'ennemi.

La direction d'attaque est indiquée principalement dans le cadre d'une contre-attaque, ou encore elle permet d'assurer que les attaques d'appui contribuent le plus possible à l'attaque elle-même. (Au sein de l'OTAN, on la désigne « route de l'attaque ».) Le cas échéant, elle s'applique normalement au niveau bataillon ou aux niveaux subalternes.

La direction d'attaque est une mesure de conduite plus restrictive qu'un axe de progression et les unités ne sont pas libres de manœuvrer à l'écart de la route assignée. On l'associe habituellement aux unités d'infanterie qui mènent des opérations de nuit.

Source : FRA

напрямок наступу (атаки)

Спеціальний напрямок чи маршрут, на якому буде відбуватися головний чи масований удар військових підрозділів.

Підрозділ зобов'язується атакувати у визначеному напрямку, не маючи права обходити противника. Напрямок атаки використовується, головним чином, при контратаках або для упевнення в тому, що допоміжні атаки максимально сприяють основній (у рамках термінології НАТО використовується термін «напрямок атаки»). Може відноситися до батальйону та підрозділів нижчого рівня. Поняття напрямку атаки вужче за вістря атаки, і підрозділи не мають свободи дій у маневруванні поза зазначеним маршрутом. Зазвичай застосовується до підрозділів піхоти, що проводять нічні операції.

Джерело: ФР

direction of attack

A specific direction or route that the main attack or the centre of gravity of the unit's forces will follow. The unit is constrained, required to attack as indicated, and is not normally allowed to bypass the enemy.

The direction of attack is used primarily in counterattacks or to ensure that supporting attacks make maximal contribution to the attack. (Within NATO, it is referred to as an "attack route".) It can apply to battalion and lower levels.

Direction of attack is a more restrictive control measure than axis of advance, and units are not free to maneuver off the assigned route. It is usually associated with infantry units conducting night operations.

Source : FRA

direction de tir

Direction dans laquelle un canon, une roquette, un tube, ou un missile est pointé. Elle représente la direction de la menace principale à l'intérieur de la zone des objectifs.

Source : FRA

напрямок вогню

Напрямок на який наведена артилерійська гармата чи реактивний снаряд. Він представляє собою лінію найбільшої загрози в цільовій зоні.

Джерело: ФР

direction of fire

The direction on which a cannon, rocket, gun, or missile is laid. It represents the direction to the most significant threat in the target area.

Source : FRA

direction du vent résultant

Direction moyenne du vent indiquant, pour la prévision de zone

напрямок попутного вітру

Загальний напрямок вітру, що використовується для оцінки

downwind direction

General direction of the wind giving, for the hazard area

de danger, le déplacement du nuage.

Source : FRA

direction générale des opérations

Autorité, responsabilités et activités des commandants militaires pour la direction et la coordination des forces et pour la mise en oeuvre des ordres relatifs à l'exécution des opérations. Terme connexe : commandement et conduite des opérations (C2).

Source : FRA

direction principale du tir (PDF)

Direction du tir assignée ou désignée comme direction principale vers laquelle une arme sera orientée. Cette direction est déterminée en se fondant sur l'ennemi, la mission, le terrain et la capacité des armes.

Source : FRA

directive

1- Pièce de correspondance militaire donnant des instructions générales ou ordonnant une action déterminée.

2- Plan destiné à être mis en oeuvre sur un ordre ultérieur ou dans l'éventualité d'une circonstance donnée.

3- D'une manière générale, toute communication donnant naissance ou définissant une action à entreprendre, une ligne de conduite, une procédure de travail.

Source : FRA

directive administrative et logistique (DAL)

La directive administrative et logistique est une annexe de l'ordre d'opération émis par l'EMA. Cette annexe détaille les mesures de déploiement du dispositif logistique ainsi que les mesures propres à chaque domaine du soutien. Cette directive générale est complétée en tant que de besoin par les ordres administratifs et logistiques (OAL) émis par les états-majors d'armées et les directives particulières émises par les directions des services interarmées. Elle comprend huit chapitres:

- a- objectif du soutien;
- b- conception générale du soutien;
- c- soutien sanitaire;

зони ризику, руху хмар.

Джерело: ФР

загальне операціями

Обов'язки та кроки командирів, вжиті для спрямування та координації сил та введення в дію наказів (розпоряджень) з приводу ведення операцій.

Джерело: ФР

основний напрямок вогню

Напрямок удару, визначений чи зазначений, як основний напрямок, на який буде спрямована зброя. Він визначається на основі даних про противника, завдання, території та здатності зброї.

Джерело: ФР

директива

1- Військовий документ, який визначає загальні інструкції чи дає вказівку здійснити спеціальну дію.

2- План призначений для втілення наказу, розробленого раніше чи у випадку виникнення не передбачуваних обставин.

3- В широкому значенні, будь-яка інформація, що вводить у курс справ або спрямовує дію, поведінку чи процедуру.

Джерело: ФР

адміністративно-тилова директива

Адміністративно-тилова директива є додатком до оперативного наказу, підготовленого генеральним штабом. Цей додаток деталізує заходи з розміщення системи логістики так само як і міри для кожної сфери підтримки. Ця загальна директива доповнюється, якщо виникає потреба, вказівками служби військової підтримки, що готуються штабами різноманітних родів військ та спеціальними. Інструкціям, що підготовлені управліннями об'єднаних служб. Вона охоплює 8 статей:

- a- ціль підтримки;
- б- загальна концепція підтримки;

estimation, the movement of the cloud.

Source : FRA

overall control of operations

Authority, responsibilities, and activities of military commanders for the direction and coordination of forces and for the implementation of orders related to the conduct of operations.

Source : FRA

principal direction of fire (PDF)

The direction of fire assigned or designated as the main direction in which a weapon will be oriented. It is selected based on the enemy, mission, terrain, and weapons capability.

Source : FRA

directive

1- A military communication in which policy is established or a specific action is ordered.

2- A plan issued with a view to putting it into effect when so directed, or in the event that a stated contingency arises.

3- Broadly speaking, any communication which initiates or governs action, conduct, or procedure.

Source : FRA

combat service support instruction

The combat service support instruction is an annex to the operation order prepared by the Defense Staff. This annex details the measures for the deployment of the logistic set-up as well as the measures specific to each domain of support. This general instruction is complemented, if needed, by the combat service support orders prepared by the staffs of the various armed forces and the specific instructions prepared by the directorates of the joint services. It comprises eight chapters:

- a- the objective of support;
- b- the overall concept of support;
- c- health-care;
- d- POL support;

d- soutien pétrolier;
e- soutien postal;
f- dispositions administratives;
g- dispositions juridiques;
h- dispositions et procédures particulières.

Source : FRA

в- медична служба;
г- підтримка паливно-мастильними матеріалами;
д- поштова підтримка;
е- адміністративні розпорядження;
ж- юридичні розпорядження;
з- спеціальні розпорядження та процедури.

Джерело: ФР

e- postal support;
f- administrative arrangements;
g- legal arrangements;
h- specific arrangements and procedures.

Source : FRA

directive amphibie initiale

Dans le cadre d'une opération amphibie, directive reçue par le commandant de la force amphibie (CATF : Commander amphibious task force). Cette directive définit les objectifs à atteindre, les moyens affectés, l'organisation du commandement, l'AOA (aire des objectifs de l'opération amphibie) et les éléments concernant la fin de l'opération.

Source : FRA

розпорядження на проведення амфібійної операції

Розпорядження, у рамках десантних операцій, отримане командиром десантної групи спеціального призначення. Це розпорядження містить цілі операції, які переслідують військові сили, організацію командування, цільову зону десантної операції, вимоги, що відносяться до закінчення операції.

Джерело: ФР

initial amphibious instruction

In an amphibious operation, instruction received by the commander of the amphibious task force. This instruction describes the goals of the operation, the forces to be used, the command organization, the amphibious operation target area and requirements related to the end of the operation.

Source : FRA

directive aux services

Document destiné à mettre les directeurs de services au courant de la manœuvre envisagée, à leur fixer des objectifs logistiques généraux et à provoquer leurs propositions pour la mise en oeuvre de leurs services, compte tenu du but de la manœuvre et de son découpage en phases « espace-temps ».

Source : FRA

розпорядження службам

Документ, метою якого є інформування начальників служб про заплановані маневри з метою зазначення їм загальних логістичних цілей й отримання їхніх пропозицій з приводу засобів та їх застосування, беручи до уваги мету маневру та його часово-просторові фази.

Джерело: ФР

instruction to services

Instruction whose purpose is to inform the directors of the services of the maneuver which is being considered, to give them overall logistical objectives, and to initiate their suggestions for the implementation of their assets, taking into account the goal of the maneuver and its "time-space" phasing.

Source : FRA

directive de communication

Document élaboré par l'autorité de décision et fixant, pour un sujet particulier, les éléments de langage et les règles à respecter en matière de communication avec les médias.

Source : FRA

інструкція зі зв'язків з громадськістю

Документ, виданий компетентним органом, що присвячений спеціальній темі, та вказує на використання спеціальних елементів мови та правил, які потрібно використовувати під час спілкування з засобами масової інформації.

Джерело: ФР

public relations instruction

Document written by the deciding authority and setting on a specific subject, the wording to be used and the rules which have to be followed when communicating with the media.

Source : FRA

directive opérationnelle (OTAN)

Dans le cadre des directives générales issues du processus de planification opérationnelle, instructions spécifiques que donne un commandant à ses subordonnés et dans lesquelles il précise ses orientations et ordonne une action déterminée.

Source : FRA

оперативна інструкція

У рамках загальних директив, які розробляються в процесі оперативного планування, спеціальна інструкція, що надається командиром своїм підлеглим, де він формулює свої вказівки й накази з приводу зазначеної дії.

Джерело: ФР

operational instruction (OI) (NATO)

Within the framework of the general guidelines originating from the operational planning process, specific instruction given by a commander to his subordinates, whereby he states his orientations and orders a given action.

Source : FRA

discrimination des objectifs

Aptitude d'un système d'armes à identifier ou engager l'un quelconque de plusieurs objectifs simultanés.

Source : FRA

dislocation

Effet recherché par les tirs d'artillerie appliqués sur les éléments d'attaque ou de contre-attaque ennemis en vue de les dissocier, de ralentir leur progression et de briser leur élan.

Source : FRA

dispersion

1- Étalement ou séparation des troupes, du matériel, des établissements ou des activités normalement concentrés dans certaines zones, pour réduire leur vulnérabilité.

2- En parachutage, éparpillement du personnel ou du matériel sur la zone de largage.

3- En contrôle naval, attribution à un navire d'un nouveau poste de mouillage situé dans la périphérie de la zone portuaire ou au voisinage du port en vue d'assurer sa sécurité et de minimiser les risques d'avarie en cas d'attaque.

Source : UKR/OTAN

dispersion

1- Etalement ou séparation des troupes, du matériel, des établissements ou des activités normalement concentrés dans certaines zones, pour réduire leur vulnérabilité.

2- En parachutage, éparpillement du personnel ou du matériel sur la zone de largage.

Source : FRA

dispersion

1- Répartition autour du point moyen des impacts de bombes ou de projectiles lâchés ou tirés dans des conditions identiques.

2- En artillerie antiaérienne, répartition des coups en portée et en direction autour du point moyen

розпізнавання цілі

Здатність системи зброї визначати одну ціль з-поміж чисельних наявних цілей.

Джерело: ФР

порушення бойових порядків

Ефект, на досягнення якого спрямовані артилерійські удари, що застосовуються під час атаки чи контратаки підрозділів (елементів противника) з метою їхньої дезорганізації бойових порядків, гальмування та порушення темпу руху.

Джерело: ФР

розосередження

1- Розміщення невеликими частинами або роз'єднання військ, бойової техніки або організацій, зосереджених, як правило, в обмежених за площею районах, з метою підвищення їх живучості.

2- При десантуванні з повітря - розсіювання особового складу або бойової техніки при приземленні в зоні викиду.

3- При військово-морському контролі над торговим судноплавством - переведення судна на нову якірну стоянку, розташовану в межах акваторії порту або поблизу порту, з метою забезпечення його безпеки і зниження можливості пошкоджень у випадку нападу.

Джерело: УКР/НАТО

розосередження

1- Розтягування чи поділ підрозділів, бойової техніки, чи дій, які зазвичай концентруються на обмежених ділянках, з метою зменшення їх вразливості.

2- При десантуванні, розосередження особового складу чи/й вантажу у зоні висадки

Джерело: ФР

розсіювання

1- Наявність відносно середньої точки ударів бомб та реактивних снарядів, скинутих чи випущених за ідентичних умов

2- У протиповітряній обороні удари прямо та під кутом горизонтального наведення

target discrimination

The ability of a weapon system to identify or engage any one target when multiple targets are present.

Source : FRA

disruption

Effect sought by artillery fires, applied on attacking or counterattacking enemy elements in order to separate them, to slow them down and to break their tempo.

Source : FRA

dispersion

1- The spreading or separating of troops, materiel, establishments, or activities which are usually concentrated in limited areas to reduce vulnerability.

2- In airdrop operations, the scatter of personnel and/or cargo on the drop zone.

3- In naval control of shipping, the reberthing of a ship in the periphery of the port area or in the vicinity of the port for its own protection in order to minimize the risk of damage from attack.

Source : UKR/NATO

dispersion

1- The spreading or separating of troops, materiel, establishments, or activities which are usually concentrated in limited areas to reduce vulnerability.

2- In airdrop operations, the scatter of personnel and/or cargo on the drop zone.

Source : FRA

dispersion

1- A scattered pattern of hits around the mean point of impact of bombs and projectiles dropped or fired under identical conditions.

2- In anti-aircraft gunnery, the scattering of shots in range and deflection about the mean point of

d'éclatement.

3- En guerre chimique et biologique, dissémination d'agents sous forme de liquide, de vapeur ou d'aérosol.

Source : FRA

disponibilité

Durée dans laquelle une unité sera prête pour le déploiement afin d'effectuer ses différents types de tâches.

Source : UKR/OTAN

disponibilité au combat / prêt au combat

Statut des forces qui leur permettent de commencer des opérations de combat et d'accomplir leurs missions dans un temps donné. Dans les forces armées, il est habituel d'appliquer plusieurs niveaux de disponibilité au combat. Le niveau de disponibilité en temps de paix prévoit une transition opportune pour le passage sur pied de guerre, le déploiement et l'engagement. L'accroissement de la disponibilité au combat dans des formations et les unités (bâtiment) est ou bien graduel allant du niveau le plus bas au plus haut, ou bien directement au plus haut niveau, s'affranchissant des étapes intermédiaires. Celle-ci est réalisée par une gamme de mesures couvrant tant l'organisation et la mobilisation, que des mesures techniques et autres, selon un calendrier établi. Pour un haut niveau de disponibilité au combat, il est demandé aux forces le temps le plus court pour être prêt au combat. Le niveau le plus haut de disponibilité est la disponibilité immédiate à l'action de combat.

Source : UKR/OTAN

disponibilité d'une unité

Délai de mise sur pied et de formation accordé à une unité avant son acheminement et son déploiement en vue d'exécuter la mission type pour laquelle elle est conçue et équipée.

Source : FRA

відповідно до середньої точки вибуху

3- У військових діях з використанням хімічної та біологічної зброї розсіювання речовин у формі рідини, пару чи аерозолів.

Джерело: ФР

термін готовності

Термін, протягом якого частина приводиться в готовність для розгортання і виконання поставленого перед нею основного функціонального завдання.

Джерело: УКР/НАТО

бойова готовність

Стан військ (сил), що дозволяє їм у встановлений термін розпочати бойові дії та успішно виконувати бойові завдання. У ЗС як правило передбачено мати кілька ступенів (рівнів) бойової готовності. В мирний час ступінь бойової готовності забезпечує своєчасний перехід військ (сил) з мирного на воєнний стан, розгортання та вступ у війну. Нарощування бойової готовності з'єднань, частин (кораблів) здійснюється приведенням їх, як послідовно від нижчого до вищого ступеня бойової готовності, так і безпосередньо у вищий ступінь бойової готовності, без проміжних ступенів, шляхом проведення комплексу організаційних, мобілізаційних, технічних та інших заходів у встановлений планами термін.

Чим вище ступінь бойової готовності військ (сил), тим менше часу потрібно їм для підготовки до виконання бойових завдань. Найвищий ступінь бойової готовності визначається здатністю військ (сил) до негайного виконання бойових завдань.

Джерело: УКР/НАТО

готовність підрозділу

Часові рамки для збору та відправки підрозділу перед його перекиданням та розміщенням для проведення типової задачі, з метою проведення якої він був створений та оснащений.

Джерело: ФР

explosion.

3- In chemical and biological warfare, the dissemination of agents in liquid, vapour or aerosol form.

Source : FRA

availability

The timescale within which a unit will be ready for deployment to carry out its type task.

Source : UKR/NATO

combat readiness / combat ready

The status of forces that enables them to begin combat operations and to accomplish their missions within a prescribed period. In the armed forces, it is usual to apply several levels of combat readiness. The peacetime readiness level provides for a timely transition to a war footing, deployment and engagement. The build-up of combat readiness in formations and units (ships) is either gradual from the lowest level to the highest, or straight to the highest, by-passing the intermediate stages. This is achieved by a range of measures covering organization and mobilization, as well as technical and other measures, according to an established timetable. The higher level of readiness, the less time forces require to prepare for action. The highest level of combat readiness is readiness for immediate action.

Source : UKR/NATO

availability (NATO) - readiness

Timescale for the set up and training of a unit before its transportation and deployment, in order for it to carry out the type mission for which it was created and equipped.

Source : FRA

disponibilité opérationnelle

1- Des personnels d'une formation: degré de réalisation quantitative et qualitative des effectifs d'une formation.

2- Des matériels d'une formation: pourcentage des matériels d'une formation pouvant être utilisé dans un délai donné (matériels présents et en état).

Source : FRA

бойова готовність; наявність сил та засобів

1- Стосовно особового складу підрозділу: рівень кількісної та якісної присутності сил підрозділу

2- Стосовно озброєння підрозділу: відсоток одиниць озброєння підрозділу, які можуть бути використані за визначений період часу (озброєння, яке є в наявності і знаходиться в придатному стані).

Джерело: ФР

combat readiness

1- Of the personnel of a unit: rate of quantitative and qualitative presence of a unit's strength.

2- Of the equipment of a unit: percentage of the items of equipment of a unit which can be used within a given timeframe (equipment which is present and in good shape).

Source : FRA

disponibilité technique admissible

Pour une formation donnée, c'est le pourcentage minimal admissible de matériels techniquement disponibles pour assurer une mission déterminée avec une efficacité donnée.

Source : FRA

припустима наявність технічних засобів

Відповідно до визначеного підрозділу, мінімальний прийнятний відсоток необхідного обладнання (устаткування) необхідного для виконання визначеного завдання з необхідною ефективністю.

Джерело: ФР

accepted serviceability

For a given formation, minimum accepted percentage of serviceable equipment needed to accomplish a specific mission with a given efficiency.

Source : FRA

disponibilité technique immédiate

Pour un ensemble de matériels d'un même type, rapport exprimé en pourcentage du nombre de matériels immédiatement disponibles au nombre de matériels réalisés. Les matériels disponibles sont ceux qui ont la capacité à assurer immédiatement toutes les fonctions définies par la fiche de caractéristiques militaires.

Source : FRA

безпосередня наявність технічних засобів

Стосовно групи озброєння одного типу відсоток кількості обладнання, наявного на даний момент відносно до загальної кількості всього парку обладнання. Наявним обладнанням є те обладнання, яке відразу виконує всі функції, зазначені у списку тактико-технічних характеристик.

Джерело: ФР

immediate serviceability

For a group of equipment of the same kind, percentage of the number of equipments immediately available to the number in fleet. The equipments available are those which can immediately perform all the functions described in the military characteristics sheet.

Source : FRA

disponibilité technique moyenne

Sur une période donnée, moyenne des disponibilités techniques (immédiate, opérationnelle...).

Source : FRA

середня ремонтнопридатність

Під час визначеного періоду, середня кількість різного придатного для експлуатації обладнання (безпосереднього, оперативного ...).

Джерело: ФР

average serviceability

During a given period, average of the different service abilities (immediate, operational...).

Source : FRA

disponibilité technique opérationnelle

Pour un ensemble de matériels d'un même type, d'une unité, pour une mission donnée, rapport exprimé en pourcentage du nombre de matériels disponibles opérationnellement à un instant donné au nombre de matériels réalisés dans cette unité. Les matériels disponibles opérationnellement sont ceux qui ont la capacité à assurer immédiatement les fonctions essentielles nécessaires à la réalisation de cette mission.

Source : FRA

оперативна наявність технічних засобів

Сукупність групи (виду) обладнання одного типу у визначеному підрозділі, відсоток кількості оснащення, що знаходиться в боєздатному стані у зазначений час для експлуатації у складі цього підрозділу. Придатним до експлуатації обладнанням є те, яке відразу спроможне виконувати всі функції, необхідні для виконання завдання.

Джерело: ФР

operational serviceability

For a group of equipment of the same kind, in a given unit and for a specific mission, percentage of the number of equipments operationally available at a given time for operations to the number in fleet in this unit. The equipments operationally available are those which can immediately perform all the functions essential to the accomplishment of the mission.

Source : FRA

dispositif

Agencement des différentes fractions d'une troupe répartie sur le terrain.

Source : FRA

бойовий порядок

Організація різних частин підрозділу, розміщеного по місцевості.

Джерело: ФР

disposition - layout

Organisation of the different parts of a troop spread out on the terrain.

Source : FRA

dispositif

Répartition des éléments d'un commandement à l'intérieur d'une zone: elle donne habituellement l'emplacement exact de chaque poste de commandement d'unité et l'articulation des forces qui lui sont subordonnées.

Source : FRA

розташування

Розподіл структур командування в межах зони. Зазвичай визначене розташування кожного командного пункту підрозділу та розміщення сил, що йому підпорядковані.

Джерело: ФР

disposition - layout

Distribution of the elements of a command within an area, usually the exact location of each unit headquarters and the deployment of the forces subordinate to it.

Source : FRA

dispositif d'adaptation

Moyen de télécommunication le plus souvent destiné à:

- a- rendre les supports compatibles avec les moyens d'exploitation;
- b- rendre compatibles des supports différents;
- c- constituer plusieurs voies sur un même support.

Source : FRA

адаптер

Телекомунікаційний засіб, що частіше за все, призначений для:

- а- надання можливості сумісності з обладнанням, що використовується.
- б- сумісності різного обладнання;
- в- різних видів підключення одного пристрою.

Джерело: ФР

adaptation device

Telecommunication asset the most often used:

- a- make a transmission medium compatible with the operating system;
- b- make compatible different transmission media;
- c- divide a same transmission medium between many channels.

Source : FRA

dispositif de guidage par laser

Dispositif muni d'un chercheur laser fournissant les éléments de trajectoire nécessaires au système de commande d'un missile, d'un projectile ou d'une bombe.

Source : FRA

пристрій лазерного наведення

Пристрій оснащений лазерним шукачем з метою обрахування величини траєкторії для використання у системах управління ракетами, реактивними снарядами чи бомбами.

Джерело: ФР

laser guidance unit

A system fitted with a laser seeker to compute trajectory data for use by the control system of a missile, projectile or bomb.

Source : FRA

dispositif de sécurité

Dispositif qui rend impossible tout fonctionnement accidentel.

Source : FRA

запобіжний механізм

Пристрій, що попереджає непередбачене приведення у дію.

Джерело: ФР

safety and arming mechanism

A device which prevents unintentional functioning.

Source : FRA

dispositif en profondeur

Dispersion de forces dans la profondeur de combat ou de l'ordre opérationnel de bataille en un ou plusieurs échelons: premier échelon, deuxième échelon, etc.

Source : UKR/OTAN

ешелонування військ

Розосереджене по глибині розташування військ (сил) у бойовому порядку або оперативній побудові. У бойовій (оперативній) побудові може бути один або декілька ешелонувальних військ, розташованих один за одним: перший ешелон, другий ешелон і. т. д.

Джерело: УКР/НАТО

disposition in depth

The dispersal of forces in depth in combat deployment or operational order of battle as one or more echelons: first echelon, second echelon, etc.

Source : UKR/NATO

dissimulation

Composante de la déception (mesures passives) ayant pour effet de soustraire les forces amies et leurs mouvements aux investigations de l'adversaire.

Source : FRA

маскування

Частина дій з введення в оману, що мають на меті укриття своїх сил та їх пересування від виявлення противника.

Джерело: ФР

concealment

Part of deception (passive measures) aiming at preserving friendly forces and their movements from the opponent's investigations.

Source : FRA

dissimulation et déception

Mesures visant à dissimuler à l'ennemi des forces et des installations, à embrouiller l'ennemi quant à la présence, la position, la puissance, la condition, les activités et les intentions des forces concernant les plans de leurs commandements. C'est une forme d'appui tactique ou opératif, contribuant à la surprise dans le combat et aidant au maintien de l'efficacité de combat des troupes et l'augmentation de leur capacité de survie. Elles peuvent être stratégiques, opératives ou tactiques, en fonction de l'échelle et de la nature des missions. La dissimulation et la déception peuvent impliquer la manipulation des émissions audiovisuelles, ou radiophoniques, radar, des signaux acoustiques ou hydroacoustiques, selon les méthodes de collecte de renseignement de l'ennemi. L'effet maximal est réalisé par l'utilisation simultanée de la dissimulation et la déception contre toutes les sources de renseignement de l'ennemi.

Source : UKR/OTAN

dissolution d'unité

Opération décidée par le ministre visant à mettre fin à l'existence d'une formation. Elle est précédée d'une revue d'effectifs. Elle est constatée par un procès-verbal qui fixe la destination à donner aux personnels, aux animaux, aux denrées et aux matériels.

Source : FRA

distance

1- Distance amortissante : distance minimale devant séparer deux véhicules qui se suivent. Exprimée en mètres, elle est de l'ordre du double de la vitesse exprimée en kilomètres.

2- Distance de sécurité : distance entre deux véhicules qui se suivent, fixée par le commandement en fonction d'impératifs tactiques. Elle ne peut, en marche, être inférieure à la distance amortissante. Elle est conservée à l'arrêt, sauf ordre contraire.

Source : FRA

маскування

Комплекс заходів, спрямованих на приховання від противника військ (сил) і об'єктів, введення його в оману щодо наявності, розташування, складу, стану, дій і намірів військ (сил), а також планів командування; вид бойового (оперативного) забезпечення. Маскування сприяє досягненню раптовості дій військ (сил), зберіганню їх боєздатності і підвищенню живучості. За масштабом застосування і характером завдань поділяється на стратегічне, оперативне і тактичне; за засобами розвідки противника - на оптичне, теплове, радіолокаційне, радіо- та радіотехнічне, звукове (акустичне), гідроакустичне та ін. Найбільший ефект досягається при одночасному застосуванні маскування проти всіх засобів розвідки противника.

Джерело: УКР/НАТО

розформування частини

Дія, що є результатом наказу міністра та має на меті припинення існування підрозділу.

Аналіз потреби у військовій силі виконується завчасно. Таке розформування підтверджується протоколом, який визначає куди надсилаються особовий склад, тварини, продукти харчування та обладнання.

Джерело: ФР

відстань

1- Мінімальна відстань: мінімальна відстань між двома транспортними засобами, що йдуть один за одним. Виражена у метрах, вона вдвічі більша з швидкість, виражену в кілометрах

2- Відстань безпеки: відстань між двома транспортними засобами, які йдуть один за одним, що визначається командиром, відповідно до тактичних потреб. Під час руху, вона не повинна бути меншою за мінімальну відстань. Під час зупинки, транспортні засоби

concealment and deception

Measures aimed at concealing forces and installations from the enemy, confusing the enemy as to the presence, position, strength, condition, activities and intentions of the forces concerned and the plans of their commanders. It is a form of tactical or operational support, contributing to surprise in combat and helping to maintain the combat effectiveness of troops and to increase their ability to survive. It may be strategic, operational or tactical, according to scale and the nature of the missions. Concealment and deception may involve the manipulation of optical or heat emissions or radio, radar, acoustic or hydroacoustic signals, depending on the enemy's intelligence collection methods. The maximum effect is achieved by the simultaneous use of concealment and deception against all enemy intelligence-gathering resources.

Source : UKR/NATO

disbanding of unit

Operation ordered by the minister, aimed at ending the existence of a unit. A survey of the strengths needs to be accomplished beforehand. This disbanding is formalized by a report which determines where the personnel, animals, food and equipment are to be sent.

Source : FRA

distance

1- Absorption distance: minimum distance between two vehicles which are following one another. Given in meters, it is about two times the speed in kilometres per hour.

2- Security distance: distance between two vehicles which are following one another, determined by the commander according to tactical necessities. On the move, it cannot be smaller than the absorption distance. When stopped, vehicles maintain the same distance, except otherwise

	підтримують ту ж саму дистанцію, окрім випадків коли змінюється наказ. Джерело: ФР	ordered. Source : FRA
distance d'appui	дальність підтримки	supporting range
La distance d'une unité pouvant être géographiquement séparée d'une deuxième unité, mais qui reste encore dans la portée maximale des systèmes d'arme à feu indirects de la deuxième unité. Source : FRA	Відстань, якою один підрозділ може бути географічно відділений від іншого підрозділу. Вона залишається в рамках максимальної відстані непрямого вогню другого підрозділу. Джерело: ФР	The distance one unit may be geographically separated from a second unit, yet remain within the maximum range of the second unit's indirect fire weapon systems. Source : FRA
distance de combat	бойова дальність	battle distance
Distance correspondant à la hausse de combat. Source : FRA	Відстань, що відповідає постійному прицілу. Джерело: ФР	Distance of the battle sight. Source : FRA
distance de détection	дальність виявлення	acquisition range
Distance à laquelle un capteur est capable, avec une certaine probabilité, de détecter un vecteur aérien. Source : FRA	Відстань, на яку датчик може виявити, на достатньому рівні, напрямку польоту. Джерело: ФР	Distance at which a sensor can reasonably detect an air vector. Source : FRA
distance maximale de tir	максимальна дальність стрільби	maximum range
Distance au-delà de laquelle la probabilité d'atteinte est insuffisante pour engager un objectif de dimensions données. Source : FRA	Відстань, поза якою ймовірність ураження цілі є мінімальною при використанні певного типу озброєння. Джерело: ФР	Distance beyond which the probability to reach a target with given dimensions is too low to engage it. Source : FRA
distance minimale de sécurité (DMS)	мінімально безпечна відстань	minimum safe distance
Distance nécessaire entre le point zéro désiré et les troupes amies pour que celles-ci n'encourent pas un risque supérieur à celui fixé par le commandement. Cette distance est égale à la somme du rayon de sécurité et de la marge de sécurité. Source : FRA	Мінімальна відстань між епіцентром вибуху та власними військами, яка гарантуватиме, що вони не підпадуть під вплив вибуху, залишаючись в межах території, визначеної наказом. Така відстань є рівною до суми радіусу безпеки та буферної зони. Джерело: ФР	The minimum distance between desired ground zero and friendly troops, which will ensure that they encounter a risk staying within the limits determined by command. It is the sum of the radius of safety and the buffer distance. Source : FRA
distance pratique de tir	практична дальність стрільби	effective range
Distance en deçà de laquelle la probabilité d'atteinte sur la cible principale est supérieure à 0,5. Source : FRA	Відстань, поза якою вірогідність ураження цілі є вищою за 0.5. Джерело: ФР	Distance short of the probability of hitting the main target is higher than 0.5. Source : FRA
distribution	розподіл постачання	distribution - delivery
Ensemble des opérations visant à mettre à la disposition des utilisateurs les ressources qui leurs sont nécessaires. Source : FRA	Сукупність заходів (операцій), що має на меті розподіл ресурсів, які потребують користувачі. Джерело: ФР	All operations aimed at placing at the disposal of users the resources they need. Source : FRA
district de base de transit	транзитний район	intermediate staging base district
Organisme subordonné au commandant de la base de transit,	Структура, підпорядкована командирі транзитної бази,	Organization subordinate to the commander of the intermediate

adapté à un ensemble de ports et de plages (district portuaire) ou à un ou plusieurs aéroports (district aéroportuaire).

Source : FRA

diversion

1- Action d'éloigner l'attention et les forces d'un ennemi du lieu de l'opération principale.

2- Attaque, alerte ou feinte destinée à détourner l'attention. *Terme connexe*: démonstration.

Source : FRA

diversion (faire)

Attirer les moyens de l'adversaire vers une zone ou un point différent de celui sur lequel on compte exercer l'effort principal.

Source : FRA

division

Grande unité organique ou opérationnelle articulée en plusieurs brigades interarmes qu'elle commande, appuie et soutient grâce à ses Eléments de Commandement Appui Soutien Divisionnaires (ECASD).

Composante d'un état-major de niveau 1 ou 2.

Source : FRA

doctrine

Principes fondamentaux qui guident les forces armées dans la poursuite d'un objectif. Ces principes sont impératifs, mais leur application requiert du jugement.

Source : FRA

doctrine d'emploi

Expression, à un moment donné, des principes fondamentaux selon lesquels les armées entendent s'organiser, s'entraîner, et s'engager dans les différents types d'opérations possibles pour remplir avec succès les missions susceptibles de leur être confiées.

Source : FRA

documentation opérationnelle

A chaque étape du processus d'élaboration des ordres correspondent des documents opérationnels produits par l'état-major et les subordonnés.

Source : FRA

пристосована до ряду портів та портових районів або до одного чи більше аеропортів

Джерело: ФР

обхідний маневр

1- Дія, що спрямована на відвертання уваги ворожих сил від мети операції.

2- Атака, тривога, чи фальшивий маневр, який відвертає увагу. *Пов'язаний термін*: демонстрація.

Джерело: ФР

відволікаючі дії

Відволікання засобів противника до території чи позиції, на якій не буде спрямовано основні зусилля операції.

Джерело: ФР

дивізія

Штатне або оперативне з'єднання, сформоване з декількох загальновійськових бригад. Воно здійснює командування, забезпечує військову підтримку та тилове забезпечення завдяки своїм дивізіонним структурам командування, підтримки, забезпечення. Складається з штабу 1-го або 2-го рівня.

Джерело: ФР

доктрина

Основні принципи, якими керуються збройні сили при виконанні ними своїх завдань. Ці принципи є обов'язковими, але їх застосування вимагає попереднього вивчення.

Джерело: ФР

доктрина застосування

Формулювання, у визначений момент, головних принципів, згідно з якими збройні сили повинні реорганізуватися, підготуватися та взяти участь в різних операціях, з метою успішного виконання покладених на них завдань.

Джерело: ФР

оперативна документація

На кожному рівні процесу розробки та прийняття рішень, оперативні документи, що складаються штабом та його підлеглими.

Джерело: ФР

staging base, adapted to a group of ports or beaches (port district) or one or more airports (airport district).

Source : FRA

diversion

1- The act of drawing the attention and forces of an enemy from the point of the principal operation.

2- An attack, or alarm, or feint which diverts attention. *Related term*: demonstration.

Source : FRA

diversion (create a)

Drawing the enemy assets towards an area or position which is not the one on which one wants to exercise ones main effort.

Source : FRA

division

Major organic or operational unit made up of several combined arms brigades. It commands, provides combat support and combat service support to these brigades owing to its Division Command Support Elements.

A subdivision of a level 1 or 2 Staff.

Source : FRA

doctrine

Fundamental principles by which the military forces guide their actions in support of objectives. It is authoritative but requires judgement in application.

Source : FRA

employment doctrine

Expression, at a given point in time, of the fundamental principles based on which the armed forces intend to organize, train and commit themselves in the various possible types of operations in order to successfully carry out the missions they might be entrusted with.

Source : FRA

operational documentation

At each stage of the order elaboration process, there are operational documents produced by the staff and its subordinates.

Source : FRA

domaine d'emploi des forces

Cadre dans lequel s'inscrit l'emploi des moyens conventionnels des forces armées. On distingue:

- a- la protection;
- b- la prévention;
- c- l'action.

Source : FRA

domaine de spécialité

Grand corps de métier, se rapprochant d'une notion de carrière. Se caractérise par le fait qu'il offre d'une manière générale des itinéraires professionnels continus et complets.

Source : FRA

domaine logistique

Partie spécialisée de la fonction opérationnelle « soutien logistique ». Sept domaines ont été identifiés:

- a- administration;
- b- acheminement;
- c- maintenance;
- d- soutien sanitaire;
- e- soutien de l'homme;
- f- soutien pétrolier;
- g- soutien au stationnement.

Source : FRA

dominer

Se placer dans une position à partir de laquelle il sera possible de menacer ou de frapper de façon rapide et décisive.

Source : FRA

dommage

Ensemble des effets d'une explosion nucléaire englobant les pertes subies par le personnel et les dégâts causés aux matériels ainsi qu'au terrain et à tout ce qui existe à sa surface (voies de communication, cultures, etc.).

Source : FRA

dommage collatéral

Blessures ou dégâts causés sur des personnes ou des biens situés à proximité d'un objectif autorisé, mais ne faisant pas partie de cet objectif.

Source : FRA

dommage tactique – technique

Terme générique désignant une défaillance ou une incapacité de fonctionnement opérationnel d'un matériel. L'origine du dommage est

сфера застосування сил

Рамки, у межах яких використовуються звичайні збройні сили. Розрізняють:

- а- захист;
- б- попередження;
- в- дія.

Джерело: ФР

професійна сфера

Широке коло професійних дій, близьких до поняття кар'єри. В широкому значенні, означає послідовний та повний професійний розвиток.

Джерело: ФР

логістична сфера

Особливий функціональний компонент системи постачання. Виділяють 7 галузей:

- а - адміністрація;
- б- доставка;
- в- технічне обслуговування;
- г - медична допомога;
- д - кадрове забезпечення;
- е- забезпечення паливно-мастильними матеріалами;
- ж - інфраструктура.

Джерело: ФР

домінувати

Розміщуватися на позиції, з якої буде можливо загрожувати чи завдати вирішального удару.

Джерело: ФР

ступінь ураження

Сукупність наслідків ядерного вибуху, включаючи людські втрати та руйнування як на землі так і на її поверхні (лінії комунікації, канали, поля...).

Джерело: ФР

супутні втрати

Поранення або втрати завдані людям або майну, що розташовувалися поблизу цілі, але які не є частиною цієї цілі.

Джерело: ФР

тактико-технічні втрати

Родове поняття, що використовується для опису виходу з ладу чи нездатності функціонування обладнання.

employment of forces domain

Framework in which the use of the conventional armed forces take place. Are distinguished:

- a- protection;
- b- prevention;
- c- action.

Source : FRA

area of specialization

Wide group of professional activities, close to the concept of career. Considered globally, it offers a continuous and complete professional development.

Source : FRA

logistic domain

Specialized component of the "logistic support" function. Seven domains have been identified:

- a- administration;
- b- movement;
- c- maintenance;
- d- health-care;
- e- manpower support;
- f- POL support;
- g- infrastructure.

Source : FRA

dominate

To place oneself in a position from which it will be possible to threaten or to strike briskly and in a decisive manner.

Source : FRA

damage

All the results of a nuclear explosion, including losses to personnel and equipment as well as the ground and all what is on its surface (communication channels, crops...)

Source : FRA

collateral damage

Damage to personnel and property adjacent to, but not forming part of, an authorised target.

Source : FRA

tactical - technical damage

Generic word used to describe a failure or the operational inability to function of an equipment. The damage can have two causes:

de deux types:

a- dommage tactique : conséquence matérielle d'une agression de combat;

b- dommage technique : détérioration, défektivité ou panne liée à une utilisation normale du matériel.

Source : FRA

donnée

Une donnée est la représentation conventionnelle d'une information, sous une forme analogique ou numérique, permettant d'en faire le traitement.

Une donnée structurée est une donnée dont les caractéristiques sémantiques et éventuellement logiques sont clairement définies. Les caractéristiques d'un système d'arme (dimensions, vitesse, etc.) sont des données structurées, à la différence d'un document vidéo ou d'un texte brut qui se compose de données non structurées.

Source : FRA

dose

Quantité de toxique liquide qui, dans des conditions données, provoque par action percutanée la mise hors de combat ou la mort du personnel atteint.

Source : FRA

dose absorbée

Quantité d'énergie communiquée par un rayonnement nucléaire (ou ionisant) à l'unité de masse du matériau absorbant. Elle se mesure en centigray (cGy). *Termes connexes*: dose d'irradiation aiguë ; dose d'irradiation chronique.

Source : FRA

dose chimique

Quantité, exprimée en milligrammes, d'agent chimique absorbée par l'organisme.

Source : FRA

dose d'irradiation

Quantité totale de rayonnements ionisants absorbée par une matière ou un tissu, exprimée en centigrays.

Source : FRA

Втрати можуть бути обумовлені двома обставинами:

a- тактичні втрати: матеріальні наслідки бойових дій;

б-технічні втрати: зношення, дефектність (несправність), поломка пов'язані з використанням цього обладнання.

Джерело: ФР

дані

Загальноприйнята форма інформації, в аналоговій чи цифровій формі, що дозволяє проводити її обробку.

Структурована інформація є інформацією, чий семантичні характеристики і можливо логічні, чітко визначені. Характеристики зброї (розмір, швидкість тощо) є структурованою інформацією на відміну від відео документу чи неопрацьованого тексту, які складають неструктуровану інформацію.

Джерело: ФР

доза

Кількість токсичної речовини, яка за визначених наперед умов, проникає до організму через шкіру і виводить з стану дієздатності чи вбиває особовий склад, що став жертвою ураження.

Джерело: ФР

поглинена доза

Кількість енергії, переданої ядерним (чи іонізуючим) випромінюванням одиниці маси поглинаючої речовини. Одиниці маси вимірюються у сантіграмах. *Пов'язані терміни*: доза гострого радіаційного ураження, доза хронічного радіаційного ураження.

Джерело: ФР

хімічна доза

Кількість хімічної речовини, яка виражається у міліграмах, що отримується і поглинається організмом.

Джерело: ФР

доза опромінення

Сумарна порція іонної радіації (опромінення), що поглинається речовиною чи тканинами та виражається у сантігреях.

Джерело: ФР

a- tactical damage: material consequence of a combat aggression;

b- technical damage: deterioration, defectiveness or breakdown due to the normal use of the equipment.

Source : FRA

data

A data is the conventional representation of a piece of information, in the analog or digital form, allowing the analyst to process it.

A structured data is a data whose semantic characteristics and possibly its logical ones, are clearly defined. The characteristics of a weapon system (size, speed, etc.) are structured data, unlike a video document or a rough text that is composed of non structured data.

Source : FRA

dose

Quantity of toxic liquid which, given certain circumstances, will enter the body through the skin and put out of action or kill the personnel victim of the strike.

Source : FRA

absorbed dose

The amount of energy imparted by nuclear (or ionizing) radiation to the unit of mass of the absorbing material. The unit is the centigray. *Related terms*: acute radiation dose; chronic radiation dose.

Source : FRA

chemical dose

The amount of chemical agent, expressed in milligrams, that is taken or absorbed by the body.

Source : FRA

radiation dose

The total amount of ionizing radiation absorbed by material or tissues, expressed in centigrays.

Source : FRA

dose d'irradiation aiguë

Dose d'irradiation reçue en une seule fois et en un temps trop court pour que la restauration biologique puisse jouer.

Source : FRA

доза сильного опромінення

Сумарна радіаційна доза, що отримується одночасно і протягом короткого проміжку часу, за який не може відбутися біологічне відновлення.

Джерело: ФР

acute radiation dose

Total ionising radiation dose received at one time and over a period so short that biological recovery cannot occur.

Source : FRA

dose d'irradiation chronique

Dose d'irradiation absorbée soit de façon permanente, soit par intermittence au cours d'une longue période de temps. Une dose d'irradiation chronique peut être assez forte pour engendrer la maladie des rayons et la mort, mais si l'intensité de la dose absorbée est assez basse, une part importante des cellules lésées pourra se régénérer.

Source : FRA

доза постійного радіаційного ураження

Доза радіації, що отримується постійно чи періодично за значний проміжок часу. Ця доза радіації може бути достатньо високою, щоб викликати променеву хворобу й смерть, однак якщо було отримано низьку порцію тоді значна частина ураженої кліткової структури буде відновлена.

Джерело: ФР

chronic radiation dose

A dose of ionising radiation received either continuously or intermittently over a prolonged period of time. A chronic radiation dose may be high enough to cause radiation sickness and death but if received at a low dose rate a significant portion of the acute cellular damage will be repaired.

Source : FRA

dose incapacitante moyenne

Dose de produit chimique dont l'introduction dans le corps humain aboutit à une perte de capacité de 50% des personnels exposés et non protégés.

Source : FRA

середня доза, що викликає небездатність

Кількість хімічної речовини, яка, за умови проникнення до організму, виведе з дієздатності 50 відсотків відкритого, незахищеного особового складу.

Джерело: ФР

median incapacitating dose

The amount or quantity of chemical agent which, when introduced into the body, will incapacitate 50% of exposed, unprotected personnel.

Source : FRA

dose instantanée

Dose reçue en une fois sous une durée assez courte pour qu'aucune restauration biologique n'ait pu jouer.

Source : FRA

миттєва доза опромінення

Доза, що отримується одноразово та за короткий період часу та біологічне відновлення не може відбутися.

Джерело: ФР

instantaneous dose

Dose received during the same exposure and over a period of time so short that biological recovery cannot occur.

Source : FRA

dose létale moyenne

1- Quantité d'irradiation nucléaire absorbée par l'ensemble du corps et qui, après un temps déterminé, provoque la mort pour 50% du personnel exposé.

2- Dose d'un agent chimique toxique qui provoque la mort pour 50% du personnel exposé non protégé et non traité.

Source : FRA

середня смертельна доза

1- Кількість ядерного опромінення, яка була поглинена всім тілом та яка, після визначеного проміжку часу, буде фатальною для 50 відсотків особового складу.

2- Доза хімічної речовини, яка провокує смерть 50 відсотків відкритого, незахищеного особового складу.

Джерело: ФР

mean lethal dose

1- The amount of nuclear irradiation of the whole body which would be fatal to 50% of the exposed personnel in a given period of time.

2- The dose of chemical agent that would kill 50% of exposed, unprotected and untreated personnel.

Source : FRA

dose limite

Dose absorbée à ne pas dépasser pour une mission donnée. Elle est fixée par le commandement.

Source : FRA

гранично припустима доза

Доза поглинання, що не повинна бути перевищена під час визначеної операції. Вона визначається командиром.

Джерело: ФР

maximum dose

Absorbed dose which must not be exceeded during a given mission. It is determined by the commander.

Source : FRA

dose maximale consentie

Dose fixée par un échelon du commandement, ou une autorité

максимальна припустима доза

Доза радіації, яку військовий командир чи інший відповідний

maximum permissible dose

That radiation dose which a military commander or other appropriate

qualifiée, comme limite supérieure des rayonnements nucléaires cumulés pouvant être reçus pendant une période déterminée par le personnel sous ses ordres, compte tenu des limitations opérationnelles normalement admises.

Source : FRA

dosimètre

Appareil utilisé pour mesurer le rayonnement ionisant qu'il absorbe.

Source : FRA

dosimétrie

Mesure des doses de rayonnement. S'applique à la fois aux dispositifs utilisés (dosimètres) et aux techniques.

Source : FRA

dossier d'objectifs - carnet d'objectifs

Dossier contenant des renseignements concernant un objectif déterminé, avec les indications utiles pour la préparation et la conduite de l'attaque de cet objectif.

Source : FRA

dossier de site

Documentation établie et tenue à jour dès le temps de paix sur une zone délimitée pouvant constituer un objectif opérationnel.

Source : FRA

dotation

Quantité et nature des matériels détenus par toute unité en conformité avec les tableaux de dotation.

Source : FRA

dotation en munitions

Quantité de munitions que doit détenir et que peut transporter une unité ou formation. Elle est définie en fonction de l'organisation du temps de guerre de l'unité ou formation et est maintenue au niveau prescrit.

Source : FRA

dotation initiale

Approvisionnements de consommation courante (carburant, recharges, munitions, vivres, articles du service de santé) dont disposent

посадовець може визначити як граничну сумарну дозу опромінення, що може бути отримана за конкретний період часу членами його команди, враховуючи оперативні військові норми.

Джерело: ФР

дозиметр

Пристрій, що використовується для вимірювання іонізуючих променів, які він поглинає.

Джерело: ФР

дозиметричне вимірювання

Вимірювання доз опромінення. Воно застосовується як до засобів (дозиметрів), так і до способів вимірювання.

Джерело: ФР

дані про об'єкт; журнал цілей

Документи, що містять дані розвідки про конкретний об'єкт з цінними вказівками щодо підготовки та ведення атаки на такий об'єкт.

Джерело: ФР

досьє об'єкту

Документація, що збирається та зберігається на даний момент у мирний час про певну місцевість, яка може стати об'єктом операції.

Джерело: ФР

табельне майно

Кількість та вид обладнання, що знаходиться у підрозділі у відповідності до норм.

Джерело: ФР

боєзапас

Кількість боєприпасів, що мають бути у наявності та які можуть бути перевезені підрозділом. Така кількість визначається відповідно до організаційної структури підрозділу у воєнний період і підтримуються на визначеному рівні.

Джерело: ФР

початковий запас

Ресурси стандартного використання (паливно-мастильні матеріали, боєприпаси, продукти харчування, медикаменти), які

authority may prescribe as the limiting cumulative radiation dose to be received over a specific period of time by members of his command, consistent with current operational military considerations.

Source : FRA

dosimeter

Device used to measure the ionising radiations it absorbs.

Source : FRA

dosimetry

The measurement of radiation doses. It applies to both the devices used (dosimeters) and to the techniques.

Source : FRA

target folder

A folder containing target intelligence and related materials prepared for planning and executing action against a specific target.

Source : FRA

site file

Documentation, gathered and kept up to date during peacetime on a delimited area which could make an operational objective.

Source : FRA

unit equipment

The equipment prescribed by the table of organization and equipment, or national equivalents pertaining to that unit.

Source : FRA

ammunition load

The quantity of ammunition required to be on hand within, and which can be moved by, a unit or formation. It is expressed according to the wartime organization of the unit or formation and maintained at the prescribed levels.

Source : FRA

basic load

Standard-use supplies (POL, re-loading, ammunition, food and water, medical supplies) which organically belong to the corps units,

organiquement les corps de troupe, et qu'ils sont en mesure de transporter sur leurs propres véhicules.

Source : FRA

drone

Aéronef sans pilote dont le vol est préprogrammé ou télécommandé en temps réel, qui transporte une charge utile lui permettant d'effectuer différents types de missions.

Source : FRA

durée d'activation

En guerre des mines terrestre, laps de temps pendant lequel le système d'amorçage d'une mine peut être activé.

Source : FRA

durée d'écoulement

En circulation routière, temps qui s'écoule entre le passage, en un point donné, du premier et du dernier véhicule d'une colonne.

Source : FRA

durée d'encombrement

Temps total nécessaire à un élément ou un convoi pour parcourir et dégager un tronçon d'itinéraire. Il est égale à la somme de la durée d'écoulement et de la durée du trajet.

Source : FRA

durée d'immobilisation

Intervalle de temps qui s'écoule entre le moment où un matériel n'est plus en mesure d'assurer la fonction pour laquelle il a été conçu et le moment où il est susceptible de reprendre cette fonction au sein de sa formation d'emploi. Elle est la somme des délais et durées suivants:
a- délai de prise en charge;
b- durée d'établissement du diagnostic;
c- délai de prise en main;
d- durée de réparation;
e- délai d'enlèvement.

Source : FRA

належать військовим підрозділам, і які можуть перевозитися власними транспортними засобами цих підрозділів.

Джерело: ФР

безпілотний літальний апарат

Літальний апарат, політ якого завчасно запрограмований чи керується дистанційно у реальному часі. Такий літальний апарат має корисний вантаж та призначений для різного роду завдань.

Джерело: ФР

термін закладки

У мінній війні, період часу, за який система детонації міни може бути приведена у дію.

Джерело: ФР

час проходження

В дорожньому транспорті, час, що триває між моментом, коли транспортний засіб, який знаходиться в голові колони проходить зазначену точку і моментом, коли останній транспортний засіб проходить цю саму точку.

Джерело: ФР

час проходження ділянки маршруту

Період часу, необхідний підрозділу чи конвою для проходу та звільнення частини маршруту. Він дорівнює сукупності часу проходження й тривалості пересування.

Джерело: ФР

період непридатності

Період між моментом, коли обладнання нездатне виконувати функцію, для виконання якої воно було створене і моментом, до якого його можна почати знову застосовувати. Він включає:

а- період передачі на ремонт;
б- час, необхідний на діагностику;
в- період отримання на ремонт;
г- час на ремонт;
д- час на повернення користувачу.

Джерело: ФР

and which can be transported by these units in their own vehicles.

Source : FRA

drone

Unmanned air vehicle whose flight is pre-programmed or remote-controlled and that carries a payload enabling it to carry out different types of missions.

Source : FRA

laid life

In land mine warfare, the period of time throughout which the fusing system of a mine may be activated.

Source : FRA

pass time

In road transport, the time that elapses between the moment when the leading vehicle of a column passes a given point and the moment when the last vehicle passes the same point.

Source : FRA

road clearance time

The total time an element or a convoy requires to travel over and clear a section of the road. It is the sum of the pass time and the duration of the travel.

Source : FRA

immobilization time

Time interval between the moment when an equipment is no longer able to perform the function for which it was developed and the moment when the to which it was issued can start using it again. It is the sum of:

a- the take over delay;
b- the time needed for the diagnosis;
c- the handling delay;
d- the repair time;
e- the removal delay.

Source : FRA

durée d'intervention

Durée entre le début d'une intervention technique et la fin de celle-ci, tous les moyens nécessaires à sa réalisation étant réunis.

Source : FRA

durée de conservation

Temps pendant lequel un article de ravitaillement en magasin, susceptible de se détériorer ou dont la vie est limitée et ne peut être prolongée, est considéré comme utilisable.

Source : FRA

durée de privation de jouissance

Durée totale pendant laquelle un utilisateur est privé de la disposition d'un matériel en raison d'une panne technique. Elle court du constat de la défaillance à la restitution du matériel en état à son utilisateur.

Source : FRA

durée de réparation

Intervalle de temps qui s'écoule entre le moment où la réparation est commencée et le moment où le matériel est à nouveau en état de fonctionner.

Source : FRA

durée de stabilité

Durée de fonctionnement d'une unité en un point donné, compte tenu des conditions de manœuvre (point de maintenance, plot logistique de ravitaillement).

Source : FRA

durée de vie

Pour un matériel, c'est l'intervalle de temps compris entre sa mise en service (à l'état neuf) et sa réforme ou sa destruction.

Source : FRA

durée limite de stockage

Temps pendant lequel un article de ravitaillement, y compris les explosifs, conservé dans des conditions de stockage déterminées, peut être considéré utilisable et, le cas échéant, sûr.

Source : FRA

термін технічної операції

Проміжок часу між початком та завершенням технічної операції, коли всі необхідні технічні ресурси зібрані разом.

Джерело: ФР

термін зберігання

Проміжок часу, протягом якого предмет, який може псуватися чи має обмежений час функціонування, який не можливо продовжити, вважається придатним.

Джерело: ФР

термін небоєздатності

Проміжок часу, протягом якого користувач не може використовувати обладнання, що є наслідком його технічної поломки. Він починається, коли поломка виявляється і закінчується, коли відремонтоване обладнання повертається до свого користувача.

Джерело: ФР

час ремонту

Період часу, між моментом, коли ремонт устаткування починається й до моменту, коли воно повертається до свого звичного функціонування.

Джерело: ФР

період стабільності

Період, протягом якого підрозділ діє в тій же самій зоні розташування, беручи до уваги умови здійснення маневру (підтримка, забезпечення).

Джерело: ФР

живучість

Для техніки, час, що проходить з моменту її введення та виведення з експлуатації чи знищення.

Джерело: ФР

термін зберігання

Проміжок часу, за який предмет, включаючи вибухівку, якій надаються специфічні умови зберігання, залишатиметься придатним до використання, і, якщо необхідно, безпечним.

Джерело: ФР

technical operation time

Time between the beginning and the end of a technical operation, when all the necessary technical assets are gathered.

Source : FRA

shelf life

The length of time during which an item of supply, subject to deterioration or having a limited life which cannot be renewed, is considered serviceable while stored.

Source : FRA

use deprivation time

Total time during which a user is deprived of the use of an equipment due to a technical failure. It starts when the breakdown is noticed and ends when the repaired equipment is returned to its user.

Source : FRA

repair time

Time period between the moment when the repair is started and the moment when the equipment is back to its normal operating condition.

Source : FRA

stability period

Period during which a unit can operate at the same location, taking into account the conditions of the maneuver (maintenance point, resupply point).

Source : FRA

life cycle

For an item of equipment, time elapsing between its fielding (when new) and its elimination of service or destruction.

Source : FRA

storage life

The length of time for which an item of supply including explosives, given specific storage conditions, may be expected to remain serviceable and, if relevant, safe.

Source : FRA

écart circulaire probable

Caractéristique de la précision d'un missile ou d'un projectile, utilisée comme facteur pour la détermination de l'efficacité probable d'une arme sur son objectif. L'écart circulaire probable se définit comme le rayon du cercle à l'intérieur duquel tomberaient 50 p.c. des projectiles ou des missiles.

Source : FRA

écart de dispersion

Distance entre le point d'impact ou d'éclatement d'un coup et le point d'impact moyen ou des éclatements.

Source : FRA

écart probable horizontal - écart probable

Ecart en direction, en portée ou circulaire, qu'un système d'armes donné a une chance sur deux de dépasser. Lorsque l'angle de chute est voisin de 90, la dispersion est circulaire: elle est exprimée par un écart probable circulaire. Dans le cas contraire, la dispersion est elliptique: elle est exprimée par un écart probable en direction et un écart probable en portée.

Source : FRA

échelon

1- Appellation donnée à une fraction de forces au regard de sa place (1er, 2ème échelon) ou de sa fonction (échelon de tête, de soutien, d'appui, réservé). Elle est toujours relative à un niveau tactique déterminé.

Source : FRA

2- Elément d'un groupement de forces armées nationales auxquelles des missions stratégiques ont été assignées.

3- Elément d'ordre opérationnel de bataille (ordre de bataille) de forces. L'ordre opérationnel de bataille peut inclure un ou plusieurs échelons - l'échelon d'attaque, l'échelon d'appui etc.

4- Lors du redéploiement d'une unité aérienne, d'aéronefs ou d'hélicoptères se déplaçant vers de nouveaux terrains d'aviation, elle forme un échelon de vol, tandis que

ймовірне кругове відхилення

Характеристика точності ракети чи снаряду, що застосовується як чинник при визначенні можливої ефективності дії зброї на ціль. Ймовірне кругове відхилення визначається, як радіус кола, у середині якого падають 50 відсотків снарядів чи ракет.

Джерело: ФР

відстань розсіювання

Відстань між точкою влучення чи вибуху внаслідок удару і точкою середнього влучення чи вибуху.

Джерело: ФР

ймовірне відхилення - горизонтальне відхилення - ймовірне відхилення

Відхилення на пряму, дальності певної системи зброї, що дає один із двох шансів накривати ціль. Оскільки кут падіння близький до 90°, розсіювання є круговим, тоді воно вираховується як ймовірне кругове відхилення. У протилежному випадку, розсіювання має форму еліпсу – воно вираховується, як ймовірне відхилення за напрямом чи як ймовірне відхилення по дальності.

Джерело: ФР

ешелон

1- Назва, яка надається частині сил відносно їх розміщення (1-й, 2-й ешелон) чи за їх функцією (передовий ешелон, ешелон допомоги, підтримки, резерву). Це поняття відносно щодо тактичного рівня.

Джерело: ФР

2- Частина угруповання національних ЗС, яка призначена для вирішення стратегічних завдань (стратегічний ешелон).

3- Елемент оперативної побудови (бойового порядку) військ (сил). В оперативній побудові може бути один або декілька ешелонів (перший ешелон, ешелон підтримки тощо).

4- При перебазуванні авіаційної частини літаки (гелікоптери), що здійснюють переліт на нові аеродроми, утворюють польотний ешелон, а її підрозділи, що

circular error probable

An indicator of the accuracy of a missile/projectile, used as a factor in determining probable damage to a target. It is the radius of a circle within which half of the missiles/projectiles are expected to fall.

Source : FRA

dispersion error

The distance from the point of impact or burst of a round to the mean point of impact or burst.

Source : FRA

horizontal error

The error in range, deflection, or in radius, which a weapon may be expected to exceed as often as not. Horizontal error of weapons making a nearly vertical approach to the target is described in terms of circular error probable. Horizontal error of weapons producing elliptical dispersion pattern is expressed in terms of probable error.

Source : FRA

echelon

1- Name given to a fraction of the forces, according to its position (1st, 2nd echelon) or to its function (forward, service support, combat support, reserve). It is always related to a given tactical level.

Source : FRA

2- An element of a grouping of national armed forces to which strategic missions have been assigned.

3- An element of operational order of battle (order of battle) of forces. The operational order of battle may include one or several echelons - attack echelon, support echelon etc.

4- On redeployment of an air unit, aircraft or helicopters flying to new airfields form a flight echelon, while its subunits transported by land form a ground echelon.

ses sous-unités transportées par la voie terrestre forment un échelon

5- Altitude de vol prescrite à laquelle un aéronef doit suivre une route aérienne pour assurer sa sécurité.

Source : UKR/OTAN

échelon aérien

Partie d'une formation terrestre déplacée par voie aérienne.

Source : FRA

échelon arrière

Élément d'une force non nécessaire dans la zone de l'objectif.

Source : UKR/OTAN

échelon de premier renfort

En opérations amphibies, échelon des forces d'assaut, y compris véhicules, matériel d'aviation et approvisionnements qui, bien que non essentiel au déclenchement de l'assaut, est nécessaire à l'appui et à la poursuite de celui-ci.

Source : FRA

échelon logistique arrière

Ensemble des moyens logistiques situés hors de la zone des combats, qui sont nécessaires à échéance pour assurer le soutien des unités.

Source : FRA

échelon logistique avant

Ensemble des moyens logistiques nécessaire à l'entretien immédiat et permanent du combat et qui se trouve inclus dans le dispositif tactique des unités engagées.

Source : FRA

échelon précurseur

Force dont la composition est adaptée aux circonstances et dont la mission consiste à préparer le terrain en vue du déploiement complet d'une force sur le théâtre. *Terme connexe:* «détachement précurseur».

Source : FRA

échelonnement

1- Tactique générale: dispositif d'une unité considéré dans sa

пересуваються по суші, - наземний ешелон.

5- Висота польоту літаків, встановлена на повітряних трасах з метою забезпечення безпеки польотів.

Джерело: УКР/НАТО

повітряний ешелон

Частина наземного формування, що переміщується повітряним шляхом.

Джерело: ФР

тиловий ешелон

Підрозділи і частини угруповання, присутність яких у районі перебування цілі не потрібна.

Джерело: УКР/НАТО

ешелон першої підтримки

В операціях морського десанту, ешелон штурмових сил, що включає самохідні засоби, авіаційну техніку і частини забезпечення, які, не дивлячись на те, що вони не є головними у розгортанні наступу, є необхідними для його підтримки і просування вперед.

Джерело: ФР

тиловий логістичний ешелон

Сукупність засобів матеріально-технічного забезпечення, що знаходяться за межами зони бойових дій, які є необхідними для підтримки продовження діяльності підрозділів.

Джерело: ФР

передовий логістичний ешелон

Сукупність засобів матеріально-технічного забезпечення, що необхідні для постійної підтримки ведення бойових дій та які знаходяться у тактичному використанні залучених підрозділів.

Джерело: ФР

сили забезпечення

Сила, склад якої визначається умовами та метою, яка полягає у підготовці місцевості для повного розгортання сил на театрі військових дій. *Пов'язаний термін:* «передовий загін».

Джерело: ФР

ешелонування

1- Загальна тактика: можливість розгортання визначеного

5- The prescribed altitude at which aircraft must fly on air routes in order to ensure flight safety.

Source : UKR/NATO

air echelon

That part of a ground unit which is air delivered.

Source : FRA

rear echelon

Elements of a force which are not required in the objective area.

Source : UKR/NATO

follow-on echelon

An amphibious operations, that echelon of the assault troops, vehicles, aircraft equipment, and supplies which, though not needed to initiate the assault, is required to support and sustain the assault.

Source : FRA

logistic rear echelon

All the logistic assets which are not located in the combat zone, but which will be needed to support the units.

Source : FRA

logistic forward echelon

All the logistic assets necessary for the immediat and permanent sustainment of combat and which are included in the tactical disposition of the committed units.

Source : FRA

enabling force

A force tailored to the requirements which is sent in advance to prepare for the full deployment in theatre of a main force.

Source : FRA

echelonment

1- General tactics: arrangement of a unit seen from front to rear.

profondeur.

2- Mouvement: ensemble des distances et créneaux prévus à l'intérieur d'une colonne.

Source : FRA

écho radar

Energie électromagnétique reçue après réflexion sur un objet.

Source : FRA

éclairage des véhicules

Prescription relative aux conditions d'utilisation des dispositifs d'éclairage des véhicules, fixée en fonction du degré de discrétion recherché et figurant, soit dans les ordres pour le mouvement, soit dans les consignes d'utilisation d'un itinéraire réglementé. On distingue trois degrés d'éclairage des véhicules:

a- éclairage normal, prévu ou autorisé par le droit commun du pays considéré, non affecté de restrictions d'ordre opérationnel;

b- éclairage réduit, qui consiste en l'allumage du projecteur « black-out » et au fonctionnement du stop « black-out »;

c- éclairage en « black-out », qui se limite à l'allumage des seules lanternes « black-out » et au fonctionnement du stop « black-out ».

Source : FRA

éclairage direct

Eclairage produit par l'emploi en portée directe d'artifices pyrotechniques ou de projecteurs.

Source : FRA

éclairage indirect

Eclairage de champ de bataille par diffusion ou réflexion à l'aide de projecteurs ou de moyens pyrotechniques éclairants:

a- Eclairage par diffusion : éclairage d'une zone grâce à la lumière émise soit par des moyens pyrotechniques éclairants, soit par un projecteur situé légèrement au-dessus et sur le flanc de la zone à éclairer, en diffusée par les particules atmosphériques.

b- Eclairage par réflexion: éclairage d'une zone grâce à la réflexion par la couche basse des nuages de la

військового підрозділу у глибину.

2- Рух: сукупність передбачених відстаней і дистанцій у середині колоні.

Джерело: ФР

відбитий сигнал

Електромагнітна енергія, отримана після відбиття від об'єкту.

Джерело: ФР

освітлення транспортних засобів

Розпорядження щодо умов використання засобів освітлення транспортних засобів, визначених відповідно до ступеня прихованості маневру, наказу на пересування або рекомендацій щодо пересування по цьому напрямку. Виділяють три рівня освітлення транспортних засобів:

а- нормальне освітлення, передбачене чи дозволене у країні, без обмежень в оперативному наказі;

б- зменшене освітлення, яке полягає в освітленні прожекторами "затемнення" чи які діють у режимі зупинення "затемнення";

в- освітлення "затемнення", що обмежується лише в освітленні ліхтарями "затемнення" і діє у режимі зупинення "затемнення".

Джерело: ФР

пряме освітлення

Освітлення, що створюється у наслідок застосування штучних піротехнічних засобів чи від роботи прожекторів.

Джерело: ФР

непряме освітлення

Освітлення поля бою шляхом розсіяння чи відбиття за допомогою прожекторів чи піротехнічних засобів освітлення:

а- Освітлення через розсіяння – освітлення певної зони завдяки світлу, що дає застосування піротехнічних засобів освітлення, чи за допомогою прожектора, розміщеного трохи вище чи на фланзі зони освітлення.

б- Освітлення через відбиття – освітлення певної зони, завдяки відбиттю від нижнього шару хмар світла, що дає прожектор.

2- Movement: all distances and gaps planned within a column.

Source : FRA

radar echo - radar return

The electromagnetic energy received after reflection from an object.

Source : FRA

vehicle lighting

Requirements for the use of the vehicles lighting equipments, determined by the level of secrecy which is wanted and which are given, either in the movement order, or in the traffic instructions of a controlled route. Three vehicle lighting degrees exist:

a- normal lighting, as authorized by the country's highway code, without any operational restrictions;

b- reduced lighting, with only the "black-out" headlights and the "black-out" stop lights;

c- "black-out" lighting, with only the "black-out" sidelights and the "black-out" stop lights.

Source : FRA

direct illumination

Illumination provided by direct light from pyrotechnics or searchlights.

Source : FRA

indirect illumination

Battlefield illumination provided by employing searchlight or pyrotechnic illuminants using diffusion or reflection:

a- Illumination by diffusion: illumination of an area beneath and to the flank of a slightly elevated searchlight or of pyrotechnic illuminants, by the light scattered from atmospheric particles.

b- Illumination by reflection: illumination of an area by reflecting light from low cloud.

Either or both of these effects are present when a searchlight is used in

lumière émise par un projecteur.
L'un et/ou l'autre de ces effets se produisent lorsqu'un projecteur est utilisé à partir d'une position défilée ou en faisceau ouvert au maximum.

Source : FRA

éclairage du champ de bataille

Illumination de la zone de combat par lumière artificielle, qu'elle soit visible ou invisible à l'œil nu.

Source : FRA

éclairer (ECL)

Rechercher du renseignement sans engager le combat pour contribuer à la sûreté rapprochée d'une force.

Source : FRA

écoute

Opération effectuée après l'interception et consistant, pour une personne autre que le destinataire, à restituer les informations de toutes natures transmises sous forme électrique ou électromagnétique. Ce terme qualifie aussi le personnel (opérateurs), les équipements, les positions (tables), les centres chargés de ces activités.

Source : FRA

écran de protection

1- Matériau qui, par ses caractéristiques physiques et une épaisseur appropriées, permet de protéger le personnel du rayonnement au cours des opérations de fabrication, de manipulation et de transport de matières fissiles et radioactives.

2- Tout ce qui tend à offrir une protection contre les effets d'une explosion nucléaire pour le personnel ou le matériel.

Source : FRA

effectifs

1- Budgétaires: nombre de personnels dont l'entretien est prévu chaque année en fonction des crédits inscrits à un chapitre spécial du budget.

2- Théoriques: nombre de personnels fixés par les tableaux d'effectifs des unités.

Перший і/чи другий ефект з'являється, коли прожектор, що застосовується, розміщений у закритій зоні чи має місце максимальна концентрація світлових променів.

Джерело: ФР

освітлення поля бою

Освітлення зони бою за допомогою штучного світла, яке видно чи не видно неозброєним оком.

Джерело: ФР

вести розвідку

Збирати розвідувальні дані без ведення бою для забезпечення безпосередньої безпеки підрозділу.

Джерело: ФР

прослуховування

Операція, що виконується після перехоплення та передачі інформації людиною, яка не мала її отримати, шляхом відновлення інформації, яка була передана всіма електричними чи електромагнітними засобами. Цим терміном також позначають особовий склад (операторів), обладнання, розміщення (пульти), центри, які займаються цією діяльністю.

Джерело: ФР

захисний екран

1- Матеріали, які через свої фізичні характеристики і відповідну товщину, дозволяють захистити особовий склад від випромінювання під час операцій зі створення, застосування чи транспортування радіоактивних матеріалів чи продуктів їх розщеплення.

2- Усе, що може бути застосовано для захисту особового складу чи матеріалів під час ядерного вибуху.

Джерело: ФР

штат

1- Бюджетний — чисельність особового складу, видатки на який передбачені щороку, шляхом надання коштів, виписаних у спеціальному розділі бюджету.

2- Теоретичний — кількість особового складу, визначена штатним розрахунком для

defilade or with its beam spread to maximum width.

Source : FRA

battlefield illumination

The lighting of the battle area by artificial light either visible or invisible to the naked eye.

Source : FRA

scout

Collect intelligence without engaging fight in order to participate in the close security of a force.

Source : FRA

listening

Operation done after an interception consisting, for a person other than the addressee, in reporting all the different informations sent under an electric or electromagnetic form. This term is also used for the personnel (operators), the equipments, the workstations (listening posts) and the centers in charge of these activities.

Source : FRA

shielding

1- Material of suitable thickness and physical characteristics used to protect personnel from radiation during the manufacture, handling, and transportation of fissionable and radioactive materials.

2- Anything tending to protect personnel or materials from the effects of a nuclear explosion.

Source : FRA

headcount

1- Budget: number of people planned every year according to the personnel charges mentioned in a special chapter of the budget.

2- Theoretical: number of people mentioned in the units table of organization and equipment.

3- Réalisés: nombre de personnels affectés à une formation. Source : FRA	підрозділів. 3- Наявний – кількість особового складу, яка є у підрозділі. Джерело: ФР	3- Actual: number of people assigned to a formation. Source : FRA
effectuer un raid	здійснювати рейд	make a raid (to) - carry out a raid (to) - raid (to)
Faire une incursion rapide et profonde à l'intérieur du dispositif ennemi pour s'emparer d'une zone clé ou détruire un objectif de grand intérêt opérationnel. Source : FRA	Здійснення швидкого просування у глибину території противника, для того щоб заволодіти важливою зоною чи для знищення цілі, що становить важливий оперативний інтерес. Джерело: ФР	Fast and deep penetration into the enemy set-up in order to seize a key area, or destroy a targets of high operational significance. Source : FRA
effet lumino-thermique	світлове та теплове випромінювання	thermal radiation
Chaleur et lumière produites par une explosion nucléaire. Source : FRA	Тепло і світло, що виникає під час ядерного вибуху. Джерело: ФР	The heat and light produced by a nuclear explosion. Source : FRA
effet majeur	визначальний ефект	major effect
Condition essentielle à réaliser directement ou indirectement sur le ou les centres de gravité de l'ennemi pour parvenir à la réalisation de la mission. Source : FRA	Визначальна умова прямого чи непрямого впливу на головні центри противника, що необхідна для вирішення поставленого завдання. Джерело: ФР	Essential condition, to be obtained either directly or indirectly over the enemy's centre(s) of gravity in order to fulfil the mission. Source : FRA
effet thermique	термічний ефект	thermal exposure
Ensemble des composantes normales du rayonnement thermique frappant une surface donnée pendant la durée d'une explosion; s'exprime en calories par centimètre carré ou en mégajoules par mètre carré. Source : FRA	Сукупність звичайних складових термічного опромінення, що попадає на визначену поверхню під час вибуху; визначається у калоріях на квадратний сантиметр чи у мега джоулях на квадратний метр. Джерело: ФР	The total set of normal components of thermal radiation striking a given surface throughout the course of a detonation; expressed in calories per square centimetre or megajoules per square meter. Source : FRA
effets collatéraux	побічні наслідки	collateral effects
Pertes ou dégâts non désirés, produits par les effets des armes amies. Source : FRA	Втрати чи збитки, що не були передбачені й виникли внаслідок дії армій союзників. Джерело: ФР	Undesired loss or damage produced by the effects of friendly weapons. Source : FRA
effort principal	головні зусилля	main effort
Concentration de forces ou de moyens, en un lieu et un moment donnés, où un commandant cherche à provoquer la décision. Source : FRA	Концентрація сил чи засобів у певному місці чи у визначений час, що застосовується командуванням для досягнення певного рішення. Джерело: ФР	A concentration of forces or means, in a particular area and time, where a commander seeks to bring about a decision. Source : FRA
élément	елемент	element
Groupe de personnels ou de moyens de valeur indéterminée. Source : FRA	Група людей чи засобів із невизначеним значенням. Джерело: ФР	Group of personnel or assets of indetermined value. Source : FRA
élément d'appui et de soutien affecté (EASA)	прикомандирований підрозділ із підтримки і тилового забезпечення	habitual association
Unités affectées ou adaptées à une	Підрозділ, який	Relation existing between assigned

unité, pour la soutenir ou appuyer sa manœuvre, dont l'action est coordonnée selon une logique fonctionnelle.

Source : FRA

élément d'appui national

Elément sous commandement et contrôle national qui entreprend des tâches nationales et assure l'interface avec un centre national de coordination des mouvements ou un centre de coordination de mouvements de théâtre.

Source : UKR/OTAN

élément de commandement

Elément d'état-major incluant le personnel et l'équipement exigés pour permettre conseiller le commandant, pour formuler, rédiger et éditer des directives et des ordres aux subordonnés.

Source : UKR/OTAN

élément de marche

Ensemble de véhicules militaires rassemblés pour même mission, sous un même commandement et se déplaçant sur un même itinéraire et dans le même sens. Il comprend un nombre variable de véhicules articulés en rames.

Source : FRA

élément de plage

Groupement opérationnel de la force de débarquement constitué pour:

- a- faciliter le mouvement des troupes, équipements et approvisionnements, débarqués sur/ou quittant les plages;
- b- l'évacuation des plages des blessés et prisonniers;
- c- faciliter l'arrivée sur les plages, puis le retrait et la récupération des bâtiments et embarcations de débarquement.

Elle comprend à la fois des éléments navals et des éléments des forces de débarquement. *Terme connexe:* «groupe de plage».

Source : FRA

прикомандирований чи приєднаний до іншого підрозділу з підтримки та забезпечення маневру, дія якого визначається відповідно до функціональної логіки.

Джерело: ФР

національний підрозділ підтримки

Підрозділ, що знаходиться під національним керуванням і в національному оперативному підпорядкуванні, що виконує завдання на національному рівні і взаємодіє з національним центром координації перевезень або центром координації перевезень на театрі воєнних дій.

Джерело: UKR/NATO

елемент бойового управління

Штабна організаційна одиниця, що включає в себе особовий склад, техніку та оснащення, необхідні для надання допомоги командирів (командуючому) щодо підготовки керівних вказівок та віддання наказів і директив своїм підлеглим.

Джерело: UKR/NATO

похідна група автоколони

Сукупність військових транспортних засобів об'єднаних для виконання певного завдання під одним командуванням, що переміщується за тим самим маршрутом і в одному напрямку. Включає різну кількість груп транспортних засобів.

Джерело: ФР

береговий загін забезпечення висадки морського десанту

Оперативне угруповання для висадки, що створено з метою:

- a- полегшення просування військ, техніки та тилового забезпечення, які висаджуються чи залишають прибережну смугу;
- b- евакуації з прибережної зони поранених і полонених;
- в- сприяння прибуттю у прибережну зону, потім вивід десантних кораблів.

Він включає інколи морські частини та частини сил для висадки. *Пов'язаний термін:* «берегова група забезпечення висадки морського десанту».

Джерело: ФР

or adapted units and the supported unit, in order to provide combat support and combat service support. The action of the former is coordinated following a functional logic.

Source : FRA

national support element

Element under national command and control which undertakes national tasks and interfaces with a national movement-coordination centre or a theatre movement-coordination centre.

Source : UKR/NATO

command element

The staff element including personnel and equipment required to enable the commander to formulate guidance and issue orders and directives to subordinates.

Source : UKR/NATO

serial

Set of military vehicles gathered for the same mission, under the authority of the same commander and moving on the same road in the same direction. It is made of a varying number of vehicles organized in march units.

Source : FRA

beach group - shore party

A task organization of the landing force, formed for the purpose of:

- a- facilitating the landing and movement off the beaches of troops, equipment, and supplies;
- b- evacuating from the beaches of casualties and prisoners of war;
- c- facilitating the beaching, retraction and salvaging of landing ships and craft.

It comprises elements of both the naval and landing forces.

Source : FRA

élément de protection

Elément de sûreté dont la tâche principale est de protéger le gros des forces en combattant pour gagner des délais, tout en observant et en renseignant.

Source : FRA

підрозділ прикриття

Підрозділ безпеки, головним завданням якого є захист бойових сил, здійснення спостереження та отримання розвідувальної інформації.

Джерело: ФР

guard

A security element whose primary task is to protect the main force by fighting to gain time, while also observing and reporting information.

Source : FRA

élément de soutien national (ESN)

Formation de soutien logistique engagée au sein d'une force multinationale mais conservée aux ordres du responsable de la chaîne nationale de soutien (ADCONFRANCE).

Source : FRA

національний підрозділ забезпечення

Підрозділ матеріально-технічного забезпечення у складі багатонаціональних сил, який, проте, залишається у підпорядкуванні своєму власному національному командуванню з тилового забезпечення.

Джерело: ФР

підрозділ**national support element**

Logistic support unit engaged with a multinational force but which remains under the command of the national supply chain of command (ADCONFRANCE).

Source : FRA

élément organique de corps d'armée

Troupe affectée ou adaptée à un corps d'armée mais n'appartenant pas aux divisions qui constituent le corps d'armée.

штатний підрозділ армійського корпусу

Військовий підрозділ армійського корпусу, який не входить до складу дивізій армійського корпусу.

corps troops

Troops assigned or attached to a corps, but not a part of one of the divisions that make up the corps.

élément principal

1- Partie principale d'un commandement ou d'une formation tactique. Elle ne comprend pas les éléments détachés du commandement, tels que l'avant-garde, les flanc-gardes et les forces de couverture.

2- Dans une colonne motorisée, tous les véhicules à l'exception des véhicules de tête, de queue et de contrôle, c'est-à-dire principalement ceux chargés du gros du chargement ou des troupes à l'intérieur de la colonne.

Source : FRA

головний підрозділ

1- Головна частина командування чи тактичного формування. Вона не включає у себе додаткові підрозділи командування, такі як авангард, бічна охорона чи сили прикриття.

2- У моторизованій колоні, усі транспортні засоби, за виключенням транспортних засобів у голові та хвості колоні, тобто, в основному, це ті з них, які перевозять озброєння чи підрозділи у середині колоні.

Джерело: ФР

main body

1- The principal part of a tactical command or formation. It does not include detached elements of the command, such as advance guards, flank guards, and covering forces.

2- In a motor column, all vehicles exclusive of the column head, trail, and control vehicles, which consist primarily of the vehicles carrying the bulk of the cargo or troops within the column.

Source : FRA

éléments de commandement d'appui et de soutien (ECAS)

Modules d'emploi directement subordonné à un quartier général et permettant à ce dernier de commander, appuyer ou soutenir les actions des modules de contact homogènes ou interarmes du niveau 2 à 4. Les ECAS peuvent être qualifiés d'armée (ECASA), de corps d'armée (ECASCA), divisionnaires (ECASD) ou de brigade (ECASB).

Source : FRA

підрозділи управління, бойового та тилового забезпечення

Структура, що напряму підпорядкована штабу і дозволяє останньому командувати, підтримувати чи забезпечувати тилове постачання частин з однаковим складом чи загальновійськових частин на рівні з 2-го до 4-го. Ці підрозділи можуть бути визначені для армій, армійських корпусів, дивізій або бригад.

Джерело: ФР

Command, CS and CSS elements

Employment packages directly subordinate to a headquarters, enabling the latter to command, provide combat support or combat service support to the actions of the single-branch or combined arms contact force packages of levels 2 to 4. These command, combat support and combat service support elements can be further defined as "Army", "Army Corps", "Division" or "Brigade".

Source : FRA

éléments initiaux

Ensemble de données à fournir aux stations pour permettre leur fonctionnement dans le réseaux. Certaines données sont nécessaires, d'autres facultatives.

Source : FRA

élimination

Ensemble des opérations techniques visant à rendre hors d'usage un matériel:

a- de façon définitive par dénaturation ou destruction;

b- de façon provisoire par neutralisation.

Source : FRA

élingue de suspension

Sangle, chaîne ou autre agrès fixé à une charge extérieure pour son hissage ou sa suspension.

Source : FRA

embarquement

Action de mettre en place le personnel, les véhicules et leurs équipements et approvisionnements à bord de bateaux ou aéronefs.

Note: En anglais, le terme « embarkation » ne s'applique qu'aux navires et aéronefs.

Source : FRA

emblée

Terme parfois utilisé en artillerie dans l'expression « tir d'emblée » pour dire « tir d'efficacité d'emblée », c'est-à-dire un tir effectué sans réglage et qui, dès le premier coup, est efficace sur l'objectif.

Source : FRA

embuscade

Attaque surprise par le feu à partir de positions dissimulées contre un ennemi en mouvement ou temporairement arrêté et ayant pour but sa destruction ou sa capture.

Source : FRA

empattement

Distance comprise entre les centres de deux roues consécutives. Lorsqu'il s'agit de véhicules ayant plus de deux axes ou dispositifs analogues les empattements successifs sont tous indiqués en

вихідні дані

Сукупність даних, які мають надати станції для того, щоб вона могла працювати у мережі. Окремі дані є необхідними, інші необов'язковими.

Джерело: ФР

виключення

Сукупність технічних операцій з метою виведення з ладу техніки:

а- остаточно - шляхом знищення чи зміни його основних характеристик;

б- тимчасово - шляхом знищення.

Джерело: ФР

вантажний строп

Підпруга, ланцюг чи інший фіксований такелаж для переміщення зовнішнього вантажу чи його підвіски.

Джерело: ФР

завантаження

Дія з розміщення особового складу, транспортних засобів та їх обладнання і забезпечення на борту судна чи літального апарату.

Примітка: В англійській мові термін "посадка/навантаження"

використовується лише для кораблів і літальних апаратів.

Джерело: ФР

влучати в ціль

Термін, що інколи застосовується в артилерії у формі виразу "попасти з першого разу", що значить "відразу влучити у ціль", тобто постріл виконано без пристрілювання і з першого разу було влучено в ціль.

Джерело: ФР

засідка

Несподівана атака з прихованих позицій на противника, що рухається чи тимчасово зупинився, й яка має на меті його знищення чи захоплення у полон.

Джерело: ФР

колісна база

Відстань між центрами двох послідовних пар коліс. Оскільки мова йде і про транспортні засоби, що мають більше, ніж дві осі чи аналогічні засоби, то тоді відповідна відстань між осями

initial elements

All the information which must be given to the stations to enable them to work with the network. Some information is necessary, some is optional.

Source : FRA

elimination

All the technical operations performed to put an equipment out of order:

a- definitively by complete alteration or destruction;

b- temporarily by neutralisation.

Source : FRA

cargo sling

A strap, chain, or other material used to hold cargo items securely which are to be hoisted, lowered, or suspended.

Source : FRA

embarkation

The process of putting personnel and/or vehicles and their associated stores and equipment into ships or aircraft.

Note: In French, the word "embarquement" applies to rail and road transport in addition to ships and aircraft.

Source : FRA

immediate

Term which is sometimes used in the expression "immediate fire" and meaning predicted fire, ie artillery fire which is delivered without adjustment and which is effective as from the first round.

Source : FRA

ambush

A surprise attack by fire from concealed positions on a moving or temporarily halted enemy, aiming at its destruction or capture.

Source : FRA

wheelbase

The distance between the centres of two consecutive wheels. In the case of vehicles with more than two axles or equivalent systems, the successive wheelbases are all given in the order front to rear of the vehicle.

Source : FRA

allant de l'avant vers l'arrière du véhicule.

Source : FRA

emplacement - mise en batterie

1- Position préparée pour une ou plusieurs armes ou dispositifs, et chargée de les protéger contre le feu ou le bombardement ennemi, tout en leur permettant de remplir leurs missions.

2- Mise en place d'une arme à feu dans une position préparée à partir de laquelle elle peut tirer.

Source : FRA

emploi centralisé de l'ALAT

Principe d'emploi des formations aéromobiles dans le cadre de l'appui aéromobile. Les formations aéromobiles sont mises à la disposition d'une autorité d'emploi par adaptation ou dépendant d'elle par subordination organique. Elles sont utilisées directement par cette autorité et les missions qui leur sont confiées relèvent la plupart du temps d'un engagement autonome.

Source : FRA

emploi de l'artillerie

Choix et définition par le chef interarmes ou interarmées des missions qu'il confie à l'ensemble des unités d'artillerie (font l'objet du paragraphe artillerie de l'annexe feux de l'ordre d'opérations).

Source : FRA

emploi décentralisé de l'ALAT

Principe d'emploi des formations aéromobiles dans le cadre de l'appui aéromobile. L'autorité d'emploi adapte temporairement des moyens aéromobiles à des échelons subordonnés dans le but de renforcer leur action par un appui aéromobile ponctuel. La plupart des missions qui leur sont demandées relèvent d'un engagement conjugué, ce qui n'exclut pas le recours à des actions autonomes de portée limitée.

Source : FRA

emploi des feux

Ensemble des décisions prises par le

визначається з початку до кінця відповідного транспортного засобу.

Джерело: ФР

розміщення – зайняття позиції

1- Позиція підготовлена для одного чи кількох видів військ чи їх озброєння, що має захищати їх від вогню противника, при цьому дозволяючи їм виконувати їх завдання.

2- Розміщення зброї на підготовленій позиції, звідки вона може вести вогонь.

Джерело: ФР

централізоване використання армійської авіації

Принцип використання аеромобільних підрозділів в якості аеромобільної підтримки. Аеромобільні підрозділи знаходяться у підпорядкуванні командування, яке їх використовує, шляхом прикомандирування чи залежно від їх штатного підпорядкування. Значною мірою більшість часу вони прямо використовуються цим командуванням для виконання окремих завдань.

Джерело: ФР

застосування артилерії

Вибір і визначення командиром загальновійськових сил завдань, що покладені на всі артилерійські частини (дивись: параграф «артилерія» додаток «вогонь» бойового наказу).

Джерело: ФР

децентралізоване використання легкої авіації сухопутних військ

Принцип застосування аеромобільних підрозділів як аеромобільної підтримки. Командування тимчасово застосовує аеромобільні засоби підпорядкованих ешелонів з метою посилення своїх дій шляхом залучення аеромобільних сил. Більшість завдань, які перед ними ставляться, полягають у веденні бою спільно з основними силами, але це не виключає й їх обмеженої автономії у діях.

Джерело: ФР

вогневе ураження

Сукупність рішень, прийнятих

emplacement

1- A prepared position for one or more weapons or pieces of equipment, for protection against hostile fire or bombardment, and from which they can execute their tasks.

2- The act of fixing a gun in a prepared position from which it may be fired.

Source : FRA

centralized employment (Army aviation)

Operation principle of airmobile formations in airmobile support. Airmobile formations are put at the disposal of an operational commander by attachment or are organically subordinated to him. They are directly used by this authority, and the missions they receive are most of the time independant missions.

Source : FRA

fire support concept

By the combined arms or joint commander of the missions which he assigns to the artillery units as a whole (they are the subject of the artillery paragraph of the fire support annex of the operations order).

Source : FRA

decentralized employment (Army aviation)

Operation principle of airmobile formations in airmobile support. The operational commander temporarily attaches airmobile assets to subordinate units in order to reinforce their action with a selective airmobile support. Most of the missions they can receive are combined arms by nature, but independant actions of limited scope can not be excluded.

Source : FRA

fire employment

All the decisions taken by the

chef interarmes pour fixer le rôle joué dans sa manœuvre par les feux dont il dispose et préciser la mission des moyens qui dépendent de lui et les demandes adressées aux échelons supérieurs.

Source : FRA

emploi des transmissions

Choix et définition par le chef interarmes:

- a- des missions générales et particulières qu'il entend confier tant aux moyens des unités de l'arme qu'aux moyens de transmissions de toute provenance dont il dispose;
- b- des modalités de réalisation de certaines liaisons;
- c- des régimes et restrictions d'emploi de certains moyens.

Source : FRA

emploi du génie

Détermination par le commandant interarmes du rôle et de la répartition les plus efficaces des moyens du génie au profit de la manoeuvre. Cet emploi est fonction de ses capacités de mise en oeuvre. Il est exprimé dans le paragraphe « Génie » de la conception du commandant de grande unité et dans l'annexe génie de l'ordre d'opération anciennement appelé « Ordre au génie ».

Source : FRA

emploi tactique

1- Utilisation organisée dans une bataille ou une opération d'unités et de formations des Forces armées, d'armes ou de services et de troupes d'appui spécialisées, soit indépendamment soit en coopération, pour accomplir une mission.

2- Terme s'appliquant aux systèmes d'arme et aux types spécifiques d'arme et de matériels, signifiant leur utilisation dans le combat conformément à leur rôle assigné.

3- Dans l'armée de l'air, forme de vol d'entraînement qui implique

загальновійськовим командуванням, з метою визначення ролі, яку відіграють у маневрі засоби ведення вогню, якими воно володіє й уточнення завдань засобам, від яких вони залежать і цілей, що були поставлені вищими ешелонами командування.

Джерело: ФР

використання засобів зв'язку

Вибір і визначення загальновійськовим командуванням:

- a- загальних і спеціальних завдань, які воно має намір здійснити, як засобами військових частин, так і засобами зв'язку цих частин;
- б- умов реалізації певних форм зв'язку;
- в- режимів й обмежень у роботі певних засобів.

Джерело: ФР

використання інженерних військ

Визначення загальновійськовим командуванням ролі та найефективнішого розподілу засобів інженерних військ на користь маневру. Таке застосування є функцією їх можливостей. Це використання пояснюється у концепції командування з'єднанням (параграф "інженерні війська"). В додатку "інженерні засоби", бойового наказу, визначається порядок цього використання, що раніш називався "наказ інженерним військам".

Джерело: ФР

бойове застосування

1- Організоване використання в бою (операції) підрозділів, частин та з'єднань різних видів ЗС, родів військ (сил) і спеціальних військ як самостійно, так і у взаємодії один з одним з метою виконання бойових завдань.

2- Термін "бойове застосування" вживається стосовно комплексів озброєння, окремих видів зброї і військової техніки та визначає застосування їх у бою відповідно до призначення.

3- У військово-повітряних силах – вид льотної підготовки, яка

combined arms commander to determine the role played in his maneuver by the fire support at his disposal and to specify the mission of his assets and the requests sent to higher echelons.

Source : FRA

signals employment

Choice and definition by the combined arms commander:

- a- of the overall and specific missions he intends giving to the assets of the Signals branch units as well as to the signals assets of other origin at his disposal;
- b- of the technical conditions with which certain connections will be made;
- c- of the emission policy and restrictions of certain equipments.

Source : FRA

engineer support concept

Determination by the combined arms commander of the role and of the most efficient distribution of the engineer assets given the maneuver which is executed. The way the engineer units are used is dictated by their capabilities. It is detailed in the "engineer" paragraph major units commander's concept of operations and in the engineer annex of the operations order (previously called the "Engineer order").

Source : FRA

tactical employment

1- The organized use in a battle or operation of units and formations from the Armed Forces, arms of the service and specialized support troops, either independently or in cooperation, in order to accomplish a mission.

2- The term applies to weapon systems, and to specific types of weapon and materiel, signifying their use in combat in accordance with their assigned role.

3- In the air force, a form of flight training that involves the instruction

l'instruction d'équipages dans l'utilisation d'armes aériennes ou de l'équipement de bord pour détruire n'importe quelle cible terrestre, aérienne ou maritime et accomplir d'autres missions dans toute sorte de situations.

Source : UKR/OTAN

empotage

Action de chargement de marchandises dans un contenant (conteneur, bac souple, citerne...).

Source : FRA

encagement

Action de feux visant à isoler des forces ennemies notamment en les coupant de leurs renforts et en interdisant leurs ravitaillements.

Source : FRA

encercllement

1- Perte de la liberté de manœuvre d'une force du fait qu'une force ennemie contrôle toutes les voies de désengagement et de renfort.

2- Situation dans laquelle une unité/formation militaire se trouve entourée et isolée de ses lignes de communication, ce qui induit une perte de liberté de manœuvre.

Source : FRA

énergie (ou puissance) d'une arme nucléaire

Energie libérée par l'explosion d'une arme nucléaire. Elle s'exprime en kilotonnes ou mégatonnes de TNT nécessaires pour produire le même dégagement d'énergie.

Source : FRA

enfouissement

Création de positions enterrées et utilisation des sites souterrains naturels ou artificiels dans le but d'assurer, vis-à-vis des effets des armes nucléaires, un degré déterminé de protection des personnels et des matériels, tout en conférant une certaine protection contre les effets des armes classiques. Les travaux d'enfouissement sont exécutés sur ordre:

a- soit par le combattant utilisant des moyens de dotation d'unité;

включає навчання льотного складу застосуванню авіаційних засобів ураження і використанню обладнання літального апарата для ураження наземних (морських) або повітряних цілей і вирішення інших бойових завдань за різних умов обстановки.

Джерело: УКР/НАТО

укладання

Дія з завантаження товарів у певну тару (контейнер, м'яка упаковка, цистерна тощо).

Джерело: ФР

ізолювання

Застосування вогневих засобів для ізолювання сил противника шляхом недопущення підходу підкріплення та порушення їх забезпечення.

Джерело: ФР

оточення

1- Втрата свободи маневру підрозділу, у зв'язку з тим, що підрозділ противника контролює всі шляхи виходу з бою та підходу підкріплення.

2- Ситуація, в якій військове з'єднання/формування є оточеним й ізольованим від ліній комунікацій, що призводить до втрати свободи маневру.

Джерело: ФР

потужність ядерного вибуху

Вивільнена енергія у результаті вибуху ядерної бомби. Обчислюється у кілотоннах чи мегатоннах тринітотолуолу необхідного для вивільнення такої самої кількості енергії.

Джерело: ФР

обкопування

Створення позицій у землі та використання природних чи штучних підземних пустот з метою забезпечення захисту від ядерної зброї на визначений ступінь захисту особового складу і озброєння, що надає також певний захист від дії звичайного озброєння. Інженерно-позиційні роботи можуть виконуватися:

a- бійцем, який використовує відповідні додаткові засоби;
б- інженерними військами, які використовують спеціальні засоби

of flight crews in the use of aircraft weapons and on-board equipment to destroy any land, sea or air targets and accomplish other missions in a variety of situations.

Source : UKR/OTAN

stuffing

Packing of cargo into any type of container (standard container, rubber tank, tank...).

Source : FRA

isolation

Fire action aimed at isolating enemy forces, especially by separating them from their reinforcements and by denying them all supplies.

Source : FRA

encirclement

1- The loss of freedom of maneuver to one force resulting from an enemy force's control of all routes of disengagement and reinforcement.

2- Situation in which a military unit/formation has been surrounded and isolated from their lines of communication resulting in loss of freedom of manoeuvre.

Source : FRA

nuclear yield

The energy released in the detonation of a nuclear weapon, measured in terms of the kilotons or megatons of TNT required to produce the same energy release.

Source : FRA

digging in

Creation of buried positions and use of the natural or artificial subterranean sites in order to ensure a given degree of protection of personnel and equipment, against the effects of nuclear weapons, while providing a protection against the effects of conventional weapons. Burying works are executed, upon order:

a- either by the combatant using the assets fielded in his/her unit;
b- or by engineers implementing specialized assets (in particular,

b- soit par le Génie mettant en œuvre des moyens spécialisés (en particulier moyens mécaniques à haut rendement).

L'enfouissement doit être distingué de l'aménagement des emplacements de combat, réflexe de tout combattant arrêté et utilisant son outil individuel.

Source : FRA

engagement

1- Action de groupements de forces interarmes en vue de remplir une mission tactique donnée par le niveau opératif.

2- Dans le cadre des règles d'engagement, mesure prise contre une force hostile dans le but de la dissuader d'agir, de lui infliger des dommages ou de la neutraliser.

3- Dans le cadre des règles d'engagement, action entreprise contre un aéronef dans le but de le détruire.

Source : FRA

engagement interallié

Intervention, sur un théâtre donné, de moyens militaires fournis par une coalition d'Etats adhérant tous à la même organisation de sécurité.

Terme connexe : opération interalliée

Source : FRA

engagement multinational

Intervention, sur un théâtre donné, de moyens militaires fournis par une coalition d'Etats ayant des intérêts communs mais n'adhérant pas tous à la même organisation de sécurité. Elle reçoit généralement l'agrément de la communauté internationale.

Source : FRA

engagement terrestre

Engagement dont la spécificité est d'agir au sol et près du sol, au contact direct des populations, en assurant une permanence dans un milieu changeant et hétérogène, et en inscrivant dans la durée une action adaptée aux circonstances

(особливо механічні засоби високої ефективності).

Обкопування призначається для облаштування бойових позицій та виконується бійцем, який використовує індивідуальні засоби.

Джерело: ФР

початок бою, обстріл, відкриття вогню

1- Дія підрозділів загальновійськових сил із метою виконання визначеного на оперативному рівні тактичного завдання.

2- У переліку правил ведення бою, захід вчинений проти сил противника, з метою втримання противника від дій, шляхом залякування, нанесення збитків та його нейтралізації.

3- У межах правил ведення бою, дія застосована проти літального апарату з метою його знищення.

Джерело: ФР

спільне застосування

Введення в бій, на даному театрі військових дій бойових підрозділів, які було надано коаліцією країн, що входять до однієї організації з безпеки.

Пов'язаний термін: операції союзних військ.

Джерело: ФР

застосування багатонаціональних сил

Введення в бій, на даному театрі військових дій бойових підрозділів, які було надано коаліцією країн, що мають спільні інтереси, але не входять до однієї організації з безпеки. Для проведення операцій коаліція повинна отримати згоду міжнародної спільноти.

Джерело: ФР

наземне застосування

Операція, специфікою якої є дія на землі чи біля поверхні землі, у прямому контакті з населенням, що забезпечує постійну присутність у гетерогенному середовищі, яке змінюється, і вписується у

high-output mechanical assets).

Digging in must be distinguished from the preparation of the fighting position, a reflex of every halted combatant, using his/her individual tool.

Source : FRA

engagement

1- Action of combined arms task forces carried out to accomplish a tactical mission given by the operational level of war.

2- In the context of rules of engagement, action taken against a hostile force with intent to deter, damage or neutralize it.

3- In the context of rules of engagement, action taken against an aircraft with intent to destroy it.

Source : FRA

combined engagement - allied engagement

Intervention, on a given theater, of military assets provided by a coalition of States belonging to the same security organization.

Related term : combined operation.

Source : FRA

multinational engagement

Intervention, on a given theater, of military assets provided by a coalition of States having common interest, but which do not all belong to the same security organization. Generally speaking, it is approved by the international community.

Source : FRA

land engagement

Engagement which has the characteristic of taking place on the ground or near the ground, in direct contact with the population, in a heterogeneous environment which changes constantly, with an action which has to be adapted to

(attitude, volume, intensité).
Source : FRA

engager

Ordre de tir pour ordonner à une/des unité(s) antiaérienne(s) de détruire un ou des objectifs désignés.

Source : FRA

engin d'assaut

Engin de débarquement ou véhicule amphibie utilisé principalement pour débarquer des troupes et du matériel dans les vagues d'assaut d'une opération amphibie.

Source : FRA

engin de débarquement

Engin utilisé au cours des opérations amphibies, destiné spécifiquement à transporter des troupes avec leur équipement, à s'échouer, décharger et se déséchouer. Utilisé également pour toute opération de ravitaillement.

Source : FRA

engin explosif improvisé (EEI)

Dispositif explosif de circonstance, mis en place ou réalisé de façon improvisée, qui contient des produits chimiques destructeurs, mortels, nuisibles, pyrotechniques ou incendiaires.

Source : FRA

engins de manutention

1- Systèmes mécaniques permettant de manipuler des approvisionnements de manière plus efficace et économique.

2- Les engins de manutention sont pour l'essentiel des chariots élévateurs ou des grues (légères, moyennes ou lourdes) permettant d'assurer la manutention de charges palettisées ou de conteneurs. Ils sont indispensables à l'exécution des opérations de chargement et de déchargement. Leur mise en oeuvre doit être assurée par des spécialistes.

Source : FRA

тривалу дію, що адаптована до обставин (висота, обсяг, щільність).

Джерело: ФР

узгодження цілі

Наказ на відкриття вогню підрозділу(ам) протиповітряної оборони для знищення однієї чи кількох визначених цілей.

Джерело: ФР

десантне судно

Засіб для висадки або машина-амфібія, що в основному використовуються для висадки військ і техніки на певному місці, яке передбачене для операції на суші й у воді.

Джерело: ФР

десантний засіб

Засіб, що використовується під час операцій на суші й у воді, й який призначений виключно для транспортування військ з їх обладнанням для висадки, вивантаження і посадки. Також застосовується для будь-яких операцій із доставки забезпечення.

Джерело: ФР

саморобний пристрій

Самостійно зроблений чи встановлений вибуховий пристрій, що включає хімічні, вибухові, смертельні, шкідливі, піротехнічні чи запальні продукти.

Джерело: ФР

підйомно-транспортний засіб

1- Механічні системи, що дозволяють переміщувати запаси ефективніше і більш економічно.

2- Підйомно-транспортні машини складаються з платформи із підйомниками чи з кранами (легкі, середні чи важкі), що дозволяють забезпечити зберігання запасів у штабелях чи в контейнерах. Вони необхідні для здійснення операцій з навантаження і розвантаження. Їх використовують лише спеціально підготовлений особовий склад.

Джерело: ФР

circumstances (interms of attitude, volume, and intensity) and which cannot be limited in time.

Source : FRA

engager

In air defence, a fire control order used to direct one or several air defense units to destroy one or several designated targets.

Source : FRA

assault craft

A landing craft or amphibious vehicle primarily employed for landing troops and equipment in the assault waves of an amphibious operation.

Source : FRA

landing craft

A craft employed in amphibious operations, specifically designed for carrying troops and their equipment and for beaching, unloading and retracting. It is also used for any resupply operation.

Source : FRA

improvised explosive device (IED)

Contingency explosive device, placed or fabricated in an improvised manner, containing destructive, lethal, noxious, pyrotechnic or incendiary chemicals.

Source : FRA

matériel handling equipment (MHE)

1- Mechanical devices for handling of supplies with greater ease and economy.

2- Materiel handling equipment mainly consist in Fork Lift Trucks (FLT) or cranes (light, medium or heavy) and they enable the handling of palletized loads or containers. They are indispensable for loading and unloading operations. They have to be operated by specialists.

Source : FRA

enlèvement

Première phase du déplacement d'une unité, comportant:

1- Une planification: wagonnage (VF), détermination du nombre de véhicules (VR), fractionnement ou articulation, cadencement, ordre d'enlèvement (synthèse des opérations ci-dessus);

2- Une partie d'exécution: acheminement sur les points d'embarquement, embarquement en sûreté dans les délais prévus.

Source : FRA

enregistrement

Inscription par moyens manuels ou automatiques de signes ou de valeurs traduisant les caractéristiques des rayonnements électromagnétiques interceptés ou l'information qu'ils contiennent.

Source : FRA

enregistrer comme objectif

En artillerie et en appui feu naval, ordre indiquant que les données relatives à un objectif doivent être conservées en vue d'engagements ultérieurs.

Source : FRA

ensemble

Dans le domaine de la logistique, élément faisant partie d'un matériel, pouvant être fourni et remplacé comme un tout et comprenant normalement des pièces ou groupes de pièces remplaçables.

Source : FRA

ensemble aéromobile de manœuvre (EAM)

Ensemble d'un volume supérieur au groupement engagé dans une action aéromobile autonome destinée à l'interception de blindés ou d'hélicoptères ou à la mise en place d'un volume de forces sur un point décisif. Il peut se composer:

a- d'une escadrille d'hélicoptères de reconnaissance (EHLR);
b- d'escadrilles d'appui-protection;
c- d'escadrilles antichars (EHAC) ou/et d'escadrilles d'hélicoptères de manœuvre (EHM).

Source : FRA

відправлення

Перша фаза з переміщення підрозділу, що складається з:

1- Планування – перевезення у вагонах, визначення кількості транспортних засобів, поділ чи поєднання, ритм, порядок відправлення (поєднання вказаних вище операцій);

2- Виконавча частина – просування по точкам завантаження, безпечне завантаження у визначений термін.

Джерело: ФР

реєстрація

Запис підручними чи автоматичними засобами знаків чи величин, що визначають характеристики прийнятого електромагнітного випромінювання чи інформації, яку воно вміщує.

Джерело: ФР

зарєєструвати як ціль

В артилерії й у вогняній підтримці військово-морських сил, порядок, який вказує, що дані, стосовно цілі, слід зберігати для наступного використання.

Джерело: ФР

комплект

У сфері логістики, елемент частини обладнання, що може бути поставлений чи замінений як одне ціле. Він включає у себе деталі чи групи змінних деталей.

Джерело: ФР

аеромобільне угруповання маневру

Угруповання, чисельністю вище за групу, яке залучено до автономної аеромобільної операції, направленої на перехоплення бронетехніки чи гелікоптерів, доставку певної кількості сил у визначену точку. Може включати у себе:

а- ескадрилью гелікоптерів розвідки;
б- ескадрилью підтримки-захисту;
в- протитанкову ескадрилью чи/і ескадрилью гелікоптерів для маневрів.

Джерело: ФР

removal

First step of a unit's movement, which includes:

1- Planning: railcar load study (rail transportation), determination of the number of vehicles (road transportation), load distribution or organization, determination of the removal rate, removal order (roll-up of all these previous operations);

2 - Execution: movement to the embarkation points, embarkation within the planned time, while ensuring the security of the embarkation area.

Source : FRA

recording

Reproduction by manual or automatic means of the signs or values characteristic of intercepted electromagnetic radiations or of the information they contain.

Source : FRA

record as target

In artillery and naval fire support, the order used to denote that the target is to be recorded for future engagement or reference.

Source : FRA

assembly

In logistics, an item forming a portion of an equipment, that can be provisioned and replaced as an entity and which normally incorporates replaceable parts or groups of parts.

Source : FRA

airmobile maneuver team

Set of formations with a volume bigger than that of a group committed to an independent airmobile action aiming to the interception of armor or helicopters or of the insertion on a decisive point of a group of forces. It can include:

a- a reconnaissance helicopter company;
b- support and protection helicopter companies;
c- antitank helicopter companies and/or utility helicopter companies.

Source : FRA

ensemble dépôts et soutiens

Partie constitutive de la Base logistique interarmées de théâtre (BLIAT) qui rassemble des dépôts et des moyens de soutien au sein des zones fonctionnelles:

a- transport;

b- maintenance;

c- soutien sanitaire;

d- soutien pétrolier;

e- soutien de l'homme;

f- soutien au stationnement.

Elle permet la prise en compte, la gestion, l'allotissement, le conditionnement des ressources arrivant sur le théâtre ainsi que l'exécution de prestations au profit de l'ensemble des forces nationales sur le théâtre.

Source : FRA

система складів підтримки

Складова частина загальновійськової бази з матеріально-технічного забезпечення театру військових дій, що включає у себе склади і засоби підтримки за такими функціональними зонами:

a- транспорт;

б- технічне обслуговування;

в- санітарна підтримка;

г- заправка нафтопродуктами;

д- забезпечення людських потреб;

е- підтримка у розміщенні.

Вона дозволяє враховувати, управляти, розподіляти за партіями, утримувати ресурси, що надходять до театру військових дій, а також виконувати поставки до всіх національних сил на театрі військових дій.

Джерело: ФР

depot and service support group

Part of the joint theatre logistic base where the depots and service support assets are grouped in several functional areas:

a- transportation;

b- maintenance;

c- medical support;

d- POL support;

e- Manpower support;

f- Infrastructure.

It is where the resources arriving in the theater are taken into account, managed, put into batches, packaged and a place where services for all the national forces in the theater are performed.

Source : FRA

ensemble interarmes aéromobile (EIAAM)

Ensemble d'un volume supérieur au groupement engagé dans une action aéromobile conjuguée destinée à s'emparer d'un point-clé, à interdire momentanément une direction ou établir une tête de pont. Il se compose:

a- d'éléments de reconnaissance;

b- d'éléments d'appui-protection;

c- d'un groupement interarmes (infanterie d'assaut hélicoptérée).

Source : FRA

загальновійськове аеромобільне формування

Формування за чисельністю особового складу вище за угруповання, залучене для виконання спільної аеромобільної операції з метою захоплення ключового пункту, порушення системи командування чи захоплення плацдарму. Включає у себе:

a- елементи розвідки;

б- елементи підтримки-захисту;

с. загальновійськове угруповання (штурмова піхота на гелікоптерах).

Джерело: ФР

combined arms airmobile team

Set of formations with a volume bigger than that of a group committed to a combined arms airmobile action aiming to the capture of a critical point, to the temporary blocking of a direction or to secure a bridgehead. It includes:

a- reconnaissance elements;

b- support and protection elements;

c- a combined arms group (air assault infantry)

Source : FRA

ensemble interarmes de manoeuvre (EIAM)

Regroupement temporaire ou permanent, aux ordres d'un même chef, de groupements ou de sous-groupements de natures différentes en vue de la réalisation d'une action tactique.

Source : FRA

загальновійськове маневрене формування

Тимчасове чи постійне формування, підпорядковане одному начальнику, що складається з угруповань чи груп різних видів військ, об'єднаних для виконання певної тактичної її.

Джерело: ФР

combined arms maneuver team

Temporary or permanent consolidation, under the authority of the same commander, of groups or task forces with different organizations in order to perform a tactical action.

Source : FRA

ensemble transits

Partie constitutive de la Base logistique interarmées de théâtre (BLIAT) qui rassemble les plates formes d'entrée et de sortie du théâtre empruntées par les forces nationales. Elle permet, grâce à ses détachements spécialisés, l'exécution des opérations de

група транзиту

Невід'ємна частина міжвидової бази з матеріально-технічного забезпечення ТВД, що має у своєму розпорядженні платформи для входу і виходу з ТВД, які використовуються національними силами. Вона дозволяє, завдячуючи

transit group

Part of the joint theatre logistic base where the theater entry and exit platforms used by the national forces are gathered. It is where the specialized detachments perform the transit operations.

Source : FRA

transit.
Source : FRA

entraînement

Processus pédagogique destiné à faire acquérir à un ensemble de personnes les capacités opérationnelles correspondant au niveau considéré (unité, force, ensemble interarmées, état-major...).

Source : FRA

entraînement d'état-major

Formation de personnel et des détachements d'état-major pour le commandement, la conduite et le contrôle de forces en temps de paix et temps de guerre. C'est un des composants de la préparation opérationnelle au combat et inclut la formation des officiers, la formation de sections, des bureaux et divisions et coordonne l'entraînement des Etat-majors. Il est dispensé en sessions d'exercices, de jeux de guerre et inclut les exercices de simulation sur ordinateurs et sur le terrain. *Aussi appelé* exercice de poste de commandement.

Source : UKR/OTAN

entraînement opérationnel

Entraînement destiné à créer, à conserver ou à améliorer le degré de préparation opérationnelle d'unités ou d'individus.

Source : FRA

entretien

Ensemble d'opérations simples ayant pour objet de vérifier les conditions de fonctionnement d'un matériel, de prévenir ses défaillances et de remédier à celles relevant du NT11.

Note : Le terme « entretien » désigne aussi la mission de maintien en condition des détenteurs du matériel.

Source : FRA

entretien courant

Nettoyage, graissage, complément des pleins, inspections et réparations mineures du matériel ayant pour but de le maintenir en état de

спеціалізованим загонам, виконувати операції з транзиту.

Джерело: ФР

підготовка

Педагогічний процес направлений на засвоєння групою людей оперативних можливостей, що відповідають визначеному рівню (підрозділ, сила, загальновійськова група, штаб тощо).

Джерело: ФР

підготовка штабів

Навчання особового складу і підрозділів штабів управління військами (силами) у мирний і військовий час; один з елементів бойової готовності військ (сил). Підготовка штабів включає: підготовку офіцерів, підготовку підрозділів (відділень, відділів, секцій) і залагодження штабів. Здійснюється на штабних і командно-штабних тренуваннях, штабних і командно-штабних навчаннях, командно-штабних військових іграх, у т.ч. комп'ютерних, і на польових навчаннях з залученням військ (сил).

Також командно-штабне навчання.

Джерело: УКР/НАТО

бойова підготовка

Підготовка, направлена на створення, збереження чи покращення рівня оперативної підготовки підрозділів чи осіб.

Джерело: ФР

підтримка технічного стану (експлуатація)

Сукупність простих дій, що мають на меті перевірку умов функціонування обладнання, попередження виходу його з ладу чи відновлення його належного технічного стану.

Примітка: Термін "підтримка технічного стану" також позначає завдання зі збереження у належному стані місць зберігання техніки та обладнання.

Джерело: ФР

обслуговування

Чищення, змащення, заправлення, огляд і дрібний ремонт техніки з метою підтримання її в робочому стані. У деяких випадках до

training

Educational process by which a group of personnel is given the operational capability of the considered structure (unit, force, joint group, staff...).

Source : FRA

staff training

The training of personnel and staff detachments for the command and control of forces in peacetime and wartime. It is one of the components of combat readiness, and includes officer training, the training of sections, branches and divisions and coordinated staff training. It is given in staff and command post training sessions, exercises, war games including computer simulations, and field exercises. *Also called* command-post exercise.

Source : UKR/НАТО

operational training

Training that develops, maintains or improves the operational readiness of individuals or units.

Source : FRA

maintenance

All simple operations aimed at verifying the working conditions of an item of equipment, at preventing any breakdown and at solving those pertaining to the levels of maintenance 1 and 2.

Note: The term "maintenance" also pertains to the preservation missions carried out by those who own the items of equipment.

Source : FRA

servicing

Cleaning, lubrication, replenishment, examination and minor repairs to keep equipment in operational condition. In some cases, servicing

fonctionnement. Dans certains cas, l'entretien courant peut inclure l'approvisionnement en munitions.
Source : UKR/OTAN

entretien courant

Nettoyage, graissage, complément des pleins, inspections et réparations mineures du matériel ayant pour but de le maintenir en état de fonctionnement. Dans certains cas, l'entretien courant peut inclure l'approvisionnement en munitions.
Source : FRA

entretien des effectifs

Ensemble des opérations visant à maintenir ou rétablir les effectifs à leur niveau théorique. Il peut revêtir trois formes:

a- relève: a pour but de remplacer nombre pour nombre des personnels appelés à quitter une unité pour des raisons d'ordre administratif. Elle peut être individuelle ou collective;

b- recomplètement: a pour but de combler nombre pour nombre soit les pertes subies par une unité au combat soit les personnels hors de combat, (blessés, malades...) à l'exclusion des pertes dues à un motif administratif;

c- remplacement: a pour but de substituer à des unités mises hors de combat ou non-susceptibles de le poursuivre à cause de pertes massives, des unités aptes sans délais à le reprendre à leur compte.
Source : FRA

entretien ouvert

1- Officiel: recherche ouverte d'informations auprès d'une source consentante et informée du but de l'entretien. Exemple: entretien avec des militaires français rentrant de mission ou insérés à des postes intéressant le renseignement.

2- Adapté: recherche ouverte d'informations auprès d'une source consentante et non informée du but de l'entretien. Exemple: entretien ouvert avec des réfugiés.
Source : FRA

поточного технічного обслуговування може відноситися і поповнення боєприпасами.
Джерело: УКР/НАТО

обслуговування

Чистка, змазування, підтримання, перевірка і незначна заміна складових частин, що мають підтримуватися у належному стані. У певних випадках, поточне обслуговування може також включати і постачання боєприпасів.
Джерело: ФР

облік особового складу

Сукупність дій з підтримки чи відновлення кількості особового складу на необхідному теоретичному рівні. Може проявлятися у трьох формах:

а- заміна – має за мету замінити певну кількість осіб, що покидають підрозділ за адміністративним наказом. Може бути персональною чи колективною;

б- доукомплектування – має за мету відновлення певного числа втрат підрозділу у бою чи персоналу поза боєм (поранення, хвороби тощо), за виключенням втрат викликаних адміністративними обставинами;

в- заміщення – має за мету заміну підрозділів, що виведені з бою чи неспроможні його продовжувати через масові втрати, за допомогою підготовлених частин, не враховуючи періоду часу на заміщення.
Джерело: ФР

відкрите опитування

1- Офіційно – відкритий пошук інформації в узгодженому чи інформованому про ціль опитування джерелі. Наприклад, інтерв'ю із французькими військовими, що приступають до виконання завдання чи, з тими з них, які знаходяться у місцях, що цікавлять розвідку.

2- Адаптований: відкритий пошук інформації в узгодженому, але не проінформованому про ціль опитування джерелі. Наприклад, відкрите опитування біженців
Джерело: ФР

may include rearming.
Source : UKR/NATO

servicing

Cleaning, lubrication, replenishment, examination and minor repairs to keep equipment in operational condition. In some cases, servicing may include rearming.

Source : FRA

headcount management

All the operations by which the headcount is kept or brought back to its theoretical level. It can take three forms:

a- relief: its goal is to replace the exact number of personnel leaving a unit for administrative reasons. It can be individual or collective;

b- regeneration: its goal is to complete the exact number of soldiers either lost by a unit in combat, or put out of action (wounded or sick personnel), with the exception of administrative losses.

c- replacement: its goal is to substitute units put out of action or rendered combat ineffective because of massive losses, with units capable without notice of assuming the mission.
Source : FRA

open interview

1- Official: open collection of information from a consenting source informed about the aim of the interview. E.g.: an interview with French service members coming back from a mission or holding positions pertaining to intelligence.

2- Tailored: open collection of information from a consenting source that is not informed about the aim of the interview. E.g.: an open interview with refugees.
Source : FRA

environnement

Milieu dans lequel un organisme fonctionne, incluant l'air, l'eau, la terre, les ressources naturelles, la flore, la faune, les êtres humains et leurs interrelations.

Source : FRA

environnement biologique

Conditions régnant dans une zone et liées aux effets directs ou rémanents d'armes biologiques.

Source : FRA

environnement chimique

Facteurs et conditions résultant de l'utilisation par l'ennemi d'armes chimiques. L'environnement chimique est déterminé par la substance toxique employée, l'échelle de son utilisation, le degré de contamination du terrain, des sources d'eau et des installations, du secteur affecté par la diffusion de vapeurs toxiques (aérosols), le nombre de personnel et de civils affectés ainsi que la quantité d'équipement et autres moyens contaminés.

Source : UKR/OTAN

environnement chimique

Conditions régnant dans une zone et liées aux effets directs ou rémanents d'armes chimiques.

Source : FRA

environnement d'exploitation

Tous facteurs extérieurs, d'origine naturelle ou artificielle, aux effets desquels un article ou un matériel sera vraisemblablement soumis pendant toute la durée de sa vie utile.

Source : FRA

environnement électromagnétique

Ensemble des phénomènes électromagnétiques existant à un endroit donné.

Source : FRA

environnement global de l'information

Ensemble des individus, systèmes et organisations qui collectent, traitent et diffusent de l'information auprès d'audiences nationales et internationales. *Terme connexe:*

навколишнє середовище

Середовище, в якому функціонує організм, включаючи повітря, воду, землю, природні ресурси, флору, фауну, людину та взаємини між ними.

Джерело: ФР

біологічне середовище

Умови, що панують на території та пов'язані з прямими чи реманентними наслідками застосування біологічної зброї.

Джерело: ФР

хімічна обстановка

Фактори та умови, що виникають в результаті застосування противником хімічної зброї. Характеризується видами отруйних речовин, масштабами їх застосування, щільністю зараження місцевості, джерел, різних об'єктів, розмірами зони поширення парів (аерозолів), отруйних речовин, кількістю ураженого особового складу військ (сил) і населення, зараженої військової техніки та інших матеріальних засобів.

Джерело: УКР/НАТО

хімічне середовище

Умови, що панують на території та пов'язані з прямими чи реманентними наслідками застосування хімічної зброї.

Джерело: ФР

умови експлуатації

Усі зовнішні чинники, природного або штучного походження, під впливом яких виріб чи обладнання буде найвірогідніше перебувати під час періоду свого використання.

Джерело: ФР

електромагнітне середовище

Сукупність електромагнітних явищ, що існують у відповідному місці.

Джерело: ФР

глобальне інформаційне середовище

Сукупність осіб, систем і організацій, які збирають, формують і поширюють інформацію серед національної і міжнародної спільноти.

environment

The surroundings in which an organization operates, including air, water, land, natural resources, flora, fauna, humans, and their interrelation.

Source : FRA

biological environment

Conditions found in an area resulting from direct or persisting effects of biological weapons.

Source : FRA

chemical environment

The factors and conditions resulting from enemy use of chemical weapons. The chemical environment is determined by the toxic substance used, the scale of their use, the degree of contamination of the terrain, water sources and installations, the area affected by the spread of toxic vapours (aerosols), the number of service personnel and civilians affected and the quantity of equipment and other assets contaminated.

Source : UKR/NATO

chemical environment

Conditions found in an area resulting from direct or persisting effects of chemical weapons.

Source : FRA

service environment

All external conditions, whether natural or induced, to which items of matériel are likely to be subjected throughout their life cycle.

Source : FRA

electromagnetic environment

The totality of electromagnetic phenomena existing at a given location.

Source : FRA

global information environment (GIE)

All individuals, systems and organizations which collect, process and disseminate information to national and international authorities.

Source : FRA

«environnement informationnel».
Source : FRA

environnement hostile

Environnement opérationnel dans lequel les forces hostiles ont à la fois le contrôle, l'intention et la capacité de s'opposer aux opérations.

Source : FRA

environnement informationnel

Ensemble des individus, systèmes et organisations qui collectent, traitent et disséminent de l'information auprès d'audiences nationales et internationales.

Source : FRA

environnement militaire de l'information

Environnement contenu dans l'environnement global de l'information (« global information environment » - GIE) et composé des systèmes d'information (infosys) et organisations - amies et ennemies, militaires et non-militaires - qui contribuent au soutien et/ou à la réalisation de la mission ou encore qui influencent cette dernière.

Source : FRA

environnement opérationnel

Ensemble des acteurs extérieurs à l'action militaire stricto sensu et à la force elle-même, avec lesquels celle-ci est conduite à interagir ou sur lesquels elle choisit d'agir.

Source : FRA

environnement psychologique

Cadre immatériel défini par un ensemble de paramètres influant directement sur les perceptions.

Source : FRA

environnement radiologique

Ensemble des conditions résultant de l'utilisation d'armes nucléaires par l'ennemi, l'opération d'une installation nucléaire, ou un accident dans une telle installation ou sa destruction. L'environnement radiologique est défini en termes d'espace, de temps, des dosages de radiation et le degré de contamination radioactive de sol, des cours d'eau, de l'atmosphère et de la

Пов'язаний термін: «інформаційне середовище».

Джерело: ФР

вороже середовище

Оперативне середовище, в якому сили противника контролюють чи мають намір заволодіти і чинити опір під час бойових операцій.

Джерело: ФР

інформаційне середовище

Сукупність людей, систем і організацій, які збирають, формують і поширюють інформацію серед національної і міжнародної публіки.

Джерело: ФР

військове інформаційне середовище

Середовище, що продовжується у глобальному інформаційному середовищі і складається з інформаційних систем і організацій – своїх та противника, військових і невійськових, що надають підтримку у/чи виконанні завдання або впливають на останню.

Джерело: ФР

оперативне середовище

У вузькому сенсі – сукупність зовнішніх факторів у військовій операції й власне військові сили, з якими проводяться така операція або на які необхідно провести таку операцію.

Джерело: ФР

психологічне середовище

Нематеріальна складова, що визначається сукупністю параметрів, які прямо впливають на їх сприйняття.

Джерело: ФР

радіаційна обстановка

Сукупність факторів та умов, що утворюються в результаті застосування противником ядерної зброї, у ході експлуатації ядерних об'єктів та при виникненні на них аварій і руйнувань. Характеризується масштабами (просторовими і тимчасовими), радіаційними дозовими навантаженнями і ступенем радіоактивного

hostile environment

An operational environment in which hostile forces have control and the intent and capability to oppose intended operations.

Source : FRA

information environment

Group of individuals, systems and organizations that gather, process and disseminate pieces of information to national and international bodies.

Source : FRA

military information environment

Environment contained in the global information environment (GIE), and made up of the information systems (infosys) and organizations - friendly or enemy, military or non-military - contributing to the support and/or carrying out of the mission, or influencing the latter.

Source : FRA

operational environment

All actors which are not, strictly speaking, directly involved in the military action or in the Force, and with whom the Force is called upon to interact or on whom it decides to act.

Source : FRA

psychological environment

Abstract framework delineated by a number of parameter having a direct influence over perception.

Source : FRA

radiological environment

All conditions resulting from the use of nuclear weapons by the enemy, the operation of a nuclear installation, or an accident in such an installation or its destruction. The radiological environment is defined in terms of space, time, the radiation dosages and the degree of radioactive contamination of the ground, bodies of water, the atmosphere and the surface of

superficie des installations.
Source : UKR/OTAN

зараження (забруднення)
місцевості, акваторії, повітряного
середовища і поверхні об'єктів.
Джерело: УКР/НАТО

installations.
Source : UKR/NATO

environnement radiologique

радіобіологічне середовище

radiological environment

Conditions régnant dans une zone et liées à la présence d'un danger radiologique.

Source : FRA

Умови, що існують на певній території та пов'язані з присутністю радіаційної загрози.

Джерело: ФР

Conditions found in an area resulting from the presence of a radiological hazard.

Source : FRA

équilibre des fonctions opérationnelles

рівновага оперативних функцій

operational functions balance

Part relative (traduite en volume/effectifs/équipements) accordée à chaque fonction opérationnelle. Lors de la mise sur pied d'une force opérationnelle terrestre, cet équilibre doit lui permettre de disposer des capacités requises pour le type d'opération considéré.

Source : FRA

Відносна частка (визначається обсягом/кількістю/озброєнням) визначена для кожної оперативної функції. Під час дії наземної оперативної сили, ця рівновага має дозволити їй мати у своєму розпорядженні сили для визначеного типу операцій.

Джерело: ФР

Share (in terms of volume/headcount/equipments) given to each operational function. During the organization of a land task force, this balance should enable it to have the capabilities required the type of operation which is planned.

Source : FRA

équipage

екіпаж

crew

Ensemble des personnels, à bord d'un véhicule et sous les ordres d'un chef (généralement chef de bord), chargés de la conduite du véhicule et de la mise en oeuvre de ses moyens de bord (armement, postes radioélectriques...).

Source : FRA

Сукупність людей на борту транспортного засобу і під командою одного начальника (зазвичай начальника борту), що має вести цей транспортний засіб і використовувати наявні на борту засоби (зброю, радіоелектронне обладнання тощо).

Джерело: ФР

All personnel on-board a vehicle and under the authority of a commander, tasked with the conduct of the vehicle and the implementation of the on-board equipment (weapons, radioelectric equipment...).

Source : FRA

équipe d'observation (EO)

група спостереження

observation team

Equipe destinée à assurer une mission d'observation, commandée par un officier, détachée auprès de la troupe appuyée.

Source : FRA

Команда під керівництвом офіцера, яка повинна виконати завдання зі спостереження та діє поблизу підтримуваної частини.

Джерело: ФР

Team, led by an officer, whose task is to assume observation missions, and which is detached to the supported unit.

Source : FRA

équipe d'observation dans la profondeur (EOP)

група спостереження у глибині противника

deep observation team

Equipe d'observation des régiments d'artillerie sol-sol, chargée d'acquérir des renseignements d'objectifs, à partir de positions situées dans les lignes ennemies, dans le but de les traiter par le feu.

Source : FRA

Команда зі спостереження у артилерійських полках, яка займається збором об'єктивних розвідувальних даних щодо позицій частин противника з метою ведення по ним вогню

Джерело: ФР

Observation team of the field artillery battalions, in charge of collecting target intelligence, from positions in enemy lines, in order to have them fired upon.

Source : FRA

équipe de contrôle des actions aériennes (ECAA)

група з контролю авіаційних дій

air action control team

Equipe constituée de deux CAA (1 officier terre et 1 officier air) et de personnel de soutien (2 sous-officiers pour les transmissions, la protection, le soutien) qui a pour mission:

a- d'assurer le guidage des appareils en mission d'AAZC;

Команда, що складається з двох передових авіаційних контролерів (1 офіцер сухопутних військ, 1 офіцер військово-повітряних сил) і персоналу підтримки (2 унтер-офіцери для передачі, захисту і підтримки), які мають за мету:

a- забезпечити наведення

Team including two forward air controllers (1 Army officer and 1 Air Force officer) and support personnel (2 non-commissioned officers for communications, protection, and support) whose mission is to:

a- guide the aircraft having a

b- de donner l'autorisation de tir ;
c- de rendre compte des résultats obtenus via le CCA;
d- d'informer l'organisme de contrôle tactique du retour des missions en vue de leur recueil;
e- de transmettre les conditions météorologiques locales.

Source : FRA

літальних апаратів у зону бойових дій у повітрі;
б- давати дозволи на стрільбу;
в- подавати звіти, щодо результатів, які були отримані передовими авіаційними контролерами;
г- інформувати орган тактичного контролю про повернення з завдання за мірою їх прийому;
д- передавати місцеві метеорологічні умови.

Джерело: ФР

mission in the main battle area;
b- give the fire clearance;
c- inform the air coordination center of the results;
d- inform the tactical control organization of the arrival of the aircraft returning from their mission for the transfer of responsibility;
e- inform of the local weather conditions

Source : FRA

équipe de liaison d'appui naval

група зв'язку морської підтримки

naval fire liaison team

Personnel et équipement nécessaires pour renseigner les forces à terre et les forces de débarquement et obtenir une coordination en ce qui concerne l'emploi de l'artillerie d'appui naval.

Source : FRA

Необхідний особовий склад і обладнання для повідомлення сил на землі й сил для висадки та досягнення координації у тому, що стосується застосування артилерії морської підтримки

Джерело: ФР

Personnel and equipment required to coordinate and advise ground/landing forces on naval fire employment.

Source : FRA

équipe de liaison et d'observation (ELO)

підрозділ зв'язку і спостереження

liaison and observation team

Equipe destinée à assurer des missions de liaison et d'observation, commandée par un officier, détachée auprès de la troupe appuyée.

Source : FRA

Група, під керівництвом офіцера, призначена для виконання завдання із зв'язку і спостереження та діє поблизу підтримуваної частини.

Джерело: ФР

Team, led by an officer, whose task is to assume liaison and observation missions, and which is detached to the supported unit.

Source : FRA

équipe de maintenance

команда із забезпечення

maintenance team

Ensemble des moyens (personnels, matériels) nécessaires et suffisants pour accomplir une ou des opérations de maintenance.

Source : FRA

Сукупність засобів (особовий склад і обладнання) необхідна і достатня для виконання однієї чи кількох операцій із забезпечення.

Джерело: ФР

All the sufficient assets (personnel and equipment) needed to carry out one or several maintenance operations.

Source : FRA

équipe de mise a feu du dispositif de destruction

команда застосування підривних засобів

demolition firing party

Equipe assignée à un ouvrage et qui est techniquement responsable de la mise à feu du dispositif de destruction.

Source : FRA

Команда, перед якою поставлене завдання, й яка технічно відповідає за застосування засобів знищення.

Джерело: ФР

The party at the site which is technically responsible for the demolition.

Source : FRA

équipe de reconnaissance et d'évaluation des risques technologiques (ERE)

група з визнання і обчислення технологічних ризиків

toxic industrial materials - risks reconnaissance and assessment team (TIM)

Equipe, composée de spécialistes et mettant en œuvre des matériels spécifiques, ayant pour mission de prévoir et de réduire les contraintes pouvant peser sur les forces dans le cas d'événements radiologiques et chimiques d'origine industrielle, accidentels ou non, sur les théâtre d'opérations, notamment en zone urbaine.

Source : FRA

Група, що складається з фахівців, які використовують специфічні матеріали і мають за ціль передбачити і зменшити збитки, що можуть впливати на збройні сили, внаслідок радіологічних і хімічних подій промислового походження, аварій на театрі бойових дій, особливо у міських зонах.

Джерело: ФР

Team, composed of specialists and operating specific equipments, tasked to anticipate and reduce the constraints which might affect the force, in case of industrial radiological and chemical events, accidental or not, in any theatre of operations, and in urban area in particular.

Source : FRA

équipement

Ensemble des opérations destinées à faciliter l'exécution des déplacements et à apporter toute aide éventuelle aux usagers. Il découle du plan de circulation et se traduit par la mise en place sur les itinéraires de personnels et de matériels : postes fixes et patrouilles d'unités de circulation, éléments de sûreté terrestre et aérienne, moyens de transmissions et du génie, moyens logistiques (santé, matériel, essence, vivres), signalisation.

Source : FRA

обладнання

Сукупність операцій направлених на полегшення виконання пересування і надання будь-якої можливої допомоги користувачам. Витікає з плану руху і проявляється у створенні маршрутів пересування людей і матеріалів: фіксованих місць і патрулів військових частин із руху, елементів наземної і повітряної безпеки, засобів передачі та інженерних робіт, засобів із матеріально-технічного забезпечення (медичне забезпечення, забезпечення матеріалами, паливом, харчами), сигналізації.

Джерело: ФР

equipment

All operations whose purpose is to make the movements easier and to eventually bring assistance to the users. It ensues from the traffic plan and is materialized by personnel and equipment set up along the route: traffic control unit checkpoints and mobile patrols, land and air security elements, signals and engineer equipment, logistic equipment (medical, maintenance, fuel, food), road signs.

Source : FRA

équipement de franchissement

Équipement pour permettre aux troupes le franchissement des coupures sèches ou humides. L'équipement de franchissement standard peut être divisé en matériel de franchissement d'assaut, en trains de pont flottant, en ponts mécanisés et en ponts provisoires (de type Bailey) sur des quais fixes.

Source : UKR/OTAN

переправні засоби

Засоби для переправи військ через водянні і суходільні перешкоди. Табельні переправні засоби підрозділяються на переправно-десантні засоби, понтонні парки, механізовані мости, розбірні мости на жорстких опорах.

Джерело: УКР/НАТО

crossing equipment

Equipment to enable troops to bridge dry or wet gaps. Standard crossing equipment can be subdivided into assault bridging equipment, pontoon bridge trains, mechanized bridges and temporary (Bailey-type) bridges on fixed piers.

Source : UKR/NATO

équipement de protection collective

Installations et équipements spéciaux conçus pour la protection collective de personnel et de la population contre les armes conventionnelles et les armes de destruction massive. Ceux-ci incluent des fortifications, des abris de défense passive et de l'équipement mobile et transportable.

Source : UKR/OTAN

колективні засоби захисту

Споруди та спеціальне обладнання для групового захисту особового складу і населення від звичайної зброї і зброї масового ураження. Включають: фортифікаційні споруди, захисні споруди цивільної оборони, рухомі і перевізні засоби. Можуть бути герметизованими (з фільтро-вентиляційним обладнанням) і негерметизованими.

Джерело: УКР/НАТО

collective protection equipment

Installations and special equipment designed for collective protection of service personnel and the population against conventional weapons and weapons of mass destruction. These include fortifications, civil defence shelters and mobile and transportable equipment. They may be sealed and have filtration and ventilation equipment, or be unsealed.

Source : UKR/NATO

équipement de protection individuelle

En guerre nucléaire, biologique ou chimique : tenue individuelle et équipement destinés à protéger un individu contre le danger biologique et chimique et certains effets nucléaires.

Source : FRA

засоби індивідуального захисту

Під час ядерної, біологічної чи хімічної війни – індивідуальний одяг і спорядження направлене на захист особи від біологічної і хімічної небезпеки і певних наслідків використання радіоактивних матеріалів.

Джерело: ФР

individual protective equipment

In nuclear, biological and chemical warfare: the personal clothing and equipment aimed at protecting an individual from biological and chemical hazards and some nuclear effects.

Source : FRA

équipement du Génie

Ensemble des véhicules et machineries conçues pour l'appui du

інженерна техніка

Машини і механізми, призначені для інженерного забезпечення дій

engineering equipment

All vehicles and machinery designed for engineer support of

génie des troupes, par exemple machines à destinations diverses, l'électrotechniques, la maintenance et l'équipement de réparation.

Source : UKR/OTAN

військ. Включає: машини різноманітного призначення, електротехнічні засоби, а також засоби обслуговування та ремонту.

Джерело: УКР/НАТО

troops, e. g. machines for various purposes, electro-technical, maintenance and repair equipment.

Source : UKR/NATO

équipement individuel de protection

Équipement conçu pour réduire les effets de radiations légères et pour la protection nucléaire, biologique et chimique de militaires individuels. Il peut être employé en conjonction avec tout autre équipement disponible.

Source : UKR/OTAN

індивідуальні засоби захисту

Засоби для зниження ступеня поразки світловим випромінюванням, а також для радіаційного, хімічного і біологічного захисту окремих військових. Разом з індивідуальними засобами захисту застосовуються підручні засоби.

Джерело: УКР/НАТО

individual protective equipment

Equipment designed to reduce the effects of light radiation and for nuclear, biological and chemical protection of individual servicemen. It can be used in conjunction with any other available equipment.

Source : UKR/NATO

équipement logistique

Éléments de parc auxquels sont associés des éléments de stocks et des matériels d'environnement correspondant, pour contribuer à la réalisation d'une fonction opérationnelle (munitions, moyens d'instruction, moyens de maintenance, rechanges).

Source : FRA

логістичне обладнання

Елементи парку, до яких входять елементи складування і відповідне супутнє обладнання, що застосовують для виконання оперативної дії (запаси, засоби з навчання, засоби з технічного обслуговування і ремонту).

Джерело: ФР

logistic equipment

Fleet elements combined with stock items and the corresponding related equipment to participate in the fulfillment of an operational function (ammunition, training means, maintenance assets, spares).

Source : FRA

équipement militaire

Diverse ressources techniques avec lesquelles les forces armées sont équipées, pour la bataille et des tâches militaires ordinaires. Ceux-ci incluent des armements et les véhicules dont ils sont équipés, le commandement et le contrôle de l'équipement, l'équipement technique spécial technique et logistique. La plupart des équipements militaires est destiné au combat et est subdivisé en fonction du type de forces ou d'arme auquel il est affecté ou en fonction du type de système de livraison. L'équipement militaire est l'élément matériel principal des moyens militaires d'un état.

Source : UKR/OTAN

військова техніка

Різні технічні засоби, які є на озброєнні збройних сил для забезпечення їх бойової і повсякденної діяльності. Включає озброєння з його носіями, засоби управління військами (силами), спеціальні технічні засоби і засоби тилового забезпечення, а також засоби навчання. Основною частиною військової техніки є бойова техніка, яка поділяється за належністю до видів збройних сил або родів військ, або відповідно до носіїв зброї. Військова техніка складає головний матеріальний компонент військового майна держави.

Джерело: УКР/НАТО

military equipment

The various technical resources with which the armed forces are equipped, for battle and routine military tasks. These include armaments and the vehicles on which they are mounted, command and control equipment, special technical and logistic support equipment, and training aids. Most military equipment is for combat, and is subdivided according to the types of forces or arms of the service to which it is assigned or according to the type of delivery system. Military equipment is the principal material element of the military assets of a state.

Source : UKR/NATO

équipement portuaire

Aménagement d'un port qui comprend en règle générale:

- a- des postes à quai permettant la manutention verticale du fret des navires au moyen de grues électriques de quai;
- b- un ou plusieurs postes roulis permettant la manutention horizontale du fret.

Source : FRA

портове обладнання

Облаштування порту, що, у загальних рисах, має включати:

- a- місця на пірсі, що дозволяють вертикальне розвантаження суден за допомогою електричних підйомних кранів;
- б- одне чи кілька місць для суден з можливістю горизонтальної обробки вантажів.

Джерело: ФР

port equipment

Port facilities which usually includes:

- a- berth stations where the ship's cargo can be handled vertically with electrical pier cranes;
- b- one or more berth stations with RO/RO ramps where the cargo can be handled horizontally.

Source : FRA

équivalence TNT

Evaluation de l'énergie libérée par l'explosion d'une arme nucléaire ou par l'explosion d'une quantité donnée d'une matière fissible ou fusible; est exprimée en quantité de trinitrotoluène (TNT) qui libérerait la même quantité d'énergie que l'explosion.

Source : FRA

escadrille

Structure organique régimentaire regroupant des appareils d'un même type ou des fonctions concourant au maintien en condition des aéronefs, ou des services chargés du soutien du personnel et des matériels toutes armes.

a- E.C.S. : Escadrille de commandement et des services ;
b- E.S.R. : Escadrille de soutien et de ravitaillement;
c- E.H.R. : Escadrille d'hélicoptères de renseignement ;
d- E.H.A.P. : Escadrille d'hélicoptères d'appui-protection ;
e- E.H.A. : Escadrille d'hélicoptères d'attaque ;
f- E.H.M. : Escadrille d'hélicoptères de manœuvre ;
g- E.S.A. : Escadrille des services d'aérodrome (unité particulière justifiée par l'importance de la fonction contrôle aérien local et sécurité) ;
h- E.H.C. : Escadrille d'hélicoptères de commandement ;
i- E.H.L. : Escadrille d'hélicoptères légers ;
j- E.A.L. : Escadrille d'avions de liaison.

Source : FRA

escale

Plate-forme d'arrêt temporaire pour avions ou navires.

Source : FRA

escale aérienne militaire

Organisme implanté sur un terrain d'aviation, chargé du soutien opérationnel et technique des aéronefs et responsable du transit des personnels et des frets transportés.

Source : FRA

тротиловий еквівалент

Оцінка вивільненої енергії під час вибуху ядерної зброї чи під час вибуху певної кількості речовини, що розщеплюється чи ні. Розраховується у кількості тринітротолуолу (тротилу), що звільняє таку саму кількість енергії при вибуху.

Джерело: ФР

ескадрилья

Штатна полкова структура, що включає апарати одного типу чи ті, що мають одні й ті самі функції з використання літальних апаратів, чи служб підтримки особового складу і обладнання.

а- Ескадрилья командування;
б- Ескадрилья підтримки та забезпечення;
в- Ескадрилья гелікоптерів розвідки;
г- Ескадрилья гелікоптерів підтримки – захисту;
д- Ескадрилья бойових гелікоптерів;
е- Ескадрилья гелікоптерів маневру;
ж- Ескадрилья аеродромних служб (особливий підрозділ, що свідчить про важливість функції місцевого авіаконтролю і безпеки);
з- Ескадрилья гелікоптерів командування;
і- Ескадрилья легких гелікоптерів;
к- Ескадрилья літаків зв'язку.

Джерело: ФР

проміжний пункт

Місце для тимчасової зупинки літаків чи суден.

Джерело: ФР

проміжний пункт посадки

Установа, розміщена на аеродромі, що займається оперативною і технічною підтримкою літальних апаратів і відповідає за транзит особового складу та транспортні перевезення.

Джерело: ФР

TNT equivalent

A measure of the energy released from the detonation of a nuclear weapon, or from the explosion of a given quantity of fissionable material, in terms of the amount of TNT (Trinitrotoluene) which could release the same amount of energy when exploded.

Source : FRA

squadron

Organic regimental structure gathering aircraft of the same type or functions participating in the maintenance of aircraft, or the services tasked with the support of all-arms personnel and equipment.

a- HQ Sqn: Headquarters squadron;
b- Q Sqn: Quartermaster squadron;
c- Recce sqn: Reconnaissance squadron;
d- Escort and close-support helicopter squadron;
e- Attk Sqn: Attack helicopter squadron;
f- Uty Sqn: Utility helicopter squadron;
g- Airfield support squadron (specific unit, whose existence is justified by the significance of the local air control and security functions);
h- Command helicopter squadron;
i- Light helicopter squadron;
j- Aircraft liaison squadron.

Source : FRA

port of call (for ships) - stop (for aircraft)

Temporary halt platform for aircraft or ships.

Source : FRA

military port of stop

Organization located on an airfield, in charge of the operational and technical support of the aircraft and responsible for the transit of the personnel and cargo transported.

Source : FRA

escorte

1- Une ou plusieurs unités de combat chargées d'accompagner et de protéger une autre force ou un convoi.

2- Aéronefs ayant pour mission de protéger d'autres aéronefs au cours d'une mission.

3- Garde en armes accompagnant un convoi, un train, des prisonniers, etc.

4- Garde en armes accompagnant des personnes en signe d'honneur.

Source : FRA

escorte de convoi

Escorte destinée à empêcher un convoi de véhicules d'être dispersé, détruit ou capturé.

Source : FRA

espace de manœuvre

Espace dont une unité a absolument besoin pour préparer et conduire sa manœuvre. Il doit permettre, en sûreté, le déploiement des moyens, leur plein emploi et leur plein rendement.

Source : FRA

espace interthéâtres

C'est l'espace entre les plates-formes d'embarquement sur le théâtre national et les plates-formes de débarquement sur le théâtre d'engagement. Ces plates-formes sont incluses dans l'espace interthéâtres.

Source : FRA

espace lacunaire

Espace de manœuvre dans lequel les zones de responsabilité des échelons subordonnés sont disjointes ou qui comporte des espaces vides de forces.

Source : FRA

espace théâtre national

C'est le théâtre des pré ou post-acheminements terrestres VR-VF. Ces déplacements nécessitent une coordination des transits entre les garnisons, ou dépôts et les plates-formes maritime(s) et aérienne(s) d'embarquement ou de débarquement.

Source : FRA

ескорт

1- Одна чи кілька бойових частин, що мають супроводжувати і охороняти іншу силу чи конвой.

2- Літальний апарат з метою захисту інших літальних апаратів під час певного завдання.

3- Озброєна охорона, що супроводжує конвой, потяг, полонених тощо.

4- Озброєна охорона, що супроводжує осіб на знак поваги.

Джерело: ФР

супроводження та охорона конвою

Ескорт, що не дає конвою транспортних засобів бути розпорошеним, знищеним чи захопленим у полон.

Джерело: ФР

район здійснення маневру

Район, в якому підрозділ повинен приготуватися та здійснити маневр. Район повинен дозволяти безпечне розташування засобів, їх повне та ефективне використання.

Джерело: ФР

простір між ТВД

Це простір між зонами посадки на національному театрі і зонами висадки на театр ведення бойових дій. Ці платформи включені у простір між театрами.

Джерело: ФР

простір з пропусками

Район здійснення маневру, в якому зони відповідальності підпорядкованих ешелонів роз'єднані чи, які включають вільний від сил простір.

Джерело: ФР

простір національного ТВД

Це театр військових дій до і після наземного просування по автомобільним і залізним дорогам. Такі переміщення вимагають координації транзиту між гарнізонами, чи складами і морською(ими) та повітряною(ими) платформами завантаження чи розвантаження.

Джерело: ФР

escort

1- A combatant unit(s) assigned to accompany and protect another force or convoy.

2- Aircraft assigned to protect other aircraft during a mission.

3- An armed guard that accompanies a convoy, a train, prisoners, etc.

4- An armed guard accompanying persons as a mark of honour.

Source : FRA

convoy escort

An escort to protect a convoy of vehicles from being scattered, destroyed or captured.

Source : FRA

maneuver space

That space a military unit absolutely needs to prepare and conduct its maneuver. It has to permit the safe deployment of its assets, as well as the full employment and output of these assets.

Source : FRA

inter-theater space

It is the space between the embarkation platforms in the national theater and the debarkation platforms in the overseas theater where the forces are engaged. These platforms are included in the inter-theater space.

Source : FRA

non linear battlespace

Maneuver space in which the areas of responsibility of the subordinate echelons are separated and/or which comprises areas without any forces.

Source : FRA

national theater space

It is the theater where the land predeployment or postdeployment movements take place, by road or rail. These movements require the coordination of the transits between the garrisons or depots and the sea or air embarkation or debarkation platforms.

Source : FRA

espérance de vie

Pour un matériel, c'est l'espérance moyenne de son utilisation. Exprimée en unité de fonctionnement (heure, kilomètre, nombre de coups tirés ou de parachutages, etc.) elle indique la durée de vie possible sous réserve de l'accomplissement des opérations normales de maintien en condition.

Source : FRA

espionnage

Recherche d'informations par des moyens secrets ou illicites dans un but de renseignement.

Source : FRA

esquiver

Effectuer un mouvement de repli ou d'effacement latéral à l'insu de l'ennemi destiné à faire tomber l'action ou la riposte adverse dans le vide.

Source : FRA

essai

Opération(s) par laquelle (lesquelles) on s'assure de la conformité et/ou du bon fonctionnement d'un matériel au regard de ses caractéristiques de définition.

Source : FRA

estafette

Personnel chargé d'acheminer des plis, des documents volumineux et des messages, à pied ou en véhicule (voie terrestre ou aérienne).

Source : FRA

état d'attente

Etat d'une mine terrestre quand tout les sécurités et dispositifs de retard ont fonctionné et la mine est en attente du signal d'armé.

Source : UKR/OTAN

état d'urgence

Etat d'exception ayant pour effet de donner au ministre de l'Intérieur et aux préfets des pouvoirs spéciaux en matière d'ordre public.

Source : FRA

термін придатності

Для техніки – це середня тривалість її використання. Визначається в одиницях функціонування (годинах, кілометрах, кількості здійснених пострілів чи парашутування тощо) і вказує можливий термін зберігання у резерві для виконання нормальних операцій із підтримання техніки у належному стані.

Джерело: ФР

шпіонаж

Пошук інформації за допомогою секретних чи незаконних засобів з метою проведення розвідки.

Джерело: ФР

ухилитися від бою

Виконання руху із відступу чи бокового обходу поза увагою противника, що спричиняє нанесення ударів противника на позиції, які підрозділи залишили.

Джерело: ФР

випробування

Операція(ї) під час якої(их) переконаються у відповідності і/чи належному функціонуванні обладнання відносно його визначених характеристик.

Джерело: ФР

посильний

Особовий склад, що здійснює пересилання пошти, об'ємних документів і повідомлень, пішки чи транспортом (наземним чи повітряним).

Джерело: ФР

бойове положення

Стан наземної міни зі знятими захисними пристроями і пристроями затримання взводу до надходження сигналу на спрацювання.

Джерело: УКР/НАТО

надзвичайний стан

Особливий режим, який надає спеціальних повноважень Міністру внутрішніх справ, а також місцевій владі щодо підтримання громадського порядку.

Джерело: ФР

life expectancy

For a given item of equipment, it is the average period during which this item of equipment can be used. Expressed in working unit (hour, kilometer, number of shells shot or airdrops, etc.), it indicates the possible life cycle, if the standard maintenance operations are indeed carried out.

Source : FRA

espionage

Search for information through secret or illegal ways of collecting intelligence.

Source : FRA

evade (to)

To make a backward or lateral withdrawal movement without the enemy having knowledge of it, and aimed at rendering the opponent's action or retaliation ineffective.

Source : FRA

trial

Operation(s) owing to which one guarantees the compliance and/or functioning of an item of equipment, with regards to its specifications.

Source : FRA

messenger

Personnel in charge of transporting letters, large documents or messages, by foot or with a vehicle (land or air).

Source : FRA

standby state

The state of a land mine when all safety and arming delay devices have operated and the mine is awaiting an arming signal.

Source : UKR/NATO

state of emergency

Exceptional state whose consequence is to give the Minister of the Interior and the prefects special law and order powers.

Source : FRA

état de colisage

Document qui tient lieu de déclaration en douane pour toute expédition effectuée par voie aérienne ou maritime de matériel ou de marchandises appartenant aux armées. Il est établi par l'expéditeur ou par l'organisme réalisant le groupage du fret.

Source : FRA

état de préparation

Mesure, à un moment précis, de la capacité des forces à exécuter les missions qui leur sont confiées.

Termes connexes : délai de préparation; état de préparation opérationnelle; préparation.

Note : En anglais « readiness » est un terme générique couvrant « readiness state » et « readiness time ».

Source : UKR/OTAN

état de préparation

Numéro-repère ou mot conventionnel désignant, sur le plan « défense », l'état de préparation d'une unité en vue d'opérations ou d'exercices.

Note: En anglais, le mot « readiness » est un terme générique qui englobe les notions de « délai de préparation » et « état de préparation ».

Source : FRA

état de sécurité

Etat dans lequel une mine ne peut pas fonctionner et peut être manipulée et transportée sans danger.

Source : FRA

état de veille

Etat d'une mine terrestre dont tous les dispositifs de sécurité et de retard d'armement ont fonctionné et qui attend un signal d'armement.

Source : FRA

état final recherché

Situation politique ou militaire à obtenir à la fin d'une opération, qui indique que l'objectif a été atteint.

Source : FRA

багажна накладна

Документ, який подається спільно з митною декларацією для всіх відправлень, що виконуються повітряним чи морським шляхом для матеріалів чи товарів, включаючи і зброю. Складається відправником чи організацією, яка здійснює комплектацію вантажу.

Джерело: ФР

стан бойової готовності

Засіб оцінення здатності військ (сил) на певний момент часу виконувати поставлені перед ними завдання.

Див. також термін досягнення рівня бойової готовності; код стану бойової готовності.

Примітка: в англійській мові «readiness» (готовність) – споріднений термін, що може означати як «стан бойової готовності», так і «термін досягнення рівня бойової готовності».

Джерело: УКР/НАТО

стан оборонної готовності

Прийняте кодове слово чи шифр, вказаний у плані «оборона», стан підготовки частини під час проведення операцій чи навчань.

Примітка. В англійській мові слово «readiness» є спільним терміном, що включає у себе поняття «термін підготовки» і «стан підготовки».

Джерело: ФР

безпечний стан

Стан, в якому міна не може функціонувати і може бути переміщена і перевезена без загрози.

Джерело: ФР

стан очікування

Стан міни, у якій всі засоби з безпеки і пусковий механізм чекають на сигнал для дії.

Джерело: ФР

умови закінчення операції

Політична і/чи військова ситуація, що повинна бути створена по закінченню операції і свідчити про досягнення цілі.

Джерело: ФР

packaging statement

Document which takes the place of the waybill for all sea or air shipments of equipments or goods belonging to the Armed forces. It is prepared by the shipper or the organization doing the cargo grouping.

Source : FRA

readiness state

The measure of the capability of forces at a given point in time to execute their assigned missions.

See also readiness time; state of readiness; defence readiness condition.

Note: in English, «readiness» is a generic term covering «readiness state» and «readiness time».

Source : UKR/НАТО

defence readiness condition

A number or code word indicating the readiness posture of a unit for actual operations or exercises. *Also called* "state of readiness".

Note: in English, "readiness" is a generic term covering "readiness state" and "readiness time".

Source : FRA

safe state

The state in which a mine cannot function and in which it is safe to handle and transport.

Source : FRA

standby state

The state of a land mine when all safety and arming delay devices have operated and the mine is awaiting an arming signal.

Source : FRA

end state

The political and/or military situation to be attained at the end of an operation, which indicates that the objective has been achieved.

Source : FRA

état-major

Dans une structure militaire, groupe de personnel militaire et civil, chargé d'assister un commandant dans l'ensemble de ses fonctions. *Termes connexes* : état-major intégré; état-major interarmées.

Source : FRA

état-major d'appoint

Personnel complémentaire qui est le complément du noyau clef et qui pourvoit en personnel une équipe interarmées spéciale d'un quartier général. Les postes d'appoint en temps de paix dans un quartier général de L'OTAN ou de n'importe quelle nation contributrice sont temporairement assignés à une équipe interarmées spéciale d'un quartier général et sont là pour tenir, dès le commencement des opérations de crise, des postes au sein d'une équipe interarmées spéciale de quartier général

Source : UKR/OTAN

état-major d'intervention

Élément de commandement mis sur pied à la demande, afin de conduire les opérations sur le terrain.

Source : FRA

état-major de l'Union européenne

Structure militaire, il met ses compétences au service de la PECS, notamment de la direction par l'UE d'opérations militaires de gestion des crises. Il est chargé de l'alerte rapide, de l'évaluation des situations et de la planification stratégique pour les missions dites de Petersberg, y compris l'identification des forces européennes nationales et multinationales.

Source : FRA

état-major intégré

État-major dans lequel un seul officier est affecté à chaque poste figurant sur le tableau d'effectifs, quelles que soient sa nationalité et son arme.

штаб

У військовій структурі, група військових та цивільних працівників, на яких покладено обов'язок щодо здійснення допомоги командирові в межах їхньої компетенції. *Пов'язані терміни*: інтегрований штаб, загальновійськовий штаб

Джерело: ФР

група посилення штабу

Додатковий особовий склад, призначений для доукомплектування базового складу штабу багатонаціональних об'єднаних оперативно-тактичних груп. Військовослужбовці, які проходять службу в мирний час в одному зі штабів НАТО або країн, що виділили військові контингенти, тимчасово приписуються до визначеного штабу багатонаціональних об'єднаних оперативно-тактичних груп. Вони призначені для заняття посад за організаційно-штатним розкладом штабу, що розрахований на проведення операції багатонаціональних об'єднаних оперативно-тактичних груп під час кризи.

Джерело: УКР/НАТО

штаб операції

Елемент командування, що створюють для проведення військових операцій.

Джерело: ФР

штаб Європейського Союзу

Військова структура, що працює у рамках Спільної політики з оборони і безпеки, особливо, щодо управління військовими операціями із врегулювання криз ЄС. Вона відповідає за швидке реагування, оцінку ситуацій для так званих Петерсберзьких завдань, включаючи ідентифікацію національних і багатонаціональних європейських сил.

Джерело: ФР

інтегрований штаб

Штаб, за організаційно-штатним розкладом якого передбачається призначення на кожну посаду тільки одного офіцера, незалежно від його громадянства і

staff

In a military organization, a group of military and civilian personnel assisting a commander in all his functions. *Related terms*: integrated staff; joint staff.

Source : FRA

augmentation staff

Additional personnel who complement the key nucleus staff to man a combined joint task force headquarters. Augmentees posted during peacetime within a NATO headquarters or any contributing nation are temporarily assigned to a given combined joint task force headquarters and are to fill the posts of the crisis establishment built for the headquarters of a combined joint task force operation.

Source : UKR/NATO

contingency staff

Command element set-up upon request, in order to conduct operations in the field

Source : FRA

European Union staff

Military body that puts its abilities at the disposal of the PECS, notably for the conduct of crisis management military operations by the EU. It is tasked with the early warning, the situation assessment and the strategic planning for the so called Petersberg missions including the identification of the national and multinational European forces.

Source : FRA

integrated staff

A staff in which one officer only is appointed to each post on the establishment of the headquarters, irrespective of nationality and service.

<i>Note</i> :ce terme se réfère à un des trois tat-major caratéristique de l'OTAN, les autres étant soit internationaux ou interarmées Source : UKR/OTAN	належності до конкретного виду сил. <i>Примітка</i>: цей термін відображає одну з трьох основних характеристик будь-якого штабу НАТО. Іншими відмінними рисами є їх багатонаціональний та міжвидовий характер. Джерело: УКР/НАТО	<i>Note</i>: this term refers to one of the three main characteristics of any NATO staff, the others being combined and joint. Source : UKR/NATO
état-major interarmées Etat-major comprenant des personnels de plusieurs armées du même pays. Source : FRA	міжвидовий штаб Штаб, що включає особовий склад із кількох видів збройних сил однієї країни. Джерело: ФР	joint staff A staff formed of two or more of the services of the same country. Source : FRA
état-major militaire international (EMI) Composé de personnels militaires et civils détachés par les pays membres, sous l'autorité d'un directeur secondé par six directeurs adjoints et un secrétaire, il assiste dans sa tâche le comité militaire. Il a notamment pour mission de veiller à la bonne exécution des directives et décisions du comité et de dresser des plans, d'entreprendre des études, de recommander des orientations générales sur les questions militaires. Il s'articule en divisions du renseignement, des plans et doctrines, opérations, logistique, transmissions et informatique et normalisation et interopérabilité des armements. Source : FRA	міжнародний військовий штаб (МВШ) Складається з військового і цивільного персоналу, який надають країни-члени, під керуванням одного директора, який має шість заступників і одного секретаря, якому допомагає військовий комітет. Його головним завданням є слідкувати за належним виконанням вказівок і рішень комітету і розробляти плани, проведення досліджень, надання рекомендацій щодо загальних військових питань. Він включає у себе: відділення розвідки, планів і доктрин, операцій, матеріально-технічного забезпечення, передачі інформації й інформатики та стандартизації і взаємозаміни зброї. Джерело: ФР	international military staff (IMS) Made up of military and civilian personnel detached by member countries, under the authority of a director, helped by six deputy directors and a secretary, it provides assistance to the military committee. One of its missions is to supervise the proper enforcement of the committee's directives and decisions as well as to draft plans, to initiate studies and to advise on general trends regarding military issues. It is organized into several branches, namely intelligence, plans and doctrine, operations, logistics, signals and computer science, as well as standardization and interoperability of weapons. Source : FRA
état-major parallèle Etat-major dans lequel un officier de chaque nation ou de chaque armée (ou force) travaillant en parallèle, est affecté à chaque poste. Source : FRA	паралельний штаб Штаб, в якому один офіцер від кожної держави чи від кожного виду військ працює паралельно, будучи прикомандированим до кожної посади. Джерело: ФР	parallel staff A staff in which one officer from each nation or service, working in parallel, is appointed to each post. Source : FRA
état-major tactique (EMT) Emanation d'un état-major regroupant personnel et matériels nécessaires pour assurer: a- soit le commandement de l'échelon de tête pour certains temps de l'action en cours; b- soit la conduite d'une action secondaire confiée à une formation constituée à la demande dont la portée est limitée dans l'espace et le temps (sous groupement...). Source : FRA	штаб тактичного рівня Штаб, що включає у себе необхідний персонал і матеріали для забезпечення: а- командування на певний час передовим ешелонам під час виконання операції; б- Проведення другорядної операції, що покладається на підрозділ, що утворено на певний час і дії якого обмежені у просторі й в часі (тактична група тощо). Джерело: ФР	tactical staff Part of a staff organized with the personnel and equipment necessary to: a- command for a certain period the lead echelon of the ongoing action; b- control a secondary action which has been given to a contingency formation limited in scope in time and space (task-force...). Source : FRA
être en mesure de relever	розвиток успіху	follow and assume

Opération durant laquelle une force engagée suit une force qui mène une opération offensive, et qui est prête à poursuivre la mission de la force qu'elle suit advenant que cette force soit fixée, usée ou autrement incapable de continuer. Une telle force n'est pas une force de réserve mais elle est engagée à la réalisation de tâches précises.

Source : FRA

étude de terrain

L'étude de terrain est une analyse et une interprétation des éléments naturels et artificiels de la zone d'intérêt opératif ou tactique. Cette analyse fait ressortir les effets de ces éléments sur les opérations militaires. Généralement présentée en deux parties:

- 1- Aspect général de la zone d'action;
- 2- Aspects militaires de la zone d'action.

Source : FRA

étude du milieu

Monographie d'un pays réalisée à partir de documentation ouverte présentant les principaux aspects physiques, humains, économiques et historiques.

Source : FRA

eurocorps

Grande unité terrestre européenne rassemblant sous son contrôle opérationnel des unités françaises, allemandes, belges, espagnoles et luxembourgeoises affectées ou pré-désignées. Il peut être engagé, dans le cadre de l'Alliance atlantique, pour participer à la défense commune des alliés, à des missions de maintien et de rétablissement de la paix ou à des actions humanitaires. Il reçoit ses directives du comité commun composé des chefs d'état-major des armées et des directeurs politiques des ministères des affaires étrangères.

Source : FRA

EUROFOR

Force terrestre non permanente (seul l'état-major est permanent et installé à Florence), dotée de moyens légers

Операція, під час якої угруповання супроводжує інше, яке веде оборонну операцію й яке готове продовжити завдання першого, якщо останнє не має можливості їх продовжувати. Таке угруповання не є частиною резерву, але залучається до виконання конкретних завдань.

Джерело: ФР

вивчення місцевості

Вивчення місцевості – це аналіз й обробка природних і штучних елементів території з оперативної чи тактичної точки зору. Цей аналіз дозволяє визначити вплив цих елементів на військові операції. Головним чином він представлений у двох частинах:

- 1- Загальний аналіз зони дії;
- 2- Військовий аналіз зони дій.

Джерело: ФР

вивчення середовища

Монографія з вивчення країни, розроблена за відкритими документами, в якій представлені головні фізичні, людські, економічні й історичні аспекти.

Джерело: ФР

еврокорпус

Об'єднання наземних сил, під оперативним командуванням якого знаходяться придані або визначені підрозділи французьких, німецьких, бельгійських, іспанських та люксембурзьких збройних сил. Воно може бути також використано, в рамках НАТО, для участі у спільній обороні союзників, у місіях з підтримки та зміцнення миру або при здійсненні гуманітарних місій. Об'єднання отримує свої директиви від об'єднаного комітету начальників штабів армій та політичного керівництва міністерств закордонних справ.

Джерело: ФР

сили швидкого реагування ЄС (ЄВРОФОР)

Наземні тимчасові сили (постійним є лише штаб, що розміщений у Флоренції), що

An operation in which a committed force follows a force conducting an offensive operation, and is prepared to continue the mission of the force it is following when that force is fixed, victim of attrition, or otherwise unable to continue. Such a force is not a reserve but is committed to accomplish specified tasks.

Source : FRA

terrain analysis

The terrain analysis is a study and an interpretation of the natural or man made elements of the area of operative or tactical interest. This analysis stresses the effects of these elements on military operations. It is generally set out in two parts:

- 1- General aspect of the zone of action;
- 2- Military aspects of the zone of action.

Source : FRA

study of the environment

Monograph of a country drafted from overt documents describing the main physical, human, economic and historical aspects.

Source : FRA

eurocorps

Major European ground unit gathering, under its operational command, units coming from France, Germany, Belgium, Spain and Luxemburg, either assigned or earmarked. It can be engaged, within the Atlantic Alliance, to participate in the Allies' common defense, in peacekeeping or peace-restoration operations, or in humanitarian actions. It receives directives from the common committee, made up of the Joint Chiefs of Staff and of the political directors of the Foreign Affairs ministers.

Source : FRA

EUROFOR

Non permanent land force (only the staff is permanent and set up in Florence), equipped with light

et, pouvant atteindre la taille d'une division légère, chaque pays contribuant à hauteur d'une brigade. Elle doit fournir une capacité d'action rapide pour l'assistance de populations en cas de crise, l'évacuation de ressortissants nationaux, et des actions de prévention de crise, d'interposition, de surveillance et de contrôle de zone.

Source : FRA

euroforce opérationnelle rapide

Force terrestre de réaction rapide pour laquelle les Etats contributeurs mettent à disposition les capacités de leurs unités d'intervention nationales jusqu'au niveau d'une division. Elle ne possède pas de forces affectées mais dispose d'un état-major permanent. En mesure d'agir au profit de l'OTAN ou des Etats membres, elle est destinée à mener essentiellement des actions de crise, telles que projection de force, assistance aux populations, évacuation de ressortissants, interposition, contrôle de zone.

Source : FRA

euroforces

Structures militaires communes non permanentes rassemblant la France, l'Espagne, l'Italie et le Portugal, elles peuvent servir au profit direct de l'une ou plusieurs des quatre nations ou être mises sous le commandement d'organisations internationales (UE, OTAN). Elles peuvent être employées sur le théâtre méditerranéen pour des missions humanitaires, de maintien de la paix ou de combat. Elles comprennent deux organisations : l'EUROFOR et l'EUROMARFOR, dirigées par un même comité interministériel de haut niveau.

Source : FRA

EUROMARFOR

Force aéromaritime préstructurée non permanente. Elle ne dispose pas de structure permanente mais s'appuie sur l'état-major de l'amiral qui est placé à sa tête. Le commandement de

мають на озброєнні легку зброю і можуть досягати розміру піхотної дивізії; кожна країна надає максимально одну бригаду. Вони повинні мати можливість для здійснення швидкої операції для захисту населення, у випадку кризи, евакуації національних підданих і здійснювати заходи з попередження криз, розподілу і спостереження та контролю певної території.

Джерело: ФР

євросили швидкого реагування

Наземні сили швидкого реагування, які складаються з національних сил швидкого реагування країн-учасниць, до дивізії включно. Вони не мають у своєму розпорядженні приданих частин, але мають постійний штаб, а також здатні діяти на користь НАТО або країн-членів та призначені вести бойові дії у кризових ситуаціях, таких як перекидання сил, допомога цивільному населенню, евакуація біженців, операцій з посередництва, контролювання району.

Джерело: ФР

євросили

Тимчасові спільні військові структури, що об'єднують Францію, Іспанію, Італію, Португалію, які діють на користь однієї чи декількох з чотирьох країн, а також можуть бути передані під командування міжнародних організацій (ЄС, НАТО). Вони також можуть бути використані на середземноморському театрі воєнних дій для виконання гуманітарних завдань, підтримки миру чи бойових операцій. Вони складаються з двох організацій: ЄВРОСИЛИ та ВМС ЄС, які знаходяться під командуванням одного міжміністерського комітету вищого рівня.

Джерело: ФР

ВМС ЄС (ЄВРОМАРФОР)

Аероморський тимчасовий підрозділ. Він не має постійної структури, але підпорядкований штабу на чолі з адміралом. Командування цим підрозділом

assets. Its size may reach that of a light division and each country provides a brigade-sized unit. It is to provide a rapid reaction capability to help populations in case of crisis, to evacuate nationals and to conduct crisis prevention, separation, surveillance and area control actions.

Source : FRA

EUROFOR

Land rapid reaction force for which contributing States place at disposal the capabilities of their national intervention units up to division level. It has no assigned forces, but it has a permanent staff. Able to act for the benefit of NATO or the member States, its aim is essentially to conduct crisis actions, such as force projection, aid to populations, NEO, interposition and area control.

Source : FRA

euroforces

Non-permanent combined military structures from France, Spain, Italy, and Portugal. They can be engaged directly for one or more of the four nations, or put under the command of international organizations (EU, NATO). They can be engaged in the Mediterranean theater for humanitarian, peace keeping or combat missions. They include two organizations: the EUROFOR and the EUROMARFOR, directed by the same high level interdepartmental committee.

Source : FRA

EUROMARFOR

Non permanent pre-structured air-sea force. It has no permanent structure but is supported by the staff of the admiral heading it. The command of this force is provided in turn by one of

cette force est alternativement assuré par un des grands commandants opérationnels des flottes des pays membres : ALFLOT pour l'Espagne, CECMED pour la France, CINCNV pour l'Italie et COMNAV pour le Portugal. Leurs états-majors opérationnels assurent la préparation et éventuellement la conduite des opérations pendant la durée de leur commandement, fixée ce jour à deux ans.

Source : FRA

évacuation

1- Opération consistant à enlever d'une zone déterminée les personnels et les matériels qui ne peuvent plus être utilisés, traités ou remis en état dans cette zone.

Source : FRA

2- Déplacement de malades, de blessés, de civils, de prisonniers de guerre, d'armes endommagées, d'équipement et d'autres matériels, d'équipement agricole et industriel et objets précieux des secteurs d'opérations et secteurs touchés par des armes de destruction massive ou catastrophes naturelles. Les troupes sont aussi évacuées de secteurs coupés par des forces ennemies.

Source : UKR/OTAN

évacuation aéro-mobilité

Réalisée hors menaces directes ennemies, en zone amie, cette mission aéro-mobilité vise à aller chercher du personnel, éventuellement blessé (évacuation sanitaire) pour le ramener en zone de mise en condition ou de traitement.

Source : FRA

évacuation de déchargement

Evacuation de blessés en vue de libérer les installations sanitaires.

Source : FRA

évacuation de matériel

Opération d'acheminement au sein d'un système logistique, généralement effectuée sous la responsabilité de la fonction transport. Elle nécessite des moyens de maintenance et de transport.

Source : FRA

здійснює по черзі одне з головних оперативних командувань військово-морським флотом країн-членів: ALFLOT для Іспанії, CECMED для Франції, CINCNV для Італії і COMNAV для Португалії. Їх оперативні штаби забезпечують підготовку і, у випадку необхідності, проведення операцій у час свого командування, що надається строком на два роки.

Джерело: ФР

евакуація

1- Операція, що полягає у переміщенні з визначеної зони людей і обладнання, яке більше не можна використовувати, застосовувати чи зберігати у належному стані у цій зоні.

Джерело: ФР

2- Вивезення (виведення) поранених і хворих, населення, військовополонених, пошкоджені зброї та техніки, військового та іншого майна, господарського обладнання і цінностей з районів бойових дій та районів, де була застосована зброя масового ураження або відбулось стихійне лихо. Здійснюється також евакуація військ з районів, блокованих противником.

Джерело: УКР/НАТО

аеромобільна евакуація

Це аеромобільне завдання з пошуку особового складу, який може бути поранений (санітарна евакуація) для переміщення його в зону, де надається належне медичне лікування, що реалізовується за відсутності прямої загрози на дружній території.

Джерело: ФР

звільнення від навантаження

Евакуація поранених із метою звільнення санітарних установ.

Джерело: ФР

евакуація обладнання

Операція з перевезення у рамках логістичної системи. Головним чином, вона виконується транспортними підрозділами. Та вимагає наявності необхідної кількості засобів обслуговування і транспортування.

Джерело: ФР

the major operational commands of the member states fleets: ALFLOT for Spain, CECMED for France, CINCNV for Italy and COMNAV for Portugal. Their operational staff insure preparation and possibly behaviour of operations during the duration of their command, fixed this day in two years.

Source : FRA

evacuation

1- Operation consisting in removing from a given area those personnel and equipment no longer able to be used, treated or repaired in that area.

Source : FRA

2- The removal of the sick, the wounded, civilians, prisoners of war, damaged weapons, equipment and other materiel, agricultural and industrial equipment and valuables from areas of operations and areas affected by weapons of mass destruction or natural disasters. Troops are also evacuated from areas cut off by enemy forces.

Source : UKR/NATO

airmobile evacuation

Conducted out of direct enemy contact, in friendly territory, airmobile mission aimed at retrieving possibly wounded personnel (medical evacuation) in order to take them back to a medical treatment facility.

Source : FRA

administrative CASEVAC

Evacuation of casualties so as to make room in the health-care facilities.

Source : FRA

return of equipment

Operation consisting in returning equipment within a logistic system. Generally speaking, it is carried out under the responsibility of the transport function. It requires maintenance and transport assets.

Source : FRA

évacuation médicalisée

Evacuation au cours de laquelle les malades et blessés sont placés sous la surveillance d'un médecin qui peut instaurer, poursuivre ou modifier la thérapeutique.

Source : FRA

évacuation primaire

Acheminement des blessés triés mais non traités des centres de triage vers les formations de traitement.

Source : FRA

évacuation sanitaire aérienne

Transport par voie aérienne de patients à destination de formations sanitaires, ou entre celles-ci.

Source : FRA

évacuation secondaire

Transport des blessés déjà traités, mais dont l'état nécessite un traitement complémentaire, généralement spécialisé, ou une période de consolidation.

Source : FRA

évacuer de ressortissants ou de communautés menacées

Mettre à l'abri des ressortissants français et étrangers ou de communautés menacées par récupération, regroupement et évacuation dans le cadre d'une intervention armée en pays étranger dans un climat insurrectionnel.

Source : FRA

évacués

Personne ayant reçu des autorités compétentes l'ordre ou l'autorisation de quitter un lieu dangereux et dont les déplacements et l'hébergement sont planifiés, organisés et contrôlés par lesdites autorités. *Termes connexes* : demandeur d'asile; personne déplacée; réfugié.

Source : FRA

évadé

Toute personne qui a été physiquement capturée par l'ennemi et a réussi à se retrouver libre.

Source : FRA

медична евакуація

Евакуація, під час якої хворі й поранені, які знаходяться під медичним наглядом, можуть отримувати, проходити чи змінювати медичні процедури.

Джерело: ФР

першочергова евакуація

Транспортування відібраних поранених, яким не призначено лікування, із центрів збору до медичних установ.

Джерело: ФР

авіаційна санітарна евакуація

Транспортування авіаційним шляхом пацієнтів у напрямку до санітарних установ або між ними.

Джерело: ФР

евакуація у другу чергу

Транспортування поранених, які вже пройшли курс лікування, але стан яких вимагає додаткового, головним чином спеціалізованого, лікування чи періоду реабілітації.

Джерело: ФР

евакуація біженців чи населення, що знаходиться під загрозою

Процес евакуації французьких та іноземних біженців або населення, якому загрожує небезпека. Перегрупування та евакуація здійснюється шляхом військового втручання в іноземну країну в умовах нестабільної ситуації.

Джерело: ФР

евакуйовані

Люди, які отримали від компетентних органів влади, наказ чи дозвіл покинути небезпечне місце і, таким чином, перемістились і розмістились в іншому, наперед запланованому місці, що було організовано і контролюється вказаними органами влади. *Пов'язані терміни*: прохач притулку; переміщена особа; біженець.

Джерело: ФР

втікач з полону

Будь-яка особа, яка була фізично захоплена у полон ворогом і якій вдалося звільнитися.

Джерело: ФР

medical evacuation (MEDEVAC)

Evacuation during which sick or injured individuals are placed under the surveillance of a physician who can start, carry on or change a treatment.

Source : FRA

primary evacuation

Transportation of the wounded already sorted out but not yet treated from the triage station to the casualty treatment formations.

Source : FRA

aeromedical evacuation

The movement of patients to and between medical treatment facilities by air transportation.

Source : FRA

secondary evacuation

Transportation of the wounded already treated, but whose condition requires an additional treatment, usually specialized, or a period of convalescence.

Source : FRA

non-combatant evacuation operation (NEO)

Placing French and foreign individuals, or members of threatened communities in a safe place, through recovery, grouping and evacuation, within the framework of an armed intervention in a foreign country within an insurrectional environment.

Source : FRA

evacuees

A person who has been ordered or authorized to move from a place of danger by competent authorities, and whose movements and accommodation are planned, organized and controlled by such authorities. *Related terms*: asylum seeker; internally displaced person; refugee.

Source : FRA

escapee

Any person who has been physically captured by the enemy and succeeds in getting free.

Source : FRA

évaluation

1- Formulation écrite ou orale qu'un exploitant fait de l'interprétation d'une situation, d'une capacité, d'une activité ou d'une intention. L'évaluation peut faire l'objet de productions spécifiques (appréciation de renseignement, évaluation de situation, etc.). Elle doit être distinguée de l'énoncé et de la présentation des faits qui la motivent.

2- Démarche ou processus permettant de porter un jugement devant aider à la prise de décision. Ce jugement peut-être aussi bien qualitatif que quantitatif. Il peut aussi bien porter sur un individu, une organisation, un processus ou une situation. L'évaluation s'opère en comparant des caractéristiques observables à des normes préalablement établies.

Source : FRA

évaluation de l'état de préparation opérationnelle

Mesure du niveau atteint en matière de capacité et d'efficacité opérationnelles de tout ou partie d'une unité à un moment donné.

Source : FRA

évaluation de la menace

Opération qui consiste à effectuer une partition des pistes à partir de critères cinématiques et de comportement.

Source : FRA

évaluation de la vulnérabilité nucléaire

Estimation de l'effet probable d'une attaque nucléaire hypothétique, sur la population, les forces et les ressources. Elle est surtout effectuée avant l'attaque; elle peut cependant être poursuivie en cours d'attaque et même après.

Source : UKR/OTAN

évaluation des dommages

Estimation des dégâts entraînés par les attaques d'objectifs

Source : FRA

évaluation logistique

Evaluation de :

a- l'appui logistique exigé pour soutenir des opérations particulières

оцінка

1- Письмове чи усне формулювання особою ситуації, можливості, дії чи судження.

Оцінка може мати за мету специфічну продукцію (розвіддані, оцінка ситуації тощо). Вона має відрізнятися від висловлювання і від викладення фактів, якими вона мотивована.

2- Дія чи постійний процес висловлювання, судження до того як було прийнято рішення. Це судження може також бути якісним і кількісним. Воно також може бути висловлено щодо особи, організації, процесу чи ситуації. Оцінка застосовується для порівняння характеристик, що спостерігаються, відносно наперед визначених норм.

Джерело: ФР

оцінка стану оперативної готовності

Вимірювання досягнутого рівня повної чи часткової оперативної можливості та ефективності певної військової частини у певний час.

Джерело: ФР

оцінка ризику

Операція, що полягає у виконанні розподілу стартових позицій за кінематичними критеріями і поведінкою.

Джерело: ФР

оцінка ступеня ядерного ураження

Визначення наслідків збитку, заподіяного населенню, військам і майну в результаті ядерного удару. Проводиться під час і після завдання удару. Визначення оперативної значущості збитку при цьому не проводиться.

Джерело: УКР/НАТО

оцінка збитків

Облік збитків, викликаних атаками по цілі.

Джерело: ФР

логістична оцінка

Оцінка:

a- тилового забезпечення, необхідного для підтримання

evaluation

1- Written or spoken statement worded by an analyst concerning a situation, a capability, an activity or an intent. This assessment may be the subject matter of specific documents (intelligence estimate, situation assessment, etc.). It must be distinguished from the statement and the presentation of the facts justifying it.

2- Process enabling one to pass a judgment to help towards the decision making. This judgment may be qualitative or quantitative. It may concern an individual, an organization, a process or a situation. This evaluation is conducted by comparing observable characteristics with norms defined beforehand.

Source : FRA

operational readiness evaluation

Measure of the levels of operational capability and effectiveness of a unit or any portion thereof at a given point in time.

Source : FRA

risk assessment

Operation consisting in separating the various leads based on movement and behavior criteria.

Source : FRA

nuclear damage assessment

The determination of the damage effect to the population, forces and resources resulting from actual nuclear attack. It is performed during and after an attack. The operational significance of the damage is not evaluated in this assessment.

Source : UKR/NATO

damage assessment

The determination of the effect of attacks on targets.

Source : FRA

logistic assessment

An evaluation of:

a- the logistic support required to support particular military

militaires sur un théâtre d'opérations, un pays, ou un secteur ;
b- appui logistique réel et/ou potentiel disponible pour la conduite d'opérations militaires ou bien sur le théâtre, un pays ou un secteur, ou encore placé ailleurs.

Source : UKR/OTAN

évaluation logistique

Evaluation du soutien logistique nécessaire à la conduite d'une opération militaire par rapport au soutien logistique réellement ou potentiellement disponible pour mener cette dernière.

Source : FRA

évasion

1- Mesures prises pour éviter la détection ou y échapper, ou pour rompre le contact avec une unité hostile ou potentiellement hostile.
2- Procédés et modes d'action qui permettent à des militaires et à d'autres personnes choisies de quitter un lieu occupé par l'ennemi ou un endroit hostile pour rejoindre un secteur contrôlé par des forces amies.

Source : FRA

évasion de fréquence

Mesure de protection électronique consistant à changer de fréquence pour échapper à un brouillage ou une intrusion. C'est une fonction automatique de l'équipement.

Source : FRA

évasion et récupération

Ensemble des procédés et opérations destinés à permettre au personnel militaire, ou à des civils spécialement choisis, de quitter une zone hostile ou occupée par l'ennemi et de rallier une zone sous contrôle ami.

Source : FRA

exercice

1- Manoeuvre militaire ou opération de guerre simulée, comprenant planification, préparation et exécution, dont les buts sont l'entraînement et l'évaluation. Un exercice peut être combiné, interarmées ou effectué

визначених бойових дій на театрі воєнних дій, у країні або районі;
б- фактичного і/або передбачуваного тилового забезпечення, наявного в розпорядженні командування для проведення бойових дій на ТВД у країні, регіоні або в інших місцях.

Джерело: УКР/НАТО

логістична оцінка

Оцінка тилової підтримки, необхідної для проведення військової операції, у відношенні до реальної тилової підтримки чи потенційно можливої для проведення останньої.

Джерело: ФР

вихід з під удару

1- Заходи прийняті для уникнення, чи відриву від ворожих чи потенційно ворожих військових підрозділів.
2- Образ і способи дій, що дозволяє військовим та іншим людям покинути окуповане противником місце чи ворожу місцевість для досягнення сектору, що контролюється своїми силами.

Джерело: ФР

зміна частот

Засіб електронного захисту, що полягає у зміні частоти для уникнення радіоперешкод чи втручання в систему. Це є автоматичною функцією обладнання.

Джерело: ФР

уникнення та відновлення

Сукупність процедур і операцій, направлених на надання можливості військовому персоналу, чи спеціально відібраним цивільним особам покинути ворожу чи окуповану противником територію і перейти у зону під контролем своїх військ.

Джерело: ФР

навчання

1- Військовий маневр чи операція у симульованій війні, що включає планування, підготовку і виконання, причому їх цілями є тренування й оцінка. У навчанні можуть брати участь комбіновані, загальновійськові

operations in a theatre of operations, country, or area;
b- actual and/or potential logistic support available for the conduct of military operations either within the theatre, country or area, or located elsewhere.

Source : UKR/NATO

logistic assessment

An evaluation of the logistic support required to conduct a military operation, compared to the actual and/or potential logistic support available for that operation.

Source : FRA

evasion

1- Measures taken either to avoid or escape detection, or to break contact with a hostile or potentially hostile unit.
2- The procedures and operations whereby military personnel and other selected individuals are enabled to emerge from an enemy-held or hostile area to areas under friendly control.

Source : FRA

frequency hopping

Electronic protection means consisting in changing frequency to defeat jamming and intrusion. The equipment does it on a automatic basis.

Source : FRA

escape and recovery

All the processes and operations which enable military personnel, or specially selected civilians, to leave a hostile area or an area in enemy hands and to move to an area controlled by friendly troops.

Source : FRA

exercise

1 A military maneuver or simulated wartime operation involving planning, preparation, and execution. It is carried out for the purpose of training and evaluation. It may be a combined, joint, or single service exercise, depending

dans le cadre d'une seule armée selon les participants.

Source : FRA

2- Principal et le plus efficace moyen par lequel les formations, les unités, les sous-unités et organismes de commandement, de contrôle et de conduite des forces terrestres, aériennes et terrestres réalisent et améliorent leurs compétences, et ou les commandements et leurs état-majors reçoivent leur entraînement opérationnel. Ils sont conduits avec des troupes, des quartier généraux de commandement de conduite et de contrôle de toutes les forces armées, des armes, des services et des troupes d'appui spécialisées et sont une des méthodes principales d'accroître leur préparation au combat. Ils peuvent être classés en fonction de l'échelle comme des exercices de niveau stratégique, de niveau stratégique-opératif, opérativo-stratégique, opératif, tactico-opératif ou encore tactique, selon le but comme de routine, d'entraînement opérationnel, de test, d'exercice d'expérimentation ou de démonstration, en fonction du personnel à l'entraînement, soit sur le terrain soit d'exercice de personnel d'état-major et en fonction du type d'exercices à simple ou double action.

Source : UKR/OTAN

exercice de combat à simple action

Exercice se déroulant sur le terrain dans une ambiance simulée de guerre et dans lequel les troupes et l'armement d'une des parties sont réellement représentés tandis que ceux de l'autre partie sont fictifs ou simplement figurés.

Source : FRA

exercice de poste de commandement

Exercice caractérisé par la simulation des forces, mettant en oeuvre le commandant, son état-major, les transmissions internes et les moyens de transmission vers d'autres états-majors.

Source : FRA

exercice réel

Exercice auquel participent des éléments et des unités constitués.

Source : FRA

частини чи з'єднання лише однієї армії.

Джерело: ФР

2- Основна, найбільш ефективна форма отримання та вдосконалення польової, повітряної і морської виучки з'єднань, частин, підрозділів і органів управління, тактичної та оперативної підготовки командуючих (командирів) і офіцерів штабів. Проводиться з військами (силами), штабами і управліннями усіх видів ЗС, родів військ (сил) та спеціальних військ і є одним з найважливіших засобів підвищення їх бойової готовності. Навчання поділяються: за масштабами - на стратегічні (оперативно-стратегічні), оперативні (оперативно-тактичні) і тактичні; за цільовим призначенням - на звичайні (планові), бойової (оперативної) підготовки, контрольні (перевірні), показні, дослідницькі; за складом тих, кого навчають - на навчання з військами (силами), командно-штабні і штабні; за методикою проведення - на двосторонні та односторонні.

Джерело: УКР/НАТО

польове тренування

Вправа, що відбувається у полі у ситуації наближеної до бойової і, в якій підрозділи і озброєння однієї зі сторін є справжніми, тоді, як інша сторона має лише несправжню зброю чи її макети.

Джерело: ФР

командно-штабне навчання

Навчання, що характеризується симуляцією сил, задіяних командуючим, його штабом, внутрішньою передачею і засобами передачі інформації до інших штабів.

Джерело: ФР

навчання з бойовою стрільбою

Навчання, в яких беруть участь діючі підрозділи і частини.

Джерело: ФР

on the participating organizations.

Source : FRA

2- The principal and most effective means by which land, air and naval formations, units, subunits and command and control organizations achieve and improve their proficiency, and commanders and staff officers receive operational training. They are conducted with troops, headquarters and command and control bodies from all the armed forces and arms of the service and with specialized support troops, and are one of the main methods of increasing their combat readiness. They may be classified according to scale as strategic, operational/strategic, operational, operational/tactical or tactical exercises, according to purpose as routine, operational training, test, demonstration or experimental exercises, according to the personnel under training as field, command- post or staff exercises and according to format as two-sided or one-sided exercises.

Source : UKR/НАТО

field exercise

An exercise conducted in the field under simulated war conditions in which troops and armament of one side are actually present, while those of the other side may be imaginary or in outline.

Source : FRA

command post exercise (CPX)

An exercise in which the forces are simulated, involving the commander, his staff, and communications within and between headquarters.

Source : FRA

live exercise

An exercise using real forces and units.

Source : FRA

exercice synthétique

Exercice dans lequel les forces amies et/ou ennemies sont créées, représentées et mises en action par des moyens électroniques ou autres, sur des simulateurs, écrans radar ou autres matériels d'instruction.

Source : FRA

навчання на моделюючих пристроях

Вправа, в якій свої сили і/чи сили противника були створені, відображені і залучені до дії електронними чи іншими засобами на тренажерах, екранах радарів чи на іншій навчальній техніці.

Джерело: ФР

synthetic exercise

An exercise in which enemy and/or friendly forces are generated, displayed and moved by electronic or other means on simulators, radar scopes or other training devices.

Source : FRA

exercices à grande échelle

Exercices bilatéraux stratégiques ou stratégico-opératifs recouvrant de grandes zones et impliquant les organismes de commandement, de conduite et de contrôle et les forces d'un ou plusieurs districts ou flottes militaires aussi bien que des formations majeures et tactiques de différents services. Ils sont conduits sur terre, en l'air ou à la mer, pour en retirer des enseignements essentiels dans la préparation et la conduite des opérations de combat, dans des conditions le plus réalistes possibles de la bataille.

Source : UKR/OTAN

маневри

Двосторонні навчання стратегічного (оперативно-стратегічного) масштабу з залученням органів управління, військ (сил) одного або декількох військових округів (флотів), а також об'єднань і з'єднань різних видів ЗС, що характеризуються великим просторовим розмахом. Проводяться на місцевості, у морі, повітрі з метою відпрацювання найважливіших питань підготовки та ведення операцій (бойових дій) в умовах, максимально наближених до бойових.

Джерело: УКР/НАТО

large-scale exercises

Bilateral strategic or operational/strategic exercises covering large areas and involving the command and control organizations and forces of one or more military districts or fleets as well as major and tactical formations from various services. They are conducted on land, in the air or at sea, to address vital issues in preparing for and conducting operations (combat), in conditions resembling actual battle as closely as possible.

Source : UKR/NATO

exfiltration

Action consistant pour des éléments infiltrés ou dépassés par l'ennemi à rejoindre le dispositif ami.

Source : FRA

повернення через лінію фронту

Дія, що полягає у просочуванні елементів чи проходженні скрізь противника з метою з'єднання з своїми підрозділами.

Джерело: ФР

exfiltration

Action consisting, for infiltrated elements or for elements who have been bypassed by the enemy, to come back into the friendly disposition.

Source : FRA

expert

Spécialiste connaissant son domaine de manière approfondie et faisant référence en terme de compétence.

Source : FRA

експерт

Фахівець, який глибоко знає свою галузь знань і надає довідки у межах своєї компетенції.

Джерело: ФР

expert

Specialist knowing his domain in depth and who is a reference in term of competence.

Source : FRA

expertise

Analyse d'un dommage d'un matériel par un spécialiste de la maintenance pour en déterminer les causes et/ou les responsabilités et éventuellement pour effectuer l'évaluation du coût de remise en état en vue d'une prise de décision.

Source : FRA

експертиза

Аналіз матеріальної шкоди фахівцем із технічного обслуговування для визначення причин і/чи винних, у випадку необхідності, оцінки видатків на відновлення, у разі прийняття такого рішення.

Джерело: ФР

expert evaluation

Analysis of the damage on an item of equipment, carried out by a maintenance specialist in order to determine the causes and/or responsibilities, and also, possibly, to assess the repair costs in order to make a decision.

Source : FRA

exploitation

1- Ensemble des opérations de regroupement, d'évaluation, d'analyse, de synthèse et d'exploitation opérationnelle dont le but est de transformer les informations initiales en renseignement directement utilisable par le commandement.

обробка

1- Сукупність операцій з об'єднання, оцінки, аналізу, синтезу й оперативного використання, що має за мету зміну початкової інформації, яку зібрали та безпосередньо використовується командуванням.

processing

1- All operations of collation, evaluation, analysis, integration and operational processing in order to turn initial information into intelligence directly usable by command.

2- Action de tirer un plein parti de tous les renseignements tenus en sa possession dans une intention tactique ou stratégique (OTAN).

Source : FRA

exploitation

1- Développement des gains initiaux pour tirer un plein parti du succès dans la bataille.

2- Opération offensive généralement exécutée à la suite d'une attaque réussie en vue de désorganiser l'ennemi en profondeur

Source : UKR/OTAN

exploiter (EXP)

Après rupture ou submersion du dispositif adverse, poursuivre dans la profondeur sa désorganisation, et, si possible, sa destruction.

Source : FRA

explosif

Substance ou mélange de substances qui, sous l'influence d'une action extérieure, habituellement d'un détonateur, peut libérer dans un temps très court de l'énergie sous forme de gaz et de chaleur.

Source : FRA

explosion aérienne

Explosion d'une bombe ou d'un projectile au-dessus de la surface du sol par opposition à une explosion au contact avec la surface du sol ou après pénétration dans le sol.

Source : FRA

explosion nucléaire à basse altitude

Hauteur d'une explosion nucléaire sans retombées pour laquelle les dégâts infligés aux objectifs au sol sont les plus élevés possible.

Source : FRA

explosion nucléaire à haute altitude

Explosion d'une arme nucléaire se produisant au-delà de 30 000 mètres (100 000 pieds).

Source : FRA

explosion nucléaire aérienne

Explosion d'une arme nucléaire à

2- Дія з повного використання всіх зібраних даних, що існують у тактичному і стратегічному задумі (НАТО).

Джерело: ФР

розвиток успіху

1- Максимальне використання успіху в бою (битві) та закріплення досягнутого на початковому етапі.

2- Наступальні дії, що зазвичай йдуть за успішною атакою і завданням яких є дезорганізація противника на всю глибину.

Джерело: УКР/НАТО

розвивати успіх

Після прориву чи захоплення позицій противника, продовжувати наступ у глибину з метою дезорганізації його структури і, якщо можливо, знищення.

Джерело: ФР

вибухова речовина

Речовина чи суміш речовин, що, під впливом зовнішньої дії, зазвичай детонатору, може звільнити у дуже стислий термін енергію у формі газу і тепла.

Джерело: ФР

авіаційний вибух

Вибух бомби чи ракети над поверхнею землі, на відміну від контактного вибуху, що виникає через контакт із поверхнею землі чи через проникнення у землю.

Джерело: ФР

ядерний вибух на низькій висоті

Висота ядерного вибуху, без випадку осадів, що призводить до найбільш ймовірного нанесення збитків наземним об'єктам.

Джерело: ФР

ядерний вибух на великій висоті

Вибух ядерної бомби на висоті вище за 30 тис. м. (100 тис футів).

Джерело: ФР

ядерний авіаційний вибух

Вибух ядерної зброї на висоті,

2- Taking full advantage of any information that has come to hand for tactical or strategic purposes (NATO).

Source : FRA

exploitation

1- Taking full advantage of success in battle and following up initial gains.

2- An offensive operation that usually follows a successful attack and is designed to disorganize the enemy in depth.

Source : UKR/NATO

exploit

After the disruption or overrunning of the opponent's set-up, to continue its disorganization in depth and, if possible, to destroy it.

Source : FRA

explosive

A substance or mixture of substances which, under external influences (in general, under that of a detonator), is capable of rapidly releasing energy in the form of gases and heat.

Source : FRA

airburst

An explosion of a bomb or projectile above the surface as distinguished from an explosion on contact with the surface or after penetration.

Source : FRA

low air burst

The fall-out-safe height of burst for a nuclear weapon which maximizes damage to, or casualties on, surface targets.

Source : FRA

high altitude burst

The explosion of a nuclear weapon which takes place at a height in excess of 100,000 feet (30,000 meters).

Source : FRA

nuclear airburst

The explosion of a nuclear weapon

une hauteur telle que la boule de feu ne touche pas le sol.

Source : FRA

explosion nucléaire de surface

Explosion d'une arme nucléaire à la surface de la terre ou de l'eau, ou à une hauteur telle que la boule de feu touche la surface.

Source : FRA

explosion nucléaire produisant des retombées

La précipitation au sol des particules de matières radioactives provenant d'un nuage nucléaire ; s'applique aussi aux particules elles-mêmes.

Source : FRA

explosion nucléaire sous-marine

Explosion d'une arme nucléaire dont le centre de détonation est situé sous le niveau de la mer.

Source : FRA

explosion nucléaire souterraine

Explosion nucléaire dont le centre est situé sous la surface du sol.

Source : FRA

exposition thermique

Composante normale totale du rayonnement thermique frappant une surface donnée au cours de l'explosion. S'exprime en calories par centimètre carré et/ou mégajoules par mètre carré.

Source : FRA

extension

On distingue sous le terme d'extension les câbles servant à raccorder les équipements multiplex:

- a- soit aux moyens de commutation;
- b- soit à des moyens d'exploitation.

Source : FRA

extraction aéromobile

Opération aéromobile visant à aller chercher, en zone tenue par l'adversaire, du personnel ou du matériel sensible, afin de les ramener en zone amie. Cette opération hélicoptérée, voire interarmées, comprend une phase d'infiltration, une phase de saisie et/ou de sécurisation de la zone d'enlèvement puis une exfiltration.

Source : FRA

при якій вогняний шар не торкається поверхні землі.

Джерело: ФР

ядерний вибух на поверхні

Вибух ядерної зброї на поверхні землі чи у воді, коли вогняний шар торкається поверхні.

Джерело: ФР

ядерний вибух, що призводить до радіоактивних опадів

Опади часток радіоактивних матеріалів на землю, що походять з радіоактивної хмари; також це і самі радіоактивні частинки.

Джерело: ФР

підводний ядерний вибух

Вибух ядерної зброї, центр детонування якого знаходиться нижче рівня моря.

Джерело: ФР

підземний ядерний вибух

Ядерний вибух, центр якого знаходиться нижче поверхні землі.

Джерело: ФР

термічне опромінення

Звичайна складова всього термічного випромінювання, що падає на задану поверхню під час вибуху. Вимірюється у калоріях на сантиметр квадратний і/чи у мегаджоулях на метр квадратний.

Джерело: ФР

перехідник

Під поняттям "перехідник" розуміють такі кабелі, що використовується для з'єднання багатоканальної системи зв'язку:

- а- для засобів зв'язку;
- б- для засобів експлуатації.

Джерело: ФР

аеромобільна евакуація

Аеромобільна операція щодо пошуку на заданій території противника важливого персоналу чи матеріальних засобів, для того, щоб перевезти їх у свою зону. Ця гелікоптерна загальновійськова операція включає фазу просочення, фазу захоплення і/чи забезпечення безпеки у захопленій зоні, а потім повернення.

Джерело: ФР

in the air, too high for the fireball to touch the ground.

Source : FRA

nuclear surface burst

An explosion of a nuclear weapon at the surface of land or water or above the surface, sufficiently low for the fireball to touch the surface.

Source : FRA

nuclear detonations fallout producing - fallout producing

The precipitation to earth of radioactive particles from a nuclear cloud; also applies to the particles themselves.

Source : FRA

nuclear underwater burst

The explosion of a nuclear weapon in which the center of the detonation lies at a point beneath the surface of the water.

Source : FRA

nuclear underground burst

Nuclear explosion in which the center lies beneath the surface of the ground.

Source : FRA

thermal exposure

The total normal component of thermal radiation striking a given surface throughout the course of a detonation; expressed in calories per square centimetre and/or megajoules per square meter.

Source : FRA

extension

Cable used to connect multiplex equipments:

- a- either to the switching equipment;
- b- or the operating equipment.

Source : FRA

airmobile extraction

Airmobile operation conducted in enemy territory for the purpose of retrieving friendly personnel or sensitive equipment, and to bring them back into friendly territory. This type of helicopter operation, which might be combined arms, consists in an infiltration phase, a phase of seizure and/or security of the extraction site, and an exfiltration phase.

Source : FRA

F

facilité de maintenance

Facilité avec laquelle un système, un sous-système ou un composant peut être réparé. Fonction de la conception et de la disponibilité de la main-d'œuvre, des rechanges et de l'équipement auxiliaire.

Source : FRA

легкість обслуговування

Легкість, з якою може бути відремонтована система, підсистема чи складова частина обладнання. Залежить від наявності та якості робочої сили, запасних частин та обладнання.

Джерело: ФР

технічного

maintenance easiness

Ease with which a system, sub-system, or component can be repaired. It has to do with how the system, sub-system, or component was designed and with the availability of the workforce, the spare parts, and of the necessary tools.

Source : FRA

facteur d'atténuation

Rapport de la dose d'irradiation (ou de l'intensité d'irradiation) incidente à la dose d'irradiation (ou à l'intensité d'irradiation) qui a traversé un écran protecteur. C'est l'inverse du facteur de transmission.

Source : FRA

коефіцієнт (радіоактивного випромінювання)

Відношення дози опромінення (чи інтенсивності опромінення) додаткової до дози опромінення (чи інтенсивності опромінення), що перетинає захисний екран. Зворотній параметр до чинника проникнення.

Джерело: ФР

зменшення

attenuation factor

The ratio of the incident radiation dose or dose rate to the radiation dose or dose rate transmitted through a shielding material. This is the reciprocal of the transmission factor.

Source : FRA

facteur de planification

Coefficient utilisé en planification pour évaluer le genre et l'ampleur de l'effort à consentir dans une opération donnée. Les facteurs de planification sont souvent exprimés en taux, proportions ou données.

Source : FRA

коефіцієнт планування

Коефіцієнт, що застосовується у плануванні для оцінювання величини і сили зусиль у визначеній операції. Коефіцієнти планування часто вираховують у відсотках, пропорціях чи за певними параметрами.

Джерело: ФР

planning factor

A multiplier used in planning to estimate the amount and type of effort involved in a contemplated operation. Planning factors are often expressed as rates, ratios, or lengths of time.

Source : FRA

facteur déterminant

Condition essentielle à respecter pour la réussite de l'action qui limite ou oriente celle-ci en prenant en compte les impératifs ou les contraintes retenus de l'analyse.

Source : FRA

визначальний чинник

Головна умова, дотримання якої зумовлює успіх операції, беручи до уваги необхідні вимоги чи обмеження, отримані під час аналізу.

Джерело: ФР

key factor

Essential condition which has to be met for the success of the action which limits or directs it while taking into account the constraints and requirements identified during the mission analysis.

Source : FRA

faire diversion

Attirer les moyens de l'adversaire vers une zone ou un point différent de celui sur lequel on compte exercer l'effort principal.

Source : FRA

відволікати

Привернути засоби противника до зони чи точки відмінної від тієї, щодо якої сплановано головний удар сил.

Джерело: ФР

to conduct a diversionary operation

To draw the enemy's assets in a different area or place than that where will be made the main effort.

Source : FRA

faisceau hertzien (FH)

Support radioélectrique point à point, à ondes dirigées, fonctionnant en duplex et permettant, grâce à l'utilisation d'équipements de multiplexage appropriés, la transmission de

радіорелейна лінія

Радіоелектронна точкова підтримка на керованих хвилях, що функціонує як дуплексний зв'язок і дозволяє, завдячуючи використанню обладнання, пристосованого для ущільнення

radio-relay system - radio-relay link (RRL)

Point-to-point radio electric equipment with directed waves, working in duplex and permitting the transmission over several channels, owing to the use of adequate multiplexing equipment.

Source : FRA

plusieurs voies.
Source : FRA

fait technique

Événement affectant un matériel et ayant une implication technique.
Source : FRA

faux champ de mines

Zone simulant tout ou partie d'un champ de mines, ne contenant aucune mine réelle et destinée à tromper l'ennemi.
Source : FRA

feu continu

En artillerie et en appui feu naval, chargement et exécution du tir à une cadence donnée, ou aussi rapide que possible, compatible avec la précision dans les limites des cadences maximums prescrites pour l'arme.
Source : FRA

fiabilité

Capacité d'un composant, d'un ensemble ou d'un matériel à remplir une fonction donnée dans des conditions déterminées pendant une durée spécifiée.
Source : FRA

fiche

Document interne d'état-major destiné à renseigner le chef sur une question déterminée.
Source : FRA

fiche complémentaire d'un point sensible

Fiche décrivant les mesures de renforcement de la protection interne et les mesures de défense d'un point sensible.
Source : FRA

fiche d'identité de prisonniers de guerre

Document portant la photographie, les empreintes digitales et les renseignements d'identité d'un prisonnier de guerre, y compris les renseignements requis par la Convention de Genève.
Source : FRA

fiche d'intervention

Elle décrit les modalités

каналів зв'язків, передачу на кількох хвилях.
Джерело: ФР

технічний випадок

Подія, що впливає на матеріал, і що мав технічний наслідок.
Джерело: ФР

фальшиве мінне поле

Площина, що цілком або частково входить до мінного поля, але яка не має у дійсності жодної міни і яка створена для ведення в оману противника.
Джерело: ФР

безперервний вогонь

В артилерії й вогневій підтримці ВМС, ведення вогню у заданому ритмі, чи так швидко, як це можливо, у межах максимально передбаченого темпу стрільби для цього виду зброї.
Джерело: ФР

надійність

Можливість складової частини, сукупності чи обладнання, виконувати задану функцію за визначених умов під час визначеного періоду часу.
Джерело: ФР

доповідна

Внутрішній документ штабу, призначений для інформування його командира, щодо певного питання.
Джерело: ФР

додаткова довідка життєво важливого об'єкту

Довідка, де описуються заходи з внутрішнього захисту та оборони життєво важливого об'єкту.
Джерело: ФР

ідентифікаційна картка військовополоненого

Документ із фотокарткою, відбитками пальців і даними щодо особи військовополоненого, що включає також дані, що вимагає Женевська конвенція.
Джерело: ФР

пояснювальна записка

Вона описує способи зовнішнього

technical event

Event occurred with an equipment and having a technical implication.
Source : FRA

phoney minefield

An area free of live mines used to simulate a minefield, or section of a minefield, with the object of deceiving the enemy.
Source : FRA

continuous fire

In artillery and naval fire support, loading and firing of the guns at a specified time interval or as rapidly as possible, consistent with accuracy within the prescribed maximum rate of fire for the weapon.
Source : FRA

reliability

The ability of a part, an assembly or an item of equipment to perform a required function under stated conditions for a specified period of time.
Source : FRA

memorandum

Internal staff document used to inform the commander on a specific question.
Source : FRA

additional key point sheet

Document describing the reinforcement measures for the internal protection and defense measures of a key point.
Source : FRA

prisoner of war personnel record

A form for recording photograph, fingerprints, and other pertinent personal data concerning the prisoner of war, including that required by the Geneva Convention.
Source : FRA

intervention sheet

It describes how an external

d'intervention externe au profit des points et réseaux sensibles menacés.
Source : FRA

fiche d'obstacle répertorié

Fiche, établie en temps de paix, sous la responsabilité du commandement militaire territorial, donnant une description précise de la réalisation d'un obstacle.
Source : FRA

fiche de renseignements sur l'objectif

Description succincte de l'objectif venant compléter la « fiche descriptive d'objectif ». Elle contient les caractéristiques techniques et physiques, des précisions sur son emplacement exact, sa disposition, son importance ainsi que les obstacles éventuels pour un avion volant à basse altitude.
Source : FRA

fiche sommaire de protection

Fiche regroupant les informations de base concernant la protection interne des points sensibles de 3ème catégorie.
Source : FRA

filtrage

Opération consistant après identification des véhicules et compte tenu des priorités locales établies par le commandement, à autoriser certains véhicules ou ensemble de véhicules à poursuivre leur déplacement et à diriger les véhicules refoulés sur un autre itinéraire ou sur des garages.
Source : FRA

fission

Processus par lequel un noyau lourd se scinde en d'autres (généralement deux) noyaux plus légers, avec libération significative d'énergie.
Source : FRA

fixer

1- Au cours d'une attaque, exercer une pression suffisante pour empêcher les mouvements ou le redéploiement des forces ennemies.
2- En opérations terrestres, conserver par la force une position ou zone.
Source : UKR/OTAN

нападу на життєвоважливі об'єкти та мережі.
Джерело: ФР

картка облікованих перешкод

Пам'ятка, розроблена у мирний час, під керівництвом військового територіального командування, де подається точний опис створення перепони.
Джерело: ФР

картка даних цілі

Стислий опис об'єкту, зроблений за "карткою опису об'єкту". Вона включає технічні і фізичні характеристики, уточнення щодо чіткого місцезнаходження об'єкту, положення, важливості, а також можливі перешкоди для літака, що летить на низькій висоті.
Джерело: ФР

узагальнююча картка із захисту

Картка, де зібрано базову інформацію щодо внутрішнього захисту життєво важливих об'єктів 3-ї категорії.
Джерело: ФР

фільтрація

Операція, що проводиться після того, як було ідентифіковано транспортні засоби, враховуючи місцеві пріоритети, встановлені командуванням. Вона має за мету - дозволити певним транспортним засобам чи групі транспортних засобів продовжити пересування і направити відібрані транспортні засоби по іншому маршруту або до гаражів.
Джерело: ФР

розщеплення

Процес, при якому важке ядро розділяється на інші (зазвичай два) більш легкі ядра, із визначним вивільненням енергії.
Джерело: ФР

сковувати

1- Забезпечення необхідного рівня тиску в ході проведення наступу з метою запобігання пересування або перегрупування сил противника.
2- При сухопутних операціях - зберігати силою володіння позицією або районом.
Джерело: УКР/НАТО

intervention is performed for threatened key points and networks
Source : FRA

listed obstacle sheet

Sheet, written in peacetime, under the responsibility of the territorial military commander, giving a precise description of how an obstacle is created.
Source : FRA

target information sheet

Brief description of the target, completing the "descriptive target data". It should include technical and physical characteristics, details on exact location, disposition, importance, and possible obstacles for an aircraft flying at low altitudes.
Source : FRA

brief protection sheet

Sheet developing the basic information on the internal protection of 3rd category key points.
Source : FRA

filtering

Operation consisting, after identification of the vehicles and taking into account the local priorities set by the commander, of authorizing certain vehicles or group of vehicles to continue their movement, and of directing the turned back vehicles on another road or towards a parking.
Source : FRA

fission

The process whereby a heavy nucleus splits into other (in general two) lighter nuclei, with the release of a significant amount of energy.
Source : FRA

hold

1- In an attack, to exert sufficient pressure to prevent movement or redistribution of enemy forces.
2- In land operations, to maintain possession of a position or area by force.
Source : UKR/NATO

3- (OTAN) Au cours d'une attaque, exercer une pression suffisante pour empêcher les mouvements ou le redéploiement des forces ennemies.

Source : FRA

4- Mission visant à empêcher l'ennemi de déplacer une partie de ses forces à partir d'un endroit donné et/ou pendant une période déterminée en le retenant ou en l'encerclant pour qu'il ne puisse se replier et mener des opérations ailleurs.

5- Mettre en place des obstacles valorisés par des feux planifiés pour ralentir un attaquant dans les limites d'une zone déterminée, normalement la zone d'engagement.

Source : FRA

flanc

Côté droit ou gauche d'une formation ou d'un dispositif.

Source : FRA

flanc-garder

Renseigner et couvrir, de façon fixe ou mobile, la formation considérée et, éventuellement, assurer la liaison avec les unités voisines.

Source : FRA

fléchage

Mise en place pour l'usage exclusif d'une colonne de flèches de direction portant un symbole d'identification propre à la formation qui se déplace.

Source : FRA

flexibilité

Capacité d'adaptation aux contraintes. La flexibilité d'un système (opérationnel, de gestion, etc.) peut être plus ou moins grande : elle est inversement proportionnelle à son temps de réponse. Ce dernier est défini lui-même comme le délai entre une prise de décision et la stabilisation, dans son nouvel état, du système qu'elle modifie.

Source : FRA

flexibilité opérationnelle

Capacité des forces de l'Alliance de soutenir l'efficacité militaire, et dans leur défense collective et leur rôles de déploiement provisoires.

Source : UKR/OTAN

3- (НАТО) Під час атаки, виконання тиску достатнього для унеможливлення руху чи зміни позицій сил противника.

Джерело: ФР

4- Тактичне завдання щодо протидії противнику у пересуванні частини своїх сил із певного місця і/чи підчас заданого терміну часу для затримання його чи для його оточення, так, щоб він не міг відійти чи вести операції в іншому місці.

5- Створення перешкод, за допомогою ведення запланованого вогню, для уповільнення атаки у межах чітко окресленої території, зазвичай зони ведення бою.

Джерело: ФР

фланг

Лівий чи правий бік певного підрозділу чи його бойового порядку.

Джерело: ФР

бокове охоронення

Здійснення розвідки та прикриття на місті чи у русі визначеним підрозділом з метою забезпечення зв'язку між сусідніми частинами.

Джерело: ФР

розміщення показчиків

Розміщення вказівних знаків для виключного використання колоною, що має ідентифікаційний знак саме того підрозділу, який переміщується.

Джерело: ФР

гнучкість

Можливість адаптуватися до обмежень. Гнучкість системи (оперативної, управління тощо). Може бути більш менш великою – вона прямо пропорційна часу відповіді. Остання визначається як проміжок часу між прийняттям рішення і стабілізацією, у новому стані модифікованої системи.

Джерело: ФР

оперативна гнучкість

Можливість підтримання боєздатності силами Північноатлантичної спілки при виконанні завдань як колективної

3- In an attack, to exert sufficient pressure to prevent movement or redistribution of enemy forces.

Source : FRA

4- A tactical task in which actions are taken to prevent the enemy from moving any part of his forces from a specific location and/or for a specific period of time by holding or surrounding them to prevent their withdrawal for use elsewhere.

5- A tactical obstacle effect that integrates fire planning and obstacle effort to slow an attacker within a specified area, normally an engagement area.

Source : FRA

flank

Right or left side of a formation or set up.

Source : FRA

security guard - flank guard

Collect intelligence and cover, in a static or dynamic way, the considered formation and, possibly, ensure the liaison with neighbouring units.

Source : FRA

roadsigning

Setting up for the exclusive use of a column of road signs with directional arrows carrying an identification symbol specific to the formation which is moving.

Source : FRA

flexibility

Capability to adapt to constraints. The flexibility of a system (operational, management, etc.) can be more or less important: it is inversely proportional to its response time. The latter is itself defined as the time elapsing between the taking of a decision and the stabilization, in its new state, of the system it modifies.

Source : FRA

operational flexibility

The capability of Alliance forces to sustain military efficiency in both their collective defence and their out-of-area temporary deployment roles.

Source : UKR/NATO

оборони, так і завдань тимчасового розгортання за межами своєї зони відповідальності.
Джерело: УКР/НАТО

flot de transport aérien

Ensemble des mouvements des aéronefs de transport sur une même route.

Source : FRA

повітряний вантажопотік

Сукупність рухів літальних транспортних апаратів в одному і тому самому повітряному коридорі.

Джерело: ФР

air transport flow

All the transportation aircraft movements on a same air corridor.

Source : FRA

flotte

Formation majeure stratégique-opérative de la marine à laquelle sont confiées des missions stratégiques, opératives / stratégiques ou opératives dans des théâtres maritimes d'opérations soit indépendamment soit en coopération avec d'autres flottes aussi bien qu'avec les formations tactiques et formations principales de forces armées différentes. Elle est constituée en flottilles, en escadres et autres formations de navires de surface, de sous-marins, de l'aviation navale, de l'infanterie de marine, de batteries côtières de missiles et des troupes d'artillerie et autres composantes. Les opérations d'une flotte sont soutenues par un réseau de bases navales principales et autres, des aérodromes et des formations de navires auxiliaires, etc.

Source : UKR/OTAN

флот

Оперативно-стратегічне об'єднання ВМС, призначене для виконання стратегічних (оперативно-стратегічних і оперативних) завдань на океанських (морських) ТВД. Проводить морські операції і бойові дії самостійно та у взаємодії з іншими флотами, а також з об'єднаннями і з'єднаннями різних видів ЗС. Організаційно складається з флотилій, ескадр та інших формувань надводних кораблів, підводних човнів, морської авіації, морської піхоти, берегових ракетно-артилерійських військ та ін. Для забезпечення діяльності флоту створюється система військово-морських баз, пунктів базування, аеродромів, підрозділи судів забезпечення тощо.

Джерело: УКР/НАТО

fleet

A major operational/strategic formation of the navy entrusted with strategic, operational/strategic or operational missions in maritime theatres of operations, both independently and in cooperation with other fleets as well as with tactical and major formations of different armed services. It consists of flotillas, squadrons and other formations of surface ships, submarines, naval aviation, naval infantry, coastal missile and artillery troops and other components. Fleet operations are supported by a network of major and other naval bases, aerodromes and auxiliary vessel formations, etc.

Source : UKR/НАТО

flottille

Formation principale opérative ou tactico-opérative d'Ukraine. Les flottilles peuvent être déployées à la mer, sur des rivières ou des lacs et fonctionner soit indépendamment ou comme partie d'une flotte.

Source : UKR/OTAN

флотилія

Оперативне об'єднання або оперативно-тактичне з'єднання у ВМС. За призначенням флотилії можуть бути морськими, озерними і річковими; за організацією – окремими або входити до складу флотів.

Джерело: УКР/НАТО

flotilla

A major operational or operational/tactical formation of the Ukraine. Flotillas may be deployed at sea, on rivers or on lakes and operate both independently and as part of a fleet.

Source : UKR/НАТО

fonction « Actions civilo-militaires »

Fonction opérationnelle d'environnement, la fonction « actions civilo-militaires » regroupe toutes les actions entreprises par les forces engagées sur le théâtre permettant de prendre en compte l'interaction entre ces forces et leur environnement civil et de faciliter ainsi la réalisation des objectifs civils et militaires poursuivis. Elles ont pour objet d'offrir des solutions

функція “цивільно-військові дії”

Оперативна функція зовнішнього середовища. Функція “цивільно-військові дії” об'єднує всі дії, що вживаються силами на театрі воєнних дій, які дозволяють взяти до уваги взаємодію між цими силами та їх цивільним зовнішнім середовищем та також полегшити реалізацію поставлених цивільних і військових цілей. Вона має за мету надати додаткові рішення

CIMIC function

"Environment" operational function, the "CIMIC" function groups all actions carried out by the forces in the theater, designed to take into account the interaction between these forces and their civil environment, as well as attaining both the civil and military objectives. They aim at providing further solutions to the purely military courses of action, thus participating in the success of the

complémentaires aux modes d'action purement militaires, contribuant à réaliser l'objectif opératif ou stratégique fixé dans la mission.

Source : FRA

fonction « Agencement de l'espace terrestre »

Ensemble des activités permettant de rendre le terrain conforme aux besoins de l'action. Elle recouvre:

- a- l'appui à la mobilité;
- b- l'appui à la contre-mobilité;
- c- l'aide au déploiement.

Source : FRA

fonction « Combat indirect »

Ensemble des activités, autres que celles de la fonction contact, qui permettent d'agresser les capacités et ressources de l'adversaire par l'emploi ou non de trajectoires (appui indirect, appui électronique et opérations psychologiques).

Source : FRA

fonction « Commandement »

Ensemble des activités permettant de concevoir et conduire une opération ainsi que d'en contrôler l'exécution.

Source : FRA

fonction « Communication opérationnelle »

Ensemble des activités visant à légitimer l'action des forces en explicitant son sens par l'élaboration et la diffusion de messages vers les populations, les adversaires, les forces, les parties en présence et les autres acteurs concernés. Elle relève des actions dans les champs psychologiques et comprend la communication interne, la communication médiatique et la communication locale.

Source : FRA

fonction « Contact »

Ensemble des activités permettant de déployer et d'engager les forces au contact direct des adversaires ou des tiers, en toute zone, en vue de participer au combat ou à la maîtrise d'un milieu.

Source : FRA

щодо способів суто військової дії, що сприятиме реалізації оперативної чи стратегічної мети визначеної для завдання.

Джерело: ФР

функція “взаємодія на наземному просторі”

Сукупність дій, що дозволяє захопити певну ділянку земної поверхні, відповідно до потреб завдання. Вона включає:

- a- підтримку мобільності;
- б- підтримку контрмобільності;
- в- допомогу у розгортанні.

Джерело: ФР

функція “непрямий бій”

Сукупність дій, відмінних від функції "контакт", яка дозволяє залучити можливості й ресурси противника, через застосування чи не застосування непрямой підтримки, електронної підтримки і використання психологічних операцій.

Джерело: ФР

функція “командування”

Сукупність дій, що дозволяє замислити і проводити операцію, а також контролювати її виконання.

Джерело: ФР

функція “оперативний зв'язок”

Сукупність дій, направлена на легалізацію дій сил, що пояснює їх сенс, через обробку і поширення повідомлень серед населення, противника, сил, наявних частин та інших задіяних сторін. Вона включає у себе дії у психологічному плані, а також внутрішню комунікацію, комунікацію у засобах масової інформації й місцеву комунікацію.

Джерело: ФР

функція “контакт”

Сукупність дій, що дозволяє перемішувати і залучати сили у безпосередньому контакті з противником чи третьою стороною, на всій території, з метою участі у бої чи шляхом контролю зони.

Джерело: ФР

operational or strategic objectives defined by the mission.

Source : FRA

battle space exploitation function

All activities designed to render the terrain compliant with the requirements of the action. It covers:

- a- support to mobility;
- b- support to counter-mobility;
- c- aid to deployment.

Source : FRA

indirect combat function

All activities, with the exception of the "contact" function, which enable the capabilities and resources of the opponent to be attacked through the employment or non-employment of indirect support, electronic support and psychological operations.

Source : FRA

command function

All activities permitting the concept and conduct of an operation as well as to control its execution.

Source : FRA

operational communication function

All activities designed to legitimize the action of the Forces in explaining their purpose through the drafting and dissemination of messages to the population, opponents, the Forces, the functions and other actors involved. It is linked to PSYOPS, and comprises internal communication, media communication and local communication.

Source : FRA

contact function

All activities permitting the deployment and engagement of Forces in direct contact with opponents or third parties, in any area, in order to participate in combat or in the control of an environment.

Source : FRA

fonction « Défense antiaérienne »

Fonction opérationnelle regroupant l'ensemble des activités ou des actions menées par des unités spécialisées de la Défense Sol-Air (DSA) et de l'Aviation Légère de l'Armée de Terre (ALAT), destinées à garantir la liberté d'action des forces terrestres contre toute menace provenant de la troisième dimension. Cette fonction ne comprend pas la lutte antiaérienne toutes armes qui relève de l'autodéfense.

Source : FRA

**функція
оборона”**

Оперативна функція, що включає у себе сукупність дій чи видів діяльності, які проводять спеціалізовані частини протиповітряної оборони чи легкої авіації сухопутних військ, які мають перед собою ціль – гарантувати свободу дій наземних сил від будь-якої загрози, що надходить з повітря. Ця функція не включає у себе протиповітряну боротьбу всіма видами зброї, що ведеться в якості самооборони.

Джерело: ФР

“протиповітряна**air defense function**

Operational function grouping all Air Defense and Aviation activities and actions, designed to ensure the freedom of action of the land forces against all threats coming from the third dimension. This function does not comprise the Low-level All Arms Air Defense, which pertains to self-defense.

Source : FRA

fonction « maintenance »

Système continu responsable du soutien opérationnel des matériels, présent à tous les niveaux (stratégique, opératif, tactique).

Source : FRA

**функція “матеріально-технічне
забезпечення”**

Безперервна система, що відповідає за оперативну тилову підтримку, що представлена на всіх рівнях (стратегічному, оперативному, тактичному).

Джерело: ФР

maintenance function

Continuous system responsible for the operational combat service support of equipment, which is found at all levels (strategic, operational, tactical).

Source : FRA

fonction «renseignement»

La fonction renseignement recouvre l'ensemble des activités opérationnelles liées au renseignement, ainsi que les moyens et les organisations qui les exécutent.

Source : FRA

функція “розвідка”

Функція розвідки включає у себе сукупність оперативних дій пов'язаних із розвідкою, а також засобами і організаційними заходами з її виконання.

Джерело: ФР

intelligence function

The intelligence function covers all the operational activities connected with intelligence as well as the assets and agencies used to execute them.

Source : FRA

fonction «Soutien Logistique»

Fonction opérationnelle regroupant l'ensemble des activités qui permettent aux formations de l'armée de terre d'assurer leurs missions en temps de paix, de crise ou de guerre, en leur fournissant les ressources nécessaires et leur administration. La fonction soutien logistique recouvre les 12 domaines suivants:

- a- soutien administratif;
- b- soutien financier;
- c- soutien juridique;
- d- soutien de l'homme;
- e- soutien sanitaire;
- f- soutien des matériels;
- g- soutien pétrolier;
- h- acheminement (transport et transit);
- i- soutien au stationnement ;
- j- condition du personnel en opérations ;
- k- hygiène et sécurité en opérations ;
- l- protection de l'environnement.

Source : FRA

функція “тилова підтримка”

Оперативна функція, що включає у себе сукупність дій, які дозволяють військовим формуванням сухопутних військ забезпечити виконання завдань у мирний час, під час кризи чи війни, шляхом постачання необхідних ресурсів та управління ними. Функція тилової підтримки має 12 наступних видів діяльності:

- а- адміністративна підтримка;
- б- фінансова підтримка;
- в- юридична підтримка;
- г- підтримка людських потреб;
- д- санітарна підтримка;
- е- підтримка матеріалами;
- ж- підтримка паливо-мастильними матеріалами;
- з- переміщення (транспорт і транзит);
- и- підтримка у розквартируванні;
- к- умови для особового складу під час виконання операцій;
- л- гігієна і безпека під час

"logistic support" function

Operational function covering all the activities enabling the Army's formations to fulfill their missions in peace, crisis or war time, by providing and administrating the required resources. The logistic support function covers the 12 following activities:

- a- administration;
- b- finance support;
- c- legal support;
- d- manpower support;
- e- health service support;
- f- equipment support;
- g- POL support;
- h- routing (transportation and transit);
- i- Infrastructure;
- j- living conditions enhancement in operations;
- k- hygiene and sanitation in operations;
- l- environment protection.

Source : FRA

виконання операцій;
м- ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ.
Джерело: ФР

fonction de commandement

Exercée par le centre d'opération, la fonction de commandement consiste à piloter et combiner les fonctions opérationnelles. Il s'agit en particulier d'employer de manière optimale les moyens qui seront mis en oeuvre par les unités engagées sur le terrain.

Au sein du CO, les tâches générées par la fonction de commandement sont réalisées par des cellules qui portent des appellations génériques (2ème, 3ème dimension...) ou spécifiques (renseignement).

Source : FRA

fonction opérationnelle

Ensemble d'activités opérationnelles transverses à l'organisation hiérarchique et aux armes qui, afin de garantir la performance globale d'une force nécessite, à certains niveaux des prises de décisions et une coordination mettant en oeuvre une organisation particulière. La mise en oeuvre d'une fonction opérationnelle requiert:

- a- une direction fonctionnelle dédiée;
- b- des moyens et des unités dédiés, au moins à certains niveaux;
- c- une ou plusieurs chaînes fonctionnelles (coordination de procédures, de moyens ou d'unités spécialisés).

Les différentes fonctions opérationnelles, en ce qui concerne leur volume, ne sont pas nécessairement homogènes. Les fonctions opérationnelles peuvent se classer en trois catégories:

- a- les fonctions opérationnelles «universelles»;
- b- les fonctions opérationnelles terrestres «d'engagement» de l'adversaire ou des belligérants;
- c- les fonctions opérationnelles terrestres «d'environnement».

Source : FRA

fonction opérationnelle terrestre «d'engagement»

Fonctions qui ont pour objet de produire des effets sur le milieu et/ou l'adversaire (ou belligérant) en vue de :

- a- le détruire ou le faire renoncer à

командні функції

Виконання з центру ведення операцій командної функції, що полягає у керуванні й комбінуванні оперативних функцій. Мова йде переважно про застосування в оптимальній формі засобів, що використовуються задіяними частинами на ділянці місцевості.

Для командного центру загальні завдання командної функції реалізуються у відділах, які мають загальні назви (2-й, 3-й тощо) чи специфічні (розвідка).

Джерело: ФР

оперативна функція

Сукупність оперативних дій, що існує у всій ієрархічній організації і видах збройних сил, для гарантування загальної боєздатності необхідної сили, на певних рівнях прийняття рішень і координації. Вона використовує особливу організацію. Впровадження оперативної функції потребує:

- a- відповідного функціонального керівництва;
 - б- відповідних засобів і частин, щонайменше на певних рівнях;
 - в- одного чи кілька функціональних ланцюгів (координація процедур, засобів і спеціальних частин);
- Різні оперативні функції, зважаючи на їх обсяг, не є обов'язково однорідними. Оперативні функції можна класифікувати у три категорії:
- a- оперативні функції «універсальні»;
 - б- оперативні наземні функції «застосування сил» проти противника чи воюючих сторін;
 - в- оперативні наземні функції «зовнішнє середовище».

Джерело: ФР

наземна оперативна функція «застосування сил»

Функція, що має за мету вплинути на середовище і/чи на противника (чи воюючу сторону) щодо:

- a- знищення чи змушення противника відмовитися від своїх

command function

Performed by the operations center, the command function controls and combines the operational functions. Its main priority is to use in the best possible way the assets of the units committed in the field.

Within the operations center, the tasks generated by the command function are performed by specific cells which can be given generic names (2nd, 3rd dimension...) or specific names (intelligence).

Source : FRA

operational function

All operational activities across the chain of command that requires a number of measures to be taken and, at certain levels, a coordination of the implementation of specific structures in order to guarantee overall efficiency. The implementation of an operational function requires:

- a dedicated functional direction;
- dedicated assets and units, at least at certain levels;
- one or more functional chains (coordination of procedures, assets or specialized units).

The weight of the various operational functions is not necessarily homogeneous. There are three categories of operational functions:

- a- "universal";
- b- land "engagement";
- c- "environment".

Source : FRA

land battle operational function

Functions whose object is to produce an impact on the environment and/or the enemy (or belligerent) in order to:

- a- destroy him or make him stop his

son action ;
b- s'en protéger.
Les fonctions opérationnelles terrestres d'engagement comprennent:
a- la fonction contact;
b- la fonction combat indirect;
c- la fonction agencement de l'espace terrestre;
d- la fonction défense antiaérienne.
Source : FRA

fonction opérationnelle terrestre «d'environnement»

Fonctions qui ont pour objet de favoriser l'insertion de la force dans le milieu humain du théâtre. Elles comprennent :
a- fonction communication opérationnelle ;
b- fonction actions civilo-militaires.
Source : FRA

fonctions opérationnelles terrestres universelles

Fonctions nécessaires à tous types d'engagement et à la mise en œuvre des autres fonctions opérationnelles. On distingue quatre fonctions opérationnelles terrestres universelles:
a- fonction commandement;
b- fonction système d'information et de commandement – SIC;
c- fonction renseignement;
d- fonction logistique.
Source : FRA

fonds d'avance

Fonds mis à la disposition des corps de troupe et organismes assimilés afin de leur permettre d'assurer sans heurt les dépenses concernant les rémunérations principales et accessoires et l'alimentation des personnels. Ces fonds correspondent à un roulement de deux mois (métropole) et trois mois (outre-mer) et s'imputent sur les crédits délégués par anticipation, (en décembre) avant le début de la gestion suivante. Ils sont renouvelés périodiquement en fonction des dépenses réelles payées. Ils peuvent être réévalués et sont apurés au cours du dernier trimestre de l'année.
Source : FRA

fonds généraux des corps

Ensemble des deniers détenus par les

дій;
б- захисту.
Наземні оперативні функції включають у себе:
а- контактну функцію;
б-функцію непрямого бою;
в- функцію впорядкування наземного простору;
г- функцію протиповітряної оборони.
Джерело: ФР

оперативна наземна функція “зовнішнє середовище”

Функція, що має за мету сприяти введенню сили у людське середовище на театрі воєнних дій. Вона включає:
а- функцію оперативного зв'язку;
б- функцію цивільно-військових дій.
Джерело: ФР

оперативні наземні універсальні функції

Функції необхідні для всіх типів застосування сил і здійснення інших оперативних функцій. Розрізняють чотири оперативні наземні універсальні функції:
а- функція командування;
б- функція системи інформації і командування;
в- функція розвідки;
г- тилова функція.
Джерело: ФР

недоторкані ресурси

Запаси, що мають у своєму розпорядженні військові частини і подібні структури, що дозволяє їм безперебійно забезпечити свої потреби з основних видів постачання. Такі ресурси відповідають двомісячним видаткам (метрополія) і трьом місяцям (заморські території) і сплачуються, через надання наперед визначених кредитів, (у грудні) перед початком наступного фінансового року. Їх періодично поновлюють залежно від реальних сплачених витрат. Вони також можуть бути переоцінені й борги будуть виплачені в останньому кварталі року.
Джерело: ФР

загальний фонд частини

Сукупність останніх видатків на

action;
b- stay protected from him.
The land battle operational functions are:
a- contact function;
b- indirect combat function;
c- battle space exploitation function;
d- air defense function.
Source : FRA

human environment land operational function

Functions whose purpose is to further the integration of the force in the human environment of the theater. They include:
a- public affairs function;
b- civil-military actions function.
Source : FRA

permanent land operational functions

Functions which are necessary for all types of engagement and for the operation of the other operational functions. Four permanent land operational functions exist:
a- the command function;
b- the communication and information systems function - CIS;
c- the intelligence function;
d- the logistics function.
Source : FRA

advance funds

Funds put at the disposal of troop units and related organizations enabling them to face easily the principal and accessory personnel charges and the food expenses. These funds are equal to two months of expenditure (metropolitan France) or three months (overseas) and are charged against credits received in advance (in December) before the following budget period. They are periodically renewed according to the actuals expenses. They can be reevaluated and are discharged during the year's last quarter.
Source : FRA

troop units overall funds

All the monies detained by the troop

corps de troupe. Ils constituent sa trésorerie et doivent permettre :

a- d'assurer le règlement de certains droits individuels acquis par les militaires du corps, tels que les frais de déplacements ;

b- de payer les dépenses engagées pour la satisfaction des besoins matériels de ces mêmes militaires ou pour les besoins collectifs du corps.

Source : FRA

force aérienne tactique

Force aérienne chargée d'exécuter des opérations aériennes tactiques en coordination avec les forces terrestres ou navales.

Source : UKR/OTAN

force aéromobile

Unités de combat, d'appui et de transport par air nécessaires à la conduite d'une opération aéromobile.

Source : FRA

force aéroportée

Formation de combat (avec son soutien logistique) organisée, équipée et instruite en vue d'effectuer des opérations aéroportées.

Source : FRA

force amphibie

Ensemble des forces navales, des troupes de débarquement et des forces de soutien, organisé, équipé et entraîné en vue d'opérations amphibies.

Source : FRA

force combinée

Force composée d'éléments de deux ou plusieurs nations.

Source : UKR/OTAN

force d'appoint

Toute force désignée par une nation pour le renfort de ses forces nationales.

Source : FRA

force d'assaut d'hélicoptères

Groupe opérationnel combinant des hélicoptères, leurs unités de

утримання особового складу військової частини. Кожна частина має свій грошовий фонд, що має дозволити їм:

а- забезпечити оплату певних особливих власних видатків, такі, як витрати на переміщення;

б- сплатити матеріальні потреби особовому складу чи сплатити їх колективні потреби.

Джерело: ФР

тактичне авіаційне з'єднання

Формування військово-повітряних сил завданням якого є ведення тактичних повітряних бойових дій у взаємодії з наземними або військово-морськими силами.

Джерело: УКР/НАТО

аеромобільні сили

Бойові підрозділи, з підтримки чи транспортування у повітрі, необхідні для проведення аеромобільної операції.

Джерело: ФР

повітряно-десантне формування

Бойове формування (зі своєю тиловою підтримкою) організоване, екіпіроване та проінструктоване з метою виконання повітрянодесантних операцій.

Джерело: ФР

амфібійні сили (морський десант)

Сукупність військово-морських сил, частин із висадки і сил із підтримки, що організовані, екіпіровані й навчені з метою виконання десантної операції.

Джерело: ФР

багатонаціональне з'єднання

Формування з частин або підрозділів військ двох або більше країн.

Джерело: УКР/НАТО

сили підсилення

Будь-яка сила, направлена країною для посилення своїх національних сил.

Джерело: ФР

підрозділ штурмових гелікоптерів

Оперативна група, до складу якої входять гелікоптери,

units. They make up its treasury and should enable it to:

a- pay certain individual expenses of the troop units personnel, such as travel expenses;

b- pay the expenses incurred for the satisfaction of the material needs of this personnel or for the troop units collective needs.

Source : FRA

tactical air force

An air force charged with carrying out tactical air operations in coordination with ground or naval forces.

Source : UKR/NATO

airmobile forces

The ground combat, supporting and air vehicle units, required to conduct an airmobile operation.

Source : FRA

airborne force

A combat force (with its logistical support) organized, equipped and trained for airborne operations.

Source : FRA

amphibious force

Naval and landing forces, together with supporting forces that are organized, trained and equipped for amphibious operations.

Source : FRA

combined force

A force composed of elements of two or more nations.

Source : UKR/NATO

augmentation force (AF)

Any force designated by a nation to strengthen its national forces.

Source : FRA

helicopter assault force

A task organization combining helicopters, supporting units, and

soutien et des unités de troupes hélicoptérées pour les opérations d'assaut hélicoptérées.

Source : FRA

force d'avant-garde

Groupement temporaire à l'intérieur d'une force opérationnelle amphibie qui précède le gros de la force dans la zone de l'objectif. Son rôle est de participer à la préparation de l'objectif en vue de l'assaut principal en effectuant des opérations telles que reconnaissance, conquête de positions d'appui, dragage de mines, tirs préliminaires contre la terre, démolitions sous-marines et appui aérien.

Source : FRA

force d'extraction

Force ayant la capacité d'exécuter des opérations d'extraction par des moyens terrestres, navals ou aériens. L'opération d'extraction pourrait être entreprise dans un environnement favorable, défavorable ou incertain. Les opérations d'extraction couvrent un large éventail d'activités, comprenant l'évacuation sanitaire, l'intervention en cas de prise d'otages, ainsi que l'aide pour l'évacuation et le sauvetage de forces ou de personnel OTAN ou non OTAN se trouvant dans un secteur géographique donné.

Source : FRA

force d'appoint

Forces européennes et Nord-américaines, autres que celles de défense principale ou des forces de réaction, prévues pour renforcer n'importe quelle région, ou commandement maritime et contribuant à la force de dissuasion, de gestion de crise et de défense.

Source : UKR/OTAN

force de couverture

1- Force opérant séparément de la force principale pour engager, intercepter, retarder, désorganiser ou tromper l'ennemi avant que celui-ci puisse attaquer la force couverte.
Synonyme : troupes de couverture.

підрозділи з підтримки і підрозділи гелікоптерних частин для штурмових гелікоптерних операцій.

Джерело: ФР

авангард

Тимчасове угруповання усередині оперативної десантної сили, яка знаходиться перед основними силами у зони наступу. Її роль – участь у підготовці рубежу для штурму, шляхом проведення розвідки, захоплення позицій із підтримки, пошуку мін, попереднього обстрілу наземних цілей, знищення підводних човнів та підтримки з повітря.

Джерело: ФР

евакуаційні сили

Сили, що здатні проводити операції з евакуації на суші, морі чи у повітрі. Такі операції можуть проводитися у сприятливих, несприятливих чи невизначених умовах. Вони охоплюють широкий спектр заходів, включаючи медичну евакуацію, протидію захопленню заручників, надання підтримки при евакуації, а також порятунок і вивезення з конкретного географічного району військовослужбовців чи сил, які входять і/або не входять у НАТО.

Джерело: ФР

сили поповнення

Військові формування країн Європи і Північної Америки, що не входять до складу головних сил чи оборони сил реагування і призначені для посилення регіональних чи морських командувань ОЗС НАТО і для сприяння вирішенню завдань стримування, врегулювання криз і оборони.

Джерело: УКР/НАТО

сили прикриття

1- Військове з'єднання, що діє окремо від основного угруповання з метою вступу в зіткнення з противником, ведення бойових дій, стримування, дезорганізації і введення противника в оману, для запобігання його нападів на угруповання, що прикривається.

helicopter-borne troop units for use in helicopter-borne assault operations.

Source : FRA

advance force

A temporary organization within the amphibious task force which precedes the main body to the objective area. Its function is to participate in preparing the objective for the main assault by conducting such operations as reconnaissance, seizure of supporting positions, minesweeping, preliminary bombardment, underwater demolitions, and air support.

Source : FRA

extraction force

A force with the capability of executing extraction operations by ground, sea or air. The extraction operation could be undertaken in a permissive, non-permissive or uncertain environment. Extraction operations cover a wide spectrum of activities including medical evacuation, counter-hostage-taking, evacuation support and rescue from a specific geographic location of NATO and/or non-NATO forces or personnel.

Source : FRA

augmentation force

European and North American forces, other than main defence or reaction forces, provided to reinforce any region, or maritime command and contributing to deterrence, crisis management and defence.

Source : UKR/NATO

covering force

1- A force operating apart from the main force for the purpose of intercepting, engaging, delaying, disorganizing and deceiving the enemy before he can attack the force covered. *Also called covering troops.*

2- Tout corps ou détachement de troupe assurant la sécurité d'une force plus importante par l'observation, la reconnaissance, l'attaque ou la défense constitué sous l'autorité d'un même chef en vue de poursuivre une mission dé terminée.

Source : UKR/OTAN

force de débarquement

Groupement opérationnel comprenant les unités terrestres, l'aviation et ses installations au sol, affecté à un assaut amphibie. Dans une opération amphibie, c'est l'échelon le plus élevé pour les forces terrestres.

Source : FRA

force de débarquement

Groupement opérationnel comprenant les unités terrestres et les unités de l'aviation affectées à une opération amphibie.

Source : UKR/OTAN

force de renfort

Dans un contexte de renforcement rapide, force constituée mise à la disposition d'un haut commandant militaire de l'OTAN par les nations pour compléter les forces en place. *Termes connexes* : force d'appoint ; force de renfort mobilisable.

Source : FRA

force de renfort extérieure

Force de renfort stationnée en temps de paix principalement en dehors de la zone d'opérations du haut commandement militaire de l'OTAN intéressé.

Source : FRA

force de renfort mobilisable

Dans le contexte de la planification du renforcement, force non encore constituée qui, une fois mobilisée, est affectée à l'OTAN, réservée pour affectation à l'OTAN ou destinée de toute manière à grossir les forces de l'OTAN.

Source : FRA

2- Частини або виділені підрозділи, що забезпечують охорону більшого угруповання шляхом ведення спостереження, розвідки, наступальних або оборонних дій, а також за допомогою об'єднання цих видів бойової діяльності.

Також війська прикриття.

Джерело: УКР/НАТО

десантні війська

Оперативне угруповання, що включає наземні частини, авіацію та її споруди на землі, призначені для десантного штурму. В десантній операції це найбільш задіяний наземними силами ешелон.

Джерело: ФР

десантні війська першого ешелону

Формування у складі морських десантних сил під єдиним тактичним командуванням, готове до вирішення завдань десантування і заняття позиції або декількох позицій противника.

Джерело: УКР/НАТО

сили підкріплення

У контексті швидкого підкріплення, сила, що надається у розпорядження вищого військового командування НАТО державами для укомплектування сил на місці. *Пов'язані терміни*: сили підтримки, сили підкріплення, що підлягає мобілізації.

Джерело: ФР

зовнішні сили підкріплення

Сили підкріплення, що у мирний час головним чином розміщуються поза зоною операцій, яка цікава вищому військовому командуванню НАТО.

Джерело: ФР

сили підкріплення, що підлягають мобілізації

У контексті планування підкріплення, сили, що ще не утворені, та які, у випадку мобілізації, прикомандирують до НАТО, зарезервують для прикомандирування до НАТО чи направлять у будь якій іншій формі для збільшення сил НАТО.

Джерело: ФР

2- Any body or detachment of troops which provides security for a larger force by observation, reconnaissance, attack, or defence, or by any combination of these methods.

Source : UKR/NATO

landing force

A task organization of troop units, aviation and ground forces, assigned to an amphibious assault. It is the highest troop echelon in the amphibious operation.

Source : FRA

landing force

A task organization of the amphibious force capable of conducting landing operations, under a single tactical command, against a position or a group of positions.

Source : UKR/NATO

reinforcing force

In rapid reinforcement planning, a force in being which is made available to a Major NATO Commander by nations to supplement in-place forces. *Related term*: augmentation force.

Source : FRA

external reinforcing force

A reinforcing force which is principally stationed in peacetime outside its intended Major NATO Command area of operations.

Source : FRA

mobilizable reinforcing force

In the context of reinforcement planning, force not yet set up, which, once mobilized, is assigned to NATO, earmarked for NATO, or one way or another prepared to reinforce NATO.

Source : FRA

force de renfort régionale

Force de renfort mise à la disposition d'un haut commandement militaire de l'OTAN et affectée par ce dernier pour emploi à un commandement majeur subordonné spécifique.

Source : FRA

регіональні сили підкріплення

Сили підкріплення, що є у розпорядженні вищого військового командування НАТО і прикомандировані ним для окремого використання підпорядкованому вищому командуванню.

Джерело: ФР

regional reinforcing force

A reinforcing force made available to a Major NATO Commander which is further allocated by him to a specific NATO Subordinate Commander for employment.

Source : FRA

force de sécurité

Tout corps ou détachement de troupe assurant la sécurité d'une force plus importante par l'observation, la reconnaissance, l'attaque ou la défense ou par une combinaison de ces modes d'action. *Terme connexe*: «troupe de sécurité».

Source : FRA

сили прикриття

Усі підрозділи військ, що забезпечують безпеку головної сили шляхом спостереження, розвідки, атаки чи захисту або шляхом поєднання цих видів дій. *Пов'язаний термін*: «підрозділи безпеки».

Джерело: ФР

covering force - covering troop

Any body or detachment of troops which provides security for a larger force by observation, reconnaissance, attack, or defense, or by any combination of these methods.

Source : FRA

force en place

Force affectée à l'OTAN stationnée en temps de paix principalement dans la zone de combat prévue pour le commandement OTAN auquel elle est affectée.

Source : FRA

тимчасово дислоковані сили

Сили прикомандировані та підпорядковані НАТО, що у мирний час переважно розміщуються у передбаченій, вищим командуванням НАТО, зоні бойових дій.

Джерело: ФР

in-place force

A NATO assigned force which, in peacetime, is principally stationed in the designated combat zone of the NATO Command to which it is committed.

Source : FRA

force engagée

Force au contact de l'ennemie ou déployée pour une mission ou un mode d'action spécifique, ce qui empêche son emploi en un autre lieu.

Source : FRA

залучені сили

Сили, що знаходяться у контакті з противником чи розгорнуті для виконання завдання або інших дій, що унеможлиблює їх використання в іншому місці.

Джерело: ФР

committed force

A force in contact with an enemy or deployed on a specific mission or course of action which precludes its employment elsewhere.

Source : FRA

force létale

Force dont l'emploi a pour objectif ou risque de provoquer la mort ou d'entraîner des blessures graves aux conséquences mortelles. *Aussi appelée* «force mortelle». *Terme connexe*: force non-létale.

Source : FRA

смертоносна дія

Сили, внаслідок дії яких настає смерть чи вони призводять до серйозного поранення, яке призводить до смерті. *Пов'язаний термін*: несмертоносна дія

Джерело: ФР

deadly force

Force intended or likely to cause death, or serious injury resulting in death. *Related term*: non-deadly force.

Source : FRA

force maritime européenne (EUROMARFOR)

Force navale polyvalente non permanente, d'un volume allant d'un groupe de bâtiments à une force aéronavale dotée de capacités amphibies. Sa structure de commandement, dépourvue d'état-major, s'articule sur deux niveaux: a- un commandant de la force, basé à terre, responsable de la planification et de l'entraînement; b- un commandant tactique embarqué fourni par la nation ayant la responsabilité de la mise en

ВМС ЕС (ЄВРОМАРФОР)

Військово-морські сили багатоцільового призначення, до складу яких може входити група кораблів чи бойова група десантних засобів. Їх командна структура, яка не містить штабу, організована за двома рівнями: а- сухопутний командуючий, який відповідає за планування і підготовку; б- командуючий, який здійснює командування бойовими операціями з корабля та який

europaan Maritime Force (EUROMARFOR)

Non-permanent multi-purpose naval force, with a strength ranging from a group of ships to an aircraft carrier battle group with an amphibious capability. Its command structure, which does not include a headquarters, is organized in two levels: a- a force commander, located on land, in charge of the planning and training; b- a tactical commander aboard a ship provided by the country

oeuvre proprement dite de la force maritime.

En mesure d'agir au profit de l'UEO, de l'OTAN ou des Etats membres, elle est particulièrement adaptée aux tâches suivantes:

a- secours et sauvetage;

b- évacuation de ressortissants;

c- protection des routes maritimes;

d- opérations amphibies et antinaves;

e- projection de forces.

Source : FRA

force minimale

Force, jusque et y compris la force létale, limitée au niveau, à l'intensité et à la durée nécessaires à la réalisation de l'objectif.

Source : FRA

force multinationale

Force composée d'éléments de plusieurs pays.

Source : FRA

force multinationale permanente

Force placée dès le temps de paix sous commandement multinational, soit sous forme d'unités pré-affectées, soit sous forme de capacités prescrites. Cette force dispose dans tous les cas d'un état-major multinational permanent.

Source : FRA

force non létale

Force dont l'emploi n'a pas pour objectif ou ne risque pas de provoquer la mort ou d'entraîner des blessures graves aux conséquences mortelles. *Aussi appelée* « force non mortelle ». *Terme connexe* : force létale.

Source : FRA

force opérationnelle

Partie d'une flotte constituée par le commandant d'une flotte opérationnelle ou par une autorité plus élevée, en vue d'exécuter une ou plusieurs missions déterminées.

Source : UKR/OTAN

force opérationnelle

1- Groupement temporaire d'unités constitué sous l'autorité d'un même chef en vue d'exécuter une opération ou une mission déterminée.

надається країною, що відповідає за проведення операцій флоту. Вони відповідають вимогам Західноєвропейського союзу (ЄС), НАТО чи її країн-членів і значною мірою готові до виконання таких завдань:

а- допомога та порятунків;

б- евакуація місцевого населення;

в- охорона морських маршрутів;

г- десантні операції та операції по розмінуванню;

д- перекидання сил.

Джерело: ФР

мінімальна сила

Сила, що також включає у себе смертоносну силу, обмежену у рівні, інтенсивності й тривалості у часі необхідному для реалізації цілі.

Джерело: ФР

багатонаціональна сила

Сила, що складається з підрозділів різних країн.

Джерело: ФР

постійні об'єднанні сили

Сили, які у мирний час знаходяться у підпорядкуванні багатонаціонального командування та готові за своїми бойовими можливостями до виконання заздалегідь поставлених завдань. Вони мають постійний багатонаціональний штаб.

Джерело: ФР

несмертоносна дія

Сила, що не призводить до смертельних випадків чи серйозних поранень, внаслідок яких настає смерть. *Пов'язаний термін*: смертоносна сила.

Джерело: ФР

оперативне з'єднання

Компонент флоту, який створюється командувачем оперативного флоту або вищою інстанцією для виконання визначеного завдання або завдань.

Джерело: УКР/НАТО

оперативно-тактична група

1- Тимчасове угруповання частин, що знаходяться під керівництвом одного начальника і виконують визначену операцію чи завдання.

responsible for the operation of the maritime force itself.

Able of answering requests from the Western European Union (WEU), NATO or from a member State, it is especially prepared for the following missions:

a- assistance and rescue;

b- evacuation of nationals;

c- protection of sea routes;

d- amphibious operations and minewarfare;

e- force deployment

Source : FRA

minimum force

Force, up to and including deadly force, limited to the degree, intensity and duration necessary to achieve the objective.

Source : FRA

combined force

A force composed of elements of several nations.

Source : FRA

permanent combined force

Force put even in peacetime under a combined command, either with pre-assigned units, or as a list of stipulated capacities. Whatever the organization, this force has a permanent combined staff.

Source : FRA

non-deadly force

Force not intended or likely to cause death, or serious injury resulting in death. *Related term*: deadly force.

Source : FRA

task force

A component of a fleet organized by the commander of a task fleet or higher authority for the accomplishment of a specific task or tasks.

Source : UKR/NATO

task force

1- A temporary grouping of units, under one commander, formed for the purpose of carrying out a specific operation or mission.

2- Groupement semi-permanent d'unités constitué sous l'autorité d'un même chef en vue de poursuivre une mission déterminée.

3- Partie composante d'une flotte constituée par le commandant d'une flotte opérationnelle ou par une autorité plus élevée, en vue d'exécuter une ou plusieurs missions déterminées.

Source : FRA

force opérationnelle

Groupement temporaire d'unités placé sous l'autorité d'un même commandant et constitué pour exécuter une opération ou une mission déterminée.

Groupement semi-permanent d'unités constitué sous l'autorité d'un même chef en vue de poursuivre une mission déterminée.

Source : UKR/OTAN

force opérationnelle amphibie interarmées

Groupement temporaire de plusieurs armées (ou forces) placées sous un commandement unique, et constitué dans le but d'effectuer une opération amphibie.

Source : FRA

force opérationnelle interarmées multinationale

Force multinationale et interarmées, organisée et formée pour des opérations de circonstance, qui nécessite un commandement de conduite et de contrôle multinational et interarmées. Conçu pour être menées avec les moyens militaires communs de l'OTAN disponibles pour des opérations supérieurs aux nations de l'OTAN ou par l'Union de l'Europe occidentale, le concept de force opérationnelle interarmées multinationale a été présenté au Sommet de Bruxelles en 1994. Le travail détaillé se poursuit en coordination avec l'Union de l'Europe occidentale pour la mise en œuvre de ce concept, en vue de fournir à fournissant des moyens et capacités militaires séparables, mais pas séparées qui pourraient être employées par l'OTAN ou pour des opérations avec des nations hors-Alliance.

Source : UKR/OTAN

2- Тимчасове угруповання частин, що знаходяться під керівництвом одного начальника для продовження визначеного завдання.

3- Складова частина флоту, що створена командуванням оперативного флоту чи найвищим органом влади, для виконання однієї чи кількох визначених задач.

Джерело: ФР

тактична група

Тимчасове угруповання частин і підрозділів під одним командуванням, яке створене для виконання оперативно-тактичних завдань.

Напівпостійне угруповання частин і підрозділів під одним командуванням, яке створене для необмеженого за термінами виконання визначеного завдання.

Джерело: УКР/НАТО

міжвидова амфібійна тактична група

Тимчасове угруповання з кількох видів збройних сил розміщених під єдиним командуванням, що мають за мету виконання десантної операції.

Джерело: ФР

багатонаціональна об'єднана оперативно-тактична група

Багатонаціональне міжвидове з'єднання, сформоване для дій в особливій обстановці, що потребує багатонаціональної міжвидової системи командування та оперативного підпорядкування; його організаційна структура визначається поставленим завданням. Ця концепція була висунута на брюссельській зустрічі на вищому рівні 1994 року. Вона спрямована на надання ОЗС та засобів НАТО для використання країнами Північноатлантичного або Західноєвропейського союзів при проведенні більш широких за масштабами операцій. Продовжується ретельна розробка питань здійснення цієї концепції у взаємодії з Західноєвропейським союзом. При цьому ставиться завдання створення від-

2- A semi-permanent organization of units, under one commander, formed for the purpose of carrying out a continuing specific task.

3- A component of a fleet organized by the commander of a task fleet or higher authority for the accomplishment of a specific task or tasks.

Source : FRA

task force

A temporary grouping of units, under one commander, formed for the purpose of carrying out a specific operation or mission.

A semi-permanent organization of units, under one commander, formed for the purpose of carrying out a continuing specific task.

Source : UKR/NATO

joint amphibious task force

A temporary grouping of units of two or more services (or forces) under a single commander, organized for the purpose of engaging in an amphibious operation.

Source : FRA

combined joint task force

A multinational and multi-service force, task-organized and formed for contingency operations, which requires multinational and multi-service command and control. Designed to make NATO's joint military assets available for wider operations by NATO nations or by the Western European Union, the concept of combined joint task force was introduced at the 1994 Brussels Summit. Detailed work continues in coordination with the Western European Union on the implementation of the concept, with a view to providing separable but not separate military capabilities that could be employed by NATO or in operations with nations outside the Alliance.

Source : UKR/NATO

кремлених, але не окремих збройних сил та засобів, що можуть використовуватись НАТО або застосовуватись при проведенні операцій за участю держав, що не є членами альянсу.

Джерело: УКР/НАТО

force opérationnelle terrestre (FOT)

Ensemble de circonstance créé pour une opération donnée et mis sur pied à partir de la structure permanente des forces à vocation opérationnelle. La FOT regroupe sous un commandement unique (COMTACTER) les unités chargées de réaliser la manœuvre terrestre d'ensemble. Sa composition est variable: elle peut être constituée de groupements tactiques, de brigades ou de plusieurs ensembles interarmes. *Terme connexe* : composante terrestre de théâtre (CTT).

Source : FRA

наземна тактична група

Сукупність умов, створена для даної операції і розміщення, починаючи з постійної структури сил, що мають оперативне призначення. Ця сила підпорядкована єдиному командуванню та об'єднує частини, завданням яких є спільна реалізація наземного маневру. Вона має змінну структуру – може складатись із тактичних угруповань, бригад чи кількох загальновійськових груп. *Пов'язаний термін*: наземна складова театру.

Джерело: ФР

land task force (LTF)

Contingency set created for a given operation and set up out of the standing operational forces structure. The LTF groups, under a single command (COMTACTER) the units tasked with the overall ground maneuver. Its structure is not fixed: it can be made up of task forces, brigades or several combined arms groups.

Source : FRA

forces affectées

Grandes unités appartenant organiquement aux corps d'armée.

Source : FRA

придані сили

З'єднання, що є штатною складовою армійського корпусу.

Джерело: ФР

assigned forces

Major units which organically belong to Army Corps.

Source : FRA

forces amphibies

Nom collectif appliqué au chargement d'assaut amphibie, aux unités et aux formations tactiques d'infanterie de marine, aux unités d'aéronavale et autres forces affectées pour des mises à terre amphibies ou des opérations mixtes amphibies et aéroportées, ou aux forces qui peuvent être impliquées dans de telles opérations. Elles peuvent être organisés dans des escadrons ou divisions de mise à terre amphibies et l'assaut amphibie et des brigades amphibies d'assaut ou de chargement et de transport.

Note : pour quelques unités, e utilise les désignations et appellations de l'Armée de terre, par exemple : bataillon, brigades, etc.

Source : UKR/OTAN

амфібіїні сили (морський десант)

Збірна назва десантних кораблів (транспортів), з'єднань (частин) морської піхоти, частин морської авіації, а також інших сил, призначених для проведення морських (повітряно-морських) десантних операцій або тих, що залучаються до їх проведення. Організаційно можуть зводитися в ескадри і дивізії морських десантних сил, бригади десантних кораблів і транспортів.

Джерело: УКР/НАТО

amphibious forces

A collective term applied to amphibious assault shipping, units and tactical formations of naval infantry, naval aviation units and other forces earmarked for amphibious landings or mixed amphibious and airborne operations, or to forces which may be involved in such operations. They may be organized into amphibious landing squadrons or divisions and amphibious assault and transport shipping brigades.

Note: for some units the Russian Navy uses designations taken from land forces, e. g. battalion, brigade, etc.

Source : UKR/НАТО

forces armées

Composantes organiques des armées et de la gendarmerie qui regroupent tous les éléments ayant vocation à exécuter directement des missions opérationnelles.

Source : FRA

збройні сили

Три штатні види ЗС: СВ, ВМС і ВПС та жандармерії, до них входять всі елементи, призначені для безпосереднього виконання оперативних задач.

Джерело: ФР

armed forces

The functional components of the military forces (the Three Services: Army, Navy and Air Force) and the Gendarmerie, including all elements designed to directly carry out operational missions.

Source : FRA

forces armées communes

Forces militaires et moyens assignés selon un accord entre deux ou plus états pour mener une action commune en vue de garantir leur sécurité. En règle générale la contribution de chaque côté inclut des formations les mieux formées et des unités, avec des armes et de l'équipement modernes.

Source : UKR/OTAN

об'єднані збройні сили

Військові сили та засоби, виділені за узгодженням між двома або більше державами для спільних дій з метою забезпечення їх безпеки. До їх складу від кожної сторони входять, як правило, найбільш підготовлені та оснащені сучасним озброєнням, технічними засобами з'єднання та частини.

Джерело: УКР/НАТО

joint armed forces

Military forces and assets assigned by agreement between two or more states for joint action with a view to guaranteeing their security. As a rule the contribution from each side includes the most highly trained formations and units, with modern arms and equipment.

Source : UKR/NATO

forces avancées

Forces montées en fonction des besoins et qui sont envoyées à l'avance pour préparer le plein déploiement d'une force principale sur un théâtre.

Source : UKR/OTAN

війська оперативного забезпечення

Формування, що утворене відповідно до визначених вимог і заздалегідь розгортається на театрі воєнних дій для підготовки повного розгортання головних сил.

Джерело: УКР/НАТО

enabling force

A force tailored to the requirements which is sent in advance to prepare for the full deployment in theatre of a main force.

Source : UKR/NATO

forces bleues

Forces jouant le rôle des alliés dans les exercices de l'OTAN.

Source : FRA

блакитні сили

Сили, що виконують роль союзників під час навчань НАТО.

Джерело: ФР

blue forces

Those forces used in a friendly role during NATO exercises.

Source : FRA

forces d'alerte de combat

Sous-unités, unités, bâtiment de la marine ou formations spécialement désignées pour effectuer une mission d'alerte de combat. Leur puissance, rôles et missions sont déterminés par le commandant concerné et en fonction d'ordres ou de directives appropriés. Cela s'applique aussi aux niveaux prescrits de préparation au combat, des procédures d'alerte de combat, le développement d'aptitude au combat et la force effective de combat, l'exécution de leurs tâches et le processus de commandement, de conduite et de contrôle. Les forces d'alertes de combat fonctionnent en étroite coopération avec le système d'alerte lointaine. En temps de guerre, les forces et leurs moyens sont désignés pour le service d'alerte de combat pendant la période où les forces sont engagées dans des opérations limitées, d'habitude de nature défensive. Voir aussi service d'alerte de combat

Source : UKR/OTAN

чергові сили та засоби

Підрозділи, частини (кораблі) або з'єднання, спеціально призначені для бойового чергування. Кількісний склад чергових сил та засобів, їх цільове призначення, бойові завдання, встановлені ступені бойової готовності, порядок виконання бойового чергування, нарощування ступенів бойової готовності і бойового складу та виконання бойових завдань, а також організація управління визначаються відповідними командувачами (командирами), а також відповідними наказами (директивами). Чергові сили та засоби тісно взаємодіють з системою раннього попередження. У ході війни чергові сили та засоби призначаються в період, коли війська ведуть обмежені бойові дії, переважно оборонного характеру.

Див. також бойове чергування.

Джерело: УКР/НАТО

combat alert forces

Subunits, units, ships or formations specially designated to carry out the combat alert mission. Their strength, roles and missions are determined by the commander concerned and by the relevant directives or orders. This also applies to the prescribed levels of combat readiness, combat alert procedures, the build-up of combat readiness and effective combat strength, the execution of their tasks and the command and control process. Combat alert forces operate in close cooperation with the early warning system. In wartime, forces and assets are designated for combat alert duty during the period when the forces are engaged in limited operations, usually of a defensive nature. See also combat alert duty

Source : UKR/NATO

forces d'opérations spéciales

Formations stratégiques et unités des forces armées, dont le rôle est de

війська спеціального призначення

З'єднання, частини і підрозділи ЗС, які призначені для ведення

special-operations forces

Strategic formations and units of the armed forces, whose role is to

mener des sabotages, la reconnaissance, des opérations subversives et autres opérations spéciales sur le territoire de pays étrangers. En temps de guerre elles peuvent aussi avoir des tâches assignées comme la collecte du renseignement, la saisie ou la destruction d'installations clefs, la conduite d'opérations psychologiques ou l'organisation d'insurrections dans les secteurs arrières de l'ennemi.

Source : UKR/OTAN

forces d'opérations spéciales

Force comprenant des groupes spéciaux d'effectifs militaires sélectionnés, dotant l'OTAN de capacités uniques en matière de reconnaissance spéciale, d'action directe et d'assistance militaire dans les missions difficiles, dangereuses et parfois politiquement sensibles effectuées pour le commandant du théâtre (OTAN).

Source : FRA

forces de deuxième échelon

Toutes forces terrestres ennemies qui ne sont pas engagées au contact au cours des opérations offensives, leurs installations de commandement et de conduite des opérations, ainsi que leurs soutiens logistiques et autres fournis pour des opérations de longue durée.

Source : FRA

forces de sécurité de combat

Forces qui fournissent la protection. Cela peut prendre la forme d'avant-postes de combat, la protection en mouvement ou la protection en cours de halte. La protection locale est organisée au sein des unités et des installations. Dans la marine, on fournit la protection quand les bâtiments sont dans leurs bases, en cours ou dans l'action. *Voir aussi* Avant-postes de combat

Source : UKR/OTAN

forces multinationales européennes

Les forces multinationales européennes auxquelles la France participe sont: le Corps européen, les Euroforces (Eurofor, Euromarfor) et le Groupe Aérien Européen (GAE). Elles ont vocation à participer à un

диверсійно-розвідувальних, підривних і спеціальних дій на території іноземних держав. У воєнний час, крім того, можуть вирішувати завдання розвідки, захоплення або знищення важливих об'єктів, проведення психологічних операцій та організації повстанських рухів у тилу противника.

Джерело: УКР/НАТО

сили спеціального призначення

Сили, що включають спеціальні групи військовослужбовців, яких було відібрано, яким НАТО надає особливі можливості у проведенні спеціальної розвідки, прямої дії і військової підтримки у важких, небезпечних та інколи політично чутливих місій, що виконуються командуванням театру військових дій (НАТО).

Джерело: ФР

сили другого ешелону

Усі сухопутні сили противника, що не були залучені до боїв під час наступальних операцій, їх пункти командування та проведення операцій, а також їх тилова підтримка та інше постачання для довготривалих операцій.

Джерело: ФР

сили бойової охорони

Сили і засоби, що виконують завдання з охорони. Розрізняють бойову, похідну, сторожову охорону; у підрозділах і на військових об'єктах організується безпосередня охорона. У військово-морському флоті охорона організується при перебуванні корабельних сил флоту в базах, на переході морем і в бою.

Див. також бойова охорона.

Джерело: УКР/НАТО

європейські багатонаціональні сили

Європейські багатонаціональні сили, в яких бере участь Франція: Європейський корпус, Євросили (Eurofor, Euromarfor) та Європейська авіаційна група. Вони призначені для участі у

conduct sabotage, reconnaissance, subversive and other special operations on the territory of foreign countries. In wartime they may also be assigned tasks such as intelligence-gathering, the seizure or destruction of key installations, the conduct of psychological operations or the organization of insurgencies in the enemy's rear area.

Source : UKR/NATO

special operations forces

Designated special groups of selected servicemen which provide NATO with unique capabilities of special reconnaissance, direct action and military assistance in order to undertake difficult, dangerous and sometimes politically sensitive missions for the theatre commander (NATO).

Source : FRA

follow on forces

All enemy ground forces not committed during their offensive operations to the contact battle, their command and control installations, and their logistic and other support provided for sustained operations.

Source : FRA

combat security forces

The forces that provide protection. This may take the form of battle outposts, protection on the move or protection at the halt. Local protection is organized in units and installations. In the navy, protection is provided when ships are in their bases, under way or in action. *See also* battle outposts.

Source : UKR/NATO

European multinational forces

The European multinational forces in which France takes part are the following: the Eurocorps, the Euroforces (Eurofor, Euromarfor) and the European Air Group. They have authority to take part in a wide

large spectre de missions allant de la défense principale de l'Europe aux types d'opérations de gestion des crises, dites de Petersberg. Elles sont engagées dans un cadre ONU, OTAN, UEO, ou de circonstance.

Source : FRA

forces nationales de défense de la zone OTAN

Forces, non placées sous commandement OTAN, dont la mission implique la défense d'un secteur inclus dans la zone de responsabilité de l'OTAN.

Source : FRA

forces nucléaires

Nom générique pour les forces armées, armes ou branches, grandes formations, formations tactiques et unités équipées d'armes nucléaires, stratégiques ou tactiques.

Source : UKR/OTAN

forces nucléaires stratégiques

Système de forces essentiel de la dissuasion, chargé de faire peser sur le territoire national d'un agresseur potentiel la menace de dommages inacceptables.

Source : FRA

forces paramilitaires

Forces ou groupes distincts des forces armées régulières de n'importe quel pays, mais leur ressemblant dans leur organisation, leur équipement, leur entraînement ou leur mission.

Source : FRA

forces potentiellement adverses

Ces données réelles établies par la DRM doivent être utilisées systématiquement dès qu'une unité est pré-désignée pour être engagée sur un théâtre d'opérations.

Source : FRA

forces prédéfinies

Forces de réaction immédiate, forces de réaction rapide, forces d'action à temps, forces d'action différée, qu'elles soient déclarées ou non à l'UEO, à l'OTAN ultérieurement, susceptibles ou non d'être mises

широкому спектрі завдань починаючи від захисту Європи до типу операцій з урегулювання криз (так звані Петерсберзькі). Залежно від обставин вони підпорядковуються ООН, НАТО, Західноєвропейському союзу або за обставинами.

Джерело: ФР

національні сили оборони у зоні НАТО

Сили, не підпорядковані командуванню НАТО, чия місія включає у себе оборону певного сектору, не включеного у зону відповідальності НАТО.

Джерело: ФР

ядерні сили

Узагальнена (збірна) назва видів ЗС, родів військ, об'єднань, з'єднань і частин, що мають на озброєнні ядерну зброю (стратегічну і тактичну).

Джерело: УКР/НАТО

стратегічні ядерні сили

Система головних сил зі стримування, знаходячись на національній території повинна показати можливість нанесення значних втрат потенційному агресору.

Джерело: ФР

воєнізовані формування

Сили чи угруповання, які відрізняються від регулярних збройних сил будь-якої держави, але мають подібну організацію, спорядження, підготовчий процес і виконують схожі завдання.

Джерело: ФР

потенційно ворожі сили

Реальні відомості, розроблені Управлінням військової розвідки, які повинні систематично використовуватися підрозділом, що наперед визначений для залучення на оперативному театрі.

Джерело: ФР

визначені сили

Сили негайного реагування, сили швидкого реагування, сили розгортання, сили резерву, що задекларовані чи ні в Західноєвропейському союзі або НАТО, що підлягають чи ні

spectrum of missions, ranging from the main defense of Europe to crisis management types of operation, the so-called Petersberg missions. They are committed within the framework of the UN, NATO, WEU, or that of contingency situations.

Source : FRA

national forces for the defense of the NATO area

Non-allocated forces whose mission involves the defense of an area within the NATO area of responsibility.

Source : FRA

nuclear forces

A collective term for the armed services, arms or branches, major formations, tactical formations and units equipped with nuclear weapons, whether strategic or tactical.

Source : UKR/NATO

strategic nuclear forces (SNF)

System of forces essential for deterrence purposes, tasked with threatening the national territory of a potential aggressor with unacceptable damage.

Source : FRA

paramilitary forces

Forces or groups distinct from the regular armed forces of any country, but resembling them in organization, equipment, training, or mission.

Source : FRA

potentially hostile forces

These actual informations developed by the Defense Intelligence Agency must be systematically used when a unit is preassigned for deployment on a theater of operations.

Source : FRA

predetermined forces

Immediate reaction forces, rapid reaction forces, on time action forces, delayed action forces, declared or not to the Western European Union, or after that to NATO, eventually available for an

sous commandement tactique d'un état-major multinational européen.
Source : FRA

підпорядкуванню тактичному командуванню багатонаціонального європейського штабу.
Джерело: ФР

operation under the tactical command of a european combined staff.
Source : FRA

forces prévues pour affectation

сили передбачені для оперативного підпорядкування

earmarked for assignment

Forces que les pays ont décidé d'affecter à un commandement opérationnel ou de placer sous le contrôle opérationnel d'un commandement de l'OTAN dans le futur. En désignant ces forces, les nations doivent préciser, en utilisant la terminologie en vigueur, le moment ou celles-ci seront disponibles.
Source : FRA

Сили, які країни вирішили прикомандирувати до оперативного командування чи розмістити у майбутньому під оперативним контролем НАТО. Визначаючи ці сили, держави мають уточнити, використовуючи чинну термінологію, момент, коли вони будуть придатні для використання.
Джерело: ФР

Forces which nations have agreed to assign to the operational command or operational control of a NATO commander at some future date. In designating such forces, nations should specify when these forces will be available in terms currently agreed.
Source : FRA

forces projetables

сили перекидання

projectable forces

Forces aptes à s'engager à longue distance de leurs lieux habituels de stationnement. Elles ont vocation à agir prioritairement à l'extérieur du territoire mais peuvent être aussi sollicitées sur le territoire national pour des actions contribuant à la défense civile et, le cas échéant, pour des actions de défense opérationnelle du territoire (DOT).
Source : FRA

Війська, які можуть бути задіяні далеко від місць постійної дислокації. Вони призначені для проведення операцій з організації цивільної оборони як поза територією держави, так і всередині країни, а в окремих випадках – для оперативної оборони території.
Джерело: ФР

Forces which can be engaged far from their usual stationing locations. They are designed to mainly act outside the national territory but they can also be engaged on the national territory for actions which participate in civil defense and, in some cases, for the operational defense of the territory.
Source : FRA

forces relatives

співвідношення сил та засобів

relative strengths

Résultat d'une comparaison quantitative et qualitative entre forces amies et ennemies (unités élémentaires, unités, formations tactiques, armes, autres équipements, etc.). Il définit le degré réel de supériorité d'une des forces opposées. Les forces relatives sont établies au niveau tactique, opératif ou stratégique par le quartier général concerné dans son secteur entier d'opérations, incluant les axes principaux et autres.
Source : UKR/OTAN

Результат співставлення (порівняння) кількісних і якісних характеристик сил і засобів (підрозділів, частин, з'єднань, зброї, військової техніки і т.п.) своїх військ (сил) і противника. Дозволяє визначити ступінь об'єктивної переваги однієї з протидіючих сторін. Розраховується в стратегічному, оперативному і тактичному масштабах відповідними штабами у всій смузі дій, на головному й інших напрямках.
Джерело: УКР/НАТО

The result of a quantitative and qualitative comparison between friendly and enemy forces (subunits, units, tactical formations, weapons, other equipment, etc.). It defines the actual degree of superiority of one of the opposing forces. The relative strengths are established at tactical, operational or strategic level by the headquarters concerned for its entire area of operations, including the main and other axes.
Source : UKR/NATO

forces réservées

сили резерву

reserved forces

Grandes unités, corps ou unités n'appartenant pas organiquement aux corps d'armées et maintenus initialement aux ordres directs du chef d'état-major général des armées.
Source : FRA

З'єднання, частини, підрозділи, що штатно не належать до армійських корпусів і з самого початку підпорядковуються прямим наказам начальника генерального штабу збройних сил.
Джерело: ФР

Major units, troop units or units which do not organically belong to an army corps and which are kept under the direct orders of the Wartime Armed Forces Chief of Staff.
Source : FRA

forces réservées pour affectation à l'OTAN

сили оперативного підпорядкування НАТО

NATO earmarked forces

Forces que les nations ont convenu

Сили, які держави домовилися, у

Forces which nations agree to place

de mettre sous le commandement opérationnel ou le contrôle opérationnel d'un commandant de forces de l'OTAN à une date ultérieure.

Source : FRA

forces sous commandement OTAN

Forces constituées que les nations ont mises sous le commandement opérationnel ou le contrôle opérationnel d'un commandant de forces de l'OTAN.

Source : FRA

forces spéciales

Forces spécifiquement formées, entraînées et équipées de manière à remplir principalement des missions dans le cadre d'opérations spéciales.

Source : FRA

forces terrestres

Service armé qui conduit des opérations de combat principalement terrestres. Il comprend d'habitude des armes ou des services, des troupes d'appui spécialisées, des organismes de commandement et de contrôle/conduite et des services.

Il est organisé en sous-unités, unités, formations tactiques et grandes formations. Les Forces terrestres sont composées de troupes de fusillers motorisés, des troupes blindées, des troupes de missile et d'artillerie, de troupes de défense sol-air, d'aviation des forces terrestres, ainsi que d'unités d'appui spécialisées et des sous-unités telle le Génie, des troupes de protection chimiques, des troupes de radar, des troupes de communications etc. Les forces terrestres incluent aussi des unités et organismes de service logistiques.

Source : UKR/OTAN

forces universelles

Partie des forces armées désignées pour la guerre limitée qui peut impliquer ou pas l'utilisation d'armes nucléaires tactiques, aussi bien pour des opérations sur les théâtres continentaux ou maritimes pendant une guerre générale nucléaire, en conjonction avec les forces stratégiques. Des forces universelles consistent en forces terrestres, des armées de l'air tactiques et des forces navales à l'exception des sous-

разі необхідності, виділити під оперативне командування чи оперативний контроль командуючого силами НАТО.

Джерело: ФР

сили під командуванням НАТО

Створені сили, які держави виділили під оперативне командування чи оперативний контроль командуючого силами НАТО.

Джерело: ФР

спеціальні сили

Сили, що були спеціально сформовані, навчені й екіпіровані для виконання головним чином завдань у рамках спеціальних операцій.

Джерело: ФР

наземні сили

Вид ЗС, що призначений для ведення бойових дій переважно на суші. У своєму складі звичайно мають різні роди військ, спеціальні війська, органи управління і служби. Організаційно складаються з підрозділів, частин, з'єднань і об'єднань. До сухопутних військ входять мотострілкові, танкові війська, ракетні війська та артилерія, війська протиповітряної оборони сухопутних військ, авіація сухопутних військ, частини і підрозділи спеціальних військ (інженерні, хімічні, зв'язку, радіотехнічні й ін.). Є також тилові частини та установи.

Джерело: УКР/НАТО

сили загального призначення

Частина ЗС, яка призначена для ведення обмеженої війни без застосування і з застосуванням тактичної ядерної зброї, а також для ведення військових дій на континентальних і морських ТВД у загальній ядерній війні, спільно зі стратегічними силами. Сили загального призначення складаються з сухопутних військ, тактичної авіації військово-морських сил, крім підводних

under the operational command or operational control of a NATO commander at some future time.

Source : FRA

NATO command forces

Forces in being which nations have placed under the operational command or operational control of a NATO commander.

Source : FRA

special forces

Forces trained and equipped specifically so as to carry out missions in the framework of special operations mainly.

Source : FRA

ground forces

An armed service that conducts combat operations primarily on land. It usually comprises service arms or branches, specialized support troops, military command and control organizations and services. It is organized into subunits, units, tactical formations and major formations. The Ground Forces are made up of motorized rifle troops, tank troops, missile troops and artillery, ground forces air defence troops, ground forces aviation, as well as specialized support units and subunits such as engineers, chemical protection troops, radar troops, communications troops etc. The ground forces also include logistic service units and agencies.

Source : UKR/NATO

general-purpose forces

A part of the armed forces designated for limited warfare which may or may not involve the use of tactical nuclear weapons, as well as for operations in continental or maritime theatres during a general nuclear war, in conjunction with the strategic forces. General-purpose forces consist of ground forces, tactical air forces and naval forces with the exception of nuclear ballistic missile submarines.

marins lanceurs d'engins nucléaires balistiques.

Source : UKR/OTAN

forces universelles navales

Composante de la Marine, excluant les forces stratégiques nucléaires. Elle comprend des forces de surface, des sous-marins polyvalents, l'aéronavale et des troupes de défense côtières.

Source : UKR/OTAN

format global de l'armée de terre

Volume global en effectifs et en équipements de l'armée de terre prescrit à l'horizon considéré la loi de programmation.

Source : FRA

formation

Toute unité existante ou nouvellement organisée, formation tactique ou formation principale. Quelques formations sont provisoires, par exemple, des marches, des équipes, etc.

Source : UKR/OTAN

formation

Elément de l'armée de terre identifié en fonction de ses caractéristiques propres et des particularités de mission, de condition de mise sur pied, de rattachement ou de stationnement.

Source : FRA

formation (éducation, instruction, entraînement)

La formation militaire consiste à préparer un cadre ou un militaire du rang moralement, physiquement et techniquement à tenir un emploi, un poste de combat ou un rôle tout en assurant en permanence son adaptation à son environnement spécifique et aux exigences qu'il comporte. Ainsi comprise, la formation s'exerce dans trois domaines:

- a- la formation morale, qui relève de l'éducation;
- b- la formation technique, qui relève de l'instruction;
- c- la formation opérationnelle, qui relève de l'entraînement.

Source : FRA

човнів, оснащені атомними балістичними ракетами.

Джерело: УКР/НАТО

морські сили загального призначення

Складові частини військово-морських сил (без стратегічних ядерних сил). Включають надводні сили, багатоцільові підводні човни підводних сил, морську авіацію і берегові війська.

Джерело: УКР/НАТО

організаційно-штатна структура СВ

Загальний обсяг особового складу й озброєння сухопутних військ, що визначені відповідно до закону про планування.

Джерело: ФР

військове формування

Існуючий або знову організований (сформований) військовий підрозділ, з'єднання, об'єднання. Військові формування можуть бути тимчасовими (маршові підрозділи, команди та ін.).

Джерело: УКР/НАТО

формування

Структура сухопутних військ визначена залежно від своїх функцій, своїх характеристик та особливостей завдання, умов розгортання чи дислокації.

Джерело: ФР

підготовка (навчання, інструктування, тренування)

Військова підготовка полягає у підготовці цивільного чи військового складу у моральному, фізичному і технічному плані для виконання посадових обов'язків чи ролі. Ця підготовка має забезпечити адаптацію до специфічного середовища і вимог, які вона висуває. Також, військова підготовка включає у себе три напрямки:

- а- психологічна підготовка, що формується під час навчання;
- б- технічна підготовка, що формується під час інструктажу;
- в- оперативна підготовка, що формується під час навчання.

Джерело: ФР

Source : UKR/NATO

general-purpose naval forces

A component of the Navy, excluding the strategic nuclear forces. It comprises surface forces, multi-purpose submarines, naval aviation and coastal defence troops.

Source : UKR/NATO

overall Army format

Overall volume in terms of headcount and equipment of the Army the last year of the military spending plan.

Source : FRA

formation

Any existing or newly-organized unit, tactical formation or major formation. Some formations are temporary, for instance march serials, teams, etc.

Source : UKR/NATO

formation

Element of the Army, identified according to its specific characteristics and of its mission, buildup conditions, attachment, or stationing particularities.

Source : FRA

training

Military training consists in morally, physically and technically preparing a cadre or rank and file to hold a job, combat position or role, while constantly ensuring his or her adaptation to a specific environment and to its demands. Understood in this meaning, training covers three areas:

- a- moral training, which pertains to education;
- b- technical training, which also pertains education;
- c- operational training, which pertains to field training.

Source : FRA

formation (tactique)

1- a- Disposition ordonnée de troupes et/ou de véhicules, dans un but bien déterminé;
b) disposition ordonnée de plusieurs navires, unités ou aéronefs, opérant ensemble aux ordres d'un chef.

2- a- Fraction organisée ou groupe d'unités;

b- agencement sur le terrain de toutes les fractions d'une unité. Ne s'applique qu'aux petites unités.

Terme connexe : dispositif.

Source : FRA

бойовий порядок

1- а- Вказане розміщення частин і/чи транспортних засобів, з чітко визначеною метою;

б- вказане розміщення кількох суден, підрозділів чи літальних апаратів, що спільно діють на виконання наказів командира.

2- а- Організований підрозділ чи група частин.

б- розгортання на місцевості всіх відділень підрозділу. Не застосовується до малих підрозділів.

Пов'язаний термін: бойовий порядок.

Джерело: ФР

formation - disposition

1- a- An ordered arrangement of troops and/or vehicles for a specific purpose.

b- An ordered arrangement of two or more ships, units, or aircraft proceeding together under a commander.

2- a- Organized part of a unit or group of units.

b- Distribution of the elements of a unit on the ground. In French, pertains only to small units.

Related term: disposition.

Source : FRA

formation ALAT (aviation légère de l'Armée de terre)

Terme général définissant un ensemble d'appareils d'un volume variable placé sous le commandement d'un chef, le commandant de formation.

Source : FRA

формування армійської авіації

Загальний термін, що визначає сукупність апаратів різного типу під командування командира – начальника цього формування.

Джерело: ФР

army aviation formation

General term describing a group of aircraft of a varying number under the authority of a same commander, the formation commander.

Source : FRA

formation de marche

Dispositif adopté par les unités élémentaires, les unités, les formations et leurs renforts pendant une marche ou, dans le cas de navires, une traverse en mer. La formation de marche tactique d'unités interarmes et des formations inclut d'habitude une avant-garde, la protection de marche, des détachements d'appui au mouvement, les colonnes du corps principales et les colonnes d'appui techniques et logistiques.

Source : UKR/OTAN

похідний порядок

Побудова підрозділів, частин, з'єднань, кораблів з їх засобами посилення для здійснення маршу (переходу морем). Похідний порядок загальновійськових частин і з'єднань при здійсненні маршу, який передбачає вступ у бій зазвичай включає передовий ряд, похідну охорону, ряди забезпечення руху, колони головних сил, колони частин та підрозділів технічного забезпечення і тилу.

Джерело: УКР/НАТО

march formation

The disposition adopted by subunits, units, formations and their reinforcements for a march or, in the case of ships, a sea passage. The tactical march formation of combined arms units and formations usually includes an advance guard, march protection, movement support detachments, the main body columns and the technical and logistic support columns.

Source : UKR/NATO

formation en marche d'approche

Déploiement frontal et en profondeur des unités élémentaires, des unités et des formations tactiques, employé pendant l'approche du secteur de combat et pour une offensive dans la profondeur de la défense ennemie pour réduire au minimum la vulnérabilité aux armes de destruction massive, des tirs d'artillerie et des raids aériens, en tenant compte de la manœuvre rapide et du déploiement des troupes et d'une grande vitesse de progression dans les secteurs contaminés, des effets et dégâts de démolition et destructions dus aux tirs. *Voir aussi* le déploiement de combat.

Source : UKR/OTAN

передбойовий порядок

Розчленована по фронту та й у глибину побудова підрозділів, частин і з'єднань, яка застосовується при підході до поля бою і наступі в глибині оборони противника з метою забезпечення найменшої вразливості військ від зброї масового ураження, вогню артилерії й ударів авіації, швидкого маневру і розгортання в бойовий порядок, подолання у високому темпі зон зараження, руйнувань, завалів і пожеж.

Див. також бойовий порядок.

Джерело: УКР/НАТО

approach march formation

Frontal and in-depth deployment of subunits, units and tactical formations, used during the approach to the battle area and for an offensive in the depth of the enemy defense to minimize vulnerability to weapons of mass destruction, artillery fire and air strikes, while allowing for rapid manoeuvre and troop deployment and a high rate of advance over areas of contamination, devastation, demolition and fire damage. *See also* battle deployment.

Source : UKR/NATO

formation principale

Force militaire convenue par sa taille et sa composition pour l'emploi aux niveaux opératifs ou stratégiques de la guerre, dans laquelle quelques formations tactiques ou des formations principales plus petites sont regroupées sous un commandement unique. Des formations principales conduisent d'habitude des opérations majeures, en opposition à des formations tactiques et des unités qui s'engagent dans la bataille au niveau tactique. La composition d'une formation principale n'est pas, en règle générale, fixée et dépend de la situation opérationnelle et des objectifs. Telles formations peuvent être stratégico-opératives, opérativo-stratégiques, opératives, stratégiques et territoriales, purement opératives, opératives et territoriales ou tactico-opératives et territoriales dans la nature. Elles sont menées par un commandant ou un commandant en chef.

Source : UKR/OTAN

об'єднання

Військове формування оперативного (стратегічного) масштабу і призначення, що об'єднує під загальним керівництвом декілька з'єднань або менше значних об'єднань. Об'єднання звичайно проводить операцію на відміну від з'єднань і частин (тактичний масштаб), що ведуть бій. Склад об'єднання, як правило, непостійний і залежить від оперативної обстановки, що утворилась, та завдань, що виконуються. Розрізняють стратегічні, оперативно-стратегічні, оперативно-стратегічні тери-торіальні, оперативні, оперативно-територіальні та оперативно-тактичні територіальні об'єднання. Очолюється командувачем (головнокомандувачем).

Джерело: УКР/НАТО

major formation

A military force suited by its size and composition for employment at the operational or strategic levels of war, in which a number of tactical formations or smaller major formations are brought together under one command. Major formations usually conduct major operations, as distinct from tactical formations and units which engage in battle at tactical level. The composition of a major formation is not, as a rule, fixed and depends on the operational situation and the objectives. Such formations may be strategic, operational/strategic, operational/strategic and territorial, purely operational, operational and territorial or operational/tactical and territorial in nature. They are led by a commander or a commander-in-chief.

Source : UKR/NATO

forme d'opérations psychologiques

Désigne la technique adoptée pour susciter la réaction souhaitée de la part de l'audience-cible.

Source : FRA

форма психологічних операцій

Визначає адаптовану техніку для викликання бажаної реакції з боку цільової публіки.

Джерело: ФР

psychological operations approach

The technique adopted to induce a desired reaction on the part of the target audience.

Source : FRA

forme de chargement et de centrage

Document qui indique la répartition des fardeaux, la position du centre de gravité et le poids d'un aéronef au moment du décollage et de l'atterrissage.

Source : FRA

схема розміщення вантажу

Документ, в якому вказано розподіл вантажів, центру тяжіння і ваги повітряного апарату під час зльоту та посадки.

Джерело: ФР

loading chart

Document showing the distribution of loads, the position of the center of gravity and the weight of an aircraft by the time of the takeoff and landing.

Source : FRA

fortification de campagne

Ouvrage ou abri de caractère temporaire qui peuvent être construits d'une manière relativement aisée par des unités recevant tout au plus une aide mineure en matière de conseils techniques et d'équipements.

Source : FRA

польова оборонна споруда

Споруда чи укриття тимчасового призначення, яке можна швидко збудувати підрозділам, що отримують невелику допомогу у формі технічних порад і обладнання.

Джерело: ФР

field fortification

An emplacement or shelter of a temporary nature which can be constructed with reasonable facility by units requiring no more than minor engineer supervisory and equipment participation.

Source : FRA

fractionnement (opérations aéroportées)

1- Action qui consiste à déterminer les éléments entrant dans la constitution d'un train ou d'un convoi avec le souci de maintenir les liens organiques des unités même au

розподіл (повітряно-десантні операції)

1- Дія, що полягає у визначенні підрозділів, що входять до складу потягу чи транспортної колони з метою підтримання зв'язку з підрозділами навіть ціною

load distribution

1- Action of determining the elements of a train or convoy while maintaining the organic links between the units even if it is not the best cost-effective breakdown.

prix d'une légère perte de rentabilité.
2- Opération consistant à répartir les différents éléments constitutifs d'un échelon aérien ou de son complément dans les appareils de transport tout en maintenant les liens des unités et le plan de mise à terre prévu.

Source : FRA

fractionnement logistique

Opération consistant à diviser un chargement pour en constituer d'autres, en fonction de critères opérationnels.

Source : FRA

franchissement

Opération tactique s'inscrivant dans le cadre de la manoeuvre et qui a pour but de faire passer d'une rive à l'autre d'une coupure un ensemble de forces.

Source : FRA

franchissement d'une coupure (FCHT)

1- Opération tactique s'inscrivant dans le cadre de la manoeuvre et qui a pour but de faire passer d'une rive à l'autre d'une coupure un ensemble de forces.

2- Phase d'une manoeuvre qui a pour but de faire passer les unités d'une rive à l'autre d'une coupure lorsque les ponts d'infrastructure sont totalement ou en partie inutilisables ou inexistantes. On distingue:

a- les franchissements autonomes effectués par moyens amphibies, submersibles ou par passage à gué;
b- les franchissements par moyens discontinus: bacs et portières;
c- les franchissements par moyens continus: ponts d'équipage ou de circonstance.

Source : FRA

franchissement dans la foulée

Traversée d'un cours ou d'une nappe d'eau effectuée à l'aide des moyens disponibles sur place ou à brève échéance, sans marquer un temps d'arrêt pour des préparatifs détaillés.

Source : FRA

franchissement de coupure

Endroit situé le long d'une coupure humide qu'il est possible de franchir en utilisant des véhicules amphibies,

незначної втрати рентабельності.

2- Операція, що полягає у повторній відправці головних елементів авіаційного ешелону чи його поповнення транспортними засобами, підтримуючи зв'язки між підрозділами і планом розгортання.

Джерело: ФР

розподіл вантажу

Операція, що полягає у поділу вантажу на менші частини, відповідно до оперативних критеріїв.

Джерело: ФР

форсування

Тактична операція, що вписується у рамки маневру та має за мету перетнути річку чи іншу перешкоду.

Джерело: ФР

форсування водної перешкоди

1- Тактична операція, що вписується у рамки маневру та має за мету перетнути річку чи іншу перешкоду.

2- Фаза маневру, що має за мету організувати прохід підрозділами річки чи іншої перешкоди, оскільки не має можливості використати повно або частково мости у разі коли вони відсутні чи непридатні до використання.

Розрізняють:

а- автономну переправу, що здійснюється засобами-амфібіями, під водою чи через прохід бродом;

б- переправу плавучими засобами: поромом (човном) і плотом;

в- переправу перекинутими засобами: понтонами чи наведеними мостами.

Джерело: ФР

форсування з ходу

Перетнути водну перешкоду за допомогою підручних засобів чи у стислий термін, без зупинки для підготовчих робіт.

Джерело: ФР

форсування водної перешкоди

Територія, що розміщена вздовж водної перешкоди, яку можливо подолати шляхом застосування

2- Operation of splitting the different elements of an air echelon and its additions among the transportation aircraft while ensuring unit consistency and performing the landing as planned.

Source : FRA

load breakdown

Operation of breaking down a load into smaller ones, according to operational criteria.

Source : FRA

crossing

Tactical operation performed in the maneuver whose purpose is to enable a group of forces to cross from one side of a gap to the other.

Source : FRA

water crossing

1- Tactical operation within the framework of an operation and aiming at having a group of forces cross from one bank of the river to the other.

2- Phase of a maneuver which aims at having a group of forces cross from one bank of the river to the other, when the infrastructure bridges are totally or partly out of service or non-existent. One distinguishes:

a- autonomous crossings made with amphibious or submerged assets, or by ford;

b- crossing by discontinuous assets: ferries and rafts;

c- crossing by continuous assets: assault or contingency bridges.

Source : FRA

hasty crossing

The crossing of an inland water obstacle using the crossing means at hand or those readily available, and made without pausing for elaborate preparations.

Source : FRA

water crossing

The location along a water obstacle where the crossing can be made using amphibious vehicles, assault

des embarcations d'assaut, des pontières, des ponts ou encore en y faisant passer des véhicules à gué. Source : FRA	морських десантних засобів, штурмових суден, поромів понтонного мосту, мостів, а також форсування транспортними засобами у брід. Джерело: ФР	boats, rafts, bridges or fording vehicles. Source : FRA
franchissement préparé	подолання перешкоди з попередньою підготовкою	deliberate crossing
Traversée d'une coupure d'eau formant obstacle, nécessitant une planification importante et une préparation détaillée. Source : FRA	Перетнути водний рубіж, що формує перепону, яка вимагає особливого планування і підготовчих робіт. Джерело: ФР	The crossing of an inland water obstacle that requires extensive planning and detailed preparations. Source : FRA
frappe de manoeuvre exploitée	використання результатів ядерного удару	exploitation of a nuclear strike
Opération fondamentale de la manoeuvre nucléaire tactique visant la destruction d'un dispositif adverse par combinaison des effets du feu nucléaire et de l'irruption des forces de mouvement. Source : FRA	Фундаментальна операція тактичного ядерного маневру щодо знищення бойового порядку військ противника шляхом поєднання дії ядерного удару і вторгнення сил, що просуваються. Джерело: ФР	Essential operation of the tactical nuclear maneuver aiming at the destruction of an enemy organization through the combination of a nuclear strike and the irruption of moving forces Source : FRA
fratricide	вогонь по своїх	fratricide
Décès ou blessure non intentionnelle de personnel ami par des tirs amis. Source : FRA	Ненавмисна загибель чи поранення свого особового складу через вогонь своїх військ. Джерело: ФР	The unintentional killing or wounding of friendly personnel by friendly firepower. Source : FRA
freinage par positions alternées	стримування на позиціях, що змінюються	delay from alternate positions
Manoeuvre nécessitant deux unités dans un secteur unique. Pendant que la première combat, la seconde occupe la prochaine position dans la profondeur et se prépare à prendre en compte la manoeuvre et à soutenir par le feu le désengagement de la première. La première unité se désengage et passe à travers ou autour la deuxième, faisant mouvement pour continuer le freinage à partir d'une position située plus dans la profondeur pendant que la seconde prend à son compte le combat. Source : FRA	Вимушений маневр двох підрозділів в одному секторі. Під час коли перший підрозділ веде бій, другий займає найближчу позицію у глибині й готується підтримати вогнем перший для його виводу з бою. Перший підрозділ відходить через або навколо другого підрозділу, здійснюючи маневр для зайняття позиції у глибині.. Для продовження стримування, в цей час, другий підрозділ веде бій. Джерело: ФР	Requires two manoeuvre units in a single sector. While the first is fighting, the second occupies the next position in depth and prepares to assume responsibility for the operation and support by fire the disengagement of the first force. The first force disengages and passes through or around the second, moving to resume the delay from a position in greater depth, while the second force takes up the fight. Source : FRA
freinage par positions successives	стримування на послідовних позиціях	delay from successive positions
Exécuté quand un secteur est si large que les forces disponibles ne peuvent occuper plus d'une ligne de positions à la fois. Les unités manoeuvrant freinent continuellement sur et entre les positions dans l'ensemble de leurs secteurs, se battant en marche rétrograde d'une position à une autre, tenant chacune aussi	Виконується, коли сектор доволі широкий і наявні сили не можуть зайняти більше, ніж одну позицію одночасно. Підрозділи маневрують, одночасно затримуючись на/чи між позиціями, між їх секторами, ведучи бої на марші, протиставляючи позиції одна одній, тримаючи кожну так довго,	Performed when a sector is so wide that available forces cannot occupy more than a single line of positions at a time. Manoeuvre units delay continuously on and between positions throughout their sectors, fighting rearward from one position to another, holding each one as long as possible or for a specified time. Source : FRA

longtemps que possible ou pendant un temps donné.

Source : FRA

freiner

Ralentir la progression ennemie sur une direction ou dans une zone par l'action de détachements mobiles, par des feux et par des obstacles.

Source : FRA

як це можливо або певний визначений час.

Джерело: ФР

стримувати

Уповільнення просування противника у напрямку чи на території через дію мобільних загонів, ведення вогню і створення перешкод.

Джерело: ФР

delay (to)

To slow down the enemy's progression in a direction or in an area by the action of mobile detachments, through fires and obstacles.

Source : FRA

fréquence assignée

Centre de la bande de fréquences assignée à une station.

Source : FRA

встановлена частота

Смуга дозволених частот для станції.

Джерело: ФР

assigned frequency

The center of the frequency band assigned to a station.

Source : FRA

fréquence discrète

Fréquence affichable au pas de 25 KHz.

Source : FRA

дискретна частота

Відома частота з кроком не більше 25 КГц.

Джерело: ФР

inconspicuous frequency

Frequency which can be displayed by increments of 25 kHz.

Source : FRA

fréquence gardée

Fréquence ennemie utilisée comme source de renseignement.

Source : FRA

частота прослуховування

Частота противника, що використовується як джерело розвідки.

Джерело: ФР

guarded frequency

An enemy frequency used as a source of intelligence.

Source : FRA

fréquence interdite

Fréquence dont le brouillage est interdit.

Source : FRA

заборонена частота

Частота, глушіння якої заборонено.

Джерело: ФР

taboo frequency

A frequency on which jamming is prohibited.

Source : FRA

fréquence protégée

Fréquence qui, sur ordre, ne doit pas être l'objet d'un brouillage ami.

Source : FRA

захищена частота

Частота, яка, за наказом, не має бути об'єктом глушіння своїх військ.

Джерело: ФР

protected frequency

A frequency on which, upon order, there must be no friendly jamming.

Source : FRA

fréquence taboue

Fréquence ennemie utilisée comme source de renseignement et dont le brouillage est interdit.

Source : FRA

недоторкана частота

Частота противника, що використовується як джерело розвідки і глушіння якої заборонено.

Джерело: ФР

forbidden frequency

Enemy frequency used as an intelligence source and whose jamming is forbidden.

Source : FRA

fret

Terme connexe : cargaison.

Source : FRA

фрахт

Пов'язаний термін: вантаж.

Джерело: ФР

cargo

Related term: cargaison.

Source : FRA

front

1- Espace en largeur occupé par un élément et mesuré de l'extrémité d'un flanc à l'extrémité de l'autre flanc.

2- Direction de l'ennemi.

3- Ligne de combat entre deux forces opposées.

4- En l'absence d'une situation de combat ou en dehors de l'hypothèse d'une situation de combat : direction à laquelle font face les forces

1-Простір, що по ширині зайнятий певним підрозділом і має з країв два фланги.

2- Напрямок противника.

3- Лінія боїв між двома протилежними силами.

4- У випадку відсутності боїв чи поза їх — напрям по якому просуваються сили, що знаходяться під одним

1- The lateral space occupied by an element measured from the extremity of one flank to the extremity of the other flank.

2- The direction of the enemy.

3- The line of contact of two opposing forces.

4- When a combat situation does not exist or is not assumed, the direction toward which the command is faced.

Source : FRA

placées sous même commandement.
Source : FRA

5- Formation principale opérative ou stratégique des forces armées d'habitude établies lors d'une guerre pour accomplir des missions opératives ou stratégiques sur un théâtre continental d'opérations. Un front accomplit ses missions par des opérations de l'avant en coopération avec d'autres fronts, des formations majeures, des formations tactiques, des services divers des forces armées participant dans une opération stratégique et avec la marine, si nécessaire. Le front est d'habitude composé d'entre trois et neuf armées interarmes, une à trois armées de réserve, une ou deux armées aériennes, plusieurs corps et des formations tactiques ainsi que des unités d'armes diverses ou spécialisées des troupes d'appui, aussi bien que par des unités des services ou organismes logistiques.

6- Ligne le long de laquelle des éléments principaux sont déployés ; la ligne de contact dans un théâtre.

7- Secteur d'opérations ou la zone de combat, par opposition au secteur arrière.

Source : UKR/OTAN

fuseau

Découpage du terrain dans le sens de la profondeur autour des axes de pénétration (fuseaux d'itinéraires, d'obstacles).

Source : FRA

fuseau d'obstacles

Ensemble cohérent composé d'obstacles planifiés, généralement de diverses natures et échelonnés dans la profondeur sur des axes de pénétration probables de l'ennemi.

Source : FRA

fusion atomique

Processus par lequel des noyaux légers se combinent pour produire un noyau plus lourd en libérant une énorme quantité d'énergie.

Source : FRA

fusion de données

Processus combinant l'évaluation,

командуванням.
Джерело: ФР

5- Оперативно-стратегічне об'єднання ЗС, зазвичай створюється з початком війни для вирішення оперативно-стратегічних завдань на континентальних ТВД. Завдання виконуються шляхом проведення фронтових операцій у взаємодії з іншими фронтами, об'єднаннями і з'єднаннями різних видів ЗС, що беруть участь у стратегічній операції, а за потребою - і з ВМС. До складу фронту звичайно входять 3 - 9 загальновійськових, 1 - 3 танкових, 1 - 2 повітряні армії, декілька корпусів, а також з'єднання і частини різноманітних родів військ і спеціальних військ, з'єднання, частини та тилові установи.

6- Лінія, на якій розгорнуті передові підрозділи (лінія їх зіткнення з супротивником на ТВД).

7- Район (смуга, зона) території, на якій ведуться бойові дії (у понятті "фронт" і "тил").

Джерело: УКР/НАТО

сектор

Поділ місцевості за глибиною навколо напрямку вторгнення (сектори маршрутів, перешкоди, які ешелоновані в глибину в напрямку передбачуваного просування противника).

Джерело: ФР

конус перешкоди

Послідовна сукупність, що складається із запланованих перешкод, переважно різної природи, що розміщені послідовно у глибину щодо вірогідних напрямків проникнення противника.

Джерело: ФР

ядерний синтез

Процес, під час якого легкі ядра з'єднуються для створення більш важкого ядра, звільняючи при цьому велику кількість енергії.

Джерело: ФР

поєднання даних

Процес

комбінування

5- A major operational/strategic formation of the armed forces usually established at the outset of a war to accomplish operational/strategic missions in a continental theatre of operations. A front accomplishes its missions through front operations in cooperation with other fronts, major formations and tactical formations from the various services of the armed forces taking part in a strategic operation and with the navy, if required. The front is usually composed of between three and nine combined arms armies, one to three tank armies, one or two air armies, several corps and tactical formations and units of various arms or branches and specialized support troops, as well as logistic services units and agencies.

6- A line along which leading elements are deployed; the line of contact in a theatre.

7- The area of operations or the combat zone, as opposed to the rear area.

Source : UKR/NATO

cone

Division of the ground along its depth around the penetration axes (highway sheaf, obstacle cones).

Source : FRA

obstacle cone

Consistent organization of planned obstacles, usually of various types and spread out in the depth of the battlefield, on the probable penetration axes of the enemy.

Source : FRA

fusion

The process whereby light nuclei combine to form a heavier nucleus, with the release of tremendous amounts of energy.

Source : FRA

data fusion

Process combining the assessment,

la corrélation et l'agrégation de données provenant de sources multiples afin d'établir la donnée la plus probable.

Source : FRA

fusionnement ou fusion du renseignement

Dans le domaine du renseignement, réunion en un ensemble cohérent de renseignements, bruts ou non, provenant de sources ou d'organismes différents. L'origine de chacune des composantes initiales ne doit alors plus être apparente.

Source : FRA

підрахунків, поєднання й збирання даних, що походять із різних джерел для встановлення найбільш вірогідної інформації.

Джерело: ФР

об'єднання даних розвідки

У розвідці, об'єднання у логічну цілісність даних розвідки, оброблених чи ні, що походять від різних інформаторів чи структур. Походження кожного з початкових джерел не повинно бути явним.

Джерело: ФР

the correlation and the amalgamation of data from many sources in order to identify the most probable data.

Source : FRA

fusion

In intelligence usage, the blending of intelligence and/or information from multiple sources or agencies into a coherent picture. The origin of the initial individual items should then no longer be apparent.

Source : FRA

G

gabarit

Canevas ou modèle exprimant sous forme de schémas, calques, tableaux, les dispositifs ou modes d'action ou procédés de combat théoriques (gabarits de doctrine). On distingue : a- la situation locale et présente de l'ennemi adaptée au terrain (gabarit de situation) ; b- l'évolution probable de cette situation (gabarits d'événements prévisibles).

Source : FRA

gabarit d'aide à la décision

Calque (ou carte) destiné au chef interarmes lui indiquant les points ou les décisions tactiques majeures devront être prises.

Source : FRA

gabarit international de chargement

Gabarit de chargement des chemins de fer, utilisé dans l'établissement des accords internationaux. Un chargement respectant les normes de ce gabarit peut circuler sans aucune restriction sur la plupart des lignes d'Europe continentale de l'ouest. Anciennement appelé PPI.

Source : FRA

gaine

Emballage composé d'une enveloppe et de sangles permettant le conditionnement, le transport et le largage de charges diverses.

Source : FRA

шаблон

Сітка або модель у вигляді схем, малюнків, таблиць місць де відображено розташування підрозділів та теоретичний розвиток бою. Розрізняють: а- місцеву ситуацію та розташування підрозділів противника (шаблон ситуації); б- можливий розвиток цієї ситуації на місцевості (шаблон можливого розвитку подій).

Джерело: ФР

шаблон ведення бою

Калька або карта для командира загальновійськового підрозділу, на якій позначаються головні точки та тактичні рішення, які потрібно враховувати.

Джерело: ФР

міжнародний gabarit вантажу

Норми завантаження, що використовуються на залізничному транспорті на основі міжнародних угод. Вантажі з дотриманням цих норм можуть перевозитися на більшості напрямків континентальної частини Європи та заходу. Раніше мали назву PPI.

Джерело: ФР

контейнер

Тара, що складається з упаковки та ременів кріплення, які дозволяють закріпити, транспортувати та скидати вантаж.

Джерело: ФР

template

Outline or model showing in a sketch, overlay, or chart form the theoretical dispositions, course of actions or combat procedures (doctrinal templates). They can be: a- the local and present situation of the enemy adapted to the terrain (situational templates); b- the probable evolution of this situation (template of foreseeable events).

Source : FRA

decision template

Overlay (or map) prepared for the combined arms commander showing the points where important tactical decisions will have to be taken.

Source : FRA

international loading gauge (GIC)

The loading gauge upon which international railway agreements are based. A load whose dimensions fall within the limits of this gauge may move without restriction on most of the railways of Continental Western Europe. GIC is an abbreviation for "gabarit international de chargement", formerly called PPI.

Source : FRA

container

Packing containing an envelop and straps, permitting the conditioning, transport and dropping of various types of loads.

Source : FRA

garage

Emplacement réservé au stationnement en dehors et à proximité d'un itinéraire.

Source : FRA

garnison

Ensemble des unités affectées à un secteur ou une base pour la défense, le développement, la mise en oeuvre et l'entretien de ses moyens.

Source : FRA

garnissage de camouflage

Matériau naturel ou artificiel utilisé pour réaliser ou améliorer le camouflage d'un objet.

Source : FRA

gestion

Processus visant à déterminer et à atteindre des objectifs pour assumer ses responsabilités. La gestion comprend la série d'actions de planification, d'organisation, de directives, de coordination, de contrôle et d'évaluation de l'utilisation des hommes, des ressources financières, des équipements et des installations permettant d'accomplir les missions et tâches. La gestion est indissociable du commandement, mais elle n'implique pas une autorité et des responsabilités aussi étendues.

Source : FRA

gestion de l'environnement psychologique

Partie de la stratégie d'influence, la gestion de l'environnement psychologique est une démarche visant à promouvoir la légitimité de l'action, à mettre en place les moyens d'agir sur les attitudes, les comportements, les perceptions des différents acteurs engagés: amis, neutres ou belligérants, et à conduire les actions s'y rapportant. La GEP comprend huit domaines:

- a- la communication interne;
- b- les relations publiques;
- c- le comportement de la force;
- d- la «communication médias» ;
- e- la communication locale;
- f- les actions civilo-militaires;
- g- le soutien psychologique;
- h- l'action psychologique.

Les quatre premiers domaines répondent à l'appellation de

стоянка

Місце, призначене для розташування техніки поблизу шляху руху.

Джерело: ФР

гарнізон

Сукупність підрозділів, які знаходяться на базі або в секторі з метою її (його) оборони, розгортання та обслуговування.

Джерело: ФР

маскувальне оздоблення

Природний або штучний матеріал, що використовується для створення або покращення маскувальних функцій об'єкта.

Джерело: ФР

управління

Процес, спрямований для визначення та досягнення цілей та взяття відповідальності за виконання завдання. Керування включає заходи планування, організації, координації, контролю та розрахунок особового складу і оснащення, грошових ресурсів, що забезпечать виконання завдання. Процесом керування займається командування однак в цей процес не залучаються інші посадові особи.

Джерело: ФР

управління морально-психологічним станом

Частина стратегії впливу, керування морально-психологічним станом є заходом спрямованим на досягнення легітимності дій, застосування засобів впливу на відношення, поведінку та здатності сприйняття залучених до дії сторін: свої сили, нейтральні сили або воюючі сторони та здійснення відповідних дій.

Керування морально-психологічним станом складається з восьми галузей:

- а- зв'язок між членами колективу;
- б- зв'язки з громадськістю;
- в- поведінка підрозділу;
- г- зв'язок із мас-медіа;
- д- місцеві зв'язки
- е- цивільно-військова діяльність;
- ж- психологічна підтримка;

garage

Place beyond or next to a road where vehicles are parked.

Source : FRA

garrison force

All units assigned to a base or area for defense, development, operation, and maintenance of facilities.

Source : FRA

garnishing

In surveillance, natural or artificial material applied to an object to achieve or assist camouflage.

Source : FRA

management

A process of establishing and attaining objectives to carry out responsibilities. Management consists of those continuing actions of planning, organizing, directing, coordinating, controlling, and evaluating the use of men, money, materials, and facilities to accomplish missions and tasks. Management is inherent in command, but it does not include as extensive authority and responsibility as command.

Source : FRA

management of the psychological environment

Part of the influence strategy, the management of the psychological environment is an approach aiming at promoting the legitimacy of the action, deploying the means required to bring pressure to bear on the various players involved: friendly, neutral or belligerent parties, and at conducting the relevant actions. Such a management includes eight fields:

- a- internal communication;
- b- public relations;
- c- force behaviour;
- d- "media communication";
- e- local communication;
- f- civil-military actions;
- g- psychological support;
- h- psychological action.

The first four fields are called operational communication and the

communication opérationnelle et les quatre derniers à celle d'appui psychologique.

Source : FRA

з- психологічна робота.

Перші чотири галузі відносяться до оперативного зв'язку, а чотири останні до психологічної підтримки.

Джерело: ФР

last four ones psychological support.

Source : FRA

gestion de l'espace aérien

Combinaison des procédures de planification de l'organisation de l'espace aérien et de la structure de contrôle ainsi que des fonctions de coordination qui en découlent, afin de minimiser les risques et permettre une utilisation souple et efficace de l'espace aérien par tous les éléments impliqués dans les opérations terrestres, maritimes et aériennes.

Source : FRA

управління повітряним простором

Сукупність заходів з планування організації повітряного простору, структури контролю за ним. Це здійснюється з метою зменшення ризиків та гнучкого раціонального використання повітряного простору всіма суб'єктами при проведенні наземних, морських та повітряних операцій.

Джерело: ФР

повітряним

airspace management

Combination of the airspace management organization planning procedures and of the control structure, as well as of the ensuing coordination functions, in order to reduce the risks, and to permit a flexible and efficient use of the airspace by all elements participating in the ground, sea and air operations.

Source : FRA

gestion de la configuration

Discipline consistant à mener et à superviser sur le plan technique et administratif les activités suivantes: identification de la configuration et élaboration de sa documentation, maîtrise de la configuration, enregistrement des états de la configuration et audit de la configuration.

Source : FRA

управління структурою

Дисциплінарні заходи з метою проведення та контролю у технічному та адміністративному плані наступних дій: оцінка структури та її документації, оптимізація структури, реєстрування стану структури та її аудит.

Джерело: ФР

configuration management

A discipline applying technical and administrative direction and surveillance to the following activities: configuration identification and documentation, configuration control, configuration status accounting and configuration audit.

Source : FRA

gestion de la ressource

Ensemble des opérations de prévision, de suivi, de contrôle qui s'applique à l'ensemble de la ressource.

Source : FRA

управління ресурсами

Сукупність заходів, спрямованих на прогнозування, проведення, контроль, що пов'язані з всіма ресурсами.

Джерело: ФР

asset tracking

All forecast, follow-up and control operations which pertain to the entire resource.

Source : FRA

gestion de réseau

Planification, emploi et contrôle des ressources du réseau pour aboutir à un fonctionnement optimal du réseau et en assurer le maintien.

Source : FRA

мережеве управління

Планування, використання та контроль ресурсів мережі з метою досягнення її оптимального функціонування та підтримки у належному стані.

Джерело: ФР

network management

The planning, employment and control of network resources and their utilization to achieve and maintain optimal network operation.

Source : FRA

gestion de source dans la durée

Technique qui consiste à entretenir des liens sur le long terme avec une source grâce à une communication élaborée et adaptée.

Source : FRA

управління джерелом протягом тривалого періоду

Метод, який полягає у підтриманні, протягом тривалого часу, зв'язків з джерелом, завдяки продуманим та налагодженим засобам.

Джерело: ФР

source management over a long period of time

Technique consisting in maintaining links with a source over a protracted period thanks to a carefully worked out and adapted communication.

Source : FRA

gestion de système

Planification, emploi et contrôle des ressources du système pour aboutir à un fonctionnement optimal du système et en assurer le

системний менеджмент

Планування, використання та контроль ресурсів системи з метою забезпечення оптимального функціонування

system management

The planning, employment and control of system resources and their utilization to achieve and maintain optimal system operation.

maintien. Les activités de gestion de système sont réparties dans cinq secteurs fonctionnels, à savoir la gestion des anomalies, la gestion de comptabilisation (financière), la gestion de configuration, la gestion des performances et la gestion de la sécurité. Le terme «gestion de système» se rapporte au modèle d'interconnexion de systèmes ouverts (OSI) de l'Organisation Internationale de Normalisation (ISO); utilisé dans le contexte d'un système ou d'un réseau de télécommunication, la gestion de système est souvent appelée gestion de réseau.

Source : FRA

та підтримки системи. Здійснюється за п'ятьма функціональними секторами: робота під час некоректного функціонування, управління фінансовими ресурсами, управління структурою, управління технічними характеристиками, управління безпекою. Співвідноситься з моделлю взаємопов'язаних відкритих систем Міжнародної організації зі стандартизації, також використовується у контексті системи або телекомунікаційної мережі. Для поняття управління системою найчастіше використовують термін мережеве управління.

Джерело: ФР

System management activities are grouped into five functional areas, i.e. fault management, (financial) accounting management, configuration management, performance management and security management. The term "systems management" is related to the International Standards Organization (ISO) open systems interconnection (OSI) model; system(s) management when used in the context of a communication system or network is often called network management.

Source : FRA

gestion des effectifs et du personnel militaire

Détermination quantitative et qualitative des ressources et des besoins et mesures collectives et individuelles propres à les ajuster les unes aux autres.

Source : FRA

управління обліком особового складу

Якісний та кількісний аналіз ресурсів, потреб, колективних та індивідуальних показників.

Джерело: ФР

military headcount and personnel management

Determination of the quantitative and qualitative resources and needs, and collective and individual measures enabling the adjustment of the resources to the needs.

Source : FRA

gestion du personnel

Moyen de contrôle du personnel destiné à l'emploi le plus efficace et le plus économique du personnel.

Source : FRA

управління особовим складом

Засоби контролю за особовим складом, призначені для найефективнішого та найраціональнішого його використання.

Джерело: ФР

manpower management

The means of manpower control to ensure the most efficient and economical use of available manpower.

Source : FRA

gestion et administration du matériel

Phase de la logistique militaire qui comprend: la détermination des besoins, l'acquisition, la gestion, le classement, la révision et la répartition du matériel.

Source : FRA

адміністративно-господарське управління

Діяльність служби тилового забезпечення, яка включає: визначення потреб, закупку, контроль, розподіл, огляд майна.

Джерело: ФР

inventory control

That phase of military logistics which includes: the definition of requirements, the procurement, sorting, checking and distribution, and of materiel.

Source : FRA

glacis

Versant qui descend en direction de l'ennemi.

Source : FRA

передній схил

Схил, що веде в сторону розташування підрозділів противника.

Джерело: ФР

forward slope

Any slope which descends towards the enemy.

Source : FRA

goupille de sécurité

Elément d'un dispositif de sécurité incorporé dans une munition, qui empêche, tant qu'il est en place, le déclenchement accidentel du cycle d'armement.

Source : FRA

запобіжник

Елемент системи безпеки зброї, який вбудований в зброю і який запобігає випадковому відкриттю вогню.

Джерело: ФР

arming pin

A safety device inserted in a munitions, which until its removal, prevents the unintentional action of the arming cycle. *Also called "safety pin".*

Source : FRA

grande unité

Réunion, dans le cadre organique et sous le commandement d'un même chef, de troupes de différentes armes et des services.

Source : FRA

graphique de vectorisation des vents (pour le calcul des retombées)

Diagramme vectoriel établi à partir des valeurs (en force et direction) du vent, depuis la surface de la terre jusqu'à l'altitude maximale intéressante dans le cas étudié.

Source : FRA

graphiques de déception

Mesures visant à induire l'ennemi en erreur, grâce à des truquages, à des déformations de la réalité ou à des falsifications en vue de l'inciter à réagir d'une manière préjudiciable à ses propres intérêts (ou en vue de le rendre plus vulnérable aux effets des armes, des manœuvres et des opérations de son adversaire).

Source : FRA

grappe

1- Ensemble d'équipements, notamment de terminaux-écrans, regroupés pour partager un canal de transmission ou un concentrateur.
2- Signal par artifices, composé d'un groupe d'étoiles brûlant en même temps.

3- Ensemble de plusieurs parachutes utilisés simultanément pour le largage de charges légères ou lourdes.

4- En guerre des mines sur terre, unité d'un champ de mines posé selon un schéma réglementaire. Elle peut être antipersonnel, antichar ou les deux. Elle se compose normalement de plusieurs mines, ne dépassant pas le nombre de cinq au total, et ne comprenant qu'une seule mine antichar.

Source : FRA

grappe

Groupe de bombes larguées ensemble. Un groupe est habituellement composé de bombes à fragmentation ou incendiaires.

Source : FRA

з'єднання (об'єднання)

Поеднання у рамках штатної організації різних видів та служб збройних сил під керівництвом одного командира.

Джерело: ФР

графік зміни напрямків вітру (для підрахунку радіоактивних опадів)

Векторна діаграма, яка відображає показники (сила та напрямок) вітру, як на поверхні землі, так і на заданій висоті.

Джерело: ФР

введення в оману

Заходи, які вживаються з метою дезінформації військ противника шляхом фальсифікування, деформації реальної обстановки або фальсифікування з метою провокування дій противника, які наносять йому шкоду (або з метою досягнення вразливості сил противника, його маневрів та операцій).

Джерело: ФР

набір

1- Сукупність апаратури, особливо згрупованих відео екранів для роботи в одному каналі зв'язку або концентраторі.

2- Сигнал, за допомогою піротехнічних засобів, що складається з групи одночасно випущених сигнальних ракет.

3- Сукупність парашутів, що одночасно використовуються для десантування важких та легких вантажів.

4- Під час використання мін, частина поля на якому встановлені міни у відповідності до схеми. Можуть використовуватися протипіхотні і протитанкові міни. Кількість мін повинна не перебільшувати 5-ти для протипіхотних мін та однієї для протитанкових.

Джерело: ФР

серія

Кількість одночасно скинутих бомб. Серія бомб зазвичай складається з осколочних чи самозапалювальних бомб.

Джерело: ФР

major unit

Reunion, within an organic framework, and under the command of a single commander, of troops belonging to various branches and services.

Source : FRA

fallout wind vector plot

A wind sector diagram based on the wind structure from the surface of the earth to the highest altitude of interest.

Source : FRA

deception graphics

Those measures designed to mislead the enemy by manipulation, distortion of reality, or falsification of evidence to include him to react in a manner prejudicial to his interests (or to make him more vulnerable to the effects of weapons, maneuver and operations of his opponent).

Source : FRA

cluster

1-Set of equipments, in particular terminal-screens, gathered to share a transmission channel or a hub.

2- Fireworks signal in which a group of stars burns at the same time.

3- Two or more parachutes for dropping light or heavy loads.

4- In land mine warfare, a component of a pattern-laid minefield. It may be antitank, anti-personnel or mixed. It consists of one to five mines and no more than one anti-tank mine.

Source : FRA

cluster

Group of bombs released together. A cluster usually consists of fragmentation or incendiary bombs.

Source : FRA

gray

Unité de mesure de la dose de rayonnement absorbée, correspondant à un joule par kilogramme. L'unité de mesure de la dose de rayonnement sera le centigray (cGy).

Source : FRA

грей

Одиниця отриманої дози радіації, що співвідноситься 1 Джоулю на кілограм. Одиниця виміру дози радіації це центігрей.

Джерело: ФР

gray

Unit of measurement of the absorbed radiation dose, corresponding to one joule per kilogram. The unit of measurement of the radiation dose is the centigray (cGy).

Source : FRA

grille d'atterrissage (ou de débarquement)

Plaque préfabriquée, portable, conçue de manière qu'un nombre quelconque d'éléments (sections), puisse être rapidement assemblé pour constituer des pistes d'atterrissage d'urgence ou des plages de débarquement

Source : FRA

плита для злітно-посадкової смуги

Фабрична, переносна платформа розроблена таким чином, щоб певна кількість таких плит зібрані разом створюють смугу для термінової посадки або площадку для висадки.

Джерело: ФР

landing mat

A prefabricated, portable mat so designed that any number of planks (sections) may be rapidly fastened together to form surfacing for emergency runways, landing beaches, etc.

Source : FRA

groupage

Procédé consistant à réunir des lots de marchandises provenant de plusieurs expéditeurs pour les transporter vers une destination unique. Le groupage est exécuté par des unités spécialisées.

Source : FRA

комплектація відвантажувальних партій

Процес, який передбачає збір товару, що надходить від різних постачальників, в одну партію та відправку за місцем призначення. Для виконання цієї задачі існують спеціальні підрозділи.

Джерело: ФР

bulking

Process which consists in putting together cargo batches coming from different consignors to transport them to one same destination. Bulking is done by specialized units.

Source : FRA

groupe

Appellation traditionnelle du module d'emploi bataillonnaire regroupant plusieurs unités élémentaires de l'Artillerie (GA) ou du Commissariat (GLCAT).

Source : FRA

група

Традиційна назва модуля батальйонного рівня до якого входить декілька малих артилерійських підрозділів або підрозділів комісаріату.

Джерело: ФР

team (UK) - group (US)

Traditional appellation of the battalion employment force package gathering several Artillery basic units or Commissariat basic units.

Source : FRA

groupe d'armées

Formation la plus importante des forces terrestres comprenant généralement deux armées, corps d'armée ou davantage sous les ordres d'un chef désigné.

Source : FRA

армійська група

Найбільше об'єднання сухопутних сил, що складається з двох армій, армійського корпусу під командуванням визначеного начальника.

Джерело: ФР

army group

The largest formation of land forces, normally comprising two or more armies or army corps under a designated commander.

Source : FRA

groupe d'assaut

Groupement naval subordonné à l'intérieur au sein d'une force opérationnelle amphibie. Il est composé de bâtiments d'assaut et unités d'appui, destinés au transport, à la protection, au débarquement et au soutien initial d'un groupement de débarquement.

Source : UKR/OTAN

ударна група

Оперативне формування військово-морських сил, підпорядковане десантному оперативному з'єднанню. Складається з транспортно-десантних кораблів і допоміжних частин військово-морських сил для перевезення, прикриття, висадки і першочергової підтримки десантної групи.

Джерело: УКР/НАТО

attack group

A subordinate task organization of the navy forces of an amphibious task force. It is composed of assault shipping and supporting naval units designated to transport, protect, land and initially support a landing group.

Source : UKR/NATO

groupe d'escadrons

Appellation traditionnelle du module

ескадрон

Традиційна назва модуля

squadron group

Traditional appellation of the

d'emploi bataillonnaire regroupant plusieurs unités élémentaires de la Cavalerie (groupe d'escadrons de chars GEC ou groupe d'escadrons blindés GEB) ou du Train (Groupe d'escadrons de circulation GECR, groupe d'escadrons de transport GET).

Source : FRA

groupe d'objectifs

Deux ou plusieurs objectifs sur lesquels on désire tirer simultanément. Un groupe d'objectifs est désigné par une combinaison de lettres et de chiffres.

Source : FRA

groupe date-heure

Groupe de six chiffres suivi d'une lettre de fuseau horaire et de l'abréviation normalisée du mois. Les deux premiers chiffres indiquant le jour; les deux suivants l'heure; les deux derniers les minutes. Après le mois, peuvent être rajoutés les deux derniers chiffres de l'année.

Source : UKR/OTAN

groupe de commandos parachutistes

Equipe d'une dizaine de chuteurs opérationnels, instruite et entraînée en vue d'exécuter, de jour et de nuit, des missions particulières de combat:

a- faciliter la mise à terre d'unités, aéroportées ou non;

b- préparer l'engagement de ces unités;

c- mener des actions autonomes.

Source : FRA

groupe de débarquement

Organisme opérationnel subordonné appartenant à la force de débarquement et apte à mener des opérations de débarquement, sous commandement tactique unique, contre une position ou un groupe de positions.

Source : FRA

groupe de maintenance

Elément de mise en oeuvre capable d'effectuer des interventions techniques dans une spécialité donnée.

Source : FRA

groupe de points sensibles

батальйонного рівня до якого входить декілька бронекавалерійських підрозділів (танковий ескадрон або бронетанковий ескадрон) чи автотранспортних військ (підрозділ транспортних військ)

Джерело: ФР

група цілей

Дві або більше цілі, які повинні бути знищені одночасно. Група цілей позначається комбінуванням літер та цифр.

Джерело: ФР

група «дата-час»

Група з шести цифр (дві перші цифри є вказівкою дня, дві другі - часу, а дві останні - хвилини), літери, що вказує часовий пояс, та стандартного скорочення назви місяця. Після вказівки місяця можливо додавання двох останніх цифр року.

Джерело: УКР/НАТО

диверсійно-розвідувальна група

Група, приблизно з десяти десантників, підготовлених в будь-який час доби виконати спеціальне бойове завдання:

а- допомогти висадці десантних підрозділів;

б- приготувати місце для вступу в бій цих підрозділів;

в- самостійно проводити операції.

Джерело: ФР

десантна група

Група, яка входить у склад десантного підрозділу та здатна провести операцію з висадки десанту. Така група знаходиться під єдиним тактичним командуванням. Операції можуть проводитися в одному місці та декількох місцях.

Джерело: ФР

група технічного обслуговування

Підрозділ, який спроможний надати технічну підтримку у визначеній сфері.

Джерело: ФР

група життєвоважливих

battalion-level employment force package gathering several Cavalry basic units (tank squadron group or armoured squadron group) or transport basic units (traffic squadron group, transport squadron group).

Source : FRA

group of targets

Two or more targets on which fire is desired simultaneously. A group of targets is designated by a letter/number combination.

Source : FRA

date-time group

A group of six digits with a zone time suffix and the standardized abbreviation for the month. The first pair of digits represents the day; the second pair the hour; the third pair the minutes. After the month may be added the last two digits of the year.

Source : UKR/NATO

pathfinders

Team of about ten Military free fall qualified personnel, instructed and trained in order to carry out specific combat missions, by daytime as well as night time, namely:

a- facilitating the landing of units, whether paratroopers or not;

b- preparing the engagement of these units;

c- carrying out autonomous actions.

Source : FRA

landing group

A subordinate task organization of the landing force capable of conducting landing operations, under a single tactical command, against a position or group of positions.

Source : FRA

maintenance group

Maintenance team capable of performing technical intervention in a given technical field.

Source : FRA

group of military key points

militaires

Ensemble de PS militaires, situés dans une même enceinte ou très proches les uns des autres, dépendant de hiérarchies différentes, dont la protection et la défense locale nécessitent la coordination des mesures d'ensemble par une autorité unique.

Source : FRA

groupe de saut

Nombre quelconque de parachutistes sautant par une même issue au cours d'un même passage au-dessus d'une zone de largage.

Source : FRA

groupe de soutien des hélicoptères

Organisme opérationnel constitué et équipé en vue de sa mise en oeuvre dans la zone de débarquement dans le but de faciliter la mise à terre et les mouvements des troupes, du matériel et du ravitaillement hélicoptères et d'évacuer les blessés et prisonniers de guerre désignés.

Source : FRA

groupe de transport amphibie

Subdivision d'une force opérationnelle amphibie composée principalement de bâtiments de transport.

Source : FRA

groupe des plans nucléaires

Principale enceinte de consultation sur les questions relatives au rôle des forces nucléaires dans le cadre de la politique de sécurité de l'OTAN. La France n'y est pas représentée.

Source : FRA

groupement (Gpt)

Module d'emploi articulé en plusieurs bataillons subordonné de préférence à une brigade interarmes (Ex: groupement aéromobile de 2 BatALAT) ou à une brigade d'appui spécialisé (Groupement d'artillerie sol-sol et groupement d'artillerie sol-air de la brigade d'artillerie). Il est qualifié par sa caractéristique technico-opérationnelle dominante (Ex : Gpt chars, blindé, motorisé, mécanisé, aéroporté,

військових об'єктів

Військові пункти, які розташовані в одному ланцюгу або поблизу один від одного, залежно від їх ієрархічного положення, та захист яких потребує координації спільних заходів єдиного керівництва.

Джерело: ФР

група скидання

Будь-яка кількість парашутистів, які здатні здійснювати одночасно стрибки та приземлення якомога ближче один від одного на заданій ділянці місцевості.

Джерело: ФР

група підтримки на гелікоптерах

Оперативна група, сформована та оснащена для надання допомоги з десантування підрозділам та озброєнню в зоні висадки, а також для евакуації поранених та полонених.

Джерело: ФР

амфібійна транспортна група

Підрозділ оперативної морської десантної сили, який складається з транспортних кораблів.

Джерело: ФР

група ядерного планування

Головний консультативний відділ з питань застосування ядерних сил в рамках політики безпеки НАТО. У Франції немає свого представника в цьому відділі.

Джерело: ФР

група, угруповання

Підрозділ, який входить у склад багатьох підпорядкованих батальйонів загальновійськової бригади (Приклад: аеромобільна група 2-го батальйону легкої армійської авіації сухопутних сил) або артилерійська бригада спеціальної підтримки (група наземної артилерії та група зенітної артилерії артилерійської бригади). Така група визначається відповідно до своїх

Set of military key points, located within the same compound or very close one to another, responsible to different hierarchies, whose protection and local defence requires the coordination of the overall defence measures by a unique authority.

Source : FRA

stick

A number of paratroopers who jump from the same aperture or door of an aircraft during one run over a drop zone.

Source : FRA

helicopter support team

A task organization formed and equipped for employment in a landing zone to facilitate the landing and movement of helicopter-borne troops, equipment and supplies, and to evacuate selected casualties and prisoners of war.

Source : FRA

amphibious transport group

A subdivision of an amphibious task force, composed primarily of transport ships.

Source : FRA

nuclear planning group

Main consultation forum for issues regarding the role of nuclear forces within the framework of NATO's security policy. France is not represented in this group.

Source : FRA

brigade combat team / combat command (US) - brigade group (U.K)

Employment force package made up of several battalions, preferably subordinate to a combined arms brigade (for instance: airmobile grouping comprising 2 Army Aviation battalions) or to a specialised support brigade (field artillery and air-defence artillery groupings of the Artillery Brigade). It is named after its main technical and operational characteristic (for instance: tank, armoured, motorised,

aéromobile...etc). Il se différencie de la brigade par son caractère souvent temporaire ou par son système de commandement plus réduit. La brigade est souvent commandée par un général alors que le groupement l'est généralement par un colonel.

Source : FRA

groupement amphibie

Commandement faisant partie d'une force amphibie, composé d'un commandant et de son état-major, qui dirige les opérations des unités qui lui sont affectées, pendant le déroulement des diverses phases d'une opération amphibie à l'échelon division.

Source : UKR/OTAN

groupement de force

Formations principales, formations tactiques ou unités de forces armées différentes, armes ou branches, troupes d'appui spécialisées et services logistiques déployés ou disposés le long d'un axe stratégique ou opérationnel, ou dans un autre secteur du théâtre d'opérations conformément au concept de la prochaine opération, pour accomplir des opérations ou des missions tactiques. Les groupements de force peuvent être stratégiques, opérationnels ou tactiques en fonction du niveau et peuvent être subdivisés en fonction de leurs missions dans les frappes défensives, de frappes préventives, de contre-offensive ou offensives. Une distinction peut aussi être faite et est basée sur le service ou l'arme. Par exemple : les forces terrestres, l'armée de l'air, la marine, les troupes de missiles, l'artillerie et les troupes d'appui spécialisés groupées.

Source : UKR/OTAN

groupement de forces

Dans la marine, une organisation qui assigne aux commandants responsables les moyens avec lesquels ils accomplissent leurs tâches assignées dans toute action planifiée.

Source : UKR/OTAN

техніко-оперативних характеристик (наприклад: танкова, бронетанкова, моторизована, механізована, десантна, аеромобільна тощо). Такі групи відрізняються від бригади тимчасовим характером застосування та обмеженою системою командування. Бригадою найчастіше командує генерал тоді як групою - полковник.

Джерело: ФР

група управління висадкою морського десанту

Підрозділ у складі з'єднання морських десантних сил, що включає командира та його штаб, призначений для здійснення оперативного командування доданими частинами при виконанні всіх етапів бойових дій морського десанту на рівні дивізії.

Джерело: УКР/НАТО

угруповання військ (сил)

Розгорнуті (розташовані) на ТВД (стратегічних, операційних напрямках або у будь-якому іншому районі) відповідно до задуму майбутніх дій об'єднання, з'єднання і частини різних видів ЗС, родів військ, спеціальних військ, а також тилу, призначені для виконання бойових завдань в ході операцій (бойових дій). Угруповання військ (сил) за масштабом можуть бути стратегічними, оперативними і тактичними. За видами військових дій поділяються на оборонні, контрударні, контрнаступальні (наступальні). За видами ЗС і родами військ розрізняють угруповання сухопутних військ, військово-повітряних сил, сил флоту, ракетних військ, артилерії, спеціальних військ тощо.

Джерело: УКР/НАТО

оперативне угруповання

У термінології військово-морських сил – організаційна одиниця, яка надає командному складу, відповідальному за проведення запланованих дій, необхідні засоби для виконання поставлених завдань.

Джерело: УКР/НАТО

mechanised, airborne, airmobile grouping, etc.). It differs from the brigade in so far as it is often only a temporary grouping, and as it has a smaller command structure. The brigade is often commanded by a general officer, while a grouping is generally commanded by a colonel.

Source : FRA

amphibious group

A command within the amphibious force, consisting of the commander and his staff, designed to exercise operational command of assigned units in executing all phases of division-size amphibious operation.

Source : UKR/НАТО

force grouping

Major formations, tactical formations or units from different armed services, arms or branches, specialized support troops and logistic services deployed or disposed along a strategic or operational axis, or in any other area of the theatre of operations in accordance with the concept of the forthcoming operation, to accomplish operations or tactical missions. Force groupings may be strategic, operational or tactical in scale, and may be sub-divided according to their missions into defensive, preemptive strike, counter-offensive or offensive forces. A distinction may also be made based on service or arm between e. g., ground force, air force, navy, missile, artillery and specialized support troop force groupings.

Source : UKR/НАТО

task organization

In the navy, an organization which assigns the responsible commanders the means with which to accomplish their assigned tasks in any planned action.

Source : UKR/НАТО

groupement de forces

Table d'organisation se rapportant à une directive navale spécifique.

Source : UKR/OTAN

розрахунок сил і засобів

Документ з організаційно-штатним роз-кладом, який додається до визначеної військово-морської директиви.

Джерело: УКР/НАТО

task organization

An organization table pertaining to a specific naval directive.

Source : UKR/NATO

groupement de forces

Regroupement provisoire de forces conçu pour accomplir une mission particulière. Le groupement de forces implique la distribution de moyens disponibles au quartier général de contrôle subordonné par le rattachement ou en plaçant des moyens en appui direct ou sous le contrôle opérationnel de subordonné.

Source : UKR/OTAN

тимчасова організаційна одиниця

Формування, яке створене на тимчасовій основі для виконання визначеного завдання. Його створення припускає надання наявних сил і засобів підпорядкованому штабу шляхом їх передачі в тимчасове або оперативне підпорядкування або шляхом поставлення їм завдань безпосередньої підтримки підпорядкованого штабу.

Джерело: УКР/НАТО

task organization

A temporary grouping of forces designed to accomplish a particular mission. Task organization involves the distribution of available assets to subordinate control headquarters by attachment or by placing assets in direct support or under the operational control of the subordinate.

Source : UKR/NATO

groupement de forces aéroterrestres

Elément dans l'ordre opérationnel de bataille ou de déploiement de troupes d'une formation majeure ou tactique. Un groupement de forces aéroterrestres est destiné à des attaques et d'autres missions terrestres ou aériennes sur des axes ou dans des secteurs choisis. Il doit aussi être capable de passer rapidement à un axe ou un secteur différent en amenant par pont aérien des troupes et l'équipement en employant ses moyens aériens organiques et assignés.

Source : UKR/OTAN

повітряно-наземна ТГ

Елемент оперативної побудови (бойового порядку) військ об'єднань, з'єднань. Наземно-повітряний ешелон призначений для завдання ударів (виконання завдань) на обраних напрямках (у районах) з суші та повітря і швидкого маневру у нових напрямках (у райони) шляхом перекидання сил і засобів штатною і доданою авіацією.

Джерело: УКР/НАТО

air-land task force

An element in the operational order of battle or troop deployment of a major or tactical formation. An air-land task force is intended for attacks and other missions on selected axes or in selected areas, by land and by air. It must also be able to switch rapidly to a different axis or area by airlifting troops and equipment using organic and assigned aircraft.

Source : UKR/NATO

groupement de forces interarmées

Ensemble de forces mis sur pied à partir de composantes organiques des différentes armées et des services communs pour intervenir sur un même théâtre d'opérations. Un groupement de forces peut être national ou multinational (GFIM).

Source : FRA

міжвидова тактична група

Об'єднання сил, у склад якого входять різні види та служб збройних сил для ведення операцій на тому ж театрі військових дій. Угрупування сил може мати національний і багатонаціональний склад.

Джерело: ФР

joint task force

Group of forces set up from the organic components of the various and common services to intervene on the same theater of operations. A task force can be either national or multinational (CJTF).

Source : FRA

groupement de marche

Ensemble des véhicules appartenant à des unités constituées se déplaçant sous un même commandement tactique. Il s'articule en éléments de marche.

Source : FRA

похідний ешелон

Сукупність транспортних засобів, які належать до відповідних підрозділів та знаходяться під одним тактичним командуванням. Це командування об'єднує елементи маршу.

Джерело: ФР

march column

All vehicles belonging to a same unit moving under the authority a same tactical commander. It is broken down into serials.

Source : FRA

groupement de reconnaissance

Formation temporaire constituée à partir de régiments de cavalerie

розвідувальна група

Тимчасовий підрозділ, який входить у склад танкового полку

reconnaissance group

Temporary formation made with elements of armored cavalry

légère blindée (CLB) éventuellement renforcés d'éléments appartenant à d'autres armes ayant pour mission principale d'assurer la sûreté éloignée d'une FOT.

Source : FRA

groupement de renseignement

Formation destinée à recueillir le renseignement de contact et à assurer éventuellement des missions de contre-renseignement. Composée en majeure partie d'hélicoptères de reconnaissance, elle dispose, en outre, d'une composante attaque et protection contre les aéronefs (HAP).

Source : FRA

groupement de soutien de brigade (GSB)

Un groupement de soutien de brigade est un élément logistique généralement multi-domaine, de volume et de composition variable. Celui-ci est constitué, exceptionnellement, dans le cadre du soutien d'une action particulière et limitée dans le temps (cas d'une brigade en action autonome). Constitué à partir d'éléments du groupement de soutien divisionnaire (GSD), il est toujours sous OPCON de la formation soutenue pendant toute la durée de la mission. Il se déploie au sein d'une base logistique de brigade.

Source : FRA

groupement de soutien divisionnaire (GSD)

Echelon logistique multi-domaines adapté au soutien logistique d'une grande unité du niveau divisionnaire. Il permet la mise en œuvre des moyens et la mise à la disposition des ressources nécessaires à la division pour mener ses actions avec une autonomie suffisante. Le GSD comprend généralement les moyens de commandement et d'exécution des domaines logistiques : transport-ravitaillement, maintenance, soutien sanitaire et parfois soutien de l'homme. Il se déploie au sein

та, за необхідністю, підсилений іншими підрозділами, що належать до інших родів військ, які повинні забезпечити віддалену безпеку наземних сил.

Джерело: ФР

група розвідки

Підрозділ, завданням якого є обробка розвіданих та підготовки до проведення контррозвідувальних операцій. До його складу входять гелікоптери розвідки, ударні підрозділи та система протиповітряного захисту.

Джерело: ФР

бригадна група забезпечення

Підрозділ забезпечення бригади відноситься до багатofункціонального підрозділу тилового забезпечення, який може бути різним за складом та чисельністю. Такий підрозділ створюється у особливих випадках, в рамках організації тилового забезпечення особливого завдання та існування його обмежено у часі (випадок автономних дій бригади). Створений на основі елементів дивізійної системи тилового забезпечення він завжди знаходиться під оперативним командуванням підрозділу, який він забезпечує під час виконання завдання. Він розгортається на тилівій базі бригади.

Джерело: ФР

дивізійна група забезпечення

Тилівий багатofункціональний ешелон, створений для забезпечення з'єднання на дивізійному рівні. Він дозволяє застосовувати засоби та необхідні ресурси дивізії для проведення операцій з необхідним ступенем автономності. Такий підрозділ, зазвичай, складається з засобів командування та виконання у тилівій сфері: транспортування – заправка, медичне забезпечення та інколи підтримка особового складу. Він розгортається на

regiments eventually reinforced with elements of other branches whose mission is to ensure the remote security of the land task force.

Source : FRA

intelligence group

Formation whose purpose is to collect front-line intelligence and eventually perform counter-intelligence missions. Made up for the largest part of reconnaissance helicopters, it has, additionally, a close support helicopter component.

Source : FRA

brigade support group

A brigade support group is a logistics element usually multidomain, of an adaptable volume and organization. It is set up, exceptionally, to support a specific action, limited in time (as in the case of a brigade carrying out an independent action). Set up with elements of the division support group, it is always under OPCON of the supported unit for the duration of the mission. It is deployed within a brigade logistic base.

Source : FRA

division support group

Multidomain logistic echelon organized for the logistic support of a division-size major unit. It has the assets to put at the disposal of the division the resources it needs to carry out its mission with an adequate self-sufficiency. The division support group usually has the assets to command and perform the following logistic domains : transportation - supplies, maintenance, health service support, and sometimes manpower support. It is deployed within a division logistic base.

Source : FRA

d'une base logistique divisionnaire (BLD).

Source : FRA

дивізійній тиловій базі.

Джерело: ФР

groupement de soutien divisionnaire temporaire (GSDT)

Un groupement de soutien divisionnaire temporaire est un élément logistique multi-domaines, de volume et de composition variable. Celui-ci est constitué dans le cadre du soutien d'une action particulière et limitée dans le temps (cas d'une brigade en action autonome). Assemblé à partir d'éléments du groupement de soutien divisionnaire (GSD), il est généralement sous TACON de la formation soutenue pendant toute la durée de sa mission. Il se déploie au sein d'une base logistique divisionnaire temporaire.

Source : FRA

тимчасова група забезпечення дивізії

Багатоцільовий тимчасовий підрозділ забезпечення. Завданням цього підрозділу є надання підтримки при виконанні специфічних завдань. Він складається з елементів групи тилового забезпечення дивізії та знаходиться зазвичай під тактичним командуванням підрозділу, який він забезпечує протягом всього періоду виконання завдання. Така група розгортається на тимчасовій тиловій базі дивізії.

Джерело: ФР

temporary division support group

A temporary divisional support group is a logistic element which encompasses various fields of adaptable volume and components. It is built up within the framework of the support given to a particular action and is limited in time (this is the example of a brigade in autonomous action). It is made up of elements from the divisional support group and is generally under TACON from the supported formation over the entire time span of the mission. It is deployed within the temporary divisional logistic base.

Source : FRA

groupement de soutien interarmées de théâtre (GSIAT)

Le groupement de soutien interarmées de théâtre est placé sous l'autorité unique d'un commandant de base directement subordonné au commandant des soutiens nationaux du théâtre (COMSOUTH dans le cadre d'une opération nationale, ADCONFRACTANCE dans le cadre multinational). C'est un échelon logistique fixe chargé d'exécuter la manœuvre du soutien logistique au niveau du théâtre ; c'est à ce niveau que sont saisies toutes les ressources du théâtre. Ce groupement comprend: un ensemble « transit » englobant les points d'entrée et de sortie du théâtre et un ensemble « dépôts-soutien » où tous les domaines logistiques représentés stockent les ressources nationales. Il se déploie dans une base logistique interarmées de théâtre (BLIAT). Ce groupement est généralement placé sous les ordres d'un commandant de brigade logistique

Source : FRA

загальновійськова група забезпечення ТВД

Загальновійськова група забезпечення театру військових дій знаходиться під командуванням начальника бази, який прямо підпорядкований командувачу тилової підтримки театру військових дій. Це статичний тиловий ешелон призначений для забезпечення виконання маневру тилової підтримки на рівні театру військових дій. Саме на цьому рівні знаходяться всі ресурси театру військових дій. Ця група складається з: підрозділу "транзит", який контролює точки входу та виходу театру військових дій та підрозділу "забезпечення-склад", де всі тилові служби розміщують свої ресурси. Вона розгортається на загальновійськовій тиловій базі театру військових дій. Ця група зазвичай знаходиться під командуванням командира тилової бригади.

Джерело: ФР

joint theatre support group

The joint theatre support group is under the sole authority of a base commander taking his orders directly from the theatre national support commander (COMSOUTH if the operation is under national command, ADCONFRACTANCE if it is a combined operation). It is a stationary logistic echelon in charge of executing the theatre logistic support maneuver ; it is the level where all the theatre resources are accounted for. This group includes a "transit" sub-group with the theater's entry and exit points, and a "storage facilities-support" sub-group where all the logistic domains store the national resources. It is deployed within a joint theater logistic base. This group is usually under the authority of a logistic brigade commander.

Source : FRA

groupement de soutien terre (GST)

Echelon logistique multi-domaines et mobiles, il est placé sous les ordres d'un commandant de brigade logistique. Son déploiement, non systématique, est envisageable dans deux cas:

група забезпечення наземних сил

Багатоцільовий мобільний підрозділ тилового забезпечення, який підпорядковується командиру бригади тилового забезпечення. Розгортання цього підрозділу передбачається у

land support group

This is a mobile logistic echelon that encompasses various fields. Its deployment which is not systematic can be planned in both cases:
- existence of a tactical echelon of Army Corps/LCC level;

- existence d'un échelon tactique de niveau CA ou LCC;
- élongations excessives entre BLIAT et BLD.

Le GST comprend généralement les moyens de commandement et d'exécution des domaines logistiques : acheminement, maintenance, soutien de l'homme, soutien sanitaire, soutien pétrolier. Il se déploie au sein d'une base logistique terrestre.

Source : FRA

наступних випадках:

- при існуванні тактичного ешелону на рівні армійського корпусу;

- значних переміщеннях між тиловою базою театру військових дій та тиловою базою дивізії.

Такий підрозділ складається з засобів командування у тилівій сфері: транспортування, підтримки, санітарного забезпечення та доставки пального. Він розгортається у складі тилової бази сухопутних військ.

Джерело: ФР

- excessive movements between the Joint Theatre Logistic Base and the Divisional Logistic Base.

The Land Support Group generally includes the command and enforcement means for the logistic fields: forwarding, maintenance, man support, health support, POL. It is deployed within the land logistic base.

Source : FRA

groupement de soutien terre avancé (GSTA)

Elément avancé, le GSTA est déployé comme échelon avant du GST dans le cadre de sa manœuvre pour pallier des élongations trop importantes entre la base logistique terre et la ou les bases logistiques divisionnaires. Il est généralement constitué des domaines suivants: le soutien sanitaire, le soutien de l'homme, la maintenance, le soutien aux ravitaillements et/ou soutien pétrolier. Le GSTA reste toujours sous OPCON du commandant du GST. Il se déploie au sein d'une base logistique terrestre avancée.(BLTA).

Source : FRA

передова наземна група забезпечення

Передовий підрозділ, що знаходиться перед групою забезпечення сухопутних військ в рамках його маневру з метою покращення взаємодії з дивізійною тиловою базою сухопутних військ. Він діє у наступних галузях: медична підтримка, морально-психологічна підтримка, забезпечення паливом. Передова група забезпечення сухопутних військ залишається завжди під оперативним командуванням начальника групи забезпечення. Вона розгортається у складі передової тилової бази сухопутних військ.

Джерело: ФР

forward land support group

Forward element, the forward land support group is deployed as the forward echelon of the land support group as part of its maneuver if the distance between the land logistic base and the division logistic bases becomes too important. It usually includes the following domains : health service support, manpower support, maintenance, supply support and/or POL support. The forward land support group remains under OPCON of the commander of the land support group. It is deployed within a forward land logistic base.

Source : FRA

groupement de soutien terre temporaire(GSTT)

Un groupement de soutien terre temporaire un élément logistique généralement multi-domaines, de volume et de composition variable. Celui-ci est constitué dans le cadre du soutien d'une action particulière et limitée dans le temps. Constitué à partir d'éléments du groupement de soutien terre(GST), il est toujours sous OPCON de la formation soutenue pendant toute la durée de sa mission. A ce titre, sa composition et sa mission ne peuvent être modifiées. Il se déploie au sein d'une base logistique terrestre temporaire. (BLTT)

Source : FRA

тимчасова наземна група забезпечення

Тимчасова група забезпечення сухопутних військ є багатофункціональним елементом тилової підтримки. Її склад та обсяг може змінюватися. Вона створюється для тилової підтримки особливих операцій та її функціонування обмежено у часі. Складається зі штатних елементів групи підтримки сухопутних військ та постійно знаходиться під оперативним командуванням підрозділу, який вона забезпечує протягом всього періоду виконання завдання. В цьому контексті, її склад так завдання не можуть змінюватися. Вона розгортається у складі тимчасової тилової бази сухопутних військ.

Джерело: ФР

temporary land support group

A temporary land support group is a logistics element usually multidomain, of an adaptable volume and organization. It is set up to support a specific action, limited in time. Set up with elements of the land support group, it is always under OPCON of the supported unit for the duration of the mission. Because of this, its organization and mission cannot be changed. It is deployed within a temporary land logistic base.

Source : FRA

groupement de transport aérien

Ensemble des moyens de transport aérien rassemblés sous un même commandement pour participer à une opération déterminée.

Source : FRA

транспортна авіаційна група

Сукупність авіатransпортних засобів, зібраних під одним командуванням, для участі у визначеній операції.

Джерело: ФР

air transport group

All the air transportation assets put in a same command to participate in a given operation.

Source : FRA

groupement logistique du commissariat de l'armée de terre

Formation administrative de soutien logistique, composée d'un bataillon à vocation projetable (BSCAT) et d'une unité à vocation territoriale et chargée d'assurer:

a- une mission d'aide à la projection et d'assistance des unités de l'armée de terre, engagées hors du territoire national dans le cadre d'actions militaires ou humanitaires;
b- l'exécution de la logistique territoriale et du soutien des opérations de projection intérieure.

Source : FRA

квартирмейстерська логістична група СВ

Адміністративний підрозділ тилового забезпечення, який складається з батальйону перекидання та підрозділу територіальної оборони призначеного для:

а- завдання з допомоги у перекиданні та допомоги підрозділам сухопутних військ, що залучені до виконання завдань за межами територіальної частини у рамках військових або гуманітарних операцій;
б- здійснення територіальної тилової підтримки внутрішніх операцій з перекидання.

Джерело: ФР

quartermaster logistics group

Logistic support administrative formation, made of a deployable quartermaster support battalion and of a unit which stays in the mother country, and in charge of:

a- an assistance mission for units which are going to deploy overseas, and for units already committed overseas in military or humanitarian operations;
b- the territorial logistic support and the support of domestic projection operations.

Source : FRA

groupement renseignement

Unité interarmes mise en place au niveau de la grande unité et destinée à fournir à l'échelon considéré les moyens suffisants pour mener une manœuvre autonome du renseignement.

Source : FRA

розвідувальна група

Загальновійськовий підрозділ, який входить у склад об'єднання та призначений надавати відповідні ланці необхідні засоби для ведення автономних дій з розвідки.

Джерело: ФР

military intelligence group

Combined arms unit deployed at major unit level and designed to provide enough assets at the considered level to conduct an independent intelligence maneuver.

Source : FRA

groupement tactique (GT)

Module d'emploi de niveau bataillonnaire composé d'unités élémentaires ou de sous-groupements de fonctions opérationnelles différentes. Unité de circonstance ou détachement administratif de 1ère catégorie, il est commandé par un chef de corps en titre. Il est qualifié par sa caractéristique technico-opérationnelle dominante (Ex : GT chars, blindé, motorisé, mécanisé, aéroporté, aëromobile, etc).

Source : FRA

тактична група

Група, у складі батальйону, яка складається із відділень, груп різних оперативних функцій. Тимчасовий підрозділ або адміністративний підрозділ 1-ї категорії підпорядковується командирі корпусу. Може бути танковим, бронетанковим, моторизованим, механізованим, повітрянодесантним, аеромобільним, тощо.

Джерело: ФР

battle group (UK) - battalion task force (US)

Battalion-level employment force package made up of basic units or company teams belonging to various operational functions. 1st category contingency units or administrative detachment, it has its own Commanding Officer. It is named after its main technical and operational characteristic (for instance: tank, armoured, motorised, mechanised, airborne, airmobile battle group, etc.).

Source : FRA

gué - gué facile

Partie peu profonde d'une coupure humide franchissable sans pont, embarcations ou radeaux. Endroit où les caractéristiques physiques du courant, du fond et des approches permettent le passage du personnel et de véhicules et autres équipements

брід

Мілка частина водної перешкоди, яку можливо подолати без допомоги мосту, човна, порому. Місце, яке за своїми характеристиками течії, дна та підходів дозволяє здійснити перехід особового складу та

ford - ford easy

A shallow part of a body of water that can be crossed without bridging, boats, or rafts. A location in a water barrier where the physical characteristics of current, bottom, and approaches permit the passage of personnel and vehicles and other

qui restent en contact avec le fond.
Source : FRA

guérilla

1- Forme de guerre:
a- menée par des éléments légers;
b- caractérisée par des actions discontinues et répétées de harcèlement dans les zones contrôlées par l'adversaire.
La complicité active ou passive des populations est un facteur important de sa réussite. Cette forme de guerre, souvent conduite dans un contexte du faible au fort, combine des activités de propagande, de déception, d'attaques ponctuelles et de terrorisme.
2- Opérations militaires et paramilitaires, conduites en principe en territoire tenu par l'ennemi ou hostile, principalement par des forces militaires ou paramilitaires autochtones.
Source : FRA

guerre (ou conflit majeur)

Conflit ouvert, en général de haute intensité, mettant en jeu nos intérêts vitaux. La guerre est un état, déclaré par le Parlement, dans lequel toutes les ressources de la nation sont mobilisées pour défendre ses intérêts. Par extension, mise en oeuvre de l'ensemble des forces du pays (militaires et autres) en vue de protéger ses intérêts vitaux.
Source : FRA

guerre biologique

Terme préféré «Opération biologique».
Source : FRA

guerre chimique

Terme préféré «Opération chimique».
Source : FRA

guerre des mines terrestre - guerre des mines

Opérations comportant l'emploi offensif (stratégique ou tactique) de mines et l'utilisation des mesures de défense appropriées.
Source : FRA

guerre du commandement et du contrôle

Emploi intégré de tous les moyens

техніки та перевезення іншого обладнання по дну.
Джерело: ФР

партизанська війна

1- Вид ведення бойових дій:
а- невеликими підрозділами
б- бойові дії ведуться з перервами у вигляді нальоту на території противника.
Активна або пасивна участь місцевого населення вважається важливою складовою успіху. Цей вид війни проводиться з чергуванням активних дій та періоду затишшя, поєднує в собі пропаганду, введення в оману, одинокі атаки та ведення терористичної діяльності.
2- Військові та воєнізовані операції, які проводять, на зайнятій противником або ворожій території, військові та воєнізовані формування
Джерело: ФР

війна (конфлікт великої інтенсивності)

Відкритий конфлікт високої інтенсивності, в основі якого лежить захист життєво важливих інтересів. Стан війни проголошується Парламентом. Всі державні ресурси ідуть на забезпечення захисту країни. Для захисту залучаються всі сили країни (військові та невійськові) з метою захисту життєво важливих інтересів.
Джерело: ФР

біологічна війна

Вживається термін "біологічна операція".
Джерело: ФР

хімічна війна

Вживається термін "хімічна операція".
Джерело: ФР

мінна війна

Операції, які передбачають наступальне використання (стратегічне або тактичне) мін та використання засобів захисту від них.
Джерело: ФР

порушення системи управління противника

Комплексне використання всіх

equipment that remain in contact with the bottom.
Source : FRA

guerrilla warfare

1- Form of war:
a- led by light elements;
b- characterized by discontinuous and repeated harassment actions conducted in areas controlled by the opponent.
The active or passive complicity of the populations is a significant factor for its success. This form of war, often conducted by the weak against the strong, combines the propaganda, deception, pointed attacks and terrorist activities.
2- Military and paramilitary operations conducted in enemy held or hostile territory by military or paramilitary forces.
Source : FRA

war (or major conflict)

Open conflict, generally of high intensity, placing our vital interests in jeopardy. The state of war is decided by the French Parliament, and it is characterized by a mobilization of all the nation's assets in order to defend its interests. By extension, it pertains to all the Forces of the country (military and others) which protect its vital interests.
Source : FRA

biological warfare (BW)

Related term "Biological operation".
Source : FRA

chemical warfare (CW)

Related term "Chemical operation".
Source : FRA

land mine warfare – mine warfare

The strategic and tactical use of mines and their counter-measures.
Source : FRA

command and control warfare

The integrated use of all military

militaires s'appuyant sur le renseignement de toutes sources et les systèmes d'information et de communication, visant à interdire à l'adversaire l'accès aux informations, à influencer, affaiblir ou détruire ses moyens de commandement et de contrôle, tout en protégeant d'actions analogues les moyens de commandement et de contrôle amis. Les moyens militaires employés comprennent la sécurité des opérations, la déception, les opérations psychologiques, la guerre électronique et la destruction physique.

Source : UKR/OTAN

guerre électronique

1- Action militaire destinée à exploiter le spectre électromagnétique, qui englobe la recherche, l'interception et l'identification des émissions électromagnétiques, l'emploi de l'énergie électromagnétique, y compris l'énergie dirigée, pour diminuer ou prévenir l'emploi par l'ennemi du spectre électromagnétique, et mesure pour s'assurer de son emploi efficace par les forces amies.

2- Combinaison de procédures et d'opérations coordonnées en termes d'objectif, de tâche, de temps et de place pour la détection de systèmes ennemis électroniques, la destruction de ceux employant les armes de tous types, en les capturant ou en les rendant inopérable, en les bloquant et en mettant en oeuvre des contre-mesures pour protéger les systèmes électroniques et équipements amis. La guerre électronique est un type d'appui opérationnel ou tactique visant à la désorganisation du commandement ennemi et de ses systèmes de commandement, en réduisant l'efficacité des reconnaissances ennemies et la collecte de renseignements, en diminuant l'efficacité de ses armes et de ses équipements, en entretenant la fiabilité du commandement et des systèmes de commandement des forces et armements amis.

Source : UKR/OTAN

guerre non conventionnelle

Terme général désignant les opérations conduites en fonction des

військових засобів, у тому числі: оперативних засобів забезпечення скритності дій військ, маскування, психологічних операцій, радіо-електронної боротьби і фізичного знищення на підставі розвідувальних даних з усіх джерел, а також системи зв'язку і інформації. Здійснюється з метою запобігання надходженню інформації до органів управління противника, здійснення на них впливу, їх підризу або знищення з одночасним забезпеченням захисту своїх органів управління від подібних дій.

Джерело: УКР/НАТО

радіоелектронна боротьба

1- Дії військ із використання спектра електромагнітних коливань, що включають пошук, перехоплення і розпізнавання джерел електромагнітного випромінювання, застосування електромагнітної енергії, у тому числі спрямованої енергії, для зниження ефективності або запобігання використанню спектра електромагнітного випромінювання противником і забезпечення його ефективного застосування своїми військами.

2- Сукупність взаємозалежних за метою, завданнями, місцем та часом заходів і дій військ (сил) щодо виявлення радіоелектронних засобів і систем противника, їх знищення усіма видами зброї або захоплення (виведення з ладу) і радіоелектронного придушення, а також щодо радіоелектронного захисту своїх радіоелектронних систем і засобів; вид оперативного (бойового) забезпечення. Радіоелектронна боротьба здійснюється з метою дезорганізації управління військами (силами), зниження ефективності ведення розвідки, застосування зброї і бойової техніки противника, а також забезпечення стійкості роботи систем і засобів управління своїми військами і зброєю.

Джерело: УКР/НАТО

бойові дії із застосуванням спеціальних методів

Загальний термін, який використовують для опису

capabilities including operations security, deception, psychological operations, electronic warfare and physical destruction, supported by intelligence from all sources and by communication and information systems, to deny information to, influence, degrade or destroy an adversary's command and control capabilities while protecting friendly command and control capabilities against similar actions.

Source : UKR/NATO

electronic warfare

1- Military action to exploit the electromagnetic spectrum encompassing the search for, interception and identification of electromagnetic emissions, the employment of electromagnetic energy, including directed energy, to reduce or prevent hostile use of the electromagnetic spectrum, and actions to ensure its effective use by friendly forces.

2- A combination of procedures and operations coordinated in terms of objective, task, time and place for detecting enemy electronic systems, destroying them using weapons of all types, capturing them or rendering them inoperable, jamming and using countermeasures to protect friendly electronic systems and equipment. Electronic warfare is a type of operational or tactical support aimed at disorganizing enemy command and control systems, reducing the effectiveness of enemy reconnaissance and intelligence-collection and diminishing the effectiveness of his weapons and equipment, while maintaining the reliability of the command and control systems of friendly forces and weapons.

Source : UKR/NATO

unconventional warfare

General term used to describe operations conducted for military,

objectifs militaires, buts politiques ou buts économiques à l'intérieur de la zone occupée par l'ennemi et en utilisant les habitants et les ressources locales.

Source : FRA

guerre nucléaire

Guerre impliquant l'emploi des armes nucléaires.

Source : FRA

guerre psychologique

Mise en oeuvre concertée de mesures et de moyens variés, destinés à influencer l'opinion, les sentiments, l'attitude et le comportement d'éléments adverses (autorité, armées, populations) de manière à les modifier dans un sens favorable à la réalisation des objectifs de la guerre.

Source : FRA

guidage

Procédé utilisé sur un itinéraire généralement non équipé et nécessité par les circonstances (déviation), pour diriger les colonnes et les convois afin de leur éviter toute erreur de destination.

Source : FRA

guidage actif

Méthode de guidage dans laquelle et la source d'éclairage de l'objectif et le récepteur détectant l'énergie réfléchie par cet objectif sont incorporés au missile.

Source : FRA

guidage de collision

Méthode par laquelle un missile est dirigé vers un objectif grâce à un mécanisme incorporé, sensible à certaines caractéristiques de l'objectif.

Source : FRA

guidage de fin de trajectoire

Guidage appliqué à un missile entre le moment où se termine le guidage «en vol» et son arrivée à proximité de l'objectif.

Source : FRA

операцій, проведених на зайнятій противником території у військових, політичних чи економічних цілях, із залученням місцевих жителів і ресурсів.

Джерело: ФР

ядерна війна

Війна що передбачає застосування ядерної зброї.

Джерело: ФР

психологічна війна

Застосування узгоджених заходів та ресурсів з метою впливу на думки, почуття, відношення та поведінку ворожих елементів (влади, збройних сил, населення) для того, щоб сформувати у них сприятливе для себе бачення цілей війни.

Джерело: ФР

регулювання

Процедура, що застосовується при пересуванні по необладнаному маршруту і вимагає, при деяких обставинах, об'їзду. Ця процедура здійснює управління колонами та конвоями для уникнення помилок під час руху.

Джерело: ФР

активне наведення

Метод наведення в якому джерело освітлення цілі та приймач, що приймає відбиту енергію від цієї цілі встановленні в ракеті.

Джерело: ФР

самонаведення

Спосіб, за допомогою якого ракета скеровується на ціль завдяки вбудованому механізму, який є чутливим до деяких характеристик цілі.

Джерело: ФР

наведення ракети на завершальній ділянці траєкторії польоту

Система наведення ракети на ціль, яка включається у момент, коли управління польотом ракети закінчується та ракета наближується до цілі.

Джерело: ФР

political or economic purposes within an area occupied by the enemy and making use of the local inhabitants and resources.

Source : FRA

nuclear warfare

Warfare involving the employment of nuclear weapons.

Source : FRA

psychological warfare

Concerted implementation of a range of measures and assets, in order to influence the opinion, feelings, attitudes and behavior of enemy elements (authority, armed forces, populations), so as to change them in a way favorable to the meeting of war objectives.

Source : FRA

road guiding

Procedure used on a road which has not been equipped and which is needed by circumstances (diversionary route) to direct columns and convoys in order to prevent them from missing their destination.

Source : FRA

active homing guidance

A system of homing guidance wherein both the source for illuminating the target, and the receiver for detecting the energy reflected from the target as the result of illuminating the target, are carried within the missile.

Source : FRA

homing guidance

A system by which a missile steers itself towards a target by means of a self-contained mechanism which is activated by some distinguishing characteristics of the target.

Source : FRA

terminal guidance

The guidance applied to a missile between midcourse guidance and its arrival in the vicinity of the target.

Source : FRA

guidage en vol

Guidage appliqué à un missile entre le moment où se termine sa phase de lancement et le moment où commence la phase terminale de sa trajectoire.

Source : FRA

guidage passif

Méthode de guidage dans laquelle le récepteur incorporé au missile utilise les radiations émises par l'objectif. *Terme connexe* : guidage de collision.

Source : FRA

guidage semi-actif

Méthode de guidage dans laquelle le récepteur incorporé au missile utilise les radiations émises par l'objectif éclairé par une source extérieure. *Terme connexe* : guidage de collision.

Source : FRA

guidage télécommandé

Méthode de guidage dans laquelle les informations transmises au missile par une source extérieure amènent celui-ci à infléchir une trajectoire préétablie.

Source : FRA

guide

Responsable qui se trouve à bord du véhicule ou élément de tête d'une colonne et qui a été désigné par le chef de celle-ci pour en régler la vitesse de marche.

Source : FRA

guide de planification opérationnelle

Document de base établi conjointement par les grands commandements de l'OTAN, dans lequel ces derniers donnent à leurs commandants subordonnés et aux pays les orientations en matière de planification opérationnelle. *Terme connexe* : guide de planification fonctionnelle.

Source : FRA

guidé sur faisceau

Se dit d'un missile guidé par un faisceau radar ou radio.

Source : FRA

керування польотом ракети

Управління ракетою з моменту, коли закінчується фаза її запуску до моменту, коли починається заключна фаза траєкторії цієї ракети.

Джерело: ФР

пасивне наведення

Метод наведення під час якого приймач, вбудований в ракету, використовує випромінювання цілі. *Пов'язаний термін*: самонаведення

Джерело: ФР

**напівактивна
самонаведення**

Метод наведення під час якого приймач, вбудований в ракету, використовує випромінювання цілі від її зовнішнього джерела. *Пов'язаний термін*:

самонаведення

Джерело: ФР

**система дистанційного
управління**

Метод наведення в якому інформація, що передається ракеті з зовнішнього джерела ініціює зміну раніше встановленої траєкторії.

Джерело: ФР

направляючий колони

Особа, яка була призначена командиром, та знаходиться на чолі колони з метою регулювання швидкості руху.

Джерело: ФР

**довідник з оперативного
планування**

Основний документ, розроблений спільно основними командуваннями НАТО, в якому такі командування надають вказівки командирам підпорядкованих підрозділів щодо оперативного планування.

Пов'язаний термін: керівництво з функціонального планування.

Джерело: ФР

КР, що наводиться променем

Мається на увазі ракета, яка наводиться за допомогою променя радара або радіо променя.

Джерело: ФР

midcourse guidance

The guidance applied to a missile between termination of the launching phase and the start of the terminal phase of flight.

Source : FRA

passive homing guidance

A system of homing guidance wherein the receiver in the missile utilizes radiation from the target. *Related term*: homing guidance.

Source : FRA

semi-active homing guidance

A system of homing distance wherein the receiver in the missile utilizes radiations from the target which has been illuminated by an outside source. *Related term*: homing guidance.

Source : FRA

command guidance

A guidance system wherein intelligence transmitted to the missile from an outside source causes the missile to traverse a directed flight path.

Source : FRA

pace setter

An individual, selected by the column commander, who travels in the lead vehicle or element to regulate the column speed.

Source : FRA

operational planning guide

Basic document drafted in common by the major NATO commands, and in which the latter give to their subordinate commands and to the countries the orientations regarding operational planning. *Related term*: Functional Planning Guide.

Source : FRA

beam rider

A missile guided by radar or radio beam.

Source : FRA

Н

habilitation

Autorisation nominative accordée à certains gradés appartenant aux unités de circulation, d'agir sur le trafic civil en vue de faciliter l'acheminement des véhicules militaires.

Source : FRA

дозвіл

Повноваження, що надані деяким військовослужбовцям, які належать до підрозділів контролю руху, діяти на цивільних напрямках руху з метою полегшення пересування військових автомобілів.

Джерело: ФР

clearance

Authorization given by name to certain officers and non-commissioned officers of traffic control units of acting on civilian traffic as to facilitate the movements of military vehicles.

Source : FRA

halte au feu

En artillerie, ordre à la suite duquel toute activité de tir ou de chargement sur la position cesse immédiatement et temporairement.

Source : FRA

тимчасове припинення вогню

У артилерії, наказ за яким будь-яке ведення вогню з позицій припиняється негайно та на визначений період часу.

Джерело: ФР

check firing

Concerning artillery operations, order after which on a position all reloading or all firing is immediately and temporarily stopped.

Source : FRA

harcèlement

Activités délibérées, répétées et menaçantes destinées à décourager, entraver et désorganiser.

Source : FRA

дії, що турбують

Військові дії, що проводяться з метою дезорганізувати, загальмувати дії противника. Вони мають загрозуючий та повторювальний характер.

Джерело: ФР

harassment

Repeated, deliberate and intimidating activities intended to discourage, impede and disrupt.

Source : FRA

harceler

Restreindre l'activité ennemie dans une zone ou sur un itinéraire défini et créer un climat d'insécurité. Le harcèlement peut être obtenu : par le feu, par des coups de main et des embuscades, par des obstacles battus ou non.

Source : FRA

турбувати

Обмежити діяльність противника у визначеній зоні або напрямку та створити небезпечні умови. Турбувати противника можна за допомогою вогню, використовуючи засідки або створюючи перешкоди.

Джерело: ФР

harass (to)

Restrain enemy activity in a given area or on a given route in order to create a feeling of insecurity. Harassment can be obtained with: fire, hit an run actions and ambushes, with treated or untreated obstacles.

Source : FRA

hausse de combat

Hausse fixe déterminée pour chaque système d'armes pour laquelle la flèche de la trajectoire n'excède pas la hauteur de l'objectif habituel de l'arme.

Source : FRA

бойовий приціл

Постійний приціл для кожного виду зброї при якому лінія траєкторії не перевищує висоту цілі.

Джерело: ФР

battle sight

Range correction set for each weapon system for which the maximum ordinate of the trajectory is no higher than the weapon's usual target.

Source : FRA

hausse de sécurité

Hausse minimale permettant le tir au-dessus des troupes amies sans risques pour ces dernières. Cette notion ne peut être appliquée qu'à certains matériels à tir rendu.

Source : FRA

найменший приціл

Мінімальний приціл який дозволяє проведення стрільби поверх своїх підрозділів без ризику їх ураження. Це поняття застосовується лише для деяких типів озброєння навісної стрільби.

Джерело: ФР

elevation of security

Minimum elevation permissible for firing above friendly troops without endangering their safety. This concept can only be applied to certain equipment having a flat trajectory.

Source : FRA

haute altitude

Conventionnellement, altitude supérieure à 10.000 mètres (33.000 pieds).

Source : FRA

велика висота

Зазвичай, висота яка перевищує 10.000 метрів (33.000 футів)

Джерело: ФР

high altitude

Conventionally, an altitude above 10,000 metres (33,000 feet).

Source : FRA

hauteur d'éclatement de sécurité

безпечна висота вибуху

safe burst height

Hauteur d'éclatement à laquelle ou au-dessus de laquelle l'importance de la retombée ou les dégâts causés aux installations à terre sont à un niveau prédéterminé acceptable pour le commandement militaire. Terme connexe : hauteur d'explosion
Source : FRA

hauteur d'explosion - hauteur d'éclatement

Distance verticale séparant la surface de la terre ou de l'objectif du point d'explosion.
Source : FRA

hauteur d'ouverture de parachute

Différence entre l'altitude du point d'impact prévu et celle où le ou les parachutes sont complètement déployés.
Source : FRA

hauteur de largage

Hauteur de l'aéronef au dessus du sol au moment du largage :
a- très faible hauteur (TFH) : 0 à 15 m ;
b- faible hauteur (FH) : 15 à 250 m ;
c- moyenne hauteur (MH) : 250 à 750 m ;
d- grande hauteur (GH) : 750 à 4 000 m (niveau mer) ;
e- très grande hauteur (TGH) : au dessus de 4 000 m (niveau mer).
Source : FRA

hauteur-type d'explosion

Pour les armes nucléaires et en fonction d'un objectif (ou zone) particulier, hauteur à laquelle on estime qu'une arme d'une puissance définie produira un effet désiré couvrant la surface la plus étendue possible. Terme connexe hauteur d'explosion.
Source : FRA

hélicoptère antichar

Hélicoptère spécifiquement armé pour la destruction des blindés.
Source : FRA

hélicoptère armé

Hélicoptère sur lequel sont montés des armes ou des systèmes d'armes.
Source : FRA

Висота вибуху при якому або над яким рівень ймовірності радіоактивних опадів та ураження об'єктів, що знаходяться на землі є прийнятним для військового командування. *Пов'язаний термін: висота вибуху.*
Джерело: ФР

висота вибуху

Вертикальна відстань, що вимірюється від земної поверхні або цілі на земній поверхні від точки вибуху.
Джерело: ФР

висота розкриття парашуту

Різниця між точкою можливого приземлення та точкою на якій парашут повністю розкрився.
Джерело: ФР

висота скидання

Висота літального апарата над поверхнею землі під час скидання:
а- наднизька висота: від 0 до 15 метрів;
б- низька висота: від 15 до 250 метрів;
в- середня висота: від 250 до 750 метрів;
г- велика висота: від 750 до 4000 метрів (від рівня моря);
д- надвисока висота: більше 4000 метрів (від рівня моря).
Джерело: ФР

оптимальна висота вибуху

Для ядерної зброї з огляду на ціль (зону), висота на якій заряд визначеної потужності повинен вибухнути для досягнення очікуваного ефекту на земній поверхні покриваючи якомога більшу територію. *Пов'язаний термін: висота вибуху.*
Джерело: ФР

протитанковий гелікоптер

Гелікоптер зі спеціальним озброєнням призначеним для знищення бронетанкової техніки.
Джерело: ФР

озброєний гелікоптер

Гелікоптер на який було встановлено зброю або систему зброї.
Джерело: ФР

The height of burst at or above which the level of fallout, or damage to ground installations is at a predetermined level acceptable to the military commander. Related term height of burst.
Source : FRA

height of burst

The vertical distance from the earth's surface or target to the point of burst.
Source : FRA

parachute deployment height

The height above the intended impact point at which the parachute or parachutes are fully deployed.
Source : FRA

drop height

The vertical distance between the drop zone and the aircraft:
a- very low height: 0 to 15 m;
b- low height: 15 to 250 m;
c- medium height: 250 to 750 m;
d- high height: 750 to 4,000 m (sea level);
e- very high height: above 4,000 m (sea level).
Source : FRA

optimum height of burst

For nuclear weapons and for a particular target (or area), the height at which it is estimated a weapon of a specified energy yield will produce a certain desired effect over the maximum possible area. Related term height of burst.
Source : FRA

antitank helicopter

A helicopter armed primarily for use in the destruction of armored targets.
Source : FRA

armed helicopter

A helicopter fitted with weapons or weapon systems.
Source : FRA

hélicoptère d'appui protection

Hélicoptère destiné à appliquer des feux air-sol et/ou air-air, disposant d'au moins un des trois systèmes d'armes suivants : canon, roquettes, missiles air-air à l'exclusion de tout autre armement.

Source : FRA

гелікоптер вогневої підтримки

Гелікоптер призначений для ведення вогню у повітрі так і у напрямку землі та який оснащений як мінімум трьома системами наступного озброєння: гармата, некеровані ракети, ракети класу повітря-повітря та без будь-якого іншого озброєння.

Джерело: ФР

close support helicopter

Helicopter designed to apply ground-to-air and/or air-to-air fires, equipped with at least one of the three following weapon systems: gun, rocket, air-to-air missiles, and excluding any other type of weapon.

Source : FRA

hélicoptère d'attaque

Hélicoptère spécialement conçu pour l'emploi d'armes diverses pour l'attaque et la destruction d'objectifs ennemis.

Source : FRA

ударний гелікоптер

Гелікоптер спеціально створений для нанесення ударів та знищення цілей противника.

Джерело: ФР

attack helicopter

A helicopter specifically designed to employ various weapons to attack and destroy enemy targets.

Source : FRA

hélicoptère de manœuvre

Hélicoptère de transport tactique destiné à assurer la logistique de l'avant des formations aéromobiles, la mobilité tactique des combattants ainsi que leur soutien (SAN, RAV, MEC).

Source : FRA

гелікоптер загального призначення

Гелікоптер з тактичного перевезення призначений для забезпечення тилового постачання на передній край аеромобільних підрозділів та їх тактичної мобільності.

Джерело: ФР

utility helicopter

Tactical transport helicopter designed to ensure the forward logistics of airmobile forces, the tactical mobility as well as the support of combatants (SAN, SUPL, MEC).

Source : FRA

hélicoptère léger de renseignement (HLR)

Hélicoptère équipé d'une lunette d'observation, non armé, utilisé pour la recherche du renseignement.

Source : FRA

легкий розвідувальний гелікоптер

Гелікоптер оснащений оптичною трубою, неозброєний та призначений для збору розвідувальних даних.

Джерело: ФР

light reconnaissance helicopter

Helicopter fitted with an unarmed observation sight, used for the collection of intelligence.

Source : FRA

héliport

Installation destinée à mettre en oeuvre, à baser, à ravitailler et à entretenir les hélicoptères.

Source : FRA

аеродром для гелікоптерів

Місце призначене для використання, базування, заправки та обслуговування гелікоптерів.

Джерело: ФР

heliport

A facility designated for operating, basing, servicing, and maintaining helicopters.

Source : FRA

héliportage

Mouvement par hélicoptères d'éléments destinés à être engagés dès la mise à terre. L'ensemble de l'opération comportant un héliportage est qualifiée d'opération héliportée (OHP). Elle s'inscrit indifféremment dans le cadre d'une action aéromobile autonome ou conjuguée et nécessite des éléments de reconnaissance de couverture et d'appui.

Source : FRA

бойове перевезення на гелікоптерах

Переміщення гелікоптерами визначених елементів які повинні вступити в бій після висадки. Операція в яку входить етап перевезення на гелікоптерах називається аеромобільною операцією. Вона займає окреме місце в автономних операціях аеромобільних підрозділів та потребує використання засобів розвідки, прикриття та вогневої підтримки.

Джерело: ФР

helicopter-borne assault

Movement by helicopter of elements supposed to be engaged as soon as they land. The operation including a helicopter-borne assault is called an airmobile operation. It can either be an independent airmobile action or take place within a wider maneuver, and requires reconnaissance, covering, and support elements.

Source : FRA

hélitransport

Transport par hélicoptère de

перевезення на гелікоптерах

Транспортування за допомогою

helicopter lift

Transport, by helicopter, of

personnels ou de matériels destinés à être déposés en zone contrôlée.

Source : FRA

hématotoxique - toxique sanguin

Famille de composés chimiques, y compris ceux du groupe des cyanures, qui affecte les fonctions physiologiques en empêchant l'utilisation normale de l'oxygène par les tissus de l'organisme.

Source : FRA

heure sur objectif

1- OTAN. Heure prévue à laquelle un aéronef doit attaquer ou photographier un objectif. En dehors des opérations aériennes, heure du premier effet des armes sur l'objectif ou le groupe d'objectifs.

2- Heure imposée dans un message de déclenchement ou de demande de mission, à laquelle un aéronef devra être au-dessus de l'objectif et prêt à exécuter sa mission. Cet horaire peut aussi être imposé sur un point de passage (par exemple un point d'entrée de couloir aérien).

Source : FRA

heure zoulou

Heure du méridien de Greenwich (GMT).

Source : FRA

horaire d'approche

En opérations amphibies, horaire indiquant, pour chaque vague à l'horaire :

- a- l'heure de départ de la zone de rendez-vous ;
- b- l'heure à laquelle la ligne de départ doit être franchie ;
- c- l'heure prévue de passage à d'autres points de contrôle ;
- d- l'heure prévue d'arrivée sur la plage.

Source : FRA

horaire de débarquement

Horaire qui assure le débarquement en temps utile et en bon ordre de troupes, d'équipements et d'approvisionnements de première urgence en vue du mouvement par eau navire-rivage.

Source : FRA

гелікоптерів особового складу або техніки в контрольовану зону.

Джерело: ФР

гемотоксична речовина

Хімічні елементи, включаючи ціаністу групу елементів які уражають фізіологічні функції організму перешкоджаючи доставці кисню до клітин організму.

Джерело: ФР

час над ціллю

1- НАТО. Час у який літальний апарат повинен атакувати або сфотографувати ціль. В операціях які не відносяться до повітряних, це час першого удару по цілі або групі цілі.

2- Час визначений в повідомленні на відкриття вогню або початку операції під час якого літальний апарат повинен бути над ціллю та готовий виконати своє завдання. Цей час може застосовуватися і для точки проходу (наприклад точка входу у повітряний коридор).

Джерело: ФР

світовий час (за Гринвічем)

Час за меридіаном по Гринвічу.

Джерело: ФР

час підходу

Під час морських десантних операцій час, що вказується кожному ешелону:

- а- час від'їзду з зони зустрічі;
- б- час, коли необхідно перетнути лінію від'їзду;
- в- час передбачений для проходу інших пунктів контролю;
- г- час передбачений для прибуття на прибережну зону.

Джерело: ФР

графік висадки

Розклад за яким визначається порядок висадки у визначений час підрозділів, обладнання та матеріально-технічного забезпечення першої необхідності з метою забезпечення переміщення водним шляхом.

Джерело: ФР

personnel or assets aimed at being landed in a controlled area.

Source : FRA

blood agent

A chemical compound, including the cyanide group, that affects bodily functions by preventing the normal utilization of oxygen by body tissues.

Source : FRA

time on target

1- NATO. Time at which aircraft are scheduled to attack or photograph a target. In other than air operations, the time of the first weapons effect on the target or target group.

2- Imposed hour in a message ordering a launching or a mission, at which an aircraft will have to be above the objective, and ready to carry out its mission. This time can also pertain to a passage point (like the entrance point to an air corridor).

Source : FRA

zulu time

Greenwich Mean Time (GMT).

Source : FRA

approach schedule

In amphibious operations, the plan indicating, for each scheduled wave:

- a- the time of departure from the rendezvous area;
- b- the time when the line of departure is to be crossed;
- c- the times when other control points are expected to be crossed;
- d- the estimated time of arrival at the beach.

Source : FRA

disembarkation schedule

A schedule which provides for the timely and orderly debarkation of troops and equipment and emergency supplies for the waterborne ship-to-shore movement. Also called debarkation schedule.

Source : FRA

hostile

1- Définition normalisée de l'identité d'un itinéraire, objet ou entité considéré comme appartenant à toute nation, parti ou groupe adverses qui, au vu de leurs comportements ou d'informations recueillies telles que des caractéristiques, les origines ou la nationalité, participent à la menace des forces amies.

2- (OTAN) En identification, désignation donnée à une piste, à un objet ou à une entité dont les caractéristiques, le comportement ou l'origine indiquent qu'ils constituent une menace pour les forces amies. Cette désignation n'implique pas nécessairement l'autorisation d'engagement. Termes connexes : ami ; inconnu ; neutre.

Source : FRA

hypothèse

Supposition sur la situation en cours ou présupposition sur la situation future, ou bien les deux à la fois, considérée comme vraie en l'absence de preuve contraire irréfutable, nécessaire au commandement pour lui permettre, dans le processus de planification, d'achever une évaluation de la situation et de prendre une décision dans son plan d'action.

Source : FRA

hypothèse des menaces

Hypothèse 1 : Désordres graves sur le territoire national sans intervention extérieure.

a- H11 : désordres graves;

b- H12 : troubles graves sans actions armées ;

c- H13 : troubles graves avec actions armées.

Hypothèse 2 : Désordres graves sur le territoire national engendrés par des agissements d'origine extérieure présumée.

d- H21 : désordres graves;

e- H22 : troubles graves sans actions armées ;

f- H23 : troubles graves avec actions armées.

Hypothèse 3 : Menace extérieure grave sur le théâtre Europe-Méditerranée avec ou sans troubles intérieurs importants (considérée

ворожий

1- Стандартизоване визначення напрямку, об'єкту або їх сукупності яке позначає приналежність до певної держави, ворожої частини або групи які з огляду на їх поведінку або отриману інформацію таку як технічні характеристики, національність, походження які становлять небезпеку дружнім силам.

2- (НАТО). В процесі ідентифікації назва, яка дається смузі, об'єкту або сукупності об'єктів характеристики, поведінка або приналежність яких вказують на наявність небезпеки для дружніх сил. Надання такого позначення не обов'язково передбачає застосування сили. *Пов'язані терміни: свій, невідомий, нейтральний.*

Джерело: ФР

сценарій

Поточне або попереднє модулювання ситуації або одночасне модулювання поточної та майбутньої ситуації яка вважається можливою при наявності явних ознак, необхідної командуванню для процесу планування, оцінки ситуації та прийняття рішення.

Джерело: ФР

сценарій загроз

Сценарій 1: значні заворушення на національній території без зовнішнього втручання.

a- H11: значні заворушення;

б- H12: значні заворушення без використання зброї;

в- H13: значні заворушення з використанням зброї;

Сценарій 2: Значні заворушення на національній території спричинені діями ззовні.

г- H21: значні заворушення;

д- H22: значні заворушення без використання зброї;

е- H23: значні заворушення з використанням зброї.

Сценарій 3: Значна зовнішня загроза на середземноморському та європейському ТВД з або без значних внутрішніх заворушень (на сьогодні вважається мало

hostile

1- The standard identity definition of a track, object or entity declared to belong to any opposing nation, party or group which, by virtue of its behaviour or information gathered on it such as characteristics, origin or nationality contributes to the threat to friendly forces.

2- (NATO) In identification, the designation given to a track, object or entity whose characteristics, behaviour or origin indicate that it is a threat to friendly forces. Designation as hostile does not necessarily imply clearance to engage. Related terms: friend; neutral; unknown.

Source : FRA

assumption

A supposition on the current situation or a presupposition on the future course of events, or both together, considered to be true in the absence of positive proof, necessary to enable the commander, within the planning process, to complete an estimate of the situation and make a decision on the course of action.

Source : FRA

threat assumption

Assumption 1: Serious disorders on national territory, without external intervention.

a- A: serious disorders;

b- B: serious troubles without armed action;

c- C: serious troubles with armed action.

Assumption 2: Serious disorders on national territory caused by actions presumed to have an external origin.

d- A: serious disorders;

e- B: serious troubles without armed action;

f- C: serious troubles with armed action.

Assumption 3: Serious external threat to the European-Mediterranean theatre, with or without major domestic troubles

comme improbable actuellement).
Source : FRA

hypothèse sur l'adversaire

Définition d'une situation ou de l'attitude future d'un adversaire réel ou potentiel, considérée comme possible et vraisemblable.
Source : FRA

hypothèses d'emploi

Familles d'engagements-types des forces armées définissant les conditions générales et les cadres d'emploi de ces forces à partir d'un contexte géostratégique donné.
Source : FRA

ймовірною).
Джерело: ФР

сценарій дій противника

Визначення ситуації або майбутнього відношення реального чи потенційного противника, якого вважають можливим та ймовірним.
Джерело: ФР

сценарій застосування

Набір схем застосування збройних сил, враховуючи загальні умови та рамки застосування сил, виходячи з конкретного геостратегічного контексту.
Джерело: ФР

(currently considered as unlikely).
Source : FRA

assumption on the enemy

Definition of a situation or future attitude of a real or potential enemy, which seems possible and likely.
Source : FRA

employment assumptions

Group of standard engagements for the armed forces, defining the overall conditions and framework of employment of these forces based on a given geostrategic context.
Source : FRA

I

icône

Pictogramme utilisé pour décrire une application, une option ou une fonction dans un programme fonctionnant avec une interface graphique.
Source : FRA

identification

1- En matière de renseignement, caractérisation ou détermination de l'identité d'un matériel, d'une unité, d'un personnel ou d'une activité.
2- Manifestation de son identité ou de son caractère ami par un acte ou un moyen quelconque.
3- Détermination, par un acte ou moyen quelconque, de la nature amicale ou hostile d'une personne, d'un objet ou d'un phénomène détecté.
4- Processus permettant de déterminer avec précision, par un acte ou un moyen quelconque, le caractère d'une entité détectée de façon à pouvoir prendre en toute confiance des décisions en temps réel, y compris l'engagement des armes. *Termes connexes* : ami ; détection ; hostile ; identification ami/ennemi ; inconnu ; neutre ; reconnaissance.
Source : FRA

identification ami - ennemi

Système utilisant des émissions électromagnétiques auxquelles le matériel transporté par des forces amies répond automatiquement, en émettant par exemple des impulsions, ce qui les distingue des forces

іконка

Піктограма, що використовується в графічному інтерфейсі користувача для вибору тієї чи іншої програми.
Джерело: ФР

ідентифікація

1- В розвідці, характеристика або визначення типу техніки, підрозділу, особового складу або операції.
2- Прояв, будь-якими способами, мирного характеру своїх дій.
3- Визначення, будь-якими способами, дружнього або ворожого характеру особи, об'єкту або виявленого процесу.
4- Процес який дозволяє точно визначити характер об'єкту та дає можливість приймати рішення з урахуванням реальної ситуації, включаючи застосування зброї.
Пов'язані терміни: союзник, розпізнавання, ворожий, ідентифікація свій/чужий, нерозпізнаний, нейтральний, розвідка.
Джерело: ФР

розпізнавання "свій/чужий"

Система, яка використовує електромагнітні хвилі, на які свої літальні апарати відповідають автоматично випромінюючи відповідні сигнали, які відрізняють їх від літальних

icon

Pictogram used to describe an application, option or function in a program working on a graphics interface.
Source : FRA

identification

1- In intelligence usage, characterization or determination of the nature or identity of an equipment, unit, personnel or action.
2- The indication by any act or means of one's own friendly character or individuality.
3- The determination by any act or means of the friendly or hostile nature of a detected person, object or phenomenon.
4- The process of attaining an accurate characterization of a detected entity by any act or means so that high confidence real-time decisions, including weapons engagement, can be made. *Related terms*: detection; friend; hostile; identification friend or foe; neutral; recognition; unknown.
Source : FRA

identification, friend or foe

A system using electromagnetic transmissions to which equipment carried by friendly forces automatically responds, for example by emitting pulses, thereby distinguishing themselves from enemy

ennemies. Communément appelé « IFF ».
Source : FRA

identité

En interprétation d'imagerie, discrimination entre plusieurs objets appartenant à une même classe déterminée.
Source : FRA

illuminateur laser

Appareil servant à éclairer une cible avec un rayon laser afin de guider une munition à guidage laser.
Source : FRA

illuminateur laser de surveillance

Dispositif destiné à augmenter l'éclairage d'une zone d'action au moyen d'un laser.
Source : FRA

îlot (logistique)

Lieu géographique où se déploient les moyens nécessaires à la réalisation d'une action d'une composante fonctionnelle d'un domaine logistique. Il s'intègre généralement dans un secteur.
Source : FRA

imagerie

Toute reproduction d'objets faite par des procédés électroniques ou optiques sur des films, des écrans électroniques, ou d'autres équipements.
Source : FRA

imbrication

Situation dans laquelle se trouvent deux dispositifs adverses étroitement mêlés.
Source : FRA

impact psychologique

Effet provoqué sur les esprits par une action quelconque.
Source : FRA

impératif

Mesure à prendre, indispensable

апаратів противника. У військах країн НАТО має маркування « IFF ».
Джерело: ФР

розпізнавання

Під час обробки зображення, здатність здійснювати класифікацію серед багатьох об'єктів, які безпосередньо відносяться до цього ж класу.
Джерело: ФР

лазерний підсвічування

Пристрій, що служить для підсвічування цілі лазерним променем з метою наведення на неї зброї з лазерним наведенням.
Джерело: ФР

лазерний пристрій підсвічування спостереження

Пристрій призначений для збільшення освітленості зони бойових дій за допомогою лазера.
Джерело: ФР

логістичний пункт

Географічне місце де розміщуються засоби матеріально-технічного забезпечення необхідні для успішного проведення операції. Він входить, як правило, до сектору.
Джерело: ФР

техніка отримання зображення

Всі копії об'єктів здійсненні за допомогою електронних чи оптичних методів на плівки, електронні екрани або інші обладнання.
Джерело: ФР

вклинення у бойові порядки противника

Ситуація при якій сили, що протистоять одна одній знаходяться в тісному контакті.
Джерело: ФР

психологічний вплив

Дія, що впливає на психічний стан людини.
Джерело: ФР

безумовна вимога

Заходи, які повинні бути

forces. Commonly called « IFF ».
Source : FRA

identity – identification

In imagery interpretation, the discrimination between objects within a particular type or class.
Source : FRA

laser designator - laser illuminator

A device that emits a laser beam to mark a target so as to guide a laser-guided ammunition.
Source : FRA

laser designator - laser illuminator

A device that emits a laser beam to mark a target so as to guide a laser-guided ammunition.
Source : FRA

point (logistic)

Geographical area where the assets necessary to perform a task of a functional component of a logistic domain are deployed. It is usually part of a sector.
Source : FRA

imagery

Collectively, the representations of objects reproduced electronically or by optical means on film, electronic display devices, or other media.
Source : FRA

intermingling

Situation whereby two opposing set ups are closely intricate.
Source : FRA

psychological impact

Effect produced on the minds by any type of action.
Source : FRA

precondition for success

Measure to be taken, indispensable

pour la réussite de la mission.
Source : FRA

imposition de la paix

Opération de soutien de la paix menée en vue de garantir le maintien d'un accord de paix où le niveau de consentement à un accord et de respect de celui-ci est incertain, et la menace de perturbations, élevée. Les soldats de la paix doivent pouvoir utiliser une force coercitive crédible et appliquer les dispositions de l'accord de paix de manière impartiale. *Termes connexes* : consolidation de la paix ; maintien de la paix ; opération de soutien de la paix ; prévention des conflits ; rétablissement de la paix.

Source : FRA

impression sur l'ennemi

Paragraphe de la conception où est incluse la plupart des éléments présentés par les conclusions de la méthode de d'élaboration d'une décision opérationnelle (MEDO) relatives à l'étude des forces ennemies et aux manœuvres ennemies possibles en réaction à la manœuvre amie choisie.

Source : FRA

incident nucléaire

Événement imprévu impliquant une arme nucléaire ou un dispositif nucléaire ou un de leurs éléments, mais qui ne constitue pas pour autant un accident d'arme(s) nucléaire(s).

Source : FRA

incompatibilité

Incapacité d'un groupement de moyens à accomplir une tâche déterminée (du fait de la nature des moyens, du manque de délais, de la simultanéité des actions à réaliser, ...).

Source : FRA

inconnu

1- Définition standardisée de l'identité d'un trace évaluée, d'un objet ou d'une entité qui n'a pas été identifiée.

2- En identification, désignation donnée à une piste, à un objet ou à une entité qui, bien qu'ayant été évalué, n'a pas été identifié. *Termes connexes* : ami; hostile;

безумовно вжиті для успішного виконання завдання.
Джерело: ФР

примусове встановлення миру

Операція з підтримки миру, що проводиться з метою підписання мирної угоди у разі, коли рівень довіри і згоди між сторонами недостатній та існує велика ймовірність ескалації конфлікту. Миротворці повинні вживати відповідних заходів, які б викликали довіру та неупереджено виконували положення мирної угоди. *Пов'язані терміни*: зміцнення миру, встановлення миру, операція з підтримки миру, запобігання конфліктів, відновлення миру.

Джерело: ФР

оцінка противника

Параграф концепції ведення бою, де містяться висновки щодо методу прийняття оперативного рішення спираючись на вивчення сил та можливих маневрів противника та відповідного маневру своїх сил.

Джерело: ФР

ядерний інцидент

Непередбачена подія пов'язана з ядерною зброєю або ядерним пристроєм, або їх елементами, але яка, проте, не представляє собою застосування ядерної зброї.

Джерело: ФР

несумісність

Нездатність об'єднання засобів виконати поставлену задачу (через характер засобів, брак часу, одночасність поставлених задач...).

Джерело: ФР

невідомий

1- Стандартизоване визначення, що застосовується до нерозпізаного об'єкту.

2- В процесі ідентифікації, назва, що присвоюється злітно-посадковій смугі, об'єкту або сукупності об'єктів які були оцінені, але не визначено їх

for the success of the mission.
Source : FRA

peace enforcement

A peace support operation conducted to maintain a peace agreement where the level of consent and compliance is uncertain and the threat of disruption is high. Peacekeepers must be capable of applying credible coercive force and must apply the provisions of the peace agreement impartially. *Related terms*: conflict prevention; peacebuilding; peacekeeping; peacemaking; peace support operation.

Source : FRA

enemy estimate

Paragraph of the scheme of maneuver including most of the data contained in the conclusions of the military decision making process (MDMP) concerning the study of the enemy forces and the possible enemy maneuvers in reaction against the friendly manoeuvre selected.

Source : FRA

nuclear incident

An unexpected event involving a nuclear weapon, facility, or component, but not constituting a nuclear weapon(s) accident.

Source : FRA

incompatibility

Inability of a grouping of assets to carry out a given task (because of the nature of the assets, the lack of time, the simultaneity of all the actions to be carried out...).

Source : FRA

unknown

1- The standard identity definition of an evaluated track, object or entity which has not been identified.

2- In identification, the designation given to an evaluated track, object or entity that has not been identified. *Related terms*: friend; hostile; identification; neutral.

Source : FRA

identification; neutre.
Source : FRA

indicateur

1- En matière de renseignement, une information qui indique l'intention ou la capacité pour un ennemi potentiel d'adopter ou de rejeter un mode d'action.

2- Représentation synthétique d'une information établissant généralement la comparaison entre la réalisation et un objectif, entre une situation et une norme ou un seuil. Des indicateurs de nature différentes existent :

a- Indicateur de performance : représentation synthétique d'une information qui rend compte des résultats de l'activité;

b- Indicateur d'efficacité : constat qu'une action est efficace quand elle a produit l'effet attendu;

c- Indicateur d'efficience : capacité à atteindre les objectifs fixés en optimisant les moyens employés pour les atteindre.

Source : FRA

indicatif d'appel

Toute combinaison de caractères ou mots prononçables servant à identifier une ou plusieurs stations de transmissions, commandements, autorités, organismes ou unités; est utilisée pour l'établissement et le maintien des communications.

Source : FRA

indicatif d'appel collectif

Indicatif d'appel représentant deux ou plusieurs stations de transmissions, commandements, autorités ou unités. L'indicatif d'appel collectif d'un ensemble comprend : le commandement de cet ensemble et tous les commandants subordonnés

Source : FRA

indicatif d'appel de réseau

Indicatif d'appel qui représente toutes les stations comprises dans un réseau.

Source : FRA

приналежність. Пов'язані
терміни: свій, ворожий,
розпізнавання, нейтральний.
Джерело: ФР

показник

1- В розвідці – інформація, яка вказує на намір або можливість потенційного противника здійснити або відмовитись від проведення операції.

2- Синтетичне висвітлення інформації, що містить в основному порівняння між виконанням та ціллю, між ситуацією та початковим варіантом. Існує багато різних типів показників:

а- індикатор ефективності: синтетичне висвітлення інформації, що містить дані щодо результатів проведення операції;

б- показник результату проведеної операції: офіційне визнання того, що проведена операція завершилась з очікуваним результатом;

в- показник ефективності: можливість досягати поставленої мети використовуючи для цього потрібні засоби.

Джерело: ФР

позивний

Сукупність букв або слів, що служать для ідентифікації однієї або кількох станцій зв'язку, командувань, управління, структур та підрозділів та використовуються для встановлення та підтримки зв'язку.

Джерело: ФР

колективний позивний

Позивний, що представляє дві або більше станції зв'язку, командування, підрозділів. Під колективним позивним мається на увазі: позивний командира та всіх його підлеглих.

Джерело: ФР

позивний мережі

Позивний мережі об'єднує всі станції мережі.

Джерело: ФР

indicator

1- In intelligence matters, a raw intelligence item showing the intention or the capability of a potential enemy of following or not a course of action.

2- Synthetic representation of an item of information, generally making a comparison between the accomplishment and an objective, between a situation and a standard or the threshold. There are various types of indicators:

a- performance indicator of: synthetic representation of an item of information which gives a report on the results of the activity,

b- effectiveness indicator: report that an action is successful, when it produced the expected effect,

c- efficiency indicator: capacity to reached the fixed objectives through the optimisation of the assets used to reach them.

Source : FRA

call sign

Any combination of characters or pronounceable words, which identifies one or more communication facility, a command, an authority, an organization, or a unit; used primarily for establishing and maintaining communications.

Source : FRA

collective call sign

Any call sign which represents two or more facilities, commands, authorities, or units. The collective call sign for any of these includes the commander thereof and all subordinate commanders therein.

Source : FRA

net call sign

A call sign which represents all stations within a net.

Source : FRA

indicatif d'appel indéfini

Indicatif d'appel ne représentant pas une station de transmissions, un commandement, une autorité, un organisme ou une unité déterminée, mais pouvant représenter l'un quelconque ou un groupe quelconque d'entre eux.

Source : FRA

indice d'identification

En matière de transport ferroviaire, indice identifiant un train militaire depuis son origine jusqu'à sa destination finale. L'indice comprend des chiffres, lettres ou symboles précisant la priorité, le pays d'origine, la date du départ, un indice national d'identification et le pays de destination du train.

Source : FRA

infiltration

Mode d'action offensif ayant pour but d'introduire au sein ou autour du dispositif ennemi, un certain volume de forces, en évitant d'être repéré.

Source : FRA

information

En matière de renseignement : donnée de toute nature, traitée de manière à être intelligible directement par l'homme, qui peut être utilisée pour l'élaboration du renseignement. De manière plus générale, élément de connaissance, signification que l'on tire d'un fait ou d'une donnée et destiné à être communiqué.

Source : FRA

information de combat

Information d'une validité souvent éphémère recueillie au combat par les unités ou qui leur est directement communiquée. Elle peut être utilisée pour la bataille et l'appréciation de la situation. Cette information entrera simultanément dans les circuits de compte-rendu et de traitement du renseignement.

Source : FRA

невизначений позивний

Позивний, який не представляє станцію зв'язку, управління, командира, окремої структури або визначеного підрозділу, але може належати будь-кому серед них.

Джерело: ФР

міжнародний ідентифікаційний код

У термінології залізничних перевезень позначає: код, який позначає військовий потяг протягом його слідування із вихідного до кінцевого пункту. Код представляє собою сукупність літер, цифр або символів, які визначають пріоритет перед іншими, країну, дату відправлення, ідентифікаційний код країни та пункт призначення.

Джерело: ФР

просочування

Вид дій, метою яких є проникнення в глибину бойового порядку противника визначеними силами, унікаючи виявлення.

Джерело: ФР

інформація

В області розвідки: будь-які відомості, які можуть бути корисними для розвідки та використані в ній. У більш загальному плані – це частина знань, які отримуються від події або даних та призначена для передачі.

Джерело: ФР

оперативна інформація

Інформація, цінність якої є короткостроковою та яка збирається бойовими підрозділами або прямо їх передається. Вона може бути використана для ведення бою та оцінки обстановки. Ця інформація одночасно входить до системи донесень та обробки розвідувальних даних.

Джерело: ФР

indefinite call sign

A call sign which does not represent a specific facility, command, authority, activity, or unit, but which may represent any one or any group of these.

Source : FRA

international identification code

In railway terminology, a code which identifies a military train from point of origin to final destination. The code consists of a series of figures, letters, or symbols indicating the priority, country of origin, day of departure, national identification code number and country of destination of the train.

Source : FRA

infiltration

Combat process aiming at introducing inside or around the enemy set-up, a given volume of forces, avoiding being spotted.

Source : FRA

information

In the matter of intelligence: data of any kind, processed so as to be intelligible to man and that can be used to produce intelligence. More generally speaking, known item, meaning derived from a fact or a data and intended to be released.

Source : FRA

combat information

Piece of information often valid in a transient manner collected by the fighting units or directly passed on to them. It can be used for the battle or the situational awareness. This piece of information shall be fed to the intelligence report and processing channels.

Source : FRA

infrastructure

Terme utilisé par l'OTAN et généralement appliqué à toutes les installations, moyens ou facilités fixes et permanents utilisés pour l'appui et le contrôle de forces militaires.

Source : FRA

інфраструктура

Термін НАТО, що зазвичай застосовується для всіх стаціонарних установок, споруд або об'єктів, призначених для підтримання військ і забезпечення управління ними.

Джерело: ФР

infrastructure

A term generally applicable for all fixed and permanent installations, fabrications, or facilities for the support and control of military forces.

Source : FRA

inhumation d'urgence

Inhumation, le plus souvent sur un champ de bataille, lorsque les circonstances ne permettent pas une évacuation vers un cimetière, ou une inhumation conforme aux lois nationales ou internationales.

Source : FRA

термінові поховання

Такі поховання, частіш за все здійснюються безпосередньо на полі бою, оскільки обставини не дозволяють здійснити перевезення на цвинтар або на місця поховання, передбачені національними чи міжнародними законами.

Джерело: ФР

emergency burial

A burial, usually on the battlefield, when conditions do not permit either evacuation for interment in a cemetery or burial according to national or international legal regulations.

Source : FRA

initiative

1- Fixer ou définir les termes de l'action tout au long de la bataille ou de l'opération.
2- Capacité d'être un initiateur, pour agir quand il n'y a aucune instruction claire ou quand la situation change.

Source : FRA

ініціатива

1- Закріпити або визначити умови бою протягом всього часу проведення операції.
2- Здатність бути ініціатором прийняття рішення у момент коли відсутні будь-які вказівки та обстановка змінюється.

Джерело: ФР

initiative

1- Setting or dictating the terms of action throughout the battle or operation.
2- The ability to be a self-starter, to act when there are no clear instructions or when the situation changes.

Source : FRA

initiative au combat

Action résolue des militaires individuels, des unités et des forces dans l'ensemble pour prendre et conserver l'initiative dans l'action et infliger des dégâts maximaux sur l'ennemi par tout les moyens disponibles pour accomplir leurs missions. L'initiative au combat est l'élément essentiel dans la réalisation de la victoire.

Source : UKR/OTAN

бойова ініціатива

Рішучі дії військовослужбовців, підрозділів, частин та військ в цілому, що спрямовані на захоплення та утримання ініціативи під час бойових дій, завдання максимального ураження противнику всіма наявними засобами для успішного виконання бойового завдання. Бойова ініціатива є найважливішою умовою досягнення перемоги.

Джерело: УКР/НАТО

combat initiative

Resolute action by individual servicemen, units and forces as a whole to seize and keep the initiative in action and to inflict maximum damage on the enemy by all available means in order to accomplish their missions. Combat initiative is the vital element in achieving victory.

Source : UKR/NATO

inopiné

Sans préavis ni planification. Se dit parfois pour certaines mises en batterie.

Source : FRA

несподіваний

Без попередження, позапланово. Інколи використовується для висування на вогневу позицію.

Джерело: ФР

unexpected

Without any warning nor planning. Sometimes used for some emplacements.

Source : FRA

inspection

Action visant à apprécier le degré de préparation d'un élément et son aptitude à remplir ses missions.

Source : FRA

інспекційний огляд

Захід, що має на меті оцінити рівень підготовки підрозділу та здатність його успішно виконувати завдання.

Джерело: ФР

inspection

Action aimed at to appreciating the degree of preparation of an element and its capacity to carry out its missions.

Source : FRA

installation d'importance vitale

Installation qui, en raison de son

об'єкти підвищеної важливості

Об'єкти, які через свою

facility of vital importance

Facility which, because of its

importance particulière a été désignée comme telle par le ministre chargé des Armées, le ministre dont relève sa principale activité ou le préfet. Les autorités fonctionnelles de ces installations ont des obligations particulières.

Source : FRA

instruction générale pour les transmissions

Document à caractère technique qui précise, complète et met à jour les règlements d'emploi et d'exploitation des transmissions. Etabli à un échelon élevé et pour une assez longue période, il est diffusé, en totalité ou par extraits, suivant le besoin d'en connaître. L'IGT fait partie des ordres généraux.

Source : FRA

intégration

1- Position de moyens placés sous le commandement d'un échelon tactique (incorporation de nouveaux éléments à un système).

Source : FRA

2- Opération qui consiste à relier temporairement une voie radioélectrique à une voie filaire.

Source : FRA

intégrité d'un système

Niveau auquel un système est maintenu complet et en état de fonctionnement.

Source : FRA

intensité d'irradiation

Intensité de la dose absorbée à un moment et dans un lieu donnés. Peut être utilisée en même temps qu'un chiffre pour indiquer l'intensité d'irradiation un nombre donné d'heures après une explosion nucléaire. Par exemple IR 3 est l'intensité de rayonnement trois heures après l'heure de l'explosion.

Source : FRA

intention (de l'adversaire)

But, attitude ou manœuvre choisis délibérément par un adversaire réel ou potentiel et en fonction de laquelle il oriente ses activités.

Source : FRA

своєрідну важливість, були визначені міністром відповідальним за військовий сектор або префектом, як об'єкти підвищеної важливості. Персонал, що працює на цих об'єктах має особливі зобов'язання.

Джерело: ФР

загальна інструкція з питань організації зв'язку

Документ технічного характеру, який за змістом є точним та повним і вводить в дію положення щодо організації та використання зв'язку. Розроблений на вищому рівні на довготривалий період він призначається для повного або часткового розповсюдження у відповідності до потреб. Цей документ є складовою частиною загальних наказів.

Джерело: ФР

інтеграція

1- Розміщення засобів, які знаходяться під командуванням тактичного ешелону (прийняття нових елементів в систему).

Джерело: ФР

2- Процес, який складається з тимчасового поєднання каналів радіоелектричної мережі з дротовою мережею.

Джерело: ФР

цілісність системи

Рівень, на якому система має повний комплекс обслуговування для повноцінного функціонування.

Джерело: ФР

інтенсивність випромінювання

Інтенсивність отриманої дози в визначений момент та визначеному місці. Вона може показувати, як розмір отриманої дози радіації, так і кількість часу після ядерного вибуху. Наприклад IR 3 – інтенсивність випромінювання трьома годинами пізніше після вибуху.

Джерело: ФР

наміри (противника)

Ціль, позиція, вид маневру свідомо обрані реальним або ймовірним противником у відповідності до яких він планує характер своїх дій.

Джерело: ФР

particular importance, has been designated as such by the Minister of Defence, the minister in charge of its main activity, or the prefect. The functional authorities of these facilities have special obligations.

Source : FRA

general signal instruction

Technical document which specifies, completes, and updates the signal emission and operating rules. Elaborated at a high level and for a long period, it is disseminated, as a whole or in parts, on a need-to-know basis. The general signal instruction is one of the general orders.

Source : FRA

integration

1- Operation consisting in the temporary connection of a radioelectric and a wire communications channel.

Source : FRA

2- Situation of assets placed under the command of a tactical echelon (incorporation of new elements into a system).

Source : FRA

system integrity

The degree to which wholeness or soundness of a system is maintained.

Source : FRA

radiation intensity

The radiation dose rate at a given time and place. It may be used, coupled with a figure, to denote the radiation intensity at a given number of hours after a nuclear burst, e.g., RI-3 is the radiation intensity 3 hours after the time of burst.

Source : FRA

intention (of the enemy)

Aim, posture or maneuver deliberately chosen by an opponent, whether real or potential, and depending on which he orients his actions.

Source : FRA

intention du commandant

Procédure et méthodes mises en oeuvre ont pour l'exécution d'une mission, définie par le commandant. Elle inclut le concept d'opérations ou de la bataille, les missions, les principes de coopération, la commande et la conduite / contrôle ainsi que les tâches se rapportant au soutien. C'est la base du commandement de la conduite et du contrôle et est développé au cours du processus de planification. L'intention du commandant est placée sur une carte, avec la légende et/ou des notes explicatives attachées.

Source : UKR/OTAN

interallié (allié)

Qualifie des forces ou organismes comportant deux alliés au moins et appartenant à une même organisation de sécurité.

Source : FRA

interarmées

1- Qualifie un organisme, une structure, une force, une action qui regroupent du personnel et des moyens appartenant au moins à deux armées et qui accomplit une mission donnée sous les ordres d'un chef unique.

2- Qualifie un service dont les personnels et les moyens qu'il gère et administre sont placés pour emploi au sein des différentes armées et dont ceux qui lui sont propres permettent, dans son domaine spécifique, d'assurer, en temps normal, le soutien des forces, et de compléter, en temps de crise ou de guerre les dispositifs de soutien mis sur pied au profit des groupements de forces en opérations sur un théâtre. On distingue le service de santé et le service des essences.

3- Qualificatif employé pour décrire des activités, opérations et organisations, auxquelles participent des éléments d'au moins deux armées.

Source : FRA

interarmées

Qualificatif employé pour décrire des activités, opérations et organisations, auxquelles participent des éléments d'au

намір командира

Визначений командуючим (командиром) порядок і засоби виконання бойового завдання. Включає: задум операції (бою); завдання військам (силам); основи взаємодії та управління, організацію забезпечення. Рішення на операцію (бій) є основою управління військами (силами). Воно деталізується у процесі планування, оформлюється на карті з додаванням легенди (пояснювальної записки).

Джерело: УКР/НАТО

спільний; об'єднаний

Характеристика сил або підрозділів, у кількості не менш двох, які належать до однієї структури з безпеки.

Джерело: ФР

міжвидовий

1- Характеристика організації, структури, сили або дії, які об'єднують особовий склад та засоби, що належать не менше ніж до двох видів збройних сил та виконують завдання під керівництвом одного командира.

2- Характеристика служби, особовий склад та оснащення якої можуть бути у підпорядкуванні декількох видів збройних сил. За звичайних умов ця служба забезпечує підтримку сил. Під час кризових ситуацій або бойових дій вона доповнює структури підтримки, які діють в інтересах угруповань сил на театрі бойових дій. До її складу входять: медична служба та служба паливно-мастильних матеріалів.

3- Поняття, яке використовується для опису дій, операцій та організацій в яких приймають участь, як мінімум, два види збройних сил.

Джерело: ФР

міжвидовий

Поняття, що відображає участь частин та підрозділів декількох видів збройних сил у різній військовій діяльності. Також

commander's intent

The procedure and methods used to perform a mission, defined by the commander. It includes the concept of operations or battle, the missions, the principles of cooperation, command and control and tasks relating to support. It is the basis of command and control and is amplified in the course of the planning process. The commander's intent is put out on a map, with the legend and/or explanatory notes attached.

Source : UKR/NATO

allied / combined

Used for forces or organizations with at least two allies and belonging to a same security organization.

Source : FRA

joint - multiservice

1- Pertains to an organization, structure, force or action grouping personnel and assets belonging to at least two different services, and which conducts a given mission under the command of a single commander.

2- Pertains to a specific organization (called a service) whose managed and administrated personnel and assets are placed, for employment purposes, within various armed forces. Its own personnel and assets enable it, in its specific area and under normal conditions, to ensure the forces' support, as well as to provide a complement to support set ups in times of crisis or war, for the benefit of the task forces operating on a theatre. There are the Health Service and the POL Services.

3- Adjective used to describe activities, operations and organisations in which elements of at least two services participate.

Source : FRA

joint

Adjective used to describe activities, operations and organisations in which elements of at least two services participate.

moins deux armées.
Source : UKR/OTAN

interarmes

Emploi synchronisé ou simultané de plusieurs armes (telles que l'infanterie, l'arme blindée cavalerie, le génie, la défense antiaérienne et l'ALAT) afin de faire, sur l'ennemi, un effet supérieur à celui qui aurait été obtenu par la mise en œuvre indépendante de chacune de ces armes.

Source : FRA

interarmisation

Mise en commun au sein du ministère de la Défense de moyens (personnels, matériels ou structures) des différentes armées ou réalisation en commun de certaines tâches, dans le but d'améliorer l'efficacité opérationnelle et d'optimiser les ressources. Plusieurs modalités sont possibles :

a- désignation d'un organisme interarmées ;

b-désignation d'une armée pilote.

L'interarmisation peut intervenir à différents niveaux, central ou local.

Source : FRA

interception électromagnétique

Réception, généralement intentionnelle, d'émissions électromagnétiques par d'autres agents que les destinataires.

Source : FRA

interchangeabilité

Qualité réalisée lorsque plusieurs éléments présentent des caractéristiques fonctionnelles et matérielles les rendant équivalents en performances et en durée de vie, et sont utilisables les uns à la place des autres sans qu'il soit nécessaire :
a- de modifier ces éléments eux-mêmes ou des éléments associés, sauf pour les réglages ;
b- de procéder à une sélection parmi ces éléments en vue de leur mise en place ou de l'obtention de performances déterminées.

Source : FRA

використовується для позначення військових формувань. Також міжвидовий.

Джерело: УКР/НАТО

загальновійськовий

Використання одночасно кількох родів військ (піхоту, бронетанкові війська, інженерні війська, протиповітряну оборону та легку авіацію сухопутних військ) з метою встановити перевагу над противником, яку не можливо встановити використовуючи лише один рід військ.

Джерело: ФР

розподіл ресурсів

Об'єднання у міністерстві оборони ресурсів (особовий склад, озброєння, структури) різних видів збройних сил або спільне виконання деяких завдань, з метою збільшення оперативної ефективності та оптимізації ресурсів.

Існує декілька типів організації:

a- призначення до загальновійськової структури;

б- визначення головного виду збройних сил;

Розподіл ресурсів може здійснюватись на різних рівнях, як на місцевому так і на центральному.

Джерело: ФР

радіоперехват

Прийом, як правило навмисний, радіопередач іншою силою ніж адресат.

Джерело: ФР

взаємозамінність

Рівень при якому багато елементів мають такі функціональні та конструктивні характеристики які роблять їх рівноцінними у технічних характеристиках та тривалості використання, одночасно вони можуть використовуватися одна замість іншої не здійснююче наступне:
a- удосконалення основних та споріднених елементів.

Удосконалення може стосуватися лише регулювання;
б- відбір серед елементами з метою їх встановлення або отримання визначених характеристик.

Джерело: ФР

Also called multiservice.
Source : UKR/NATO

combined arms

The synchronized or simultaneous application of several branches (such as infantry, armour, field artillery, engineers, air defence, and aviation) to achieve an effect on the enemy that is greater than if each arm were used against the enemy in sequence.

Source : FRA

asset sharing

Sharing within the Ministry of Defence of assets (personnel, equipments, structures) of the different services, or joint fulfilment of certain tasks, with the goal of enhancing the operational efficiency and optimizing resource allocation. Various organizations are possible:

a- designation of a joint organization;

b-designation of a lead service.

The asset sharing can be done at different levels, central or local.

Source : FRA

interception

Reception, generally deliberate, of electromagnetic radiations by agents other than the recipients.

Source : FRA

interchangeability

A quality obtained when several elements show functional and material characteristics which make them equivalent in terms of performance and life, and can be used one for the other without having to:

a- modify these elements themselves or associated elements, except for adjustments;

b- select within these elements, in order to use them or to obtain determined performances.

Source : FRA

interchangeabilité

Aptitude d'un produit, processus ou service à être utilisé à la place d'un autre pour satisfaire aux mêmes exigences

Source : UKR/OTAN

interchangeabilité opérationnelle

Aptitude à substituer un article à un autre de composition ou d'origine différente sans qu'il en résulte une perte d'efficacité, de précision ou de sécurité dans l'emploi.

Source : FRA

interdire

1- Détourner, désorganiser, retarder ou détruire le potentiel militaire de surface de l'ennemi avant que ce potentiel ne puisse être utilisé efficacement contre les forces amies en faisant appel à l'appui-feu et à la manœuvre.

2- Empêcher par tous les moyens l'utilisation d'une zone, d'un itinéraire ou d'une voie d'approche.

3- Action visant à empêcher, gêner ou retarder l'utilisation d'une zone ou d'un itinéraire par les forces ennemies.

Source : FRA

interface de transmissions

Équipement utilisé à la jonction de deux systèmes de transmissions de techniques différentes, en vue de les rendre compatibles.

Source : FRA

interférence électromagnétique

Toute perturbation électromagnétique, intentionnelle ou non, qui interrompt, gêne, dégrade ou limite les performances escomptées des équipements électroniques ou électriques.

Source : FRA

interférence radar

Signaux, échos ou images indésirables ou parasites sur l'écran du radar, et qui gênent l'observation des signaux recherchés.

Source : FRA

interfonctionnement

Dialogue, échanges entre matériels de constructeurs différents.

Source : FRA

взаємозамінність

Придатність виробу (процесу, послуги) для використання замість іншого виробу (процесу, послуги) з метою виконання тих самих вимог.

Джерело: УКР/НАТО

оперативна взаємозамінність

Здатність замінити одну складову іншою без втрати ефективності, точності та безпеки використання.

Джерело: ФР

забороняти

1- Відволікати, дезорганізувати, затримувати або знищувати військовий потенціал противника ще до того моменту, поки він не був направлений проти сил союзників, за допомогою маневру та використання вогневої підтримки.

2- Не допустити всіма засобами використання території, маршруту або інших шляхів підходу.

3- Дія спрямована на заборону, сковування або затримку використання території або маршруту силами противника.

Джерело: ФР

інтерфейс системи зв'язку

Пристрій, який використовують для з'єднання двох різних за технічними характеристиками систем зв'язку з метою їх спільного використання.

Джерело: ФР

електромагнітна перешкода

Всі електромагнітні перешкоди, навмисні чи ні, які заважають, спотворюють або обмежують ефективне функціонування електронно-обчислювального обладнання.

Джерело: ФР

радіолокаційна перешкода

Сигнали, відбиті сигнали або небажані зображення на екрані радару, які заважають отриманню необхідних сигналів.

Джерело: ФР

спільне функціонування

Контакт, обмін між обладнанням різних виробників.

Джерело: ФР

interchangeability

The ability of one product, process or service to be used in place of another to fulfill the same requirements.

Source : UKR/NATO

operational interchangeability

Ability to substitute one item for another of different composition or origin without loss in effectiveness, accuracy, and safety of performance.

Source : FRA

interdict

1- To divert, disrupt, delay, or destroy enemy surface military potential before it can be used effectively against friendly forces, using fire support or maneuver forces.

2- To seal off an area by any means; to deny use of a route or approach.

3- To carry out a tactical task to prevent, hinder, or delay the use of an area or route by enemy forces.

Source : FRA

communications interface

Equipment used at the junction of two communications systems using different technologies, in order to make them compatible.

Source : FRA

electromagnetic interference

Any electromagnetic disturbance, whether intentional or not, which interrupts, obstructs, or otherwise degrades or limits the effective performance of electronic or electrical equipment.

Source : FRA

radar clutter - clutter

Unwanted signals, echoes, or images on the face of the display tube, which interfere with observation of desired signals.

Source : FRA

interworking

Dialogue, exchanges between equipment from different manufacturers.

Source : FRA

intermodal

Qualifie la mise en relation de deux ou plusieurs modes de transport différents au niveau des moyens ou de la nature, par exemple entre voie ferrée et voie routière, voie maritime et voie aérienne ou voie routière civile et voie routière militaire.

Source : FRA

модульне використання

Мається на увазі взаємодія двох або більше видів транспорту, різних за своїм призначенням. Наприклад залізної дороги та автомобільного транспорту, морського та повітряного транспорту або цивільного та військового автотранспорту.

Джерело: ФР

intermodal

Pertains to the transshipping between several different modes of transportation, whether in terms of assets or nature, for example between railway, road, sea and civilian air or road systems.

Source : FRA

international organisation (ISO)

Organisme international dépendant de l'ONU chargé de la normalisation.

Source : FRA

standard**міжнародна організація з питань стандартизації (ISO)**

Міжнародний орган, що підпорядковується ООН, з питань стандартизації.

Джерело: ФР

international organization (ISO)

International UN-body in charge of standardization.

Source : FRA

interopérabilité

Capacité de systèmes, de forces ou d'unités à fournir ou accepter des services d'autres systèmes ou unités ou forces et d'utiliser ces services pour opérer ensemble.

Source : FRA

взаємосумісність

Здатність систем, сил або частин надавати або приймати допомогу служб інших систем, частин або сил для сумісного виконання завдання.

Джерело: ФР

interoperability

Capability of systems, forces or units to provide to or accept services from, other systems or units or forces, and to use these services to operate together.

Source : FRA

interopérabilité

1- Capacité des forces de l'Alliance force et, quand c'est nécessaire, des forces du Partenariat et de celles d'autres nations, de former, de s'entraîner et de fonctionner efficacement ensemble dans l'exécution de missions assignées et des tâches.

Source : UKR/OTAN

оперативна сумісність

1- Здатність сил НАТО і, за необхідністю, сил держав-партнерів та інших країн спільно проводити бойову підготовку, навчання та ефективно діяти при виконанні поставлених перед ними загальних і конкретних завдань.

Джерело: УКР/НАТО

interoperability

1- The ability of Alliance forces and, when appropriate, forces of Partner and other nations, to train, exercise and operate effectively together in the execution of assigned missions and tasks.

Source : UKR/NATO

2- Aptitude des forces de l'Alliance et, lorsqu'il y a lieu, de forces des pays partenaires et autres à s'entraîner, à s'exercer et à opérer efficacement ensemble en vue d'exécuter les missions et les tâches qui leur sont confiées.

Source : FRA/OTAN

2- Здатність країн НАТО і, за необхідності, сил держав-партнерів та інших країн спільно проводити бойову підготовку, навчання й ефективно діяти при виконанні поставлених перед ними загальних і конкретних задач.

Джерело: ФР/НАТО

2- The ability of Alliance forces and, when appropriate, forces of Partner and other nations to train, exercise and operate effectively together in the execution of assigned missions and tasks.

Source : FRA/NATO

interposition

Action militaire qui consiste à placer une force tierce entre deux parties opposées pour les empêcher de s'affronter.

Source : FRA

розведення сторін

Військова дія, що полягає в розміщенні третьої сили між двома ворогуючими сторонами, з метою запобігання початку бойових дій між ними.

Джерело: ФР

interposition

Military action consisting in placing a third force between two opposing forces in order to prevent them from fighting each other.

Source : FRA

interprétation

L'interprétation est la dernière étape de l'exploitation du renseignement au cours de laquelle l'intérêt (mais aussi le sens, la portée) d'une information ou d'un renseignement,

тлумачення розвідувальних даних

Тлумачення розвідувальних даних – це завершальний етап отримання розвідувальних даних під час якого визначається їх важливість. Вони набувають сенс

interpretation

The interpretation is the last stage of the intelligence processing during which the value (but also the meaning, the scope) of the piece of information or intelligence are

sont interprétés en fonction des connaissances du moment.

Source : FRA

interprétation d'un document

Traitement destiné à rendre exploitable un document qui, dans la forme où il a été recueilli, n'est intelligible que pour des spécialistes.

Source : FRA

interprétation photographique

Obtention d'informations à partir de photographies ou d'autres images enregistrées.

Source : FRA

interrogatoire (renseignement)

Technique de recherche d'informations utilisée par un capteur humain auprès de sources originellement hostiles et capturées au combat. L'interrogatoire se définit dans le cadre de limites juridiques liées à l'état de conflit armé.

Source : FRA

intervalle

1- Espace séparant des individus, des véhicules terrestres ou des unités en formation voisins, et placés côte à côte, mesuré de front.

2- Espace séparant des aéronefs voisins, mesuré de l'avant vers l'arrière, en unités de temps ou de distance.

3- Lors d'un tir effectué par la droite par batterie (ou par pièce) ou par la gauche, l'intervalle est le temps ordonné en secondes qui doit séparer le tir d'une pièce du tir de la suivante. L'intervalle normal est de 5 secondes.

4- Lors du tir d'efficacité l'intervalle est le temps exprimé en secondes, qui sépare deux coups consécutifs tirés par la même pièce.

Source : FRA

intervalle éclair-son

Temps qui s'écoule entre le début du flash lumineux et la perception de la détonation. La mesure de l'intervalle éclair-son peut entrer dans l'estimation de la puissance de l'explosion.

Source : FRA

інформації або даних, які представляють інтерес для розвідки та використовуються в залежності від достовірності.

Джерело: ФР

обработка документа

Процес, метою якого є надання документу стандартної форми, у разі його отримання у варіанті, зрозумілому лише спеціалісту.

Джерело: ФР

дешифрования аерофотозйомки

Отримання інформації за допомогою фотоматеріалів або інших записаних зображень.

Джерело: ФР

допит

Метод пошуку інформації, який використовує людський фактор (захоплення полоненого під час бою). Допит проводиться відповідно до юридичних норм збройних конфліктів.

Джерело: ФР

інтервал

1- Відстань, яка зберігається між військовослужбовцями, технікою або частинами-сусідами, які розміщуються один від одного по фронту.

2- Відстань між сусідніми літальними апаратами, яка вимірюється від носової частини до хвостової в одиницях часу або відстані.

3- У випадку коли здійснюється артилерійська стрільба з лівого або правого флангу інтервал позначає проміжок часу у секундах який повинен відділити постріл однієї гармати від іншої. Стандартний інтервал складає 5 секунд.

4- Відрізок часу (в секундах), який розділяє два послідовні постріли з однієї гармати.

Джерело: ФР

час між спалахом та вибухом

Відрізок часу, між світловим спалахом та моментом сприйняття вибуху на слух. Ці показники можуть використовуватися для розрахунку потужності вибуху.

Джерело: ФР

interpreted according to the knowledge at a given moment.

Source : FRA

document interpretation

Processing whose purpose is to make a document usable, as, under the form it has been collected, it can be understood only by specialists.

Source : FRA

imagery interpretation – photographic interpretation

The extraction of information from photographs or other recorded images.

Source : FRA

interrogation (intelligence)

Technique of search for information used by a human sensor with sources originally hostile and arrested in the fight. Interrogation defines within the framework of legal limits connected to the state of armed conflict.

Source : FRA

interval

1- The space between adjacent individuals, ground vehicles, or units in a formation that are placed side by side, measured abreast.

2- The space between adjacent aircraft measured from front to rear in units of time or distance.

3- At battery right or left, an interval ordered in seconds is the time between one gun firing and the next gun firing. Five seconds is the standard interval.

4- At rounds of fire for effect the interval is the time in seconds between successive rounds from each gun.

Source : FRA

flash-to-bang time

The time from the beginning of the light until the sound of the detonation is heard. The measure of the flash-to-bang time can participate in the assessment of the power of the explosion.

Source : FRA

intervenir

Action qui consiste, pour une unité, généralement en réserve dans ce but, à rejoindre rapidement le lieu d'un incident où il s'agit soit de faire basculer le rapport de force, soit de contrer la menace.

Source : FRA

intervention

1- Phase initiale des opérations au cours de laquelle une force est engagée pour résoudre en priorité les volets militaire et sécuritaire d'une crise et vise la défaite militaire de l'adversaire, l'arrêt des combats ou l'abaissement du niveau de violence. Cette phase qui combine actions de coercition et de maîtrise de la violence ; ouvre la voie à la stabilisation, avec laquelle il peut y avoir chevauchement.

2- Mesure prise en vue d'influencer, de modifier ou de contrôler une activité particulière.

Source : FRA

intervention (maintenance)

Opération de dépannage, de réparation ou de récupération effectuée par une équipe du Matériel.

Source : FRA

intervention immédiate

En défense opérationnelle du territoire, les interventions au profit de points sensibles menacés sont assurées, sous la responsabilité du commandant de CMD, par les unités de gendarmerie ou l'unité des armées la mieux placée.

Source : FRA

intervention technique

Ensemble d'opérations techniques destinées à redonner à un matériel tout ou partie de ses caractéristiques opérationnelles.

Source : FRA

intervention technique corrective

Se dit d'une intervention technique effectuée après défaillance.

Source : FRA

втручання

Дія частини, що знаходиться в резерві, яка полягає в швидкому прибутті на місце конфлікту з метою зміни співвідношення сил або ліквідації загрози.

Джерело: ФР

втручання

1- Початкова фаза операції, під час якої одна з сторін прагне встановити свою перевагу. Вона спрямована на найскоріше встановлення переваги своєї сторони або завершення бою. Ця фаза ведення бою включає контроль за станом загрози, визначення шляхів до стабілізації ситуації.

2- Захід, що проводиться з метою вплинути, змінити або контролювати окремі дії.

Джерело: ФР

технічне втручання

Дія, що спрямована на обслуговування, ремонт, відновлення матеріально-технічних засобів та проводиться командою матеріально-технічного забезпечення.

Джерело: ФР

негайне втручання

Такий комплекс заходів при оперативній обороні території, коли існує загроза ключовим об'єктам, які знаходяться під відповідальністю командувача військового округу. Охорона таких точок забезпечується підрозділами жандармерії або найближчими військовими підрозділами.

Джерело: ФР

технічне втручання

Сукупність заходів, що спрямовані на відновлення стану техніки та її бойових можливостей.

Джерело: ФР

технічне обслуговування після ремонту

Здійснюється після ремонту аварійної техніки.

Джерело: ФР

intervenir

Action consisting, for a unit which is in general reserved for this purpose, of rapidly reaching the place where an incident took place, either to reverse the balance of forces or to counter the threat.

Source : FRA

intervention

1- Initial phase of operations during which a force is engaged mainly in order to solve the military and security issues of a crisis. It is aimed at the military defeat of the enemy, the end of combats or the reduction of the level of violence. This phase, combining coercion and violence control actions paves the way for stabilisation. There might be an overlap between these two phases.

2- Action taken to exert influence over, modify or control a specific activity.

Source : FRA

intervention (maintenance)

Operation of repair, repair or recovery made by a team of the Material.

Source : FRA

immediat intervention

In military home defence, interventions for threatened key points are performed, under the responsibility of the military sub-district commander, by gendarmerie units or by the nearest Army, Navy or Air Force unit.

Source : FRA

technical intervention

Set of technical operations whose purpose is to give back to an equipment all or part of its operational characteristics.

Source : FRA

remedial technical intervention

Is used for a technical intervention performed after an equipment failure.

Source : FRA

intervention d'améliorations

Ensemble des interventions techniques (modification, adaptation, fiabilisation, revalorisation) visant à améliorer ou à modifier le fonctionnement, l'emploi et le traitement technique d'un matériel.

Source : FRA

technique**ремонт з метою покращення технічних характеристик**

Сукупність технічних заходів (модифікація, регулювання, підвищення надійності), що спрямовані на вдосконалення або модифікацію функціонування, використання та технічне обслуговування бойової техніки.

Джерело: ФР

upgrading technical intervention

All technical interventions (modification, adaptation, reliability, upgrading) aiming to improve or modify the functioning, use or technical operation of an equipment.

Source : FRA

intervention technique préventive

Se dit d'une intervention technique effectuée selon des critères prédéterminés, dans l'intention de réduire la probabilité de défaillance d'un matériel ou de dégradation de ses fonctions opérationnelles.

Source : FRA

профілактичний техогляд

Профілактичний огляд техніки проходить відповідно до запланованих термінів контролю з метою запобігти передчасному її зношуванню та зменшення бойових можливостей.

Джерело: ФР

preventive technical intervention

Is used for a technical intervention performed under predetermined criteria, in order to reduce the probability of an equipment failure or a loss of deterioration of its operational functions.

Source : FRA

intervention type

L'intervention-type est définie comme la quantité moyenne de munitions d'une catégorie donnée qui, délivrée dans un temps limité sur une surface de référence située à une distance inférieure ou égale à la portée pratique des lanceurs, réalise un effet tactique sur l'objectif unitaire caractéristique d'un système d'arme. L'intervention-type est donc reliée à un effet tactique, critère essentiel pour le dialogue interarmes. Elle fournit au chef interarmes des indications sur les quantités moyennes de munitions nécessaires pour les tirs d'efficacité.

Source : FRA

типова бойова дія

Типова бойова дія, визначається як середня кількість боєприпасів визначеної категорії, які поставляються у певний період у відповідну зону розташовану на відстані більшої або рівної до практичної дальності пускових установок, з метою здійснення тактичного ефекту на систему зброї. Типова бойова дія пов'язана з тактичним ефектом, головним критерієм якого є взаємодія різних родів військ. Ця дія надає командирі загальновійськового підрозділу вказівки на кількість необхідних боєприпасів для здійснення ефективної стрільби.

Джерело: ФР

standard fire action

The standard fire action is described as the average amount of ammunition of a given category which, delivered in a short time on a reference zone located at a distance no greater than the effective range of the weapon, achieves a tactical effect on the target which is characteristic of the weapon system. The standard fire action is thus typical of a tactical effect, essential criteria for the combined arms dialogue. The combined arms commander thus knows the average amount of ammunition needed for a fire for effect.

Source : FRA

intervisibilité

Notion caractérisant pour deux partis les possibilités réciproques d'observation et de tir sur un champ de bataille.

Source : FRA

взаємна видимість

Поняття, яке характеризує здатність обох сторін вести вогонь та спостереження за полем бою.

Джерело: ФР

intervisibility

Notion characterizing, for both parties, the two-sided observation and fire opportunities on a battlefield.

Source : FRA

intoxication

Action de répandre de fausses informations pour tromper l'adversaire.

Source : FRA

дезінформація

Дія, що спрямована на введення противника в оману.

Джерело: ФР

disinformation

Propagation of false information for the purpose of misleading the enemy.

Source : FRA

intrus

Individu, unité, système d'arme ou piste tactique quelconque se trouvant à l'intérieur ou à proximité d'une zone opérationnelle ou d'exercice et représentant une menace d'acquisition de renseignement ou d'activité perturbatrice.

Source : FRA

порушник

Особа, частина, система озброєння або тактичний шлях, які, знаходячись усередині або поблизу району бойових дій, або навчань представляють загрозу у вигляді збору розвідувальних даних, або іншим протидіючим

intruder

An individual, unit, weapon system or tactical track in or near an operational or exercise area, which presents a threat of intelligence gathering or disruptive activity.

Source : FRA

ДІЯМ.
Джерело: ФР

intrusion

Introduction de signaux ou de messages dans les voies de transmission de l'ennemi dans l'intention de le tromper.

Source : FRA

втручання

Уведення сигналів або повідомлень в радіомережу противника з метою введення його в оману.

Джерело: ФР

intrusion

Introduction of signals or messages in the enemy's transmission channel, in order to deceive him.

Source : FRA

investigation (mener une)

Action, de portée et de durée limitée, qui consiste à rechercher des renseignements d'ordre tactique ou technique sur un point ou une zone particulière, par l'observation et sans engager le combat.

Source : FRA

спостереження

Дія, обмежена відстанню та часом, яка полягає в отриманні інформації щодо відповідної ділянки місцевості засобами спостереження, без ведення бойових дій.

Джерело: ФР

surveillance

Action, limited in scope and duration, consisting in collecting tactical or technical information at a particular point or in a specific area, by observing and without engaging in combat.

Source : FRA

irradiation

Action sur l'organisme des rayonnements ou des particules d'origine nucléaire. Cette action peut s'opérer de l'extérieur (irradiation externe) ou depuis l'intérieur du corps humain (irradiation interne).

Source : FRA

доза опромінення

Вплив радіації або часток радіоактивного походження на організм. Цей вплив може бути зовнішнім (зовнішнє опромінення) або усередині людського тіла (внутрішнє опромінення).

Джерело: ФР

irradiation

Action on the body of radiation or particles having a nuclear origin. This action can happen from the outside (external irradiation) or from within the human body itself (internal irradiation).

Source : FRA

irradié pur

Sujet ayant subi une irradiation sans autre lésion.

Source : FRA

уражений радіацією

Людина, що була уражена тільки радіацією.

Джерело: ФР

purely irradiated wounded

Person who has been irradiated without any other injury.

Source : FRA

isolé

Tout personnel, véhicule, bâtiment ou aéronef qui, sans raison apparente ou sans en avoir reçu mission, évolue séparément de son unité, colonne ou formation.

Source : FRA

окремий

Будь-який військовослужбовець, машина, судно або літальний апарат, що без причини або завдання діють відокремлено від своєї частини, колони або угруповання.

Джерело: ФР

straggler

Any personnel, vehicles, ships or aircraft which, without apparent purpose or assigned mission, become separated from their unit, column or formation.

Source : FRA

isoler

Mission assignée à une unité consistant à couper (tant physiquement que psychologiquement) un ennemi de tout ses soutiens, à lui interdire sa liberté de mouvement, et à empêcher une unité ennemie de faire jonction avec d'autres forces ennemies. Il faut empêcher l'ennemi de fortifier la position qu'il occupe.

Source : FRA

ізолювати

Задача, яка ставиться частині з метою відрізати противника (як фізично, так і психологічно) від будь-якої підтримки, обмежити його пересування, запобігти підрозділу противника встановити контакт з іншим підрозділом та протидіяти інженерному укріпленню зайнятої позиції.

Джерело: ФР

isolate

A tactical task given to a unit to seal off (both physically and psychologically) an enemy from its sources of support, to deny an enemy freedom of movement, and prevent an enemy unit from having contact with other enemy forces. An enemy must not be allowed sanctuary within its present position.

Source : FRA

itinéraire

Succession soit de tronçons de routes ou de chemins, soit de sections de lignes ferroviaires, utilisés pour se rendre d'un point à un autre. Les itinéraires routiers

маршрут

Відрізок автомобільних або залізничних шляхів, які складають одну цілу шляхів пересування підрозділу з одного місця в інше. Автомобільні маршрути можуть

route

Series of either portions of roads or tracks, or of portions of railroads, used to travel from one point to another. Road routes can either be open or controlled. In the latter case,

peuvent être soit libres, soit réglementés. Dans ce deuxième cas, ils peuvent être surveillés, gardés, réservés, spécialisés, à sens unique, interdits.

1- Itinéraires libres: itinéraires non soumis à des restrictions de circulation ou de mouvements (aucun « crédit de mouvement » n'est nécessaire sur de tels itinéraires).

2- Itinéraires réglementés : itinéraires dont l'utilisation est soumise à des restrictions de circulation ou de mouvement. Les itinéraires réglementés peuvent être classés en:

a- itinéraires surveillés: itinéraires sur lesquels un contrôle limité est exercé au moyen de postes et de patrouilles de circulation. Un crédit de mouvement est nécessaire pour son utilisation par une colonne de 20 véhicules ou plus et par tout véhicule de dimension ou de poids exceptionnel;

b-itinéraires gardés: itinéraires sur lesquels s'exerce un contrôle complet, à la fois en ce qui concerne les priorités d'utilisation et la réglementation de la circulation dans le temps et dans l'espace. Un crédit de mouvement est nécessaire pour l'utilisation par tout véhicule isolé ou groupe de véhicules;

c- itinéraires réservés: itinéraires dont l'utilisation est réservée exclusivement à une autorité ou à une formation déterminée;

d- itinéraires spécialisés: itinéraires dont l'utilisation est destinée à satisfaire un besoin déterminé;

e- itinéraires à sens unique: itinéraires sur lesquels les véhicules ne sont autorisés à circuler que dans un seul sens, à un moment déterminé;

f- itinéraires interdits: itinéraires dont l'accès n'est pas autorisé à la circulation. Un itinéraire peut être interdit dans sa totalité ou en partie.

Source : FRA

itinéraire à risque minimum

Itinéraire de vol temporaire recommandé. Il présente le minimum de risques connus pour les

бути без регулювання пересування або точно визначеними. Якщо маршрути визначені то вони можуть бути: з регульованим рухом на окремих ділянках, з регульованим рухом, обмеженого користування, спеціального призначення, з одностороннім рухом, забороненими.

1- Шляхи без регулювання пересування: шляхи, які не мають обмеження руху та пересування (для цих шляхів не існує ніякої «безпеки пересування»).

2- Точно визначені маршрути: шляхи, використання яких підлягає чіткому регулюванню руху та пересування. Вони можуть класифікуватися:

a- маршрути з регульованим рухом на окремих ділянках: маршрути, які контролюються на декількох його ділянках дорожнім патрулем. Такий вид маршруту необхідний при пересуванні колони з 20 машин та більш різного розміру та ваги;

б- маршрути з регульованим рухом: маршрути, протягом яких здійснюється повний контроль слідування по ним. Такий вид маршруту застосовується при пересуванні однієї окремої машини або групи машин;

в- маршрути обмеженого користування: маршрути, які використовуються виключно командуванням та обмеженою кількістю підрозділів;

г- спеціальні маршрути: маршрути, використання яких здійснюється з урахуванням встановлених потреб;

д- маршрути з одностороннім рухом: маршрути де машинам дозволено рухатися в одному напрямку в установлений для цього час;

е- заборонені маршрути: маршрути по яких рух заборонено. Рух може бути заборонено повністю або частково.

Джерело: ФР

маршрут з мінімальним ризиком

Рекомендований тимчасовий маршрут польоту. Він представляє собою мінімум ризику для літаків,

they can be: supervised, despatch, reserved, specialized, single flow or denied routes.

1- Open routes: routes not subject to traffic or movement control restrictions (no "movement credit" is necessary on these routes).

2- Controlled routes: routes, the use of which is subject to traffic or movement restrictions. They may be classified into:

a- supervised routes: roadways over which limited control is exercised by means of traffic control posts and traffic patrols. Movement credit is required for its use by a column of 20 vehicles or more, or any vehicle of exceptional size or weight;

b- despatch routes: roadways over which full control, both as to priorities of use and the regulation of movement of traffic in time and space is exercised. Movement credit is required for its use, by any single vehicle or group of vehicles;

c- reserved routes: specific routes allocated exclusively to a given authority or formation;

d- specialized routes: routes allocated to meet a specific requirement;

e- single flow routes: route allowing the traffic of vehicles in only one direction, at a given point in time;

f- denied routes: routes which are not open for traffic. A route can be entirely denied, or only one portion of it.

Source : FRA

minimum risk route

An MRR is a temporary flight route recommended for USAF use. It presents the minimum known

aéronefs volant à basse altitude dans la zone de contrôle (C.Z). Le MRR doit être approuvé par l'autorité de contrôle de l'espace aérien et éviter des objectifs d'appui-feu, tels que des armes antiaériennes, zones d'atterrissage, zones d'enlèvement par hélicoptères, PARR et aérodromes de l'armée de terre.

Source : FRA

що літають на низьких висотах в контрольованій зоні. Маршрут з мінімальним ризиком повинен бути затверджений відповідальною особою за контроль повітряного руху. На такому маршруті не повинно бути засобів вогневої підтримки, таких як: засоби протиповітряної боротьби, зони посадки, зони для зльоту гелікоптерів, аеродромів сухопутних військ.

Джерело: ФР

hazards to low-flying aircraft in the control zone (CZ). The MRR must be approved by the airspace control authority and avoids fire support targets such as air defense weapons, landing zones, pick-up zones, FARP's, and Army airfields.

Source : FRA

itinéraire classé

Itinéraire (pénétrante ou rocade) équipé, figurant au plan de circulation, affecté d'un numéro indiqué par des panneaux. Ce numéro indique la classe du véhicule le plus lourd que l'itinéraire peut admettre.

Source : FRA

категорований шлях

Обладнаний шлях (радіальний або рокадний) зображений в плані руху якому визначається номер вказаний на придорожніх знаках. Цей номер вказує на клас найважчої машини якій дозволено рухатись по цьому шляху.

Джерело: ФР

classified road

Road (main or lateral maneuver route) equipped, mentioned on the traffic plan, with a number showing on road signs. This number is the class of the heaviest vehicle which can take the road.

Source : FRA

itinéraire de véhicule aérien télépilote

Véhicule aérien pouvant être télépilote par liaison transmission. Normalement, un tel véhicule est récupérable.

Source : FRA

траса безпілотних ЛА

Літальний апарат може бути телекеруванним за допомогою засобів зв'язку. Зазвичай такого роду літальні апарати можуть бути багаторазового використання.

Джерело: ФР

unmanned aerial vehicle route

An unmanned vehicle capable of being controlled from a distant location through a communication link. It is normally designed to be recoverable.

Source : FRA

itinéraire de vol normalisé pour les aéronefs de l'armée de terre

Itinéraires établis sous l'altitude de coordination afin de faciliter le mouvement des moyens de l'Aviation légère de l'armée de terre. Normalement ces itinéraires se trouvent dans la zone arrière des opérations du C.A et des zones des brigades.

Source : FRA

стандартний маршрут польоту ЛА СВ

Встановлені маршрути, на заданій висоті з метою полегшення руху армійської авіації сухопутних військ. Зазвичай ці маршрути знаходяться в тилловому районі операцій армійського корпусу, а також в зоні проведення дій бригад.

Джерело: ФР

standard-use army aircraft flight route

Routes which are established below the coordinating altitude to facilitate the movement of Army aviation assets. Normally, these routes are located in the corps through brigade rear area of operations.

Source : FRA

itinéraire logistique de variantement

Itinéraire désigné à l'intérieur d'une zone d'opérations et emprunté par les véhicules lorsque les axes principaux d'approvisionnement deviennent impraticables ou congestionnés.

Source : FRA

альтернативний маршрут тилового забезпечення

Маршрут, який простягається всередині зони проведення операції, прокладений для техніки, у разі виникнення труднощів з основним маршрутом.

Джерело: ФР

alternate supply route

A route or routes designated within an area of operations to provide for the movement of traffic when main supply routes become disabled or congested.

Source : FRA

itinéraire opérationnel

Itinéraire terrestre attribué à un commandement pour la conduite d'une opération particulière et faisant partie du réseau routier militaire de base correspondant.

Source : FRA

оперативний маршрут

Наземний маршрут призначений для командування з метою проведення спеціальної операції, і який входить в мережу військових доріг.

Джерело: ФР

operational route

Land route allocated to a command for the conduct of a specific operation, derived from the corresponding basic military route network. *Related term:* route.

Source : FRA

itinéraire principal

Itinéraire situé à l'intérieur d'une zone d'opérations et emprunté par le gros de la circulation en soutien des opérations militaires.

Source : FRA

головний маршрут

Маршрут, розташований у середині зони бойових дій та призначений для пересування сил та засобів з метою підтримки бойових операцій.

Джерело: ФР

main supply route

The route designated within an area of operations on which the bulk of traffic flows in support of military operations.

Source : FRA

itinéraire surveillé

En circulation routière, route sur laquelle un contrôle limité est exercé au moyen de postes de contrôle de la circulation, de patrouilles ou des deux. Un crédit de mouvement est nécessaire pour son utilisation par une colonne de véhicules ou un véhicule de dimensions ou de poids exceptionnels.

Source : UKR/OTAN

регульований маршрут

При дорожньому русі - дорога з обмеженим регулюванням руху, який здійснюється регулювальними пунктами, регулювальниками, а також комбіновано. Для проїзду по такій дорозі колони автомашин або транспортних засобів негабаритних розмірів або нестандартної ваги потрібен відповідний дозвіл (спорядження).

Джерело: УКР/НАТО

supervised route

In road traffic, a roadway over which limited control is exercised by means of traffic control posts, traffic patrols or both. Movement credit is required for its use by a column of vehicles or a vehicle of exceptional size or weight.

Source : UKR/NATO

Підп. до друку 08.11.2007. Формат 60×84¹/₈. Папір. офс. Гарнітура “Таймс”. Друк. офс.
Ум. друк. арк. 37,2. Обл.-вид. арк. 40,2. Наклад 100 прим. Зам. 120.

Віддруковано у видавництві “ЛОГОС” з оригіналів автора.
Свідоцтво ДК № 201 від 27.09.2000 р.
01030, Київ-30, вул. Богдана Хмельницького, 10, тел. 235-6003